

සූත්‍ර පිටකයට අයත්
ආශ්වර්යවන් ශ්‍රී සද්ධර්මය

දීඝ නිකාය

(පළමු කොටස)

සිලක්කන්ධ වර්ගය

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

www.mahamevna.org

info@mahamevna.org

මහමෙව්නාවේ බෝධිඥාන ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා 07

සූත්‍ර පිටකයට අයත්
ආශ්වර්‍යවත් ශ්‍රී සද්ධර්මය
දීඝ නිකායේ
පළමු වෙනි කොටස
සීලක්ඛන්ධ වර්ගය

පරිවර්තනය
කිරිඳිගොඩ ඥාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ

ප්‍රකාශනය

බෝධිඥාන සභාව
මහමෙව්නාව භාවනා අසපුව
වඩුවාව, පොල්ගහවෙල
දුර / ෆැක්ස් : 037 2244602
ඊ මේල් : mahamevnawa@mahamevna.org
වෙබ් අඩවි : www.mahamevna.org

දිස නිකාය - 1 (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

ප්‍රථම මුද්‍රණය : ශ්‍රී ලුද්ධ වර්ෂ 2550
ව්‍යවහාරික වර්ෂ 2007

පුප්‍රස් කිරිබත්ගොඩ කඳුණානන්ද හිමි

ISBN :

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

පරිගණක පිටු සැකසුම :

මහමෙව්නාව නාවනා අසසුව,
 යටිගල්ඔලුව, වඩුවාව,
 පොල්ගහවෙල.

මුද්‍රණය :

ඉලේෂන් ඩිප්සෙට් (පුද්) සමාගම
කටුනායක ගුවන් තොටුපල,
මිනුවන්ගොඩ පාර,
ආඬිඅම්බලම.
දුර : 011 2254490 / 2254638

පූජ්‍ය කිරිබත්ගොඩ ඤාණානන්ද හිමි. ©

මෙම කෘතියෙහි සකලවිධ හිමිකම් කතෘ හිමිනම් සතුය. මෙහි අන්තර්ගතය කවර කරුණක් මත හෝ නැවත මුද්‍රණය කිරීම කතෘ හිමි නම් හෝ අවසරයකින් තොරව සිදු කිරීම සපුරා නොගනී ය.

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

Mahamevnawa Bodhiñāna Tripitaka Series, Volume 07

The Wonderful Dhamma in the Suttantapiṭaka

DĪGHA NIKĀYA

(THE LONG DISCOURSES OF THE
TATHĀGATA SAMMĀ SAMBUDDHA)

Part 01

SILAKKHANDHA VAGGA

With the Sinhala Translation

By

VEN. KIRIBATHGODA ÑĀĒĀNANDA BHIKKHU

PUBLISHED BY

Bodhiñāṇa Society

Mahamevnawa Meditation Center

Waduwwa, Polgahawela, Sri Lanka.

Tel / Fax : 037-2244602

E-mail : mahamevnawa@mahamevna.org

Web Site:

www.mahamevna.org

B. E. 2550

C.E. 2006

“තථාගතප්පච්චේදිතෝ නික්ඛචේ ධම්මචිනයෝ චිව්ථෝ චිරෝචති
නෝ පටිච්ඡන්තෝ”

“පින්වත් මහණෙනි,
තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද
ධර්මයත් විනයත්
බබළන්නේ විවෘත වූ විට ය.
සැඟ වී තිබෙන විට නො වේ.”

(අංගුත්තර නිකාය - නික නිපාතය භරණ්ඩු වර්ගය, 9 සූත්‍රය)

පෙරවදන...

අප ගේ ස්වාමී වූ ඒභාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් මහා කරුණාවෙන් දේශනා කොට වදාරණ ලද උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මයෙහි දීර්ඝ දේශනා ඇතුළත් වන්නේ මෙම දීඝ නිකාය කොටසට යි. දීඝ නිකාය වනාහී සූත්‍ර දේශනා තිස් හතරකින් ප්‍රතිමණ්ඩිත වූ මහා සද්ධර්ම මංජ්‍රසාවකි. මෙහි ඇති දෙසූම් කියවද්දී අප ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ විශ්මයජනක වූ ප්‍රඥ කෞශල්‍යය ඉස්මතුව පෙනෙන්නේ අහස්කූස නැගුන හිරු මඬලක් පරිද්දෙනි. සැබැවින් ම තොරතුරු තාක්ෂණයේ භාස්කම්පාමින් කාම මඬගොහොරුවේ ගිලී වසන අන්ධබාල පෘථග්ජනයන් කිරුළ පැළඳ සිටින මෙවන් අවධියක දී අපට ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවණ ආර්ය ශ්‍රාවකයන් බවට පත් වන්නට ලැබීම මේ මනුෂ්‍යය ජීවිතයේ ලද පරම භාග්‍යයකි.

ඒභාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ ප්‍රථමයෙන් දේශනා කොට වදාළේ දම්සක් පැවතුම් සූත්‍ර දේශනාව යි. ඉන් පසුව පිරිනිවන් පානා මොහොත දක්වා නානා අවස්ථාවන්හි දී නානා කරුණු අරභයා දෙවිමිනිස් ලෝකයා හට දේශනා කොට වදාළ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය උන්වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටින කාලයේ දී ම ශ්‍රාවක ජනයා අතර ව්‍යවහාරයට පත් වූයේ නවාංග ශාස්තෘ ශාසනය නමින් ය. එමෙන් ම ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව සිදු වෙන කාලයේ දී ම නවාංග ශාස්තෘ ශාසනය නිකාය නමින් සංග්‍රහ කොට තිබුණු බව චුල්ලවග්ග පාළියෙහි ප්‍රථම සංගීතිය විස්තර වන තැන මෙසේ සඳහන් වේ.

“ඉක්ඛිති ආයුෂ්මත් මහාකස්සපයන් වහන්සේ සංඝයාට දැනුම් දුන් සේක. ආයුෂ්මත් සංඝයා වහන්ස, මගේ වචනය අසන්වා. ඉදින් සංඝයාට කල්පැමිණ තිබේ නම් මම ආයුෂ්මත් ආනන්දයන්ගෙන් ධර්මය විමසන්නෙමි.” එකල්හී ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ සංඝයාට දැනුම් දුන් සේක. “ස්වාමීනී, සංඝයා වහන්ස, මාගේ වචනය අසන්වා. ඉදින් සංඝයාට කල් පැමිණ තිබේ නම් ආයුෂ්මත් මහාකස්සපයන් වහන්සේ විසින් විමසන ලද මම ධර්මය විසදාලන්නෙමි.” එවිට ආයුෂ්මත් මහාකස්සපයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් හට මෙය පැවසූ සේක. “ආයුෂ්මත් ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්) වදාරණ ලද්දේ කොහේ දී ද?” “ස්වාමීනී, රජගහ නුවරටත් නාලන්දාවටත් අතර වූ අම්බලට්ඨිකා නම් උයනෙහි රාජාගාරකයෙහි දී ය.” කවරෙකු අරභයා ද? සුප්පිය පිරිවැජියාත් බ්‍රහ්මදත්ත

මාණවකයාත් අරහයා ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකස්සපයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයෙහි පසුබිම ද විමසූ සේක. පුද්ගලයා ද විමසූ සේක.

“ආයුෂ්මත් ආනන්දයෙනි, සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය වදාරණ ලද්දේ කොහේදී ද? ස්වාමීනී, රජගහනුවර ජීවකයන් ගේ අඹ වනයේ දී ය. කවරෙකු සමග ද? වේදේහී පුත්‍ර වූ අජාසත් නිරිඳුන් සමග ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකස්සපයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ගෙන් සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයෙහි පසුබිම ද විමසූ සේක. පුද්ගලයා ද විමසූ සේක. මෙම ක්‍රමයෙන් ම (දීඝ නිකාය, මජ්ඣිම නිකාය, සංයුත්ත නිකාය, අංගුත්තර නිකාය, බුද්දක නිකාය වශයෙන්) පංච නිකාය පිළිබඳ ව ම විමසූ සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් වහන්සේ විමසන විමසන ලද ධර්මය විසඳා වි සේක.”

(චූළවග්ගපාළි - පංචසතිකක්ඛන්ධකය)

මෙයින් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ බුදු රජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමෙන් තුන්මසක් ගතවන විට ඒ රහතන් වහන්සේලා ඉතා ක්‍රමානුකූල ලෙස ධර්මය ගොනුකර ගැනීමට සමර්ථ වී ඇති බවයි. වර්තමානයේ ඇතැමුන් තුළ පිරිසිදු බුද්ධ චරිතය කුමක් දැ යි තෝරාගත නො හැකි ව යම් යම් කුකුස් හට ගෙන ඇති බවක් දක්නා ලැබේ. විශේෂයෙන් තුමු බුදුවරුන් යැ යි කියා ගන්නා ලද යම් යම් පිරිස් බුද්ධ චරිතය විකෘති වී ඇතැයි අදෝෂා නගති. ඔවුන් වෝදනා කරන්නේ බුද්ධඝෝෂාචාර්යන් වහන්සේ විසින් හෙළ බසින් තිබූ බුද්ධ චරිතය පාළියට නගා වි බවයි. ඔවුන්ට මූල දී ම වැරදී තිබේ. එනම් ඔවුන් සිතා සිටින්නේ මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ පෙළ දහම වෙනුවට එහි සිංහල පරිවර්තන අපට ලබා දුන් බව යි. නමුත් සිදු වී තිබෙන්නේ ඊට හාත්පසින් වෙනස් වූ දෙයකි. එනම් මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ පාළි භාෂාවෙන් හෙවත් ශුද්ධ මාගධී භාෂාවෙන් තිබූ ධර්ම විනය ලක්වැසි බොදුනු ජනතාවට ඒ අයුරින් ම පාඩම් කරවූහ. එහි දී උන්වහන්සේ එම පාළි භාෂාවෙන් තිබූ ධර්ම විනයට අදාළ අර්ථ විස්තර පමණක් ලක්දිව එකල ව්‍යවහාර වූ දීප භාෂාවෙන් උගැන්වූහ. එසේ අර්ථ විස්තර කරද්දී බුද්ධ කාලීන තොරතුරු රාශියක් මෙන් ම ඒ ඒ සූත්‍ර දේශනාවන්ට අදාළ පසුබිම ආදිය ද යම් යම් ධර්ම කරුණු පිළිබඳ ව මහතෙරුන් වහන්සේලා ගේ විග්‍රහයන් ද ඇතුළත් කොට අප වෙත ලබාදුන්හ. එහෙත් පසු කලෙක දී දඹදිවවාසී මහතෙරුන් වහන්සේලා හට මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ ලක්වැසියන්ට ප්‍රදානය කරන ලද සිංහල අර්ථ කථා හෙවත් හෙළ අටුවා ඉගැනීමට බලවත් ආශාවක් ඇති විය. නමුත් ඒවා තිබුණේ සිංහල භාෂාවෙනි. එමනිසා ඒවා පාළියට හරවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් ඔවුන්ට ඇති විය. බුද්ධඝෝෂාචාර්යයන් ලක්දිවට වැඩමවන ලද්දේ එකරුණු අරහයා ය. එහෙත් උන්වහන්සේට හිතූමනාපේ තම පරිවර්තන කාර්යය කිරීමට අවසර නො ලැබිණි. ඒ සඳහා උන්වහන්සේ කවර අන්දමේ සුදුසුකම් සපුරා ඇද්දැයි දැනගැනීමට මහවිහාරවාසී ශාසනභාරධාරී මහතෙරුන් වහන්සේලාට අවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා බුද්ධ පරීක්ෂණයක් ලෙස “අන්තෝ ජටා බහි ජටා” යනා දී

සංයුක්ත නිකායේ දේවපුත්ත සංයුක්තයට අයත් ගාථාවක් බුද්ධ ඝෝෂ තෙරුන්ට ලැබුණි. දෙවියෙකු විසින් අසන ලද එම ගාථාවට බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ “සිල්ලේ පතිට්ඨාය නරෝ සපඤ්ඤෝ” යනාදී පිළිතුරු ගාථාව මුල්කොට ගෙන බුද්ධ ඝෝෂ තෙරුන් විසින් “විසුද්ධි මාර්ගය” නමින් අභිනව ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය කරන ලදී. එහි දී දහම් කරුණු කුළුගන්වමින් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය තුළ නව ප්‍රබෝධයක් ඇති කරවමින් ලියන ලද එම විසුද්ධි මාර්ගය ලක්වැසි මහතෙරුන් වහන්සේලා ගේ මහත් සම්භාවනාවට ලක්විය. බුද්ධඝෝෂ තෙරුන් ගේ විවක්ෂණ නුවණත්, භාෂාන්තර කුසලතාවත් මැනවින් වටහාගත් සංඝපාල තෙරුන් වහන්සේ ඇතුළු මහතෙරවරු හෙළ අටුවාව පාළියට නගන්නට අවසර දුන්හ. අදට පවා අපට එම අටුවා කියවීමේ භාග්‍යය උදාවී තිබෙන්නේ හෙළ අටුවා පාළි භාෂාවට නැගූ නිසාවෙනි. නමුත් එකල හෙළ බසින් තිබූ බොහෝ ග්‍රන්ථයන් නාම මාත්‍රව අතුරුදන් වී ඇති බව විද්වත් ජනතාව හොඳින් දන්නා කරුණකි. මෙම කරුණ නො වටහාගෙන බුදුගොස් මාහිමියන් වහන්සේට අභූත වෝදනා නගන, පටු ආකල්ප දරණ ඊනියා බුදුවරුන් බිහි වී තිබීම ගෞතම බුදු සසුනට මහත් අනතුරකි. ඔවුන් නිතර උත්සාහ දරන්නේ සකල විධ බුද්ධ දේශනා පොදු ජනතාවගෙන් බැහැර කරවීමට ය. එවිට ඔවුන් ගේ මිසඳිටු මතිමතාන්තර, ඔවුන් ගේ පෞද්ගලික ධර්ම විවරණයන්, ඔවුන් ගේ නිවන් දකිනා කෙටි ක්‍රම කිසිවක් නො දත් ධර්මකාමී ජනතාවට ලෙහෙසියෙන් පැටවිය හැකිය. තම වසභයට එම ජනතාව ලෙහෙසියෙන් ගොනු කර ගත හැකිය. මේ අනතුරින් මුදවා ගැනීම සඳහා කළ හැකි එකම දෙය වන්නේ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ දෙසුම් හැකිතාක් දුරට පොදු ජනතාව තුළට ප්‍රවේශ කිරීම යි.

එමෙන් ම මෙම පරිවර්තන කෙරෙහි ඇතැම් කුහක සිත් ඇති ගිහි පැවිදි පිරිස් වෙතින් සිදුරු සෙවීමේ අදහසින් ම යම් යම් විවේචන එල්ල වන බව අපට දක්නට ලැබේ. ඔවුන් බොහෝ විට “පින්වත් මහණෙනි,” වශයෙන් හික්බවේ යන පදයට අරුත් දීම ගැන කුපිතව සිටිති. නමුත් ඔවුන් ජාතක කථා කියවූයේ නම්, ජාතක අට්ඨකතා වල එන හික්බවේ යන්නට කුරුණෑගල යුගයේ දී “එම්බා මහණෙනි,” වශයෙන් අරුත් දක්වා ඇති අයුරු දක්නට ලැබෙනු ඇත. හුදෙක් ම ඊර්ෂ්‍යා සහගතව කටයුතු කිරීම බොහෝ ගිහි පැවිදි පිරිහුණු සිත් ඇති උදවිය ගේ ස්වභාවය බව මැදහත් කාටත් පහසුවෙන් පසක් කර ගත හැකි ය. වරක් අනගාරික ධර්මපාල ශ්‍රීමතාණන් පවා ලියා තිබුණේ සිංහල වර්ගයාට සේවය කරන්ට කැමැති කෙනෙක් බැණුම් අසන්ට සුදානම් විය යුතු බව යි. එය කොතරම් සත්‍යයක් දැ යි මම දැන් ඉතා පැහැදිලි ව පසක් කර ගෙන සිටිමි.

දීඝ නිකායෙහි මෙම දෙසුම් කොටස අයත් වන්නේ සීලක්ඛන්ධ වර්ගයට යි. මෙහි පරම පිරිසිදු, සුනිර්මල බුද්ධ දේශනා දහතුනක් ඇතුළත්ව තිබේ. බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය එහි පළමුවැන්න යි. මෙම සූත්‍රයෙහිලා අප ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ නානා පුද්ගලයන් නානා දෘෂ්ටිත්වලට පැමිණෙන ආකාරය විග්‍රහ කරන අයුරු සැබැවින්

ම විශ්මයජනක ය. බොහෝ යෝගීන් පෙර ජීවිත දක්නා නුවණ ඇති පුද්ගලයින් ඒ තුළින්ම නානා දෘෂ්ටි වැළඳ ගන්නා අයුරුත් ඇතැමුන් හුදෙක් තාර්කිකව කල්පනාව මෙහෙයවා නානා දෘෂ්ටීන් උපකල්පනය කරන අයුරුත් ඉතා පැහැදිලි ලෙස උන්වහන්සේ පෙන්වා දෙන්නේ එබඳු දෘෂ්ටීන් හැට දෙකක් විස්තර කරමින් ය. ස්පර්ශය ප්‍රත්‍ය කොට ගෙන ඔවුන් එම දෘෂ්ටිවලට පැමිණෙන අයුරුත්, ඒ පිළිබඳ ව ඔවුන් ගේ ඇති නො දැනීමක් මෙම දෙසුමෙන් මැනැවින් ප්‍රකට වෙයි. එමෙන් ම යම් දවසක හික්මුව එම ස්පර්ශ ආයතනයන් ගේ හට ගැනීමත්, නැසීයෑමත්, ආශ්වාදයත්, ආදීනවයත්, නිස්සරණයත් යථාවබෝධයෙන් ම දැනගත් විට මේ සියළු දෘෂ්ටීන් ඉක්මවා ගොස් උතුම් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය තුළ විමුක්තිය දකින අයුරුත් භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ ලොවට පෙන්වා දෙන්නේ දෙවිමිනිසුන් ගේ අසහාය, අද්විතීය, අතුල්‍ය ශාස්තෘන් වහන්සේ උන්වහන්සේ නිසා ම ය.

දෙවෙනුව මෙහි සඳහන් වන්නේ සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය යි. “බුදු දහම තිබෙන්නේ පරලොව සඳහා ය, ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ද මෙලොව අනුගමනය කළ නො හැකි දෙයකි. මෙලොව දී මගඵල ලැබීමට සිතීම පවා අන්තයට යෑමකි” යනා දී මිසදිටු මත පතුරවන ඊතියා ශ්‍රාවක වෙස්ගත් ශාසන භ්‍රෂ්ටයින් හට කදිම පිළිතුරක් භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් මෙම සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ දී මැනැවින් පෙන්වා වදාරණ සේක. රජගහ නුවර ජීවක අඹවනයේ දී වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් නිරිඳුන් බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් අසන්නේ යමෙක් යම් රැකියාවක් කොට වැටුප් ලබා එම වැටුපෙන් අඹුදරුවන් ද පෝෂණය කරමින් දන් පින්කම් කරමින් මෙහිදී ම එකී රැකියාවේ ප්‍රතිඵල නෙලා ගතහැකි පරිද්දෙන් පැවිදි ජීවිතයෙන් ද මෙහිදී ම ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකි ද යන්න යි. එයට පිළිතුරු වශයෙන් භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ තම පැවිදි ශ්‍රාවකයන් උතුම් ශ්‍රමණඵලයන් මෙලොව දී ම ශාක්ෂාත් කර ගන්නා ආකාරය පෙන්වා වදාළේ අරහත්වය දක්වා ම තම දෙසුම කුළු ගන්වමින් ය. සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය ඔබ කියවන කල්හී බුදු රජාණන් වහන්සේ කෙරෙහින් ශ්‍රී සද්ධර්මය කෙරෙහින් ආර්ය ශ්‍රාවක සංඝරත්නය කෙරෙහින් ඔබ තුළ ශ්‍රද්ධාව ඇති වීම කිසිසේත් වළක්වාලිය නො හැකි ය. එමෙන් ම අජාසත් නිරිඳුන් බුදු රජාණන් වහන්සේට පවසා සිටින්නේ අන්‍යාගමිකයන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන ආකාරය යි. ඔවුන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්නේ අඹ ගැන ඇසූවිට දෙල් ගැන විස්තර කරන පරිද්දෙනි. ඒ තුළින් ඔවුන් කෙතරම් නිසරු මතවාද තුළ සිටිද්දැයි දකින විට ඔවුන් ගැන ඇති වන්නේ අනුකම්පාවක් ම ය.

ඊ ළඟට ඔබට හමු වන්නේ අම්බට්ඨ සූත්‍රය යි. කුලමාන‍යෙන් දැසුන අම්බට්ඨ නම් බමුණු ගැටයෙකු බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ඉතිහාසය පිළිබඳ දැනුම අභියස දමනය වන අයුරුත්, එම බ්‍රාහ්මණ සමාජයේ විජ්ජාවරණ ලෙස ඔවුන් පිළිගන්නා නිසරු දෙයක් ගෞතම බුදු සසුනේ විජ්ජාවරණ ධර්මයන් තුළ ශ්‍රාවකයන් සම්පූර්ණ වන ආකාරයත් ඉතා පැහැදිලි ව ඉගෙන ගත හැකි ය. එමෙන් ම බ්‍රාහ්මණ සමාජය දියුණුව හැටියට සළකන්නේ පිරිහුණු දේවල් කිහිපයක් මත ඉහළින් සැලකීම බවත්

ඔවුන් දියුණුවෙන් බැහැර වී සිටින පිරිසක් බවත් අප ගේ ශාක්‍ය සිංහයන් වහන්සේ මැනවින් ඉස්මතු කොට පෙන්වා දෙන විට එකල බමුණු සමාජය උන්වහන්සේ ඉදිරියෙහි වැද වැටුනේ අනුක්‍රමයෙන් පුරිසදම්මසාරථී යන බුදු ගුණය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුළ ජීවමානව තිබුණ නිසා ය.

සෝණදණ්ඩ නම් ගුණවත් බ්‍රාහ්මණයෙකු විසින් බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ගුණ සම්පත් දුටු ආකාරයත්, උන්වහන්සේ ගේ දෙසුම අසා සෝණදණ්ඩයන් ද ජීවිතාවබෝධය ලබන ආකාරයත් ඔබට ඊ ළඟට හමුවන සෝණදණ්ඩ සූත්‍රයෙන් ඉගෙන ගත හැකි ය. සෝණදණ්ඩයන් බුදු ගුණ ගැන තේරුම්ගත් ආකාරය වටහාගෙන අඩු ගණනේ ඵලෙසින්වත් බුදු ගුණ තේරුම් ගන්නට තරම් වාසනා මහිමයක් වර්තමාන බෞද්ධයන් ඇති කරගත යුතු ය. බෞද්ධ වේශයෙන් සිටින බොහෝ දෙනෙක් පුරුදු වී සිටින්නේ බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ පවා ඇදකුද සොයන්නට මිස, බුදු රජාණන් වහන්සේට ඵල දුන්නා යැ යි අදෝනා නගන කර්ම විපාක ගැන කියන්නට මිස තථාගතයන් වහන්සේ ගේ අවබෝධය අදහා ගන්නට නො වේ. ශ්‍රද්ධාව යනු තථාගතයන් වහන්සේ ගේ අවබෝධය අදහා ගැනීම ය (සද්දහති තථාගතස්ස බෝධිං). ගුණ වශයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේව හඳුනාගත හැක්කේ උන්වහන්සේ ගේ උතුම් දේශනා අනුසාරයෙන් ම ය.

යාගයක් කරනු කැමැති කුට්ඨක නම් ඉතා බුද්ධිමත් සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණයෙක් වේදසමයාගත සිරිත් විරිත් අනුව සතුන් දහස් ගණනක් මරා එයින් නැගෙන පුළුටු ගඳින් ලෝක නිර්මාපක දෙවියන් වහන්සේ පිඳීමට සුදානම්ව සිටින කලෙක ඔහු ගේ භාග්‍යයකට මෙන් මහාකාරුණිකයන් වහන්සේ එම ගමට ද වැඩම කළ සේක. යාගයකට අවශ්‍ය සම්පත් ද යාග පරිෂ්කාරද දැනගනු රිසි වූ කුට්ඨකයන් බුදු රජාණන් වහන්සේ මුණ ගැසී ඒ ගැන දේශනා කරන මෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය. මෙම දීඝ නිකායෙහි පස්වෙනි කුට්ඨක සූත්‍රය නමින් ඔබට කියවන්නට ලැබෙන්නේ එම කරුණ අරභයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද මනහර දෙසුම යි. එහි දී රාජ්‍යපාලකයෙකු විසින් නියම ධර්මයාගය කළ යුතු ආකාරය කෙසේදැයි ඉතා පැහැදිලි ව ඔබට ඉගෙනගත හැකි වනු ඇත.

මහාලී සූත්‍රය මෙහි සයවැන්න යි. සමාධියක් දියුණු කොට දෙවියන් දකින ආකාරයත්, දෙවියන් හා කථාබස් කරන ආකාරයත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාලී ලිච්ඡවී හට වදාළ අයුරුත්, එමෙන් ම ආත්ම දෘෂ්ටිවලින් බැහැරව ජීවිතය අවබෝධ කරන අයුරුත් මේ සූත්‍රය කියැවීමෙන් ඔබට ඉගෙන ගත හැකිය. ඊ ළඟට හමු වන්නේ ජාලිය සූත්‍රය යි. එහිදී ද ආත්ම දෘෂ්ටියෙන් බැහැර ව සැබෑ ලෙස ජීවිතාවබෝධය ලබන ශ්‍රාවකයා විමුක්තිය කරා යන අයුරු මෙම දෙසුම තුළින් ඔබට ඉගෙන ගත හැකි ය.

අවේලකස්සප නම් පිරිවැජියෙකු අරභයා දේශනා කරන ලද සිංහනාද සූත්‍රය

ඔබට මෙහි සත්වන සූත්‍රය වශයෙන් හමු වේ. එහි දී එකල තිබූ තපස් වර්යාවන්හි ඇති නිස්සාරභාවයත්, ඉතා ලාමක වැඩපිළිවෙලක් වූ ඒ තපස් වර්යාවන් පිළිබඳ ව ඔවුන් මහා ඉහළින් සිතා සිටි ආකාරයත් ඔබට මෙහි දී ඉගෙන ගත හැකි ය. භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ නමක් දෙවියන් බඹුන් මරුන් සහිත වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත වූ මේ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාව අභියස සිංහයෙකු ගේ නාදයක් පරිද්දෙන් පරම ගම්හීර වූ ධර්ම සෝභාව පතුරුවන ආකාරයත් ඒ තුළින් ලෝකසත්වයා සුවපත් වන ආකාරයත් ඔබට මෙහි දී ඉගෙන ගත හැකිය.

ඊ ළඟට හමු වන්නේ පොට්ඨපාද සූත්‍රය යි. මෙම සූත්‍රයෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ කෙනෙකු ගේ ශරීරයක් තුළ විලාරික ශරීරය, මනෝමය ශරීරය හා සක්ඤ්ඤමය ශරීරය වශයෙන් ශරීර තුනක් තිබෙන බව භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් පැහැදිලි කර දීම යි. එමෙන් ම ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අනුගමනය කිරීමෙන් එම ශරීර තුන ම නිරුද්ධ කළ හැකි ආකාරයත් මෙම සූත්‍රයෙහිලා ඉතා පැහැදිලි ව විස්තර වෙයි. බටහිර ජාතීන් ගේ අල්ප වූ පාරභෞතික දැනුමට වසඟව සිටින නූතන ලෝකයේ මිනිසුන් හට පොට්ඨපාද සූත්‍රයෙන් බොහෝ කරුණු ඉගෙන ගත හැකිය. බටහිර ජාතීන් ලියූ පොත්පත්වල යාන්තමින් දක්වා ඇති කරුණු අඳුරු ලොවට කණාමැදිරි එළියක් සේ දිලෙද්දී, භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ අවබෝධය අඳුරු වළා රහිත ගගන තලයෙහි විරාජමාන වූ හිරු මඬලක් පරිද්දෙන් දිලෙන අයුරුත් පැහැදිලි ව තෝරා ගත හැක්කේ මෙවැනි දෙසුම් කියවන විට ය.

සුභ සූත්‍රය මෙහි දහවෙනි දෙසුම යි. තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ නම් බ්‍රාහ්මණ තරුණයෙකු හට ආනන්ද මහරහතන් වහන්සේ විසින් ආර්ය වූ සීලය, සමාධි, ප්‍රඥ යන ත්‍රිශික්ෂාව පැහැදිලි කොට වදාළ අයුරු මේ දෙසුමෙන් ඔබට ඉගෙන ගත හැකි ය. තථාගත බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ධර්ම දේශනාවත් තථාගත ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ ගේ ධර්ම දේශනාවත් පදයෙන් පදය, වචනයෙන් වචනය, අරුතින් අරුත මනාව ගැලපී යන අයුරු ඔබට මේ දෙසුමෙන් පසක් කරගත හැකි ය. සැබෑ ශ්‍රාවකයා ජනතාවට දායාද කරන්නේ කුමක් දැ යි ඔබට මේ තුළින් තේරුම්ගත හැකි ය. ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා ජනතාව මුලා කිරීම පිණිස පුහු වර්ණනා කිරීම්, අසභ්‍ය වචන භාවිතා කිරීම්, ලාමක විහිළු තහළු කිරීම් හා ජනතාව සීල සමාධි ප්‍රඥ යන ත්‍රිශික්ෂාවෙන් බැහැර කිරීම කිසිසේත් නො කරන බවට මෙය කදිම නිදසුනකි. මෙකල ධර්ම දේශනා යනු බොහෝ විට හිස් ප්‍රලාපයන් බව වැටහෙන්නේ රහතුන් ගේ දෙසුම්වලට සිත යොමු කරන විට ය.

ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය අරභයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග කථාවට පැමිණි කේවඩ්ඪ ගෘහපති පුත්‍රයා හට ඉතා සාරවත් දහම් කරුණු අළලා වදාරණ ලද මී ළඟ දෙසුම හඳුන්වන්නේ කේවඩ්ඪ සූත්‍රය නමිනි. මෙය මෙහි එකොළොස් වෙනි දෙසුම යි. මෙහි දී ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය, ආදේශනා ප්‍රාතිහාර්යය, අනුසාසනී ප්‍රාතිහාර්යය වශයෙන්

ප්‍රාතිහාර්යය තුනක් ඇති බවට පෙන්වා වදාරණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වඩාත් කැමැති වන්නේ අනුශාසනී ප්‍රාතිහාර්යයට බවත්, ජනතාව ධර්මාවබෝධය ලබන්නේ ඒ තුළින් බවත් ඔබට ඉගෙනීමට පුළුවන්කම ලැබේ.

මෙහි දොළොස් වෙනි දෙසුම වන්නේ ලෝහිව්ව සූත්‍රය යි. තමා අවබෝධ කර ගන්නා දෙය අන් අයට කීම වරදක් බවත්, එය වෙන කෙනෙකුට නොකිව යුතු බවත් පවසමින් මිසදිටුවක ගැලි සිටි ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයාට එම මිසදිටුවෙන් මුදවා සැබෑ ජීවිතාවබෝධය ලබා දීම පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ දෙසුම මෙම ලෝහිව්ව සූත්‍රය යි. ශාස්තෘවරයෙක් කවර ගුණධර්මවලින් සමන්විත විය යුතු ද යන්නත් එමෙන් ම ශාස්තෘන් වහන්සේ නමක් වෝදනාවලට ලක් නො වී සත්‍ය තුළ රැඳී සිටින්නේ කෙසේද යන්නත්, එමෙන් ම අන්‍යයන් ගේ ජීවිතාවබෝධයට බාධා නො කොට ඔවුන්ට උදව් කළ යුත්තේ කෙසේද යන්නත් මෙහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මනාකොට පෙන්වා වදාරණ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අන් අය ගේ ආධ්‍යාත්ම දියුණුවට බාධා කරන, එය වළක්වන, එයට අනතුරු කරන විට ඔහුට හිමි වන්නේ කුමන ඉරණමක් දැ යි මැනවින් පෙන්වා වදාරන්නේ මේ අයුරිනි “ඔය ආකාරයට කියන කෙනා යම් ඒ කුලපුත්‍රයන් තථාගතයන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් ම දෙසන ලද ධර්ම විනයට පැමිණිලා මෙබඳු උදාර වූ විශේෂතා සාක්ෂාත් කර ගන්නවා නම්, ඒ කියන්නේ සෝවාන් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, සකදාගාමී ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අනාගාමී ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අරහත් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, ඒ වගේ ම යමෙක් දෙව්ලොව උපත පිණිස දිව්‍ය ගර්භයන් මුහුකුරුවනවා නම්, ඔවුන්ටත් අන්තරායක් කරනවා. එතකොට ඒ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා අනුකම්පාව නැති කෙනෙක් ම යි. අනුකම්පා රහිත කෙනා තුළ ඔවුන් කෙරෙහි පිහිටල නියෙන්තේ සතුරු සිතයි. සතුරු සිත පිහිටා නියෙන විට නියෙන්තේ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය යි. පින්වත් ලෝහිව්ව, මං මිත්‍යා දෘෂ්ටිකයා හට කියන්නේ මේ උපත් දෙකෙන් එක්තරා උපතක් තමයි. එක්කෝ නිරයේ උපදිනවා. නැත්නම් තිරිසන් යෝනියේ උපදිනවා.”

(ලෝහිව්ව සූත්‍රය)

මෙම සීලක්ඛන්ධ වර්ගයේ අවසාන දෙසුම තේවිජ්ජ සූත්‍රය යි. බ්‍රාහ්මණයන් විසින් ත්‍රිවිද්‍යාව යනුවෙන් උදම් අනමින් සෝභා කරන්නේ ඔවුන් ගේ ත්‍රිවේදයට ය. නමුත් ඔවුන් තුළ බ්‍රහ්මයා හා එක් වීම පිණිස කිසි ගුණයක් නො මැතිව හුදෙක් අභංකාර පරවශව සමාජය තුළ ආනුභාව පවත්වන හිස් පිරිසක් බව බුදු රජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට ම පැහැදිලි කර දෙන සේක. ගෞතම බුදු සසුන තුළ ධර්ම විනයෙහි හික්මෙන හික්මුවක් ගුණධර්මවලින් දියුණුවන ආකාරයත්, සැබෑ ම ත්‍රිවිද්‍යාවත් එම හික්මුන් විසින් සාක්ෂාත් කරන ආකාරයත් මැනවින් පෙන්වා දෙන මෙවැනි දෙසුම් කියවන කල්හී බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ අසිරිමත් දේශනා විලාශය, විශ්මිත ප්‍රඥාව, මහාකරුණාව ආදී සියල්ල අප ඉදිරියෙහි සොඳුරු ලෙස දිස් වේ. විමුක්තිය යනු

ප්‍රාර්ථනා කොට ලබන දෙයක් නොව ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමෙන් සාක්ෂාත් කළ යුතු දෙයක් බව මෙහිදී භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ මැනවින් පෙන්වා වදාරණ සේක. උන්වහන්සේ ප්‍රාර්ථනාවක ඇති නිසරුබව පෙන්වමින් වදාරණ මෙම උපමාව දෙස බලන්න.

“පින්වත් වාසෙට්ට, එක මේ වගේ දෙයක්. මේ අවිරවනී නදිය වතුරෙන් පිරිල කට මට්ටමට ඇවිදින් කපුටන්ට වුණත් ඉවුරේ ඉදන් වතුර බොන්න පුළුවන් වෙලා තියෙද්දී, ඔතැනට පුරුෂයෙක් එනවා. ඔහු එතෙර යෑමෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, එතෙර වීමක් සොයන, එතෙර යන, එතෙර යනු කැමැති කෙනෙක්. ඉතින් ඔහු මෙතෙර සිටිය දී ම එතෙරට අඩගසනවා. “අනේ! එතෙර මෙතෙරට එනු මැනව්. අනේ! එතෙර මෙතෙරට එනු මැනව්” කියල. පින්වත් වාසෙට්ට, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? අර පුද්ගලයා ගේ අඩගැසීමේ හේතුවෙන් හෝ යාඥවේ හේතුවෙන් හෝ පැතීමේ හේතුවෙන් හෝ ස්තූති කිරීමේ හේතුවෙන් හෝ අවිරවනී නදියේ එතෙර මෙතෙරට එවිද? හවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම යි.”

මෙවන් උපමාවලින් ඉතා පැහැදිලි ලෙස ධර්මය පෙන්වා දී තිබිය දී අනිවාර්යයෙන් ම නිවන් අවබෝධ කිරීමට ප්‍රාර්ථනා කිරීම කළ යුතු යැ යි පවසන ලෝකයෙහි ගිහි පැවිදි බොහෝ උදවිය කරන්නේ පැරණි බමුණු ලෝකය තුළ ජීවත් වීම බව අපට පසක් වන්නේ මෙවන් දෙසුම් කියවන විට ය. අප විශේෂයෙන් ම එක් කරුණක් මතක තබාගත යුතු ය. එනම් අප ගේ භාග්‍යවත් බුදු රජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාන්නට පෙර අපට වදාළේ උන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලද ධර්මයත්, පණවන ලද විනයත් තථාගතයන් වහන්සේ ලෙස ම පිළිගන්නා ලෙස යි. අපට කලාණ මිත්‍රයෙකු අවශ්‍ය වන්නේ ඔය කරුණ නිවැරදිව තේරුම් ගැනීම පිණිස ය. එනිසා මිසිදිවටත්, කාමහෝගී ජීවිතයටත් ගිජු වූ එය ම වැළඳගත් මං මුලා වූ ලෝකයක සිටින අපට මෙය අතිශයින් ම වැදගත් වේ. ලාමක ගිහි බව ම කිරුළ පැළඳ සිටින ගිහි පැවිදි සියළු දෙනා අතින් ලාමක ගිහිබව ම වර්ණනා ලබන, ලාමක ගිහිබව ම ප්‍රශංසා ලබන භිනාධිමුක්තිකයන් අරක්ගත් නූතන ලෝකයට ගැලවීම ලබාගත හැකි එක ම මාර්ගය වන්නේ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ නිර්මල ශ්‍රී සද්ධර්මය යි.

මෙම උතුම් ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේ ගේ පරිවර්තන කාර්යයෙහි ලා මූලික වශයෙන් සහාය කර ගත්තේ බුද්ධ ජයාති ත්‍රිපිටක පොත් වහන්සේ ය. මෙම පරිවර්තනයෙහිලා පරිඝණක අකුරු සැකැස්මේ දී මහමෙව්නා භාවනා අසපුවේ කණම්පැල්ලේ අරවින්ද ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් ලද සහයෝගය වෙනුවෙන් මා මහත් සොම්නසින් පුණ්‍යානුමෝදනා කරන අතර උන්වහන්සේලාට ඉතා ඉක්මණින් ම වතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ වේවා! එමෙන් ම මා වෙනුවෙන් අසීමිත කැප වීමක් කරන තුසිත දිනිඳු බණ්ඩාර පුතණුවන්ට ද

චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ වේවා!

මේ උතුම් පොත් වහන්සේ ගේ පරිඝනක අකුරු සැකසීම සඳහා ත්‍රිභාෂා මුසුව සිංහල අකුරු පරිඝනක මෘදුකාංගය අප වෙත මහත් සද්ධාවෙන් ලබා දුන්නේ ගනේමුල්ලේ ප්‍රොසෙස් පරිඝනක සමාගමේ ඩබ්ලිව්. පී. ඩී. වීරසිංහ මහතා යි. මේ උතුම් පොත් වහන්සේ මුද්‍රණද්වාරයෙන් එළිදැක්වීම පිණිස ඉතාමත් සද්ධාවෙන් අපට උපකාර කරන්නේ ආඩිඅම්බලමේ ඉලේෂන් ප්‍රින්ටර්ස් අධිපති එස්. ඒ. ප්‍රසාද සිල්වා මහතා ඇතුළු එම කාර්ය මණ්ඩලය යි. මෙහි මුද්‍රණ කටයුතු පිළිබඳ ව පූර්ණ අධීක්ෂණය කෙරෙන්නේ අපේ රණසිංහ අය්යා අතිනි. රණසිංහ අය්යාගෙන් අප වෙත ලැබෙන ආධාරයත් උපකාරයත් සහයෝගයත් ගැන ප්‍රශංසා කොට අවසන් කළ නො හැකි තරම් ම ඒ සේවාව අනුදාරය. ඒ සියළු දෙනාට ද වහ වහා චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය ම අවබෝධ වේවා!

ඉතාමත් ශ්‍රද්ධා ගෞරවයෙන් යුතු ව මෙම පොත් වහන්සේ යළි යළිත් කියවූව මැනැව්. එම කරුණු මතකයේ රඳවා ගත මැනැව්. එහි අරුත් වැටහෙන පරිද්දෙන් නුවණින් මෙනෙහි කළ මැනැව්. අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස සිහි නුවණ පිහිටුවා ගත මැනැව්. යළි යළි ඉපදෙන ලෝකයේ ස්වභාවය හඳුනා ගෙන එහි ඇති භයානක කම තේරුම් ගත මැනැව්. සසරින් නිදහස් විය හැකි එකම මාර්ගය නම් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අවබෝධ කිරීම පමණි. එම නිසා ඔබටත් අපටත් මේ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිළිසරණ කර ගනිමින් මේ ගෞතම බුදු සසුනේ දී ම උතුම් චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කර ගන්නට උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිවර්තනය කිරීමෙන් ලත් මේ කුසල ධර්මය ඒකාන්තයෙන් ම හේතු වාසනා වේවා!

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

මෙයට

ගෞතම බුදු සසුන තුළ

මෙන් සිතින්,

කිරිඬන්ගොඩ ඤාණානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ

මහමෙව්නා භාවනා අසසුච

වඩුවාව, යටිගල්ඔළුව.

ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2549

දූසබලසේලප්පහවා නිබ්බානමහාසමුද්දපරියන්තා
ආට්ඨංග මග්ගසලිලා ජීනවචනනදි චිරං චහතුති

දූසබලයන් වහන්සේ තවැනි ශෛලමය ජර්වනයෙන් පැන නැගී
අමා මහා නිවන නම් වූ මහා සාගරය අවසන් කොට ඇති
ඇර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය නම් වූ සිහිල් දිය දැහැන් හෙබි
උතුම් ශ්‍රී මුඛ බුද්ධ වචන ගංගාව (ලෝ සතුන්ගේ සැසඳූ කුකුළු වැනි)

බොහෝ කල් ගලාබසනා සේක්වා !

(සළායනන සංයුක්තය - උද්දාන ගාථා)

සූත්‍ර පිටකයෙහි දීඝ නිකායෙහි
පළමු වෙනි කොටසට අයත්
සූත්‍ර දේශනා පිළිවෙල

1

සීලක්ඛන්ධවග්ගේ
සීල ස්කන්ධ වර්ගය

1. බ්‍රහ්මජාලසූත්තං
දෘෂ්ටි ජාලය ගැන වදාළ දෙසුම 1 - 96
2. සාමඤ්ඤඵලසූත්තං
පැවිදි දිවියෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන වදාළ දෙසුම 97 - 174
3. අම්බට්ඨ සූත්තං
අම්බට්ඨ මාණවකයාට වදාළ දෙසුම 175 - 264
4. සෝණදණ්ඩ සූත්තං
සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම 265 - 300
5. කුට්ඨන්තසූත්තං
කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම 301 - 395
6. මහාලිසූත්තං
මහාලි ලිච්ඡවී හට වදාළ දෙසුම 396 - 427
7. ජාලිය සූත්තං
ජාලිය පිරිවැර්ජියාට වදාළ දෙසුම 428 - 438
8. සීහනාද සූත්තං
අවේලකස්සපට වදාළ සීහනාදයක් බඳු දෙසුම 439 - 476

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

9. පොට්ඨපාදසුත්තං
පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජයාට වදාළ දෙසුම 477 - 538
10. සුභසුත්තං
සුභ මාණවකයාට වදාළ දෙසුම 539 - 592
11. කේවඨ්ඨ සුත්තං
කේවඨ්ඨ ගෘහපති පුත්‍රයාට වදාළ දෙසුම 593 - 659
12. ලෝහිව්චසුත්තං
ලෝහිව්ච බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම 660 - 726
13. තේවිජ්ජසුත්තං
ත්‍රිවිද්‍යාව යනු කුමක්දැයි වදාළ දෙසුම 727 - 785

සුත්තන්තපිටකේ
දීඝනිකායෝ
සීලක්ඛන්ධවග්ගෝ

සූත්‍ර පිටකයෙහි
දීඝ නිකාය
සීලස්කන්ධ වර්ගය

සුත්තන්තපිටකේ

සූත්‍ර පිටකයෙහි

දීඝනිකායෝ

දීඝ නිකාය

සීලක්ඛන්ධවග්ගෝ

සීල ස්කන්ධ වර්ගය

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස
ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

1.

බ්‍රහ්මජාලසූත්තං

දෘෂ්ටි ජාලය ගැන වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුතං: ඒකං සමයං භගවා අන්තරා ව රාජගහං අන්තරා ව
නාලන්දං අද්ධානමග්ගපටිපත්තෝ හෝති මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං
පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසත්තේහි. සුප්පියෝපි ඛෝ පරිබ්බාජකෝ අන්තරා ව
රාජගහං අන්තරා ව නාලන්දං අද්ධානමග්ගපටිපත්තෝ හෝති සද්ධිං
අන්තේවාසිනා බ්‍රහ්මදත්තේන මාණුවෙන.

1. මා හට අසන්නට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවත් බුදු
රජාණන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ මහත් වූ භික්ෂු සංඝයා සමග රජගහ
නුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතරේ දිගු ගමන් මාර්ගයකට පැමිණ වදාළා.
එහි දී සුප්පිය නම් වූ පිරිවැරියාත් ඔහු ගේ ශිෂ්‍යයකු වන බ්‍රහ්මදත්ත නම්
තරුණයාත් සමග රජගහ නුවරටත් නාලන්දා නුවරටත් අතරේ දිගු ගමන්
මාර්ගයට පැමිණුනා.

තනු සුදං සුප්පියෝ පරිබ්බාජකෝ අන්තේකපරියායේන බුද්ධස්ස
අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සංඝස්ස අවණ්ණං භාසති.
සුප්පියස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අන්තේවාසී බ්‍රහ්මදත්තෝ මාණුවෝ

අනේකපරියායේන බුද්ධස්ස චණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස චණ්ණං භාසති, සංඝස්ස චණ්ණං භාසති. ඉතිහ තේ උභෝ ආවරියන්තේවාසී අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උජ්චිප-චනිකවාදා භගවන්තං පිට්ඨිතෝ පිට්ඨිතෝ අනුබද්ධා භොන්ති භික්ඛුසංඝං ව.

එහිදී සුප්පිය පිරිවැරියා නොයෙක් ආකාරයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේට අපභාස කරන්නට වුණා. ශ්‍රී සද්ධර්මයටත් අපභාස කරන්නට වුණා. ආර්ය සංඝ රත්නයටත් අපභාස කරන්නට වුණා. එනමුත් සුප්පිය පිරිවැරියා ගේ ශිෂ්‍යයා වන බ්‍රහ්මදත්ත තරුණයා නොයෙක් ආකාරයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට වුණා. ශ්‍රී සද්ධර්මයේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට වුණා. ආර්ය සංඝ රත්නයේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට වුණා. ඉතින් ඔය විදිහට ගුරු ශිෂ්‍ය දෙදෙනා එකිනෙකාට භාත්පසින් ම විරුද්ධ වූ වාද ඇතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් භික්ෂු සංඝයාත් පිටුපසින් ගමන් කරන්නට වුණා.

2. අළු බෝ භගවා අම්බලට්ඨිකායං රාජාගාරකේ ඒකරත්තිවාසං උපගංජී සද්ධිං භික්ඛුසංඝේන. සුප්පියෝපි බෝ පරිබ්බාජකෝ අම්බලට්ඨිකායං රාජාගාරකේ ඒකරත්තිවාසං උපගංජී සද්ධිං අන්තේවාසිනා බ්‍රහ්මදත්තේන මාණුවෙන. තත්‍ර පි සුදං සුප්පියෝ පරිබ්බාජකෝ අනේකපරියායේන බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සංඝස්ස අවණ්ණං භාසති. සුප්පියස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අන්තේවාසී බ්‍රහ්මදත්තෝ මාණුවෝ අනේකපරියායේන බුද්ධස්ස චණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස චණ්ණං භාසති, සංඝස්ස චණ්ණං භාසති. ඉතිහ තේ උභෝ ආවරියන්තේවාසී අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උජ්චිප-චනිකවාදා විහරන්ති.

2. එකකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බලට්ඨිකා උයනෙහි රාජාගාරකයෙහි (රජුන් විසින් කරවන ලද ශාලාවෙහි) එක් රැයක් භික්ෂු සංඝයා සමග නවාතැන් ගන්නට වැඩම කළා. එකල්හි සුප්පිය පිරිවැරියාත් තම ශිෂ්‍යයා වූ බ්‍රහ්මදත්ත තරුණයා සමග ඒ අම්බලට්ඨිකාවේ රාජාගාරකයට ම එක් රැයක් නවාතැන් පිණිස පැමිණියා. ඉතින් එතැන දීත් සුප්පිය පිරිවැරියා නොයෙක් ආකාරයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේට අපභාස කරන්නට වුණා. ශ්‍රී සද්ධර්මයටත් අපභාස කරන්නට වුණා. ආර්ය සංඝ රත්නයටත් අපභාස කරන්නට වුණා. එනමුත් සුප්පිය පිරිවැරියා ගේ ශිෂ්‍යයා වන බ්‍රහ්මදත්ත තරුණයා නොයෙක් ආකාරයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට වුණා. ශ්‍රී සද්ධර්මයේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට

වුණා. ආර්ය සංඝ රත්නයේ ගුණ වර්ණනා කරන්නට වුණා. ඉතින් ඔය විදිහට ගුරු ශිෂ්‍ය දෙදෙනා එකිනෙකාට භාත්පසින් ම විරුද්ධ වූ වාද ඇතිවයි වාසය කළේ.

3. අළු බෝ සම්බහුලානං භික්ඛූනං රත්තියා ප-වුසසමයං ප-වුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාළේ සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අයං සංඛියාධම්මෝ උදපාදි: “අ-ජරියං ආවුසෝ, අබ්භූතං ආවුසෝ, යාවඤ්චිදං තේන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සත්තානං නානාධම්මන්තිකතා සුප්පට්ඨිදිතා. අයං හි සුප්පියෝ පරිබ්බාජකෝ අනේකපරියායෙන බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සංඝස්ස අවණ්ණං භාසති. සුප්පියස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අන්තේවාසී බ්‍රහ්මදත්තෝ මාණවෝ අනේකපරියායෙන බුද්ධස්ස වණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස වණ්ණං භාසති, සංඝස්ස වණ්ණං භාසති. ඉතිහ’මේ උහෝ ආවරියන්තේවාසී අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උජුච්ච-වනිකවාදා භගවන්තං පිට්ඨිතෝ පිට්ඨිතෝ අනුබද්ධා හොන්ති භික්ඛුසංඝං වා”ති.

3. ඉතින් ඊ පාන්දරින් අවදි වී රැස්වීම් ශාලාවේ එකතුවෙලා සිටි බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා අතර මේ කතාබහ ඇතිවුණා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ආශ්චර්යය යි, ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, පුදුම සහගතයි, දත යුතු සියල්ල දන්නා වූත් දැක්ක යුතු සියල්ල දක්නා වූත් ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් සත්වයන් ගේ එකිනෙකා අතර ඇති මේ වෙනස් අදහස් ඇති බව මොන තරම් පැහැදිලි ලෙස ද තේරුම් අරගෙන තියෙන්නේ. මේ සුප්පිය පිරිවැජියා නොයෙක් අයුරින් බුදු රජාණන් වහන්සේට අගුණයක් ම කියනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයටත් අගුණයක් ම යි කියනවා. ආර්ය සංඝයාටත් අගුණයක් ම කියනවා. ඒ වුණාට සුප්පිය පිරිවැජියා ගේ ගෝලයා වන බ්‍රහ්මදත්ත තරුණයා නම් බුදු රජාණන් වහන්සේට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ශ්‍රී සද්ධර්මයට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ආර්ය සංඝ රත්නයට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ඔය විදිහට ගුරු ගෝල දෙදෙනා එකිනෙකාට භාත්පසින්ම විරුද්ධ වාද ඇතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ භික්ෂු සංඝයාගේත් පස්සෙන් ම ආව නෙව” කියල.

4. අළු බෝ භගවා තේසං භික්ඛූනං ඉමං සංඛියාධම්මං විදිත්වා යේන මණ්ඩලමාලෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. නිසජ්ජ බෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තේසි: “කායනු’ත්ථ භික්ඛවේ ඒතරහි කථාය සන්නිසින්නා සන්නිපතිතා? කා ච පන වෝ අන්තරා කථා විජ්ජකතා?”ති.

එතකොට ඒ භික්ෂූන් ගේ මේ කතාබහ දැන වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැස්වීම් ශාලාවට වැඩම කොට වදාළා. වැඩම කරලා පණවන ලද අසුනෙහි වැඩ සිටියා. වැඩ සිටිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “පින්වත් මහණෙනි, දැන් කවර කතාවකින් යුතුවද ඔබ එක්රැස්වෙලා සිටියේ? ඔබ අතරේ කවර කතාවක් ද අඩාල වුණේ?

ඒවං වූත්තේ තේ භික්ඛු භගවත්තං ඒතදවෝචුං: “ඉධ හත්තේ අම්භාකං රත්තියා ප-වුසසමයං ප-වුට්ඨිතානං මණ්ඩලමාළේ සන්තිසිත්තානං සන්තිපතිතානං අයං සංඛියාධම්මෝ උදපාදි “අ-ජරියං ආවුසෝ, අබ්භූතං ආවුසෝ, යාවඤ්චිදං තේන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සත්තානං නානාධම්මන්තිකතා සුප්පට්ඨිතා. අයං හි සුප්පියෝ පරිබ්බාජකෝ අනේකපරියායේන බුද්ධස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සංඝස්ස අවණණං භාසති. සුප්පියස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස අන්තේවාසී බ්‍රහ්මදත්තෝ මාණවෝ අනේකපරියායේන බුද්ධස්ස වණණං භාසති, ධම්මස්ස වණණං භාසති, සංඝස්ස වණණං භාසති. ඉතිහ’මේ උභෝ ආවරියන්තේවාසී අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උජුච්ඡ-වතීකවාදා භගවත්තං පිට්ඨිතෝ පිට්ඨිතෝ අනුබද්ධා හොන්ති භික්ඛුසංඝං වා”ති. අයං ඛෝ තෝ හත්තේ අන්තරාකථා විප්පකතා. අථ භගවා අනුප්පත්තෝ”ති.

මෙසේ වදාළ විට ඒ භික්ෂූන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “ස්වාමීනී, මෙහි රැ පාන්දරින් අවදිවී රැස්වීම් ශාලාවේ එකතුවෙලා සිටි අප අතර මේ කතාබහ ඇතිවුණා. “ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ආශ්වර්‍යය යි, ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, පුදුම සහගතයි, දන යුතු සියල්ල දන්නා වූත් දැක්ක යුතු සියල්ල දක්නා වූත් ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් සත්වයන් ගේ එකිනෙකා අතර ඇති මේ වෙනස් අදහස් ඇති බව මොන තරම් පැහැදිලි ලෙස ද තේරුම් අරගෙන තියෙන්නේ. මේ සුප්පිය පිරිවැජියා නොයෙක් අයුරින් බුදු රජාණන් වහන්සේට අගුණයක් ම කියනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයටත් අගුණයක් ම යි කියනවා. ආර්ය සංඝයාටත් අගුණයක් ම කියනවා. ඒ වුණාට සුප්පිය පිරිවැජියා ගේ ගෝලයා වන බ්‍රහ්මදත්ත තරුණයා නම් බුදු රජාණන් වහන්සේ ට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ශ්‍රී සද්ධර්මයට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ආර්ය සංඝ රත්නයට ප්‍රශංසාවක් ම යි කරන්නේ. ඔය විදිහට ගුරු ගෝල දෙදෙනා එකිනෙකාට හාත්පසින්ම විරුද්ධ වාද ඇතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ භික්ෂු සංඝයාගේත් පස්සෙන් ම ආව නෙව්” කියල. ස්වාමීනී, අප ගේ මේ කථාව යි අඩාල වුණේ. එතකොට ම යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩම කොට වදාළේ.

5. “මම වා භික්ඛවේ පරේ අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුම්භේහි න ආසාතෝ න අප්ප-වයෝ න ටෙකසෝ අනභිරද්ධි කරණියා. මම වා භික්ඛවේ පරේ අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර ටෙකසෝ අප්ප-වයෝ කරුණා වා අනත්තමතා වා, තුම්භං යේවස්ස තේන අන්තරායෝ. මම වා භික්ඛවේ පරේ අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර වේ තුම්භේ අප්ප-වයෝ කරුණා වා අනත්තමතා වා, අපි නු පරේසං සුභාසිතං වා දුඛභාසිතං තුම්භේ ආජානෙය්‍යාමා?”ති. “තෝ හේතං හන්තේ”

පින්වත් මහණෙනි, පිටස්තර උදවිය මට වුණත් අපභාස කරනවා නම්, ධර්මයට වුණත් අපභාස කරනවා නම්, සංඝයාට වුණත් අපභාස කරනවා නම් ඒ කියුම් ගැන ඔබ විසින් තරහ බැඳගැනීමි නො කළ යුතුයි; අමනාපය ඇති නො කර ගත යුතුයි; සිතේ නො කැමැත්තක් ඇති නො කර ගත යුතුයි. පින්වත් මහණෙනි, පිටස්තර උදවිය මට දොස් කියන විට, ධර්මයට දොස් කියන විට, සංඝයාට දොස් කියන විට ඒ ගැන ඉදින් ඔබ කෝප වෙනවා නම්, අසතුටු වෙනවා නම්, එයින් ඔබටම යි අන්තරායක් වන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, පිටස්තර උදවිය මට දොස් කියන විට, ධර්මයට දොස් කියන විට, සංඝයාට දොස් කියන විට ඒ ගැන ඉදින් ඔබ කෝප වෙනවා නම්, අසතුටු වෙනවා නම්, එතකොට පිටස්තර උදවිය කියන දේවල් යහපත්ව කියනවා ද අයහපත්ව කියනවා ද යන්න ඔබ තේරුම් ගන්නේ කොහොම ද? ස්වාමීනි, එය නොවේ ම යි.

“මම වා භික්ඛවේ පරේ අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා අවණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුම්භේහි අභුතං අභුතතෝ නිබ්බේධේතබ්බං: “ඉති”පේතං අභුතං. ඉති”පේතං අත-ජං. නත්ථි තෙං අම්භේසු. න ච පතේතං අම්භේසු සංවිජ්ජති”ති.”

පින්වත් මහණෙනි, පිටස්තර උදවිය මට දොස් කියන විට, ධර්මයට දොස් කියන විට, සංඝයාට දොස් කියන විට ඒ ගැන ඔබ විසින් කළයුත්තේ “මේ කාරණයෙන් චික නම් නැති දෙයක් ම යි. මේ කාරණයෙන් චික නම් අසත්‍යයක් ම යි. ඔය කියන දෝෂය අප තුළ නැති දෙයක්. ඔය දෝෂය අප අතර දකින්න නැ” කියල අසත්‍යය අසත්‍යය වශයෙන් ම තේරුම් ගෙන ලිහා ඉවත් කිරීම යි.

6. “මම වා භික්ඛවේ පරේ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුම්හේ හි න ආනන්දෝ න සෝමනස්සං න තෙසෝ උබ්බිලාවිතත්තං කරණීයං. මම වා භික්ඛවේ පරේ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර - තුම්හේ අස්සථ ආනන්දිනෝ සුමනා උබ්බිලාවිනෝ, තුම්හං යෝවස්ස තේන අන්තරායෝ. මම වා භික්ඛවේ පරේ වණ්ණං භාසෙය්‍යං, ධම්මස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, සංඝස්ස වා වණ්ණං භාසෙය්‍යං, තත්‍ර තුම්හේහි භුතං භුතතෝ පටිජානිතබ්බං: “ඉති”පේතං භුතං ඉති”පේතං ත-ඡං. අත්ථි තෙං අම්හේසු. සංවිජ්ජති ච පනේතං අම්හේසු”ති.”

පින්වත් මහණෙනි, මා ගැන වුණත් පිටස්තර උදවිය ගුණ වර්ණනා කරනවා නම්, ධර්මය ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරනවා නම්, සංඝයා ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරනවා නම්, ඒ ගැන ඔබ විසින් අමුතුවෙන් සතුටු විය යුතු නෑ. සොම්නස් විය යුතු නෑ. සිතෙහි උද්දාමයකට පත්විය යුතු නෑ. පින්වත් මහණෙනි, මා ගැන වුණත් පිටස්තර උදවිය ගුණ වර්ණනා කරන විට, ධර්මය ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරන විට, සංඝයා ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරනවිට, ඒ ගැන ඔබ විසින් අමුතු සතුටක් ඇතිකර ගත්ට ගියොත් සිත සතුටු කරගෙන උද්දාම වෙන්ට ගියොත් ඒකෙන් අන්තරායක් වන්නේ ඔබට ම යි. පින්වත් මහණෙනි, මා ගැන වුණත් පිටස්තර උදවිය ගුණ වර්ණනා කරන විට, ධර්මය ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරන විට, සංඝයා ගැන වුණත් ගුණ වර්ණනා කරනවිට, ඒ ගැන ඔබ විසින් කළ යුත්තේ “ මේ කාරණයෙන් චික නම් ඇති දෙයක් ම යි. මේ කාරණයෙන් චික නම් සත්‍යයක් ම යි. ඔය කියන ගුණය අප තුළ තියෙනවා. ඔය ගුණය අප අතර දකින්නටලැබෙනවා” කියල සත්‍යය සත්‍යය වශයෙන් ම තේරුම් ගැනීම යි.

7. “අප්පමත්තකං බෝ පනේතං භික්ඛවේ චිරමත්තකං සීලමත්තකං, යේන පුටුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍යා. කතමඤ්ච තං භික්ඛවේ අප්පමත්තකං චිරමත්තකං සීලමත්තකං, යේන පුටුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍යා?

පින්වත් මහණෙනි, පෘථග්ජනයා යම් කරුණකින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියයි නම් ඒ ගුණය අල්ප මාත්‍ර දෙයක් ම යි. ස්වල්ප දෙයක් ම යි. සීල ගුණ මාත්‍රයක් ම යි. පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකින් පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියනවා නම් ඒ අල්ප මාත්‍ර වූත් ස්වල්ප වූත් සීල ගුණ මාත්‍ර වූත් දෙය කුමක් ද?

8. “පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණ-භුතහිතානුකම්පී විහරති”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤානෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. දඩු මුගුරු අත්හළ කෙනෙක්, අවි ආයුධ බැහැර කළ කෙනෙක්, පට්ට ලැජ්ජා ඇති කෙනෙක්. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත කෙනෙක්, සියවි ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව යි වාසය කරන්නේ කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

9. “අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අපේන්නේන සුචිභුතේන අත්තනා විහරති”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤානෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ නුදුන් දේ ගැනීම අත් හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නා කෙනෙක්. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති කෙනෙක්. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකිනුයි වාසය කරන්නේ කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

10. “අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී සමණෝ ගෝතමෝ ආරාචාරී විරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤානෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

10. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ අබ්‍රහ්මචාරී බව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්න කෙනෙක්. ලාමක දෙයක් වූ මේථුන සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකළ කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

11. “මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ ස-වවාදී ස-වසන්ධෝ ථේතෝ ප-වයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්සා”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤානෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

11. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බොරු කීම අත්හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. සත්‍යය කථා කරණ කෙනෙක්. සත්‍යය ගලපන කෙනෙක්. ස්ථිරව පිහිටලා කථාකරන කෙනෙක්. පිළිගත හැකි දේ කථා කරන කෙනෙක්. ලෝකයාව නො රවටන කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

12. “පිසුණං වාවං පහාය පිසුණාය වාවාය පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසම්භේදාය. ඉති හින්තානං වා සන්ධාතා සංහිතානං වා අනුප්පදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාවං භාසිතා”ති. ඉති වා හි හික්ඛවේ පුට්ඨජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

12. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කේලාමි කීම අත්හැරලා කේලාමි කීමෙන් වැළකුණු කෙනෙක්. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නෙ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වූවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වූවන් හා වාසයට කැමතියි. සමගි වූවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වූවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරන කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

13. “ඵරුසං වාවං පහාය ඵරුසාය වාවාය පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. යා සා වාවා තෙළා කණ්ණසුඛා පේමනීයා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාවං භාසිතා”ති. ඉති වා හි හික්ඛවේ පුට්ඨජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

13. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්න කෙනෙක්. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසන කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

14. සම්ඵප්පලාපං පභාය සම්ඵප්පලාපා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ, කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී චිත්තවාදී, නිධානවතිං වාවං භාසිතා කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතන්ති.” ඉති වා හි භික්ඛවේ පුට්ඨජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

14. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. කල් යල් බලා කථා කරන කෙනෙක්, ඇත්ත කතා කරන කෙනෙක්, අර්ථවත් දෙය කතා කරන කෙනෙක්, ධර්මය ම කථා කරන කෙනෙක්, චිත්තය ම කථා කරන කෙනෙක්, සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ මදිපාඩුකම් නො තබා ප්‍රමාණවත් පරිදි දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසන කෙනෙක් කියල. පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

15. “ඛිජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ඒකහන්තිකෝ සමණෝ ගෝතමෝ රත්තුපරතෝ පටිච්චරතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. මාලාගන්ධ-විලේපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ආමකධක්ඛ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ඉත්ථිකුමාරිකපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. අපේළක-පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. හත්ථිගවාස්සවළවපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. බෙත්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. දුතෙය්‍ය පභිණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. කයවික්කයා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. තුලාකූට - කංසකූට - මානකූටා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. උක්කෝටන - වක්ඛවන - නිකති - සාවියෝගා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ. ඡේදන - වධබන්ධන - විපරාමෝස - ආලෝප - සහසාකාරා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුට්ඨජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පැලවෙන ඛිජ හා පැල වූණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳන

කෙනෙක්. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල භෝජනයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. නැවුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසූක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇඟපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී සිටින කෙනෙක්. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝපභෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. එළඟිටළුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. කුකුළන් උරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. කෙන් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. වෙළ හෙළදාම කිරීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක්. තරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී සිටින කෙනෙක්. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී සිටින කෙනෙක්. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ශුණ කියතොත් කියන්නේ.

චුල්ලසීලං නිට්ඨිතං
කුඩා සීලය නිමාවිය.

16. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථිදං: මූලඛිජ ඛන්ධඛිජං ඵච්ඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමේච පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුපුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

16. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මූලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්,

පස්වෙනුව බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගස් කොළන් සිඳලිම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

17. “යථා වා පනේකේ භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුටුඡ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

17. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා තියා ගන්නවා. යානවාහන රැස් කරලා තියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

18. “යථා වා පනේකේ භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණස්සරං චේතාලං කුම්භචූනං සෝභනකං වණ්ඩාලං වංසං ධෝවනං හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාබ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුටුඡ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

18. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි

යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තාල ගසා නැටීම්, වේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අශ්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොවි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීම්වලින් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියනොත් කියන්නේ.

19. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඒවරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති - සෙය්‍යථිදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගචිරං වංකකං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්හකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුටුඡ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

19. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරන සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අඳිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිත දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හිනැස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියනොත් කියන්නේ.

20. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං උ-වාසයනමභාසයනං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඒකන්තලෝමිං කට්ඨිස්සං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණං කාදලිමීගපවර-ප-වත්ථරණං සඋත්තර-ඡදං උභතෝලෝභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි හික්ඛවේ සුඵඡ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

20. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුබෝප භෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාන්සි සුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙන්කම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒමත නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමෙන් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

21. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලේපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛාලේපනං හත්ථබන්ධං සිබාබන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡන්තං චිත්‍රූපාහනං උණ්හිසං මණ්ණං වාලවිජනිං විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා මණ්ඩන-විභුසනට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි හික්ඛවේ සුඵඡ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

21. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා

විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් තෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගැම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම. විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තවාගනයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

22. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපං තිර-ඡානකථං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං. චෝරකථං. මහාමත්තකථං. සේනාකථං. භයකථං. යුද්ධකථං. අන්තකථං. පානකථං. වන්ථකථං. සයනකථං. මාලාකථං. ගන්ධකථං. ඤාතිකථං. යානකථං. ගාමකථං. නිගමකථං. නගරකථං. ජනපදකථං. ඉත්ථිකථං. පුරිසකථං. කුමාරකථං. කුමාරිකථං. සුරකථං. විසිබාකථං. කුම්භට්ඨානකථං. පුබ්බපේතකථං. නානත්තකථං. ලෝකක්ඛායිකං. සමුද්දක්ඛායිකං. ඉතිහවාහවකථන්ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුපුජ්ජනෝ තවාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

22. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, තෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන

කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

23. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං විශ්ගාහිකකථං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානිස්සසි? මි-ණාපට්ඨන්තෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨන්තෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ණ අවච. ප-ණ වචනීයං පුරේ අවච. ආවිණ්ණං තේ විපරාවත්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදස්පමොක්ඛාය. නිබ්බේද්දේහි වා සං-පභෝසිති. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය විශ්ගාහිකකථාය පට්ඨිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඨුජ්ජන්තෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

23. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම චිනය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම චිනය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම චිනය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩපිළිවෙලකයි. මම තමයි නියම වැඩපිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිව්‍යුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිව්‍යුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළනවා. මා විසින් නුඹට වාද නංවලයි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

24. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගං අනුයුත්තා

විහරන්ති. සෙය්‍යපීදං: රක්ඛං රාජමහාමත්තානං ඛත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ජ. අමුත්‍රග-ජ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඒවරුපා දුතෙය්‍යපතිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුපුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

24. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණ්ඩිතයන් ගෙන යන මෙඛල වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණ්ඩිතය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමැතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩිතයන් ගෙනියනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඛල වූ පණ්ඩිතයන් ගෙනයන ගිහියන් ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

25. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යාති භෝජනාති භුක්ඡන්වා තේ කුහකා ව භොන්ති ලපනා ව නේමිත්තිකා ව නිප්පේසිකා ව ලාභේන ලාභං නිජ්ඣිංසිතාරෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුපුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

25. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත්) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සන්කාර ලැබෙන විදිහට (සුභ්‍ර වර්ණනා කිරීම්, තොදොල් කිරීම්, නැති ගුණ කීම් ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඛල වූ කුහකයින් වාටුබස්වලින් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

මජ්ඣිමනිකායෙ නිට්ඨිතං
මධ්‍යම සීලය නිමාවිය.

26. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති සෙය්‍යට්ඨං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මූසික-ඡින්නං අග්ගිභෝමං දබ්බිභෝමං පුසභෝමං කණභෝමං තණ්ඩුල-භෝමං සප්පිභෝමං තේලභෝමං මුඛභෝමං ලෝහිතභෝමං අංගවිජ්ජා චන්ද්‍රවිජ්ජා ඛත්තවිජ්ජා සිවවිජ්ජා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මූසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුථුජ්ජතෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

26. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලලා පලාපල කියනවා, නිමිති බලලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලලා ඵලාඵල කියනවා, මියත් කෑ වස්ත්‍ර බලලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතුවලින් පූජා පවත්වනවා, කණ නම් වූ සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිතෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොතඳයි) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂික විද්‍යාව, මූසික විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද ඊතල විද අාරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

27. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති සෙය්‍යට්ඨං: මණ්ඩලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං චන්ද්‍රලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං

පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසීලක්ඛණං
හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං
අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං
ගෝධාලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මීගලක්ඛණං. ඉති වා
ඉති ඒවරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිවිරතෝ සමණෝ
ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුටුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං
වදමානෝ වදෙය්‍ය.

27. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන්
ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබදු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා
ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම,
දඩුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී
සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ඊතල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු
ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම,
ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින්
සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන්
ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ
ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු
සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔවුන්
ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන්
ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු
කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුන්න ඇඟ වැටීමේ සහ
හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම,
කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී තිරශ්චිත
විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්
වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබදු වූ
තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල,
පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ
ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

28. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි
භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං
කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථිදං: රක්ඛං නිය්‍යානං හවිස්සති. රක්ඛං අනියානං
හවිස්සති. අබ්හන්තරානං රක්ඛං උපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං

අපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං උපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං අපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං ජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං පරාජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං ජයෝ හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති චා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති චා හි භික්ඛවේ සුඵුජ්ජනෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

28. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතට රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරස්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

29. “යථා චා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙත්ති - සෙය්‍යථීදං: වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පථගමනං හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පථගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං පථගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං උප්පථගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාධාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං

විපාකං චන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං චන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දිසාඛාතෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ භූමිචාලෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඒවං විපාකං චන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංක්කිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ සුපුජ්ජනෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

29. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින චන්ද්‍රග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. චන්ද්‍ර ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමහ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිගිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා.” කියල නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

30. “යථා වා පනේකේ භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්ථරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: සුඛිඛුට්ඨිකා හවිස්සති, දුඛිඛුට්ඨිකා හවිස්සති, සුභික්ඛං හවිස්සති, දුඛිභික්ඛං හවිස්සති, ඛේමං හවිස්සති, භයං හවිස්සති, රෝගෝ හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලෝකයතං. ඉති වා ඉති ඵ්ථරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤප්පතෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

30. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී ආහාරපානාදියෙන් සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් ඵලාඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියල, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

31. “යථා වා පනේකේ භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්ථරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගඛිභකරණං ජීවිහානිත්ථ-මිහනං හනුසංහනනං හත්ථාහිජ්ජපනං හනුජ්ජපනං කණ්ණජ්ජපනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-චුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබ්භුජ්ජලනං සිරිවිහානං. ඉති වා ඉති ඵ්ථරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡා-ජීවා පටිච්චරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුඤ්ඤප්පතෝ තථාගතස්ස චණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

31. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා

ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීප්‍ර ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළු වී නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මී පූජා කිරීම යනාදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියලා, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

32. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවේන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: සන්නිකම්මං පණ්ඩිකම්මං භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සීසවිරේවනං කණණකේලං තෙත්තතප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලභේසජ්ජානං අනුප්පදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡාන-විජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ සමණෝ ගෝතමෝ”ති. ඉති වා හි භික්ඛවේ පුථුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

32. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරලා මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම, වතුර මතුරා මුණ සේදවීම, වතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය

කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලෙරු විකිත්සාව, කාය විකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්වත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී සිටින කෙනෙක් කියලා, පින්වත් මහණෙනි, ඔය විදිහට යි පෘථග්ජනයා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියන්නේ.

33. ඉදං බෝ තං භික්ඛවේ අප්පමත්තකං චරමත්තකං සීලමත්තකං යේන පුපුජ්ජනෝ තථාගතස්ස වණ්ණං වදමානෝ වදෙය්‍ය.

33. පින්වත් මහණෙනි, පෘථග්ජනයා යම් කරුණකින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගුණ කියතොත් කියනවා නම් ඒ මෙවැනි අල්ප මාත්‍ර දෙයකි. ස්වල්ප දෙයකි. සීල මාත්‍රයකි.

මහාසීලං නිට්ඨිතං

මහා සීලය නිමාවිය

34. අත්ථි භික්ඛවේ අඤ්ඤේව ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිපුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චේදේති, යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං. කතමේ ච තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිපුණා පණ්ඩිතවේදනියා යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චේදේති, යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං?

34. පින්වත් මහණෙනි, වෙනත් දේවල් තියෙනවා ම යි. ඒවා ගාම්භීර යි. දැකීමට දුෂ්කර යි. අවබෝධයට දුෂ්කර යි. ශාන්ත යි. ප්‍රණීත යි. ඒ වගේ ම තර්ක ගෝචරයෙන් තොර යි. සියුම්. නුවණැත්තන්ට විෂය වන දෙයක්. තථාගතයන් වහන්සේ ස්වකීය විශිෂ්ට වූ ප්‍රඥාවෙන් අවබෝධ කරලා යම් දෙයක් ලෝකයට ප්‍රකාශ කරනවා නම්, අන්ත ඵලඳු දේවල්වලින් තමයි තථාගතයන් වහන්සේ ගේ යථාර්ථ වශයෙන් ම තිබෙන ගුණ ගැන මනා කොට වර්ණනා කරනවා නම් කළ යුත්තේ. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන්

වහන්සේ ස්වකීය විශිෂ්ට ප්‍රඥාවෙන් සාක්ෂාත් කරපු යම් දේවල් ඇද්ද, ඒ දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ යථාර්ථ වශයෙන් තිබෙන ගුණය වර්ණනා කරනවා නම්, වර්ණනා කළ යුතු දේ වන ගාමිහිර වූත්, දැකීමට දුෂ්කර වූත්, අවබෝධයට දුෂ්කර වූත්, ශාන්ත වූත්, ප්‍රණීත වූත්, තර්ක ගෝචරයෙන් තොර වූත්, සියුම් වූත්, නුවණැත්තන්ට විෂය වූත් ඒ දේවල් මොනවා ද?

35. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුක්ඛිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසහි වත්ථුහි. තේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමිම කිමාරබ්භ පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුක්ඛිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසහි වත්ථුහි ?

35. පින්වත් මහණෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් අතීත ජීවිතයේ කෙළවර පිළිබඳව කල්පනා කරමින් අතීත ජීවිත කෙළවර ගැන ගොඩනඟාගත් මතවාදවලින් යුක්ත යි. ඔවුන් අතීත ජීවිතයේ ආරම්භක කෙළවර අරභයා දහඅට කරුණකින් යුතුව නොයෙක් ආකාරයෙන් මතවාද ප්‍රකාශ කරමින් කරුණු කියනවා. අතීත ජීවිත කෙළවර පිළිබඳව කල්පනා කරමින් අතීත ජීවිත කෙළවර ගැන මතවාද ගොඩනඟා ගත් ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් නොයෙක් ආකාරයෙන් මතවාද ප්‍රකාශ කරමින් කරුණු දහඅටකින් තම මත පවසන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

36. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි. තේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමිම කිමාරබ්භ සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි?

36. පින්වත් මහණෙනි, ශාස්වතවාදී (සදාකාලික දේවල් ඇත යන මතවාදය පවසන) ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්වතයි කියලා කරුණු හතරකින් උගන්වනවා. ඒ ශාස්වතවාදී වූ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්වතයි (සදාකාලික යි) කියලා කරුණු හතරකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද ?

37. ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආනප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාරමන්වාය තථාරූපං තෝසමාධිං චූසති යථා සමාහිතේ චිත්තේ අනේකච්ඡිතං සුඛිබ්බිතිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථිදං: “ඒකමිපි ජාතිං ද්වේ’පි ජාතියෝ තිස්සෝ’පි ජාතියෝ චතස්සෝ’පි ජාතියෝ පඤ්ච’පි ජාතියෝ දස’පි ජාතියෝ විසතිමිපි ජාතියෝ තිංසමිපි ජාතියෝ චත්තාරිසමිපි ජාතියෝ පඤ්ඤාසමිපි ජාතියෝ ජාතිසතමිපි ජාතිසහස්සමිපි ජාතිසත-සහස්සමිපි අනේකානි’පි ජාතිසතානි අනේකානි’පි ජාතිසහස්සානි අනේකානි’පි ජාතිසතසහස්සානි අමුත්‍රාසිං ඒවන්තාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඒවමන්තාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝ’ති.”

37. පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු කෙලෙස් තවමින් වීරිය කරනවා. අධික වීරිය කරනවා. යළි යළිත් වීරිය කරනවා. අප්‍රමාදීව භාවනා වඩනවා. හොඳට සිත හසුරුවනවා. යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා අනේකවිධ වූ අතීතයේ ගතකළ ජීවිත සිහි කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. ඒ කියන්නේ එක උපතක් ද, උපත් දෙකක් ද, උපත් තුනක් ද, උපත් හතරක් ද, උපත් පහක් ද, උපත් දහයක් ද, උපත් විස්සක් ද, උපත් තිහක් ද, උපත් හතළිහක් ද, උපත් පනහක් ද, උපත් සියයක් ද, උපත් දාහක් ද, උපත් ලක්ෂයක් ද වශයෙන් නොයෙක් ලක්ෂ ගණනින් ගෙවන ලද අතීත ජීවිත සිහි කරනවා. “මං අසවල් තැන හිටියා. එතකොට මගේ නම මේකයි, ගෝත්‍ර නාමය මේකයි, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කෑවෙ බිච්චෙ මෙහෙම යි, සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ මං එතැනින් චුතවෙලා අසවල් තැන යි උපන්නේ, එහෙදි මට ලැබුණේ මේ නම, මේක තමයි ගෝත්‍ර නාමය, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කෑවෙ බිච්චෙ මෙහෙම යි, සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ මං එතැනින් චුතවෙලා මෙහි උපන්නා” කියල.

ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං සුඛිබ්බිතිවාසං අනුස්සරති. සෝ ඒවමාහ: සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤෙධෝ කුට්ඨියෝ ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති චචන්ති

උපපජ්ජන්ති, අත්ථිත්ථෙව සස්සතිසමං. තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාරමන්වාය තථාරූපං තෝසමාධිං චූසාමි යථාසමාහිතේ චිත්තේ අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරාමි. සෙය්‍යථිදං: ඒකමි'පි ජාතිං ද්වේ'පි ජාතියෝ..... අනේකානිපි ජාතිසතසහස්සානි අමුත්‍රාසිං ඵවන්තාමෝ ඵවංගොත්තෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරාමි. ඉමිනාමහං ඒතං ජානාමි. යථා සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤෝ කුට්ටියෝ ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති චවන්ති උපපජ්ජන්ති අත්ථිත්ථෙව සස්සතිසම”න්ති.

මේ විදිහට කරුණු සහිතව, පැහැදිලි කිරීම් සහිතව, නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “ආත්මයත් ලෝකයත් සදාකාලික යි. වඳබැහැල තියෙන්නේ. ගිරිකුළක් වගේ තියෙන්නේ. නගර මැද නො සෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ. ඒ සත්වයන් ම යි, එක එක තැන උපදින්නේ. භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන්නේ. චුතුවෙන්නේ, උපදින්නේ. සදාකාලික වස්තු වගෙයි පවතින්නේ” කියල. ඒකට හේතුව කුමක් ද? මං කෙලෙසේ තවන විරියයයෙන් යුතුව ගොඩාක් උත්සාහ කරල, යළි යළිත් උත්සාය කරල, අප්‍රමාදීව මැනවින් මෙනෙහි කරල යම් සමාහිත සිතකින් නොයෙක් අයුරින් පෙර විසූ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා නම් මං එබඳු සමාධියක් ඇතිකර ගන්නා. ඒ කියන්නේ එක උපතක් ද, උපත් දෙකක් ද නොයෙක් ලක්ෂ ගණන් උපත් ද මං සිහි කරනවා. මං අසවල් තැනයි හිටියේ. එතකොට මගේ නම මේකයි. ගෝත්‍ර නාමය මේකයි මෙහි උපන්නා කියල. ඔය විදිහට කරුණු සහිතව පැහැදිලි කිරීම් සහිතව නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන මං සිහි කරනවා. මේ තුළින් තමයි ආත්මයත් ලෝකයත් සදාකාලික බව, වඳබැහැල තියෙන බව, ගිරිකුළක් වගේ තියෙන බව, නගර මැද නො සෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ තියෙන බව, ඒ සත්වයන් ම එක එක තැන උපදින බව, භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන බව, චුතුවෙන උපදින බව, සදාකාලික වස්තු වගේ පවතින බව කියන මං මේ කාරණය (ශාස්තිය කියල) දන්නේ.

ඉදං භික්ඛවේ පටිමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ- බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යමකට පැමිණිලා, යමක් අරභයා ශාස්වතවාදී වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වත යි කියලා උගන්වනවා නම්, මේක තමයි පළමු වෙනි කාරණය.

38. දුතියේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි?

38. ශාස්වතවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වත යි කියලා දෙවෙනි කරුණකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඵ්ඤා-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාර-මන්වාය තථාරූපං -තෝ සමාධිං චූසති යථා සමාහිතේ චිත්තේ අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථිදං : “ඵකම්’පි සංවට්ට-ව්වට්ටං ද්වේ’පි සංවට්ටව්වට්ටානි තිණ්’පි සංවට්ටව්වට්ටානි චත්තාරි’පි සංවට්ටව්වට්ටානි පඤ්ච’පි සංවට්ටව්වට්ටානි දස’පි සංවට්ටව්වට්ටානි අමුත්‍රාසිං ඵචන්තාමෝ ඵචං ගොත්තෝ ඵචං චණ්ණෝ ඵචමාහාරෝ ඵචං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඵචමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ චුතෝ අමුත්‍ර උප්පාදිං තත්‍රාපාසිං ඵචමන්තාමෝ ඵචං ගොත්තෝ ඵචං චණ්ණෝ ඵචමාහාරෝ ඵචං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඵචමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ චුතෝ ඉධුපප-න්නෝ’ති.” ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ ඉන්තවා. ඔහු කෙලෙස් තවනමින් වීරිය කරනවා. අධික වීරිය කරනවා. යළි යළිත් වීරිය කරනවා. අප්‍රමාදීව භාවනා වඩනවා. හොඳට සිත හසුරුවනවා. යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා අනේකවිධ වූ අතීතයේ ගතකළ ජීවිත සිහි කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. ඒ කියන්නේ, එක සංවට්ට (පෘථිවිය විනාශ වෙන්ට ගත වන කාලය) විවට්ට (නැවත හැදෙන්නට ගත වන කාලය වශයෙන්) කල්පයක් ද, සංවට්ට විවට්ට කල්ප දෙකක් ද, සංවට්ටව්වට්ට කල්ප තුනක් ද, සංවට්ටව්වට්ට කල්ප හතරක් ද, සංවට්ටව්වට්ට කල්ප පහක් ද, සංවට්ටව්වට්ට කල්ප දහයක් ද වශයෙන් අතීතය සිහි කරනවා. “මං අසවල් තැන හිටියා. එතකොට මගේ නම මේක යි, ගෝත්‍ර නාමය මේක යි, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කැවෙ බිව්වෙ මෙහෙම යි, සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ

මං එතැනින් චූතවෙලා අසවල් තැනයි උපන්නේ, එහෙදී මට ලැබුණේ මේ නම, මේක තමයි ගෝත්‍ර නාමය, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි, සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ මං එතැනින් චූතවෙලා මෙහි උපන්නා” කියල. මේ විදිහට කරුණු සහිතව පැහැදිළි කිරීම් සහිතව නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

සෝ ඒවමාන: සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤධෝ කුට්ටියෝ ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති චචන්ති උපපජ්ජන්ති, අත්ථිත්ථේව සස්සතිසමං. තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්ප-මත්ථාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසාමි යථා සමාහිතේ චිත්තේ අනේකවිහිතං සුඛිබ්බේතිවාසං අනුස්සරාමි. සෙය්‍යථිදං: ඒකම’පි දස’පි සංවට්ටව්වට්ටාති අමුත්‍රාසිං ඒචන්තාමෝ ඉධුපපන්නෝ’ති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං සුඛිබ්බේතිවාසං අනුස්සරාමි. ඉමිනා’පාහං ඒතං ජානාමි යථා සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤධෝ කුට්ටියෝ ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති චචන්ති උපපජ්ජන්ති අත්ථිත්ථේව සස්සතිසමන්ති.”

එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලික යි. වඳබැහැල තියෙන්නේ. ගිරිකුළක් වගේ තියෙන්නේ. නගර මැද නො සෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ. ඒ සත්වයන් ම යි, එක එක තැන උපදින්නේ. භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන්නේ. චූතවෙන්නේ උපදින්නේ. සදාකාලික වස්තු වගේ තමයි පවතින්නේ” කියල. ඒකට හේතුව කුමක් ද? මං කෙලෙසේ තවන වීර්යයෙන් යුතුව යම් සමාහිත සිතකින් නොයෙක් අයුරින් පෙර විසූ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා නම් මං එබඳු සමාධියක් ඇතිකර ගන්නා. ඒ කියන්නේ එක සංවට්ටව්වට්ට කල්පයක් ද, සංවට්ටව්වට්ට කල්ප දහයක් ද, වශයෙන් අතීතය සිහි කරනවා. “මං අසවල් තැන හිටියා. ඊට පස්සේ මං එතනින් චූතවෙලා මෙහි උපන්නා” කියල. මේ විදිහට කරුණු සහිතව පැහැදිළි කිරීම් සහිතව නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන මං සිහි කරනවා. මේ තුළින් තමයි ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලික බව, වඳබැහැල තියෙන බව, ගිරිකුළක් වගේ තියෙන බව, නගර මැද නො සෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ තියෙන බව, ඒ සත්වයන් ම එක එක තැන උපදින බව, භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන බව, චූතවෙන උපදින බව, සදාකාලික වස්තු වගේ පවතින බව කියන මේ කාරණය (ශාස්වතයි කියල) මං දන්නේ.

ඉදං භික්ඛවේ දුතියං යානං යං ආගමිම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යමකට පැමිණිලා, යමක් අරභයා ශාස්වතවාදී වූ
ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වතයි කියලා
උගන්වනවා නම්, මේක තමයි දෙවෙනි කාරණය

39. තතියේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමිම කිමාරබ්භ
සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි?

39. ශාස්වතවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන්
ශාස්වතයි කියලා තුන්වෙනි කරුණකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද?
කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආතප්පමත්තවාය
පධානමත්තවාය අනුයෝගමත්තවාය අප්පමාදමත්තවාය සම්මාමනසිකාර-
මත්තවාය තථාරූපං -තෝ සමාධිං පුසති යථා සමාහිතේ චිත්තේ
අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථීදං: “දස’පි සංවට්ඨ-
විවට්ඨානි විසතිම’පි සංවට්ඨවිවට්ඨානි තිංසම’පි සංවට්ඨවිවට්ඨානි
චත්තාරීසම’පි සංවට්ඨවිවට්ඨානි “අමුත්‍රාසිං ඒවං නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ
ඒවං වණණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ.
සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං ඒවමන්නාමෝ ඒවංගොත්තෝ
ඒවංවණණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ. සෝ
තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්නෝති.” ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං
පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ
ඉන්නවා. ඔහු කෙලෙස් තවනමින් වීරිය කරනවා. අධික වීරිය කරනවා. යළි
යළක් වීරිය කරනවා. අප්‍රමාදීව භාවනා වඩනවා. හොඳට සිත හසුරුවනවා.
යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා අනේකවිධ වූ අතීතයේ ගතකළ ජීවිත සිහි
කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. ඒ කියන්නේ,
සංවට්ඨවිවට්ඨ කල්ප දහයක් ද, සංවට්ඨවිවට්ඨ කල්ප විස්සක් ද,
සංවට්ඨවිවට්ඨ කල්ප තිහක් ද, සංවට්ඨවිවට්ඨ කල්ප හතළිහක් ද වශයෙන්
අතීතය සිහි කරනවා. “මං අසවල් තැන හිටියා. එතකොට මගේ නම මේකයි,
ගෝත්‍ර නාමය මේකයි, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කෑවෙ බිට්ටෙ මෙහෙම යි,

සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ මං එතැනින් චුතවෙලා අසවල් තැනයි උපන්නේ, එහෙදී මට ලැබුණේ මේ නම, මේක තමයි ගෝත්‍ර නාමය, රූප සෝභාව මෙහෙම යි, කැවේ බිව්වේ මෙහෙම යි, සැපදුක් වින්දේ මෙහෙම යි, මෙහෙම යි ජීවිතය අවසන් වුණේ, ඊට පස්සේ මං එතැනින් චුතවෙලා මෙහි උපන්නා” කියල. මේ විදිහට කරුණු සහිතව පැහැදිලි කිරීම් සහිතව නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

සෝ ඵ්වමාහ: සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤධෝ කුට්ටියෝ ඵ්සිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති වචන්ති උපපජ්ජන්ති, අත්ථිත්ථේව සස්සතිසමං. තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්ප-මත්ථාය තථාරූපං -නෝසමාධිං චුසාමි යථා සමාහිතේ විත්තේ අනේකවිහිතං සුඛබ්බෙතිවාසං අනුස්සරාමි. සෙය්‍යථිදං: දස’පි සංවට්ට-විවට්ටානි වත්තාරිසමි’පි සංවට්ටවිවට්ටානි අමුත්‍රාසිං ඵ්වන්තාමෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං සුඛබ්බෙතිවාසං අනුස්සරාමි. ඉමිනා මහං ඵ්තං ජානාමි: යථා සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤධෝ කුට්ටියෝ ඵ්සිකට්ඨායිට්ඨිතෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති වචන්ති උපපජ්ජන්ති අත්ථිත්ථේව සස්සතිසමන්ති.”

එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලික යි. වඳබැහැල තියෙන්නේ. ගිරිකුළක් වගේ තියෙන්නේ. නගර මැද නොසෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඵ්මිකා ස්ථම්භයක් වගේ. ඒ සත්වයන් ම යි, එක එක තැන උපදින්නේ. භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන්නේ. චුතවෙන්නේ උපදින්නේ. සදාකාලික වස්තු වගේ තමයි පවතින්නේ” කියල. ඒකට හේතුව කුමක් ද? මං කෙලෙසේ තවන වීර්යයෙන් යුතුව යම් සමාහිත සිතකින් නොයෙක් අයුරින් පෙර විසූ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා නම් මං එබඳු සමාධියක් ඇති කරගත්තා. ඒ කියන්නේ සංවට්ටවිවට්ට කල්පදහයක් ද, සංවට්ටවිවට්ට කල්ප හතළිහක් ද වශයෙන් අතීතය සිහි කරනවා. “මං අසවල් තැන හිටියා ඊට පස්සේ මං එතැනින් චුතවෙලා මෙහි උපන්නා” කියල. මේ විදිහට කරුණු සහිතව පැහැදිලි කිරීම් සහිතව නොයෙක් අයුරින් කලින් ගතකළ ජීවිත ගැන මං සිහි කරනවා. මේ තුළින් තමයි ආත්මයන් ලෝකයන් සදාකාලික බව, වඳබැහැල තියෙන බව, ගිරිකුළක් වගේ තියෙන බව, නගර මැද නොසෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන

ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ නියෙන බව, ඒ සත්වයන් ම එක එක තැන උපදින බව, භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන බව, චූතවෙන් උපදින බව, සදාකාලික වස්තු වගේ පවතින බව කියන මේ කාරණය (ශාස්ථකයි කියල) මං දන්නේ.

ඉදං භික්ඛවේ තතියං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යමකට පැමිණිලා, යමක් අරභයා ශාස්ථකවාදී වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ශාස්ථකයි කියලා උගන්වනවා නම්, මේක තමයි තුන් වෙනි කාරණය.

40. චතුත්ථේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි?

40. ශාස්ථකවාදී වූ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ශාස්ථකයි කියලා හතර වෙනි කරුණකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා තත්ති හෝති විමංසී. සෝ තත්තපරියාහතං විමංසානුචරිතං සයම්පටිභානං ඒවමාහ: “සස්සතෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච වඤ්ඤො කුට්ඨො ඒසිකට්ඨායිට්ඨිනෝ. තේව සත්තා සන්ධාවන්ති සංසරන්ති චචන්ති උපපජ්ජන්ති අත්ථිත්ථේව සස්සතිසමන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තර්ක කරනවා. එක එක විදිහට විමසනවා. තර්ක කරමින් කරුණු රැස්කොට විමස විමසා තමන්ට වැටහෙන පරිදි කරුණු රැස්කොට මෙහෙම කියනවා. “ආත්මයත් ලෝකයත් සදාකාලික යි. වඳබැහැල නියෙන්නේ. ගිරිකුළක් වගේ නියෙන්නේ. නගර මැද නො සෙල්වෙන පරිදි සිටුවා තිබෙන ඒෂිකා ස්ථම්භයක් වගේ. ඒ සත්වයන් ම යි, එක එක තැන උපදින්නේ, භවයෙන් භවයට සැරිසරා යන්නේ, චූතවෙන් උපදින්නේ, සදාකාලික වස්තු වගෙයි තමයි පවතින්නේ”

ඉදං භික්ඛවේ චතුත්ථං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යමකට පැමිණිලා, යමක් අරභයා ශාස්වතවාදී වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ශාස්වතයි කියලා උගන්වනවා නම්, මේක තමයි හතර වෙනි කාරණය.

41. ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානස්ස ච ලෝකස්ස පස්සාපෙනති චතුහි චත්ථුහි. යේ හි කේචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානස්ස ච ලෝකස්ස පස්සාපෙනති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව චතුහි චත්ථුහි ඒතේසං වා අස්සන්තරේන නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

41. පින්වත් මහණෙනි, මේ කරුණු හතරෙන් තමයි ශාස්වතවාදී (සදාකාලික දේ ගැන මතවාද කියන) වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත්, ලෝකය ගැනත් ශාස්වතයි කියලා උගන්වන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඒ ශාස්වතවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්වතයි කියලා උගන්වන්නේ යම් කරුණකින් නම්, ඒ සියළු දෙනා ම මේ කරුණු හතරෙන් හෝ මේවායෙන් එක් කරුණක් හෝ ගෙන තමයි උගන්වන්නේ. මෙයින් බාහිර කරුණක් නැත.

42. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ බෝ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවං ගහිතා හවිස්සන්ති ඒවං අහිසම්පරායා”ති. තස්ස තථාගතෝ පජානාති තතෝ ව උත්තරිතරං පජානාති. තං ව පජානනං පරාමසති. අපරාමසතෝ වස්ස ප-චත්තස්සේච නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයස්ස අත්ථගමස්ස අස්සාදස්ස ආදීනවස්ස නිස්සරණස්ස යථාභූතං විදිතවා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

42. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය අවබෝධයෙන් ම දන්නවා. ඒ කියන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාථී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයන් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරිතර දේවච්ඡා දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසා ම තමා තුළ ම නිව්ගිය බව තමයි අවබෝධ වෙලා තියෙන්නේ. ඒ වගේ ම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ (ඔය දෘෂ්ටි හතරට බැඳීමට හේතු වූ ඒ ඒ තැන්වල සැපයුක් විදි බවට ඇති) වේදනාවන් ගේ හටගැනීමත් නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

43. ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිපුණා පණ්ණිතවේදනියා යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පච්චේදේති යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

43. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ ස්වකීය විශිෂ්ට ප්‍රඥවෙන් සාක්ෂාත් කරනු යම් දේවල් ඇද්ද, ඒ දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ යථාර්ථ වශයෙන් තිබෙන ගුණය වර්ණනා කරනවා නම්, වර්ණනා කළ යුතු දේ වන ගාම්භීර වූත්, දැකීමට දුෂ්කර වූත්, අවබෝධයට දුෂ්කර වූත්, ශාන්ත වූත්, ප්‍රණීත වූත්, තර්ක ගෝචරයෙන් තොර වූත්, සියුම් වූත්, නුවණැත්තන්ට විෂය වූත් ඒ දේවල් යනු මේව තමයි.

පට්මකභාණවාරං

පළමු වෙති බණවර යි

44. සන්ති භික්ඛවේ ඒකෝ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුහි වත්ථුහි. තේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුහි වත්ථුහි?

44. පින්වත් මහණෙනි, ඇතැම් දේවල් සදාකාලිකය යන ශාස්තවතවාදී මතයත්, ඇතැම් දේවල් සදාකාලික නැත යන අශාස්තවතවාදී මතයත් වශයෙන් මත දෙකක් දරණ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්තවතයි කියලත්, අශාස්තවතයි කියලත් කරුණු හතරකින් උගන්වනවා. ඒ ශාස්තවතවාදී හා අශාස්තවතවාදී මත දෙක දරණ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්තවතයි කියලත්, අශාස්තවතයි කියලත් කරුණු හතරකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

45. හෝති බෝ සෝ භික්ඛවේ සමයෝ යං කදාපි කරහපි දීඝස්ස අද්ධුනෝ අ-වයේන අයං ලෝකෝ සංවට්ටති. සංවට්ටමානෝ ලෝකෝ යේභුයෝන සන්තා ආභස්සරසංවත්තනිකා භොන්ති. තේ තත්ථ භොන්ති මනෝමයා ජිනිහක්ඛා සයම්පභා අත්තලික්ඛවරා සුභට්ඨායිනෝ චිරං දීඝමද්ධානං තිට්ඨන්ති.

45. පින්වත් මහණෙනි, ඉතාමත් ම දීර්ඝ කාලයක් ගෙවී ගියාට පසු යම් කලෙක මේ ලෝකය විනාශ වෙනවා නම් එබඳු කාලයක් එනවා. ලෝකය විනාශ වෙද්දී බොහෝ සෙයින් ම සත්වයන් ආහස්සර ලෝකයේ උපදිනවා. ඔවුන් එහි මනෝමය ශරීර ඇතිව, ප්‍රීතිය අනුභව කරමින්, තමා ගේ ශරීරයේ ආලෝකය විහිදුවමින්, අහසේ හැසිරෙමින්, සොඳුරු ලෙස සිටිමින් දීර්ඝ කාලයක් ගතකරනවා.

හෝති බෝ සෝ හික්ඛවේ සමයෝ යං කදාවි කරහවි දීඝස්ස අද්ධනෝ අ-වයේන අයං ලෝකෝ විවට්ටති. විවට්ටමානෝ ලෝකෝ සුඤ්ඤං බ්‍රහ්මවිමානං පාතුහවති. අථඤ්ඤතරෝ සත්තෝ ආයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤක්ඛයා වා ආහස්සරකායා වචිත්වා සුඤ්ඤං බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජති. සෝ තත්ථ හෝති මනෝමයෝ පීතිහක්ඛෝ සයම්පහෝ අන්තලික්ඛවරෝ සුභට්ඨායී චිරං දීඝමද්ධානං තිට්ඨති. තස්ස තත්ථ ඒකකස්ස දීඝරත්තං නිබ්බුසිතත්තා අනභිරති පරිතස්සනා උප්පජ්ජති: “අහෝ වත අඤ්ඤේපි සත්තා ඉත්ථත්තං ආග-ජෙය්‍යන්ති” අථ අඤ්ඤතරේපි සත්තා ආයුක්ඛයා වා පුඤ්ඤක්ඛයා වා ආහස්සරකායා වචිත්වා බ්‍රහ්මවිමානං උපපජ්ජන්ති තස්ස සත්තස්ස සහවාතං. තේපි තත්ථ හොන්ති මනෝමයා පීතිහක්ඛා සයම්පහා අන්තලික්ඛවරා සුභට්ඨායීනෝ චිරං දීඝමද්ධානං තිට්ඨන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, ඉතා දීර්ඝ කාලයක් ගෙවුණාට පසු මේ ලෝකය නැවත සකස් වෙනවා නම් එබඳු කාලයකුත් එනවා. ලෝකය නැවත සකස් වෙද්දී, හිස් බ්‍රහ්ම විමානයක් පහළවෙනවා. එතකොට කවුරුත් හෝ කෙනෙක් ආයුෂ ක්ෂය වීමෙන් හරි, පින ක්ෂය වීමෙන් හරි අර ආහස්සර ලෝකයෙන් චූත වෙලා හිස් බ්‍රහ්ම විමානයේ උපදිනවා. ඔහු එහි ඉන්නෙන් මනෝමය ශරීර ඇතිවයි. ප්‍රීතිය අනුභව කරමින්, ස්වකීය ශරීරාලෝකය විහිදුවමින් අහසේ හැසිරෙමින් සොඳුරු පැවැත්මකින් යුතුව යි. ඒ විදිහට ඉතා දීර්ඝ කාලයක් ඉන්නවා. ඉතින් දීර්ඝ කාලයක් ගතකරන ඔහුට පාඨ ගතියක් ඇතිවෙනවා. නො ඇල්මක් ඇතිවෙනවා. කැළඹීමක් ඇතිවෙනවා. “අහෝ...! ඇත්තෙන් ම තවත් කවුරුහරි සත්වයෙක් මේ වගේ ජීවිතයකට පැමිණෙනවා නම් කොයි තරම් දෙයක් ද” කියල හිතනවා. එතකොට ආයුෂ අවසන් වුණ, පින අවසන් වුණ අනෙකුත් සත්වයන් ද අර ආහස්සර ලෝකයෙන් චූතවෙලා බ්‍රහ්ම විමානයේ ඒ සත්වයා ගේ ස්වභාවයෙන් ම උපදිනවා. ඒ උදවියක් එහි මනෝමය සිරුරු ඇතිවයි ඉන්නේ. ප්‍රීතිය අනුභව කරමින් ස්වකීය ශරීරාලෝක විහිදුවමින් අහසේ හැසිරෙමින් සොඳුරු පැවතුම් ඇතිව බොහෝ කාලයක් ගතකරනවා.

තත්‍ර භික්ඛවේ යෝ සෝ සත්තෝ පඨමං උපපන්නෝ තස්ස ඵ්ථං හෝති:
 “අහමස්මි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිභු අනහිභුතෝ අඤ්ඤාදන්ථුදසෝ වසවන්ති
 ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මාතා සෙට්ඨෝ සජ්ජා වසී පිතා භුතභව්‍යානං. මයා
 ඉමේ සත්තා නිම්මිතා. තං කිස්ස හේතු? මමං හි පුබ්බේ ඒතදහෝසි: අහෝ
 වත අඤ්ඤාපි සත්තා ඉත්ථන්තං ආග-ජෙය්‍යුන්ති. ඉති මමඤ්ච මනෝපණ්ඩි.
 ඉමේ ව සත්තා ඉත්ථන්තං ආගතාති. යේ’පි තේ සත්තා ප-ජා උප්පන්නා
 තේසමිපි ඵ්ථං හෝති. අයං බෝ භවං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිභු අනහිභුතෝ
 අඤ්ඤාදන්ථුදසෝ වසවන්ති ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මාතා සෙට්ඨෝ සජ්ජා වසී
 පිතා භුතභව්‍යානං. ඉමිතා මයං හෝතා බ්‍රහ්මුණා නිම්මිතා. තං කිස්ස හේතු?
 ඉමං හි මයං අද්දසාම ඉධ පඨමං උපපන්නං. මයං පනම්හා ප-ජා
 උපපන්නාති.

පින්වත් මහණෙනි, එතකොට යම් සත්වයෙක් මූලින්ම ඉපදුනා නම්,
 ඔහුට මෙවැනි අදහසක් ඇතිවෙනවා. “මං තමයි බ්‍රහ්මයා, මං මහා බ්‍රහ්මයා,
 මං සියල්ල මැඩලන කෙනා. මාව කාටවත් මැඩලන්න බෑ. මං හැමදේ ම
 දකිනවා. මං හැමදේ ම වසභයට අරගෙනයි ඉන්නේ. මං තමයි දෙවියන්
 වහන්සේ. මං තමයි කර්තෘ, මං තමයි ලෝකය නිර්මාණය කළේ. මං තමයි
 ශ්‍රේෂ්ඨ, ලෝකය සකස් කළේ මං. ලොව වසභ කළේ මම යි. උපත් සත්වයන්
 ගේත් ඉපදෙන්නට ඉන්න සත්වයන් ගේත් පියාණන් මම ය” කියල. ඒකට හේතුව
 කුමක් ද? කලින්ම මේ විදිහට මටයි හිතුවේ. “අහෝ..! ඇත්තෙන් ම තවත්
 කවුරු හරි සත්වයෙක් මේ වගේ ජීවිතයකට පැමිණෙනවා නම් කොයි තරම්
 දෙයක් ද” කියල. මේක තමයි මගේ මනෝ ප්‍රණ්ඩය (මගේ ප්‍රාර්ථනාව) වුණේ.
 එතකොටයි මේ සත්වයන් මේ ජීවිතයට පැමිණුනේ කියලා. ඒ වගේ ම යම්
 සත්වයෙක් පසුව උපන්නා නම්, ඔවුන්ට ඇතිවුණේ මේ විදිහේ අදහසක්. “මේ
 තමයි භවත් බ්‍රහ්මයා. මහා බ්‍රහ්මයා. ලොව මැඩලන කෙනා. වෙන
 කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා. සියල්ල දක්නා කෙනා. ලොව
 වසභයෙහි පවත්වන කෙනා. දෙවියන් වහන්සේ. මෙයා තමයි කර්තෘ.
 නිර්මාතෘ. මෙයා තමයි ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා. ලොව සකස් කරන කෙනා. පුරුදු
 කළ වගී ඇති කෙනා. ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ. මේ
 භවත් බ්‍රහ්මයා විසින් යි අපිව මැව්වේ. ඒකට හේතුව මොකක් ද? මේ
 ලෝකයෙහි මූලින්ම ඉපදිලා සිටිය මොහුව තමයි අපි දැක්කේ. අපි වනාහි
 පසුව ඉපදිව්ව අය නෙව්” කියල.

46. තත්‍ර භික්ඛවේ යෝ සෝ සත්තෝ පඨමං උපපන්නෝ, සෝ
 දීඝායුකතරෝ ව හෝති වණ්ණවත්තතරෝ ව මහේසක්ඛතරෝ ව. යේ පන

තේ සත්තා ප-ඡා උපපන්නා, තේ අප්පායුකතරා ව හොන්නි දුඛිකණ්ණතරා ව අප්පේසක්ඛතරා ව. ධානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ විජ්ජති යං අඤ්ඤතරෝ සත්තෝ තම්භා කායා චචිත්වා ඉත්ථන්තං ආග-ජති.

46. පින්වත් මහණෙනි, ඉතින් එහි යම් ඒ සත්වයෙක් මූලින් ම ඉපදුනා නම්, ඔහු ඉතාමත් දිගු ආයුෂ්‍යයකින් යුතු වුණා. ඉතා සුන්දර වුණා. ඉතාමත් මහේශාකාය වුණා. නමුත් යම් ඒ සත්වයන් පසුව උපන්නා ද, ඔවුන්ට ආයුෂ්‍ය තිබුනේ අල්පයයි. එතරම් ලස්සන වුණේ නෑ. අල්පේශාකාය වෙලයි හිටියේ. පින්වත් මහණෙනි, යම් සත්වයෙක් ඒ ලෝකයෙන් චූතවෙලා මේ මිනිස් ලොවට පැමිණෙනවා ය යන මෙකරුණ විද්‍යමාන (දකින්නට ලැබෙන) දෙයක්.

ඉත්ථන්තං ආගතෝ සමානෝ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ සමානෝ ආතප්පමන්වාය පධාන-මන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාරමන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසති යථා සමාහිතේ චිත්තේ තං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, තතෝ පරං නානුස්සරති. සෝ ඒවමාහ:

ඉතින්, මිනිස් ලොවට ආපු ඒ කෙනා ගිහිගෙය අත්හැරලා අනගාරික වූ පැවිදි බව ලබනවා. ගිහිගෙයින් නික්මී අනගාරිකව පැවිදි වූ ඔහු කෙලෙස් තවන වීරියයෙන් යුතුව, මහත් වීරියයකින් යුතුව, යළි යළිත් වීරිය කොට, අප්‍රමාදීව ඉතා හොඳින් මනසිකාර කරල යම් අයුරකින් සිත සමාධිමත් වුණ විට ඒ කලින් ගතකල ජීවිතය සිහි කළ හැකි වෙයි ද, එබඳු වූ චිත්ත සමාධියක් ඇතිකර ගන්නවා. එයින් එහාට සිහි කරන්නට පුළුවන් වෙන්නේ නෑ. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා.

“යෝ බෝ සෝ භවං බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතෝ අඤ්ඤන්ටුදසෝ වසවන්ති ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මානා සෙට්ඨෝ සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානං, යේන මයං භෝතා බ්‍රහ්මුණා නිම්මිතා, සෝ නි-වෝ ධූවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාමධම්මෝ සස්සතිසමං තථේව ධස්සති. යේ පන මයං අහුම්භා තේන භෝතා බ්‍රහ්මුණා නිම්මිතා, තේ මයං අනි-වා අද්ධුවා අප්පායුකා චචනධම්මා ඉත්ථන්තං ආගතා”ති.

“යම් ඒ භවත් බ්‍රහ්මයෙක් ඇත් ද, එයා තමයි මහා බ්‍රහ්මයා. ලොව මැඩලන කෙනා. වෙන කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා. සියල්ල දක්නා කෙනා. ලොව වසඟයෙහි පවත්වන කෙනා. දෙවියන් වහනසේ. මෙයා තමයි

කර්තෘ. නිර්මාතෘ. මෙයා තමයි ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා. ලොව සකස් කරන කෙනා. පුරුදු කළ වගී ඇති කෙනා. ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ. එයා විසින් තමයි අපිව මැව්වේ. එයා නිත්‍ය යි. ස්ථිර යි. සදාකාලික යි. වෙනස් නොවන ස්වභාවයෙන් යුක්තයි. සදාකාලිකව පවතින යමක් ඇත්ද ඒ විදිහට ම පවතිනවා. ඒ හවත් දෙවියන් වහන්සේ විසින් මවන ලද්දා වූ යම් වූ අපි වෙමු ද ඒ අපි අනිත්‍ය යි. අස්ථිර යි. අල්පායුෂයෙන් යුක්ත යි. චුතුවෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. ඒ නිසයි මෙලොවට ආවේ” කියල.

ඉදං භික්ඛවේ පටමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්ති.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ඒ ශාස්ථවතවාදී (මැවුම්කරු සදාකාලික යි) හා අශාස්ථවතවාදී (මවන ලද උදවිය අනිත්‍ය යි) යන මත දෙක දරන හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්ථවතයි කියලත්, අශාස්ථවතයි කියලත් උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ පළමු වෙනි කරුණ.

47. දුතියේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්බ ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්ති?

47. ඇතැම් දේ සදාකාලිකයි යන මතය කියන ශාස්ථවතවාදී හා ඇතැම් දේ සදාකාලික නැත යන මතය කියන අශාස්ථවතවාදී මත දෙක දරණ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්ථවතයි කියලත්, අශාස්ථවතයි කියලත් දෙවෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

සන්ති භික්ඛවේ බිඨ්ඨාපදෝසිකා නාම දේවා. තේ අතිවේලං හස්ස-බිඨ්ඨාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති. තේසං අතිවේලං හස්සබිඨ්ඨා-රතිධම්මසමාපන්නානං විහරතං සති මුස්සති. සතියා සම්මෝසා තේ දේවා තම්භා කායා වචන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, (සෙල්ලමින් කල්ගෙවා ආහාර ගත්ට බැරිවීමෙන් චුතුවෙන) බිඨ්ඨාපදෝසික නම් වූ දේව කොට්ඨාශයක් ඉන්නවා. ඔවුන් වෙලාව

ඉක්මවා යනතුරු ක්‍රීඩා කරමින් විනෝද වෙමින්, එහි ම ඇලෙමින්, ඒ තුළම වාසය කරනවා. එතකොට වෙලාව ඉක්මවා යන තුරු ක්‍රීඩා කරමින්, විනෝද වෙමින්, එහි ම ඇලෙමින් ඒ තුළම වාසය කරන ඔවුන්ට ආහාර ගත්ට අමතක වෙනවා. සිහි මූලාවිම නිසා ඒ දෙව්වරු ඒ දෙව්ලොවෙන් චූතවෙනවා.

යානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ විජ්ජති යං අඤ්ඤතරෝ සත්තෝ තම්භා කායා චචිත්තා ඉත්ථත්තං ආග-ජති. ඉත්ථත්තං ආගතෝ සමානෝ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජතෝ සමානෝ ආතප්පමත්තවාය පධානමත්තවාය අනුයෝගමත්තවාය අප්පමාදමත්තවාය සම්මාමනසිකාරමත්තවාය තථාරූපං -තෝසමාධිං. චූසති යථාසමාහිතේ චිත්තේ තං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, තතෝ පරං නානුස්සරති.

පින්වත් මහණෙනි, යම් සත්වයෙක් ඒ ලෝකයෙන් චූතවෙලා මේ මිනිස් ලොවට පැමිණෙනවා ය යන මෙකරුණ විද්‍යමාන (දකින්නට ලැබෙන) දෙයක්. ඉතින්, මිනිස් ලොවට ආපු ඒ කෙනා ගිහිගෙය අත්හැරලා අනගාරික වූ පැවිදිබව ලබනවා. ගිහිගෙයින් නික්මී අනගාරිකව පැවිදි වූ ඔහු කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුතුව, මහත් වීර්යයකින් යුතුව, යළි යළිත් වීර්ය කොට අප්‍රමාදීව ඉතා හොඳින් මනසිකාර කරල යම් අයුරකින් සිත සමාධිමත් වුණ විට ඒ කලින් ගතකළ ජීවිතය සිහි කළ හැකි වෙයි ද, එබඳු වූ චිත්ත සමාධියක් ඇතිකර ගන්නවා. එයින් එහාට සිහි කරන්ට පුළුවන් වෙන්නේ නෑ. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා.

සෝ ඵචමාහ: යේ බෝ තේ භොත්තෝ දේවා න බ්බිඛාපදෝසිකා, තේ න අතිවේලං හස්සබ්බිඛාරතිධම්මසමාපන්නා විහරන්ති. තේසං න අතිවේලං හස්සබ්බිඛාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරතං සති න මුස්සති. සතියා අසම්මෝසා තේ දේවා තම්භා කායා න චචන්ති, නි-වා ධූවා සස්සතා අවිපරිණාමධම්මා සස්සතිසමං තථේව යස්සන්ති. යේ පන මයං අනුමිහ බ්බිඛාපදෝසිකා, තේ මයං අතිවේලං හස්සබ්බිඛාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරිමිහ. තේසං නෝ අතිවේලං හස්සබ්බිඛාරතිධම්මසමාපන්නානං විහරතං සති මුස්සි. සතියා සම්මෝසා ඵචං මයං තම්භා කායා චූතා අති-වා අද්ධූවා අප්පායුකා චචනධම්මා ඉත්ථත්තං ආගතා'ති.

එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. යම් ඒ භවත් දෙව්වරු ඉන්නවා. ඔවුන් බ්බිඛාපදෝසික දෙව්වරුන් නොවේ. ඔවුන් වෙලාව ඉක්මවා යනතුරු ක්‍රීඩා කරමින් විනෝද වෙමින් එහි ම ඇලෙමින් ඒ තුළම වාසය කරන්නෙ නෑ.

එකකොට වේලාව ඉක්මවා යනතුරු ක්‍රීඩා කරමින් විනෝද වෙමින් එහි ම ඇලෙමින් ඒ තුළම වාසය නො කරන නිසා ඔවුන් ගේ ආහාර ගන්ට ඇති සිහිය මූලාවෙන්නෙ නෑ. සිහි මූලා නො වීම නිසා ඒ දෙව්වරු ඒ දෙව්ලොවෙන් චුතවෙන්නෙ නෑ. ඒ අය නිත්‍ය යි. ස්ථිර යි. සදාකාලික යි. නො වෙනස්වන ස්භාවයෙන් යුක්ත යි. සදාකාලික දේවල් පවතිනවා වගෙයි ඒ අයත් ඉන්නේ. අනේ ඒ වුණාට අපි නම් යම් බිඬිඩාපදෝසික දෙව්වරුන් වෙලයි හිටියේ. ඒ අපි වේලාව ඉක්මවා යනතුරු ක්‍රීඩා කරමින් විනෝද වෙමින් එහි ම ඇලෙමින් ඒ තුළම වාසය කළා. එකකොට වේලාව ඉක්මවා යන තුරු ක්‍රීඩා කරමින් විනෝද වෙමින් එහි ම ඇලෙමින් ඒ තුළම වාසය කළ අපට ආහාර ගැනීමට ඇති සිහිය මූලා වුණා. සිහි මූලාවීම නිසයි අපි ඒ දෙව්ලොවෙන් චුත වුණේ. අපි අනිත්‍ය යි. අස්ථිර යි. අල්පායුෂ්ක යි. චුතවෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. ඒ නිසයි අපි මෙහි ඉපදුනේ.

ඉදං භික්ඛවේ දුතියං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං
අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්ති.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලිකයි කියන ශාස්වතවාදී හා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලික නැත කියන අශාස්වතවාදී යන මත දෙක පවසන භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ඇතැම් දෙයක් ශාස්වතයි කියලත්, ඇතැම් දෙයක් අශාස්වතයි කියලත් උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ දෙවෙනි කරුණ.

48. තතියේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්බ
ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං
අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්ති?

ඇතැම් දේ සදාකාලිකයි යන මතය කියන ශාස්වතවාදී හා ඇතැම් දේ සදාකාලික නැත යන මතය කියන අශාස්වතවාදී මත දෙක දරණ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්වතයි කියලත්, අශාස්වතයි කියලත් තුන්වෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

සන්ති භික්ඛවේ මනෝපදෝසිකා නාම දේවා. තේ අතිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායන්ති. තේ අතිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤමිති විත්තානි පදුසෙන්ති. තේ අඤ්ඤමඤ්ඤමිති පදුට්ඨවිත්තා කිලන්තකායා කිලන්තවිත්තා. තේ දේවා තම්භා කායා වචන්ති.

පින්වත් මහණෙනි, (සිත දූෂ්‍ය කරගැනීම නිසා චූතවෙන) මනෝපදෝසික නම් දේව කොට්ඨාශයක් ඉන්නවා. ඔවුන් වේලාව ඉක්මවා යනතුරු එකිනෙකා දෙස කිපුනු සිතින් බලගෙන ඉන්නවා. ඔවුන් වේලාව ඉක්මවා යනතුරු එකිනෙකා දෙස කිපුනු සිතින් බලාගෙන ඉන්න කොට එකිනෙකා ගේ සිත් දූෂ්‍ය වෙලා යනවා. එකිනෙකා ගේ සිත් දූෂ්‍ය වීමෙන් කය ක්ලාන්ත වෙනවා. සිත ක්ලාන්ත වෙනවා. එතකොට ඒ දෙව්වරුන් ඒ ලෝකයෙන් චූත වෙනවා.

ධාතං ඛෝ පනේතං භික්ඛවේ විජ්ජති යං අඤ්ඤතරෝ සත්තෝ තම්භා කායා වචිත්වා ඉත්ථත්තං ආග-ජති. ඉත්ථත්තං ආගතෝ සමානෝ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ සමානෝ ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාද- මන්වාය සම්මාමනසිකාරමන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසති යථාසමාහිතේ විත්තේ තං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, තතෝ පරං නානුස්සරති.

පින්වත් මහණෙනි, යම් සත්වයෙක් ඒ ලෝකයෙන් චූතවෙලා මේ මිනිස් ලොවට පැමිණෙනවා ය යන මෙකරුණ විද්‍යමාන (දකින්නට ලැබෙන) දෙයක්. ඉතින්, මිනිස් ලොවට ආපු ඒ කෙනා ගිහිගෙය අත්හැරලා අනගාරික වූ පැවිදිබව ලබනවා. ගිහිගෙයින් නික්මී අනගාරිකව පැවිදි වූ ඔහු කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුතුව, මහත් වීර්යයකින් යුතුව, යළි යළිත් වීර්ය කොට අප්‍රමාදීව ඉතා හොඳින් මනසිකාර කරල යම් අයුරකින් සිත සමාධිමත් වුණ විට ඒ කලින් ගතකල ජීවිතය සිහි කළ හැකි වෙයි ද, එබඳු වූ චිත්ත සමාධියක් ඇතිකර ගන්නවා. නමුත් එයින් එහාට සිහි කරන්නට පුළුවන් වෙන්නේ නෑ.

සෝ ඵ්චමාහ: යේ ඛෝ තේ භොන්තෝ දේවා න මනෝපදෝසිකා, තේ න අතිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායන්ති. තේ න අතිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤමිති අප්පදුට්ඨවිත්තා අකිලන්තකායා අකිලන්තවිත්තා. තේ දේවා තම්භා කායා න වචන්ති නි-වා ධූවා සස්සතා අවිපරිණාමධම්මා සස්සතිසමං තථේව ධස්සන්ති. යේ පන මයං අනුමිත

මනෝපදෝසිකා. තේ මයං අනිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායිමිහා. තේ මයං අනිවේලං අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනිජ්ඣායන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤමිහි චිත්තානි පදුසිමිහ. තේ මයං අඤ්ඤමඤ්ඤමිහා පදුට්ඨචිත්තා කිලන්තකායා කිලන්තචිත්තා. ඒවං තමිහා කායා චුතා අනි-වා අද්ධුවා අප්පායුකා චට්ඨාමිමා ඉන්ටත්තං ආගතානි.

එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “යම් ඒ භවත් දෙව්වරු ඉන්නවා. ඔවුන් මනෝපදෝසික දෙව්වරු නෙවෙයි. ඔවුන් එකිනෙකා වෙලාව ඉක්මවා යන තුරු කිපුනු සිතින් බලාගෙන ඉන්නෙ නෑ. ඉතින් ඔවුන් එකිනෙකා වෙලාව ඉක්මවා යනතුරු කිපුනු සිතින් බලාගෙන ඉන්නෙ නැති නිසා එකිනෙකා සිත් දූෂ්‍ය කරගන්නේ නෑ. ඒ නිසා කය ක්ලාන්ත වෙන්නේ නෑ. සිත ක්ලාන්ත වෙන්නෙත් නෑ. එතකොට ඒ දෙව්වරුන් ඒ ලෝකයෙන් චුත වෙන්නේ නෑ. ඒ දෙව්වරු නම් නිත්‍ය යි. ස්ථිර යි. සදාකාලික යි. නො වෙනස්වන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. සදාකාලික දේවල් වගේ ම පවතිනවා. ඒ වුණාට යම් ඒ අපි මනෝපදෝසික වුණා නෙව්. වෙලාව ඉක්මවා යනතුරු අපි එකිනෙකා දෙස කිපුනු සිතින් බලා සිටියා. ඒ අපි වෙලාව ඉක්මවා යන තුරු එකිනෙකා දෙස කිපුනු සිතින් බලා සිටිය නිසා එකිනෙකා ගේ සිත් දූෂ්‍ය වුණා. ඒ අපි එකිනෙකා ගේ සිත් දූෂ්‍ය වීමෙන් ක්ලාන්ත හැදුනු කයක් ඇතිවුණා. ක්ලාන්ත හැදුනු සිතක් ඇතිවුණා. මේ විදියටයි ඒ ලෝකයෙන් චුතවුණේ. ඒ නිසා අපි අනිත්‍ය යි. අස්ථිර යි. අල්පායුෂ්ක යි. චුතවෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. ඒ නිසයි අපි මෙලොවට ආවේ” කියල.

ඉදං භික්ඛවේ තතියං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සතං ඒක-වං අසස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලිකයි කියන ශාස්තවතවාදී හා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලික නැත කියන අශාස්තවතවාදී යන මත දෙක පවසන භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ඇතැම් දෙයක් ශාස්තවතයි කියලත්, ඇතැම් දෙයක් අශාස්තවතයි කියලත් උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ තුන්වෙනි කරුණ.

49. චතුත්ථේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සතං ඒක-වං අසස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි?

ඇතැම් දේ සදාකාලිකයි යන මතය කියන ශාස්තෘවාදී හා ඇතැම් දේ සදාකාලික නැත යන මතය කියන අශාස්තෘවාදී මත දෙක දරණ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ශාස්තෘය කියලත්, අශාස්තෘය කියලත් හතරවෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉඳ භික්ඛවේ ඵ්ක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා තත්ති හෝති විමංසී. සෝ තත්තපරියාහනං විමංසානුවරිතං සයම්පටිහානං ඵ්වමාහ: යං බෝ ඉදං වු-වති චක්ඛන්ති'පි සෝතන්ති'පි සාණංති'පි ජිවිහාති'පි කායෝති'පි, අයං අත්තා අති-වෝ අද්ධුවෝ අසස්සතෝ විපරිණාමධම්මෝ. යං ච බෝ ඉදං වු-වති චිත්තන්ති වා මනෝති වා විඤ්ඤාණන්ති වා අයං අත්තා නි-වෝ ධුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාමධම්මෝ සස්සතිසමං තථේව ධස්සතිති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තර්ක කරනවා. එක එක විදිහට විමසනවා. තර්ක කරමින් කරුණු රැස්කොට විමස විමසා තමන්ට වැටහෙන පරිදි කරුණු රැස්කොට මෙහෙම කියනවා. “මේ යමක් ඇස කියල කියනවාද, කණ කියල කියනවාද, නාසය කියල කියනවාද, දිව කියල කියනවාද, කය කියල කියනවාද මේ ආත්මය නම් අනිත්‍ය යි. අස්ථිර යි. සදාකාලික නෑ. චෙනස්චන ස්වභාවයෙන් යුක්ත යි. නමුත් මේ යමක් සිත කියල කියනවා ද, මනස කියල කියනවා ද, විඤ්ඤාණය කියල කියනවාද මේ ආත්මය නිත්‍ය යි. ස්ථිරයි. සදාකාලික යි. නො චෙනස්චන ස්වභාවයෙන් යුක්තයි. සදාකාලික දෙයක් පවතින පරිද්දෙන් ම පවතිනවා” කියල.

ඉදං භික්ඛවේ චතුත්ථං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඵ්කේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා ඵ්ක-චසස්සතිකා ඵ්ක-චඅසස්සතිකා ඵ්ක-චං සස්සතං ඵ්ක-චං අසස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලික යි කියන ශාස්තෘවාදී හා ඇතැම් දෙයක් සදාකාලික නැත කියන අශාස්තෘවාදී යන මත දෙක පවසන භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගැනත් ලෝකය ගැනත් ඇතැම් දෙයක් ශාස්තෘය යි කියලත්, ඇතැම් දෙයක් අශාස්තෘය යි කියලත් උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ හතර වෙනි කරුණ.

ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානස්සව ලෝකස්සව පස්සාපෙනති චතුහි වත්ථුහි. යේ හි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානස්සව ලෝකස්සව පස්සාපෙනති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව චතුහි වත්ථුහි, ඒතේසං වා අස්සත්තරේන, තත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

පින්වත් මහණෙනි, මේ කරුණු හතරෙන් තමයි ඇතැම් දේ සදාකාලිකයි යන මතය කියන ශාස්තව්‍යවාදී, ඇතැම් දේ සදාකාලික නෑ යන මතය කියන අශාස්තව්‍යවාදී ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගන්නත්, ලෝකය ගන්නත් ඇතැම් දෙය ශාස්තව්‍ය යි, ඇතැම් දෙය අශාස්තව්‍ය යි කියලා උගන්වන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඇතැම් දේ ගැන ශාස්තව්‍යවාදී වූ ඇතැම් දේ ගැන අශාස්තව්‍යවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තමා ගන්නත් ලෝකය ගන්නත් ඇතැම් දේ ශාස්තව්‍ය යි කියලත් ඇතැම් දේ අශාස්තව්‍ය යි කියලත් උගන්වන්නේ යම් කරුණකින් නම්, ඒ සියළු දෙනා ම මේ කරුණු හතරෙන් හෝ මේවායෙන් එක් කරුණක් හෝ ගෙන තමයි උගන්වන්නේ. මෙයින් බාහිර කරුණක් නැත.

50. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවංගහිතා භවිස්සන්ති ඒවං අභිසම්පරායා”ති. තං ව තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ව උත්තරීතරං පජානාති. තං ව පජානනං න පරාමසති. අපරාමසතෝ වස්ස ප-වත්තංයේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයස්සව අත්ථගමස්සව අස්සාදස්සව ආදීනවස්සව නිස්සරණස්සව යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය අවබෝධයෙන් ම දන්නවා. ඒ කියන්නේ “මේ දෘෂ්ටිත් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාච්ඡි” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයත් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරීතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසා ම තමා තුළ ම නිව්භිය බව තමයි අවබෝධ වෙලා තියෙන්නේ. ඒ වගේම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ (ඔය දෘෂ්ටි හතරට බැඳීමට හේතු වූ ඒ ඒ තැන්වල සැපයුක් විදි බවට ඇති) වේදනාවන් ගේ හටගැනීමත් නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

51. ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිසුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පවේදේති. යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං චණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ ස්වකීය විශිෂ්ට ප්‍රඥාවෙන් සාක්ෂාත් කරපු යම් දේවල් ඇද්ද, ඒ දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ යථාර්ථ වශයෙන් තිබෙන ගුණය වර්ණනා කරනවා නම්, වර්ණනා කළ යුතු දේ වන ගාම්භීර වූත්, දැකීමට දුෂ්කර වූත්, අවබෝධයට දුෂ්කර වූත්, ශාන්ත වූත්, ප්‍රණීත වූත්, තර්ක ගෝචරයෙන් තොර වූත්, සියුම් වූත්, නුවණැත්තන්ට විෂය වූත් ඒ දේවල් යනු මේව තමයි.

52. සන්ති භික්ඛවේ එකේ සමණබ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි. තේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි?

පින්වත් මහණෙනි, ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත, නැත යන මතය කරුණු හතරකින් උගන්වනවා. ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේ ම කෙළවරක් නැත යන මතය දරන ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත, නැත යන මතය කරුණු හතරකින් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාර-මන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසති යථාසමාහිතේ චිත්තේ අන්තසඤ්ඤි ලෝකස්මිං විහරති, සෝ ඒවමාහ: “අන්තවා අයං ලෝකෝ පරිවට්ඨමෝ තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්පමන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසාමි යථා සමාහිතේ චිත්තේ අන්තසඤ්ඤි ලෝකස්මිං විහරාමි. ඉමිනාමහං ඒකං ජානාමි: යථා අන්තවා අයං ලෝකෝ පරිවට්ඨමෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුතුව, අධික වීර්යයෙන් යුතුව, යළි යළිත්

වීරිය කොට අප්‍රමාදීව භාවනා කොට මැනවින් මනසිකාර කරල, යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි කෙළවරක් ඇත යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “මේ ලෝකය කෙළවර සහිත යි. භාත්පසින් වටවෙලයි තියෙන්නේ. එයට හේතුව කුමක් ද? මං ඉතින් ගොඩාක් උත්සාහ කරල යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි කෙළවරක් ඇත යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කරගත්තා. මේ කාරණය නිසයි මං මෙය දන්නේ. යම් අයුරකින් කෙළවර සහිත නම් මේ ලෝකය එවැනි භාත්පසින් වට වූ දෙයක් කියල.

ඉදං භික්ඛවේ පටිමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙනති.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ පළමු වෙනි කරුණ.

53. දුතියේ ව භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙනති?

ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන මතය දෙවෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාර-මන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසති යථාසමාහිතේ චිත්තේ අනන්තසඤ්ඤී ලෝකස්මිං විහරති, සෝ ඒවමාහ: “අනන්තෝ අයං ලෝකෝ අපරියන්තෝ. යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: අන්තවා අයං ලෝකෝ පරිවට්ඨමෝති, තේසං මුසා. අනන්තෝ, අයං ලෝකෝ අපරියන්තෝ. තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්පමන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං චූසාමි යථා සමාහිතේ චිත්තේ අනන්තසඤ්ඤී ලෝකස්මිං විහරාමි. ඉමිනාමහං ඒතං ජානාමි: යථා අනන්තෝ අයං ලෝකෝ අපරියන්තෝති.”

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා කෙලෙස් තවන චීර්යයෙන් යුතුව, අධික චීර්යයෙන් යුතුව, යළි යළිත් චීර්ය කොට අප්‍රමාදීව භාවනා කොට මැනවින් මනසිකාර කරල, යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි කෙළවරක් නැත යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “මේ ලෝකය අනන්ත යි. භාත්පසින් වටවුණ සීමාවක් නෑ. නමුත් යම් මේ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මෙහෙම කියල තියෙනවා. මේ ලෝකය කෙළවර සහිත යි ව්, භාත්පසින් වටවෙලා තියෙනවා ව්. ඒක ඔවුන් ගේ බොරුවක්. මේ ලෝකය අනන්ත යි. භාත්පසින් වටවුණ සීමාවක් නෑ. එයට හේතුව කුමක් ද? මං ඉතින් ගොඩාක් උත්සාහ කරල යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි කෙළවරක් නැත යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කරගන්නා. මේ කාරණය නිසයි මං මේ දන්නේ. යම් අයුරකින් මේ ලෝකය අනන්ත යි, භාත්පසින් වටවුණ සීමාවක් නෑ කියල.

ඉදං භික්ඛවේ දුතියං යානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ දෙවැනි කරුණ.

54. තතියේ ව භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි?

54. ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන මතය තෙවෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාර-මන්වාය තථාරූපං තෝසමාධිං චූසති යථාසමාහිතේ චිත්තේ උද්ධමෝ අන්තසඤ්ඤී ලෝකස්මිං විහරති තිරියං අනන්තසඤ්ඤී. සෝ ඒවමාහ:

“අන්තවා ච අයං ලෝකෝ අනන්තෝ ච. යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵ්වමාහංසු: අන්තවා අයං ලෝකෝ පරිච්චමෝති, තේසං මුසා. යේ’පි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵ්වමාහංසු: අනන්තෝ අයං ලෝකෝ අපරියන්තෝති, තේසම්පි මුසා. අන්තවා ච අයං ලෝකෝ අනන්තෝ ච. තං කිස්ස හේතු? අහං හි ආතප්පමන්වාය තථාරූපං -තෝසමාධිං. චූසාමි යථා සමාහිතේ චිත්තේ උද්ධමධෝ අන්තසඤ්ඤි ලෝකස්මිං. විහරාමි තිරියං අනන්තසඤ්ඤි. ඉමිනාමහං ඵ්නං ජානාමි: යථා අන්තවා ච අයං ලෝකෝ අනන්තෝ”වාති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුතුව, අධික වීර්යයෙන් යුතුව, යළි යළිත් වීර්ය කොට, අප්‍රමාදීව භාවනා කොට මැනවින් මනසිකාර කරල, යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි උඩත් යටත් කෙළවරක් තියෙන නමුත් හරස් අතට කෙළවරක් නෑ යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කර ගන්නවා. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “මේ ලෝකය කෙළවර සහිත යි. ඒ වගේම කෙළවර රහිත යි. නමුත් යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මේ විදහටයි කියන්නේ “මේ ලෝකය කෙළවර සහිත යි, භාත්පසින් වටවෙලයි තියෙන්නේ ” කියල. ඒක ඔවුන් ගේ බොරුවක්. යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මේ විදහටයි කියන්නේ “මේ ලෝකය කෙළවරක් නෑ, භාත්පසින් වටවුණු සීමාවක් නෑ” කියල. ඒකත් ඔවුන් ගේ බොරුවක්. එයට හේතුව කුමක් ද? මං ඉතින් ගොඩාක් උත්සාහ කරල යම් අයුරකින් සිත සමාහිත වෙලා ලෝකයෙහි උඩත් යටත් කෙළවරක් තියෙන නමුත් හරස් අතට කෙළවරක් නෑ යන හැඟීමෙන් වාසය කරනවා නම් එවැනි චිත්ත සමාධියක් ඇති කරගන්නා. මේ කාරණය නිසයි මං මේ දන්නේ. යම් අයුරකින් ලෝකය කෙළවර සහිත යි, ඒ වගේ ම කෙළවරක් නැති දෙයක් කියල.

ඉදං භික්ඛවේ තතියං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඵ්කේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ තුන්වැනි කරුණ.

55. චතුත්ථේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමිම කිමාරබ්භ අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි?

ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන මතය සතරවෙනි කරුණෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණිලා ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා තක්කි භෝති විමංසී. සෝ තක්කපරියාහනං විමංසානුවරිතං සයම්පටිභානං ඒවමාහ: “නේවායං ලෝකෝ අන්තවා න පනානන්තෝ. යේ නේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: අන්තවා අයං ලෝකෝ පරිච්චමෝති, තේසං මුසා. යේ’පි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: අනන්තෝ අයං ලෝකෝ අපරියන්තෝති, තේසම්පි මුසා. යේ’පි තේ සමණබ්‍රහ්මණා ඒවමාහංසු: අන්තවා ච අයං ලෝකෝ අනන්තෝ වා’ති තේසම්පි මුසා. නේවායං ලෝකෝ අන්තවා න පනානන්තෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තර්ක කරනවා. එක එක විදිහට විමසනවා. තර්ක කරමින් කරුණු රැස්කොට විමස විමසා තමන්ට වැටහෙන පරිදි කරුණු රැස්කොට මෙහෙම කියනවා. “මේ ලෝකය කෙළවරක් සහිත වූවක් නොවෙයි. කෙළවරක් රහිත වූවකුත් නොවෙයි. යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මේ විදහටයි කියන්නේ “මේ ලෝකය කෙළවර සහිතයි, භාත්පසින් වටවෙලයි තියෙන්නේ” කියල. ඒක ඔවුන්ගේ බොරුවක්. යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මේ විදහටයි කියන්නේ “මේ ලෝකය කෙළවරක් නෑ, භාත්පසින් වටවුණ සීමාවක් නෑ” කියල. ඒකත් ඔවුන් ගේ බොරුවක්. ඒ වගේ ම යම් මේ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා ඔවුන් කියන්නේ මේ විදිහට යි. “ලෝකය කෙළවර සහිත යි. ඒ වගේ ම කෙළවර රහිත යි” කියලා. ඒකත් ඔවුන් ගේ බොරුවක්. මේ ලෝකය කෙළවරකින් යුක්තත් නෑ. කෙළවර රහිතත් නෑ” කියල.

ඉදං භික්ඛවේ චතුත්ථං ධානං යං ආගමිම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරන

ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය උගන්වනවා නම් මේක තමයි ඒ හතර වෙනි කරුණ.

56. ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙනති චතුහි චත්ථුහි. යේහි කේචි භික්ඛවේ, සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අන්තානන්තිකා අන්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙනති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව චතුහි චත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන. නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

56. පින්වත් මහණෙනි, ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය මේ කරුණු හතරින් තමයි උගන්වන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඒ ලෝකයෙහි කෙළවරක් තිබෙනවා, වගේම කෙළවරක් නැත යන මතය දරණ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකයේ කෙළවරක් ඇත නැත යන ඒ මතය උගන්වනවා නම්, මේ කරුණු හතරින් තමයි ඒ සියළු දෙනා ම උගන්වන්නේ. එක්කෝ මේ කරුණුවලින් එකකිනුයි. මෙයින් බාහිර කරුණක් නම් නෑ.

57. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවං ගහිතා හවිස්සන්ති ඒවං අභිසම්පරායා”ති. තඤ්ච තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ච උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති. අපරාමසතෝ වස්ස ප-චත්තංයේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

57. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාවී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයක් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරිතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නට යන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසාම යි තමා තුළ ම නිව්ගිය බව දැන ගෙන තියෙන්නේ. ඒ වගේ ම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වේදනාවන්ගේ හටගැනීමත් නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

58. ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භිරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිපුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පවේදේති. යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං චණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

58. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ තමන් තුළින් ම උපදවා ගන්නා ලද විශිෂ්ට ඥාණයෙන් අත්දැකල ලොවට පෙන්වා දෙන යම් යම් දේවල් ඇත්නම්, ඒ යම් යම් දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ සත්‍ය වශයෙන් ම තිබෙන ගුණත් මනා කොට කියනවා නම්, කිව යුතු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ දුකසේ දකින්න තියෙන, දුකසේ අවබෝධ කරන්න තියෙන, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තර්කයට හසු නො වන, ඉතා සියුම් වූ, ඒවගේම නුවණැතියන් විසින් ම දත යුත්තේ මේ දේවල් තමයි.

59. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපඡ්ඡන්ති අමරාවික්ඛේපං චතුහි වත්ථුහි. තේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිම්චාබ්භ අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපඡ්ඡන්ති අමරාවික්ඛේපං චතුහි වත්ථුහි?

59. පින්වත් මහණෙනි, ඇඟ බේරාගැනීමට පිළිතුරු දී (ආදෙකු මෙන් ලිස්සා) ප්‍රශ්නයෙන් මගහැර යන අමරාවික්ඛේපවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න ඇසුවිට ක්‍රම හතරකින් වචනවලින් මගහැරලා යනවා. ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා. අමරාවික්ඛේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ද ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න ඇසුවිට ක්‍රම හතරකින් වචනවලින් මගහැරලා යන්නේ ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

60. ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉදං කුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානාති. ඉදං අකුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානාති. තස්ස ඒවං භෝති: “අහං බෝ ඉදං කුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානාමි. ඉදං අකුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානාමි. අහඤ්ඤ-ව බෝ පන ඉදං කුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානන්නෝ, ඉදං අකුසලන්ති යථාභුතං නප්පජානන්නෝ, ඉදං කුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මේ අස්ස ඡන්දෝ වා රාගෝ වා දෝසෝ වා පටිසෝ වා. යත්ථ මේ අස්ස ඡන්දෝ වා රාගෝ වා

දෝසෝ වා පටිසෝ වා, නං මමස්ස මුසා. යං මමස්ස මුසා, සෝ මමස්ස විසානෝ. යෝ මමස්ස විසානෝ, සෝ මමස්ස අන්තරායෝ”ති.

60. පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. ඉදින් මං පවා මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක තමයි කුසලය කියලා මං කිව්වොත්, මේක තමයි අකුසලය කියලා මං කිව්වොත්, එහි දී මගේ ඒ කියමන තුළ කැමැත්තක් හෝ රාගයක් හෝ ද්වේෂයක් හෝ තරහක් හෝ ඇතිවෙන්නට පුළුවනි. යම් කරුණකට මගේ කියමනට කැමැත්තක් හෝ රාගයක් හෝ ද්වේෂයක් හෝ තරහක් හෝ ඇතිවෙන්නට පුළුවන් නම් ඒක මගේ බොරුවක් වෙනවා. මගේ යම් කීමක් බොරු වෙනවා නම් ඒක මට පීඩා සහිත යි. මට යමක් පීඩා සහිත නම් ඒක මට අන්තරාදායක යි.

ඉති සෝ මුසාවාදහයා මුසාවාදපරිජේගු-ඡා නේවිදං කුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. න පනිදං අකුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨෝ සමානෝ වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජති අමරාවික්ඛේපං: “ඒවම්පි මේ නෝ, තථාති’පි මේ නෝ, අඤ්ඤථාති’පි මේ නෝ, නෝති’පි මේ නෝ, නෝ නෝති’පි මේ නෝ”ති.

ඉතින් ඔය විදිහට ඔහු බොරුකීමට බියෙන්, බොරුකීමට පිළිකුලෙන් මේක කුසල්ය කියල කියන්නෙත් නෑ. මෙය අකුසල්ය කියල කියන්නෙත් නෑ. ඒ ඒ කරුණු ගැන ප්‍රශ්ණ ඇසූ විට “මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. මා තුළ ඔයිට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ” කියල වචනවලින් මගහැරලා යනවා. ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා.

ඉදං හික්ඛවේ පඨමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා අමරාවික්ෂේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ද ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්ණ ඇසුවිට වචනවලින් මගහැරලා යන්නේ ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේ නම් මේක තමයි ඒ පලමුවැනි කරුණ.

61. දුතියේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමම කිමරාබ්‍රහ්මරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං?

61. අමරා වික්ෂේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්ණ ඇසුවිට වචනවලින් මගහැරලා යන ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන දෙවෙනි ක්‍රමයට එන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාති. ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාති. තස්ස ඒවං හෝති: “අහං ඛෝ ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාමි. ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාමි. අහං ඉදං ඛෝ පන ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානන්තෝ, ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානන්තෝ, ඉදං කුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, තත්ථ මේ අස්ස ඡන්දෝ වා රාගෝ වා දෝසෝ වා පටිසෝ වා. යත්ථ මේ අස්ස ඡන්දෝ වා රාගෝ වා දෝසෝ වා පටිසෝ වා, තං මමස්ස උපාදානං. යං මමස්ස උපාදානං, සෝ මමස්ස විසානෝ. යෝ මමස්ස විසානෝ, සෝ මමස්ස අන්තරායෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. ඉදින් මං පවා මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක තමයි කුසලය කියලා මං කිව්වොත්, මේක තමයි අකුසලය කියලා මං කිව්වොත්, එහි දී මට ඒ කියමන තුළ කැමැත්තක් හෝ රාගයක් හෝ ද්වේෂයක් හෝ කරහක් හෝ ඇතිවෙන්නට පුළුවනි. යම් කරුණකට මා තුළ කැමැත්තක් හෝ රාගයක් හෝ ද්වේෂයක් හෝ කරහක් හෝ ඇතිවෙන්නට පුළුවන් නම් ඒක මගේ උපාදානයක් (අනවශ්‍ය බැඳීමක්) වෙනවා.

මගේ යම් කීමක් උපාදානයක් වෙනවා නම් ඒක මට පීඩා සහිත යි. මට යමක් පීඩා සහිත නම් ඒක මට අන්තරාදායක යි.

ඉති සෝ උපාදානහයා උපාදානපරිජේගු-ඡා නේවිදං කුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. න පනිදං අකුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨෝ සමානෝ වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජති අමරාවික්ඛේපං: “ඒවම්පි මේ නෝ. තථාති’පි මේ නෝ, අඤ්ඤථාති’පි මේ නෝ, නෝති’පි මේ නෝ, නෝ නෝති’පි මේ නෝ”ති.

ඉතිත් ඔය විදිහට ඔහු උපාදානයට බියෙන්, උපාදානයට පිළිකුලෙන් මේක කුසල්ය කියල කියන්නෙන් නෑ. මෙය අකුසල්ය කියල කියන්නෙන් නෑ. ඒ ඒ කරුණු ගැන ප්‍රශ්ණ ඇසූ විට “මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. මා තුළ ඔයට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ” කියල වචනවලින් මගහැරලා යනවා. ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා.

ඉදං භික්ඛවේ දුතියං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා අමරාවික්ඛේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ද ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්ණ ඇසූවිට වචනවලින් මගහැරලා යන්නේ ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේ නම් මේක තමයි ඒ දෙවෙනි කරුණ.

62. තතියේ ව හොන්නෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමරාබ්භ අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං?

අමරාවික්ඛේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්ණ ඇසූවිට වචනවලින් මගහැරලා යන, ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන තුන්වෙනි ක්‍රමයට එන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාති. ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාති. තස්ස ඒවං හෝති: “අහං බෝ ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාමි. ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානාමි. අහස්ස-ව බෝ පන ඉදං කුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානන්තෝ, ඉදං අකුසලන්ති යථාභූතං නප්පජානන්තෝ, ඉදං කුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, ඉදං අකුසලන්ති වා ව්‍යාකරෙය්‍යං, සන්ති හි බෝ පන සමණබ්‍රාහ්මණා පණ්ඩිතා නිසුණා කතපරප්පවාදා වාලවේධිරූපා චෝභිත්තන්තා මස්සේ වරන්ති පස්සාගන්තෙ දිට්ඨිගතාති, තේ මං තත්ථ සමනුස්සස්සෙය්‍යං සමනුගාහෙය්‍යං සමනුභාසෙය්‍යං. යේ මං තත්ථ සමනුස්සස්සෙය්‍යං සමනුගාහෙය්‍යං සමනුභාසෙය්‍යං, තේසාහං න සම්පායෙය්‍යං. යේසාහං න සම්පායෙය්‍යං, සෝ මමස්ස විසාතෝ. යෝ මමස්ස විසාතෝ, සෝ මමස්ස අන්තරායෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම දන්නෙ නෑ. ඉදින් මං පවා මේක කුසලය කියල ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක අකුසලය කියලත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම නො දන්න කොට, මේක තමයි කුසලය කියලා මං කිව්වොත්, මේක තමයි අකුසලය කියලා මං කිව්වොත්, මෙහෙම වේවි. පණ්ඩිතවු, සියුම් නුවණ ඇති, අනුන් හා වාද කරල ජයගත්තු, ඊතලයෙන් අශ්වලෝමයට විදින දක්ෂ දුනුවායන් වැනි වූ, තමන් ගේ දෘෂ්ටිවලින් නුවණ හසුරුවා අනුන් පරදවන්නන්ව හැසිරෙන යමෙක් ඇත් ද එබඳු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. මං කුසල් අකුසල් ගැන කියන්ට ගියොත් ඔවුන් ඒ කරුණු අරභයා මගෙන් ප්‍රශ්න කරන්ට පුළුවනි. කරුණු ඉස්මතු කොට වාදයට එන්ට පුළුවනි. දොස් කියන්ට පුළුවනි. යම් කෙනෙක් මා පවසන කුසල් අකුසල් ගැන මගෙන් ප්‍රශ්න කරද්දී කරුණු ඉස්මතුකොට වාද කරද්දී දොස් කියද්දී ඔවුන් ගෙන් කරුණු විමසා මට ප්‍රශ්න කරන්ට බැරිවුණොත් කරුණු ඉස්මතු කොට වාද කරන්ට බැරි වුණොත් දොස් කියන්ට බැරි වුණොත් ඒක මට පීඩා සහිතයි. මට යමක් පීඩා සහිත නම් ඒක මට අන්තරාදායක යි.

ඉති සෝ අනුයෝගහයා අනුයෝගපරිජේගු-ඡා නේවිදං කුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. න පනිදං අකුසලන්ති ව්‍යාකරෝති. තත්ථ තත්ථ පස්සං සුට්ඨෝ

සමානෝ වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජති අමරාවික්ඛේපං: “ඵචම්පි මේ නෝ, තථාති’පි මේ නෝ, අඤ්ඤථාති’පි මේ නෝ, නෝති’පි මේ නෝ, නෝ නෝති’පි මේ නෝ”ති.

ඉතින් ඔය විදිහට ඔහු කරුණු ඉස්මතු කොට වාද කිරීමට බියෙන්, කරුණු ඉස්මතු කොට වාද කිරීමට පිළිතුලෙන් මේක කුසල්ය කියල කියන්නෙන් නෑ. මෙය අකුසල්ය කියල කියන්නෙන් නෑ. ඒ ඒ කරුණු ගැන ප්‍රශ්න ඇසූ විට “මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමක් නෑ. මා තුළ ඔයට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමක් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ” කියල වචනවලින් මගහැරලා යනවා. ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා.

ඉදං භික්ඛවේ තතියං යානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඵකෝ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අරභයා අමරාවික්ඛේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ද ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න ඇසූවිට වචනවලින් මගහැරලා යන්නේ ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේ නම් මේක තමයි ඒ තුන් වෙනි කරුණ.

63. චතුත්ථෝ ච හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිම්ආරබ්භ අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං?

අමරාවික්ඛේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න ඇසූවිට වචනවලින් මගහැරලා යන ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන සතරවෙනි ක්‍රමයට එන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඵකච්චෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා මන්දෝ හෝති මෝමුහෝ. සෝ මන්දත්තා මෝමුහත්තා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨෝ සමානෝ වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජති අමරාවික්ඛේපං: “අත්ථි පරෝ ලෝකෝ’ති ඉති - මං පු-ජසි, අත්ථි පරෝ ලෝකෝ’ති ඉති - මේ අස්ස, අත්ථි පරෝලෝකෝ’ති ඉති තේ නං ව්‍යාකරය්‍යං. ඵචම්පි මේ නෝ තථාති’පි

මේ නෝ. අඤ්ඤාපාති'පි මේ නෝ. නෝති'පි මේ නෝ. නෝ නොති'පි මේ
 නෝ. නත්ථි පරෝ ලෝකෝ'ති? අත්ථි ච නත්ථි ච පරෝ
 ලෝකෝ'ති? අත්ථි සත්තා විපපාතිකා? අත්ථි
 ච නත්ථි ච සත්තා විපපාතිකා? නේවත්ථි න නත්ථි සත්තා
 විපපාතිකා? අත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං
 විපාකෝ? නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං
 විපාකෝ? අත්ථි ච නත්ථි ච සුකටදුක්කටානං කම්මානං
 ඵලං විපාකෝ? නේවත්ථි න නත්ථි සුකටදුක්කටානං
 කම්මානං ඵලං විපාකෝ? හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා?
 න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා?
 හෝති ච න හෝති ච තථාගතෝ පරම්මරණා? නේව හෝති
 න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා ති? ඉති - මං පු-ජසි “නේව හෝති න
 න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා”ති ඉති - මේ අස්ස, නේව හෝති න න
 හෝති තථාගතෝ පරම්මරණාති ඉති තේ නං ව්‍යාකරෙය්‍යං. ඒවම්පි මේ නෝ.
 තථාති'පි මේ නෝ. අඤ්ඤාපාති'පි මේ නෝ. නෝති'පි මේ නෝ. නෝ නෝති'පි
 මේ නෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ
 ඉන්තවා. නුවණ මදි. ඉතා මෝඩ යි. ඔහු නුවණ මදි නිසා, බොහෝ සේ
 මෝඩ නිසා ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න විමසූ විට එක එක දේවල් කියා
 වචනවලින් මග අරිනවා. ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා. “පරලොචක්
 තියෙනවා ද? කියල මගෙන් විමසුවොත් එතකොට මට හිතෙනවා නම්
 පරලොචක් ඇත කියලා මං ඔබට එය විසඳන්නේ පරලොචක් තියෙනවා
 කියල යි. ඒ වුණාට මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින්
 පිළිගැනීමකුත් නෑ. මා තුළ ඔයිට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. නො
 පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ.
 ඒ වගේ ම පරලොචක් නැද්ද? කියල මගෙන් ඇහුවොත් පරලොචක්
 තියෙනවා ද නැද්ද? කියල පරලොචක් ඇත්තේත් නැද්ද? නැත්තේත්
 නැද්ද? කියල විපපාතික සත්වයන් ඉන්තවාද? කියල
 විපපාතික සත්වයන් නැද්ද? කියල විපපාතික සත්වයන් ඇද්ද නැද්ද?
 කියල හොඳ නරක කර්මවල ඵලවිපාක තියෙනවා ද? කියල
 හොඳ නරක කර්මවල ඵල විපාක නැද්ද? කියල හොඳනරක කර්මවල
 ඵලවිපාක ඇත්තේත් නැද්ද නැත්තේත් නැද්ද? කියල තථාගතයන්
 වහන්සේ මරණින් මතු ඉන්තවාද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ

මරණින් මතු නැද්ද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැද්ද නැත්තේත් නැද්ද? කියල මගෙන් විමසුවොත් එතකොට මට හිතෙනවා නම් තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු අත්තේත් නෑ නැත්තේත් නෑ කියලා මං ඔබට එය විසඳන්නේ තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නෑ නැත්තේත් නෑ කියල යි. ඒ වුණාට මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. මා තුළ ඔයිට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ.

ඉදං භික්ඛවේ චතුත්ථං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-
බ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා
වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං.

පින්වත් මහණෙනි, යම් කරුණකට පැමිණිලා යම් කරුණක් අමරා වික්ෂේපවාදී ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ද ඒ ඒ කරුණු අරභයා ප්‍රශ්න ඇසුවිට වචනවලින් මගහැරලා යන්නේ ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේ නම් මේක තමයි ඒ හතර වෙනි කරුණ.

64. ඉමේහි ඛෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං චතුති වත්ථුහි. යේ හි කෝචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං, සබ්බේ තේ ඉමේහේව චතුති වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන. නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

64. පින්වත් මහණෙනි, අමරාවික්ෂේපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳව ප්‍රශ්න විමසද්දී කෙළින් පිළිතුරු නොදී වචනවලින් මගහරින්නේත්, ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේත් මේ කරුණු හතරින් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, අමරාවික්ෂේපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳව ප්‍රශ්න විමසද්දී කෙළින් පිළිතුරු නො දී වචනවලින් මගහරින්නේත්, ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන්නේත් යම් කරුණුවලින් නම්, ඒ මේ කරුණු හතරින් තමයි. එක්කෝ මේ කරුණුවලින් එකකිනුයි. මෙයින් බාහිර කරුණක් නම් නෑ.

65. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවංගතිකා භවිස්සන්ති ඒවං අභිසම්පරායා”ති. තඤ්ච තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ච උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති. අපරාමසතෝ චස්ස ප-චත්තංයේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

පින්චත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාචී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයන් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරිතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නට යන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසාම යි තමා තුළම නිව්ගිය බව දැනගෙන තියෙන්නේ. ඒ වගේම පින්චත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වේදනාවන් ගේ භටගැනීමත් නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්තා අතක්කාවචරා නිසුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡික්ඛවා පවේදේති. යේහි තථාගතස්ස යථාභූ-වං චණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

පින්චත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ තමන් තුළින් ම උපදවා ගන්නා ලද විශිෂ්ට ඤාණයෙන් අත්දැකල ලොවට පෙන්වා දෙන යම් යම් දේවල් ඇත්නම්, ඒ යම් යම් දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ සත්‍ය වශයෙන් ම තිබෙන ගුණත් මනා කොට කියනවා නම්, කිව යුතු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ දුකසේ දකින්න තියෙන, දුකසේ අවබෝධ කරන්න තියෙන, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තර්කයට හසු නොවන, ඉතා සියුම් වූ, ඒ වගේ ම නුවණැතියන් විසින් ම දකයුත්තේ මේ දේවල් තමයි.

66. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධිච්චසමුප්පන්නිකා අධිච්චසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විති චත්ථුති. තේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්මා කිමාරබ්භා අධි-ව-සමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විති චත්ථුති?

පින්වත් මහණෙනි, හේතුඵල දහමින් තොරව ඉබේ සිදුවෙනවා යන මතය ඇති අධිච්චසමුප්පන්නවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් ආත්මය ගැනත්, ලෝකය ගැනත් ඉබේ හටගත් දේවල් හැටියට මතවාද දෙකකින් උගන්වනවා. ඒ අධිච්චසමුප්පන්නවාදී හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මතවාද දෙකක් ඔස්සේ ආත්මය ගැනත් ලෝකය ගැනත් ඉබේ හටගත් දේ හැටියට උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

සන්ති භික්ඛවේ අසඤ්ඤසත්තා නාම දේවා. සඤ්ඤප්පාදා ච පන තේ දේවා තම්භා කායා චචන්ති. ධානං බෝ පනේතං භික්ඛවේ විජ්ජති යං අඤ්ඤතරෝ සත්තෝ තම්භා කායා චචිත්වා ඉත්ථත්තං ආග-ජති. ඉත්ථත්තං ආගතෝ සමානෝ අගාරස්මා අනාගාරියං පබ්බජති. අගාරස්මා අනාගාරියං පබ්බජිතෝ සමානෝ ආතප්පමන්වාය පධානමන්වාය අනුයෝගමන්වාය අප්පමාදමන්වාය සම්මාමනසිකාරමන්වාය තථාරූපං - තෝසමාධිං ඵුසති, යථාසමාහිතේ චිත්තේ සඤ්ඤප්පාදං අනුස්සරති තතෝ පරං නානුස්සරති, සෝ ඵ්චමාහ: “අධි-චසමුප්පන්නෝ අත්තා ච ලෝකෝ ච. තං කිස්ස හේතු? අහං හි පුබ්බේ නාහෝසිං. සෝමිහි ඒතරහි අභුත්වා සත්තත්තාය පරිණතෝ”ති.

පින්වත් මහණෙනි, (තමා ගේ සිතත් කයත් පවතින බව නො දැන ඉපදි සිටින) අසඤ්ඤසත්ත නමින් දෙව්වරු කොටසක් ඉන්නවා. සඤ්ඤඵ ඉපදුන සැණින් ඒ දෙව්වරුන් ඒ ලෝකයෙන් චුත වෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, යම් සත්වයෙක් ඒ ලෝකයෙන් චුතවෙලා මේ මිනිස් ලොවට පැමිණෙනවා ය යන මෙකරුණ විද්‍යාමාන (දකින්නට ලැබෙන) දෙයක්. ඉතින්, මිනිස් ලොවට ආපු ඒ කෙනා ගිහිගෙය අත්හැරලා අනගාරික වූ පැවිදිබව ලබනවා. ගිහිගෙයින් නික්මී අනගාරිකව පැවිදි වූ ඔහු කෙලෙස් තවන වීර්යයෙන් යුතුව, මහත් වීර්යයකින් යුතුව, යළි යළිත් වීර්ය කොට අප්‍රමාදීව ඉතා හොඳින් මනසිකාර කරල යම් අයුරකින් සිත සමාධිමත් වුණ විට සඤ්ඤඵ ඉපදීම ගැන සිහිකරන්න පුළුවන් වෙනවා නම්, එයින් එහාට සිහි කරන්ට පුළුවන් වෙන්නේ නැත්නම්, එබඳු වූ චිත්ත සමාධියක් ඇතිකර ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. ආත්මයත් ලෝකයත් ඉබේමයි හට අරගෙන තියෙන්නේ. මක්නිසාද එහෙම වෙන්නේ? මං කලින් ඉඳලා නෑ. ඒමං මේ ජීවිතය තුළ තමයි ජීවිතය පිණිස පරිණාමයට පත්වුණේ.

ඉදං භික්ඛවේ පඨමං ධානං යං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණ-බ්‍රාහ්මණා අධි-චසමුප්පන්නිකා අධි-චසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙත්ති.

පින්වත් මහණෙනි, අධිච්චසමුප්පන්නවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආත්මයන් ලෝකයන් ගැන ඉබේහටගත් දෙයක් වශයෙන් උගන්වන්නේ යම් කරුණකට පැමිණිලා නම් යමක් අරභයා නම්, මේ ඒ පළමු වෙනි මතවාදය යි.

67. දුතියේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්බ අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි?

ඒ අධිච්චසමුප්පන්නවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් දෙවෙනි කරුණ හැටියට ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ හටගත් දෙයක් වශයෙන් උගන්වන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා තක්කි හෝති විමංසී. සෝ තක්කපරියාහනං විමංසානුවරිතං සයම්පටිභානං ඒවමාහ: “අධි-වසමුප්පන්නෝ අත්තා ව ලෝකෝ වා”ති.

පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් තර්ක කරනවා. එක එක විදිහට විමසනවා. තර්ක කරමින් කරුණු රැස්කොට විමස විමසා තමන්ට වැටහෙන පරිදි කරුණු රැස්කොට මෙහෙම කියනවා. “ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ හටගෙනයි තියෙන්නේ” කියල.

ඉදං භික්ඛවේ දුතියං ආගම්ම යං ආරබ්භ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි.

පින්වත් මහණෙනි, අධිච්චසමුප්පන්නවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ හටගත්තක් ය කියල උගන්වන්නේ යමකට පැමිණිලා නම්, යමක් අරභයා නම්, මේ ඒ දෙවෙනි කාරණය යි.

68. ඉමේහි ඛෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විති වත්ථුහි. යේහි කේචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි, සබ්බේ තේ ඉමේහේව ද්විති වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන, නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

පින්වත් මහණෙනි, අධිච්චසමුප්පන්නවාදී ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ හටගත්ත බවට උගන්වන්නේ ඔය කරුණු දෙකෙන් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, අධිච්චසමුප්පන්නවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ඉබේ හටගත් බවට යම් කරුණුවලින් උගන්වනවා නම්, ඒ සියළු දෙනා ම උගන්වන්නේ මේ කරුණු දෙකෙන් තමයි. එහෙම නැත්නම් ඔය දෙකෙන් එක් කරුණකින් තමයි. ඔයට බාහිර කරුණකින් නොවේ.

69. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති යේ හි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා යම් කරුණකින් තථාගතයන් වහන්සේ ව සැබෑ ලෙසම වර්ණනා කරනවා නම්, වර්ණනා කරන්නේ.

70. ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බත්තකප්පිකා පුබ්බත්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බත්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුක්තිපදාති අභිවදන්ති අට්ඨාරසහි වත්ථුහි. යේහි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පුබ්බත්තකප්පිකා පුබ්බත්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බත්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුක්තිපදාති අභිවදන්ති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව අට්ඨාරසහි වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන. නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

70. පින්වත් මහණෙනි, අතීතයේ කෙළවර ගැන කල්පනා කරන පූර්ව අන්ත කල්පික වූ ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීතයේ කෙළවර ගැන ඇතිකරගත් මතවාද අනුව කලින් ජීවිතවල කෙළවර අරභයා නොයෙක් ආකාරවලින් අදහස් මතවාදයන් ප්‍රකාශනයන් ඉදිරිපත් කරන්නේ ඔය කරුණු දහඅටෙන් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, ඒ පූර්වාත්ත කල්පික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් කලින් ජීවිතවල කෙළවර ගැන ඇති කරගත් දෘෂ්ටිය අනුව කලින් ජීවිතවල කෙළවර අරභයා නොයෙක් ආකාරයෙන් අදහස් මතවාද ප්‍රකාශනයන් වශයෙන් යමක් ඉදිරිපත් කරයි නම් ඒ සියළු දෙනා ම මේ කරුණු දහඅටෙන් තමයි ඉදිරිපත් කරන්නේ. එහෙම නැත්නම් මේවායින් එක දෙයෙකිනුයි. ඔයින් පිටස්තර කරුණකින් නම් නොවේ.

71. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒචං ගහිතා ඒචං පරාමට්ඨා ඒචං ගතිකා භවිස්සන්ති ඒචං අභිසම්පරායා”ති. තඤ්ච තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ව උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච

පජානනං න පරාමසනි. අපරාමසතෝ වස්ස ප-වත්තංයේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

71. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදහට පරලොව යාවී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයත් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරීතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නට යන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නොවෙන නිසාම යි තමා තුළම නිව්ගිය බව දැනගෙන තියෙන්නේ. ඒ වගේ ම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වේදනාවන් ගේ හටගැනීමත්, නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත්, ආදීනවයත්, නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිසුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පවේදේති. යේහි තථාගතස්ස යථාභූ-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ තමන් තුළින්ම උපදවා ගන්නා ලද විශිෂ්ට ඤාණයෙන් අත්දැකල ලොවට පෙන්වා දෙන යම් යම් දේවල් ඇත්නම්, ඒ යම් යම් දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ සත්‍ය වශයෙන් ම තිබෙන ගුණත් මනා කොට කියනවා නම්, කිව යුතු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ දුකසේ දකින්න තියෙන, දුකසේ අවබෝධ කරන්න තියෙන, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තර්කයට හසු නොවන, ඉතා සියුම් වූ, ඒවගේම නුවණැතියන් විසින් ම දකයුත්තේ මේ දේවල් තමයි.

72. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකප්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුත්තිපදාති අභිවදන්ති චතුචත්තාරීසාය වත්ථුහි. තේ ච භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ අපරන්තකප්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුත්තිපදාති අභිවදන්ති චතුචත්තාරීසාය වත්ථුහි?

72. පින්වත් මහණෙනි, අනාගත ජීවිතයේ කෙළවර ගැන නොයෙක් දෘෂ්ටි ඇතිකරගන්නා අපරාන්ත කල්පික වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් අනාගත ජීවිතයේ කෙළවර ගැන නොයෙක් දෘෂ්ටීන් ඇතිකරගෙන අනාගත ජීවිතයේ කෙළවර අරභයා අනේකප්‍රකාර වූ අදහස් දෘෂ්ටි මතවාද ආදිය ප්‍රකාශ කරමින් කරුණු හතළිස් හතරකින් ඉදිරිපත් කරනවා. ඒ පූර්වාන්ත කල්පික වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අනාගත ජීවිතයේ කෙළවර අරභයා දෘෂ්ටිවාද ඇතිකර ගනිමින් අනාගත ජීවිතයේ කෙළවර පිළිබඳ කරුණු හතළිස් හතරකින් අදහස් මතවාද දෘෂ්ටි ආදිය ඉදිරිපත් කරන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

73. සන්නි භික්ඛවෙ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා සඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසානනා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සෝළසහි වත්ථුහි. තෙ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ උද්ධමාසානනිකා සඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසානනා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සෝළසහි වත්ථුහි?

73. පින්වත් මහණෙනි, මරණින් මතු ආත්මයක් තියෙනවා යන මතය දැරූ උද්ධමාසානනික සඤ්ඤීවාදක වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් මරණින් මතු ලබන ඒ ආත්මය සඤ්ඤා සහිත යැයි කරුණු දහසයකින් විස්තර කරනවා. මරණින් මත්තෙහි ආත්මය සඤ්ඤා සහිත යැයි දෘෂ්ටිගතික වූ ඒ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු ආත්මය සඤ්ඤා සහිත බවට දහසය කරුණකින් විස්තර කරන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

රූපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා සඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙන්නි. අරූපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා සඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙන්නි. රූපී ච අරූපී ච අත්තා හෝති නේව රූපී නාරූපී අත්තා හෝති අන්තවා අත්තා හෝති අනන්තවා අත්තා හෝති අන්තවා ච අනන්තවා ච අත්තා හෝති නේවන්තවා නානන්තවා ච අත්තා හෝති ඒකත්තසඤ්ඤි අත්තා හෝතිනානත්ත සඤ්ඤි අත්තා හෝති..... පරිත්තසඤ්ඤි අත්තා හෝති අප්පමාණසඤ්ඤි අත්තා හෝති ඒකන්තසුඛි අත්තා හෝති ඒකන්තදුක්ඛි අත්තා හෝති සුඛදුක්ඛි අත්තා හෝති අදුක්ඛමසුඛි අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා සඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙන්නි.

කෙනෙක් උගන්වන්නේ “ආත්මය යනු රූපයෙන් හැදුනු දෙයක්. මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤාවකින් යුතුවෙනවා” කියල යි. තව කෙනෙක් විස්තර කරන්නේ “ආත්මය යනු අරුපී දෙයක් එය මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤා සහිත වෙනවා” කියල. “ආත්මය රූපී වගේ ම අරුපී දෙයක් ආත්මය රූපීන් නොවෙයි අරුපීන් නොවෙයි ආත්මය කෙළවරක් ඇති දෙයක් ආත්මය අනන්ත දෙයක් ආත්මය කෙළවරකුත් තිබෙන කෙළවරකුත් නැති දෙයක් ආත්මය කෙළවරකුත් නැති අනන්තයකුත් නැති දෙයක් ආත්මය එක ම සඤ්ඤාවකින් යුක්ත වූ දෙයක් ආත්මය නානා සඤ්ඤාවලින් යුක්ත දෙයක් ආත්මය කුඩා සඤ්ඤාවකින් යුක්ත දෙයක් ආත්මය අප්‍රමාණ සඤ්ඤාවකින් යුක්ත දෙයක් ආත්මය ඒකාන්ත සැපයෙන් යුක්ත දෙයක් ආත්මය ඒකාන්ත දුකින් යුතු දෙයක් ආත්මය සැප දුක දෙකෙන් ම යුතු දෙයක්. ආත්මය දුක්සැප රහිත වූ දෙයක් මරණින් මතු නිත්‍ය වූ සඤ්ඤා සහිත වූ දෙයක් කියල.

74. ඉමේහි ඛෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාත්තිකා සඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසාත්තා සඤ්ඤිනං අත්තානං පඤ්ඤාපෙත්ති සෝළසහි වත්ථුහි.

74. පින්වත් මහණෙනි, ඒ උද්ධමාසාත්තික සඤ්ඤීවාදී වූ ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත ආත්මයක් තියෙනවා යන දෘෂ්ටිය ඉදිරිපත් කරන්නේ ඔය මතවාද දහසය තුළිනුයි.

යේහි කේච් භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උද්ධමාසාත්තිකා සඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසාත්තා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙත්ති සබ්බේ තේ ඉමේහේව සෝළසහි වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන, තත්ථී ඉතෝ බහිද්ධා.

පින්වත් මහණෙනි, උද්ධමාසාත්තික සඤ්ඤීවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත ආත්මයක් තිබෙන බවට මතවාද ඉදිරිපත් කරන්නේ යම් කරුණකින් නම්, ඒ සියළු දෙනා ම ඔය කරුණු දහසයෙන් තමයි කරුණු කියන්නේ. එක්කො විවාදීන් එක කරුණකින්. ඔයින් පිටස්තර කරුණු කියන්නේ නෑ.

75. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවං ගතිකා භවිස්සන්ති ඒවං අභිසම්පරායා”ති.

තඤ්ච තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ච උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති. අපරාමසතෝ චස්ස ප-චත්තංශේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුත්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

75. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදිහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාවී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයක් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරීතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නට යන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසාම යි තමා තුළ ම නිව්ගිය බව දැනගෙන තියෙන්නේ. ඒ වගේ ම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වේදනාවන් ගේ හටගැනීමත් නැතිවී යාමත් ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

76. ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්තා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිසුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පවේදේති. යේහි තථාගතස්ස යථාභූ-වං චණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ තමන් තුළින් ම උපදවා ගන්නා ලද විශිෂ්ට ඤාණයෙන් අත්දැකල ලොවට පෙන්වා දෙන යම් යම් දේවල් ඇත්නම්, ඒ යම් යම් දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ සත්‍ය වශයෙන් ම තිබෙන ගුණත් මනා කොට කියනවා නම්, කිව යුතු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ දුකසේ දකින්න තියෙන, දුකසේ අවබෝධ කරන්න තියෙන, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තර්කයට හසු නො වන, ඉතා සියුම් වූ, ඒ වගේම නුවණැතියන් විසින් ම දතයුත්තේ මේ දේවල් තමයි.

දුතියභාණවාරං
දෙවෙනි බණවර යි

77. සන්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාතනිකා අසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා අසඤ්ඤං අත්තානං පඤ්ඤාපෙත්ති අට්ඨති

වත්පුහි. තේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමම කිමාරබ්භ උද්ධමාසානනිකා අසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසානනා අසඤ්ඤං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති වත්පුහි?

77. පින්වත් මහණෙනි, මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත වූ ආත්මයක් තියෙනවා ය යන දෘෂ්ටියෙන් යුතු වූ උද්ධමාසානනික අසඤ්ඤිවාදී වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් මතවාද අටක් මුල් කරගෙන මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත වූ ආත්මයකින් යුතුවෙනවා කියලා මතවාද පවසනවා. ඒ උද්ධමාසානනික අසඤ්ඤිවාදී වූ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මතවාද අටක් තුළින් මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත ආත්මයක් තිබෙන බවට කරුණු කියන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

78. රූපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමණා අසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙන්නි. අරූපී අත්තා හෝති රූපී ච අරූපී ච අත්තා හෝති නේව රූපී නාරූපී අත්තා හෝති අන්තවා අත්තා හෝති අනන්තවා අත්තා හෝති අන්තවා ච අනන්තවා ච අත්තා හෝති නේවන්තවා නානන්තවා අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා අසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙන්නි.

78. එක්කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය යනු රූපවත් දෙයක්. මරණින් මතු නිත්‍ය වූ සඤ්ඤා රහිත බවට පත්වෙනවා. ආත්මය යනු අරූපී දෙයක් ආත්මය යනු රූපී වූත් අරූපීවූත් දෙයක් ආත්මය යනු රූපීත් නො වන අරූපීත් නො වන දෙයක් ආත්මය යනු කෙළවරක් ඇති දෙයක් ආත්මය යනු කෙළවරක් නැති දෙයක් ආත්මය යනු කෙළවරක් සහිත වූත් කෙළවරක් රහිත වූත් දෙයක් ආත්මය යනු කෙළවරක් ඇත්තේත් නැති කෙළවරක් නැත්තේත් නැති දෙයක් මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤා රහිත වෙනවා.

79. ඉමේහි බෝ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා අසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසානනා අසඤ්ඤං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති වත්පුහි. යේහි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උද්ධමාසානනිකා අසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසානනා අසඤ්ඤං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සබ්බේ තේ ඉමේහේව අට්ඨති වත්පුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤානරේන, නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

79. පින්වත් මහණෙනි, උද්ධමාසාතනික අසඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත වූ ආත්මයකින් යුතුවන බවට මතවාද ඉදිරිපත් කරන්නේ ඔය කරුණු අට මුල් කරගෙනයි. ඒ උද්ධමාසාතනික අසඤ්ඤිවාදී වූ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් යම් මතවාද මුල්කොට මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත ආත්මයක් ඇති බවට කරුණු කියනවා නම්, ඒ සියළු දෙනා ම ඔය කරුණු අට තුළින් තමයි කියන්නට තියෙන්නේ. එක්කෝ ඒ කරුණුවලින් එකකින් තමයි. ඔයින් පිටස්තර කරුණකින් නම් නොවෙයි.

80. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති
 යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

80. පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ තිබෙන්නා වූ ඒ ගුණ මනා කොට කියනු කැමති නම් ඒ විදිහට යි කිවයුත්තේ.

81. සන්නි භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාතනිකා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති වත්ථුහි. තේ ව හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගමිම කිමාරබ්භ උද්ධමාසාතනිකා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති වත්ථුහි?

81. පින්වත් මහණෙනි, මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති ආත්මයක් තිබේය යන දෘෂ්ටි ඇති උද්ධමාසාතනික නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් මරණින් මතු ආත්මය සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් බවට පත්වන්නේය යන දෘෂ්ටිය කරුණු අටකින් ඉදිරිපත් කරනවා. ඒ උද්ධමාසාතනික නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදී භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු ආත්මය සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වන්නේ යැ යි අට වැදෑරුම් දෘෂ්ටි ඇතිව කරුණු ඉදිරිපත් කරන්නේ කුමකට පැමිණීමෙන් ද? කුමක් අරභයා ද?

82. “රුපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිනි නං පඤ්ඤාපෙන්නි. අරුපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිනි නං පඤ්ඤාපෙන්නි. රුපී ව අරුපී ව අත්තා හෝති අරෝගෝ

පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති. නේව රුපී නාරුපී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති. අන්තවා අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති. අන්තවා අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති. අන්තවා ව අන්තත්තවා ව අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති. නේවන්තවා නානන්තවා ව අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමිමරණා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිති නං පඤ්ඤාපෙනති.

82. කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය යනු රූපවත් දෙයක් මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා කියල. තව කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය අරුපී දෙයක් මරණින් මතු ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති දෙයක් බවට පත්වෙනවා කියල. තවත් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය රුපීවූත් අරුපීවූත් දෙයක්. මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා කියල. තවත් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා ආත්මය රුපීත් නොවෙයි අරුපීත් නොවෙයි මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා කියලා. කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය යනු කෙළවරක් ඇති දෙයක් මරණින් මතු නිත්‍යය වෙනවා. සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා කියල. තව කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය කෙළවරක් නැති දෙයක් මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති දෙයක් බවට පත්වෙනවා කියල. තවත් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. ආත්මය කෙළවරක් ඇත්තා වූත් කෙළවරක් නැත්තා වූත් දෙයක්. මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා කියල. තවත් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා ආත්මය කෙළවරක් ඇත්තේත් නොවෙයි කෙළවරක් නැත්තේත් නොවෙයි මරණින් මතු නිත්‍ය වෙනවා. සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවට පත්වෙනවා.

83. ඉමේහි ඛෝ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාතනිකා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති අට්ඨහි වත්ථුහි. යේහි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උද්ධමාසාතනිකා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙනති සබ්බේ තේ ඉමේහේව අට්ඨහි වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤනරේන, නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

83. පින්වත් මහණෙනි, ඒ උද්ධමාසාතනික නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති ආත්මයක් ඇති බවට කරුණු කියන්නේ මේ දෘෂ්ටි අට තුළිනුයි. ඒ උද්ධමාසාතනික නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදී වූ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් මරණින් මතු සඤ්ඤාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති ආත්මයක් බවට පත්වෙනවා ය යන්න උගන්වන්නේ යම් කරුණකින් නම් ඔවුන් සියල්ලෝ ම ඔය කරුණු අටෙන් තමයි උගන්වන්න තියෙන්නේ. එක්කෝ ඔය කරුණු අටෙන් එකකින්. ඔයින් පිටස්තර දෙයක් නම් නෑ.

84. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති
 යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

84. පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ තිබෙන්නා වූ ඒ ගුණ මනා කොට කියනු කැමති නම් ඒ විදිහට යි කිවයුත්තේ.

85. සත්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ජේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ජේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි සත්තහි වත්ථුහි. තේ ච භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ උ-ජේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ජේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි සත්තහි වත්ථුහි?

85. පින්වත් මහණෙනි, මරණින් මතු සත්වයා ගේ පැවැත්මක් නැත යන දෘෂ්ටිය දරණ උච්ඡේදවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. සිටින්නා වූ සත්වයා ගේ සම්පූර්ණ නො පැවැත්මත්, විනාශයත්, නැතිවීමත් මතවාද හතක් ඔස්සේ ඔවුන් උගන්වනවා. ඒ උච්ඡේදවාදී භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූ සත්වයා ගේ සම්පූර්ණ නො පැවැත්මත්, විනාශයත්, නැතිවීමත් මතවාද හතක් ඔස්සේ උගන්වන්නේ කුමකට බැසගෙන ද? කුමක් අරභයා ද?

86. ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඒවංවාදී හෝති ඒවංදිට්ඨි: “යතෝ ඛෝ හෝ අයං අත්තා රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මානාපෙ-ත්තිකසම්භවෝ කායස්ස හේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති”ති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ජේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි.

86. පින්වත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ ඉන්තවා. ඔහු මෙවැනි මතයක් පවසන මෙවැනි මතයක් දරණ කෙනෙක්. “භවත, මේ ආත්මය සතරමහා ධාතුන්ගෙන් හටගත් රූපමය එකක්. මව්පියන් නිසා හැදුණු දෙයක්. යම් කලෙක කය බිඳීයාමෙන් මරණින් මතු නොවෙයි ද, විනාශ වෙයි ද, භවත, එපමණකින් ම මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙලා යනවා” කියල. මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන් ගේ මුළුමණින් ම නැතිවීමත්, විනාශවීමත්, නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

87. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: “අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි, නේසෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ච ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි ඛෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා දිබ්බෝ රූපී කාමාවචරෝ කලලිංකාරාහාරහක්ඛෝ, තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ ඛෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස භේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි.

87. එතකොට ඔහුට වෙන කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. “භවත, ඔබ ඔය කියන ආත්මය තියෙනවා තමයි, ඒක නෑ කියන්නේ නෑ. එනමුත් භවත, ඔය ආත්මය එපමණකින් මුළුමණින් ම නැසී යන්නේ නෑ. භවත, වෙනත් දිව්‍ය වූ ආත්මයක් තියෙනවා, ඒකත් රූපවත්. කාමාවචර දෙව්ලොවටයි අයිති වන්නේ. ගොරෝසු ආහාර අනුභවයෙන් යුක්ත යි. ඒ ආත්මය ගැන ඔබ දන්නේ නෑ. දකින්නෙත් නෑ. නමුත් ඒ ගැන මං දන්නවා වගේ ම දකිනවා. භවත, ඒ දිව්‍ය ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසී යනවා, විනාශ වෙනවා, පවතින්නේ නෑ. භවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින් ම නැතිවීමත් විනාශවීමත්, නො පැවැත්මත්, ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

88. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. න සෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ච ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි ඛෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා දිබ්බෝ රූපී මනෝමයෝ සබ්බංගප-වංගි අභිනින්නි යෝ. තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ ඛෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස භේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා

සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති”ති. ඉත්ථෙකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙන්නි.

88. එතකොට ඔහුට වෙන කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා. “හවත, ඔබ ඔය කියන ආත්මය නියෙනවා තමයි, ඒක නෑ කියන්නේ නෑ. එනමුත් හවත ඔය ආත්මය එපමණකින් මුළුමණින් ම නැසී යන්නේ නෑ. හවත, වෙනත් දිව්‍ය වූ ආත්මයක් නියෙනවා, ඒකත් සතර මහා ධාතුන්ගෙන් යුක්ත තමයි. නමුත් මනෝමය යි. ඒ වගේ ම සියළු අභපසභ නියෙනවා. ඉඳුරන් හොඳින් නියෙනවා. ඔබ ඒ ආත්මය දන්නේ නෑ. දකින්නෙත් නෑ. නමුත් මං ඒ ගැන දන්නවා. දකිනවා. හවත, ඒ මනෝමය (මනසින් හටගත්) ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසී යනවා, විනාශ වෙනවා, පවතින්නේ නෑ. හවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින් ම නැතිවීමත් විනාශවීමත් නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

89. තමඤ්ඤෝ ඒවමාන: අත්ථි බෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ තත්ථිති වදාමි. නෝ ව බෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි බෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිසසඤ්ඤානං අත්ථගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්ඤායතනුපගෝ. තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ බෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස හේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා බෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝතිති. ඉත්ථෙකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙන්නි.

89. එතකොට තව කෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා, “හවත, යම් ආත්මයක් ගැන ඔබ කියනවා නම්, ඒක නියෙනවා තමයි. ඒක නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් හවත, ඔය ආත්මය එපමණකින් ම මුළුමණින් ම නැසීලා යන්නේ නෑ. හවත, වෙනත් ආත්මයකුත් නියෙනවා. සියළු රූප සඤ්ඤාවන් ඉක්මවා ගිහිත් ගොරෝසු සඤ්ඤාවන් නැතිවීමෙන් නානා සඤ්ඤාවන් මෙනෙහි නො කර අනන්ත ආකාසය කියල මෙනෙහි කිරීමෙන් ආකාසානඤ්ඤායතනයට පැමිණෙනවා. ඔබ මේ ගැන දන්නෙත් නෑ. දකින්නෙත් නෑ. නමුත් මං මේ ගැන දන්නවා, දකිනවා. හවත, ඒ ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසී යනවා, විනාශ වෙනවා, පවතින්නේ නෑ. හවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල

මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින් ම නැතිවීමත්, විනාශවීමත්, නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

90. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ච ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි ඛෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණ-ඤ්චායනනුපගෝ. තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ ඛෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස හේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙනති.

90. එතකොට තව කෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා, “භවත, යම් ආත්මයක් ගැන ඔබ කියනවා නම්, ඒක තියෙනවා තමයි. ඒක නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් භවත, ඔය ආත්මය එපමණකින් ම මුළුමණින් ම නැසීලා යන්නේ නෑ. භවත, වෙනත් ආත්මයකුත් තියෙනවා. සියළු ආකාසාන-ඤ්චායතනය ඉක්මවා යෑමෙන් අනන්ත වූ විඤ්ඤාණය කියල අරූප ධ්‍යාන වැඩිමෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට පැමිණෙනවා. ඔබ මේ ගැන දන්නෙත් නෑ. දකින්නෙත් නෑ. නමුත් මං මේ ගැන දන්නවා, දකිනවා. ඒ ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසීයනවා, විනාශ වෙනවා, පවතින්නේ නෑ. භවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින් ම නැතිවීමත්, විනාශවීමත්, නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

91. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ච ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි ඛෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චිති අකිඤ්චඤ්ඤා-යනනුපගෝ. තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ ඛෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස හේදා උ-ඡිජ්ජති විනස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙනති.

91. එතකොට තවකෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා, “භවත, යම් ආත්මයක් ගැන ඔබ කියනවා නම්, ඒක තියෙනවා තමයි. ඒක නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් භවත, ඔය ආත්මය එපමණකින් ම මුළුමණින් ම නැසීලා

යන්නේ නෑ. භවත, වෙනත් ආත්මයකුත් තියෙනවා. සියළු විඤ්ඤාණ-ඤ්ඤායතනය ඉක්මවා යෑමෙන් “කිසිවක් නැත” කියල අරුප ධ්‍යාන වැඩිමෙන් ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයට පැමිණෙනවා. ඔබ මේ ගැන දන්නෙත් නෑ, දකින්නෙත් නෑ. නමුත් මං මේ ගැන දන්නවා, දකිනවා. භවත, ඒ ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසීයනවා, විනාශවෙනවා, පවතින්නේ නෑ. භවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින්ම නැතිවීමත්, විනාශ වීමත්, නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

92. තමඤ්ඤෝ ඵ්ඵමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඵ්ඤ්ඤෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ නත්ථිති වදාමි. තෝ ව ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝති. අත්ථි ඛෝ හෝ අඤ්ඤෝ අත්තා සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සන්තමේතං පණිතමේතන්ති නේව-සඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනුපගෝ. තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි පස්සාමි. සෝ ඛෝ හෝ අත්තා යතෝ කායස්ස භේදා උ-ඡිජ්ජති විතස්සති න හෝති පරම්මරණා. එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා සම්මා සමු-ඡින්නෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි.

92. එතකොට තවකෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා, “භවත, යම් ආත්මයක් ගැන ඔබ කියනවා නම්, ඒක තියෙනවා තමයි. ඒක නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් භවත, ඔය ආත්මය එපමණකින්ම මුළුමණින්ම නැසීලා යන්නේ නෑ. භවත, වෙනත් ආත්මයකුත් තියෙනවා. සියළු ආකිඤ්ච-ඤ්ඤායතනය ඉක්මවා යෑමෙන් “මෙයයි ශාන්ත, මෙයයි ප්‍රණීත” කියල අරුප ධ්‍යාන වැඩිමෙන් නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයට පැමිණෙනවා. ඔබ මේ ගැන දන්නෙත් නෑ, දකින්නෙත් නෑ. නමුත් මං මේ ගැන දන්නවා, දකිනවා. භවත, ඒ ආත්මය නම් කය බිඳී මරණින් මතු නැසී යනවා, විනාශවෙනවා, පවතින්නේ නෑ. භවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මුළුමණින් ම විනාශ වෙන්නේ” කියල මේ විදිහට සිටින්නා වූ ම සත්වයන්ගේ මුළුමණින්ම නැතිවීමත්, විනාශවීමත්, නො පැවැත්මත් ඇතැම් උදවිය උගන්වනවා.

93. ඉමේහි ඛෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ඡේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි සත්තහි වත්ථුහි. යේ හි කේචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උ-ඡේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි. සබ්බේ තේ ඉමේහේව සත්තහි වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤනරේන, නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

93. පින්වත් මහණෙනි, ඒ උච්ඡේදවාදී ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඔය මතවාද හතෙන් තමයි සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ නැසියාමත්, විනාශ වීමත්, නො පැවැත්මත් උගන්වන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඒ උච්ඡේදවාදී ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ නැසී යාමත්, විනාශ වීමත්, නො පැවැත්මත් උගන්වන්නේ යම් මතවාදවලින් නම් ඔවුන් සියළු දෙනා ම මේ මතවාදවලින් තමයි කියාදෙන්නේ. එහෙම නැත්නම් මේවායින් එකකිනුයි. මෙයින් බාහිර දෙයක් නම් නෑ.

94. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති යේහි තථාගතස්ස යථාභූ-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

94. පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ තිබෙන්නා වූ ඒ ගුණ මනා කොට කියනු කැමති නම් ඒ විදිහට යි කිවයුත්තේ.

95. සත්ති භික්ඛවේ ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්චහි වත්ථුහි. තේ ව භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා කිමාගම්ම කිමාරබ්භ දිට්ඨධම්ම-නිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්චහි වත්ථුහි?

95. පින්වත් මහණෙනි, මේ ජීවිතයේ දී ම නිවන අත්දකිනවා ය යි මතවාද කියන දිට්ඨධම්ම නිබ්බානවාදී ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සිටින්නා වූ ම සත්වයන් ගේ උතුම් දිට්ඨධම්ම නිබ්බානය මතවාද පහක් ඔස්සේ උගන්වනවා. ඒ දිට්ඨධම්ම නිබ්බානවාදී වූ හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සිටින්නා වූ ම සත්වයා හට මෙලොවදී ම දැක්ක හැකි උතුම් නිවන යැයි කියමින් මතවාද පහක් ඔස්සේ උගන්වන්නේ කුමකට බැස ගෙන ද? කුමක් අරභයා ද?

96. ඉධ භික්ඛවේ ඒක-වෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඒවංවාදී හෝති ඒවංදිට්ඨි: යතෝ බෝ හෝ අයං අත්තා පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතෝ සමංගිභූතෝ පරිවාරේති, එත්තාවතා බෝ හෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨධම්ම-නිබ්බානං පත්තෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්ම-නිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති.

96. පිනවත් මහණෙනි, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් ඉන්නවා. ඔවුන් මෙවැනි මතයක් පවසන්නේ. “භවත, යම් කලෙක මේ ආත්මය රූප ශබ්දාදී පංච කාම ගුණයෙන් පිනවමින් එහිම ඇලීලා, එහිම සතුටු කරනවා ද, භවත, එපමණකින් ම යි මේ ආත්මය මෙලොව දැක්ක යුතු උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ” කියලා. ඇතැම් කෙනෙක් ඔය විදිහට සිටින්නා වූ සත්වයා හට මෙලොව දී දැක්ක යුතු උතුම් නිවන කියලා උගන්වනවා.

97. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ තත්ථීති වදාමි. නෝ ව ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා පරම-දිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝති. තං කිස්ස හේතු? කාමා හි හෝ අනි-වා දුක්ඛා විපරිණාමධම්මා තේසං විපරිණාමඤ්ඤදාහාවා උප්පජ්ජන්ති සෝකපරිදේවදුක්ඛදෝමනස්සපායාසා යතෝ ඛෝ හෝ අයං අත්තා විචි-වෙ-ව කාමේහි විචි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පයමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙන්නි.

97. එතකොට තවකෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “භවත, ඔබ ඔය කියන ආත්මය තියෙනවා තමයි. ඒක මං නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් භවත, මේ ආත්මය එපමණකින් ම මේ ජීවිතය තුළ දී උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? භවත, කාමයන් කියන්නේ අනිත්‍ය දෙයක්. දුක් දෙයක්. වෙනස්වන දහමට අයත් දෙයක්. ඔය කාමයන් ගේ විපරිණාමයෙන්, වෙනස්වීමෙන් තමයි සෝක, වැළපීම්, දුක්දොම්නස්, උපායාස හටගන්නේ. භවත, යම් කලෙක මේ ආත්මය කාමයන්ගෙන් වෙන්වෙලා අකුසල් දහමින් වෙන්වෙලා විතර්ක සහිත වූ විචාර සහිත වූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම් භවත, අන්න එපමණකින් තමයි මේ ආත්මය මේ ජීවිතයේ දී ම උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ” කියලා. ඇතැම් කෙනෙක් ඔය විදිහට සිටින්නා වූ සත්වයා හට මෙලොව දී දැක්ක යුතු උතුම් නිවන වශයෙන් උගන්වනවා.

98. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ තත්ථීති වදාමි. නෝ ව ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා පරම-දිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝති. තං කිස්ස හේතු? යදේව තත්ථ විතක්කිතං විචාරිතං ඒතේනේතං විලාරිකං අක්ඛායති. යතෝ ඛෝ හෝ අයං අත්තා විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං -තසෝ ඒකෝ-

දිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝතිති. ඉත්ථෙකේ සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති.

98. එතකොට තව කෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “හවන, ඔබ ඔය කියන ආත්මය තියෙනවා තමයි. ඒක මං නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් හවන, මේ ආත්මය එපමණකින් ම මේ ජීවිතය තුළ දී උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? හවන, ඔය විතර්ක විචාර කියන දේ ගැන අපට වැටහෙන්නේ ගොරෝසු දේවල් හැටියට යි. එනිසා හවන, යම් කලෙක මේ ආත්මය විතර්ක විචාර සංසිදුවාගෙන, සිත තුළ ඇතිකර ගන්නා වූ පැහැදීමෙන් යුතුව, සිතේ එකඟබව ඇතිව සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම් හවන, අත්ත එපමණකින් තමයි මේ ආත්මය මේ ජීවිතයේ දී ම උතුම් නිවනට පත්වන්නේ” කියලා. ඇතැම් කෙනෙක් ඔය විදිහට සිටින්නා වූ සත්වයා හට මෙලොව දී දැක්ක යුතු උතුම් නිවන වශයෙන් උගන්වනවා.

99. තමඤ්ඤෝ ඒවමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඒසෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නෝසෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ව ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝති. තං කිස්ස හේතු? යදේවා තත්ථ පිතිගතං -තසෝ උබ්බිල්ලාවිතත්තං ඒතේතේතං විළාරිකං අක්ඛායති. යතෝ ඛෝ හෝ අයං අත්තා පිතියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ ව සම්පජානෝ සුඛං ව කායේන පටිසංවේදේති, යත්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සනිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝතිති. ඉත්ථෙකේ සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති.

99. එතකොට තවකෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “හවන, ඔබ ඔය කියන ආත්මය තියෙනවා තමයි. ඒක මං නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් හවන, මේ ආත්මය එපමණකින් ම මේ ජීවිතය තුළ දී උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? හවන, ඔය සිතේ ඇති වෙන්නා වූ ප්‍රීති සහගත බවක් ඇත් ද, ඒකෙන් සිත ඉල්පී යනවා. ඒ ගැන අපට වැටහෙන්නේ ගොරෝසු දේ හැටියට යි. එනිසා හවන, යම් කලෙක මේ ආත්මය ප්‍රීතියට ද නො ඇල්මෙන් උපේක්ෂා සහගතව වාසය කරනවා නම්, සිහි නුවණින් යුතුව කයෙහුත් සෑපයක් විදිනවා නම්, ආර්යයන් වහන්සේලා උපේක්ෂා සහගතව

සිහි ඇතිව සුවපේ ඉන්නවා කියා යම් සමාධියකට කියයි ද, අන්න ඒ තුන්වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම් හවත, අන්න එපමණකින් තමයි මේ ආත්මය මේ ජීවිතයේ දී ම උතුම් නිවනට පත්වන්නේ” කියලා. ඇතැම් කෙනෙක් ඔය විදිහට සිටින්නා වූ සත්වයා හට මෙලොව දී දැක්ක යුතු උතුම් නිවන වශයෙන් උගන්වනවා.

100. තමඤ්ඤෝ ඵ්වමාහ: අත්ථි ඛෝ හෝ ඵ්සෝ අත්තා යං ත්වං වදේසි. නේසෝ නත්ථිති වදාමි. නෝ ව ඛෝ හෝ අයං අත්තා එත්තාවතා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝති. තං කිස්ස හේතු? යදේවා තත්ථ සුඛන්ති -තෙසෝ ආහෝගෝ ඵ්තේනේතං විළාරිකං අක්ඛායති. යතෝ ඛෝ හෝ අයං අත්තා සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා සුඛිබ්බ-සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං වතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, එත්තාවතා ඛෝ හෝ අයං අත්තා පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පත්තෝ හෝතිති. ඉත්ථේකේ සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙන්නි.

100. එතකොට තව කෙනෙක් ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “හවත, ඔබ ඔය කියන ආත්මය තියෙනවා තමයි. ඒක මං නැතෙයි කියන්නේ නෑ. නමුත් හවත, මේ ආත්මය එපමණකින් ම මේ ජීවිතය තුළ දී උතුම් නිවනට පත්වෙන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? හවත, ඔය සිතේ ඇතිවෙන්නා වූ සැපයක් ඇත් ද, ඒ කෙරෙහි සිත නැතී යනවා. ඒ ගැන අපට වැටහෙන්නේ ගොරෝසු දේ හැටියට යි. එ නිසා හවත, යම් කලෙක මේ ආත්මය සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් නැති වීමෙන් දුක් සැප රහිත වූ උපේක්ෂා සහගතව පාරිශුද්ධ සතියෙන් යුතුව හතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම් හවත, අන්න එපමණකින් තමයි මේ ආත්මය මේ ජීවිතයේ දී ම උතුම් නිවනට පත්වන්නේ” කියලා. ඇතැම් කෙනෙක් ඔය විදිහට සිටින්නා වූ සත්වයා හට මෙලොව දී දැක්ක යුතු උතුම් නිවන වශයෙන් උගන්වනවා.

101. ඉමේහි ඛෝ තේ භික්ඛවේ ඵ්කේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්ම-නිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙන්නි පඤ්චහි වත්ථුහි. යේ හි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙන්නි, සබ්බේ තේ ඉමේහේව පඤ්චහි වත්ථුහි, ඵ්තේසං අඤ්ඤනරේන. නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

101. පින්වත් මහණෙනි, දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ මෙලොව දැක්ක යුතු උතුම් නිවන යැ යි උගන්වන්නේ මේ මතවාද පහ තුළින් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ මෙලොව දැක්ක යුතු නිවන යැයි කියා යම් කරුණුවලින් උගන්වනවා නම් ඒ සෑම කෙනෙක් ම උගන්වන්නේ ඔය කරුණු පහ තුළින් තමයි, එක්කො මේවායින් එකකිනුයි. මෙයින් බැහැර මොකවත් නෑ.

102. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ තිබෙන්නා වූ ඒ ගුණ මනා කොට කියනු කැමති නම් ඒ විදිහට යි කිවයුත්තේ.

103. ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකප්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුක්තිපදාති අභිවදන්ති චතුරත්තාරිසාය වත්ථුහි. යේ හි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අපරන්තකප්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතාති අධිචුක්තිපදාති අභිවදන්ති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව චතුරත්තාරිසාය වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤතරේන, තත්ථී ඉතෝ බහිද්ධා.

103. පින්වත් මහණෙනි, ඒ අනාගතය අරභයා කල්පිත ගොඩනගන අනාගතය අරභයා නොයෙකුත් දෘෂ්ටි ඇති ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් අනාගතය අරභයා නොයෙක් ආකාරයේ ආකල්ප දෘෂ්ටි මතවාද ඉදිරිපත් කරන්නේ ඔය හතළිස් හතර ආකාරයෙන් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, අනාගත කෙළවර ගැන කල්පිත ගොඩනගන අනාගත අන්තයේ දෘෂ්ටිගත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අනාගතය ගැන නොයෙක් ආකාරයේ කල්පිත මතවාද ඉදිරිපත් කරන්නේ යම් දේවල්වලින් නම් ඒ සියල්ලෝ ම මේ මතවාද හතළිස් හතර තුළින් තමයි උගන්වන්නේ. එක්කෝ මේවායින් එක්තරා මතයකිනුයි. මේවායින් බැහැරව මතයක් නෑ.

104. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යුං.

104. පින්වත් මහණෙනි, ඔය කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ හොඳින් දන්නවා තථාගතයන් වහන්සේ ගේ තිබෙන්නා වූ ඒ ගුණ මනා කොට කියනු කැමති නම් ඒ විදිහට යි කිවයුත්තේ.

105. ඉමේහි බෝ තේ භික්ඛවේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා ච අපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුක්තිපදානි අභිවදන්ති ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි. යේ හි කේච්ඡි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පුබ්බන්තකප්පිකා ච අපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේක-විහිතානි අධිචුක්තිපදානි අභිවදන්ති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි, ඒතේසං වා අඤ්ඤානරේන, නත්ථි ඉතෝ බහිද්ධා.

105. පින්වත් මහණෙනි, අතීත ජීවිතයේ කෙළවර ගැන කල්පිත ගොඩනගන අනාගතයේ ජීවිතයේ කෙළවර ගැන කල්පිත ගොඩනගන, අතීතයේත් අනාගතයේත් කල්පිත ගොඩනගන අතීත අනාගත කෙළවර ගැන දෘෂ්ටි ඇති කරගත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීතයේ හා අනාගතයේ කෙළවර අරභයා අනේකවිධ වූ අදහස් මතවාද ආකල්ප දෘෂ්ටි ඉදිරිපත් කරන්නේ ඔය මතවාද හැටදෙකෙන් තමයි. පින්වත් මහණෙනි, අතීත ජීවිතයේ කෙළවර ගැන කල්පිත ගොඩනගන අනාගතයේ ජීවිතයේ කෙළවර ගැන කල්පිත ගොඩනගන, අතීතයේත් අනාගතයේත් කල්පිත ගොඩනගන අතීත අනාගත කෙළවර ගැන දෘෂ්ටි ඇති කරගත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීතයේ හා අනාගතයේ කෙළවර අරභයා අනේකවිධ වූ අදහස් මතවාද ආකල්ප දෘෂ්ටි ඉදිරිපත් කරන්නේ යම් මතවලින් නම් ඒ සියල්ලෝ ම ඔය මත හැටදෙකෙන් තමයි කරුණු කියන්නේ. එක්කො මේවායින් එක මතයකිනුයි. මෙයින් පිටස්තර වූ කරුණක් නම් නෑ.

106. තයිදං භික්ඛවේ තථාගතෝ පජානාති: “ඉමේ දිට්ඨිට්ඨානා ඒවං ගහිතා ඒවං පරාමට්ඨා ඒවංගහිතා භවිස්සන්ති ඒවං අභිසම්පරායා”ති. තඤ්ච තථාගතෝ පජානාති. තතෝ ච උත්තරිතරං පජානාති. තඤ්ච පජානනං න පරාමසති. අපරාමසතෝ වස්ස ප-වත්තංයේව නිබ්බුති විදිතා. වේදනානං සමුදයඤ්ච අත්ථගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං විදිත්වා අනුපාදා විමුක්තෝ භික්ඛවේ තථාගතෝ.

106. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන අවබෝධ කරගෙනයි ඉන්නේ “මේ දෘෂ්ටීන් මේ විදහට ග්‍රහණය කරගත්තොත්, මේ විදිහට බැඳිල ගියොත් මේ මේ ආකාරයේ උපත් ලබාගෙන මරණින් මතු මේ මේ විදිහට පරලොව යාචී” කියලා තථාගතයන් වහන්සේ මෙයක් දන්නවා. මෙයට වඩා උත්තරීතර දේවචිත් දන්නවා. ඒවා දැනගත්තා කියල අමුතුවෙන් ඒවාට බැඳෙන්නට යන්නේ නෑ. ඒ දෘෂ්ටිවලට හසු නො වෙන නිසාම යි තමා තුළ ම නිව්ගිය බව දැන ගෙන ඉන්නේ. ඒ වගේ ම පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ වේදනාවන් ගේ හටගැනීමත්, නැතිවී යාමත්, ආශ්වාදයත්, ආදීනවයත්, නිස්සරණයත් ඒ වූ ආකාරයෙන් ම අවබෝධ කරගෙන උපාදාන රහිතව කෙලෙසුන්ගෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ.

107. ඉමේ බෝ තේ භික්ඛවේ ධම්මා ගම්භීරා දුද්දසා දුරනුබෝධා සන්නා පණ්ණා අතක්කාවචරා නිපුණා පණ්ඩිතවේදනියා, යේ තථාගතෝ සයං අභිඤ්ඤා සංඡිකත්වා පච්චේදිති. යේහි තථාගතස්ස යථාභු-වං වණ්ණං සම්මා වදමානා වදෙය්‍යං.

107. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ තමන් තුළින් ම උපදවා ගන්නා ලද විශිෂ්ට ඤාණයෙන් අත්දැකල ලොවට පෙන්වා දෙන යම් යම් දේවල් ඇත්නම්, ඒ යම් යම් දේවල්වලින් තථාගතයන් වහන්සේ ගේ සත්‍ය වශයෙන් ම තිබෙන ගුණත් මනා කොට කියනවා නම්, කිව යුතු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ දුකසේ දකින්න තියෙන, දුකසේ අවබෝධ කරන්න තියෙන, ශාන්ත වූ, ප්‍රණීත වූ, තර්කයට හසු නො වන, ඉතා සියුම් වූ, ඒ වගේම නුවණැතියන් විසින් ම දතයුත්තේ මේ දේවල් තමයි.

108. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි වත්ථුභි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිජ්ජන්දිතමේව.

108. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ශාස්ත්‍රවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ සදාකාලිකයි කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ නො දැනීමක් මයි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැනි ගැනීමක් ම යි.

109. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-ව අසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානස්ථ ලෝකස්ථ පඤ්ඤාපෙත්ති චතුභි චත්ථුභි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පන්දිතමේව.

109. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ඇතැම් මතවාදයන් ශාස්ථිකවාදී වූ අනෙක් මතවාදයන් අශාස්ථිකවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ එක් කොටසක් සදාකාලිකයි කියලත් අනෙක් කොටස සදාකාලික නෑ කියලත් උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් මයි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

110. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අත්තානන්තිකා අත්තානන්තං ලෝකං පඤ්ඤාපෙත්ති චතුභි චත්ථුභි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පන්දිතමේව.

110. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අන්ත අන්තවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ කෙළවරක් ඇත නැත කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ නො දැනීමක් මයි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි තැති ගැනීමක් මයි.

111. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං චතුභි චත්ථුභි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිනසිතවිප්පන්දිතමේව.

111. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අමරාවික්ඛේපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්න විමසද්දී වචනයෙන් මහභූර යනවා නම් ආදෙක්‍ෂ මෙන් ලිස්සා යනවා නම් ඔවුන් එය කරන්නෙන් කරුණු හතරකිනුයි. එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන්ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

112. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විති චත්ථුහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්ඵන්දිතමේව.

112. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අධිවිවසමුප්පන්නවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු දෙකක් ඔස්සේ ඉබේ හටගත්තා කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

113. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා සුඛබන්තකප්පිකා සුඛබන්තානුදිට්ඨිනෝ සුඛබන්තං අරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුත්තිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසහි චත්ථුහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්ඵන්දිතමේව.

113. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ සූර්ව අන්ත කල්පික වූ සූර්ව අන්ත දෘෂ්ටි ගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීත කෙළවර ගැන කරුණු නොයෙක් මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි ඔස්සේ මතවාද දහ අටකින් උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

114. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සෝලසහි චත්ථුහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්ඵන්දිතමේව.

114. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසාතනිකා සඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු දහසයක් ඔස්සේ මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

115. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා අසක්ඛිවාදා උද්ධමාසානනා අසක්ඛිං අත්තානං පක්ඛාපෙනති අට්ඨති චන්ද්‍රිති, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

115. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික අසක්ඛිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු සක්ඛි රහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

116. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා නේවසක්ඛිනාසක්ඛිවාදා උද්ධමාසානනා නේවසක්ඛිංනාසක්ඛිං අත්තානං පක්ඛාපෙනති අට්ඨති චන්ද්‍රිති, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

116. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික නේවසක්ඛිනාසක්ඛිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු නේවසක්ඛිනාසක්ඛි සහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් මයි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

117. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ඡේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විභවං පක්ඛාපෙනති සත්තහි චන්ද්‍රිති, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානනං අපස්සනං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

117. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උච්ඡේදවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූ ම සත්වයාගේ උච්ඡේදය විනාශය නො පැවැත්ම ගැන කරුණු හතක් ඔස්සේ උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

118. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්චති චන්ද්‍රිහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

119. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානාය ගැන කරුණු පහක් ඔස්සේ උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන්ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

119. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකස්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුත්තිපදානි අභිවදන්ති චතුරත්තාරීසාය චන්ද්‍රිහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

119. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අපරාන්තය ගැන කරුණු හතළිස්හතරක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

120. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකස්පිකා ච අපරන්තකස්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකස්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුත්තිපදානි අභිවදන්ති ද්වාසට්ඨියා චන්ද්‍රිහි, තදපි තේසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං අජානතං අපස්සතං වේදයිතං තණ්හාගතානං පරිතසිතවිප්පන්දිතමේව.

120. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ පූර්වාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් පූර්වාන්තය හා අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප, මතවාද, අදහස්, දෘෂ්ටි උගන්වනවාද එය පවා ඒ භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ නො දැනීමක් ම යි. නො දැකීමක් ම යි. විදීමකටයි අයිති, තෘෂ්ණාවට පැමිණියා වූ ඔවුන් ගේ කැළඹීමක් ම යි, තැති ගැනීමක් ම යි.

121. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සනවාදා සස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චත්ථුභි, තදපි එස්සප-වයා.

121. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ශාස්ථිකවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ සදාකාලිකයි කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

122. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සනං ඒක-වං අසස්සනං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චත්ථුභි, තදපි එස්සප-වයා.

122. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ඇතැම් මතවාදයක් ශාස්ථිකවාදී වූ ඇතැම් මතවාදයක් අශාස්ථිකවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ කොටසක් සදාකාලිකයි, කොටසක් සදාකාලික නෑ කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

123. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අත්තානන්තිකා අත්තානන්තං ලෝකං පඤ්ඤාපෙනති චතුභි චත්ථුභි, තදපි එස්සප-වයා.

123. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ලෝකය අන්තචිත්තය අන්තචිත්තය යන මතවාදයෙන් යුතුව ලෝකය අන්තචිත්ත මෙන් ම අන්තචිත්ත යැ යි පවසන්නා වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

124. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛේපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්භං පුට්ඨා සමානා වාවාවික්ඛේපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛේපං චතුභි චත්ථුභි, තදපි එස්සප-වයා.

124. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අමරාවික්ඛේපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්න විමසද්දී වචනයෙන් මහභූරු යනවා නම්, ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා නම් ඔවුන් එය කරන්නේත් කරුණු හතරකිනුයි. එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

125. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විති චන්ද්‍රිති, තදපි එස්සප-වයා.

125. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අධිච්චසමුප්පන්නවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයන් ලෝකයන් ගැන කරුණු දෙකක් ඔස්සේ ඉබේ හටගත්තා කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

126. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනේකවිභිතානි අධිචුත්තිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසති චන්ද්‍රිති, තදපි එස්සප-වයා.

126. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ පූර්ව අන්ත කල්පික වූ පූර්ව අන්ත දෘෂ්ටි ගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීත කෙළවර ගැන කරුණු නොයෙක් මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි ඔස්සේ මතවාද දහ අටකින් උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

127. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා සඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසානනා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සෝළසති චන්ද්‍රිති, තදපි එස්සප-වයා.

127. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික සඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු දහසයක් ඔස්සේ මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත චන්තේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

128. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා අසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසානනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති චන්ද්‍රිති, තදපි එස්සප-වයා.

129. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික අසඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත චන්තේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

129. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසාතනිකා නේවසඤ්ඤිනාසඤ්ඤිවාදා උද්ධමාසාතනා නේවසඤ්ඤිං නාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨති වත්ථුහි, තදපි එස්සප-වයා.

129. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසාතනික නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤිවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා සහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

130. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ඡේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ඡේදං විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙන්නි සත්තහි වත්ථුහි, තදපි එස්සප-වයා.

130. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උච්ඡේදවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නාවූ ම සත්වයා ගේ උච්ඡේදය විනාශය නො පැවැත්ම ගැන කරුණු හතක් ඔස්සේ උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

131. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙන්නි පඤ්චහි වත්ථුහි, තදපි එස්සප-වයා.

131. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූම සත්වයා ගේ පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානය ගැන කරුණු පහක් ඔස්සේ උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

132. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකස්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති චතුරත්තාරිසාය වත්ථුහි, තදපි එස්සප-වයා.

132. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අපරාන්තය ගැන කරුණු හතළිස්හතරක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

133. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා ච අපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තා-නුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි, තදපි එස්සප-වයා.

133. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ පූර්වාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද එය පවා හටගන්නේ ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යයෙනුයි.

134. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

134. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ශාස්ථිතවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ සදාකාලිකයි කියලා උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

135. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා ඒක-වං සස්සතං ඒක-වං අසස්සතං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

135. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ඇතැම් මතවාදයන් ශාස්ථිතවාදී වූ අනෙක් මතවාදයන් අශාස්ථිතවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු හතරක් ඔස්සේ එක් කොටසක් සදාකාලිකයි කියලත් අනෙක් කොටස සදාකාලික නෑ කියලත් උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

136. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අත්තානන්තිකා අත්තානන්තං ලෝකස්ස පඤ්ඤාපෙන්නි චතුහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර එස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

136. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ ලෝකය අන්තවත් ය අන්තවත් ය යන මතය කියන ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ලෝකය අන්තවත් ය, අන්තවත් ය කියලා කරුණු හතරකින් උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

137. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරාවික්ඛෙපිකා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤා පුට්ඨා සමානා වාචාවික්ඛෙපං ආපජ්ජන්ති අමරාවික්ඛෙපං චතුහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේනං යානං විජ්ජති.

137. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අමරාවික්ඛෙපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්න විමසද්දී වචනයෙන් මහහැර යනවා නම්, ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යනවා නම් ඔවුන් ඵය කරන්නෙන් කරුණු හතරකිනුයි. ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

138. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා අධි-වසමුප්පන්නං අත්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි ද්විහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේනං යානං විජ්ජති.

138. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අධිවිවසමුප්පන්නවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මයත් ලෝකයත් ගැන කරුණු දෙකක් ඔස්සේ ඉබේ හටගත්තා කියලා උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

139. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා පුබ්බන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති අට්ඨාරසහි වත්ථුහි, තේ චත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේනං යානං විජ්ජති.

139. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ පූර්ව අන්ත කල්පික වූ පූර්ව අන්ත දෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අතීත කෙළවර ගැන කරුණු නොයෙක් මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි ඔස්සේ මතවාද දහ අටකින් උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

140. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා සඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසානනා සඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි සෝළසහි වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති නේතං ධානං විජ්ජති.

140. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික සඤ්ඤීවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු දහසයක් ඔස්සේ මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවා ද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

141. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා අසඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසානනා අසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨහි වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති නේතං ධානං විජ්ජති.

141. පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික අසඤ්ඤීවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

142. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානනිකා නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤීවාදා උද්ධමාසානනා නේවසඤ්ඤිං නාසඤ්ඤිං අත්තානං පඤ්ඤාපෙන්නි අට්ඨහි වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති නේතං ධානං විජ්ජති.

පින්වත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උද්ධමාසානනික නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤීවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ආත්මය ගැන කරුණු අටක් ඔස්සේ මරණින් මතු නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා සහිත වන්නේ ය කියලා උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

143. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ජේදවාදා සතෝ සත්තස්ස උ-ජේදං විනාසං විභවං පඤ්ඤාපෙන්නි සත්තහි වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති නේතං ධානං විජ්ජති.

143. පිත්ථත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ උච්ඡේදවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නාවූ ම සත්වයාගේ උච්ඡේදය විනාශය නො පැවැත්ම ගැන කරුණු හතක් ඔස්සේ උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

144. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා සතෝ සත්තස්ස පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානං පඤ්ඤාපෙනති පඤ්චති වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

144. පිත්ථත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් සිටින්නා වූ ම සත්වයා ගේ පරමදිට්ඨධම්මනිබ්බානය ගැන කරුණු පහක් ඔස්සේ උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

145. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකප්පිකා අපරන්තානුදිට්ඨිනෝ අපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති වතු වත්තාරිසාය වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

145. පිත්ථත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අපරාන්තය ගැන කරුණු හතළිස් හතරක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

146. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා ච අපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි, තේ වත අඤ්ඤත්‍ර ඵස්සා පටිසංවේදිස්සන්තිති තේතං යානං විජ්ජති.

146. පිත්ථත් මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටි අතර යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්තකල්පික වූ අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ පූර්වාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ

ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද ඔවුන් වනාහි ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදය ස්පර්ශයෙන් තොරව විදිනවා යන කරුණ සිදුවිය නො හැකි දෙයක් ම යි.

147. තත්‍ර භික්ඛවේ යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා සස්සතවාදා සස්සතං අන්තානඤ්ච ලෝකඤ්ච පඤ්ඤාපෙන්නි චතුභි වත්ථුභි, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒක-වසස්සතිකා ඒක-වඅසස්සතිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අන්තානන්තිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අමරා-වික්ඛේපිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අධි-වසමුප්පන්නිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානතිකා සඤ්ඤීවාදා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානතිකා අසඤ්ඤීවාදා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උද්ධමාසානතිකා නේවසඤ්ඤී-සඤ්ඤීවාදා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා උ-ජේදවාදා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා අපරන්තකප්පිකා, යේපි තේ සමණබ්‍රාහ්මණා පුබ්බන්තකප්පිකා ච අපරන්තකප්පිකා ච පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා ච, පුබ්බන්තාපරන්තා-නුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිභිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති ද්වාසට්ඨියා වත්ථුභි, සබ්බේ තේ ඡහි එස්සායනනේහි චුස්ස චුස්ස පටිසංවේදෙන්ති. තේසං වේදනාප-වයා තණ්හා, තණ්හාප-වයා උපාදානං, උපාදානප-වයා භවෝ, භවප-වයා ජාති, ජාතිප-වයා ජරාමරණං සෝකපරිදේවදුක්ඛදෝමනස්ස උපායාසා සම්භවන්ති. යතෝ බෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ඡන්තං එස්සායනනානං සමුදයං ච අත්ථගමං ච අස්සාදං ච ආදීනවං ච නිස්සරණං ච යථාභූතං පජානාති, අයං ඉමේහි සබ්බේතේව උත්තරිතරං පජානාති.

147. පින්වත් මහණෙනි, ඔය දෘෂ්ටිවලට අයත්වන යම් ඒ ශාස්තවතවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආත්මයන් ලෝකයක් මතවාද හතරක් ඔස්සේ සදාකාලික යි කියලා උගන්වනවාද, යම් ඒ ඇතැම් මතවාදයක් ශාස්තවතවාදී වූ ඇතැම් මතවාදයක් අශාස්තවතවාදී වූත් මත පවසන ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, ඒ වගේ ම ලෝකය අන්තවත් ය, අනන්තවයන් ය යන මතය පවසන යම් ඒ ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා ද, ඒ වගේ ම ප්‍රශ්න විමසද්දී වචනයෙන් මගහැර ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යන අමරාවික්ෂේපවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, ඒ වගේ ම ලෝකය ඉබේ හටගත් බව පවසන යම් ඒ අධිවිචසමුප්පන්නවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, අතීත ජීවිතයේ කෙළවර ගැන මතවාද පවසන පූර්ව අන්ත දෘෂ්ටිගතික වූ යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, මරණින් මතු සඤ්ඤා සහිත වන්නේ යැ යි මතවාද

පවසන යම් ඒ උද්ධමාසාතනික සඤ්ඤාවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, මරණින් මතු සඤ්ඤා රහිත වන්නේ යැ යි මතවාද පවසන යම් ඒ උද්ධමාසාතනික අසඤ්ඤාවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, මරණින් මතු සඤ්ඤා ඇත්තේත් නැති සඤ්ඤා නැත්තේත් නැති බවට පත් වන්නේ යැ යි මතවාද පවසන යම් ඒ උද්ධමාසාතනික තේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤාවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, මරණින් මතු මුළුමණින් ම වැනසෙන්නේ යැ යි මත පවසන යම් ඒ උච්ඡේදවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, මෙලොව දී ම දකින නිවනක් වශයෙන් මතවාද පවසන යම් ඒ දිට්ඨධම්මනිබ්බානවාදී වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, අනාගතයෙහි කෙළවර අරභයා මතවාද පවසන යම් ඒ අපරාන්තකල්පික වූ ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවාද, යම් ඒ පූර්ව අන්ත කල්පික වූ අපරාන්තකල්පික වූ ද පූර්ව අන්ත අපර අන්ත කල්පික වූ ද, පූර්වාන්ත අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් පූර්ව අන්තය හා අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද, ඒ සියල්ලෝම ඇස් කණ් ආදී ස්පර්ශ ආයතන හය තුළින් බාහිර ආයතනයන් ස්පර්ශ කර කර ඒ දෘෂ්ටි ආශ්වාදයන් විඳිනවා. ඔවුන්ට විදීම හේතු කොටගෙන තණ්හාව ඇතිවෙනවා. තණ්හාව හේතු කොට ගෙන බැඳීම ඇතිවෙනවා. බැඳීම හේතු කොට ගෙන විපාක පිණිස කර්ම සකස් (භවය) වෙනවා. විපාක පිණිස කර්ම සකස්වීම හේතු කොට ගෙන උපදිනවා. ඉපදීම හේතු කොටගෙන ජරාමරණ සෝක වැළපීම් සුසුම් හෙළීම් දුක් දොම්නස් හට ගන්නවා. පින්වත් මහණෙනි, යම් කලෙක හික්ෂුච මේ ස්පර්ශ ආයතනයන් හයේ හටගැනීමත්, නැතිවීමත්, ආශ්වාදයත්, ආදීනවයත්, නිස්සරණයත් ඇතිසැටියෙන් ම අවබෝධ කරගනී ද මේ හික්ෂුච ඔය කලින් කියාපූ සියළු දෘෂ්ටිවලට වඩා උත්තරීතර දේ (චතුරාර්ය සත්‍යය) දැනගන්නවා.

148. යේ හි කේචි භික්ඛවේ, සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පුබ්බන්ත-කප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා වා, පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිවුත්තිපදානි අභිවදන්ති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි අන්තෝජාලිකතා එත්ථ සිතාච උම්මුජ්ජමානා උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති) එත්ථ පරියාපන්නා අන්තෝජාලිකතාච උම්මුජ්ජමාන උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති) සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ දක්ඛෝ කේවට්ටෝ වා කේවට්ටන්තේවාසී වා සුබ්බම-ඡිකේන ජාලේන පරිත්තං උදකදහං ඔත්ථාරෙය්‍ය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “යේ බෝ කේචි ඉමස්මිං උදකදහේ විලාරිකා පාණා, සබ්බේ තේ අන්තෝජාලිකතා එත්ථ සිතාච උම්මුජ්ජමානා

උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති). එක්ථ පරියාපන්නා අත්තෝජාලිකාතාථ උම්මුජ්ජමානා උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති) ඒවමේව බෝ භික්ඛවේ, යේ හි කේවි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පුබ්බන්තකප්පිකා වා අපරන්තකප්පිකා වා පුබ්බන්තාපරන්තකප්පිකා වා, පුබ්බන්තාපරන්තානුදිට්ඨිනෝ පුබ්බන්තාපරන්තං ආරබ්භ අනේකවිහිතානි අධිචුක්තිපදානි අභිවදන්ති, සබ්බේ තේ ඉමේහේව ද්වාසට්ඨියා වත්ථුහි අත්තෝජාලිකතා එක්ථ සිතාථ උම්මුජ්ජමානා උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති) එක්ථ පරියාපන්නා අත්තෝජාලිකතාථ උම්මුජ්ජමානා උම්මුජ්ජන්ති, (නිමුජ්ජමානා නිමුජ්ජන්ති).

149. පින්වත් මහණෙනි, යම් කිසි අපරාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්තකල්පික වූත් පූර්වාන්ත අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් පූර්වාන්තය හා අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද, ඒ සියල්ලෝ ම මේ දෘෂ්ටිවාද හැටදෙක නමැති දැල ඇතුළට ම ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. ඒ දැලට ම බැඳිලයි ඉන්නේ. මේ දෘෂ්ටිවාද නමැති දැල ඇතුළෙම යි උඩට එනවා නම් උඩට මතු වෙන්නේ. ගිලෙනවා නම් ගිලෙන්නේ. මේ දෘෂ්ටිවාද නමැති රාමුව තුළ ම යි ඉන්නේ. ඒ දැල ඇතුළෙම පැටලිලා උඩට එනවා නම් උඩට එන්නේ. ගිලෙනවා නම් ගිලෙන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ මසුන් මරන්නෙක් ඉන්නවා. එක්කෝ ඔහු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු සියුම් සිදුරු ඇති දැලක් වතුර ටිකක් තිබෙන දිය වලක අතුරනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ දිය වලේ යම්තාක් ගොරෝසු සතුන් ඉන්නවා නම්, ඒ සියළු සතුන් ම මේ දැල ඇතුළට අහුවෙනවා. එකකොට මේ දැල තුළ ම යි තමයි ඔවුන් බැඳිලා ඉන්නේ. දැල තුළ ම යි උඩට එනොත් උඩට එන්නේ, ගිවි නොත් ගිලෙන්නේ. පින්වත් මහණෙනි, ඔන්න ඔය විදිහමයි යම් කිසි අපරාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්තකල්පික වූ පූර්වාන්ත අපරාන්තදෘෂ්ටිගතික වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් පූර්වාන්තය හා අපරාන්තය ගැන කරුණු හැටදෙකක් ඔස්සේ අනේකවිධ ආකල්ප මතවාද අදහස් දෘෂ්ටි උගන්වනවාද, ඒ සියල්ලෝ ම මේ දෘෂ්ටිවාද හැටදෙක නමැති දැල ඇතුළට ම ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. ඒ දැලට ම බැඳිලයි ඉන්නේ මේ දෘෂ්ටිවාද නමැති දැල ඇතුළෙමයි උඩට එනවා නම් උඩට මතු වෙන්නේ. ගිලෙනවා නම් ගිලෙන්නේ. මේ දෘෂ්ටිවාද නමැති රාමුව තුළ තමයි ඒ දැල ඇතුළෙම පැටලිලා උඩට එනවා නම් උඩට එන්නේ. ගිලෙනවා නම් ගිලෙන්නේ.

149. උ-ඡීන්තභවනෙන්තිකෝ භික්ඛවේ තථාගතස්ස කායෝ තිට්ඨති. යාවස්ස කායෝ ධස්සති. තාව නං දක්ඛිත්ති දේවමනුස්සා. කායස්ස හේදා උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දක්ඛිත්ති දේවමනුස්සා.

149. පින්වත් මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ ගේ බුදු සිරුර තිබෙන්නේ මුළුමණින්ම සිඳුනු භව රහන් ඇතිවයි. යම්තාක් කාලයක් තථාගත සිරුර තිබෙයි ද ඒතාක්කල් විතරයි දෙවි මිනිසුන් එය දකින්නේ. ඒ තථාගත සිරුර බිඳී යාමෙන් ජීවිතය නිමාවීමෙන් පසු දෙවිමිනිසුන්ට ඒ තථාගත සිරුර දකින්නට ලැබෙන්නේ නෑ.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ, අම්බපිණ්ඩියා වණ්ඨ-ඡීන්තාය යානි කානිච්චි අම්බානි වණ්ඨපට්ඨිතානි. සබ්බානි තානි තදන්වයානි භවන්ති, ඒවමේව බෝ භික්ඛවේ උ-ඡීන්තභවනෙන්තිකෝ තථාගතස්ස කායෝ තිට්ඨති. යාවස්ස කායෝ ධස්සති. තාව නං දක්ඛිත්ති දේවමනුස්සා. කායස්ස හේදා උද්ධං ජීවිතපරියාදානා න නං දක්ඛිත්ති දේවමනුස්සානි.

පින්වත් මහණෙනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ පොකුරක් තියෙනවා. එය මුල් නටුවෙන් ගිලිහුන විට ඒ නටුව හා බැඳුණු යම්තාක් අඹ ඇත්ද, ඒ සෑම අඹයක් ම කැඩුණු නටුවක් සමඟම බිම වැටෙනවා. පින්වත් මහණෙනි, අන්ත ඒ විදිහට ම තථාගතයන් වහන්සේ ගේ බුදු සිරුර තිබෙන්නේ මුළුමණින්ම සිඳුනු භව රහන් ඇතිවයි. යම්තාක් කාලයක් තථාගත සිරුර තිබෙයි ද ඒතාක්කල් විතරයි දෙවි මිනිසුන් එය දකින්නේ. ඒ තථාගත සිරුර බිඳී යාමෙන් ජීවිතය නිමාවීමෙන් පසු දෙවි මිනිසුන්ට ඒ තථාගත සිරුර දකින්නට ලැබෙන්නේ නෑ.

150. ඒවං චුත්තේ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “අ-ඡරියං භන්තේ, අබ්භූතං භන්තේ, කෝ නාමායං භන්තේ ධම්මපරියායෝ?”ති.

මෙසේ වදාළ විට ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “ස්වාමීනී, ආශ්වර්‍යය යි. ස්වාමීනී, පුදුමසහගත යි. ස්වාමීනී, මේ ධර්ම ක්‍රමයට කියන නම මොකක් ද?”

“තස්මානිහ ත්වං ආනන්ද ඉමං ධම්මපරියායං අත්ථජාලන්ති’පි නං ධාරේහි. ධම්මජාලන්ති’පි නං ධාරේහි, බ්‍රහ්මජාලන්ති’පි නං ධාරේහි. දිට්ඨිජාලන්ති’පි නං ධාරේහි. අනුත්තරෝ සංගාමච්ඡයෝති’පි නං ධාරේහි”ති.

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

දීඝ නිකාය - 01 (සීල ස්කන්ධ වර්ගය)

බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය

එහෙම නම් පින්වත් ආනන්ද, මේ ධර්ම ක්‍රමය අර්ථජාලය කියලා මතක තබා ගන්න. ධර්මජාලය කියලත් මතක තබා ගන්න. බ්‍රහ්මජාලය කියලත් මතක තබා ගන්න. දෘෂ්ටිජාලය කියලත් මතක තබා ගන්න. අනුත්තරසංග්‍රාම විජය (දෘෂ්ටි යුද්ධයෙන් ලැබූ උත්තරීතර ජයග්‍රහණය) කියලත් මතක තබා ගන්න.

ඉදමචෝච හගවා. අත්තමනා තේ භික්ඛු හගචතෝ භාසිතං අභිනන්දන්ති,

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්තා.

ඉමස්මිං ච පන වෙය්‍යාකරණස්මිං හඤ්ඤමානෝ දසසහස්සී ලෝකධාතු අකම්පිත්ථාති.

මෙම ව්‍යාකරණය (නාවාංග ශාස්තෘ සාසනයෙහිලා ඇතුළත් වන වෙය්‍යාකරණය) වදාරණ කල්හි දස දහසක් ලෝක ධාතු කම්පාවට පත්වුණා.

බ්‍රහ්මජාලසූත්තං නිව්ඨිතං පට්ඨමං
පළමු වෙනි බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රය නිමාවිය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

2

සාමඤ්ඤඵල සූත්තං

පැවිදි දිවියෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සූතං. ඒකං සමයං භගවා රාජගහේ විහරති ජීවකස්ස කෝමාරහ-වස්ස අම්බවනේ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං අඛිප්තේළසේහි භික්ඛුසතේහි, තේන ඛෝ පන සමයේන රාජා මාගධෝ ආජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තදහුපෝසථෝ පණ්ණරස් කෝමුදියා වාතුමාසිනියා පුණ්ණාය පුණ්ණමාය රත්තියා රාජාම-වපරිචුතෝ උපරිපාසාදවරගතෝ නිසින්නෝ හෝති. අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ ආජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තදහුපෝසථෝ උදානං උදානෙසි:

1. මා හට අසන්නට ලැබුනේ මේ විදහටයි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස් දෙසිය පණහක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සංඝයා සමග වැඩ සිටියේ රජගහනුවර ජීවක කෝමාරහච්ච ගේ අඹවනයේ. ඒ දිනවල ම මගධ රජු වන වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් රජතුමා ඒ පසළොස්වක පොහෝ දවසෙහි රාජකීය ඇමතිවරුන් පිරිවරා ගෙන උඩුමහල් තළයෙහි වාඩිවෙලා හිටියා. ඒ පුත් පොහෝ දවස වනාහී සිවුමසක් පිරෙද්දී කුමුදු මල් පිපෙන පිරුණු සඳ ඇති රාත්‍රිය යි. ඉතින් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු ඒ පුත් පොහෝ දවසේ මේ විදිහට උදන් ඇනුවා.

“රමණියා වන හෝ දෝසිනා රත්ති, අභිරූපා වන හෝ දෝසිනා රත්ති, දස්සනියා වන හෝ දෝසිනා රත්ති, පාසාදිකා වන හෝ දෝසිනා රත්ති, ලක්ඛඤ්ඤා වන හෝ දෝසිනා රත්ති. කන්නු ඛිවජ්ජ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා පයිරූපාසෙය්‍යාම යන්නෝ පයිරූපාසතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා!”ති.

“හවත්ති, ඇත්තෙන් ම කිසි දොසක් නැති රමණිය රාත්‍රියක්! හවත්ති, ඇත්තෙන් ම කිසි දොසක් නැති ඉතා සුන්දර රාත්‍රියක්! හවත්ති, ඇත්තෙන් ම කිසි දොසක් නැති දර්ශනීය රාත්‍රියක්! හවත්ති, ඇත්තෙන් ම කිසි දොසක් නැති ප්‍රසාදනීය රාත්‍රියක්! හවත්ති, ඇත්තෙන් ම කිසි දොසක් නැති ඉතා ම ලස්සන රාත්‍රියක්! අද වගේ දවසක අප ගේ සිත පහදවාලිය හැකි මොන විදිහේ ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු ඇසුරු කරන එක ද හොඳ” කියල.

2. ඒවං චුත්තේ අඤ්ඤතරෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව පුරණෝ කස්සපෝ සංඝී -ව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බතීතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ පුරණං කස්සපං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස පුරණං කස්සපං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා”ති. ඒවං චුත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

2. මෙසේ පැවසූ විට එක්තරා රජ ඇමැතියෙක් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙහෙම කිව්වා. “දේවයන් වහන්ස, මේ පුරණ කස්සප ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මත යි. පැවිදි වෙලා ගොඩක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ පුරණ කස්සපයා ඇසුරු කරණ සේක්වා! පුරණ කස්සපයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

3. අඤ්ඤතරෝපි බෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව මක්ඛලී ගෝසාලෝ සංඝී -ව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බතීතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ මක්ඛලී ගෝසාලං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස මක්ඛලීං ගෝසාලං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා”ති. ඒවං චුත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

3. ඊ ළඟට වෙනත් රජ ඇමැතියෙක් වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙකරුණ පැවසුවා. “දේවයන් වහන්ස, මේ මක්ඛලී ගෝසාල ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මත යි. පැවිදිවෙලා ගොඩක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ මක්ඛලී ගෝසාල ඇසුරු කරණ සේක්වා! මක්ඛලී ගෝසාලයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

4. අඤ්ඤාතරෝපි බෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව අජිතෝ කේසකම්බලෝ සංඝී -ව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ අජිතං කේසකම්බලං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස අජිතං කේසකම්බලං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා”ති. ඒවං චූත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

4. ඊ ළඟට වෙනත් රජ ඇමැතියෙක් වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙකරුණ පැවසුවා. “දේවයන් වහන්ස, මේ කේසකම්බල අජිත ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මත යි. පැවිදිවෙලා ගොඩාක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ කේසකම්බල අජිත ඇසුරු කරණ සේක්වා! කේසකම්බල අජිතයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

5. අඤ්ඤාතරෝපි බෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව පකුධෝ ක-වායනෝ සංඝී -ව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ බහුජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ පකුධං ක-වායනං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස පකුධං ක-වායනං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා”ති. ඒවං චූත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

5. ඊ ළඟට වෙනත් රජ ඇමැතියෙක් වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙකරුණ පැවසුවා. “දේවයන් වහන්ස, මේ පකුධ කච්චායන ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මතයි. පැවිදිවෙලා ගොඩාක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ පකුධ කච්චායන ඇසුරු කරණ සේක්වා! පකුධ කච්චායනයන් ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

6. අඤ්ඤතරෝපි බෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව සඤ්ජයෝ බේලට්ඨපුත්තෝ සංඝී ටෙව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ ඛුජ්ජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ සඤ්ජයං බේලට්ඨපුත්තං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස සඤ්ජයං බේලට්ඨපුත්තං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසීදෙය්‍යා”ති. ඒවං චුත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

6. ඊ ළඟට වෙනත් රජ ඇමැතියෙක් වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙකරුණ පැවසුවා. “දේවයන් වහන්ස, මේ බේලට්ඨපුත්ත සංඡය ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මතයි. පැවිදිවෙලා ගොඩාක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ බේලට්ඨපුත්ත සංඡය ඇසුරු කරණ සේක්වා! බේලට්ඨපුත්ත සංඡය ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

7. අඤ්ඤතරෝපි බෝ රාජාම-වෝ රාජානං මාගධං අජාතසත්තුං වේදේහිපුත්තං ඒතදවෝච: “අයං දේව නිගණ්ඨෝ නාතපුත්තෝ සංඝී ටෙව ගණී ව ගණාවරියෝ ව ඤාතෝ යසස්සී තිත්ථංකරෝ සාධුසම්මතෝ ඛුජ්ජනස්ස රත්තඤ්ඤ චිරපබ්බජිතෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. තං දේවෝ නිගණ්ඨං නාතපුත්තං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස නිගණ්ඨං නාතපුත්තං පයිරුපාසතෝ චිත්තං පසීදෙය්‍යා”ති. ඒවං චුත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හි අහෝසි.

7. ඊ ළඟට වෙනත් රජ ඇමැතියෙක් වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු හට මෙකරුණ පැවසුවා. “දේවයන් වහන්ස, මේ නාතපුත්ත නිගණ්ඨ ලොකු ගෝල පිරිසක් ඇතුළු ඉන්නවා. ගොඩක් පිරිස ඉන්නවා. ඒ පිරිසට ආචාර්යවරයෙක්. ප්‍රසිද්ධ යි. කීර්තිමත්. ආගමික නායකයෙක්. බොහෝ දෙනා අතර හොඳයි කියල සම්මතයි. පැවිදිවෙලා ගොඩාක් කල් වෙනවා. පිළිවෙලින් වයසට ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. දේවයන් වහන්සේ ඒ නාතපුත්ත නිගණ්ඨ ඇසුරු කරණ සේක්වා! නාතපුත්ත නිගණ්ඨ ඇසුරු කරන දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදින්නේ ම යි” කියල. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු (උනන්දුවක් නො දක්වා) නිශ්ශබ්ද වුණා.

8. තේන ඛෝ පන සමයේන ජීවකෝ කෝමාරහ-වෝ රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වේදේහිපුත්තස්ස අවිදුරේ තුණ්හිභුතෝ නිසින්තෝ හෝති. අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ ජීවකං කෝමාරහ-චං ඵ්ඤ්ඤවෝච: “ත්ථං පන සම්ම ජීවක කිං තුණ්හි?”ති.

8. ඒ වෙලාවේ දී ජීවක කෝමාරහච්චයන් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජුට නුදුරින් නිශ්ශබ්දව වාච්චෙලා හිටියා. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු ජීවක කෝමාරහච්චයන්ගෙන් මෙහෙම ඇහුවා. “යහළු ජීවකය, ඔබ මොකද නිශ්ශබ්දව ඉන්නේ?”

“අයං දේව හගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ අමිහාකං අම්බවනේ විහරති මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං අඛිප්පතේසෙහි භික්ඛුසතෙහි. තං ඛෝ පන හගවත්තං ගෝතමං ඵ්ථං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: “ඉතිපි සෝ හගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ හගවා”ති. තං දේවෝ හගවත්තං පයිරුපාසතු. අප්පේවනාම දේවස්ස හගවත්තං පයිරුපාසිතෝ චිත්තං පසිදෙය්‍යා”ති.

“දේවයන් වහන්සේ, මේ අරහත් වූ සම්මා සම්බුදු වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්දහස් දෙසිය පනහක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සංඝයා සමග අප ගේ අඹ වනයෙහි වැඩ ඉන්නවා. ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙබඳු කල්‍යාණ වූ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගිහිත් තිබෙනවා. මේ අයුරින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අරහං වන සේක! සම්මා සම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණ සම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේව මනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! හගවා වන සේක! කියල. දේවයන් වහන්සේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව ඇසුරු කළ මැනව. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේව ඇසුරු කරන්නා වූ දේවයන් වහන්සේ ගේ සිත පහදිනවා ම යි.”

“තේන හි සම්ම ජීවක හත්ථියානාති කප්පාපේහි”ති.

“එහෙම නම් යහළු ජීවකය, ඇත් වාහනයන් පිළියෙල කරන්න.”

9. ඵ්ථං දේවාති ඛෝ ජීවකෝ කෝමාරහ-වෝ රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වේදේහිපුත්තස්ස පටිස්සුත්වා පඤ්චමත්තාති හත්ථිනිකා-

සත්තානි කප්පාපෙත්වා රක්ඛෙය්‍යො ව ආරෝහණියං නාගං, රක්ඛෙය්‍යො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වේදේහිපුත්තස්ස පටිවේදෙසි: “කප්පිතානි ඛෝ තේ දේව හත්ථියානානි යස්සදානි කාලං මඤ්ඤසී”ති.

9. “එස්සෙය දේවයන් වහන්ස” කියල කෝමාරහච්ච ජීවකයන් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජුට පිළිතුරු දීල පන්සියයක් පමණ ඇතින්තියන් සරසවල, රජතුමාටත් නැහීමට සුදුසු හස්තියෙක්ව සරසවල වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජුට “දේවයන් වහන්ස, ඔබ උදෙසා ඇත්වාහනයන් සරසවල තියෙනවා. යම් ගමනකට දැන් කාලය නම් ඒ ගැන සිතනු මැනව්” කියල දැනුම් දුන්නා.

අඬ ඛෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ පඤ්චසු හත්ථිනිකාසනේසු ප-වේකා ඉත්ථියෝ ආරෝපෙත්වා ආරෝහණියං නාගං අභිරුහිත්වා උක්කාසු ධාරියාමානාසු රාජගහමිහා නිය්‍යාසි මහ-ව රාජානුභාවෙන. යෙන ජීවකස්ස කෝමාරහ-වස්ස අම්බවනං තේන පායාසි.

එකකොට වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු පන්සියයක් ඇතින්තියන් පිට එක් එක් කාන්තාව බැහිත් නංවලා තමන්ට නහිත්ට සුදුසු ඇතා පිට තමනුත් නැහලා දඩුවැට පහන් දරාගෙන සිටිද්දී මහත් වූ රාජ ආනුභාවය ඇතිව රජගහ නුවරින් නික්මී කෝමාරහච්ච ජීවක ගේ අඹ වනය තිබෙන තැනට පිටත් වුණා.

10. අඬ ඛෝ රක්ඛෙය්‍යො මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වේදේහිපුත්තස්ස අවිදුරේ අම්බවනස්ස අනුදේව භයං අනු ඡමිහිත්තං අනු ලෝමහංසෝ. අඬ ඛෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහි පුත්තෝ හීතෝ සංවිග්ගෝ ලෝමහට්ඨජාතෝ ජීවකං කෝමාරහ-වං ඒතදවෝච: “ක-චි මං සම්ම ජීවක න වඤ්ඤෙ-සි? ක-චි මං සම්ම ජීවක න පලම්භෙසි? ක-චි මං සම්ම ජීවක න ප-වත්ථිකානං දෙසි? කථං හි නාම තාවමහතෝ හික්ඛුසංසස්ස අඬ්ඬ-තේළසානං හික්ඛුසතානං නේව බිපිතසද්දෝ හවිස්සති න උක්කාසිතසද්දෝ න නිග්ඝෝසෝ?”ති.

10. එකකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජුට අඹ වනයට ළං වෙද්දී භයක් ම යි ඇතිවුණේ. තැනි ගැනීමකුයි ඇති වුණේ. ලොමු ඩහගැනීමකුයි ඇති වුණේ. ඉතින් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු භය වෙලා, තැනි අරගෙන ඇහේ මවිල් කෙලින් කරගෙන ජීවක කෝමාරහච්චයන් හට මෙහෙම කිව්වා.

“ඒයී යහළු ජීවකය, මාව රැවැට්ටුවේ නෑ නේද? ඒයී යහළු ජීවකය, මාව මූලා කළේ නෑ නේද? ඒයී යහළු ජීවකය, මාව සතුරන්ට පාවලා දෙන්නෙ නෑ නේද? එක්දහස් දෙසිය පණහක් පමණ වූ ඔතරම් ම මහත් හික්මු සහ පිරිසක ගේ කිවිසුම් හඬක්වත් නැත්තේ කොහොම ද? උගුරපාදන හඬක්වත් නැත්තේ මොකද? කිසි ම සද්දයක් නැත්තේ මොකද?”

“මා භායී මහාරාජ, න නං දේව වඤ්ඤේ. න නං දේව පලමිහේමි. න නං දේව ප-වත්ථිකානං දේමි. අභික්කම මහාරාජ, අභික්කම මහාරාජ, ඒතේ මණ්ඩලමාළේ දීපා ඤායන්ති”යි.

“මහා රාජයාණෙනි, බිය නො වනු මැනව. මං ඔබව රවටන කෙනෙක් නොවෙයි. මං ඔබව මූලා කරන කෙනෙක් නොවෙයි. මං ඔබව සතුරන්ට පාවලා දෙන්නේ නෑ. මහා රාජයාණෙනි, ඉදිරියටම වඩිනු මැනව. මහා රාජයාණෙනි, ඉදිරියටම වඩිනු මැනව. අර රැස්වීම් ශාලාවේ පහන් දැල්වෙමින් තියෙනවා.”

11. අළු බෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ යාවනිකා නාගස්ස භූමි නාගේන ගන්ත්වා නාගා ප-වෝරෝහිත්වා පත්තිකෝ’ව යේන මණ්ඩලමාළස්ස ද්වාරං තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා ජීවකං කෝමාරහ-වං ඒකදවෝච: “කහං පන සම්ම ජීවක හගවා?”යි.

11. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජතුමා ඇතුළුවත් යා හැකි තරම් දුර ගොස් ඇතුළුවත් බැස පා ගමනින් ම රැස්වීම් ශාලාවේ දොරටුව තෙක් පැමිණිනා. පැමිණිලා ජීවක කෝමාරහච්චයන්ගෙන් මෙහෙම ඇහුවා. “යහළු ජීවකය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොහේද?”

“ඒසෝ මහාරාජ හගවා, ඒසෝ මහාරාජ හගවා මජ්ඣමං ථම්මං නිස්සාය පුරත්ථාහිමුබෝ නිසින්තෝ පුරක්ඛතෝ හික්ඛුසංඝස්සා”යි.

“මහා රාජයාණෙනි, අර වැඩ ඉන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ. මහා රාජයාණෙනි, මැද කණුවට පිට දී පෙරදිගට මුණලා හික්මු සංඝයා පිරිවරා ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තමයි අර වැඩ ඉන්නේ.”

12. අළු බෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ යේන හගවා තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි. ඒකමන්තං ධීතෝ බෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ තුණ්හිභූතං තුණ්හිභූතං

භික්ඛුසංඝං අනුච්චේතොත්තං රහදම්ච විජ්ජසන්නං, උදානං උදානේසි:
“ඉමිනා මේ උපසමේන උදායිහද්දෝ කුමාරෝ සමන්නාගතෝ හෝතු
යේනේතරහි උපසමේන භික්ඛුසංඝෝ සමන්නාගතෝ”ති.

12. එතකොට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජතුමා භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ වැඩසිටින තැනට පැමිණිණ. පැමිණිලා එකත්පස්ව හිට ගත්තා.
එකත්පස්ව සිටි වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජතුමා මනා සේ පහන් වූ දිය
ඇති විලක් පරිද්දෙන් ඉතාමත් නිශ්ශබ්දව වැඩසිටිනා භික්ෂු සංඝයා දෙස
හොඳින් ඇස් යොමා බලා මේ උදානය පැවසුවා. “දැන් මෙහි වැඩසිටින භික්ෂු
සංඝයා යම් සංසිද්ධිමකින් යුතු නම් මාගේ උදායිහදු කුමරා ද මෙවැනි
සංසිද්ධිමෙන් යුතු වේවා” කියලා.

“අගමා බෝ ත්වං මහාරාජ යථාපේමං”ති?

“පින්වත් මහාරාජ, ඔබේ සිත ප්‍රේමය ඇති දිශාවට ගියා නේද?”

“පියෝ මේ හන්නේ උදායිහද්දෝ කුමාරෝ. ඉමිනා මේ හන්නේ
උපසමේන උදායිහද්දෝ කුමාරෝ සමන්නාගතෝ හෝතු යේනේතරහි
උපසමේන භික්ඛුසංඝෝ සමන්නාගතෝ”ති.

“ස්වාමීනී, උදායි හදු කුමාරයා මට හරි ප්‍රිය යි. ස්වාමීනී, ඒ නිසයි
දැන් මෙතැන වැඩසිටින භික්ෂු සංඝයා යම් සංසිද්ධිමකින් යුක්ත නම් උදායි
හදු කුමාරයා ද මෙබඳු සංසිද්ධිමෙන් යුතු වේවා යි කියල හිතුවේ.”

13. අථ බෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ භගවත්තං
අභිවාදෙන්වා භික්ඛුසංඝස්ස අඤ්ජලිම්පණාමෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි.
ඒකමන්තං නිසීන්නෝ බෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ
භගවත්තං ඒතදවෝච: “පු-ජෙය්‍යාමහං හන්නේ භගවත්තං කිඤ්චිද්දේව දේසං,
සං- මේ භගවා විකාසං කරෝති පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණායා”ති.

13. එවිට වේදේහිපුත්‍ර අජාසත් මගධ රජතුමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
ආදරයෙන් වන්දනා කොට භික්ෂු සංඝයා ද, ඇඳිලි බැඳ වැඳ එකත්පස්ව
වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජතුමා
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
මා හට ප්‍රශ්නයක් අසන්නට අවසර දෙන සේක් නම් ස්වාමීනී, මං භාග්‍යවතුන්
වහන්සේගෙන් සුළු කරුණක් අසන්නට කැමතියි.

“පු-ඡ මහාරාජ යදාකංඛසී”ති.

“පින්වත් මහාරාජ, යමක් අසන්ට කැමති නම් එය අසනු මැනව.”

14. “යථා නු ඛෝ හන්තේ පුට්ඨසිප්පායනනානි සෙය්‍යාථිදං: හත්ථාරෝහා අස්සාරෝහා රථිකා ධනුග්ගහා ටෙලකා චලකා පිණ්ඩදායකා උග්ගා රාජපුත්තා පක්ඛන්දිනෝ මහානාගා සූරා චම්මයෝධිනෝ දාසකපුත්තා ආලාරිකා කප්පකා නහාපකා සූදා මාලාකාරා රජකා ජේසකාරා නළකාරා කුම්භකාරා ගණකා මුද්දිකා, යානි චා පනඤ්ඤානිපි ඵ්චංගනිකානි පුට්ඨසිප්පායනනානි, තේ දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සිප්පඵලං උපථිවන්ති. තේ තේන අත්තානං සුඛෙන්ති පීනෙන්ති. මාතාපිතරෝ සුඛෙන්ති පීනෙන්ති. පුත්තදාරං සුඛෙන්ති පීනෙන්ති. මිත්තාම-ටෙ සුඛෙන්ති පීනෙන්ති. සමණේසු බ්‍රාහ්මණේසු උද්ධග්ගිකං දක්ඛිණං පතිට්ඨාපෙන්ති සෝවග්ගිකං සුඛවිපාකං සග්ගසංචත්තතිකං. සක්කා නු ඛෝ හන්තේ ඵ්චමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතුන්ති.”

14. ස්වාමීනී, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවන් ඉන්නවා. අශ්වාරෝහකයන් ඉන්නවා. රියැදුරන් ඉන්නවා. දුණුවායන් ඉන්නවා. කොඩි ඔසවාගෙන යන අය ඉන්නවා. සේනා හසුරුවන අය ඉන්නවා. ආහාර සංවිධානය කරන අය ඉන්නවා. බලසම්පන්න නිල දරන රාජ පුත්‍රයින් ඉන්නවා. සේනා මැදට පනින සෙබවින් ඉන්නවා. හස්තිරාජයන් බඳු සෙබවින් ඉන්නවා. තනියම යුධවදින සෙබවින් ඉන්නවා. කඩු පළිභ දරන සෙබවින් ඉන්නවා. ප්‍රවේනි දාස යෝධයන් ඉන්නවා. ආහාර පිසින සෙබවින් ඉන්නවා. නාවන සෙබවින් ඉන්නවා. සුපකාරයන් ඉන්නවා. මල්කරුවන් ඉන්නවා. රෙදිසෝදන අය ඉන්නවා. රෙදිවියන්නන් ඉන්නවා. බටපොතු වියන්නන් ඉන්නවා. වලං හදන්නන් ඉන්නවා. කිරුම් මිනුම් ගණික ආදිය දන්න අය ඉන්නවා. මෙවැනි තවත් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර වන තරම් තියෙනවා. ඒ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගෙනගත් උදවිය මේ ජීවිතයේ දී ම එහි ප්‍රතිඵලවලින් ජීවත් වෙනවා. ඒ ශිල්පය නිසා ම තමාවත් සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. දෙමව්පියන්වත් සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. අඹු දරුවන්ව සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. යහළු මිත්‍රයන්ව සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි අනාගතයේ සැප විපාක ඇති සුගතියට පමුණුවන්නා වූ පින් රැස්කිරීමට දන්පැන් පුදනවා. ඉතින් ස්වාමීනී, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙහුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?

15. “අභිජානාසි තෝ ත්වං මහාරාජ ඉමං පඤ්ඤං අඤ්ඤේ සමණබ්‍රාහ්මණේ පු-ජිතා”ති.

15. “පින්වත් මහාරාජ, ඔබ ඔය ප්‍රශ්නය අනෙක් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගෙනුත් විමසූ බවක් දන්නවා ද?”

“අභිජානාමහං හත්තේ ඉමං පඤ්ඤං අඤ්ඤේ සමණබ්‍රාහ්මණේ පු-ජිතා”ති.

ස්වාමීනී, මං මේ ප්‍රශ්නය අනෙක් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගෙනුත් ඇසූ බව දන්නවා.

“යථාකථං පන තේ මහාරාජ බ්‍යාකරිංසු, සං- තේ අගරු භාසස්සු”ති.

පින්වත් මහාරාජ, ඒ උදවිය ඔය ප්‍රශ්නයට කොහොමද පිළිතුරු දුන්නේ. ඔබට අපහසුවක් නැත්නම් කියන්න.

“න ඛෝ මේ හත්තේ ගරු යත්ථස්ස භගවා වා නිසින්නෝ භගවන්තං රුපෝ වා”ති. “තේන හි මහාරාජ භාසස්සු”ති.

“ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැනි කෙනෙක් අභියස මට කිසි අපහසුවක් නැතුව කියන්නට පුළුවනි.” එසේ නම් පින්වත් මහා රාජ, කියන්න.

16. “ඒකමිදාහං හත්තේ සමයං යේන පුරණෝ කස්සපෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා පුරණේන කස්සපේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනියං කථං සාරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ අහං හත්තේ පුරණං කස්සපං ඒතදවෝච: යථා නු ඛෝ ඉමානි හෝ කස්සප පුට්ඨස්පායනනානි සෙය්‍යථිදං: හත්ථාරෝහා යානි වා පනඤ්ඤානිපි ඒවංගතිකානි පුට්ඨස්පායනනානි, තේ දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සිප්පඵලං උපජිවන්ති. තේ තේන අත්තානං සුඛෙන්ති ජීනෙන්ති. මාතෘපිතරෝ සුඛෙන්ති ජීනෙන්ති. පුත්තදාරං සුඛෙන්ති ජීනෙන්ති. මිත්තාම-සෙ සුඛෙන්ති ජීනෙන්ති. සමණේසු බ්‍රාහ්මණේසු උද්ධග්ගිකං දක්ඛිණං පතිට්ඨාපෙන්ති සෝවග්ගිකං සුඛවිපාකං සග්ගසංවත්තනිකං. සක්කා නු ඛෝ හෝ කස්සප ඒවමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතුන්ති.

16. ස්වාමීනී, මම දවසක් පූරණ කස්සප ළඟට ගියා. ගිහිත් පූරණ කස්සපයන් සමඟ සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතින් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං පූරණ කස්සපයන්ට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් කාශ්‍යප, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවන් ඉන්නවා මෙවැනි තවත් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර වන තරම් තියෙනවා. ඒ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඉගෙනගත් උදවිය මේ ජීවිතයේ දී ම එහි ප්‍රතිඵලවලින් ජීවත් වෙනවා. ඒ ශිල්පය නිසා ම තමාවත් සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. දෙමව්පියන්වත් සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. අඹු දරුවන් ව සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. යහළු මිත්‍රයන්ව සුවපත් කරවනවා. පිනවනවා. ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් කෙරෙහි අනාගතයේ සැප විපාක ඇති සුගතියට පමුණුවන්නා වූ පින් රැස්කිරීමට දන්පැන් පුදනවා. ඉතින් භවත් කාශ්‍යප, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙනුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

17. ඒවාම, චූත්තේ භන්නේ පූරණෝ කස්සපෝ මං ඒතදවෝච: “කරතෝ බෝ මහාරාජ කාරයතෝ ඡින්දතෝ ඡේදාපයතෝ පචතෝ පාවයතෝ සෝචයතෝ සෝවාපයතෝ කිලමතෝ කිලමාපයතෝ එන්දතෝ එන්දාපයතෝ පාණමනිපාතයතෝ අදින්නං ආදියතෝ සන්ධිං ඡින්දතෝ නිල්ලෝපං හරතෝ ඒකාගාරිකං කරෝතෝ පරිපන්ථේ තිට්ඨතෝ පරදාරං ග-ජතෝ මුසා භණතෝ කරෝතෝ න කරියති පාපං, බුරපරියන්තේන -’පි චක්කේන යෝ ඉමිස්සා පඨවියා පාණේ ඒකමංසබලං ඒකමංසපුඤ්ජං කරෙය්‍ය, නත්ථි තථෝ නිදානං පාපං. නත්ථි පාපස්ස ආගමෝ, දක්ඛිණඤ්ඤ-පි ගංගාය තීරං ග-ජෙය්‍ය හනන්තෝ සාතෙන්තෝ ඡින්දන්තෝ ඡේදාපෙන්තෝ පචෙන්තෝ පාවෙන්තෝ නත්ථි තතෝ නිදානං පාපං නත්ථි පාපස්ස ආගමෝ, උත්තරඤ්ඤ-පි ගංගාය තීරං ග-ජෙය්‍ය දදන්තෝ දාපෙන්තෝ යජන්තෝ යාජාපෙන්තෝ, නත්ථි තතෝ නිදානං පුඤ්ඤං නත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමෝ, දානේන දමේන සංයමේන ස-චචජ්ජේන නත්ථි පුඤ්ඤං නත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමෝ”ති.

17. ස්වාමීනී, මං ඔය විදිහට ඇසුවහම පූරණ කස්සප මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, “කරන කෙනාට, අනුන් ලවා කරවන කෙනාට, අනුන් ගේ අත්පා සිදින කෙනාට, අනුන් ගේ අත්පා සිදවන කෙනාට, අනුන් ව පෙළන කෙනාටත්, පෙළවන කෙනාටත්, අනුන්ව ශෝකයට පත් කරන කෙනාටත්, කරවන කෙනාටත්, අනුන් ව වෙහෙසන කෙනාටත්, වෙහෙසවන කෙනාටත්,

අනුන් ව කම්පා කරන කෙනාටත්, කම්පා කරවන කෙනාටත්, සතුන් මරණ කෙනාටත්, මරවන කෙනාටත්, නොදුන් දෙය සොරකම් කරන කෙනාටත්, සොරකම් කරවන කෙනාටත්, ගෙවල් බිඳින කෙනාටත්, බිඳවන කෙනාටත්, මං පහරන කෙනාටත්, මං පහරවන කෙනාටත්, එක් ගෙයක් වට කොට කොල්ලකන කෙනාටත්, මහඳක සිට කොල්ලකන කෙනාටත්, පරස්ත්‍රීන් කරා යන කෙනාටත්, බොරු කියන කෙනාටත්, ඒවා කරවන කෙනාටත්, එයින් පවක් නො කෙරෙයි. ඉතා තියුණු මුවහත් ඇති ආයුධයක් ගෙන මේ පොළොවෙහි සියළු සතුන් එකම මස්ගොඩක් බවට, එකම මස් පිණ්ඩයක් බවට පත් කෙරුවත්, ඒ හේතුවෙන් සිදුවෙන පවක් නෑ. පාපයෙහි නැවත පැමිණීමක් නෑ. ඉදින් වනසමින්, සාතනය කරවමින්, සිඳිමින්, සිඳවමින්, පෙළමින්, පෙළවමින් දකුණු ගං තෙර දක්වා ගියත් ඒ හේතුවෙන් සිදුවෙන පවක් නෑ. පාපයෙහි නැවත පැමිණීමක් නෑ. ඉදින් දන් දෙමින්, දෙවමින් යාග කරමින්, යාග කරවමින් උතුරු ගං තෙර දක්වා ගියත්, ඒ හේතුවෙන් සිදුවෙන පිනක් නෑ. පිනෙහි නැවත පැමිණීමක් නෑ. දානයෙන්, ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන්, සීලසංවරයෙන්, සත්‍ය වචනයෙන් පිනක් ලැබෙන්නේ නෑ. පිනක ආපසු පැමිණීමක් නෑ” කියලා.

ඉන්ටං බෝ මේ හන්නේ පුරණෝ කස්සපෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ අකිරියං බ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි හන්නේ අම්බං වා පුට්ඨෝ ලබ්‍ඪං බ්‍යාකරෙය්‍ය ලබ්‍ඪං වා පුට්ඨෝ අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ මේ හන්නේ පුරණෝ කස්සපෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ අකිරියං බ්‍යාකාසි.

ඉතින් ස්වාමීනි, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට පුරණ කස්සපයා මට අකිරියවාදය (ක්‍රියාවෙහි ඵල නැතිබව) පැවසුවා. ස්වාමීනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින් ම ස්වාමීනි, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට පුරණ කස්සපයා මට අකිරියවාදය (ක්‍රියාවෙහි ඵල නැතිබව) පැවසුවා.

තස්ස මය්හං හන්නේ ඒතදහෝසි: “කථං හි නාම මාදිසෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතේ වසන්තං අපසාදේතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා”ති. යෝ බෝ අහං හන්නේ පුරණස්ස කස්සපස්ස භාසිතං නේව අභිනන්දිං නප්පට්ඨිකෝසිං. අනභිනන්දිත්වා අප්පට්ඨිකෝසිත්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං.

අනි-ඡාරෙන්වා තමේව වාවං අනුග්ගණ්හන්තෝ අනිකුජ්ජන්තෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ස්වාමීනී, එතකොට මට මෙහෙමත් හිතුනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජිතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතන්ට ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ මං පුරණකස්සපයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළෙත් නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මීලා ගියා.

18. “ඒකමිදාහං භන්නේ සමයං යේන මක්ඛලී ගෝසාලෝ තේනුපසංකමිං. උපසංකමිත්වා මක්ඛලීනා ගෝසාලේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං චිතිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ අහං භන්නේ මක්ඛලිං ගෝසාලං ඒතදවෝච: යථා නු ඛෝ ඉමානි හෝ ගෝසාල පුටුසිප්පායකනානි සෙය්‍යථීදං: භත්ථාරෝහා සක්කා නු ඛෝ හෝ ගෝසාල ඒවමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපලං පඤ්ඤාපේතුන්ති.

18. ස්වාමීනී, මං එක්තරා දවසක මක්ඛලී ගෝසාලයන් ළඟට ගියා. ගිහිත් මක්ඛලී ගෝසාලයන් සමඟ සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතින් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං මක්ඛලී ගෝසාලයන්ට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් ගෝසාල, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවන් ඉන්නවා ඉතින් භවත් ගෝසාල, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙනුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

19. ඒවං චූත්තේ භන්නේ මක්ඛලී ගෝසාලෝ මං ඒතදවෝච: “නත්ථි මහාරාජ හේතු නත්ථි ප-වයෝ සත්තානං සංකිලේසාය, අහේතු අප-වයා සත්තා සංකිලිස්සන්ති, නත්ථි හේතු නත්ථි ප-වයෝ සත්තානං විසුද්ධියා අහේතු අප-වයා සත්තා විසුජ්ඣන්ති, නත්ථි අත්තකාරේ, නත්ථි පරකාරේ, නත්ථි පුරිසකාරේ, නත්ථි බලං නත්ථි විරියං නත්ථි පුරිසථාමෝ නත්ථි පුරිසපරක්කමෝ සබ්බේ සත්තා සබ්බේ පාණා සබ්බේ භූතා සබ්බේ ජීවා අවසා අබලා අවිරියා නියතිසංගතිභාවපරිණතා ඡස්සේවාහිජානිසු සුඛදුක්ඛං පටිසංවේදෙන්ති”ති.

19. ස්වාමීනී, මං ඔය විදිහට කිව්වහම මක්බලි ගෝසාලයා මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, සත්වයන් ගේ කිඵ්චු වීමට හේතු වන දේවල් නැත. උපකාර වන දේවල් නැත. හේතු රහිත ව ම, ප්‍රත්‍ය රහිතව ම සත්වයන් කෙලෙසී යනවා. සත්වයන් ගේ පිරිසිදු වීමට හේතු වන දේවල් නැත. උපකාර වන දේවල් නැත. හේතු රහිත ව ම, ප්‍රත්‍ය රහිතව ම සත්වයන් පිරිසිදු වෙනවා. පිරිසිදු වීම පිණිස තමා විසින් කළ යුතු දෙයක් නැත. අනුන් විසින් කළ යුතු දෙයක් නැත. පුරුෂයා විසින් කළ යුතු දෙයක් නැත. කායික මානසිකව පවතින බලයක් නැත. වීරියක් නැත. පුරුෂ වීරිය කියා දෙයක් නැත. පුරුෂ පරාක්‍රමය කියා දෙයක් නැත. සියළු සත්වයන්, සියළු ප්‍රාණීන්, සියළු භූතයින්, සියළු ජීවීන්, ඉන්නේ තමන් ගේ පාලනයෙන් තොරව යි. බල රහිතව යි. වීරිය රහිතව යි. නියත වශයෙන් ම සසර සැරිසැරීමෙන් මෝරලා යනවා. අභිජාති හය තුළ තමයි ඔවුන් සැප දුක් විදින්නේ.”

වුද්දස බෝ පනිමානි යෝනිප්පමුඛසතසහස්සානි සට්ඨි ව සතානි ඡ ව සතානි, පඤ්ච ව කම්මුතෝ සතානි, පඤ්ච ව කම්මානි, තිණි ව කම්මානි, කම්මේ ව අඛිඨකම්මේ ව. ද්වට්ඨි පටිපදා, ද්වට්ඨන්තරකප්පෝ, ඡලෙහිජාතියෝ, අට්ඨ පුරිසභූමියෝ, ඒකුතපඤ්ඤාස ආජීවකසතේ, ඒකුතපඤ්ඤාස පරිබ්බාජකසතේ, ඒකුතපඤ්ඤාස නාගාචාසසතේ, විසේ ඉන්ද්‍රියසතේ, තිංස නිරයසතේ, ඡත්තිංස රජෝධාතුයෝ, සත්ත සඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත අසඤ්ඤිගබ්භා, සත්ත නිගණ්ඨිගබ්භා, සත්ත දේවා, සත්ත මානුසා, සත්ත ජේසාචා, සත්ත සරා, සත්ත පචුටා, සත්ත පචුටසතානි, සත්ත පපාතා, සත්ත පපාතසතානි, සත්ත සුපිනා, සත්ත සුපිනසතානි, චූළාසිති මහකප්පුතෝ සතසහස්සානි යානි බාලේ ව පණ්ඩිතේ ව සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති.

“මේ ප්‍රධාන යෝනි (උප්පත්ති ස්ථාන) දාහතරලක්ෂයක් තියෙනවා. තවත් යෝනි හයදාහක්. තව හයසියයකුත් තියෙනවා. කර්ම පන්සියයක් තියෙනවා. තව කර්ම පහක් තියෙනවා. තව කර්ම තුනකුත් තියෙනවා. සම්පූර්ණ කර්මත්, අර්ධ කර්මත් තියෙනවා. ප්‍රතිපදා හැට දෙකක් තියෙනවා. අන්තර කල්ප හැට දෙකක් තියෙනවා. අභිජාති හයක් තියෙනවා. පුරුෂ භූමි අටක් තියෙනවා. ආජීවයන් එකසියහතළිස්තවයක් තියෙනවා. පරිබ්බාජක පැවිදිකම් එකසියහතළිස්තවයක් තියෙනවා. නාගයන් ගේ චාසස්ථාන එකසියහතළිස්තවයක් තියෙනවා. ඉන්ද්‍රියයන් එකසියවිස්සක් තියෙනවා. නිරය එකසිය තිහක් තියෙනවා. රජෝධාතු තිස්හයක් තියෙනවා. සඤ්ඤි ගර්භ හතක් තියෙනවා. අසඤ්ඤි ගර්භ හතක් තියෙනවා. නිගණ්ඨ ගර්භ

හතක් නියෙනවා. දේව ගර්භ හතක් නියෙනවා. මිනිස් ගර්භ හතක් නියෙනවා. පිසාව ගර්භ හතක් නියෙනවා. මහාවිල් හතක් නියෙනවා. මහා ගැට හතක් නියෙනවා. කුඩා ගැට හත් සියයක් නියෙනවා. ප්‍රපාත හතක් නියෙනවා. කුඩා ප්‍රපාත හත්සියයක් නියෙනවා. මහා සිහින හතක් නියෙනවා. කුඩා සිහින හත් සියයක් නියෙනවා. අඤ්ඤා උදවියන් නුවණැති උදවියන් යන කවුරුත් කල්ප අසූහතර ලක්ෂයක් සංසාරේ සැරිසරලයි දුක් කෙළවර කරන්නේ.”

තත්ථ තත්ථී ඉමිනාහං සීලේන වා චතේන වා තපේන වා බ්‍රහ්මචරියේන වා අපරිපක්කං වා කම්මං පරිපාවෙස්සාමිති පරිපක්කං වා කම්මං චූස්ස චූස්ස බ්‍යන්ති කරිස්සාමිති හේවං තත්ථී. දෝණමිතේ සුඛදුක්ඛේ පරියන්තකතේ. සංසාරේ තත්ථී භායනවඩ්ඪනේ, තත්ථී උක්කංසාවකංසේ. සෙය්‍යථාපි නාම සුත්තගුළේ ඛිත්තේන නිබ්බේධීයමානමේව පළේති, ඵ්වමේව බාලේ ව පණ්ඩිතේ ව සන්ධාවිත්වා සංසරිත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්තිති.

“එහි මේවා නෑ. “මං මේ සීලයෙන් හරි, ව්‍රතයෙන් හරි, තපසෙන් හරි, බ්‍රහ්මචාරී ජීවිතයෙන් හරි, නො මේරූ කර්මයන් මුහුකුරුවන්නෙමි යි කියලා හෝ මේරූ කර්මයන් විඳව විඳවා කෙළවර කරන්නෙමි යි” කියලා කියනවා නම් එහෙම දෙයක් නෑ. ඔය සැප දුක් කියෙන්නේ ද්‍රෝණයකින් මැනලා තියෙන දෙයක් වගේ. සංසාරය කෙළවර වෙන්නේ ඒ විදිහට යි. සසරේ පිරිහීමකුත් නෑ. වැඩීමකුත් නෑ. නැගීමකුත් නෑ. බැසීමකුත් නෑ. ඒක හරියට ඇතට වීසි කරපු නූල් බෝලයක් වගේ. ඒ නූල එකිලා තියෙන ප්‍රමාණයට යි ලෙහි ලෙහි යන්නේ. අන්න ඒ වගේ තමයි අඤ්ඤා උදවියන්, පණ්ඩිත උදවියන් ලෙහි ලෙහි යමින් සැප දුක් විඳිනවා” කියලා.

ඉත්ථං බෝ මේ හන්නේ මක්බලී ගෝසාලෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤචලං සුට්ඨෝ සමානෝ සංසාරසුද්ධිං බ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි හන්නේ අම්බං වා සුට්ඨෝ ලබුජං බ්‍යාකරෙය්‍ය ලබුජං වා සුට්ඨෝ අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඵ්වමේව බෝ මේ හන්නේ මක්බලී ගෝසාලෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤචලං සුට්ඨෝ සමානෝ සංසාරසුද්ධිං බ්‍යාකාසි. තස්ස මය්හං හන්නේ ඒතදහෝසි: “කතං හි නාම මාදිසෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතේ වසන්තං අපසාදේතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා?”ති. සෝ බෝ අහං හන්නේ මක්බලීගෝසාලස්ස භාසිතං නේව අභිනන්දිං නප්පටික්කෝසිං. අනභිනන්දිත්වා අප්පටික්කෝසිත්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං අනි-ජාරෙත්වා තමේව වාචං අනුග්ග-ණ්හන්නෝ අනිකුජ්ජන්නෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ඉතින් ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට මක්බලී ගෝසාලයා මට සංසාර ශුද්ධිවාදය (ඉබේ ම සසරින් නිදහස් වෙන බව) පැවසුවා. ස්වාමීනී, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින් ම ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට මක්බලී ගෝසාලයා මට සංසාර ශුද්ධිවාදය (ඉබේ ම සසරින් නිදහස් වෙන බව) පැවසුවා. ස්වාමීනී, එකකොට මට මෙහෙමත් හිතනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජිතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතන්න ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ මං මක්බලී ගෝසාලයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළෙත් නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මිලා ගියා.

20. “ඒකමිදාහං භත්තේ සමයං යේන අජිතෝ කේසකම්බලෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා අජිතේන කේසකම්බලේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනියං කථං සාරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසින්නෝ බෝ අහං භත්තේ අජිතං කේසකම්බලං ඒතදවෝච: යථා නු බෝ ඉමානි හෝ අජිත පුටුසිප්පායනනානි සෙය්‍යථීදං: හත්ථාරෝහා සක්කා නු බෝ හෝ අජිත ඵ්වමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපලං පඤ්ඤාපේතුන්ති.

20. ස්වාමීනී, මං එක්තරා දවසක කේසකම්බල අජිත ළඟට ගියා. ගිහිත් කේසකම්බල අජිතයන් සමඟ සතුටුවුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතින් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං කේසකම්බල අජිතයන්ට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් අජිත, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවත් ඉන්නවා ඉතින් භවත් අජිත, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙනුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

ඵවං චූත්තේ භත්තේ අජිතෝ කේසකම්බලෝ මං ඒතදවෝච: “නත්ථි මහාරාජ දින්නං, නත්ථි යිට්ඨං, නත්ථි හුතං, නත්ථි සුකට්ඨකකටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ, නත්ථි අයං ලෝකෝ, නත්ථි පරෝලෝකෝ, නත්ථි

මාතා, නත්ථි පිතා, නත්ථි සත්ථා විපපාතිකා, නත්ථි ලෝකේ සමණබ්‍රාහ්මණා සම්මග්ගතා සම්මාපටිපන්නා යේ ඉමඤ්ච ලෝකං පරඤ්ච ලෝකං සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පචේදෙන්ති. වාතුම්මහාභුතිකෝ අයං පුරිසෝ යදා කාලං කරෝති, පඨවි පඨවිකායං අනුපේති, අනුපග-ඡති, ආපෝ ආපෝකායං අනුපේති, අනුපග-ඡති, තේජෝ තේජෝකායං අනුපේති, අනුපග-ඡති, වායෝ වායෝකායං අනුපේති, අනුපග-ඡති, ආකාසං ඉන්ද්‍රියානි සංකමන්ති, ආසන්දිපඤ්චමා පුරිසා මතං ආදාය ග-ඡන්ති, යාව ආලහනා පදානි පඤ්ඤායන්ති, කාපෝතකානි අට්ඨිති භවන්ති, භස්මන්තා ආහුතියෝ, දත්තුපඤ්ඤත්තං යදිදං දානං. තේසං තු-ඡං මුසා විලාපෝ. යේ කේචි අත්ථිකවාදං වදන්ති බාලෝ ච පණ්ඩිතෝ ච කායස්ස හේදා උ-ඡිජ්ජන්ති විතස්සන්ති, න හොන්ති පරම්මරණා”ති.

ස්වාමීනී, මං ඔය විදිහට කිව්වහම කේසකම්බල අජිතයා මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, දීමෙහි විපාක නැත. පුදපුජාවන්වල විපාක නැත. ඇප උපස්ථාන සේවා ආදියෙහි විපාක නැත. කුසල අකුසල කර්මයන් ගේ විපාක නැත. මෙලොව නැත. පරලොවක් නැත. (විශේෂයෙන් සැලකිය යුතු) මවක් නැත. (විශේෂයෙන් සැලකිය යුතු) පියෙක් නැත. විපපාතික සත්වයන් නැත. ලෝකයෙහි යහපත් මගෙහි ගමන් කළ, යහපත් ප්‍රතිපදාවෙන් යුතුව මේ ලෝකයත්, පරලොවත් ස්වකීය ප්‍රඥවෙන් ම අවබෝධ කොට ප්‍රකාශ කරන්නා වූ යම් ශ්‍රමණ බමුණන් ද නැත. සතර මහා ධාතුන්ගෙන් හටගත් මේ පුරුෂයා යම් දවසක කවිරිය කළෝතින් පඨවි ධාතුව, පඨවි ධාතුවට එකතු වෙනවා. අපෝ ධාතුව, ආපෝ ධාතුවට එකතු වෙනවා. තේජෝ ධාතුව, තේජෝ ධාතුවට එකතු වෙනවා. වායෝ ධාතුව, වායෝ ධාතුවට එකතු වෙනවා. ඉන්ද්‍රියයන් අහස කරා යනවා. මිනී ඇඳ පස්වේනුවට තබා ගත් පුරුෂයන් මළ සිරුර රැගෙන යනවා. ශුණු ගායනය තියෙන්නේ ආදාහනය දක්වා විතරයි. ඇට ටික පරවිපැහැ ගැන්වෙනවා. හෝම පුජාවන් අඵවලින් අවසන් වෙනවා. දානය කියා කියන්නේ අඤ්ඤායින් පණවා ගත්තු දෙයක්. යම් කිසි කෙනෙක් වඩා තියෙනවා කියලා කියනවා නම්, ඒවා ඔවුන්ගේ තුවාල වූ බොරු ප්‍රලාප විතරයි. අඤ්ඤා උදවියත්, නුවණැති උදවියත් කය බිඳුනට පස්සේ උච්ඡේදයට පත්වෙනවා. වැනසිලා යනවා. මරණින් මතු පැවැත්මක් නෑ” කියලා.

ඉන්ටං බෝ මේ හන්නේ අජිතෝ කේසකම්බලෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ උ-ඡේදං බ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි හන්නේ අම්බං වා පුට්ඨෝ ලබ්‍රජං බ්‍යාකරෙය්‍ය ලබ්‍රජං වා පුට්ඨෝ අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ මේ හන්නේ අජිතෝ කේසකම්බලෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං

පුටියෝ සමානෝ උ-ඡේදං ඛ්‍යාකාසි. තස්ස මය්හං හන්තේ ඒතදහෝසි: “කථං හි නාම මාදිසෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතේ වසන්තං අපසාදේනබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා?”ති. සෝ බෝ අහං හන්තේ අජිතස්ස කේසකම්බලස්ස භාසිතං නේව අහිනන්දිං නප්පටික්කෝසිං. අනහිනන්දින්වා අප්පටික්කෝසින්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං අනි-ජාරෙත්වා තමේව වාචං අනුග්ග-ණ්හන්තෝ අනිකුජ්ජන්තෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ඉතින් ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට කේසකම්බල අජිතයා මට උච්ඡේදවාදය (මරණින් මතු සම්පූර්ණයෙන් වැනසී යාම) පැවසුවා. ස්වාමීනී, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින් ම ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට කේසකම්බල අජිතයා මට උච්ඡේදවාදය (මරණින් මතු සම්පූර්ණයෙන් වැනසී යාම) පැවසුවා. ස්වාමීනී, එතකොට මට මෙහෙමත් හිතුනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජිතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතන්ට ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒමං කේසකම්බල අජිතයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළේත් නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මිලා ගියා.

21. “ඒකමිදාහං හන්තේ සමයං යේන පකුධෝ ක-වායනෝ තේනුපසංකමිං. උපසංකමින්වා පකුධෙන ක-වායනේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසින්තෝ බෝ අහං හන්තේ පකුධං ක-වායනං ඒතදවෝච: යථා නු බෝ ඉමානි හෝ ක-වායන පුටුසිප්පායනනානි සෙය්‍යථීදං: හත්ථාරෝහා සක්කා නු බෝ හෝ ක-වායන ඒවමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතු?න්ති.

21. ස්වාමීනී, මං එක්තරා දවසක පකුධ කච්චායනයන් ළඟට ගියා. ගිහිත් පකුධ කච්චායනයන් සමඟ සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතින් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං පකුධ කච්චායනයන්ට මෙකරුණ කිව්වා. “හවත් කච්චායන, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ

ඇතරුවන් ඉන්නවා ඉතින් හවත් කච්චායන, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙනුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

ඒවං චූත්තේ හත්තේ පකුධෝ ක-වායනෝ මං ඒතදවෝච: “සත්තිමේ මහාරාජ කායා අකටා අකට්ඨිං අනිම්මිතා අනිම්මානා වඤ්ඤා කුට්ඨා ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතා, තේ න ඉඤ්ජන්ති න විපරිණමන්ති න අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙන්ති, නාලං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සුඛාය වා දුක්ඛාය වා සුඛදුක්ඛාය වා. කතමේ සත්ත: පට්ඨිකායෝ ආපෝකායෝ තේජෝකායෝ වායෝකායෝ සුඛේ දුක්ඛේ ජීවේ සත්තමේ. ඉමේ සත්තකායා අකටා අකට්ඨිං අනිම්මිතා අනිම්මානා වඤ්ඤා කුට්ඨා ඒසිකට්ඨායිට්ඨිතා, තේ න ඉඤ්ජන්ති න විපරිණමන්ති න අඤ්ඤමඤ්ඤං ව්‍යාබාධෙන්ති, නාලං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සුඛාය වා දුක්ඛාය වා සුඛදුක්ඛාය වා. තත්ථ තත්ථි හත්තා වා සාත්තො වා සෝතා වා සාවේතා වා විඤ්ඤානා වා විඤ්ඤාපේතා වා. යෝපි තිණ්හේන සත්තේන සීසං ඡිත්තේ න කෝචි කඤ්චි ජීවිතා වෝරෝපේති, සත්තන්නං යේව කායානමන්නරේන සත්ථං විවරමනුපනති”ති.

ස්වාමීනී, ඔය විදිහට මං කිව්වහම පකුධ කච්චායනයා මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, “මේ කාය හතක් තියෙනවා. ඒවා කවුරුත් කළ දේවල් නොවෙයි. විධානය කරලා නොවෙයි. දේව මැවිල්ලක් නොවෙයි. වෙන මැවිල්ලකුත් නොවෙයි. වඳ බැහැල යි තියෙන්නේ. පර්වත කුටයක් වගේ ස්ථිරව යි තියෙන්නේ. ඒෂිකාස්ථම්භයක් වගේ ස්ථිරව යි තියෙන්නේ. ඒවායේ වෙනස්කම් ඇති වන්නේ නෑ. පරිණාමයක් වෙන්නේ නෑ. එකිනෙකට බාධා ඇතිවෙන්නේ නෑ. එකිනෙකට සැප පිණිස හෝ දුක් පිණිස හෝ සැපදුක් පිණිස හෝ පවතින්නේ නෑ. ඒ සජ්ත කාය කුමක් ද? පට්ඨිකාය, අපෝකාය, තේජෝකාය, වායෝකාය, සැප, දුක හා ජීව යන හත යි. මේ තමයි සජ්ත කාය. මේවා කවුරුත් කළ දේවල් නොවෙයි. විධානය කරලා නොවෙයි. දේව මැවිල්ලක් නොවෙයි. වෙන මැවිල්ලකුත් නොවෙයි. වඳ බැහැල යි තියෙන්නේ. පර්වත කුටයක් වගේ ස්ථිරව යි තියෙන්නේ. ඒෂිකාස්ථම්භයක් වගේ ස්ථිරව යි තියෙන්නේ. ඒවායේ වෙනස්කම් ඇති වන්නේ නෑ. පරිණාමයක් වෙන්නේ නෑ. එකිනෙකට බාධා ඇතිවෙන්නේ නෑ. එකිනෙකට සැප පිණිස හෝ දුක් පිණිස හෝ සැපදුක් පිණිස හෝ පවතින්නේ නෑ. නසන කෙනෙක් නැත. නසවන කෙනෙක් ද නැත. අසන කෙනෙක් ද නැත. අසවන කෙනෙක් ද නැත. දන්නා කෙනෙක් ද නැත. දනවන්නා වූ කෙනෙක් ද නැත. යම් කෙනෙක් තියුණු ආයුධයක් ගෙන තව කෙනෙකු ගේ හිස සින්දොත්, කවුරුවත්, කාගෙවත්

ජීවිතය තොර කළේ නෑ. අර සප්තකාය අතරින් ආයුධය සිදුරු කර ගෙන ගියා විතරයි” කියලා

ඉන්ටං බෝ මේ හන්නේ පකුධෝ ක-වායනෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ අඤ්ඤේන අඤ්ඤං ඛ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි හන්නේ අම්බං වා පුට්ඨෝ ලබ්‍රජං ඛ්‍යාකරෙය්‍ය ලබ්‍රජං වා පුට්ඨෝ අම්බං ඛ්‍යාකරෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ මේ හන්නේ පකුධෝ ක-වායනෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ අඤ්ඤේන අඤ්ඤං ඛ්‍යාකාසි. තස්ස මය්හං හන්නේ ඒතදහෝසි: “කථං හි නාම මාදිසෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතේ වසන්තං අපසාදේතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා?”නි. සෝ බෝ අහං හන්නේ පකුධස්ස ක-වායනස්ස භාසිතං නේව අභිනන්දිං නප්පට්ඨිකෝසිං. අනභිනන්දිත්වා අප්පට්ඨිකෝසිත්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං අනි-ණාරෙන්වා තමේව වාචං අනුග්ගණ්හන්නෝ අනික්කුජ්ජන්නෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ඉතින් ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට පකුධ කච්චායනයා මට එකිනෙකට භාත්පසින් විරුද්ධ දෙයක් පැවසුවා. ස්වාමීනී, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින් ම ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට පකුධ කච්චායනයා මට එකිනෙකට භාත්පසින් විරුද්ධ දෙයක් පැවසුවා. ස්වාමීනී, එකකොට මට මෙහෙමත් හිතුනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජිතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතන්ට ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ මං පකුධ කච්චායනයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළේ නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මිලා ගියා.

22. “ඒකමිදාහං හන්නේ සමයං යේන නිගණ්ඨෝ නාතපුත්තෝ තේනුපසංකමිං. උපසංකමිත්වා නිගණ්ඨේන නාතපුත්තේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විහිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසින්නෝ බෝ අහං හන්නේ නිගණ්ඨං නාතපුත්තං ඒතදවෝච: යථා නු බෝ ඉමානි හෝ අග්ගිවෙස්සන පුපුසිප්පායනනානි සෙය්‍යථීදං: හත්ථාරෝහා සක්කා නු බෝ හෝ අග්ගිවෙස්සන ඒවමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතු?”නිති.

22. ස්වාමීනී, මං එක්තරා දවසක නිගණ්ඨ නානපුත්ත ලභට ගියා. ගිහිත් නිගණ්ඨ නානපුත්ත සමඟ සතුටුවුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කලාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතින් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං නිගණ්ඨ නානපුත්තට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් අග්ගිවෙස්සන, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවත් ඉන්නවා ඉතින් භවත් අග්ගිවෙස්සන, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙහුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

ඒවං චූත්තේ භත්තේ නිගණ්ඨෝ නානපුත්තෝ මං ඒතදවෝච: “ඉධ මහාරාජ නිගණ්ඨෝ වාතුයාමසංවරසංචුතෝ හෝති. කථඤ්ච මහාරාජ නිගණ්ඨෝ වාතුයාමසංවරසංචුතෝ හෝති? ඉධ මහාරාජ නිගණ්ඨෝ සබ්බචාරිචාරිතෝ ච හෝති, සබ්බචාරියුතෝ ච, සබ්බචාරිධුතෝ ච, සබ්බචාරිචුටෝ ච. ඒවං ඛෝ මහාරාජ නිගණ්ඨෝ, වාතුයාමසංවරසංචුතෝ හෝති. අයං චූ-චති මහාරාජ නිගණ්ඨෝ ගතත්තෝ ච යතත්තෝ ච ධීතත්තෝ චා”ති.

ස්වාමීනී, මං මෙහෙම කිව්වහම නිගණ්ඨ නානපුත්තයා මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, නිගණ්ඨයා අවස්ථා හතරක සංවරයෙන් සංවරව ඉන්නවා. මහාරාජ, නිගණ්ඨයා අවස්ථා හතරක සංවරයෙන් සංවරව ඉන්නේ කොහොම ද? මහාරාජ, මෙහිලා නිගණ්ඨයා සියළු ඇල්දිය පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඒ වගේ ම සියළු පවිත් සංවරව ඉන්නවා. සියළු පවි තපසින් පිඹ හැරල ඉන්නවා. සියළු පවි දුරු කළ බව ස්පර්ශ කරල ඉන්නවා. මහාරාජ, ඔය ආකාරයට යි නිගණ්ඨයා වතුයාම සංවරයෙන් යුක්ත වන්නේ. මහාරාජ, මේ නිගණ්ඨයාට කියන්නේ අවශ්‍ය අරමුණට ගිය ආත්මය ඇති කෙනා කියල යි. තවන ලද ආත්මය ඇති කෙනා කියල යි. මැනවින් පිහිටි ආත්මය ඇති කෙනා කියල යි.

ඉත්ථං ඛෝ මේ භත්තේ නිගණ්ඨෝ නානපුත්තෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං සුට්ඨෝ සමානෝ වාතුයාමසංවරං බ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි භත්තේ අම්බං වා සුට්ඨෝ ලබුජං බ්‍යාකරෙය්‍ය ලබුජං වා සුට්ඨෝ අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඒවමේව ඛෝ මේ භත්තේ නිගණ්ඨෝ නානපුත්තෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං සුට්ඨෝ සමානෝ වාතුයාමසංවරං බ්‍යාකාසි. තස්ස මය්හං භත්තේ ඒතදහෝසි: “කතං හි නාම මාදිසෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතේ වසන්නං අපසාදේතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා?”ති. සෝ ඛෝ අහං භත්තේ නිගණ්ඨස්ස

නාතපුත්තස්ස භාසිතං තේව අභිනන්දිං නප්පටික්කෝසිං. අනභිනන්දිත්වා අප්පටික්කෝසිත්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං අනි-ඡාරෙත්වා තමේව වාචං අනුග්ගණ්හන්තෝ අනික්කුජ්ජන්තෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ඉතිත් ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට නිගණ්ඨ නාතපුත්තයා මට වතුයාම සංවරය (සංවර වීමේ අවස්ථා හතර) පැවසුවා. ස්වාමීනී, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින්ම ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට නිගණ්ඨ නාතපුත්තයා මට වතුයාම සංවරය (සංවර වීමේ අවස්ථා හතර) පැවසුවා. ස්වාමීනී, එකකොට මට මෙහෙමත් හිතුනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජීතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතන්ට ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ මං නිගණ්ඨ නාතපුත්තයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළෙත් නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මිලා ගියා.

23. “ඒකමිදාහං භන්තේ සමයං යේන සඤ්ජයෝ ඛේලට්ඨිපුත්තෝ තේනුපසංකමිං. උපසංකමිත්වා සඤ්ජයේන ඛේලට්ඨිපුත්තේන සද්ධිං සම්මෝදිං. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිං. ඒකමන්තං නිසීන්තෝ බෝ අහං භන්තේ සඤ්ජයං ඛේලට්ඨිපුත්තං ඒතදවෝච: යථා නු බෝ ඉමානි හෝ සඤ්ජය පුටුසිප්පායනනානි සෙය්ථීදං: හත්ථාරෝහා සක්කා නු බෝ හෝ සඤ්ජය ඵ්වමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතු?”න්ති.

23. ස්වාමීනී, මං එක්තරා දවසක සංජය ඛේලට්ඨිපුත්තයන් ළඟට ගියා. ගිහිත් සංජය ඛේලට්ඨිපුත්තයන් සමඟ සතුටුවුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. ඉතිත් ස්වාමීනී, එකත්පස්ව වාඩි වුණ මං සංජය ඛේලට්ඨිපුත්තයන්ට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් සංජය, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවත් ඉන්නවා ඉතිත් භවත් සංජය, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙකුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

ඒවං චූත්තේ භත්තේ සඤ්ජයෝ බේලට්ඨිපුත්තෝ මං ඒතදවෝච: “අත්ථි පරෝ ලෝකෝති ඉති - මං පු-ජසි, අත්ථි පරෝ ලෝකෝති ඉති - මේ අස්ස, අත්ථි පරෝලෝකෝති ඉති තේ නං ඛ්‍යාකරය්‍යං. ඒවන්තිපි මේ නෝ තථාති’පි මේ නෝ. අඤ්ඤාති’පි මේ නෝ. නෝති’පි මේ නෝ. නෝ නෝති’පි මේ නෝ. නත්ථි පරෝ ලෝකෝති? අත්ථි ච නත්ථි ච පරෝ ලෝකෝති? නේවත්ථි න නත්ථි පරෝ ලෝකේ අත්ථි සත්තා විපපාතිකා? නත්ථි සත්තා විපපාතිකා අත්ථි ච නත්ථි ච සත්තා විපපාතිකා? නේවත්ථි න නත්ථි සත්තා විපපාතිකා? අත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මං ඵලං විපාකෝ? නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ? අත්ථි ච නත්ථි ච සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ? නේවත්ථි න නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ? හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා? න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා? හෝති ච න හෝති ච තථාගතෝ පරම්මරණා? නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා ති? ඉති - මං පු-ජසි “නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා”ති ඉති - මේ අස්ස, නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණාති ඉති තේ නං ඛ්‍යාකරෙය්‍යං. ඒවම්පි මේ නෝ. තථාති’පි මේ නෝ. අඤ්ඤාති’පි මේ නෝ. නෝති’පි මේ නෝ. නෝ නෝති’පි මේ නෝ”ති.

ස්වාමීනී, ඔය විදිහට මං කිව්වහම සංජය බේලට්ඨිපුත්තයා මට මෙහෙම කිව්වා. “මහාරාජ, පරලොවක් තියෙනවා ද? කියල මගෙන් විමසුවොත් එතකොට මට හිතෙනවා නම් පරලොවක් ඇත කියලා මං ඔබට එය විසඳන්නේ පරලොවක් තියෙනවා කියල යි. ඒ වුණාට මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. මා තුළ ඔයිට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමකුත් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ. ඒ වගේ ම පරලොවක් නැද්ද? කියල මගෙන් ඇහුවොත් පරලොවක් තියෙනවා ද නැද්ද? කියල පරලොවක් ඇත්තේත් නැද්ද? නැත්තේත් නැද්ද? කියල විපපාතික සත්වයන් ඉන්නවාද? කියල විපපාතික සත්වයන් නැද්ද? කියල විපපාතික සත්වයන් ඇද්ද නැද්ද? කියල විපපාතික සත්වයන් ඇත්තේත් නැද්ද? නැත්තේත් නැද්ද? කියල හොඳ නරක කර්මවල ඵලවිපාක තියෙනවා ද? කියල හොඳ නරක කර්මවල ඵල විපාක නැද්ද? කියල හොඳනරක කර්මවල ඵලවිපාක ඇත්තේත්

නැද්ද නැත්තේත් නැද්ද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඉන්නවාද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු නැද්ද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඉන්නවාද? නැද්ද? කියල තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැද්ද නැත්තේත් නැද්ද? කියල මගෙන් විමසුවොත් එතකොට මට හිතෙනවා නම් තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු අත්තේත් නෑ නැත්තේත් නෑ කියලා මං ඔබට එය විසඳන්නේ තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නෑ, නැත්තේත් නෑ කියල යි. ඒ වුණාට මා තුළ ඔවුනි අදහසක් නම් නෑ. මා තුළ ඒ අයුරින් පිළිගැනීමක් නෑ. මා තුළ ඔයිට වෙනස් අයුරකින් පිළිගැනීමක් නෑ. නො පිළිගන්නවා කියල දෙයකුත් නෑ. නො පිළිගන්නේ නැත කියල දෙයකුත් නෑ.

ඉන්පං බෝ මේ හන්නේ සඤ්ජයෝ බේලට්ඨිපුත්තෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ වික්ඛේපං බ්‍යාකාසි. සෙය්‍යථාපි හන්නේ අම්බං වා පුට්ඨෝ ලබුපං බ්‍යාකරෙය්‍ය ලබුපං වා පුට්ඨෝ අම්බං බ්‍යාකරෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ මේ හන්නේ සඤ්ජයෝ බේලට්ඨිපුත්තෝ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ වික්ඛේපං බ්‍යාකාසි. තස්ස මය්හං හන්නේ ඒතදහෝසි: අයඤ්ච ඉමේසං සමණුබ්‍රාහ්මණානං සබ්බබාලෝ සබ්බමූල්භෝ කථංහි නාම සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුට්ඨෝ සමානෝ වික්ඛේපං බ්‍යාකරිස්සති?ති. තස්ස මය්හං හන්නේ ඒතදහෝසි. “කතං හි නාම මාදියෝ සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජ්ඣේ වසන්තං අපසාදේතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා?”ති. සෝ බෝ අහං හන්නේ සඤ්ජයස්ස බේලට්ඨිපුත්තස්ස භාසිතං නේව අහිනන්දිං නප්පටික්කෝසිං. අනහිනන්දින්වා අප්පටික්කෝසින්වා අනත්තමනෝ අනත්තමනවාචං අනි-ජාරෙන්වා තමේව වාචං අනුග්ගණ්හන්නෝ අනික්කුජ්ජන්නෝ උට්ඨායාසනා පක්කාමිං.

ඉතින් ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට සංජය බේලට්ඨිපුත්තයා මට අමරාවික්ෂේපවාදය (ප්‍රශ්න අසන්නන් වික්ෂිප්ත වෙන පරිදි ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යාම) පැවසුවා. ස්වාමීනී, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අඹ ගැන ඇසූ කල්හී දෙල් ගැන කියා දෙනවා වගේ. දෙල් ගැන ඇසූ කල්හී අඹ ගැන කියා දෙනවා වගේ. ඒ අයුරින් ම ස්වාමීනී, මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදි බවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට ඔය විදිහට සංජය බේලට්ඨිපුත්තයා මට අමරාවික්ෂේපවාදය (ප්‍රශ්න අසන්නන් වික්ෂිප්ත වෙන පරිදි ආදෙකු මෙන් ලිස්සා යාම) පැවසුවා. ස්වාමීනී, එතකොට මට මෙහෙම හිතූනා. “මේ පුද්ගලයා මේ ශ්‍රමණුබ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් හැමෝට ම වැඩිය බාලයෙක්. හැමෝට ම වැඩිය

මෝචයෙක්. මේ ජීවිතයේ දී ම පැවිදිබවෙන් ලබන ප්‍රයෝජන ගැන විමසද්දී කොහොම නම් අමරාවික්ෂේපය ගැන විස්තර කරන්නේ ද?” ස්වාමීනී, එතකොට මට මෙහෙමත් හිතුනා. “මං වගේ කෙනෙක් තම විජිතයෙහි වාසය කරන ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ පෙළිය යුතුයි කියල කොහොම නම් සිතනට ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ මං සංජය බේලට්ඨිපුත්තයා ගේ කීම පිළිගත්තේ නෑ. ප්‍රතික්ෂේප කළෙත් නෑ. නො පිළිගෙන, ප්‍රතික්ෂේප නො කොට, නො සතුටු සිතින් යුතු ව, නමුත් නො සතුටු සිතින් වචනයක් නිකුත් කරන්නේ නැතිව, ඒ කියමන භාරගන්නේ නැතිව, සිතේ පිහිටුවා නො ගෙන අසුනෙන් නැගිට නික්මිලා ගියා.

24. සෝ’හං භත්තේ භගවත්තම්පි පු-ජාමි: යථා නු බෝ ඉමානි භත්තේ පුට්ඨප්පායනනානි, සෙය්‍යථිදං: භත්ථාරෝහා සක්කා නු බෝ මේ භත්තේ ඒවමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතු?න්ති.”

24. ස්වාමීනී, ඒ මං භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙනුත් අසන්නම්. “ස්වාමීනී, ඉගෙන ගත යුතු යම් ආකාර වූ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර රාශියක් තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ඇතරුවන් ඉන්නවා ඉතින් ස්වාමීනී, ගිහි ජීවිතයේ දී ඔය විදිහට ප්‍රතිඵල ලබද්දී පැවිදි ජීවිතයෙනුත් ඔය ආකාරයෙන් ම ලබා ගන්නා ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවන් ද?” කියලා.

“සක්කා මහාරාජ. තේන හි මහාරාජ තඤ්ඤේවෙන්ථ පටිපු-ඡිස්සාමි. යථා තේ ඛමෙය්‍ය, තථා නං ඛ්‍යාකරෙය්‍යාසි”.

“පින්වත් මහාරාජ, ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවනි. එසේ නම් පින්වත් මහාරාජ, මං ඔබෙන් ම මේ කාරණය විමසන්නම්. ඔබ යම් විදිහකට නම් කැමැති ඒ විදිහට පිළිතුරු දෙන්න.”

25. “තං කිම්මඤ්ඤසි. මහාරාජ, ඉධ තේ අස්ස පුරිසෝ දාසෝ කම්මකාරෝ පුබ්බුට්ඨාසි ප-ජානිපාති කිංකාරපට්ඨසාවි මනාපචාරී පියවාදී මුඛුල්ලෝකකෝ. තස්ස ඵ්ථමස්ස: “අ-ජරියං වත හෝ, අබ්භූතං වත හෝ. පුඤ්ඤානං ගති පුඤ්ඤානං විපාකෝ. අයං හි රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ මනුස්සෝ. අහම්පි මනුස්සෝ. අයං හි රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතෝ සමංගිහුතෝ

පරිවාරේනි දේවෝ මඤ්ඤේ. අහම්පනම්හි 'ස්ස දාසෝ කම්මකාරෝ පුබ්බට්ඨායි ප-ඡානිපාති කිංකාරපට්ඨස්සාචි මනාපචාරී පියවාදී මුඛල්ලෝකකෝ. සෝ වතස්සාහං පුඤ්ඤානි කරෙය්‍යං. යන්ත්‍රුනාහං කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය"න්ති.

25. “පින්වත් මහාරාජ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? මෙහි ඔබ ගේ දාස වූ පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු කම්කරුවෙක්. උදේ පාන්දර නැගිටිනවා. අන්තිමට ම නිදනවා. කළ යුතු දේ සොයාබලා කරනවා. සිත් ගන්නා අයුරින් හැසිරෙනවා. ප්‍රිය බස් කියනවා. සතුටු සිතින් ඔබේ මුහුණ බලනවා. ඔහුට මේ විදිහට සිතෙනවා. පින්වල ගතිය නම්, පින්වල විපාක නම් ඒකාන්තයෙන් ම අසිරිමත්, ඒකාන්තයෙන් ම පුදුම සහගත යි. මේ වේදේහිපුත්ත අජාසත් මගධ රජතුමා මනුෂ්‍යයෙක්. මමත් මනුෂ්‍යයෙක්. නමුත් වේදේහිපුත්ත අජාසත් මගධ රජතුමා පංචකාම ගුණයෙන් පිණා ගිහිත් එයින් ඉඳුරන් පිණවමින් ඉන්නේ දෙවියෙකු වගෙයි. නමුත් මං එතුමා ගේ දාසයෙක්. කම්කරුවෙක්. උදේ පාන්දර නැගිටිනවා. අන්තිමට ම නිදනවා. කළ යුතු දේ සොයාබලා කරනවා. සිත් ගන්නා අයුරින් හැසිරෙනවා. ප්‍රිය බස් කියනවා. සතුටු සිතින් ඔබේ මුහුණ බලනවා. එහෙමනම් ඒ මමත් පින් දහම් කළොත් මෙතුමා වගේ වේවි. ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත්වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ කායේන සංචුතෝ විහරෙය්‍ය, වාචාය සංචුතෝ විහරෙය්‍ය, මනසා සංචුතෝ විහරෙය්‍ය, සාස-ඡාදනපරමතාය සන්තුට්ඨෝ අභිරතෝ පටිවේකේ.

ඔහු පස්සෙ කාලෙක කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා කයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. වචනයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. මනසින් සංවරව වාසය කරනවා. කෙලෙස් නැසීමේ උතුම් අරුතෙන් යුතු ව හුදෙකලා විවේකයෙහි ඇලී වාසය කරනවා.

තඤ්ඤෙ- තේ පුරිසා ඒවමාරෝවෙය්‍යුං: “යග්ගේ දේව ජානෙය්‍යාසි, යෝ තේ පුරිසෝ දාසෝ කම්මකාරෝ පුබ්බට්ඨායි ප-ඡානිපාති කිංකාරපට්ඨස්සාචි

මනාපචාරී පියවාදී මුඛල්ලෝකකෝ, සෝ දේව කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ. සෝ ඵ්චං පබ්බජිතෝ සමානෝ කායේන සංවුතෝ විහරති, වාචාය සංවුතෝ විහරති, මනසා සංවුතෝ විහරති. සාස-ඡාදනපරමතාය සන්තුට්ඨෝ අභිරතෝ පව්චෙකේ”ති. අපි නු ත්චං ඵ්චං වදෙය්‍යාසි: ඵ්තු මේ හෝ සෝ පුරිසෝ. පුනදේව හෝතු දාසෝ කම්මකාරෝ පුබ්බට්ඨායී ප-ඡානිපාතී කිංකාරපට්ඨසාවී මනාපචාරී පියවාදී මුඛල්ලෝකකෝ”ති.

එතකොට ඔබ ගේ රාජපුරුෂයන් අර පුද්ගලයා ගැන මේ විදිහට දැනුම් දෙනවා. “අවසරයි දේවයන් වහන්ස, දන්නවා ද? ඔබේ ඒ දාස පුරුෂයෙක් හිටියා. ඔහු කම්කරුවෙක්. උදේ පාන්දර නැගිටිනවා. අන්තිමට ම නිදනවා. කළ යුතු දේ සොයාබලා කරනවා. සිත් ගන්නා අයුරින් හැසිරෙනවා. ප්‍රිය බස් කියනවා. සතුටු සිතින් ඔබේ මුහුණ බලනවා. දේවයන් වහන්ස, ඔහු කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙලා ඉන්නවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා කයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. වචනයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. මනසින් සංවරව වාසය කරනවා. කෙලෙස් නැසීමේ උතුම් අරුතෙන් යුතු ව හුදෙකලා විවේකයෙහි ඇලී වාසය කරනවා” කියල. එතකොට ඔබ මේ විදිහට කියනවා ද? “භවත්ති, මාගේ ඒ පුරුෂයා පැමිණේවා. යළිත් මාගේ දාසයා වේවා. කම්කරුවා වේවා. උදේ පාන්දර නැගිටින, අන්තිමට ම නිදන, කළ යුතු දේ සොයාබලා කරන, සිත් ගන්නා අයුරින් හැසිරෙන, ප්‍රිය බස් කියන, ඔහු සතුටු සිතින් මගේ මුහුණ බලාවා” කියල.

“නෝ හේතං භන්තේ. අථ බෝ නං මයමේව අභිවාදෙය්‍යාමපි, ප-චුට්ඨෙය්‍යාමපි, ආසනේනපි නිමන්තෙය්‍යාම. අභිනිමන්තෙය්‍යාමපි නං විවර පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලානප-වයභේසජ්ජපරික්ඛාරේති. ධම්මිකම්පි’ස්ස රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිදහෙය්‍යාමා”ති.

“ස්වාමීනී, එහෙම දෙයක් වෙන්නේ නෑ. එහෙම නම් අපි ම යි ඔහුට ආදරයෙන් වදින්නේ. අපි ම යි ඔහු දැක හුනස්නෙන් නැගිටින්නේ. ආසනයක් වුණත් පිළිගන්වන්නේ. විවර පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පසින් මනා කොට පිළිගන්වන්නේ. උන්වහන්සේට දැහැමින් රැකවරණ සළස්වන්නේ”

“නං කිම්මඤ්ඤපි මහාරාජ, යදි ඵ්චං සන්නේ හෝති වා සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං නෝ වා?”ති.

“පින්වත් මහාරාජ, ඉතින් ඔය විදිහට කරුණු යෙදෙන කොට චික මේ ජීවිතයේ දී දැක්ක හැකි පැවිදිබවේ ඵලයක් ද? නැද්ද?”

“අද්ධා බෝ හත්තේ ඵ්චං සත්තේ හෝති සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤප්පල”නිති.

“ස්වාමීනී, ඔය විදිහට කරුණු යෙදෙන කොට, ඒකාන්තයෙන් ම මේ ජීවිතයේ දී දැක්ක හැකි පැවිදිබවේ ඵලයක් ම යි.”

“ඉදං බෝ තේ මහාරාජ මයා පටමං දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤප්පලං පඤ්ඤාත්ත”නිති.

“පින්වත් මහාරාජ, මෙය වනාහී මා විසින් ඔබට පෙන්වා දෙන පැවිදිබව තුළින් මේ ජීවිතයේ දී ම ලැබිය හැකි පළමු වෙති ප්‍රයෝජනය යි.”

26. “සක්කා පන හත්තේ අඤ්ඤමිපි ඵ්වමේව දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤප්පලං පඤ්ඤාපේතු?”නිති.

26. “ස්වාමීනී, පැවිදිබව තුළින් මේ ජීවිතයේ දී ම අත්විදිය හැකි ඔය ආකාර වූ වෙනත් ප්‍රයෝජනත් පෙන්වා දෙන්නට පුළුවන් ද?”

“සක්කා මහාරාජ. තේන හි මහාරාජ තඤ්ඤේවෙන්ථ පටිපු-ඡිස්සාමි. යථා තේ ඛමෙය්‍ය, තථා නං ඛ්‍යාකරෙය්‍යාසි. තං කිම්මඤ්ඤසි මහාරාජ, ඉධ තේ අස්ස පුරිසෝ කස්සකෝ ගහපතිකෝ කාරකාරකෝ රාසිවඬ්ඬකෝ, තස්ස ඵ්වමස්ස: අ-ජරියං වත හෝ, අබිභූතං වත හෝ. පුඤ්ඤානං ගති පුඤ්ඤානං විපාකෝ. අයං හි රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ මනුස්සෝ. අහමිපි මනුස්සෝ. අයං හි රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ පඤ්චහි කාමගුණේහි සමප්පිතෝ සමංගිභූතෝ පරිවාරේති දේවෝ මඤ්ඤේ. අහමිපනමිහි’ස්ස කස්සකෝ ගහපතිකෝ කාරකාරකෝ රාසිවඬ්ඬකෝ, සෝ වතස්සාහං පුඤ්ඤානි කරෙය්‍යං. යන්ත්‍රුනාහං කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”නිති.

“පින්වත් මහාරාජ, ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවනි. එසේ නම් පින්වත් මහාරාජ, මං ඔබෙන් ම මේ කාරණය විමසන්නම්. ඔබ යම් විදිහකට නම් කැමැති ඒ විදිහට පිළිතුරු දෙන්න. “පින්වත් මහාරාජ, මේ ගැන ඔබ කුමක්

ද හිතන්නේ? මෙහි ඔබ ගේ ගොවියෙක් වූ ගෘහපතියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඔබට බදු ගෙවනවා. ධනධාන්‍ය වැඩි කර දෙනවා. ඔහුට මේ විදිහට සිතෙනවා. පින්වල ගතිය නම්, පින්වල විපාක නම් ඒකාන්තයෙන් ම අසිරිමත්, ඒකාන්තයෙන් ම පුදුම සහගත යි. මේ වේදේහිපුත්ත අජාසත් මගධ රජතුමා මනුෂ්‍යයෙක්. මමත් මනුෂ්‍යයෙක්. නමුත් වේදේහිපුත්ත ආජාසත් මගධ රජතුමා පංචකාම ගුණයෙන් පිණිං ගිහිත් එයින් ඉඳුරන් පිණිවමින් ඉන්නේ දෙවියෙකු වගෙයි. නමුත් මං එතුමා ගේ ගොවියෙක් වූ ගෘහපතියෙක්. එතුමාට බදු ගෙවනවා. ධනධාන්‍ය වැඩි කර දෙනවා. එහෙමනම් ඒ මමත් පින් දහම් කළොත් මෙතුමා වගේ වේවි. ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත්වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන අප්පං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්නං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්නං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ කායේන සංවුතෝ විහරෙය්‍ය, වාචාය සංවුතෝ විහරෙය්‍ය, මනසා සංවුතෝ විහරෙය්‍ය, ඝාස-ඡාදනපරමතාය සන්තුට්ඨෝ අභිරතෝ පටිච්ඤේ.

ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා කයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. වචනයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. මනසින් සංවරව වාසය කරනවා. කෙලෙස් නැසීමේ උතුම් අරුතෙන් යුතු ව හුදෙකලා විවේකයෙහි ඇලී වාසය කරනවා.

නං - තේ පුරිසා ඒවමාරෝවෙය්‍යාං: යග්ඤේ දේව ජානෙය්‍යාසි, යෝ තේ පුරිසෝ කස්සකෝ ගහපතිකෝ කාරකාරකෝ රාසිවඛ්ඪකෝ, සෝ දේව කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ කායේන සංවුතෝ විහරති, වාචාය සංවුතෝ විහරති, මනසා සංවුතෝ විහරති. ඝාස-ඡාදනපරමතාය සන්තුට්ඨෝ අභිරතෝ පටිච්ඤේති. අපි නු ත්වං ඒවං වදෙය්‍යාසි: ඒතු මේ හෝ සෝ පුරිසෝ. පුනදේව හෝතු කස්සකෝ ගහපතිකෝ කාරකාරකෝ රාසිවඛ්ඪකෝ”ති?

එකකොට ඔබ ගේ රාජපුරුෂයන් අර පුද්ගලයා ගැන මේ විදිහට දැනුම් දෙනවා. “අවසරයි දේවයන් වහන්ස, දන්නවා ද? ඔබේ ඒ ගොවියෙක් වූ ගෘහපතියෙක් හිටියා. ඔහු ඔබට බදු ගෙව්වා. ධනධාන්‍ය වැඩි කර දුන්නා. දේවයන් වහන්ස, ඔහු කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙලා ඉන්නවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා කයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. වචනයෙන් සංවරව වාසය කරනවා. මනසින් සංවරව වාසය කරනවා. කෙලෙස් නැසීමේ උතුම් අරුතෙන් යුතු ව හුදෙකලා විවේකයෙහි ඇලී වාසය කරනවා” කියල. එකකොට ඔබ මේ විදිහට කියනවා ද? “භවත්ති, මාගේ ඒ පුරුෂයා පැමිණෙවා. යළිත් මාගේ ගොවියෙකු වේවා. ගෘහපතියෙකු වේවා. බදුගෙවන්නෙකු වේවා. ධනධාන්‍ය වැඩි කරන්නෙකු වේවා” කියල.

“නෝ හේතං හත්තේ. අථ බෝ නං මයමේව අභිවාදෙය්‍යාමපි, ප-චුට්ඨෙය්‍යාමපි, ආසනේනපි නිමන්තෙය්‍යාම. අභිනිමන්තෙය්‍යාමපි නං විවර පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලානප-වයභේසජ්ජපරික්ඛාරේහි. ධම්මිකම්පිස්ස රක්ඛාවරණගුත්තිං සංවිද්භෙය්‍යාමා”ති.

“ස්වාමීනී, එහෙම දෙයක් වෙන්නේ නෑ. එහෙම නම් අපි ම යි ඔහුට ආදරයෙන් වදින්නේ. අපි ම යි ඔහු දැක හුනස්නෙන් නැගිටින්නේ. ආසනයක් වුණත් පිළිගන්වන්නේ. විවර පිණ්ඩපාත සේනාසන ගිලන්පසින් මනා කොට පිළිගන්වන්නේ. උන්වහන්සේට දැහැමින් රැකවරණ සළස්වන්නේ”

“තං කිම්මඤ්ඤපි මහාරාජ, යදි ඒවං සන්නේ හෝති වා සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපථං නෝ වා?”ති.

“පින්වත් මහාරාජ, ඉතින් ඔය විදිහට කරුණු යෙදෙන කොට වක මේ ජීවිතයේ දී දැක්ක හැකි පැවිදිබවේ ඵලයක් ද? නැද්ද?”

“අද්ධා බෝ හත්තේ ඒවං සන්නේ හෝති සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපථං”නති.

“ස්වාමීනී, ඔය විදිහට කරුණු යෙදෙන කොට, ඒකාන්තයෙන් ම මේ ජීවිතයේ දී දැක්ක හැකි පැවිදිබවේ ඵලයක් ම යි.”

“ඉදං බෝ තේ මහාරාජ මයා දුතියං දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤපථං පඤ්ඤත්ත”නති.

“පින්වත් මහාරාජ, මෙය වනාහී මා විසින් ඔබට පෙන්වා දෙන පැවිදිබව තුළින් මේ ජීවිතයේ දී ම ලැබිය හැකි දෙ වෙනි ප්‍රයෝජනය යි.”

27. “සක්කා පන හත්තේ අඤ්ඤමපි දිට්ඨේව ධම්මේ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පඤ්ඤාපේතුං ඉමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ඤං පණ්ණතතරඤ්ඤවා?”ති.

27. “ස්වාමීනී, පැවිදිබව තුළින් මේ ජීවිතයේ දී ම අත්විදිය හැකි ඔය ප්‍රයෝජනයන්ටත් වඩා අතිශයින් ම උසස් වූත්, අතිශයින් ම ප්‍රණීත වූත් පැවිදිබවෙන් ලබන වෙනත් ප්‍රයෝජනත් පෙන්වා දෙන්නට පුළුවන් ද?”

“සක්කා මහාරාජ. තේන හි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි සාධුකං මනසිකරෝහි භාසිස්සාමි”ති.

“පින්වත් මහාරාජ, ප්‍රයෝජන දක්වන්නට පුළුවනි. එසේ නම් පින්වත් මහාරාජ, මනා කොට සවන් යොමා අසන්න. නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මා කියා දෙන්නම්.”

“ඒවං හත්තේ”ති ඛෝ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ භගවතෝ ප-වස්සෝසි.

“එසේය ස්වාමීනී,” කියලා වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නා.

28. භගවා ඒතදවෝච: “ඉධ මහාරාජ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුක්කරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පවේදේති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

28. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම දෙසුම වදාළා. “පින්වත් මහාරාජ, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුක්කර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සාන වූ, බුද්ධ වූ, භගවා

වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කලාණ වූත්, මැද කලාණ වූත්, අවසානය කලාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතෝ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බාධෝ ඝරාවාසෝ රජෝපථෝ. අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මවරියං චරිතුං. යන්තූනාහං කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

එතකොට ගහපතියෙක් වේවා, ගහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කාරණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන අප්පං වා භෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා භෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංචරසංචුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අඤ්ඤාමත්තේසු චජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කාය-කම්මචචිකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝපනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤඤේන සමන්තාගතෝ, සන්තුට්ඨෝ.

ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කාය හා වචිකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකූ දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සළකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

29. කථඤ්ඤ මහාරාජ හික්මූ සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ මහාරාජ හික්මූ පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිච්චතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසන්ධෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

29. පින්වත් මහාරාජ, හික්මූ සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මහාරාජ, මෙහි හික්මූ සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත් හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පවට ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියවි ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චතෝ හෝති. දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභූතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

නුදුන් දේ ගැනීම අත් හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී චිරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

අබ්‍රහ්මචාරී ඛව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මෙවුන සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මුසාවාදං පනාය මුසාවාදා පටිච්චතෝ හෝති. ස-වචාදී ස-වසන්ධෝ ථේතෝ ප-වයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

බොරු කීම අත් හැරලා, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථීරව පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

පිසුණං වාවං පනාය පිසුණාය වාවාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසං භේදාය. ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සංභිතානං වා අනුප්පදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

කේලාම් කීම අත්හැරලා කේලාම් කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නේ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වුවත් අනුබල දෙනවා. සමගි වුවත් හා වාසයට කැමතියි. සමගි වුවත් හා එක්ව වසනවා. සමගි වුවත් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

ඵරුසං වාවං පනාය ඵරුසාය වාවාය පටිච්චතෝ හෝති. යා සා වාවා තේළා කණ්ණසුඛා පෝමනීයා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරූපිං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවත්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

සම්ඵප්පලාපං පනාය සම්ඵප්පලාපා පටිච්චතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී චිත්තවාදී, නිධානවාදී, වාචං භාසිතා කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසඤ්ඤිතං. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

තේරුමක් නැති කතා බහ අත්හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. චිත්තය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාවුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

30. ඛිජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ රත්තූපරතෝ පටිච්චතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිනවිසුකදස්සනා පටිච්චතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිච්චතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චතෝ හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ආමකධඤ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ඉන්ථිකුමාරික-පටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. අජේළකපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. හත්ථිගාවස්සවළවපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. දුතෙය්‍ය පහිණගමනානුයෝගා පටිච්චතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චතෝ හෝති. තුලාකුට-කංසකුටමානකුටා පටිච්චතෝ හෝති. උක්කෝටනවඤ්චනනිකතිසාවියෝගා පටිච්චතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරාමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

30. පැලවෙන ඛිජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල භෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇඟපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී

ඉන්නවා. එළඟිනිමෙන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උගුරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළ හෙළඳාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයන් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

චුල්ලසීලං නිව්ඨිතං
චුලසීලය නිමාවිය

31. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං බීජගාමභූතගාමසමාරම්භං අනුයුක්තා විහරන්ති සෙය්‍යථීදං: මූලබීජං බන්ධබීජං ඵච්චබීජං අග්ගබීජං බීජබීජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

31. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මූලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, පස්වෙනුවට බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳිලිම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයන් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

32. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

32. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා තියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා තියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

33. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූනං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවනං හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාඛ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

33. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තාල ගසා නැටීම්, චේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනි ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අශ්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසුක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

34. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨිකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංකකං මොක්ඛවිකං විංගුලකං

පක්කාල්හකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

34. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්නික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරහට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරහ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරහ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිතු දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

35. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඒවරුපං උ-වාසයනමහාසයනං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝනකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඒකන්තලෝමිං කට්ඨිස්සං කෝසෙය්‍යං කුක්කකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිතප්පවේණං කාදලිමීගපවරප-ව-ත්ථරණං සඋත්තර-ජදං උහතෝලෝහිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

35. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුබෝපහෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාත්සි සුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙන්නම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, සුළුත් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒමත නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමින් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට

රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

36. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති - සෙය්‍යථීදං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලේපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛලේපනං හත්ථබන්ධං සිබාන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං බග්ගං ඡන්තං විත්‍රූපාහනං උණ්ඨිසං මණං වාලවිජනිං විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

36. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් තෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගෑම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම. විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

37. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං චෝරකථං මහාමත්තකථං සේනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අන්තකථං පානකථං වත්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගන්ධකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉත්ථීකථං පුරිසකථං කුමාරකථං කුමාරිකථං සුරකථං විසිබාකථං කුම්භට්ඨානකථං පුඛ්ඛපෝතකථං නානත්තකථං ලෝකක්ඛායිකං සමුද්දක්ඛායිකං

ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

37. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

38. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං විශ්ගාහිකකථං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: “න ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානිස්සසි? මි-ඡාපට්ඨපන්නෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨපන්නෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ඡා අවච. ප-ඡා වචනීයං පුරේ අවච. ආචිණ්ණං තේ විපරාවත්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිශ්ගහිතෝ ත්වමසි. වර වාදස්පමොක්ඛාය. නිබ්බේද්දේහි වා සං-පහෝසි”ති. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය විශ්ගාහිකකථාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

38. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නෙ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම චිත්තය දන්නෙ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩ පිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිවයුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ

කිවයුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළනා. මා විසින් නුඹට වාද නංවල යි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

39. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපං දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගමනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: රක්ඛං රාජමහාමත්තානං බත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ජ. අමුත්‍රාග-ජ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

39. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණ්ඩිත පණත් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණ්ඩිතය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමැතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩිත පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ පණ්ඩිත පණත් ගෙනයන ගිහියන් ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

40. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ කුහකා ව භොන්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිස්සේසිකා ව ලාභේන ලාභං නිජිගිංසිකාරෝ. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

40. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම්, කොදොල් කිරීම්, නැති ගුණ කීම් ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට

ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහක කමින් වාට්ටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මජ්ඣිමනිකාය - නිට්ඨිකං

මධ්‍යම සීලය නිමාවිය

41. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථිදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිතං ලක්ඛණං මූසික-ඡින්නං අග්ගිහෝමං දබ්බිහෝමං ථුසහෝමං කණහෝමං තණ්ඩුල-හෝමං සප්පිහෝමං තේලහෝමං මුඛහෝමං ලෝහිතහෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුච්ඡා ඛත්තවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ඡිකවිජ්ජා මූසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ජධානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

41. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මියත් කෑ වස්තු බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතු වලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොකරැයි) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂ විද්‍යාව, මූෂික විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද ඊතල විද අරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

42. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරීලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසීලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

42. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඬුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිකල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔවුරු වත් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුන්නන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

43. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං නිය්‍යානං හවිස්සති. රඤ්ඤං අනියානං හවිස්සති. අබ්හන්තරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං

අපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. අඛිහන්තරානං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. අඛිහන්තරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. බහිරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. අඛිහන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති චා ඉති ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

43. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකකට රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකකින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් බාහිර රජුට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් බාහිර රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

44. “යථා චා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාධාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකං වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං වන්දිමසුරියානං

උප්පටගමනං භවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛන්තානං පටගමනං භවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛන්තානං උප්පටගමනං භවිස්සති, ඒවං විපාකෝ උක්කාපාතෝ භවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දිසාධාහෝ භවිස්සති, ඒවං විපාකෝ භූමිවාලෝ භවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දේවදුන්දුහි භවිස්සති, ඒවං විපාකං චන්දිමසූරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං භවිස්සති. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදමපි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

44. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින වන්දුග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. වන්දු ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නො මග යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිහිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

45. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: සුඛිබ්බිකා භවිස්සති, දුඛිබ්බිකා භවිස්සති, සුභික්ඛං භවිස්සති, දුඛික්ඛං භවිස්සති, ඛේමං භවිස්සති, හයං භවිස්සති,

රෝගෝ භවිස්සති, ආරෝග්‍යං භවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛ්‍යානං කාවෙය්‍යං ලෝකායනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

45. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී ආහාරපානාදියෙන් සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇතිවෙනවා කියමින් ඵලා ඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාන, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායන ශාස්ත්‍ර ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්ලිනුත් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

46. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුබ්භගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජීවිහා-නිත්ථම්භනං හනුසංහතනං හත්ථාහිප්ප්පනං හනුප්ප්පනං කණ්ණප්ප්පනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-වුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබ්භුජ්ජලනං සිරිවහානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

46. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළු වී නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම්

කිරීම, කණ් අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ්ණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මී පූජා කිරීම යනාදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

47. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ථිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: සන්නිකම්මං පණ්ඩිකම්මං භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නභාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සිස-විරේවනං කණ්ණකේලං නෙත්තනප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-චඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ණා මූලහේසජ්ජානං අනුප්පාදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

47. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත්වීම. චතුර මතුරා මුණ සේදවීම. චතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ළඳරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

48. ස ඛෝ සෝ මහාරාජ හික්ඛු ඵ්වං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ ඛත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං

ප-වත්ථිකතෝ. ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣාත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං බෝ මහාරාජ හික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

48. පින්වත් මහාරාජ, ඒ හික්ඛු වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔවුනු පළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් මහාරාජ, හික්ඛුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විතව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් මහාරාජ, ඔන්න විදිහට යි හික්ඛු සීලසම්පන්න වන්නේ.

49. කථඤ්ච මහාරාජ හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ මහාරාජ හික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝකේන සද්දං සුත්වා ඝාණේන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං ඝායිත්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣාත්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං බෝ මහාරාජ හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

49. පින්වත් මහාරාජ, හික්ඛුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මහාරාජ, මෙහිලා හික්ඛුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් ඇස නමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස

පිළිපදිනවා. ඇස රුක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආසාදනය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස නමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයක් දොමනසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. මනස රුක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් මහාරාජ, හික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

50. කථඤ්ච මහාරාජ හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ මහාරාජ හික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාටිපත්තච්චරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති. අසිතේ පිතේ ඛායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-වාරපස්සාවකම්මේ සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ යිතේ නිසින්නේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං ඛෝ මහාරාජ හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ හෝති.

50. පින්වත් මහාරාජ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් මහාරාජ, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කලාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් මහාරාජ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

51. කථඤ්ච මහාරාජ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ මහාරාජ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති.

සෙය්‍යථාපි මහාරාජ, පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරෝ'ව ඩේති, ඒවමේව ඛෝ මහාරාජ, භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන විවරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපානේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ මහාරාජ භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

51. පින්වත් මහාරාජ, භික්ඛුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මහාරාජ, මෙහිලා භික්ඛුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපානයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් මහාරාජ, ඔය අයුරින් ම භික්ඛුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපානයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් මහාරාජ, භික්ඛුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

52. සෝ ඉමිනා ව අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන සතිසම්පජ්ඣස්සේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පඬ්ඛනං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ජාහත්තං පිණ්ඩපානපටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

52. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටු වීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපානය වළඳා, දානයෙන් පසු (ඵවුති තැනක) පළගක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

53. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පහාය විගතාභිජ්ඣෙධන -නසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපඳෝසං පහාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණහූතභිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපඳෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති.

ථිනමිද්ධං පභාය විගතථිනමිද්ධො විහරති අලෝකසඤ්ඤී සතො සම්පජානො. ථිනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය අනුද්ධතො විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්තචිත්තො. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ජං පභාය තිණ්ණවිචිකි-ජො විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ජාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

53. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය අත්හැර තරඟ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

54. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සම්ඡ්ඤ්ඤාං, සෝ යාති ච පෝරාණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා චස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සම්ඡ්ඤ්ඤාං. සෝ’හං යාති ච පෝරාණාති ඉණමුලාති තාති ච බ්‍යාන්ති අකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතො නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

54. පින්වත් මහාරාජ, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එතකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

55. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං වස්ස න-ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායේ බලමත්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-වෙය්‍ය, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා වස්ස කායේ බලමත්තා, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ඡාදේසි. නවස්ස මේ ආසි කායේ බලමත්තා. සෝ’මහි ඵ්තරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ඡාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමත්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

55. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමක් ප්‍රිය යි. ඔහු ගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමක් ප්‍රිය යි. මගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

56. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනාගාරා මු-වෙය්‍ය සොක්ථිතා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝ’මහි ඵ්තරහි තම්හා ඛන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොක්ථිතා අබ්බයේන. නත්ථි මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

56. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

57. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා දාසඛ්‍යා මුත්තෝ අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

57. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතුනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නොහැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

58. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කත්තාර-ද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්බික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ අපරේන සමයේන තං කත්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය ඛේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ සධනෝ සහෝගෝ කත්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජී දුබ්බික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ’මිහි ඒතරහි තං කත්තාරං නිණ්ණෝ සොත්ථිනා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ ඛේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

58. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත

කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

59. ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා බන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඒවං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භූජ්ජසං, යථා බේමන්තභූමිං ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

59. පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි. හික්ඛුටත් (කලින්) ණයක් ගත්තා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් මහාරාජ, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහමයි හික්ඛුට තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

60. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති.

60. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දි මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිදෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතුව සැපක් විදිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

61. සෝ විචි-වෙ කාමේහි විචි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සච්චාරං විචේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්තෝති පරිසන්තෝති පරිපූරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

61. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

62. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ දක්ඛේ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයවුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්ථෝසකං පරිප්ථෝසකං සන්නෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි ස්නේහානුගතා ස්නේහපරේතා සන්නරඛාහිරා වුටා ස්නේහේන න ව පශ්ඨරණි.

62. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නභවන) දක්ෂ නභවත්තෙක් හෝ නභවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝභ බඳුනක නානසුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එතකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නභන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරිලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙත් නෑ.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්ඛු ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්ථරිති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, ඔය විදිහම යි. හික්ඛුව මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

64. පුන ව පරං මහාරාජ හික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං -තෙසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං

සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

64. පින්වත් මහාරාජ, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිද්ධිමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

65. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ උදකරහඳෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරන්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ ව න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුපච්ඡෙය්‍ය, අප්ථ ඛෝ තම්භා ව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජිත්වා තමේව උදකරහදං සීතේන වාරිතා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපූරෙය්‍ය පරිප්පරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස වාරිතා සීතේන අප්පුටං අස්ස.

65. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් කියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සත් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙව් ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව ඛෝ මහාරාජ භික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි ඛෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා.

එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

66. පුන ව පරං මහාරාජ භික්ඛු ජිනියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සනිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

66. පින්වත් මහාරාජ, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතුව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන් වෙනි ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

67. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ උප්පලිනියං වා පදුමිනියං වා පුණ්ඩරීකිනියං වා අප්පේක-වානි උප්පලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරීකානි වා උදකේ ජාතානි උදකේ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති තානි යාව වග්ගා යාව ව මූලා සිකේන වාරිතා අභිසන්තානි පරිසන්තානි පරිපුරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරීකානං වා සිකේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස.

67. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදු නෙළුම් විලක හෝ ඇතුම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එකකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මූල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැනම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්කු ඉමමේව කායං නිජජිතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්තෝති පරිසන්තෝති පරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනෝ කායස්ස නිජජිතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරස්සව පණ්ණතරස්සව.

පින්වත් මහාරාජ, ඔය විදිහම යි. හික්කු ව මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුබ්බයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුබ්බයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

68. පුන ව පරං මහාරාජ හික්කු සුබ්බස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා සුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛා-සනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

68. පින්වත් මහාරාජ, නැවතත් කියනවා නම් හික්කු ව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොමනස් දොමනස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ විදානේන චත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනෝ කායස්ස විදානේන චත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්කු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචනෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරස්සව පණ්ණතරස්සව.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාඩි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එතකොට

ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ වගේ ම යි හික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

69. පුන ව පරං මහාරාජ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුජී වාතුම්මහාභුතිකෝ මානාපෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-වු-ණදනපරිමද්දන-හේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

69. පින්වත් මහාරාජ, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාශ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීම්වලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

70. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ මණි වෙඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ණෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්ත්ව සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා වදානං වා පණ්ඩු-සුත්තං වා. තමේනං වක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-වචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණි වෙඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ණෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්ත්ව සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා වදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති.

70. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝඨි මාණ්ඩ්‍යයක් තියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිටිතුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෛරෝඨි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිටිතුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා” කියලා.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ යිතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුජී වාතුම්මහාභුතිකෝ මානාපෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අති-වු-ඡාදනපරිමද්දන-හේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං සුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරස්ථ පණ්ණතරස්ථව.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච්ච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියලා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

71. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රුපිං මනෝමයං සබ්බංගප-වංගිං අභිනින්නියං,

71. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රුපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ මුඤ්ජම්භා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය. තස්ස ඵවමස්ස: අයං මුඤ්ජෝ අයං ඉසිකා අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ජම්භාත්ථෙව ඉසිකා පවාළ්භාති.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජතණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ මුඤ්ජතණ ගස යි, මේ තණ ගොබය යි. එතකොට මුඤ්ජතණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජතණ ගසෙන් ම යි තණ ගොබය ඇදල ගත්තේ කියලා.

සෙය්‍යථාපි චා පන මහාරාජ පුරිසෝ අසිං කෝසියා පවාහෙය්‍ය. තස්ස ඵවමස්ස: “අයං අසි අයං කෝසි, අඤ්ඤෝ අසි, අඤ්ඤා කෝසි, කෝසියාත්ථෙව අසි පවාළ්භෝ”ති.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එතකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා.

සෙය්‍යථාපි චා පන මහාරාජ පුරිසෝ අහිං කරණ්ඩෝ උද්ධරෙය්‍ය. තස්ස ඵවමස්ස: “අයං අහි අයං කරණ්ඩෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤා කරණ්ඩෝ, කරණ්ඩාත්ථෙව අහි උබ්භතෝ”ති.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයි පෙට්ටිය. එතකොට නයා අනෙකෙක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමමිහා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රූපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගිං අභිනින්නියං. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණිතතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තං දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නො පිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

72. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ’පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආචිභාවං නිරෝභාවං නිරෝකුඩ්ඨං නිරෝපාකාරං නිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේ’පි අභිජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ. ඉමේ’පි චන්දිමසුරියෝ ඒවං මහිද්ධිකෝ ඒවං මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

72. ඔහු (ඒ හික්බුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ

විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්ට සලස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සදූ පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

73. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ දක්ඛේ කුම්භකාරෝ වා කුම්භකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

73. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැටිටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හඳන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හඳනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරාජ දක්ඛේ දන්තකාරෝ වා දන්තකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇත්දත් කැටයම්-කරුවෙක් හෝ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇත්දත්ත යම් ම ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයම් හඳනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

සෙය්‍යථාපි වා පන මහාරාජ දක්ඛේ සුවණ්ණකාරෝ වා සුවණ්ණකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රනක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හඳුනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඒව. සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ යීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඬ්ඬං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ෂති සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ෂති සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසුරියේ ඒව. මහිද්ධිකේ ඒව. මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන චසං චත්තේති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණිතතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක් ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සලස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමත්, උඩට මතු වීමත් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වශී කරගෙන ඉන්නවා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

74. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුභාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්නිකේ ච.

74. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

75. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපටිපත්තෝ සෝ සුභණ්‍ය්‍ය හේරිසද්දම්පි මුදිංගසද්දම්පි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දම්පි, තස්ස ඵවමස්ස: හේරිසද්දෝ ඉති'පි මුදිංගසද්දෝ ඉති'පි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉති'පි.

75. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දිගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා.

ඵවමේච බෝ මහාරාජ භික්ඛු ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්ත-මානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුභාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්නිකේ ච. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය

(චිත්‍රම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එකකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ලඟ ශබ්දයන් අසනවා. පිත්තවත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොදුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

76. සෝ ඵච සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, විතදෝසං වා චිත්තං විතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, විතමෝහං වා චිත්තං විතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

76. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්‍රම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත විතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත විතමෝහී සිතක් වශයෙන්

දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

77. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ ඉන්ථි වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුවා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ජේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-චචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකංවා අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය.

77. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්න කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එකකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -නෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තාම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි.

සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -නෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, විතරාගං වා චිත්තං විතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, විතදෝසං වා චිත්තං විතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං

සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති
 පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං වා චිත්තං
 මහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං වා චිත්තං
 සඋත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං වා චිත්තං
 සමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං වා චිත්තං
 විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං
 වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං
 සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච
 පණ්ණිතතරඤ්ච.

එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම
 සිතින් පිරිසිඳ දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන්
 දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ
 සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත
 චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත
 සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චිතමෝහී සිතක් වශයෙන්
 දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත විසිරුණු සිත සමාධිමත්
 සිත සමාධි රහිත සිත නො දියුණු සිත
 දියුණු සිත එකඟ වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිත
 කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක්
 වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන්
 නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර
 කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත්
 මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

78. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ
 විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ
 පුබ්බේනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ
 අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඵකම්පි ජාතිං, ද්වේපි
 ජාතියෝ, තිස්සෝපි ජාතියෝ, වතස්සෝපි ජාතියෝ, පඤ්ච'පි ජාතියෝ,
 දස'පි ජාතියෝ, විසම්පි ජාතියෝ, තිංසම්පි ජාතියෝ, වත්තාරිසම්පි ජාතියෝ,
 පඤ්ඤාසම්පි ජාතියෝ, ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිසතසහස්සම්පි;
 අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි
 සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵං. නාමෝ ඵං ගොත්තෝ ඵං. චණ්ණෝ
 ඵං මාහාරෝ ඵං. සුබදුක්ඛපටිසංවේදී ඵං මායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ

අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවං නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංචේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

78. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විචට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විචට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිත ව සවිස්තර ව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

79. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පුරිසෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය තම්භා’පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ජෙය්‍ය. තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ සකම්භා ගාමා අමුං ගාමං අග-ණිං තත්‍ර ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භාපි ගාමා අමුං ගාමං අග-ණිං තත්‍රාපි ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. සෝ’මිහි තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝ”ති.

79. පින්වත් මහාරාජ, එක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන්

යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මං මගේ ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙහුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කථාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඩව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමටම නැවත ආවා” කියලා.

ඒවමේව බෝ මහාරාජ හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඒකම්පි ජාතිං, ද්වේපි ජාතියෝ, තිස්සෝපි ජාතියෝ, චතස්සෝපි ජාතියෝ, පඤ්චපි ජාතියෝ, දසපි ජාතියෝ, විසමිපි ජාතියෝ, තිංසමිපි ජාතියෝ, චත්තාරිසමිපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමිපි ජාතියෝ, ජාතිසතමිපි, ජාතිසහස්සමිපි, ජාතිසහස්සමිපි; අනේකේපි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේපි විවට්ටකප්පේ, අනේකේපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඒවං නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුබදුක්ඛපට්ඨසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවං නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුබදුක්ඛපට්ඨසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති. ඉදම්පි බෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච්ච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්කේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව

මෙහෙම යි. කුම ධර්ම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් වුන වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කැවේ බිව්වේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් වුන වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිත ව සවිස්තර ව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොදුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

80. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ණාදිට්ඨිකා, මි-ණාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

80. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් වුන වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ

කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීක වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මිදිටු වෙලා, සම්මිදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් වූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීක වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

81. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ මජ්ඣේ සිංඝාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ වක්ඛුමා පුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පටිසන්තේ’පි නික්ඛමන්තේ’පි රථියා විනිසඤ්චරන්තේ’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්තේ’පි, තස්ස ඵ්වමස්ස: එතේ මනුස්සා ගේහං පටිසන්ති. එතේ නික්ඛමන්ති. ඒතේ රථියා විනිසඤ්චරන්ති. ඒතේ මජ්ඣේ සිංඝාටිකේ නිසින්තා’ති.

81. පින්වත් මහාරාජ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා.

ඵවමේව බෝ මහාරාජ හික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතෝ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන වක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති: ඉමේ වත හොත්තෝ සත්තා

කායදු-වරින්තේන සමන්තාගතා, වච්ඡු-වරින්තේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරින්තේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරමිමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුචරින්තේන සමන්තාගතා, වච්ඡුචරින්තේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරින්තේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරමිමරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උපපජ්ජමානේ භිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති. ඉදම්පි ඛෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතරඤ්ච.

පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ භවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ භවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිටු වෙලා, සම්දිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොඳුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි.

82. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදාතේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ඵ්වං ජානතෝ ඵ්වං පස්සතෝ කාමාසවාපි චිත්තං විමු-චති භවාසවාපි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤාණං හෝති ඛිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

82. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එකකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ හික්ෂුච ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වූණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

83. සෙය්‍යථාපි මහාරාජ පබ්බතසංඛේපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාච්චෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ තීරේ ධීනෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛරකඨලම්පි ම-ජගුම්බම්පි වරන්තම්පි තිට්ඨන්තම්පි. තස්ස ඵ්චමස්ස: අයං ඛෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාච්චෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා'පි සක්ඛරකඨලා'පි ම-ජගුම්බා'පි වරන්තාපි තිට්ඨන්තාපිති.

83. පින්චත් මහාරාජ, ඵ්ක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳ යි. හරිම ප්‍රසන්න යි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකින්නට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලි, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල.

ඵ්වමේච ඛෝ මහාරාජ භික්ඛු ඵ්චං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නා-මේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ඵ්චං ජානතෝ ඵ්චං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති බිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. ඉදං ඛෝ මහාරාජ සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං පුරිමේහි සන්දිට්ඨිකේහි සාමඤ්ඤඵලේහි අභික්කන්තතරඤ්ච පණ්ණතරඤ්ච. ඉමස්මා ච පන මහාරාජ සන්දිට්ඨිකා සාමඤ්ඤඵලං අඤ්ඤං සන්දිට්ඨිකං සාමඤ්ඤඵලං උත්තරිතරං චා පණ්ණතරං චා නත්ථිති.

පින්චත් මහාරාජ, අන්න ඵ් විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන්

බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එකකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වූණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ” යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. පින්වත් මහාරාජ, මෙයත් අර කලින් කියන ලද ශ්‍රමණ ඵලයන්ට වඩා අතිශයින් සොදුරු වූත් ප්‍රණීත වූත් මේ ජීවිතයේ දී ම ලද හැකි පැවිදි දිවියේ ඵලයකි. පින්වත් මහාරාජ, මෙලොව දී ම දැක්ක හැකි පැවිදි ජීවිතයේ මෙම ප්‍රතිඵලයට වඩා වෙනස් වූත්, උත්තරීතර වූත්, ප්‍රණීතතර වූත් සන්දිට්ඨික ශ්‍රමණඵලයක් නම් නෑ.

84. ඒවං චූත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “අභික්කන්තං භන්තේ අභික්කන්තං භන්තේ. සෙය්‍යථාපි භන්තේ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූළ්භස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අත්ඨකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තීති. ඒවමේව භන්තේ භගවතා අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භන්තේ භගවන්තං සරණං ග-ණාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භගවා ධාරේතු අජ්ජනග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතං. අ-චයෝ මං භන්තේ අ-චගමා යථාබාලං යථාමූළ්භං යථාඅකුසලං යෝ’හං පිතරං ධම්මිකං ධම්මරාජානං ඉස්සරියස්ස කාරණා ජීවිතා වෝරෝපෙසිං. තස්ස මේ භන්තේ භගවා අ-චයං අ-චයතෝ පටිග්ගණනාතු ආයතිං සංවරායා”ති.

84. මෙසේ වදාළ විට වේදේහී පුත්‍ර වූ අජාසත් මගධරජු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මූලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සළකන සේක්වා! ස්වාමීනී, බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ, යම් බඳු මං ධාර්මික වූත්, ධාර්මික රජකෙනෙකු වූත් පියාණන්ව රාජ ඉසුරු කරණ කොට ගෙන ජීවිතයෙන් තොර කළා. ඒ වරද මාව යට කරගෙන තියෙනවා. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මාගේ ඒ වරද මත්තෙහි සංවර වීම පිණිස වරදක් වශයෙන් ම පිළිගන්නා සේක්වා!”

85. තග්ග ත්වං මහාරාජ අ-වයෝ අ-වගමා යථාබාලං යථාමුළ්භං යථාඅකුසලං යෝ ත්වං පිතරං ධම්මිකං ධම්මරාජානාං ජීවිතා චෝරෝපේසි. යතෝ ච බෝ ත්වං මහාරාජ අ-වයං අ-වයතෝ දිස්වා යථාධම්මං පටිකරෝසි. තත්තේ මයං පටිගණ්හාම. වුද්ධි හේසා මහාරාජ අරියස්ස චිනයෝ යෝ අ-වයං අ-වයතෝ දිස්වා යථාධම්මං පටිකරෝති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජතිති.

85. පින්වත් මහාරාජ, ඒකාන්තයෙන් ම බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්ෂයෙක් වගේ සිටිමින් කළ ඒ වරද ඔබව යට කරගෙන ගියා. යම් බඳු ඔබ ධර්මික වූ, ධාර්මික රජු වූ තම පියාණන් ජීවිතයෙන් තොර කළා නෙව. නමුත් පින්වත් මහාරාජ, ඔබ යම් කලෙක වරද වරද වශයෙන් දැක ධර්මයට අනුව ප්‍රතිකර්ම කරයි නම් ඔබේ ඒ වරද (පිළිගෙන නිවැරදි වූ බවට) අපි පිළිගන්නවා. පින්වත් මහාරාජ, වරද වරද වශයෙන් දැකලා ධර්මානුකූල ප්‍රතිකර්ම කරනවා නම්, මත්තෙහි සංවර වෙනවා නම්, ඒක ආර්ය චිනයෙහි (බුදු සසුනෙහි) අභිවෘද්ධියක් ම යි.

86. ඒවං චූත්තේ රාජා මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහීපුත්තෝ භගවත්තං ඒතදචෝච: හන්ද ච දානි හත්තේ ග-ජාම බහුකි-වා මයං බහුකරණියාති. “යස්ස දානි ත්වං මහාරාජ කාලං මඤ්ඤසී”ති. අථ බෝ රාජා

මාගධෝ අජාතසත්තු වේදේහිපුත්තෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමෝදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

86. මෙසේ වදාළ විට වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “එහෙමනම් ස්වාමීනී, අපි දැන් යන්නම්. අපිට බොහෝ වැඩ තියෙනවා නෙව්. බොහෝ කටයුතු තියෙනවා නෙව්.” “පින්වත් මහාරාජ, යම් ගමනකට කල් දන්නවා නම් දැන් එයට කාලය යි.” ඉතින් වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය ආදරයෙන් පිළිගෙන, අනුමෝදන් වෙලා, අසුනෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කොට, පැදකුණු කොට නික්ම ගියා.

87. අළු බෝ භගවා අවිරපක්කන්තස්ස රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වේදේහිපුත්තස්ස භික්ඛු ආමන්තේසි: ඛතායං භික්ඛවේ රාජා, උපහතායං භික්ඛවේ රාජා. ස්වායං භික්ඛවේ රාජා පිතරං ධම්මිකං ධම්මරාජානං ජීවිතා න වොරෝපෙස්සථ ඉමස්මිං යේව ආසනේ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උප්පජ්ජස්සථාති. ඉදමවෝච භගවා. අත්තමනා තේ භික්ඛු භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

87. එතකොට වේදේහි පුත්‍ර අජාසත් මගධ රජු පිටත් වී ගිය නොබෝ වේලාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා වදාළා. “පින්වත් මහණෙනි, මේ රජ්ජරුවන් දහම දකින වාසනාව නැමැති මුල් ගැලවී ගිය කෙනෙක්, පින්වත් මහණෙනි, මේ රජ්ජරුවන් දහම දැකීමේ වාසනාව මුළුමණින් ම විනාශ කරගත් කෙනෙක්. පින්වත් මහණෙනි, ඉදින් මේ රජ්ජරුවන් ධාර්මික වූත්, ධාර්මික රජු වූ තම පියාණන්ව ජීවිතයෙන් තොර කළේ නැත්නම්, මේ ආසනයේ දී ම කෙලෙස් රහිත වූ, මල රහිත වූ, දහම් ඇස (සෝවාන්) පහළ වෙලා ඉවරයි.” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ. සතුටු සිත් ඇති ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ මෙම කාරණය සතුටින් පිළිගත්තා.

සාමඤ්ඤඵලසුත්තං නිට්ඨිතං දුතියං
දෙවෙනි සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය නිමාවිය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

3.

අම්බට්ඨ සුත්තං

අම්බට්ඨ මාණවකයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුතං ඒකං සමයං භගවා කෝසලේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසතේහි යේන ඉ-ඡානංගලං නාම කෝසලානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා ඉ-ඡානංගලේ විහරති ඉ-ඡානංගලවනසණ්ඨේ.

1. මා හට අසන්නට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සංඝයා සමඟ කොසොල් ජනපදයෙහි වාරිකාවේ වඩ්දි කොසොල් වැසියන් ගේ ඉච්ඡානංගල නම් වූ බ්‍රාහ්මණ ගමට ද වැඩම කළා. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉච්ඡානංගල ගමෙහි ඉච්ඡානංගල නම් වූ වන ලැහැබෙහි වැඩ සිටියා.

2. තේන ඛෝ පන සමයෙන බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති උක්කට්ඨං අජ්ඣාචසති සත්තුස්සදං සතිණ්කට්ඨෝදකං සධඤ්ඤං රාජභොග්ගං රඤ්ඤා පසේනදිනා කෝසලේන දිත්තං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං. අස්සෝසි ඛෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති:

2. ඒ කාලයෙහි පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා උක්කට්ඨා කියන නගරයේ වාසය කළා. ඒ නගරය ඔහුට පසේනදී කොසොල් රජුගෙන් ලැබුණු තැග්ගක්. ඒක ශ්‍රේෂ්ඨ තැග්ගක්. එහි බොහෝ ජනයා ඉන්නවා. තණ සහිත, දරසහිත, ජලය සහිත වූ, බොහෝ ධාන්‍ය තියෙනවා. රාජ පරිභෝග නගරයක්. ඉතින් පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට මේ කතාව අසන්ට ලැබුණා.

“සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යකුලා පබ්බජිතෝ කෝසලේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසතේහි ඉ-ඡානංගලං අනුප්පත්තෝ ඉ-ඡානංගලේ විහරති ඉ-ඡානංගලවනසණ්ඨේ. තං ඛෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: “ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ සුරිසදම්ම සාරථී

සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණුබ්බාත්මණිං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චෙදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු බෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හෝති”ති.

“භවත්ති, අන්ත ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ කොසොල් රට වාරිකාවේ වඩිද්දී ඉච්ඡානංගලයටත් වැඩිම කරලා ඉච්ඡානංගල ගමේ ඉච්ඡානංගල වනලැහැබෙහි වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක. සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක. විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක. සුගත වන සේක. ලෝකවිදු වන සේක. අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක. සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක. බුද්ධ වන සේක. භගවා වන සේක. උත්චහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඩුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උත්චහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද” කියලා.

3. තේන බෝ පන සමයේන බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස අම්බට්ඨෝ නාම මාණවෝ අන්තේවාසී හෝති අජික්ඛායකෝ මන්තධරෝ තිණ්ණං චේදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකේටුභානං සාක්ඛරප්පහේදානං ඉතිහාස-පඤ්චමානං පදකෝ වෙය්‍යාකරණෝ ලෝකායතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අන්වයෝ අනුඤ්ඤාතපටිඤ්ඤාතෝ සකෝ ආචරියකෝ තේවිජ්ජකෝ පාවචනෝ යමහං ජානාමී තං ත්වං ජානාසි, යං ත්වං ජානාසි තමහං ජානාමීති.

3. එසමයෙහි පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට අම්බට්ඨ මාණව නමින් ගෝලයෙක් හිටියා. ඔහු චේදය හදරපු, මන්ත්‍ර පාඩම් කරපු, ත්‍රිචේද පාරප්‍රාප්ත වූ කෙනෙක්. ඔහු භාෂා ශාස්ත්‍ර පිළිබඳ සික්ෂා නිරුත්ති සහිත අක්ෂර ප්‍රභේද සහිත දැනුමෙන් යුතු ඉතිහාසය පස්වැනි කොට දන්නා කෙනෙක්. ඒ වගේ ම

පද පාඨ, ව්‍යාකරණ දන්තා ලෝකායන ශාස්ත්‍රයන්, මහාපුරුෂ ලක්ෂණත් ගැන මනා නිපුණත්වයක් ඇති කෙනෙක්. ඒ වගේ ම උගන්වන ලද ත්‍රිවේදයට අදාළ කරුණු ගැන “මං යමක් දන්නවා නම්, (එම්බා ශිෂ්‍යය,) ඔබ ද එය දන්නවා. ඔබ යමක් දන්නවා නම්, මාත් එය දන්නවා” කියලා තමන් ගේ ආචාර්යවරුන් විසින් සමතත්වයෙහිලා සලකනු ලබන කෙනෙක්.

4. අට බෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති අම්බට්ඨං මාණවං ආමන්තේසි. “අයං තාන අම්බට්ඨ සමණෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යකුලපබ්බජිතෝ කෝසල්ලේසු චාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසතේහි ඉ-ඡානංගලං අනුප්පත්තෝ ඉ-ඡානංගලේ විහරති ඉ-ඡානංගලවනසණ්ඨේ. නං බෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: “ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු බෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හෝති”ති.

4. එතකොට පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා අම්බට්ඨ මාණවකයා ඇමතුවා. “පුතේ අම්බට්ඨ, ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ මේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ කොසොල් රට චාරිකාවේ වඩිද්දී ඉච්ඡානංගලයටත් වැඩිම කරලා ඉච්ඡානංගල ගමේ ඉච්ඡානංගල වනලැහැබෙහි වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳව මෙවැනි කල්‍යාණ කීර්ති රාවයක් පැතිර ගොස් තිබෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණු නිසා අරහං වන සේක. සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද.”

ඒහි ත්වං තාන අම්බට්ඨ යේන සමණෝ ගෝතමෝ තේනුපසංකම. උපසංකමිත්වා සමණං ගෝතමං ඡානාහි යදි වා නං භවත්තං ගෝතමං තථාසන්නංයේව සද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ, යදි වා නෝ තථා, යදි වා සෝ භවං ගෝතමෝ තාදිසෝ, යදිවා න තාදිසෝ, තථා මයං නං භවත්තං ගෝතමං චේදිස්සාමාහි.

“පුතේ අම්බට්ඨ, මෙහෙ එන්න. ඔබ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ළඟට යන්න. ගිහිත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන දැන ගන්න. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ තුළ පවතින්නා වූ ම කීර්ති සෝභාවක් ද පැතිර තියෙන්නේ, එහෙම නැත්නම් නො පවතින දෙයක් ගැන කීර්ත සෝභාවක් ද

කියලා. එහෙමත් නැත්නම්, ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ තුළ එබඳු ගුණ තියෙනවා ද? නැත්නම් එබඳු ගුණ රහිත ද, කියලා ඔය විදිහට අපි ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන දැනගන්නට කැමැති යි.”

5. “යථා කථං පනාහං හෝ තං හවත්තං ගෝතමං ජාතිස්සාමි යදි වා තං හවත්තං ගෝතමං තථාසත්තංයේව සද්දෝ අබ්බුග්ගතෝ, යදි වා නෝ තථා, යදි වා සෝ හවං ගෝතමෝ තාදිසෝ යදි වා න තාදිසෝ”ති.

5. “හවත, මං කොහොම ද ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන දැන ගන්නේ? ඒ කියන්නේ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ තුළ තිබෙන්නා වූ ම ගුණයන් ගැන ද ඔය කීර්ති රාවය පැතිර තියෙන්නේ. නො එසේ නම් නැති ගුණ පිළිබඳ ව ද කියලා? ඒ වගේ ම හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ තුළ එබඳු ගුණ තියෙනවා ද? එහෙමත් නැත්නම් එබඳු ගුණ නැත්ද කියලා?”

6. “ආගතානි බෝ තාත අම්බට්ඨ අම්භාකං මන්තේසු ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණානි යේහි සමන්තාගතස්ස මහාපුරිසස්ස ද්වේව ගතියෝ හවන්ති අනඤ්ඤා: සං- අගාරං අජ්ඣාචසති රාජා හෝති චක්කවත්ති ධම්මිකෝ ධම්මරාජා වාතුරන්තෝ විජිතාච්ඡනපදත්ථා-වරියප්පත්තෝ සත්තරතසමන්තාගතෝ. තස්සිමානි සත්තරතනානි හවන්ති. සෙය්‍යථිදං: චක්කරතනං හත්ථිරතනං අස්සරතනං මණ්ණරතනං ඉත්ථිරතනං ගහපතිරතනං පරිනායකරතනමේව සත්තමං. පරෝසහස්සං බෝ පනස්ස පුත්තා හවන්ති සූරා වීරංගරූපා පරස්සෙත්තප්පමද්දනා. සෝ ඉමං පඨවිං සාගරපරියන්තං අදණ්ඨෙන අසත්ථේන ධම්මෙන අභිවිජිය අජ්ඣාචසති.

6. පුතේ අම්බට්ඨ, අප ගේ මන්ත්‍රවල මහා පුරිස ලක්ෂණ තිස් දෙකක් ගැන විස්තර ඇවිල්ල තියෙනවා නෙව. ඉදින් යම් මහාපුරුෂයෙකුට ඔය ලක්ෂණ තියෙනවා නම්, ඒ උතුමන්ට තියෙන්නේ ගති දෙක යි. වෙන එකක් නෑ. ඉදින් ඔහු ගිහි ගෙදර වාසය කරනවා නම්, සක්විති රජකෙනෙක් වෙනවා. ධාර්මික වූ ධාර්මික රජු වූ සිව් මහා සමුදුර ජයගත් කෙනෙක් වෙනවා. ජනපදවල තහවුරු බවට පත් වෙනවා. මාණ්ඩ්‍ය හතකින් සමන්විත වෙනවා. ඔහුට මෙන්න මේ මාණ්ඩ්‍යයන් හත ලැබෙනවා. ඒ කියන්නේ, චක්‍ර මැණික, ඇත් මැණික, අශ්ව මැණික, මාණ්ඩ්‍ය මැණික, ස්ත්‍රී මැණික, ගෘහපති මැණික, පුත්‍ර මැණික කියන්නේ හත්වෙනි එකයි. ඉතින් ඔහුට දාහකට වැඩි පිරිසක් පුතුන් හැටියට ලැබෙනවා. ඔවුන් හරි සුරයි. මහාවීරවරයන්. සතුරු

සේනා මඩිනවා. ඔහු මේ සාගරය කෙලෙවර කොට ඇති පොළොව දඬුවමෙන් තොරව ආයුධයෙන් තොරව ධර්මයෙන් ම සුවිශේෂ ජය ලබාගෙන වාසය කරනවා.

ස- බෝ පන අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති අරහං හෝති සම්මා-සම්බුද්ධෝ ලෝකේ විචන්ත-ජදෝ. අහං බෝ පන තාන අම්බට්ඨ මන්තානං දාතා, ත්වං මන්තානං පටිග්ගහේතා”ති.

ඉදින් ඒ මහාපුරුෂයා ගිහිගෙය අත්හැර අනගාරිකව පැවිදි වෙනවා නම්, ලෝකයෙහි සියළු පටින් මිදුණු අරහත් වූ සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ නමක් වෙනවා. පුනේ අම්බට්ඨ, මම තමයි ඔබට මන්ත්‍ර දෙන කෙනා. ඔබ ඒ මන්ත්‍ර පිළිගන්නා කෙනා නෙව්”

“ඒවං හෝති බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛර-සාතිස්ස පටිස්සුත්වා උට්ඨායාසනා බ්‍රාහ්මණං පොක්ඛරසාතිං අභිවාදෙන්වා පදක්ඛිණං කත්වා චළවාරථමාරුජ්ඣ සම්බහුලේහි මාණවේහි සද්ධිං යේන ඉ-ඡානංගලවනසණ්ඩෝ තේන පායාසි. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානේන ගන්ත්වා යානා ප-වෝරෝහිත්වා පත්තිකෝ’ව ආරාමං පාවිසි.

“භවත, එසේය” කියලා අම්බට්ඨ මාණවකයා පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දීලා අසුනෙන් නැගිට, පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට ආදරයෙන් චන්දනා කොට, ප්‍රදක්ෂිණා කොට වෙළඹුන් යොදු රථයක නැගලා, බොහෝ තරුණයින් සමඟ ඉච්ඡානංගල වනලැහැබ කරා පිටත් වුණා. යානයෙන් යා හැකිතාක් බිම දක්වා ගිහින් යානයෙන් බැහැල පාගමනින් ම ආරාමයට පිවිසුණා.

7. තේන බෝ පන සමයේන සම්බහුලා භික්ඛු ආබ්භෝකාසේ වංකමන්ති. අප්ඨ බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ යේන තේ භික්ඛු තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා තේ භික්ඛු ඒතදවෝච: “කහන්තු බෝ හෝ ඒතරහි සෝ භවං ගෝතමෝ විහරති? තං හි මයං භවන්තං ගෝතමං දස්සනාය ඉධුපසංකන්තා”ති.

7. ඒ වන විට බොහෝ භික්ෂූන් වහන්සේලා එළිමහනෙහි සක්මන් කරනවා. එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයා ඒ භික්ෂූන් කරා එළඹුණා. එළඹ ඒ භික්ෂූන්ට මෙකරුණ පැවසුවා. “භවන්ති, මේ වෙලාවේ ඒ භවත් ගෞතමයන්

වහන්සේ වැඩ ඉන්නේ කොහේද? අපි ඒ හවන් ගෞතමයන් වහන්සේව දැකගැනීම පිණිසයි මෙහි ආවේ.”

8. අප බෝ තේසං භික්ඛූනං ඒතදහෝසි: “අයං බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ අභිඤ්ඤානකෝලඤ්ඤෝ ටෙව අභිඤ්ඤානස්ස ච බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛර-සාතිස්ස අන්තේවාසී. අගරු බෝ පන භගවතෝ ඒවරුපේහි කුලපුත්තේහි සද්ධිං කථාසල්ලාපෝ හෝති”ති. තේ අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝචු: “ඒසෝ අම්බට්ඨ විහාරෝ සංචූත්තද්වාරෝ තේන අප්පසද්දෝ උපසංකමිත්වා අතරමානෝ ආලින්දං පටිසිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගළං ආකෝට්ඨෙහි, විවරිස්සති තේ භගවා ද්වාරන්ති.”

8. එතකොට ඒ භික්ඛූන්ට මෙහෙම හිතුනා. “මේ අම්බට්ඨ මාණවකයා ඉතා සම්භාවනීය පවුලක කෙනෙක්. ඒ වගේ ම ඉතාමත් ප්‍රසිද්ධ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා ගේ ගෝලයෙක්. ඉතින් මෙවැනි කුලපුත්‍රයන් සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කථාබහ ඇති වීම කරදරයක් නොවේ” කියලා. ඒ භික්ඛූන් අම්බට්ඨ මාණවකයාට මෙය පැවසුවා. “පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ දොර වහල කියෙන්නේ විහාරය තමයි. ඔබ එතැනට නිශ්ශබ්දව ගිහිත් කලබල නැතිව ආලින්දයට පිටිසිලා උගුර පාදලා දොර අඟුලට සෙමින් තට්ටු කරන්න. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔබට දොර විවර කරන සේක්ම ය.”

9. අප බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ යේන සෝ විහාරෝ සංචූත්තද්වාරෝ තේන අප්පසද්දෝ උපසංකමිත්වා අතරමානෝ ආලින්දං පටිසිත්වා උක්කාසිත්වා අග්ගළං ආකෝට්ඨෙහි. විවරි භගවා ද්වාරං. පාටිසි අම්බට්ඨෝ මාණවෝ. මාණවකා’පි පටිසිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අම්බට්ඨෝ පන මාණවෝ චංකමන්තෝ’පි නිසින්නේන භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කථං සාරාණීයං වීතිසාරේති. ධීතෝ’පි නිසින්නේ භගවතා කඤ්චි කඤ්චි කථං සාරාණීයං වීතිසාරේති.

9. ඉතින් අම්බට්ඨ මාණවකයා ඒ දොරවසා ඇති විහාරය ඇති තැනට නිශ්ශබ්දව ගිහිත් කලබල නො වී ආලින්දයට පිටිසිලා උගුරපාදා සෙමින් දොර අඟුලට තට්ටු කළා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දොර විවර කොට වදාළා. අම්බට්ඨ මාණවකයා ඇතුළට පිටිසුනා. අනෙක් තරුණයෙකුත් පිටිසිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසදර කථාබහේ යෙදිලා එකත්පස්ව වාඩි වුණා. නමුත් අම්බට්ඨ මාණවකයා වැඩසිටින්නා

වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග ඇවිද ඇවිදත් යම් යම් පිළිසඳර කථාබහේ යෙදෙනවා. වැඩ සිටින්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග හිටගෙනත් යම් යම් පිළිසඳර කථාබහේ යෙදෙනවා.

10. අථ ඛෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: ඒවන්තු ඛෝ තෝ අම්බට්ඨ ඛ්‍රාන්මණෝ වුද්ධෙහි මහල්ලකේහි ආචරියපාවරියේහි සද්ධිං කථසල්ලාපෝ හෝති යථයිදං වරං තිට්ඨං නිසින්තේන මයා කඤ්චි කඤ්චි කථං සාරාණියං විනිසාරේසී?”ති.

10. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයාගෙන් මෙකරුණ විමසුවා. “අම්බට්ඨය, ඔබ වාඩි වී සිටින මාත් සමග ඇවිදිමින්, හිටගෙනත් යම් යම් පිළිසඳර කථා බහේ යෙදෙනවා නම්, ඒ විදිහට ද වැඩිමහල්, ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ ඛ්‍රාන්මණයන් සමඟත් ඔබ ගේ කථාබහ කෙරෙන්නේ?”

“නෝහිදං හෝ ගෝතම. ග-ජන්තෝ වා හි ගෝතම ග-ජන්තේන ඛ්‍රාන්මණෝ ඛ්‍රාන්මණේන සද්ධිං සල්ලපිතුමරහති. ධීතෝ වා හි හෝ ගෝතම ධීතේන ඛ්‍රාන්මණෝ ඛ්‍රාන්මණේන සද්ධිං සල්ලපිතුමරහති. නිසින්තෝ වා හි හෝ ගෝතම නිසින්තේන ඛ්‍රාන්මණෝ ඛ්‍රාන්මණේන සද්ධිං සල්ලපිතුමරහති. සයානෝ වා හි හෝ ගෝතම සයානේන ඛ්‍රාන්මණෝ ඛ්‍රාන්මණේන සද්ධිං සල්ලපිතුමරහති. යේ ච ඛෝ තෝ හෝ ගෝතම මුණ්ඩකා සමණකා ඉබ්භා කණ්භා තන්ධුපාදාප-වා, තේහිපි මේ සද්ධිං ඒවං කථාසල්ලාපෝ හෝති යථරිච හෝතා ගෝතමේනා”ති.

“භවත් ගෞතමනි, එහෙම කරන්නේ නෑ. භවත් ගෞතමයෙනි, ගමන් කරන ඛ්‍රාන්මණයා ගමන් කරන ඛ්‍රාන්මණයෙකු සමග කථා බස් කරන්ට සුදුසු යි. හිටගෙන ඉන්න ඛ්‍රාන්මණයා හිටගෙන ඉන්න ඛ්‍රාන්මණයෙකු සමග කථා බස් කරන්ට සුදුසු යි. වාඩි වී ඉන්න ඛ්‍රාන්මණයා වාඩි වී සිටින ඛ්‍රාන්මණයෙකු සමග කථා බස් කරන්ට සුදුසු යි. සැතපී සිටින ඛ්‍රාන්මණයා සැතපී සිටින ඛ්‍රාන්මණයෙකු සමග කථා බස් කරන්ට සුදුසු යි. එහෙත් භවත් ගෞතමය, යම් ඒ හිසමුඩු කළ උදවිය, ලාමක දිව්ගෙවන, පහත් දිව් ගෙවන, කඵ වූ මහාබ්‍රහ්මයා ගේ යටිපතුලෙන් වැටුණු අය ඉන්නවා නම්, ඔවුන් සමග මගේ මෙබඳු වූ කථාබහ තමයි මට කියෙන්නේ. ඒ භවත් ගෞතමයන් සමග කථා කරන විදිහයි.”

11. “අත්ථිකචතෝ ඛෝ පන තේ අම්බට්ඨ ඉධාගමනං අහෝසි. යායේව ඛෝ පනත්ථාය ආග-ජෙය්‍යාථ තමේව අත්ථං සාධුකං මනසිකරෙය්‍යාථ. අවුසිතවා යේව ඛෝ පන හෝ අයං අම්බට්ඨෝ මාණුවෝ වුසිතමානී කිම්ඤ්ඤු අවුසිතත්තා”ති.

11. “අම්බට්ඨය, ඔබේ මේ ගමන සිදු වුණේ යම්කිසි වැඩක් පිණිස යි. ඉතින් යම්කිසි කටයුත්තක් සඳහා නම් ඔබ ආවේ අන්න ඒ කටයුත්ත ගැනයි හොඳින් මෙනෙහි කළ යුත්තේ. නමුත් හවත්නි, මේ අම්බට්ඨ මාණුවකයා, ස්වකීය ධර්මය තුළ නො හික්මී සිටිය දී ම යි සම්පූර්ණයෙන් හික්මුණු කෙනෙක් හැටියට මාන්තයෙන් ඉන්නේ. මේක නො හික්මුණුකම විනා වෙන කුමක් ද?”

12. අථ ඛෝ අම්බට්ඨෝ මාණුවෝ හගචතා, ආවුසිතවාදේන වු-චමානෝ කුපිතෝ අනත්තමනෝ හගචත්තංයේව බුංසෙන්තෝ හගචත්තංයේව වම්හෙන්තෝ හගචත්තංයේව උපවදමානෝ සමණෝ ච මේ හෝ ගෝතමෝ පාපිතෝ හට්ඨසනීති හගචත්තං ඒතදවෝච: “චණ්ඩා හෝ ගෝතම සක්‍යජාති, ඵරුසා හෝ ගෝතම සක්‍යජාති, ලහුසා හෝ ගෝතම සක්‍යජාති, රහසා හෝ ගෝතම සක්‍යජාති. ඉබ්භා සත්තා ඉබ්භා සමානා න බ්‍රාහ්මණේ සක්කරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ ගරුකරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ මානෙන්ති න බ්‍රාහ්මණේ පූජෙන්ති න බ්‍රාහ්මණේ අපවායන්ති. තයිදං හෝ ගෝතම න-ජන්තං තයිදං නප්පට්ඨපං යදිමේ සක්‍යා ඉබ්භා සත්තා ඉබ්භා සමානා න බ්‍රාහ්මණේ සක්කරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ ගරු කරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ මානෙන්ති න බ්‍රාහ්මණේ පූජෙන්ති න බ්‍රාහ්මණේ අපවායන්තිති.

12. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඇදුරු කුලයෙහි නොහික්මුණු කෙනෙක් ය යන අවුසිතවාදයෙන් පවසනු ලැබූ අම්බට්ඨ මානවකයා කිපුණා. නො සතුටු සිත් ඇති වුණා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ආක්‍රෝෂ කරමින්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේව ම හෙළා කථා කරමින්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම උපවාද කරමින්, මා විසිනුත් ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන්ව දෝෂයට පමුණුවනවා කියල හිතාගෙන මෙහෙම කිව්වා. “හවත් ගෞතමයෙනි, ශාක්‍ය ජාතිය චණ්ඩයි. හවත් ගෞතමයෙනි, ශාක්‍ය ජාතිය ඵරුෂයි. හවත් ගෞතමයෙනි, ශාක්‍ය ජාතිය ලාමක යි. හවත් ගෞතමයෙනි, ශාක්‍ය ජාතිය රථ වචනයෙන් යුක්ත යි. ඔවුන් (බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මෙහෙකාර වූ) ගිහියන්ව ඉඳගෙනත් බ්‍රාහ්මණයන්ට සත්කාර කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට ගෞරව කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට බුහුමන් දක්වන්නේ

නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ව පුදන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට යටහත් පැවැතුම් දක්වන්නේ නෑ. එනිසා හවත් ගෞතමයෙනි, ඒ වැඩේ හරි නෑ. ඒක ගැලපෙන එකක් නොවෙයි. යම් මේ පහත් ගති ඇති ශාක්‍යයන් පහත් ගිහිගති ඇතිව ම සිටිද්දී බ්‍රාහ්මණයන්ට සත්කාර කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට ගෞරව කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට බුහුමන් දක්වන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ව පුදන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට යටහත් පැවැතුම් දක්වන්නේ නෑ.

ඉතිහ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ ඉදං පට්ඨං සක්කේසු ඉබ්භවාදං නිපානේසි.

මේ විදිහට අම්බට්ඨ මාණවකයා ශාක්‍යයන් හට මේ ලාමක ගිහිබව (බමුණන් ගේ මෙහෙකාරබව) හෙවත් ඉබ්භවාදය නම් වූ පළමු වෙනි වෝදනාව හෙළවා.

13. “කිම්පන තේ අම්බට්ඨ සක්‍යා අපරද්ධන්ති?”

“පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔබට ශාක්‍යයන් යම්කිසි වරදක් කරල තියෙනවා ද?”

“ඒකමිදාහං හෝ ගෝතම සමයං ආචරියස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස කේතච්ඡේව කරණයේන කපිලවත්ථුං අගමාසිං. යේන සක්‍යානං සන්ථාගාරං තේනුපසංකමිං. තේන බෝ පන සමයේන සම්බහුලා සක්‍යා -ව සක්‍යකුමාරා ව සන්ථාගාරේ උ-පෙ-සු ආසනේසු නිසින්තා හොන්ති අඤ්ඤමඤ්ඤං අංගුලිපතෝදකේහි සඤ්ජග්ඝන්තා සංකීළන්තා අඤ්ඤදන්ථු මමඤ්ඤේව මඤ්ඤේ අනුජග්ඝන්තා. න මං කෝචි ආසනේන’පි නිමන්තේසි. තයිදං හෝ ගෝතම න-ජන්තං, තයිදං නප්පට්ඨරූපං, යදිමේ සක්‍යා ඉබ්භා සන්තා ඉබ්භා සමානා න බ්‍රාහ්මණේ සක්කරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ ගරුකරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ මානෙන්නි න බ්‍රාහ්මණේ පූජෙන්නි න බ්‍රාහ්මණේ අපවායන්ති”ති.

“හවත් ගෞතමයෙනි, මං එක් කලෙක පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණාචාර්යතුමා ගේ යම්කිසි කටයුත්තකට කපිලවස්තු නගරයට ගියා. එහි ශාක්‍යයන් ගේ විවේකාගාරයකටත් ගියා. ඒ වෙලාවේ බොහෝ ශාක්‍යයන් ශාක්‍යකුමාරවරුන් ඒ විවේකාගාරයෙහි උස් ආසනවල ඉඳගෙන හිටියා. එකිනෙකාට ඇඟිලිවලින් කිහිකවා ගනිමින්, මහාහඬින් සිනාසෙමින්, විහිළු තහළ කරමින් හිටියා. ඒක හරියට මට ම හිනහ වෙනවා වගේ. ඒ කවුරුවත්

මට වාඩි වෙන්න ආසනයක් දුන්නේ නෑ. භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ වැඩේ හරි නෑ. ඒක ගැලපෙන එකක් නොවෙයි. යම් මේ පහත් ගති ඇති ශාක්‍යයන් පහත් ගිහිගති ඇතිව ම සිටිද්දී බ්‍රාහ්මණයන්ට සත්කාර කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට ගෞරව කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට බුහුමන් දක්වන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ව පුදන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට යටහත් පැවැතුම් දක්වන්නේ නෑ.

ඉතිහ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ ඉදං දුතියං සක්කේසු ඉබ්භවාදං නිපාතේසි.

මේ විදිහට අම්බට්ඨ මාණවකයා ශාක්‍යයන් හට මේ ලාමක ගිහිබව (බමුණන් ගේ මෙහෙකාරබව) හෙවත් ඉබ්භවාදය නම් වූ දෙවෙනි චෝදනාව හෙළවා.

14. “ලටුකිකාපි බෝ අම්බට්ඨ සකුණිකා සකේ කුලාවකේ කාමලාපිනී හෝති. සකං බෝ පනේතං අම්බට්ඨ සක්‍යානං යදිදං කපිලවත්ථු. න අරහත්‍යස්මා අම්බට්ඨයෝ ඉමාය අප්පමත්තාය අභිසප්පිතුන්ති.”

14. “පින්වත් අම්බට්ඨය, කැට කිරිල්ල වුණත් තමන් ගේ කුඩුවේ සිටිද්දී හිතුමනාපෙට කෑගසනවා නෙව. ඉතින් අම්බට්ඨ යම් මේ කපිලවස්තු කියල කියන්නේ ශාක්‍යවරුන් සතු තමන් ගේ ම නගරය යි. ඉතින් ඔවුනි අල්ප මාත්‍ර වූ කාරණයකට ආයුෂ්මත් අම්බට්ඨයන් වෛරබැඳ සිටින එක සුදුසු නෑ.”

15. “වත්තාරෝ”මේ හෝ ගෝතම වණ්ණා: බත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්ස සුද්දා. ඉමේසං හි හෝ ගෝතම වතුන්නං වණ්ණානං තයෝ වණ්ණා බත්තියා ව වෙස්සා ව සුද්දා ව අඤ්ඤත්ථු බ්‍රාහ්මණස්සේව පරිවාරිකා සම්පප්පන්ති. තයිදං හෝ ගෝතම න-ජන්නං තයිදං නප්පට්ඨරූපං යදි මේ සක්‍යා ඉබ්භා සන්තා ඉබ්භා සමානා න බ්‍රාහ්මණේ සක්කරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ ගරුකරොන්ති න බ්‍රාහ්මණේ මානෙන්නි න බ්‍රාහ්මණේ පූජෙන්නි න බ්‍රාහ්මණේ අපවායන්ති”ති.

15. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ වර්ණ (කුල) හතරක් තියෙනවා. ක්ෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ක්ෂුද්‍ර කියලා. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ වර්ණ හතරෙන් වර්ණ තුනක්, ඒ කියන්නේ ක්ෂත්‍රිය, වෛශ්‍ය, ක්ෂුද්‍ර යන කුල තුන ඒකාන්ත-යෙන් ම බ්‍රාහ්මණයා ගේ මෙහෙකරුවන් ම යි. එනිසා භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ වැඩේ හරි නෑ. ඒක ගැලපෙන එකක් නොවෙයි. යම් මේ පහත් ගති ඇති

ශාක්‍යයන් පහත් ගිහිගති ඇතිව ම සිටිද්දී බ්‍රාහ්මණයන්ට සත්කාර කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට ගෞරව කරන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට බුහුමන් දක්වන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ව පුදන්නේ නෑ. බ්‍රාහ්මණයන්ට යටහත් පැවැතුම් දක්වන්නේ නෑ.

ඉතිහ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ ඉදං තතියං සක්කේසු ඉබ්භවාදං නිපාතේසි.

මේ විදිහට අම්බට්ඨ මාණවකයා ශාක්‍යයන් හට මේ ලාමක ගිහිබව (බමුණන් ගේ මෙහෙකාරබව) හෙවත් ඉබ්භවාදය නම් වූ තුන්වෙනි චෝදනාව හෙළවා.

16. අථ ඛෝ භගවතෝ ඒතදහෝසි: අතිබාළ්භං ඛෝ අයං අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ සක්කේසු ඉබ්භවාදේන නිම්මානේති. යන්නුනාහං ගොත්තං පු-ජෙය්‍යන්ති.

16. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම හිතුනා. “මේ අම්බට්ඨ මාණවකයා අතිශයින්ම බාල විදිහට ශාක්‍යන් හට ලාමක ගිහිවාදයෙන් පිරිහෙලා කථා කරනවා. මා මෙයා ගේ ගෝත්‍රය කුමක් ද කියලා අහන එක හොඳ යි.”

අථ ඛෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: “කථං ගොත්තෝසි අම්බට්ඨා?ති” “කණ්භායනෝහමස්මි හෝ ගෝතමා”ති.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයාගෙන් මෙකරුණ විමසුවා. “අම්බට්ඨයන් කවර ගෝත්‍ර ඇති කෙනෙක් ද?” “හවත් ගෞතමයෙනි, මං කණ්භායන ගෝත්‍රයට අයිති කෙනෙක්.”

17. “පෝරාණං ඛෝ පන තේ අම්බට්ඨ මාතෘපෙත්තිකං නාමගොත්තං අනුස්සරතෝ අය්‍යපුත්තා සක්‍යා භවන්ති, දාසිපුත්තෝ ත්වමසි සක්‍යානං සක්‍යා ඛෝ පන අම්බට්ඨ රාජානං ඔක්කාකං පිනාමහං දහන්ති.”

17. “පින්වත් අම්බට්ඨය, ඔබ ගේ මව්පියවරුන් අයත් පැරණි නම්ගොත් සිහිකරද්දී ශාක්‍යයන්ම යි ඔබ ගේ ආර්ය (ස්වාමී) සූත්‍රයන් වන්නේ. ඔබ ශාක්‍යයන් ගේ දාසියෙකු ගේ පුතෙක්. අම්බට්ඨය ශාක්‍යවරුන් තමන් ගේ මිමුත්තන් හැටියට සලකන්නේ ඔක්කාක රජතුමායි.”

“භූතපුබ්බං අම්බට්ඨ රාජා ඔක්කාකෝ යා සා මහේසී පියා මනාපා තස්සා පුත්තස්ස රජ්ජං පරිණාමේතුකාමෝ ජෙට්ඨකුමාරේ රට්ඨස්මා පබ්බාජේසී උක්කාමුඛං කරකණ්ඩං හත්ථිනිකං නිපුරං. තේ රට්ඨස්මා පබ්බජිතා හිමවත්තපස්සේ පොක්ඛරණියා තීරේ මහාසාකසණ්ඩෝ තත්ථ වාසං කප්පේසුං. තේ ජාතිසම්භේදහයා සකාහි හගිනීහි සද්ධිං සංවාසං කප්පේසුං.

“පින්වත් අම්බට්ඨය, මේක ඉස්සර සිදුවුණු දෙයක්. ඔක්කාක කියල රජ කෙනෙක් හිටියා. ඔහුට ඉතා ප්‍රියමනාප මහේසිකාවක් හිටියා. ඇය ගේ පුතුට රජකම දෙන්නට වින වුණා. ඒ නිසා උක්කාමුඛ, කරණ්ඩක, හත්ථිනික, නිපුර යන ජෝෂ්ඨ කුමාරවරුන්ව රටින් පිටුවහල්කළා. ඔවුන් රටින් පිටුවහල් කළාට පස්සේ හිමාල පර්වත ප්‍රදේශයට ගිහින් පොකුණක් අද්දර මහා ගස් ඇති වනගොමුවක වාසය කළා. ඔවුන් තම ජාතිය කිලිටි වේය යන බියෙන් තමන් ගේ ම සහෝදරියන් සමග අඹුසැමියන් සේ වාසය කළා.

අථ ඛෝ අම්බට්ඨ රාජා ඔක්කාකෝ අම-ථෙ පාරිසජ්ජේ ආමන්තේසි: “කහන්තු ඛෝ හෝ ඒතරහි කුමාරා සම්මන්තීති?”

ඉතින් අම්බට්ඨ, ඔක්කාක රජ්ජරුවෝ තම ඇමති පිරිස ඇමතුවා. “හවත්නි, දැන් කුමාරවරු කොහේ ඉන්නවා ඇද්ද?” කියලා.

“අත්ථි දේව හිමවත්තපස්සේ පොක්ඛරණියා තීරේ මහාසාකසණ්ඩෝ තත්ථේතරහි කුමාරා සම්මන්තී. තේ ජාතිසම්භේදහයා සකාහි හගිනීහි සද්ධිං සංවාසං කප්පෙන්ති”ති.

“දේවයන් වහන්ස, හිමාල පර්වත ප්‍රදේශයේ පොකුණක් අද්දර මහාගස් ඇති වනාන්තරයක් තියෙනවා. එහෙ තමයි දැන් කුමාරවරු ඉන්නේ. ඔවුන් තම ජාතිය කිලිටි වේය යන බියෙන් තමන් ගේ ම සහෝදරියන් සමග අඹුසැමියන් හැටියට වාසය කරනවා.”

අථ ඛෝ අම්බට්ඨ රාජා ඔක්කාකෝ උදානං උදානේසි: “සකායා වත හෝ කුමාරා පරමසකායා වත හෝ කුමාරා”ති. තදග්ගේ ඛෝ පත අම්බට්ඨ සකායා පඤ්ඤායන්ති. සෝ’ව නේසං පුබ්බපුරිසෝ.

එතකොට අම්බට්ඨ, ඔක්කාක රජ්ජරුවෝ සතුටින් උදන් ඇණුවා. “හවත්නි, ඒකාන්තයෙන් ම කුමාරවරු දක්ෂ යි. හවත්නි, ඒකාන්තයෙන් ම

කුමාරවරු පරම දක්ෂ යි.” පින්වත් අම්බට්ඨ, එතැන් පටන් තමයි ශාක්‍යය යන නාමය ඔවුන්ට ලැබුණේ. ඔවුන් ගේ පූර්ව පුරුෂයා වුණේ ඔක්කාක රජතුමා යි.

රඤ්ඤෝ ව බෝ පන අම්බට්ඨ ඔක්කාකස්ස දිසා නාම දාසී අහෝසි. සා කණ්ඨං නාම ජනේසි. ජාතෝ කණ්ඨෝ පබ්‍යාහාසි: “ධෝවථ මං අම්ම, නාහපේථ මං අම්ම, ඉමස්මා මං අම්ම අසුච්ඡමා පරිමෝ-ථ, අත්ථාය වෝ හවිස්සාමි”ති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය ඔක්කාක රජුරුවන්ට දිසා කියල දාසියක් හිටියා. කණ්ඨ කියන කෙනා වැදුවේ ඇය යි. කණ්ඨ ඉපදුනු ගමන් කෑ ගැසුවා. “අම්මා මාව සෝදන්න. අම්මා මාව නහවන්න. අම්මා මේ අසුච්චලින් මාව මුදවන්න. මං ඔබට යහපත පිණිස වෙන්නම්” කියලා.

යථා බෝ පන අම්බට්ඨ ඒතරහි මනුස්සා පිසා- දිස්වා පිසාවාති සඤ්ජානන්ති. ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ තේන සමයේන මනුස්සා පිසා- කණ්ඨාති සඤ්ජානන්ති. තේ ඒවමාහංසු: අයං ජාතෝ පබ්‍යාහාසි: කණ්ඨෝ ජාතෝ පිසාවෝ ජාතෝති. තදග්ගේ බෝ පන අම්බට්ඨ කණ්ඨායනා පඤ්ඤායන්ති. සෝ ව කණ්ඨායනානං පුබ්බපුරිසෝ. ඉති බෝ තේ අම්බට්ඨ පෝරාණං මාතාපෙත්තිකං නාමගොත්තං අනුස්සරතෝ අයාපුත්තා සකාං හවන්ති. දාසිපුත්තෝ ත්වමසි සකානන්ති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ කාලේ මිනිසුන් පිසාවයන් දැක්කට පස්සේ, පිසාවයන් කියල හඳුනා ගන්නවා වගේ පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒ කාලේ මිනිසුන් පිසාවයන් හඳුනා ගත්තේ කණ්ඨ කියල යි. ඔවුන් මෙහෙම කිව්වා. “මෙයා ඉපදුන ගමන් කෑ ගහල කථා කළා. කණ්ඨයෙක් (කථ කෙනෙක්) ඉපදුනා. පිසාවයෙක් ඉපදුනා” කියලා. එදා ඉඳල තමයි අම්බට්ඨ, කණ්ඨායන යන ගෝත්‍රය හඳුන්වන්නේ. කණ්ඨායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ පූර්ව පුරුෂයා ඔහු තමයි. ඔය විදිහට පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔබ ගේ මව්පියවරුන් අයත් පැරණි නම්ගොත් සිහිකරද්දී ශාක්‍යයන්ම යි ඔබ ගේ ආර්ය (ස්වාමී) පුත්‍රයන් වන්නේ. ඔබ ශාක්‍යයන් ගේ දාසියෙකු ගේ පුතෙක්.

18. ඒවං වුත්තේ තේ මාණවකා හගවන්නං ඒතදවෝචු: “මා හවං ගෝතමෝ අම්බට්ඨං මාණවං අතිබාළ්භං දාසිපුත්තවාදේන නිම්මානේසි. සුජාතෝ ව හෝ ගෝතම අම්බට්ඨෝ මාණවෝ කුලපුත්තෝ ව අම්බට්ඨෝ

මාණවෝ ඛණ්ණස්සුතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ පණ්ඩිතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ. පහෝති ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ හෝතා ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං වචනේ පටිමන්තේතු”න්ති.

18. මෙසේ වදාළ විට ඒ තරුණයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කියා සිටියා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අම්බට්ඨ මාණවකයාට අනිශ්ශන් ම දැඩි විදිහට දාසිපුත්‍රවාදයෙන් නො පිරිහෙලක්වා. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අම්බට්ඨ මාණවකයා සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා කුල පුත්‍රයෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා ඛණ්ණග්‍රාහ යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා කල්‍යාණ වූ වචන කථාබහ කරන කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා පණ්ඩිත යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සමග මේ වචනය පිළිබඳව පිළිතුරු සපයන්නට පොහොසත්” කියල.

19. අළු බෝ භගවා තේ මාණවකේ ඒතදවෝච: “සං- බෝ තුම්භාකං මාණවකා ඒවං හෝති දුජ්ජාතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, අකුලපුත්තෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, අප්පස්සුතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, අකල්‍යාණ-වාක්කරණෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, දුප්පඤ්ඤෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, න ච පහෝති අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං වචනේ පටිමන්තේතුන්ති, තිට්ඨතු අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ, තුම්භේ මයා සද්ධිං මන්තයවිහෝ අස්මිං වචනේ. සං- පන තුම්භාකං මාණවකා ඒවං හෝති: සුජාතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ කුලපුත්තෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ ඛණ්ණස්සුතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ පණ්ඩිතෝ ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ. පහෝති ච අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං වචනේ පටිමන්තේතුන්ති, තිට්ඨථ තුම්භේ, අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ මයා සද්ධිං පටිමන්තේතු”ති.

19. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාණවකයන් අමතා වදාළා. “පින්වත් තරුණයනි, ඉදින් ඔබට මේ විදිහට හිතෙනවා නම්, ඒ කියන්නේ අම්බට්ඨ මාණවකයා ලාමක උපතක් ලද කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා අකුල පුත්‍රයෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා අප්පසුතයෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා අකල්‍යාණ වාක්කරණ ඇති කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා දුෂ්ප්‍රාඥ කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සමග මේ වචනය පිළිබඳව ප්‍රත්‍යුත්තර දෙන්නට නො පොහොසත් කෙනෙක්” කියලා අම්බට්ඨ මාණවකයා සිටිවා. ඔබ මා සමග මේ වචනය පිළිබඳව පිළිතුරු සපයන්න.

ඉදින් ඔබට මෙහෙම හිතෙනවා නම්, ඒ කියන්නේ “අම්බට්ඨ මාණවකයා සුඡාත උපතක් ලද කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා කුල පුත්‍රයෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා බහුග්‍රූත යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා කල්‍යාණ වූ චචන කථාබහ කරන කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා පණ්ඩිත යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සමග මේ චචනය පිළිබඳ ව පිළිතුරු සපයන්නට පොහොසත් කියලා. ඔබ සිටින්නවා. අම්බට්ඨ මාණවකයා ම මා සමග මේ චචනය පිළිබඳ ව පිළිතුරු කථාබස් කරාවා.”

20. “සුඡාතෝ ව හෝ ගෝතම අම්බට්ඨෝ මාණවෝ කුලපුත්තෝ ව අම්බට්ඨෝ මාණවෝ බහුස්සුතෝ ව අම්බට්ඨෝ මාණවෝ කල්‍යාණ-වාක්කරණෝ ව අම්බට්ඨෝ මාණවෝ පණ්ඩිතෝ ව අම්බට්ඨෝ මාණවෝ. පහෝති ව අම්බට්ඨෝ මාණවෝ හෝතා ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං චචනේ පටිමන්නේතුං. තුණ්හි මයං භට්ඨසාම. අම්බට්ඨෝ මාණවෝ හෝතා ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං චචනේ පටිමන්නේතු”යි.

20. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අම්බට්ඨ මාණවකයා සුඡාත උපතක් ලද කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා කුල පුත්‍රයෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා බහුග්‍රූත යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා කල්‍යාණ වූ චචන කථාබහ කරන කෙනෙක්. අම්බට්ඨ මාණවකයා පණ්ඩිත යි. අම්බට්ඨ මාණවකයා භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සමග මේ චචනය පිළිබඳ ව පිළිතුරු සපයන්නට පොහොසත්. අපි නිශ්ශබ්ද වෙන්නම්. අම්බට්ඨ මාණවකයා භවත් ගෞතමයන් සමග මේ චචනය ගැන පිළිතුරු කථාබහ කරාවා.”

21. අථ ඛෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: අයං ඛෝ පන තේ අම්බට්ඨ සහධම්මිකෝ පඤ්භෝ ආග-ජති. අකාමාපි ව්‍යාකාතඛිඛෝ. සං-ත්ථං න ව්‍යාකරිස්සසි අඤ්ඤේන වා අඤ්ඤං පටිච්චස්සසි, තුණ්හි වා භට්ඨසසි, පක්කම්ස්සසි වා, එතථේව තේ සත්තධා මුද්ධා ඵලිස්සති. තං කිං මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? කින්ති තේ සුතං බ්‍රාහ්මණානං වුද්ධානං මහල්ලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං කුතෝපභුතිකා කණ්භායනා? කෝ ව කණ්භායනානං පුබ්බපුරිසෝ?යි.

21. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා හට මෙකරුණ වදාළා. “පින්වත් අම්බට්ඨය, මේ කරුණු සහිතව, පිළිතුරු දිය යුතු ප්‍රශ්නයක් ඔබ වෙත එනවා. අකමැත්තෙන් වුණත් විසඳිය යුතු යි. ඉදින් ඔබ එය විසඳන්නේ නැත්නම්, වෙන වෙන කරුණුවලින් ඒක වහලා දානවා

නම්, නිශ්ශබ්දව හෝ සිටිනවා නම්, පැනලා දුවනවා නම්, ඔබ ගේ හිස මෙහි දී ම සත්කඩකට පැලී යාවි. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? වැඩිමහළු ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ බ්‍රාහ්මණයන් කියන්නා වූ දෙය ඔබ අහල තියෙන්නේ කොහොම ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ ආරම්භය ඇති වුණේ කවුරුන්ගෙන් ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ පූර්ව පුරුෂයා කවුද?”

ඒවං චූත්තේ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ තුණ්හි අහෝසි. දුතියමපි බෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: තං කිං මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? කින්නි තේ සුතං බ්‍රාහ්මණානං වුද්ධානං මහල්ලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං කුතෝපභූතිකා කණ්භායනා? කෝ ච කණ්භායනානං සුඛිඛපුරිසෝ?ති. දුතියමපි බෝ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ තුණ්හි අහෝසි.

මෙසේ වදාළ විට අම්බට්ඨ මාණවකයා නිශ්ශබ්ද වුණා. දෙවෙනි වතාවේ දීත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා හට මෙකරුණ වදාළා. “පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? වැඩිමහළු ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ බ්‍රාහ්මණයන් කියන්නා වූ දෙය ඔබ අහල තියෙන්නේ කොහොම ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ ආරම්භය ඇති වුණේ කවුරුන්ගෙන් ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ පූර්ව පුරුෂයා කවුද?” දෙවන වතාවටත් අම්බට්ඨ මාණවකයා නිශ්ශබ්ද වුණා.

අථ බෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: ව්‍යාකරෝහි දානි අම්බට්ඨ, න දානි තේ තුණ්හිභාවස්ස කාලෝ. යෝ බෝ අම්බට්ඨ තථාගතේන යාවතතියකං සහධම්මිකං පඤ්භං සුට්ඨෝ න ව්‍යාකරෝහි එත්ථේවස්ස සත්තධා මුද්ධා ඵලිස්සති.

එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයාට මෙය වදාළා. “පින්වත් අම්බට්ඨයෙනි, දැන් උත්තර දෙන්න. දැන් ඔබට නිශ්ශබ්දව සිටින්න කාලය නොවේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් යමෙකුගෙන් තුන්වරක් දක්වා කරුණු සහිතව ප්‍රශ්නයක් විමසන විට පිළිතුරු නො දෙන්නේ නම්, ඔහු ගේ හිස එතැන දී ම සත්කඩකට පැලී යාවි.”

22. තේන බෝ පන සමයේන චජිරපාණි යක්ඛෝ මහන්නං අයෝකුටං ආදාය ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජෝතිභූතං අම්බට්ඨස්ස මාණවස්ස උපරිවේහාසං ඨිතෝ හෝති. සවායං අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ භගවතා

යාවනතියකං සහධම්මිකං පඤ්ඤං පුට්ඨොත්තං ව්‍යාකරිස්සති එත්ථෙවස්ස සත්තධා මුද්ධා ඵාලෙස්සාමීති. නං ඛෝ පන චරිතපාණිං යක්ඛං භගවා චේව පස්සති අම්බට්ඨොත්තං ව මාණවොත්තං.

22. ඒ වෙලාවේ දී වජ්‍රපාණි යක්ෂයා ගිනිගෙන දිළිසෙන, ගිනිදැල් සහිත මහත් යගදාවක් අතින් ගෙන අම්බට්ඨ මාණවකයාට උඩින් අහසේ හිටියා. ඉදින් මේ අම්බට්ඨ මාණවකයා තුන්වරක් දක්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරුණු සහිතව ප්‍රශ්නයක් විමසද්දී පිළිතුරු නො දෙන්නේ නම්, මෙහි ම මොහු ගේ හිස සත්කඩකට පලා දමනවා කියලා. ඒ වජ්‍රපාණි යක්ෂයාට පෙනෙන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේටත් අම්බට්ඨ මාණවකයාටත් විතරයි.

23. අප ඛෝ අම්බට්ඨොත්තං මාණවොත්තං භිතෝ සංවිග්ගෝ ලෝමහට්ඨජාතෝ භගවත්තංයේව තාණගච්ඡි භගවත්තංයේව ලේණගච්ඡි භගවත්තංයේව සරණගච්ඡි උපනිසීදිත්වා භගවත්තං ඒතදවොච; “කිං මේ තං භවං ගෝතමෝ ආහ? සුත භවං ගෝතමෝ බ්‍රවීතු”ති.

23. එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයා හය වුණා. සංවේග වුණා. ඇහේ මවිල් කෙළින් වුණා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම රැකවරණය කොට සෙව්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම ආරක්ෂාව කොට සෙව්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ම පිළිසරණ කොට සෙව්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟින් ම හිඳගෙන මෙහෙම කිව්වා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මට ඒ කුමක් ද පැවසුවේ? භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ආයෙමත් එය පවසත්වා” කියලා.

“තං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? කිත්ති තේ සුතං බ්‍රාහ්මණානං වුද්ධානං මහල්ලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං, කුතෝපප්භුතිකා කණ්භායනා? කෝ ච කණ්භායනානං පුබ්බපුරිසෝ?ති.”

“පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? වැඩිමහළු ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ බ්‍රාහ්මණයන් කියන්නා වූ දෙය ඔබ අහල තියෙන්නේ කොහොම ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන්ගේ ආරම්භය ඇති වුණේ කවුරුන්ගෙන් ද? කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන්ගේ පූර්ව පුරුෂයා කවුද?”

“ඒවමේව මේ හෝ ගෝතම සුතං, යථේව භවං ගෝතමෝ ආහ. තතෝපප්භුතිකා කණ්භායනා. සෝ ච කණ්භායනානං පුබ්බපුරිසෝ”ති.

“භවත් ගෞතමයෙනි, භවත් ගෞතමයන් යම් ආකාරයකින් පැවසුවාහුද ඔය ආකාරයෙන් තමයි මා අසල තියෙන්නේ. ඔහුගෙන් තමයි කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ පටන් ගැනීම වෙලා තියෙන්නේ. ඔහු තමයි කණ්භායන ගෝත්‍රිකයන් ගේ පූර්ව පුරුෂයා.”

24. ඒවං චූත්තේ තේ මාණවකා උන්නාදිනෝ උච්චාසද්දමභාසද්දා අහේසුං: “දුජ්ජානෝ කිර හෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ, අකුලපුත්තෝ කිර හෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ, දාසිපුත්තෝ කිර හෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ සක්ඛානං, අයාපුත්තා කිර හෝ අම්බට්ඨස්ස මාණවස්ස සක්ඛා භවත්ති. ධම්මවාදිං යේව කිර මයං සමණං ගෝතමං අපසාදේතඛිං අමඤ්ඤිමහා”ති.

“එසේ කී විට ඒ තරුණයන් මහ හඬින්, උස් හඬින් කෑ ගසන්නට පටන් ගත්තා. “භවත්ති, අම්බට්ඨ මාණවකයා දුර්ජාතයිවි. භවත්ති, අම්බට්ඨ මාණවකයා අකුල පුත්‍රයෙක්වි. භවත්ති, අම්බට්ඨ මාණවකයා ශාක්‍යයන් ගේ දාසි පුත්‍රයෙක්වි. භවත්ති, ශාක්‍යයන් අම්බට්ඨ මාණවකයා ගේ ස්වාමී පුත්‍රයන්වි. අපි ධර්මවාදී වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගැරහිය යුතු කොට යි සිතුවේ” කියලා.

25. අථ ඛෝ භගවතෝ ඒතදහෝසි: “අනිඛාළ්හං ඛෝ ඉමේ මාණවකා අම්බට්ඨං මාණවං දාසිපුත්තවාදේන නිම්මානෙත්ති. යන්ත්‍රුනාහං පරිමෝවෙය්‍යන්ති.” අථ ඛෝ භගවා තේ මාණවකේ ඒතදවෝච: “මා ඛෝ තුමහේ මාණවකා අම්බට්ඨං මාණවං අනිඛාළ්හං දාසිපුත්තවාදේන නිම්මානේථ. උළාරෝ සෝ කණ්භෝ ඉසි අහෝසි. සෝ දක්ඛිණං ජනපදං ගත්තවා බ්‍රහ්මේ මන්තේ අධිශිත්වා රාජානං ඔක්කාකං උපසංකම්ත්වා මට්ඨරුපිං ධිතරං යාචි. තස්ස රාජා ඔක්කාකෝ “කෝ නේව රේ අයං මය්හං දාසිපුත්තෝ සමානෝ මට්ඨරුපිං ධිතරං යාචති”ති කුපිතෝ අනත්තමනෝ බුරුප්පං සන්නය්හි. සෝ තං බුරුප්පං නේව අසක්ඛි මුඤ්චිතුං, නෝ පට්ඨංහරිතුං.

25. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම හිතුනා. “මේ තරුණයන් අම්බට්ඨ මාණවකයා හට දාසිපුත්‍රවාදයෙන් අතිශයින් ම දැඩි විදිහට පිරිහෙලා කථා කරනවා. මං මොහුව ඒකෙන් නිදහස් කරවන්නට විත.” ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාණවකයන් හට මෙසේ වදාලා. “පින්වත් තරුණයෙනි, අම්බට්ඨ මාණවකයා හට දාසිපුත්‍රවාදයෙන් ඔතරම් දැඩිලෙස පිරිහෙලා කථා නො කරන්නවා. ඒ කණ්භ සෘෂිවරයා උදාර වූ කෙනෙක් ඔහු

දක්ෂිණ ජනපදයට ගිහිත් බ්‍රහ්මමන්ත්‍ර හොඳින් ඉගෙන ගත්තා. ඔක්කාක රජතුමා ළඟට පැමිණුනා. පැමිණිලා මට්ටරුපී නම් රාජ දියණිය ඉල්වා. එතකොට ඔක්කාක රජතුමා “එම්බල, මේක මාගේ දාසී පුත්‍රයෙක්ව ඉඳගෙනත් මට්ටරුපී දියණිය මගෙන් ඉල්ලන්ට කවුද මු” කියලා කිපිලා නො සතුටු සිතින් (ඔහුව විද මැරීම පිණිස) ඊතලය දුන්නෙහි පිහිටෙව්වා. නමුත් රජතුමාට ඒ ඊතලය දුන්නෙන් අත්හරින්ට බැරිවුණා. ඇදගන්නටත් බැරිවුණා.

අට බෝ මාණවකා අමච්චා පාරිසජ්ජා කණ්භං ඉසිං උපසංකම්භවා ඒතදවෝචුං: “සොන්ඨි හදන්තේ හෝතු රඤ්ඤේ, සොන්ඨි හදන්තේ හෝතු රඤ්ඤේ”ති.

එතකොට පින්වත් තරුණයිනි, ඇමති පිරිස කණ්භ සෘෂිවරයා ළඟට ගිහිත් මෙහෙම කිව්වා. “පින්වතුන් වහන්ස, රජතුමාට සෙනක් වේවා. පින්වතුන් වහන්ස, රජතුමාට සෙනක් වේවා” කියලා.

“සොන්ඨි හවිස්සති රඤ්ඤේ, අපි ච රාජා යදි අධෝ බුරප්පං මුඤ්චිස්සති යාවතා රඤ්ඤේ විජිතං එත්තාවතා පයච්චි උද්ගිස්සති”ති.

“රජතුමාට සෙනක් වේවි, නමුත් යම් හෙයකින් රජතුමා ඔය ඊතලය යට දිසාවට මුදාහළොත්, රජුගේ රට යම්තාක් ද ඒතාක් ම පොළොව විනාශ වෙලා යාවි.”

“සොන්ඨි හදන්තේ හෝතු රඤ්ඤේ, සොන්ඨි ජනපදස්සා”ති.

“පින්වතුන් වහන්ස, රජතුමාට සෙනක් වේවා. රටටත් සෙනක් වේවා.”

“සොන්ඨි හවිස්සති රඤ්ඤේ, සොන්ඨි ජනපදස්ස. අපි ච රාජා යදි උද්ධං බුරප්පං මුඤ්චිස්සති යාවතා රඤ්ඤේ විජිතං එත්තාවතා සත්තවස්සානි දේවෝ න වස්සිස්සති”ති.

“රජතුමාට සෙනක් වේවි, රටටත් සෙනක් වේවි, නමුත් යම් විදිහකින් රජතුමා ඔය ඊතලය උඩ දිසාවට මුදාහළොත්, රජු ගේ විජිතය යම්තාක් ද ඒතාක් ප්‍රදේශයට සත් අවුරුද්දක් ම වැසි වසින එකක් නෑ.”

“සොත්ථි හදන්තේ හෝතු රඤ්ඤේ, සොත්ථි ජනපදස්ස, දේවෝ ව වස්සතු”ති.

“පින්වතුන් වහන්ස, රජතුමාට සෙනක් වේවා. රටටත් සෙනක් වේවා. වැස්ස ද වසීවා.”

“සොත්ථි හවිස්සති රඤ්ඤේ, සොත්ථි ජනපදස්ස, දේවෝ ව වස්සස්සති. අපි ව රාජා ජෙට්ඨකුමාරේ බුරප්පං පතිට්ඨාපේතු, සොත්ථි කුමාරෝ, පල්ලෝමෝ හවිස්සති”ති.

“රජතුමාට සෙනක් වේවි, රටටත් සෙනක් වේවි, වැස්සත් වසීවි, නමුත් රජතුමා ඔය ඊතලය දෙටු කුමාරයා කෙරෙහි පිහිටුවාවා. එතකොට කුමාරයාට සෙනක් වේවි. ලොමුඩහ ගැනීම පමණක්වත් ඇති නොවේවි.”

අට බෝ මාණවකා, අම්බට්ඨා ඔක්කාකස්ස ආරෝචේසුං: “දේවෝ ජෙට්ඨකුමාරේ බුරප්පං පතිට්ඨාපේතු, සොත්ථි කුමාරෝ පල්ලෝමෝ හවිස්සති”ති. අට බෝ රාජා ඔක්කාකෝ ජෙට්ඨකුමාරේ බුරප්පං පතිට්ඨාපේසි. සොත්ථි කුමාරෝ පල්ලෝමෝ හවි.

එතකොට පින්වත් තරුණයෙහි, ඇමැතිවරුන් ඔක්කාක රජ්ජරුවන්ට මෙහෙම කීව්වා “දේවයන් වහන්ස, දෙටු කුමරා කෙරෙහි ඔය ඊතලය පිහිටුවාවා. කුමාරයාට කරදරයක් වෙන්නේ නෑ. කුමාරයාට ලොමුඩහ ගැනුම් පමණක්වත් වෙන්නේ නෑ.” ඉතින් ඔක්කාක රජතුමා දෙටු කුමරා කෙරෙහි ඊතලය පිහිටව්වා. (ඒ දෙසට මුදා හැරියා) කුමාරයාට කරදරයක් වුණේ නෑ. ලොමුඩහගැනීම ඇති වුණේ නෑ.

අට බෝ තස්ස රාජා ඔක්කාකෝ භීතෝ සංවිග්ගෝ ලෝමහට්ඨජාතෝ බ්‍රහ්මදණ්ඩෙන තජ්ජතෝ මට්ඨරුපිං ධීතරං අදාසි. මා බෝ තුම්හේ මාණවකා අම්බට්ඨං මාණවං අතිබාළහං දාසිසුත්තවාදේන නිම්මානේථ. උළාරෝ සෝ කණ්හෝ ඉසි අහෝසි.

එතකොට ඔක්කාක රජතුමා හය වුණා. සංවේග වුණා. මවිල් කෙළින් වුණා. බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තරවටු කරණු ලැබුවා. ඔහුට මට්ඨරුපි දියණිය දුන්නා. පින්වත් තරුණයෙහි, ඔය අම්බට්ඨ මාණවකයා දාසසුත්‍රවාදයෙන් දැඩි විදිහට පිරිහෙළන්න එපා. ඒ කණ්හ සෘෂිවරයා උදාර වූ කෙනෙක්.”

26. අථ ඛෝ භගවා අම්බට්ඨං මාණවං ආමන්තේසි: “නං කිම්මඤ්ඤපි අම්බට්ඨ? ඉධ ඛත්තියකුමාරෝ බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤය සද්ධිං සංවාසං කප්පෙය්‍ය, තේසං සංවාසමන්වාය පුත්තෝ ජායේථ, යෝ සෝ ඛත්තිය කුමාරේන බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤය පුත්තෝ උප්පන්නෝ, අපි නු සෝ ලහේථ බ්‍රාහ්මණේසු ආසනං වා උදකං වා?ති, “ලහේථ හෝ ගෝතම” “අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා හෝජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකෝ වා යඤ්ඤෝ වා පාහුනෝ වා?ති” “හෝජෙය්‍යං හෝ ගෝතම” “අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා මන්තේ වාවෙය්‍යං වා නෝ වා?ති. “වාවෙය්‍යං හෝ ගෝතම” “අපිනු’ස්ස ඉත්ථිසු ආවටං වා අස්ස අනාවටං වා?ති. “අනාවටං හි’ස්ස හෝ ගෝතම” “අපි නු නං ඛත්තියා ඛත්තියාහිසේකේන අභිසිඤ්චෙය්‍යන්ති?” “නෝ හිදං හෝ ගෝතම” “නං කිස්ස හේතු?” “මානිතෝ හි හෝ ගෝතම අනුප්පන්නෝ”ති.

26. ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා අමතා වදාළා. “පින්වත් අම්බට්ඨ මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? මෙහි ක්ෂත්‍රිය කුමාරයෙක් බ්‍රාහ්මණ දියණියක් සමග එකට වාසය කරනවා නම්, ඔවුන් ගේ එකට වාසය කිරීමෙන් දරුවෙක් ලැබෙනවා නම්, ඒ ක්ෂත්‍රිය කුමාරයා නිසා බ්‍රාහ්මණ දියණියට උපන් දරුවා බ්‍රාහ්මණ සමාජය තුළ අසුනෙන් සැළකීමක්, සංග්‍රහයෙන් සැළකීමක් ලබනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, ලැබෙනවා” “එතකොට බ්‍රාහ්මණයන් මලවුන් උදෙසා දෙන දානයේ දීත්, මංගල්‍ය දානයේ දීත්, යාග දානයේ දීත්, ආගන්තුක දානයේ දීත්, ඔහුට දන්පැන් දෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, ඔහු වළඳවනවා ම යි.” “ඒ වගේ ම බ්‍රාහ්මණයන් ඔහුට වේද මන්ත්‍රයන් පාඩම් කරවනවා ද? නැද්ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, පාඩම් කරවනවා ම යි.” “බමුණු දැරියන් හා විවාහ වීම වළක්වනවා ද? නො වළක්වනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, නො වළක්වනවා ම යි.” “එසේ නමුත්, ක්ෂත්‍රියවරුන් ඒ දරුවාව ක්ෂත්‍රිය අභිෂේකයෙන් ඔවුනු පළන්දනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නො වේම ය” “ඒකට හේතුව කුමක් ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මව් පාර්ශවයෙන් ඔහු නිසිතැනට පැමිණ නැ.”

27. “නං කිම්මඤ්ඤපි අම්බට්ඨ? ඉධ බ්‍රාහ්මණ කුමාරෝ ඛත්තියකඤ්ඤය සද්ධිං සංවාසං කප්පෙය්‍ය, තේසං සංවාසමන්වාය පුත්තෝ ජායේථ, යෝ සෝ බ්‍රාහ්මණ කුමාරේන ඛත්තිය කඤ්ඤය පුත්තෝ උප්පන්නෝ, අපි නු සෝ ලහේථ බ්‍රාහ්මණේසු ආසනං වා උදකං වා?ති. “ලහේථ හෝ ගෝතම”

27. “පින්වත් අම්බට්ඨ මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? මෙහි බ්‍රාහ්මණ කුමාරයෙක් ක්ෂත්‍රිය දියණියක් සමග එකට වාසය කරනවා නම්, ඔවුන් ගේ එකට වාසය කිරීමෙන් දරුවෙක් ලැබෙනවා නම්, ඒ බ්‍රාහ්මණ කුමරයා නිසා ක්ෂත්‍රිය දියණියට උපන් දරුවා බ්‍රාහ්මණ සමාජය තුළ අසුනෙන් සැළකීමත්, සංග්‍රහයෙන් සැළකීමත් ලබනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, ලැබෙනවා”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා හෝජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකේ වා යඤ්ඤේ වා පාහුනේ වා?”කි. “හෝජෙය්‍යං හෝ ගෝතම”

“එතකොට බ්‍රාහ්මණයන් මලවුන් උදෙසා දෙන දානයේ දීත්, මංගල්‍ය දානයේ දීත්, යාග දානයේ දීත්, ආගන්තුක දානයේ දීත්, ඔහුට දන්පැන් දෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, ඔහු වළඳවනවා ම යි.”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා මන්තේ වාචෙය්‍යං වා තෝ වා?”කි. “වාචෙය්‍යං හෝ ගෝතම”

“ඒ වගේ ම බ්‍රාහ්මණයන් ඔහුට වේද මන්ත්‍රයන් පාඨම් කරවනවා ද? නැද්ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, පාඨම් කරවනවා ම යි.”

“අපි නු’ස්ස ඉත්ථිසු ආවටං වා අස්ස අනාවටං වා?”කි. “අනාවටං නි’ස්ස හෝ ගෝතම”

“බමුණු දැරියන් හා විවාහ වීම වළක්වනවා ද? නො වළක්වනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, නො වළක්වනවා ම යි.”

“අපි නු නං ඛත්තියා ඛත්තියාභිසේකේන අභිසිඤ්චෙය්‍යන්ති?” “තෝ නිදං හෝ ගෝතම”

“එසේ නමුත්, ක්ෂත්‍රියවරුන් ඒ දරුවාව ක්ෂත්‍රිය අභිෂේකයෙන් ඔවුනු පළන්දනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නො වේම ය”

“තං කිස්ස හේතු?” “පිතිතෝහි හෝ ගෝතම අනුපපන්නෝ”කි.

“එකට හේතුව කුමක් ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, පිය පාර්ශවයෙන් ඔහු නිසිතැනට පැමිණ නැ.”

28. “ඉති ඛෝ අම්බට්ඨ ඉත්ථියා වා ඉත්ථිං කරිත්වා පුරිස්සෙන වා පුරිසං කරිත්වා ඛත්තියා ව සෙට්ඨා, භීනා බ්‍රාහ්මණා. නං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? ඉධ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං කිස්මිච්චි දේව පකරණේ බුරමුණ්ඩං කරිත්වා අස්සපුටෙන වධිත්වා රට්ඨා වා නගරා වා පබ්බාසෙය්‍යං, අපි නු සෝ ලහේථ බ්‍රාහ්මණේසු ආසනං වා උදකං වා?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

28. මෙසේ පින්වත් අම්බට්ඨ, ස්ත්‍රියක හා තවත් ස්ත්‍රියක සැසඳුවත්, පුරුෂයෙකු හා තවත් පුරුෂයෙකු සැසඳුවත් ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ ක්ෂත්‍රියයන් ම යි. භීන වන්නේ බ්‍රාහ්මණයන් ම යි. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? මෙහි බ්‍රාහ්මණවරු කිසියම් වරදකට තවත් බමුණෙකුට හිස මුඩු කරවල, හිසෙහි අළු තවරලා, රටෙන් හරි නගරයෙන් හරි පිටුවහල් කරනවා. එකකොට ඔහු බ්‍රාහ්මණ සමාජයේ ආසනයෙන් හෝ දන්පැන්වලින් හෝ සැලකිලි ලබනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේමයි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා හෝජය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකේ වා යඤ්ඤේ වා පාහුනේ වා?”ති “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

“එකකොට බ්‍රාහ්මණයන් මලවුන් උදෙසා දෙන දානයේ දීත්, මංගල්‍ය දානයේ දීත්, යාග දානයේ දීත්, ආගන්තුක දානයේ දීත්, ඔහුට දන්පැන් දෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේමයි”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා මන්තේ වාචෙය්‍යං වා නෝ වා?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම බ්‍රාහ්මණයන් ඔහුට වේද මන්ත්‍රයන් පාඨම් කරවනවා ද? නැද්ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේමයි”

“අපි නු’ස්ස ඉත්ථිසු ආවටං වා අස්ස අනාවටං වා?ති.” “ආවටං හි’ස්ස හෝ ගෝතම.”

“බමුණු දැරියන් හා විවාහ වීම වළක්වනවා ද? නො වළක්වනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, වළක්වනවා ම යි.”

29. “නං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? ඉධ ඛත්තියා ඛත්තියං කිස්මිච්චිදේව පකරණේ බුරමුණ්ඩං කරිත්වා අස්සපුටෙන වධිත්වා රට්ඨා වා නගරා වා

පබ්බාජෙය්‍යං, අපි නු සෝ ලභේථ බ්‍රාහ්මණේසු ආසනං වා උදකං වා?ති”
“ලභේථ හෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? මෙහි ක්ෂත්‍රීයවරු කිසියම් වරදකට තවත් ක්ෂත්‍රීයෙකුට හිස මුඩු කරවල, හිසෙහි අළු තවරලා, රටෙන් හරි නගරයෙන් හරි පිටුවහල් කරනවා. එතකොට ඔහු බ්‍රාහ්මණ සමාජයේ ආසනයෙන් හෝ දන්පැන්වලින් හෝ සැළකිලි ලබනවා ද? “හවත් ගෞතමයෙනි, ලැබෙනවා”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා භෝජෙය්‍යං සද්ධෙ වා ටාලිපාකේ වා යඤ්ඤේ වා පාහුනේ වා?ති” “භෝජෙය්‍යං හෝ ගෝතම.”

“එතකොට බ්‍රාහ්මණයන් මලවුන් උදෙසා දෙන දානයේ දීත්, මංගල්‍ය දානයේ දීත්, යාග දානයේ දීත්, ආගන්තුක දානයේ දීත්, ඔහුට දන්පැන් දෙනවා ද?” “හවත් ගෞතමයෙනි, ඔහු වළඳවනවා ම යි.”

“අපි නු නං බ්‍රාහ්මණා මන්තේ වාවෙය්‍යං වා නෝ වා?ති. “වාවෙය්‍යං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම බ්‍රාහ්මණයන් ඔහුට වේද මන්ත්‍රයන් පාඨම් කරවනවා ද? නැද්ද?” “හවත් ගෞතමයෙනි, පාඨම් කරවනවා ම යි.”

“අපි නු’ස්ස ඉත්ථිසු ආවටං වා අස්ස අනාවටං වා?ති. “අනාවටං හි’ස්ස හෝ ගෝතම.”

“බමුණු දැරියන් හා විවාහ වීම වළක්වනවා ද? නො වළක්වනවා ද?”
“හවත් ගෞතමයෙනි, නො වළක්වනවා ම යි.”

“එක්තාවතා බෝ අම්බට්ඨ ඛත්තියෝ පරමනිහිනනං පත්තෝ හෝති, යදේව නං ඛත්තියා බුරමුණ්ඛං කරිත්වා අස්සපුටෙන වධිත්වා රට්ඨා වා නගරා වා පබ්බාජෙත්ති. ඉති බෝ අම්බට්ඨ යදා ඛත්තියෝ පරමනිහිනනං පත්තෝ හෝති, තදාපි ඛත්තියා’ව සෙට්ඨා හිනා බ්‍රාහ්මණා.

පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙපමණකින් ම ක්ෂත්‍රීයයා අතිශයින් ම නිහිනබවට පත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ක්ෂත්‍රීවරුන් ඔහුව හිස මුඩු කරවල, හිසෙහි අළු

තවරලා, රටෙන් හරි නගරයෙන් හරි පිටුවහල් කරනවා. අම්බට්ඨ, ඔය විදිහට යම් කලෙක ක්ෂත්‍රියයා අභිශයින් ම නිහින බවට පත් වෙලා හිටියත් එවෙලේදීත් ක්ෂත්‍රියයා ම යි ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ. බ්‍රාහ්මණයන් හීන යි.

30. බ්‍රහ්මුතා'පි අම්බට්ඨ සනංකුමාරේන ගාථා භාසිතා:

30. අම්බට්ඨය, සනංකුමාර බ්‍රහ්මයා විසිනුත් මේ ගැන ගාථාවක් පවසලා තියෙනවා.

බත්තියෝ සෙට්ඨෝ ජනේතස්මිං
යේ ගොත්තපට්ඨාරිනෝ,
විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ
සෝ සෙට්ඨෝ දේවමානුසේති

ගෝත්‍ර පිළිවෙල අනුව සිය පරපුර අතීතයට යොමු කොට විමසා බැව්වොත් ජනයා අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ ක්ෂත්‍රියයා ම යි. යමෙක් විජ්ජාවරණ දෙකෙන් (අවබෝධය හා ඊට අනුව හැසිරීම) යුක්ත නම්, ඔහු තමයි දෙවි මිනිසුන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ.

සා බෝ පනේසා අම්බට්ඨ බ්‍රහ්මුතා සනංකුමාරේන ගාථා සුභිතා නෝ දුග්භිතා, සුභාසිතා නෝ දුබ්භාසිතා, අත්ථසංහිතා නෝ අනත්ථසංහිතා, අනුමතා මයා. අහමපි අම්බට්ඨ ඵං වදාමි:

පින්වත් අම්බට්ඨ, සනංකුමාර බ්‍රහ්මයා විසින් ඔය ගාථාව මැනැවින් ම පවසන ලද දෙයක්. නො මනා ලෙස කියූ ගාථාවක් නොවේ. සුභාෂිත දෙයක්. දුර්භාෂිතයක් නොවේ. අර්ථ සහිත වූ දෙයක්. අනර්ථ සහිත දෙයක් නොවේ. මා විසින් අනුමත කරල තියෙන්නේ. අම්බට්ඨය, මමත් ඒ විදිහට තමයි පවසන්නේ.

බත්තියෝ සෙට්ඨෝ ජනේතස්මිං
යේ ගොත්තපට්ඨාරිනෝ,
විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ
සෝ සෙට්ඨෝ දේවමානුසේති.

ගෝත්‍ර පිළිවෙල අනුව සිය පරපුර අතීතයට යොමු කොට විමසා බැව්වොත් ජනයා අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ ක්ෂත්‍රියයා ම යි. යමෙක් විජ්ජාවරණ දෙකෙන් (අවබෝධය හා ඊට අනුව හැසිරීම) යුක්ත නම්, ඔහු තමයි දෙව් මිනිසුන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ.

භාණුවාරෝපයමෝ
පළමු වෙනි බණවරයි

31. “කතමං පන තං හෝ ගෝතම වරණං, කතමා ච පන සා විජ්ජා?”ති. “න බෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ජාතිවාදෝ වා වුච්චති ගොත්තවාදෝ වා වුච්චති මානවාදෝ වා වුච්චති: අරහස්සි වා මං ත්වං න වා මං ත්වං අරහස්සිති. යත්ථ බෝ අම්බට්ඨ ආවාහෝ වා හෝති, විවාහෝ වා හෝති, ආවාහවිවාහෝ වා හෝති, එත්ථේතං වුච්චති ජාතිවාදෝ වා ඉතිපි, ගොත්තවාදෝ වා ඉතිපි, මානවාදෝ වා ඉතිපි: අරහස්සි වා මං ත්වං න වා මං ත්වං අරහස්සිති. යේ හි කෙවි අම්බට්ඨ ජාතිවාදවිනිබ්බදා වා ගොත්තවාදවිනිබ්බදා වා මානවාදවිනිබ්බදා වා ආවාහවිවාහවිනිබ්බදා වා, ආරකා තේ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය, පනාය බෝ අම්බට්ඨ ජාතිවාදවිනිබ්බදංඤ්ච ගොත්තවාදවිනිබ්බදංඤ්ච මානවාදවිනිබ්බදංඤ්ච ආවාහවිවාහවිනිබ්බදංඤ්ච අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය සවිෂ්කිරියා හෝති”ති.

31. “භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ වරණ කියන්නේ මොකක් ද? ඒ විද්‍යාව කියන්නේ මොකක් ද?” “පින්වත් අම්බට්ඨ, අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියෙහි දී “නුඹ මට සුදුසු යි කියල හෝ නුඹ මට නුසුදුසු යි කියල හෝ ජාතිවාදය කථා කරන්නේ නෑ. ගෝත්‍රවාදය කථා කරන්නේ නෑ. මැනීම වාදය කථා කරන්නේ නෑ. නමුත් පින්වත් අම්බට්ඨ, යම් තැනක ආවාහයක් වෙනවාද, විවාහයක් වෙනවා ද, ආවාහවිවාහයක් වෙනවා ද අන්න එතැන දී නම් නුඹ මට සුදුසු යි කියල හෝ නුඹ මට නුසුදුසු යි කියල හෝ කථා කරනවා ද, ඒකටයි ජාතිවාදය කියන්නේ. ඒකට තමයි ගෝත්‍රවාදය කියන්නේ. ඒකට තමයි මැනීමවාදය කියන්නේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, යම් කිසි කෙනෙක් ජාතිවාදයට බැඳිල ගිහිත් හෝ ගෝත්‍රවාදයට බැඳිල ගිහිත් හෝ මැනීම වාදයකට බැඳිල ගිහිත් හෝ ආවාහවිවාහයකට බැඳිල ගිහිත් හෝ ඉන්නවා ද, ඔවුන් අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියෙන් දුරුවෙලා ම යි ඉන්නේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, ජාතිවාදයට ඇති බැඳීමත්, ගෝත්‍රවාදයට ඇති බැඳීමත්,

මැනීමවාදයට ඇති බැඳීමත්, ආවාහවිවාහයට ඇති බැඳීමත් අත්හැරල තමයි අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පන්නියෙහි සාක්ෂාත් කිරීම තියෙන්නේ.

32. “කතමං පන තං හෝ ගෞතම වරණං? කතමා ච සා විජ්ජා?”ති “ඉධ අම්බට්ඨ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චේති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේධකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෝවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

32. “භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ වරණ කියන්නේ මොකක් ද? ඒ විද්‍යාව කියන්නේ මොකක් ද?” “පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බබ්බසර ප්‍රකාශ කරනවා.

33. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතේ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බ්‍රාහ්මෝ ඝරාවාසෝ රජෝපථෝ. අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතං යන්තූනාහං කේසමස්සුං චිහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

33. එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි

ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරුණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන අප්පං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ණාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මවචිකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤේන සමන්තාගතෝ සත්තුට්ඨෝ.

ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා වචිකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකු දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

34. කථඤ්ච අම්බට්ඨ හික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ අම්බට්ඨ හික්ඛු පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිච්චරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

34. පින්වත් අම්බට්ඨ, හික්ඛු සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහි හික්ඛු සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත්හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පවට

ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියව් ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පිව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චතෝ හෝති. දින්නාදාසී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභුතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

නුදුන්න දේ ගැනීම අත්හැරලා නුදුන්න දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන්න දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන්න දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී චිරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

අබ්‍රහ්මචාරී බව අත්හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මේථුන සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චතෝ හෝති. ස-චවාදී ස-චසන්ධෝ ථේතෝ ප-චයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

බොරු කීම අත් හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථීරව පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

පිසුණං වාවං පහාය පිසුණාය වාවාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසම්භේදාය. ඉති හින්තානං වා සන්ධාතා සංහිතානං වා අනුප්පදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

කේලාම් කීම අත්හැරලා කේලාම් කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නේ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා.

සමගි වුවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වුවන් හා වාසයට කැමති යි. සමගි වුවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වුවන් සමඟ සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

ඵරුසං වාචං පභාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතෝ හෝති. යා සා වාචා තේලා කණ්ණසුඛා පේමනීයා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

පරුෂ වචනය අත්හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

සම්ඵප්පලාපං පභාය සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී, නිධානවතිං වාචං භාසිතා හෝති කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතං. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. විනය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාඩුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

35. ඛිජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිවිරතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ හෝති රත්තුපරතෝ පටිවිරතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිත- විසුකදස්සනා පටිවිරතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩන- විභූසනට්ඨානා පටිවිරතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිවිරතෝ හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ආමකධක්ඤ්ඤ පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ආමකමංස පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ඉත්ථිකුමාරික- පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. අපේළකපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. හත්ථිගාවස්සවළව- පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ

හෝති. දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චරතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුටමානකුට පටිච්චරතෝ හෝති. උක්කෝටනවස්ථනනිකතිසාවියෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධන-විපරමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

35. පැලවෙන බීජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල හෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසූක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද අභපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝපහෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උගුරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළඳෙහෙදාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. තරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම, ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

36. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං බීජගාමභූතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යට්ඨං: මූලබීජං බන්ධබීජං ඵ්වබීජං අගගබීජං බීජබීජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

36. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශුද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මුලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින්

පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිඳුවිටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳිලිම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

37. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

37. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා තියාගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා තියාගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා තියාගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා තියාගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා තියාගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා තියාගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා තියාගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

38. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූෂ්ණං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවනං හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාඛ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

38. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අක්තාල ගසා නැටීම්, චේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්,

රහමඬළෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනි ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අශ්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණන තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

39. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති - සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨිකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංකකං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාච්ඡ්ඨං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

39. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශුද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිතූ දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

40. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං උ-වාසයනමහාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං චිත්තකං පට්ඨකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමි ඵ්කන්තලෝමි කට්ඨස්ස කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණං කාදලිමිගපවරප-ව-

ත්ථරණං සඋත්තර-ඡදං උභතෝලෝභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්ථරුපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

40. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාන්සි පුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙත්තම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒමන නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමෙන් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයක් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

41. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්ථරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති - සෙය්‍යථිදං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං නහාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලේපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛලේපනං හත්ථබන්ධං සිබාබන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡත්තං චිත්‍රූපාහනං උණ්භිසං බග්ගං මණ්ණං වාලච්ඡන්ති. වදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්ථරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

41. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, කෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් තැම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගැම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම,

විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩු දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

42. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං. චෝරකථං. මහාමත්තකථං. සේනාකථං. භයකථං. යුද්ධකථං. අන්තකථං. පානකථං. වත්ථකථං. සයනකථං. මාලාකථං. ගන්ධකථං. කෘතිකථං. යානකථං. ගාමකථං. නිගමකථං. නගරකථං. ජනපදකථං. ඉත්ථීකථං. පුරිසකථං. කුමාරකථං. කුමාරිකථං. සුරකථං. විසිබාකථං. කුම්භට්ඨානකථං. පුබ්බපේතකථං. නානත්තකථං. ලෝකක්ඛායිකං. සමුද්දක්ඛායිකං. ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

42. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරිෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

43. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිනයං

ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සසි? මි-ජාපටිපන්නෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පටිපන්නෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනියං ප-ජා අවච. ප-ජා වචනියං පුරේ අවච. ආවිණ්ණං තේ විපරාවත්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදස්පමොක්ඛාය. නිබ්බේධේහි වා සං-පහෝසිති. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

43. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම විනය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම විනය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම විනය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩපිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩපිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිව්වුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිව්වුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළුවා. මා විසින් නුඹට වාද නංවල යි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

44. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං බත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ජ. අමුත්‍රාග-ජ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඒවරුපා දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

44. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණිවිඩ පණත් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණිවිඩය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණිවිඩ පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ

පණ්ඩුඩ පණන් ගෙනයන ගිහියන්ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

45. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ කුහකා ච හොත්ති ලපකා ච නේමිත්තිකා ච නිප්පේසිකා ච ලාභේන ලාභං නිජ්ඣංසිකාරෝ ව. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා කුහනලපනා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

45. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම්, නොදොල් කිරීම්, නැති ගුණ කීම් ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහකකමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

46. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජිවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථිදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං පුපිනං ලක්ඛණං මුසික-ජිත්තං අග්ගිහෝමං දබ්බිහෝමං ථුසහෝමං කණහෝමං තණ්ඩුලහෝමං සප්පිහෝමං තේලහෝමං මුබ්බහෝමං ලෝහිතහෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුච්ච්ජා බත්තවිජ්ජා සිච්ච්ජා භුතවිජ්ජා භුරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මිගචක්ඛං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජිවා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

46. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මීයන් කෑ වස්ත්‍ර බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හැන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතු වලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ

පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොතරැය) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (හිරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂ විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද රිතල විද අරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

47. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරූපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවේන ජීවිකං කප්පෙනති - සෙය්‍යථිදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසිලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්වරූපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මි.

47. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඬුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිතල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔටුවන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන්

ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුනන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

48. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං නිය්‍යානං හවිස්සති. රඤ්ඤං අනිය්‍යානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

48. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකනට රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකනින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකනින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකනින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකනින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකනින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකනින් බාහිර රජුනට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකනින් බාහිර රජුන්ට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකනින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

49. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: චන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, චන්දිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, චන්දිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං පඨගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාඛාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, චන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ චන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛත්තානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛත්තානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දිසාඛාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ භූමිවාලෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

49. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින චන්ද්‍රග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව, බැසීම, කෙලෙසීම, පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. චන්ද්‍ර ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නො මහ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා

දෙනවා. භුක්තපන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිගිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

50. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: සුඛිඛුට්ඨිකා හවිස්සති, දුඛිඛුට්ඨිකා හවිස්සති, සුභික්ඛං හවිස්සති, දුඛිභික්ඛං හවිස්සති, බ්‍රමං හවිස්සති, භයං හවිස්සති, රෝගෝ හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛ්‍යානං කාවෙය්‍යං ලෝකායනං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

50. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී ආහාරපාන සරු වෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් ඵලාඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාන, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායන ශාස්ත්‍ර ආදී කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

51. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජීවිතා-නිත්ථම්භනං හනුසංහතනං හත්ථාගිජ්ජපනං හනුජ්ජපනං කණ්ණජ්ජපනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකාපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-චුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබ්භූජ්ජලනං සිරිවිභායනං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

51. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාඨවී නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරණවිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

52. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සිස-විරේවනං කණණකේලං නෙත්තපතප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ජා මූලභේසජ්ජානං අනුප්පදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මි.

52. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත්වීම, වතුර මතුරා මුණ සේදවීම, වතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම,

නස්න කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලෙදරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

53. අට බෝ සෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ ඛන්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-වත්ථිකතෝ. ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදෙති. ඒවං බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

53. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒ භික්ඛුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔවුනු පළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් අම්බට්ඨ, භික්ඛුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විතව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔන්න විදිහට යි භික්ඛුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

54. කථංඤ්ව අම්බට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ අම්බට්ඨ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝතේන සද්දං සුත්වා සාණේන ගන්ධං සායිත්වා ජීවිහාය රසං සායිත්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති.

රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣන්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

54. පින්වත් අම්බට්ඨ, භික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහිලා භික්ෂුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයක් දොම්නසක් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. ඇස රැක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආශ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයක් දොම්නසක් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. මනස රැක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, භික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

55. කථඤ්ච අම්බට්ඨ භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ අම්බට්ඨ, භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාට්ඨිතවිවරධරණේ සම්පජානකාරී හෝති. අසිතේ පීතේ බායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-චාරපස්සාවකම්මේ සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ ධීතේ නිසින්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ හෝති.

55. පින්වත් අම්බට්ඨ, භික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහිලා භික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේ

සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නෙන් සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නෙන් සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කථාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නෙන් සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් අම්බට්ඨ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

56. කථාකථා අම්බට්ඨ හික්ෂුව සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ අම්බට්ඨ හික්ෂුව සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන චිචරේන කු-ඡීපරිහාරිකේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පක්ඛි සතුණෝ යේන යේතේව ඩේති සපත්තභාරෝ'ව ඩේති, ඒවමේව ඛෝ අම්බට්ඨ හික්ෂුව සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන චිචරේන කු-ඡීපරිහාරිකේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ අම්බට්ඨ හික්ෂුව සන්තුට්ඨෝ හෝති.

56. පින්වත් අම්බට්ඨ, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය අයුරින් ම හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

57. සෝ ඉමිනා ච අරියේන සීලක්ඛනේධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන සතිසම්පජ්ඣඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ච අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

57. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ

ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටුවීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (එවැනි තැනක) පළගක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

58. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පභාය විගතාභිජ්ඣෙධන -තසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපදෝසං පභාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණහුත භිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපදෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථිතමිද්ධං පභාය විගතථිතමිද්ධෝ විහරති අලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථිතමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ෂං පභාය තිණ්ණවිචිකි-ෂෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ෂාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

58. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය අත්හැර තරඟ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

59. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝපෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙධ්‍යං, සෝ යාති ච පෝරාණාති ඉණමූලාති තාති ච බ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝපේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣංසු. සෝ’හං යාති ච පෝරාණාති ඉණමූලාති තාති ච බ්‍යන්තිකකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ෂෙය්‍ය සෝමනස්සං.

59. පින්වත් අම්බට්ඨ, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එතකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

60. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං වස්ස න-ඡාදෙය්‍ය, න වස්ස කායේ බලමත්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-වෙය්‍යා, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා වස්ස කායේ බලමත්තා, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ඡාදේසි න වස්ස මේ ආසි කායේ බලමත්තා. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ හත්තඤ්ච මේ ඡාදේහි අත්ථි ච මේ කායේ බලමත්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

60. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. ඔහු ගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. මගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

61. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනාගාරා මු-වෙය්‍ය සොත්ථිතා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා ඛන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිතා අබ්බයේන. නත්ථි ච මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

61. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක බන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක බන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

62. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා දාසඛ්‍ය මුත්තෝ අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

62. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නොහැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නොහැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

63. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කත්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කත්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය බේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ සධනෝ සහෝගෝ කත්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජිං දුබ්භික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ’මිහි ඒතරහි තං

කන්නාරං නිණ්ණෝ සොන්ථිනා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ බේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජේය්‍ය සෝමනස්සං.

63. පින්වත් අම්බට්ඨ, එක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ෂු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා බන්ධනාගාරං යථා දාසබ්‍යං යථා කන්නාරද්ධානමග්ගං. ඒවං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ජස්සං, යථා බේමන්තභූමිං ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ෂු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්ත ඒ විදිහම යි. භික්ෂුවත් (කලින්) ණයක් ගත්තා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්ත ඒ විදිහමයි භික්ෂුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

64. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති. පස්සද්ධිකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ විත්තං සමාධියති.

64. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිද්දෙනවා. සංසිද්දු කයින් යුතු ව සැපක් විඳිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

65. සෝ විවි-වෙ කාමේහි විවි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං ජිතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන ජිතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන ජිතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

65. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

66. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ දක්ඛෝ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයචුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්පෝසකං පරිප්පෝසකං සන්තෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි ස්තේනානුගතා ස්තේහපරේතා සන්තර්ඛාහිරා පුටා ස්තේහේන න ව පශ්ඨරණි.

66. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නහවන) දක්ෂ නහවන්නෙක් හෝ නහවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝහ බඳුනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එතකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නහන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරිලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙක් නෑ.

ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ හික්කු ඉමමේව කායං විචේකජේන ජිතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන ජිතිසුඛේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති වරණස්මි.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය විදිහම යි. හික්ෂුච මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මේකත් ඔහු ගේ ධර්මයේ හැසිරීමට අයත් දෙයක්.

67. පුන ව පරං අම්බට්ඨ හික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං -තසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

67. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුච විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

68. සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ උදකරහදෝ ගම්භිරෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ වා න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුපවෙ-ජෙය්‍ය, අථ බෝ තම්හා ව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජන්වා තමේව උදකරහදං සීතේන වාරිනා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපුරෙය්‍ය පරිජ්ජරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස සීතේන වාරිනා අප්පුටං අස්ස.

68. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් තියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සත් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙව් ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා.

මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ.

ඵවමේව ඛෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අභිසන්දේනි පරිසන්දේනි පරිපුරේනි පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති වරණස්මිං.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මේකත් ඔහු ගේ ධර්මයේ හැසිරීමට අයත් දෙයක්.

69. පුන ච පරං අම්බට්ඨ භික්ඛු ජිනියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේනි. යන්නං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං කඛානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්තේනි පරිසන්තේනි පරිපුරේනි පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

69. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතුව කයෙන් සැපයක් ද විදිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ උප්පලිතියං චා පදුමිතියං චා පුණ්ඩරීකිතියං චා අප්පේක-වානි උප්පලානි චා පදුමානි චා පුණ්ඩරීකානි චා උදකේ ජාතානි උදකේ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති තානි යාච වග්ගා යාච ච මූලා සිතේන වාරිතා අභිසන්තානි පරිසන්තානි පරිපුරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාචතං උප්පලානං චා පදුමානං චා පුණ්ඩරීකානං චා සිතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදු නෙළුම් විලක හෝ ඇතැම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එකකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මුල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැනම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛෙන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති වරණස්මිං.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මේකත් ඔහු ගේ ධර්මයේ හැසිරීමට අයත් දෙයක්.

70. පුන ව පරං අම්බට්ඨ භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛා-සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්නෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

70. පින්වත් අම්බට්ඨ, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ විදානේන වත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්නෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස විදානේන වත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන චේතසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්නෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි

සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන චේතසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති වරණස්මිං.

පින්වත් අම්බට්ඨ, එක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාඩි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එකකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ වගේ ම යි හික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මේකත් ඔහු ගේ ධර්මයේ හැසිරීමට අයත් දෙයක්.

ඉදං ඛෝ තං අම්බට්ඨ වරණං.

පින්වත් අම්බට්ඨය, වරණය යනු මෙය යි.

71. (පුත්‍ර ව පරං අම්බට්ඨ) සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඵං පජානාති: “අයං ඛෝ මේ කායෝ රූපී වාතූම්මහාභූතිකෝ මාතා-පෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-චු-ඡාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

71. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාශ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එකකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමිවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

සෙය්‍යවාපි අම්බට්ඨ මණ්‍රි චේච්චියො සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ඡෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ,

තත්‍රස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-චචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණි වෙළුරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ජෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රිදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති.

පින්චත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෙරෝඩි මාණ්ඩ්‍යයක් තියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෙරෝඩි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා” කියලා.

ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදාතෝ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතූම්මහාභුතිකෝ මානා-පෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපචයෝ අනි-වු-ජාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පට්ඨෙද්ධ”න්ති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති විජ්ජාය.

පින්චත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ඛුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත

නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

72. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සෝ ඉමමිහා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිත්තානි රූපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගිං අභිනිත්ථියං,

72. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ මුඤ්ජමිහා ඊසිකං පබ්බාහෙය්‍ය. තස්ස ඵවමස්ස: අයං මුඤ්ජෝ අයං ඊසිකා අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ, අඤ්ඤා ඊසිකා මුඤ්ජමිහාත්ථෙව ඊසිකා පබ්බාළ්හා’ති. සෙය්‍යථාපි චා පන අම්බට්ඨ පුරිසෝ අසිං කෝසියා පබ්බාහෙය්‍ය, තස්ස ඵවමස්ස “අයං අසි, අයං කෝසි, අඤ්ඤෝ අසි, අඤ්ඤා කෝසි, කෝසියාත්ථෙව අසි පබ්බාළ්හෝ”ති. සෙය්‍යථාපි චා පන අම්බට්ඨ පුරිසෝ අහිං කරණධා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵවමස්ස: අයං අහි, අයං කරණධෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤෝ කරණධෝ, කරණධාත්ථෙව අහි උබ්භිතෝ”ති. ඵවමෙව බෝ අම්බට්ඨ හික්ඛු ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සෝ ඉමමිහා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිත්තානි රූපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනිත්ථියං. ඉදම්පි’ස්ස හෝති විජ්ජාය.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජතණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ මුඤ්ජතණ ගස යි, මේ තණ ගොබය යි. එතකොට මුඤ්ජතණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජතණ ගසෙන් ම යි තණ

ගොබය ඇදල ගත්තේ කියලා. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එකකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයිපෙට්ටිය. එකකොට නයා අනෙකක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

73. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුභෝති, ඒකෝපි හුත්වා බහුධා භෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ භෝති, ආචිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඩ්ඛං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජතිමුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේති පල්ලංකේත කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසුරියේ ඵං මහිද්ධිකේ ඵං මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේත වසං වත්තෙති.

73. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සළස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය

විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිදාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළඟක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සදූ පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ දක්ඛෝ කුම්භකාරෝ වා කුම්භකාරන්තේවාසී වා සුපරික්කම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන අම්බට්ඨ දක්ඛෝ දන්තකාරෝ වා දන්තකාරන්තේවාසී වා සුපරික්කම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන අම්බට්ඨ දක්ඛෝ සුවණ්ණකාරෝ වා සුවණ්ණකාරන්තේවාසී වා සුපරික්කම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැට්ටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇන්දන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ ඇන්දන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇන්දනක යම් ම ආකාරයේ ඇන් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇන් දළ කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රනක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

ඒවමේව බෝ අම්බට්ඨ හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධි පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-වනුභෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඛධං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසප්පමානෝ ග-ජති සෙය්‍යථාපි ආකාසේ,

පට්ඨයාපි උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ජනි සෙය්‍යථාපි පට්ඨයං, ආකාසේති පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසූරියෝ ඵ්ථං මහිද්ධිකෝ ඵ්ථං මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාච බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන චසං චත්තේති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති විජ්ජාය.

පින්චත් අම්බට්ඨ, අන්ත ඵ් විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්ට සළස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමත්, උඩට මතු වීමත් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

74. සෝ ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධිං පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්නිකේ ච.

74. ඔහු (ඵ් භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එනකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපට්ටපන්නෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දමිපි මුදිංගසද්දමිපි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දමිපි, තස්ස ඵ්ඵමස්ස: හේරිසද්දෝ ඉතිපි මුදිංගසද්දෝ ඉතිපි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉතිපි.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා.

ඵ්ඵමේව බෝ අම්බට්ඨ හික්කු ඵ්ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්ත-මානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ච. ඉදම්පි’ස්ස හෝති විජ්ජාය.

පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්කු ව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

75. සෝ ඵ්ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසන්නානං පරපුග්ගලානං -තසා -තසෝ පරි-ව පජානාති:

75. ඔහු (ඒ හික්කු ව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන්

ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා.

සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති,
සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති,
සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති,
සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති,
චික්ඛිත්තං වා චිත්තං චික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති,
මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති,
අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති,
සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,
අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,
සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,
අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,
චිමුත්තං වා චිත්තං චිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති,
අචිමුත්තං වා චිත්තං අචිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති.

රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
ද්වේශ රහිත සිත චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
මෝහ රහිත සිත චිතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
හැකුළු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
එකඟ වෙත සිත එකඟ වෙත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
එකඟ නො වෙත සිත එකඟ නො වෙත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ ඉන්ථි වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුවා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ඡේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-චචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකං වා අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, ඒවමේව ඛෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණෝ විගතපක්කිලේසෝ මුදුහුතෝ කම්මනියෝ ධීතෝ ආනෙඤ්ජප්පත්තෝ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසන්නානං පරපුග්ගලානං -තසා -තසෝ පරි-ච පජානාති:

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්ට කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ කරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඨියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එතකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා.

සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති,
සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති,
සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති,
චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති,
සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති,
වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති,

මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති,
 අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති,
 සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,
 අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති,
 සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,
 අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති,
 විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති,
 අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති.
 ඉදම්පි'ස්ස හෝති විජ්ජාය.

රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 රාග රහිත සිත චීතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 ද්වේශ රහිත සිත චීතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 මෝහ රහිත සිත චීතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 හැකුළුනු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

76. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඵ්කම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි ජාතියෝ, තිස්සෝ'පි ජාතියෝ, චතස්සෝ'පි ජාතියෝ, පඤ්ච'පි ජාතියෝ,

දස්'පි ජාතියෝ, විසමපි ජාතියෝ, තිංසමපි ජාතියෝ, චත්තාරිසමපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමපි ජාතියෝ, ජාතිසතමපි, ජාතිසතස්සමපි, ජාතිසතසතස්සමපි; අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, “අමුත්‍රාසිං ඒවන්තාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවන්තාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝ”ති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිනිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

76. ඔහු (ඒ හික්ෂුචි) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. “මං ඉස්සර සිටියේ අසචල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් වුන වුණා. අසචල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් වුන වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පුරිසෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජේය්‍ය තම්භාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජේය්‍ය. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ජේය්‍ය. තස්ස ඒවමස්ස: අහං බෝ සකම්භා ගාමං අමුං ගාමං ආග-ඡිං තත්‍ර ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භාපි ගාමා අමුං ගාමං අග-ඡිං තත්‍රාපි ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං

අභාසිං ඵ්වං තුණ්හි අහෝසිං. සෝ'මහි තම්හා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝ'ති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මං මගේ ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙකුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කපාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඩව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමට ම නැවත ආවා” කියලා.

ඵවමේව ඛෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං පුබ්බේ තිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඵ්කම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි ජාතියෝ, තිස්සෝ'පි ජාතියෝ, චතස්සෝ'පි ජාතියෝ, පඤ්ච'පි ජාතියෝ, දස'පි ජාතියෝ, විසමිපි ජාතියෝ, තිංසමිපි ජාතියෝ, චත්තාරිසමිපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමිපි ජාතියෝ, ජාතිසතමිපි, ජාතිසහස්සමිපි, ජාතිසහස්සමිපි; අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵ්වත්තාමෝ ඵ්වං ගොත්තෝ ඵ්වං චණ්ණෝ ඵ්වමාහාරෝ ඵ්වං සුබ්බක්ඛපට්ඨසංවේදී ඵ්වමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵ්වං නාමෝ ඵ්වං ගොත්තෝ ඵ්වං චණ්ණෝ ඵ්වමාහාරෝ ඵ්වං සුබ්බක්ඛපට්ඨසංවේදී ඵ්වමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉබ්බපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති විජ්ජාය.

පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්‍රම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්,

ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් වුන වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිව්වේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් වුන වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

77. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙක්ඡප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ හිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති: ඉමේ වත භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ හිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

77. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුච මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය

පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මදිටු වෙලා, සම්මදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූතවන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ මජ්ඣේ සිංඝාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ වක්ඛුමා පුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පටිසන්තේ’පි නික්ඛමන්තේ’පි රථියා විනිසඤ්චරන්තේ’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්තේ’පි, තස්ස ඵ්ඵමස්ස: ඵතේ මනුස්සා ගේහං පටිසන්ති. ඵතේ නික්ඛමන්ති. ඵතේ රථියා විනිසඤ්චරන්ති. ඵතේ මජ්ඣේ සිංඝාටිකේ නිසින්තා’ති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා.

ඵවමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඵථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතුපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන වක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ හීනේ පණිතේ සුවණ්ණේ

දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත භොන්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පත භොන්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝ සුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ තීනේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති විජ්ජාය.

පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්ත ඒ විදිහම යි හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුච මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුතවන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිටු වෙලා, සම්දිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුතවන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. මේකත් ඔහු ගේ විද්‍යාවට (අවබෝධයට) අයත් දෙයක්.

78. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති.

78. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා.

සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති.

එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යයයි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍ය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍ය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍ය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

තස්ස මේ ඵ්වං ජානතෝ ඵ්වං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤාණං හෝති. ඛිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායා'ති පජානාති.

ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස්

වුණු බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බ්‍රහ්මා චාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

සෙය්‍යථාපි අම්බට්ඨ පබ්බතසංඛේපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ තීරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍යා සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛරකඨලම්පි ම-ජගුම්බම්පි වරත්තම්පි තිට්ඨන්තම්පි. තස්ස ඵ්ථමස්ස: අයං බෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා’පි සක්ඛරකඨලා’පි ම-ජගුම්බා’පි වරත්තා’පි තිට්ඨන්ති’පිති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳ යි. හරිම ප්‍රසන්න යි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකිනට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලත්, සක්බෙල්ලත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල.

ඵථමේව බෝ අම්බට්ඨ භික්ඛු ඵථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා.

සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති.

අයං දුක්ඛසමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති.

අයං දුක්ඛතිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති.

අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'නි යථාභූතං පජානාති.

ඉමේ ආසවා'නි යථාභූතං පජානාති.

අයං ආසවසමුදයෝ'නි යථාභූතං පජානාති.

අයං ආසවනිරෝධෝ'නි යථාභූතං පජානාති.

අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'නි යථාභූතං පජානාති.

එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

තස්ස ඵ්ථං ජානතෝ ඵ්ථං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති
භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං
විමුක්තමිති ඤාණං හෝති ඛිණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං,
නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. අයං බෝ සා අම්බට්ඨ විජ්ජා.

ඒ හික්ෂුච ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම
ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස්
වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස්
වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය
සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි
අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. පින්වත් අම්බට්ඨය, විද්‍යාව (අවබෝධය)
යනු මෙය යි.

79. අයං චුච්චති අම්බට්ඨ භික්ඛු විජ්ජාසම්පන්නෝ ඉතිපි, වරණ සම්පන්නෝ ඉතිපි, විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ ඉතිපි. ඉමාය ච අම්බට්ඨ විජ්ජාසම්මදාය වරණසම්පදාය ච අඤ්ඤා විජ්ජාසම්පදා ච වරණසම්පදා ච උත්තරිතරා වා පඤ්ඤාතරා වා නත්ථි.

79. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ භික්ෂුවට තමයි විද්‍යාවෙන් සමන්විතව ඉන්නවා කියන්නේ. වරණයෙන් සමන්විතව ඉන්නවා කියන්නේ. විජ්ජාවරණින් සමන්විතව ඉන්නවා කියන්නේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ විද්‍යා සම්පත්තියෙනුත්, වරණ සම්පත්තියෙනුත් බැහැර වූ චෙනත් උත්තරිතර වූත්, ප්‍රඤ්ඤාතර වූත් විද්‍යාසම්පතියක්වත් වරණසම්පත්තියක්වත් නෑ.

80. ඉමාය ඛෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය චත්තාරි අපායමුඛානි භවන්ති. කතමානි චත්තාරි? ඉධ අම්බට්ඨ ඒකච්චෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානෝ බාරිවිවධමාදාය අරඤ්ඤායනනං අජ්ඣෙධර්ගාහනි පචත්තඵලභෝජනෝ භවිස්සාමිති. සෝ අඤ්ඤදත්ථු විජ්ජාවරණසම්පන්නස්සේව පරිවාරකෝ සම්පජ්ජති. ඉමාය ඛෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං පඨමං අපායමුඛං භවති.

80. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට විනාශ මුඛ සතරක් තියෙනවා. ඒ කවර සතරක් ද යත්, පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, මෙම විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට පැමිණගත්ට බැරිව තවුස් පිරිකරත් අරගෙන “මං පචත්තඵල භෝජනයෙන් යැපෙන (ගසෙන් වැටුණු ගෙඩි වළඳා දිව්ගෙවන) කෙනෙක් වෙනවා” කියලා චතාත්තරයක් ඇතුළට යනවා. ඇත්තෙන් ම ඔහු විජ්ජාවරණ සම්පන්න කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් වගේ කෙනෙක්. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට ඇති පළමු වෙනි විනාශ මුඛය මෙය යි.

81. පුන ච පරං අම්බට්ඨ ඉධෙකච්චෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානෝ පචත්තඵල භෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණ්මානෝ කුද්දාලපිටකං ආදාය අරඤ්ඤායනනං මජ්ඣෙධර්ගාහනි කත්ඳමුලඵලභෝජනෝ භවිස්සාමිති. සෝ අඤ්ඤදත්ථු විජ්ජාවරණසම්පන්නස්සේව පරිවාරකෝ සම්පජ්ජති. ඉමාය ච ඛෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං දුතියං අපායමුඛං භවති.

81. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම්, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, මෙම විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට පැමිණගන්ව බැරිව පවත්නවල භෝජනයෙන් යැපෙන (ගසෙන් වැටුණු ගෙඩි වළඳා දිව්ගෙවන) කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරිව, “මං අල මුල් ගෙඩි වළඳන කෙනෙක් වෙනවා” කියලා උදැල්ලකුත්, මල්ලකුත් අරගෙන වනාන්තරයක් ඇතුළට යනවා. ඇත්තෙන් ම ඔහු විජ්ජාවරණ සම්පන්න කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් වගේ කෙනෙක්. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට ඇති දෙවෙනි විනාශ මුඛය මෙය යි.

82. පුන ව පරං අම්බට්ඨ ඉධෙකච්චෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානෝ පවත්නවල භෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානෝ කන්දමූලඵලභෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානෝ ගාමසාමන්තං වා නිගමසාමන්තං වා අග්‍රාගාරං කරිත්වා අභිගිං පරිවරන්තෝ අච්ඡති. සෝ අඤ්ඤදන්ථු විජ්ජාවරණසම්පන්නස්සේව පරිවාරකෝ සම්පජ්ජති. ඉමාය ච ඛෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං තතියං අපායමුඛං භවති.

82. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම්, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, මෙම විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට පැමිණගන්ව බැරිව පවත්නවල භෝජනයෙන් යැපෙන (ගසෙන් වැටුණු ගෙඩි වළඳා දිව්ගෙවන) කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරිව, අල මුල් ගෙඩි වළඳන කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරිව, ගමක් සම්පයේ හෝ නියම්ගමක් සම්පයෙහි හෝ ගිනිපුදන ගෙයක් හදාගෙන, ගිනි පුදන්ට පටන් ගන්නවා. ඇත්තෙන් ම ඔහු විජ්ජාවරණ සම්පන්න කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් වගේ කෙනෙක්. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට ඇති තුන්වෙනි විනාශ මුඛය මෙය යි.

83. පුන ව පරං අම්බට්ඨ ඉධෙකච්චෝ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණමානෝ පවත්නවලභෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානෝ කන්දමූලඵලභෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණමානෝ අභිගිපරිවරියඤ්ච අනභිසම්භුණමානෝ වාතුම්මහාපථේ චතුද්වාරං අගාරං කරිත්වා අච්ඡති: සෝ ඉමාහි චතුහි දිසාහි ආගමිස්සති සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා තම්හං යථාසත්ති යථාබලං පටිපුපෙස්සාමීති. සෝ අඤ්ඤදන්ථු විජ්ජාවරණසම්පන්නස්සේව පරිවාරකෝ සම්පජ්ජති. ඉමාය ච ඛෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉදං චතුත්ථං අපායමුඛං භවති.

83. පින්වත් අම්බට්ඨ, තව දුරටත් කියනවා නම්, මෙහි ඇතැම් ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, මෙම විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට පැමිණගන්ව බැරිව පවත්නාවල භෝජනයෙන් යැපෙන (ගසෙන් වැටුණු ගෙඩි වළඳා දිව්ගෙවන) කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරිව, අල මුල් ගෙඩි වළඳන කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරිව, ගිනි පිදීමත් කරගන්ව බැරිව, හතරමං හන්දියක දොර සතරක් ඇති ගෙයක් තනා ගෙන ඉන්නවා. “කවුරුහරි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා සිව් දිසාවෙන් එනවා නම්, මම ඔහුට පුළුවන්තරමින් උපස්ථාන කරනවා” කියලා. ඇත්තෙන් ම ඔහු විජ්ජාවරණ සම්පන්න කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් වගේ කෙනෙක්. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට ඇති හතරවෙනි විනාශ මුඛය මෙය යි.

ඉමාය බෝ අම්බට්ඨ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය ඉමානි වත්තාරි අපායමුඛානි භවන්ති.

පින්වත් අම්බට්ඨ, මෙම අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට බාධක වූ විනාශ මුඛ හතර කියන්නේ මේකට යි.

84. තං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? අපි නු ත්වං ඉමාය අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය සන්දිස්සසි සාවරියකෝ?”ති

84. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය තුළ ඔබ තමන් ගේ ආචාර්යවරයා සමග ඉන්න බව දකිනවා ද?

“නෝ හිදං භෝ ගෝතම. කෝ වාහං භෝ ගෝතම සාවරියකෝ? කා ච අනුත්තරා විජ්ජාවරණසම්පදා? ආරකා’හං භෝ ගෝතම අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය සාවරියකෝ”ති.

“භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ මයි. භවත් ගෞතමයෙනි, ආචාර්යවරයා සහිත වූ මම කවුද? අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය මොකක්ද? භවත් ගෞතමයෙනි, ආචාර්යවරයා සහිත වූ මං අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියෙන් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ.

“තං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? අපි නු ත්වං ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්මානෝ බාරිවිවධමාදාය අරඤ්ඤවන-

මජ්ඣිමනිකායෙ සාවරියකෝ පචත්තඵලභෝජනෝ භවිස්සාමිති? “නෝ හිදං භෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? එහෙමනම්, ඔබ මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය ලබාගත්ට බැරුව තවුස් පිරිකර කඳ ගෙන පචත්තඵල භෝජී වන්නෙමි යි කියල ආචාර්යවරයා සහිතව අරණ්‍ය වනයක් මැදට ගිහිල්ලවත් ඉන්න කෙනෙක් ද? “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ මයි.”

“නං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? අපි නු ත්වං ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්‍මානෝ පචත්තඵල භෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණ්‍මානෝ කුද්දාලපිටකං ආදාය අරඤ්ඤවනමජ්ඣෙධානසි සාවරියකෝ කන්දමූලඵලභෝජනෝ භවිස්සාමිති?” “නෝ හිදං භෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? එහෙමනම්, ඔබ මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය ලබාගත්ට බැරුව, පචත්තඵල භෝජී වන්ටත් බැරුව, අල මුල් ගෙඩි අනුභව කරන කෙනෙක් වෙනවා කියල ආචාර්යවරයා සහිතව උදුල්ලකුත් මල්ලකුත් අරගෙන අරණ්‍ය වනයක් මැදට ගිහිල්ලවත් ඉන්න කෙනෙක් ද? “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ මයි.”

“නං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? අපි නු ත්වං ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්‍මානෝ පචත්තඵලභෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණ්‍මානෝ කන්දමූලඵලභෝජනකඤ්ච අනභිසම්භුණ්‍මානෝ ගාමසාමන්තං වා නිගමසාමන්තං වා අග්‍යාගාරං කරිත්වා අග්ගිං පරිවරන්තෝ අවිෂති සාවරියකෝ?” “නෝ හිදං භෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? එහෙමනම්, ඔබ මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය ලබාගත්ට බැරුව, පචත්තඵල භෝජී වන්ටත් බැරුව, අල මුල් ගෙඩි අනුභව කරන කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරුව, ගමක් අසල හෝ නියම්ගමක් අසල හෝ ගිනි පුදන ගෙයක් කරවලා, ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ ගිනි පුදමින් ඉන්න කෙනෙක් ද? “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ මයි.”

“නං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ? අපි නු ත්වං ඉමඤ්චේව අනුත්තරං විජ්ජාවරණසම්පදං අනභිසම්භුණ්‍මානෝ පචත්තඵලභෝජනකඤ්ච

අනභිසම්භුණ්ණමානෝ කන්දමූලඵලභෝජනනඤ්ච අනභිසම්භුණ්ණමානෝ අභිගිපරිවරියඤ්ච අනභිසම්භුණ්ණමානෝ චාතුම්මහාපථේ චතුද්වාරං අගාරං කරිත්වා අච්ඡති සාවරියකෝ, යෝ ඉමාහි චතුහි දිසාහි ආගමිස්සති සමණෝ චා බ්‍රාහ්මණෝ චා තං මයං යථාසත්ති යථාබලං පටිපුජෙස්සාමාති?” “නෝ හිදං භෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? එහෙමනම්, ඔබ මේ අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තිය ලබාගත්ට බැරුව, පවත්නඵල භෝජී වන්ටත් බැරුව, අල මුල් ගෙඩි අනුභව කරන කෙනෙක් වෙන්ටත් බැරුව, ගිනි පුදා ගන්ටත් බැරුව, සතරමං හන්දියක දොර සතරක් ඇති ගෙයක් කරවලා, ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ “කචුරු හරි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා සතර දිශාවෙන් එනවා නම් අපි ශක්ති පමණින්, පුළුවන් හැටියට ඔහුට උපස්ථාන කරනවා” කියල ඉන්න කෙනෙක් ද? “හවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ මයි.”

85. ඉති බෝ අම්බට්ඨ ඉමාය වේච ත්ථං අනුත්තරාය විජ්ජාවරණ-සම්පදාය පරිභිනෝ සාවරියකෝ. යේ විමේ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය චත්තාරි අපායමුඛානි භවන්ති, තතෝ ච ත්ථං පරිභිනෝ සාවරියකෝ. භාසිතා බෝ පන තේ ඒසා අම්බට්ඨ ආචරියේන බ්‍රාහ්මණේන පොක්ඛරසාතිනා චාචා “කෝ ච මුණ්ඩකා සමණකා ඉබ්භා කණ්භා බන්ධුපාදපච්චා, කා ච තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං සාකච්ඡා”ති, අත්තනා ආපායිකෝ’පි අපරිපූරයමානෝ. පස්ස අම්බට්ඨ යාච අපරද්ධඤ්ච තේ ඉදං ආචරියස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස.

85. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔය විදිහට ආචාර්යවරයා සහිත වූ ඔබ මෙම අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියෙනුත් පිරිහිලා ඉන්නේ. මෙම අනුත්තර වූ විජ්ජාවරණ සම්පත්තියට යම් විනාශ මුඛ හතරක් ඇත්නම්, ආචාර්යවරයා සහිත වූ ඔබ එයින් පිරිහිලා ඉන්නේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, ඔබ ගේ ගුරුවරයා වූ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා විසින් මේ වචන කියල කියෙනවා. “ලාමක ගිහියන් වූ, කළු වූ, මහබඩු ගේ පයින් උපන්, පව්වු මුඩු ශ්‍රමණයන් කවුද, එබඳු අයත් එක්ක ත්‍රිවිද්‍යා ලබාගත් බ්‍රාහ්මණයන්ට මොන සාකච්ඡාද” කියලා. එහෙම කියන්නේ තමන් විසින් විනාශ මුඛ හතරවත් නො පුරමිනුයි. පින්වත් අම්බට්ඨ, බලන්න ඔබ ගේ ආචාර්යවරයා වූ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා විසින් මොන තරම් බරපතල වරදක් ද කරල කියෙන්නේ?

86. බ්‍රාහ්මණෝ බෝ පන අම්බට්ඨ පොක්ඛරසාති රක්ඛේ පසේනදිස්ස කෝසලස්ස දන්තිකං භුක්ඡති. තස්ස රාජා පසේනදි කෝසලෝ සම්මුඛිභාවමිපි න දදාති. යදාපි තේන මන්තේති තිරෝදුස්සේන මන්තේති. යස්ස බෝ පන අම්බට්ඨ ධම්මිකං පයනං භික්ඛං පතිගණ්හෙය්‍ය, කථං තස්ස රාජා පසේනදි කෝසලෝ සම්මුඛිභාවමිපි න දදෙය්‍ය? පස්ස අම්බට්ඨ යාව අපරද්ධස්ථ තේ ඉදං ආචරියස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස.

86. පින්වත් අම්බට්ඨ, පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා භුක්ති විදින්නේ පසේනදි කොසොල් රජතුමා දීපු දේවල් නෙව. නමුත් කොසොල් රජතුමා ඔහුට මුණගැසීමක්වත් වෙලා නෑ. යම් දවසක ඔහු සමග සාකච්ඡා කරනවා නම්, කඩතුරාවකට මුවාවෙලයි ඒකක් කරන්නේ. පින්වත් අම්බට්ඨ යමෙකු විසින් තමාට දෙන ලද ධාර්මික භික්ෂාව පිළිගන්නවා නම්, ඒ පසේනදි කොසොල් රජු ඔහු හා මුණ ගැසීමක්වත් නො දෙන්නේ කොහොමද? අම්බට්ඨ, බලන්න ඔබ ගේ ආචාර්යවරයා වූ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා විසින් මොන තරම් බරපතල වරදක් ද කරල තියෙන්නේ?

තං කිම්මක්ඛෙසි අම්බට්ඨ? රාජා පසේනදි කෝසලෝ හත්ථිගිවාය වා නිසින්නෝ අස්සපිට්ඨෝ ව නිසින්නෝ රජුපත්ථරේ වා ධීතෝ උග්ගේහි වා රාජක්ඛේහි වා කික්ඛිද්දේව මන්තණං මන්තෙය්‍ය, සෝ තම්හා පදේසා අපක්කම්ම ඒකමන්තං තිට්ඨෙය්‍ය. අථ ආගච්ඡෙය්‍ය සුද්දෝ වා සුද්දාසෝ වා, සෝ තස්මිං පදේසේ ධීතෝ තදේව මන්තණං මන්තෙය්‍ය: ඒවම්පි රාජා පසේනදි කොසලෝ ආහ ඒවම්පි රාජා පසේනදි කෝසලෝ ආහාති. අපි නු සෝ රාජහණ්තං වා භණ්ති රාජමන්තා වා මන්තේති, එත්තාවතා සෝ අස්ස රාජා වා රාජමහාමත්තෝ වාති?” “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද සිතන්නේ? පසේනදි කොසොල් රජතුමා ඇත් ගෙල මත වාඩි වෙලා ඉන්නවා. එහෙම නැත්නම් අසු පිට වාඩි වෙලා ඉන්නවා. එක්කෝ රථයෙහි සරසා ඇති තැන සිටගෙන හෝ ඉන්නවා. එතකොට රජුට උසස් ඇමතිවරුන් සමඟ හෝ ඔවුන්හි හිමි කුමාරවරුන් සමඟ හෝ යම් යම් කරුණු ගැන කථා කරනට උවමනා වෙනවා. ඉතින් ඔහු එතැනින් මැත් වෙලා පැත්තක හිට ගන්නවා. එතකොට ඔතැනට ශුද්‍රයෙක් හෝ ශුද්‍රදාසයෙක් එනවා. ඔහුත් ඒ ප්‍රදේශයේ ම ඉඳගෙන ඒ කරුණ ගැන ම කථා කරනවා. ඒ කියන්නේ “මේ විදිහටත් පසේනදි කොසොල් රජුරුවෝ කිව්වා. මේ විදිහටත් පසේනදි කොසොල් රජුරුවෝ කිව්වා” කියලා. එතකොට එකරුණින් ඔහු රාජකීය කථාබහ කරන කෙනෙක් ද? රාජමන්ත්‍රණ

කරන කෙනෙක් ද? එපමණකින් ඔහු රජෙක් වෙනවා ද? රාජමහාමාත්‍යයෙක් වෙනවා ද? “හවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

87. ඒවමේව බෝ ත්වං අම්බට්ඨ, යේ තේ අහේසුං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ, යේසමිදං ඒතරහි බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතං පචුත්තං සමුහිතං තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාවිතමනුවාවෙන්ති, සෙය්‍යථිදං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවා වෙස්සාමිත්තෝ යමනග්ගි අංගිරසෝ භාරද්වාජෝ වාසෙට්ඨෝ කස්සපෝ හගු, ත්‍යාහං මන්තෝ අධියාමි සාවරියකෝ”ති තාවතා ත්වං හවිස්සසි ඉසි වා ඉසිත්තාය වා පටිපන්නෝ”ති තේතං ධානං විජ්ජති.

87. පින්වත් අම්බට්ඨ, අන්ත ඒ වගේ තමයි. යම් ඒ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ මන්ත්‍ර හදන, මන්ත්‍ර කියන පූර්ව ඍෂිවරු හිටියා ද ඒ කියන්නේ අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමනග්ගි, අංගිරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු කියල. ඒ පැරණි ඍෂිවරුන් යම් මේ මන්ත්‍රපද ගායනා කළා ද, කියෙව්වා ද, රැස්කළා ද, දැන් ඉන්න බමුණන් ඔවුන් අනුව ගායනා කරනවා. ඒ කියපු දෙය කියාගෙන යනවා. ඒ කියපු දෙය ම නැවත නැවතත් කියා ගෙන යනවා. ඒ විදිහට පාඩම් කරවනවා. එහෙම කරලා “මාත් ආචාර්යවරයා සහිතව මන්ත්‍ර හදාරණවා” කියල කියූ පමණකින් ඔබ ඍෂිවරයෙක් වෙනවා, ඍෂිබවට පිළිපත් කෙනෙක් වෙනවා යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නොවේ.

88. තං කිම්මඤ්ඤසි අම්බට්ඨ කින්නි තේ සුතං බ්‍රාහ්මණානං වුද්ධානං මහල්ලකානං ආවරියපාවරියානං භාසමානානං: “යේ තේ අහේසුං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ, යේසමිදං ඒතරහි බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතා පචුත්තං සමුහිතං තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාවිතමනුවාවෙන්ති සෙය්‍යථිදං: අට්ටකෝ, වාමකෝ, වාමදේවෝ, වෙස්සාමිත්තෝ, යමනග්ගි, අංගිරසෝ, භාරද්වාජෝ, වාසෙට්ඨෝ, කස්සපෝ, හගු ඒවං සු තේ සුන්හාතා සුචිලිත්තා කප්පිතකේසුමස්ස ආමුත්තමණ්කුණ්ඩලාහරණා වදානවත්ථ-වසාන පඤ්චහි කාමගුණේහි සමප්පිතා සමංගිහුතා පරිවාරෙන්ති, සෙය්‍යථාපි ත්වං ඒතරහි සාවරියකෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

88. පින්වත් අම්බට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? ඒ වැඩිමහළු ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ බ්‍රාහ්මණයන් ඒ ඍෂිවරුන් ගැන කියන දේ ඔබ අහල

නියෙන්නේ කොහොම ද? “යම් ඒ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ මන්ත්‍ර හඳුනා, මන්ත්‍ර කියන පූර්ව සෘෂිවරු හිටියා ද ඒ කියන්නේ අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමතග්ගී, අංගිරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, භගු කියල. ඒ පැරණි සෘෂිවරුන් යම් මේ මන්ත්‍රපද ගායනා කළා ද, කියෙව්වා ද, රැස්කළා ද, දැන් ඉන්න බමුණන් ඔවුන් අනුවනෙ ගායනා කරන්නේ. ඒ කියපු දෙයනෙ කියාගෙන යන්නේ. ඒ කියපු දෙයමනෙ නැවත නැවතත් කියා ගෙන යන්නේ. ඒ විදිහටමනෙ පාඩම් කරවන්නේ. ඉතින් ඔබ අහල නියෙනවා ද දැන් ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ හොඳට නාලා, හොඳට සුවඳවිලවුන් ගාලා, හැඩට කෙස් රැවුල් පීරලා, මිණිකොඩොල් ආහරණවලින් සැරසිලා, සුදුවස්ත්‍ර ඇඳගෙන පඤ්චකාම ගුණයන්හි ඇලී ගැලී එහි සතුටුවෙමින් ඉන්නවා වාගේ ඒ සෘෂිවරුන් සිටියා කියල? “භවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

89. “ඒවංසු තේ සාලීනං විදනං සුවිමංසුපසේවනං විචිතකාලකං අනේකසුපං අනේකබ්‍යඤ්ජනං පරිභුඤ්ජන්ති, සෙය්‍යථාපි ත්වං ඒතරහි සාවරියකෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම දැන් ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ කළුහාල් ඉවත් කරපු, ඇල්හාලේ බත් ඇතුට, අනේක වූ සුපච්ඡාදන ඇතිව, රසමසවුලින් යුතු කෑම කනවා වගේ ඒ සෘෂිවරුන් ආහාර අරගෙන නියෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

“ඒවංසු තේ වේදනකපස්සාහි නාරිහි පරිචාරෙන්ති සෙය්‍යථාපි ත්වං ඒතරහි සාවරියකෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම දැන් ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ කුසට වෙළුම්පටි බැඳල, සිහින් කළ ඉහ නියෙන ස්ත්‍රීන් ලවා උපස්ථාන කරගන්නවා වගේ ඒ සෘෂිවරුන් එහෙම කර ගෙන නියෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

“ඒවංසු තේ කුත්තවාලේහි වළවාරථේහි දීඝාහි පතෝදලට්ඨිහි වාහනේ විතුදෙන්තා විපරියායන්ති සෙය්‍යථාපි ත්වං ඒතරහි සාවරියකෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම දැන් ආචාර්යවරයා සහිතව ඔබ ලස්සනට වල්ගා සරසපු, වෙළුමින් යොදපු රථවල නැගලා, කෙටිටි දික්කරගෙන, සතුන්ට සන්කරමින් ඉන්නවා වගේ ඒ සෘෂිවරුන් එහෙම ගමන් බිමන් ගිහින් නියෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

“ඒවංසු තේ උක්කිණ්ණපරිබාසු ඔක්ඛිත්තපළිසාසු නගරුපකාරිකාසු දීඝාසිබද්ධෙති පුරිසේති රක්ඛාපේති. සෙය්‍යාපාපි ත්වං ඒතරහි සාවරියකෝ?ති” “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“ඒ වගේ ම දැන් ආචාර්යවරයා සහිත ඔබ අගල් කැණල තියෙන, යටට භාරපු උපකාරිකා තියෙන නගරවල්වල දිග කඩුගත්තු පුරුෂයන් ගේ රැකවරණ ලබමින් ඉන්නවා වගේ ඒ සෘෂිවරුන් රැකවල් ඇතිව සිටියා ද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම ය.”

ඉති බෝ අම්බට්ඨ නේව ත්වං ඉසි, න ඉසිත්තාය පටිපත්තෝ සාවරිකෝ. යස්ස බෝ පන අම්බට්ඨ මයි කංඛා වා විමති වා, සෝ මං පඤ්ඤෙන, අහං වෙය්‍යාකරණෙන සෝධිස්සාමි”ති.

එහෙමනම් පින්වත් අම්බට්ඨ, ආචාර්යවරයා සහිත වූ ඔබ සෘෂිවරයෙකුත් නොවේ. සෘෂිවරයෙක් වීමට පිළිපත් කෙනෙකුත් නොවේ. පින්වත් අම්බට්ඨ, නමුත් යම් කෙනෙකුට මා ගැන සැකයක් හෝ විමතියක් හෝ තියෙනවා නම්, ඔහු මගෙන් ප්‍රශ්න අහන්ට ව්‍යාජ. එතකොට මං ඔහු ගේ ප්‍රශ්න විසඳීමෙන් ඒ සැකය දුරු කරලා දානවා.

90. අථ බෝ භගවා විහාරා නික්ඛම්ම චංකමං අබ්භුට්ඨාසි. අම්බට්ඨෝ’පි මාණවෝ විහාරා නික්ඛම්ම චංකමං අබ්භුට්ඨාසි. අථ බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ භගවත්තං චංකමන්තං අනුචංකමමානෝ කායේ ද්වන්තිංස මහාපුරිසලක්ඛණානි සමන්තේසි. අද්දස බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ භගවතෝ කායේ ද්වන්තිංසමහාපුරිසලක්ඛණානි යේභුයෝන ඨපෙත්වා ද්වේ. ද්විසු මහාපුරිසලක්ඛණේසු කංඛි විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසිදති කෝසෝහිතේ ව චන්ඨගුය්හේ පහුතජ්චිහතාය ව.

90. ඊට පස්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විහාරයෙන් එළියට වැඩලා සක්මන් මළුවට පැමිණ වදාළා. අම්බට්ඨ මාණවකයාත් විහාරයෙන් නික්මීලා සක්මනට නැග්ගා. ඉතින් අම්බට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සක්මනේ වඩිද්දී ඒ අනුව සක්මන් කරමින් බුදු සිරුරක තිබෙන මහාපුරුෂ ලක්ෂණ කිස්දෙක සොයන්න පටන් ගත්තා. එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයා දෙකක් හැර මහාපුරුෂ ලක්ෂණ බොහොමයක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කයෙහි තිබෙන බව දැක ගත්තා. ඔහු කෙමියක් තුළ බහාවි පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්තද, පුළුල් දිව ද යන මහාපුරුෂ ලක්ෂණ දෙක ගැන සැක කළා. විචිකිච්ඡා කළා. ඒ වටහා ගත්තේ නෑ. ඒ ගැන පැහැදුනේ නෑ.

91. අථ ඛෝ භගවතෝ ඒතදහෝසි: පස්සති ඛෝ මේ අයං අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණානි යේභුයෝන ධපෙත්වා ද්වේ. ද්විසු මභාපුරිසලක්ඛණේසු කංඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති කෝසෝහිතේ ච වත්ථගුය්හේ පහුතජිවහතාය වාති.

91. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ අදහස ඇති වුණා. “මේ අම්බට්ඨ මාණවකයා දෙකක් හැර මභාපුරුෂ ලක්ෂණ බොහොමයක් මාගේ කයෙහි තිබෙන බව දැක ගත්තා. නමුත් ඔහු කෙමියක් තුළ බහාව පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්තද, පුළුල් දිව ද යන මභාපුරුෂ ලක්ෂණ දෙක ගැන සැක කරනවා. විචිකිච්ඡා කරනවා. ඒ වටහා ගන්නේ නෑ. ඒ ගැන පහදින්නේ නෑ.

අථ ඛෝ භගවා තථාරූපං ඉද්ධාහිසංඛාරං අහිසංඛාසි යථා අද්දස අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ භගවතෝ කෝසෝහිතං වත්ථගුය්හං. අථ ඛෝ භගවා ජිවහං නින්තාමෙන්වා උහෝපිකණ්ණසෝතානි අනුමසි පරිමසි. උහෝ’පි නාසිකාසෝතානි අනුමසි පරිමසි. කේවලමිපි නළාටමණ්ඩලං ජිවහාය ඡාදේසි.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යයක් දක්වා වදාළා. ඒ කියන්නේ අම්බට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කෙමියක් තුළ බහාව පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්ත දැක ගන්නවා ද අන්න ඒ ආකාරයට යි. ඒ වගේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මෙය ද ඉර්ධියකි) දිව නිකුත්කොට දෙකත් සිදුරු පිරිමැද වදාළා. දෙනාස්පුඩු පිරිමැද වදාළා. සම්පූර්ණ නලල් තලය දිවෙන් වසා වදාළා.

අථ ඛෝ අම්බට්ඨස්ස මාණවස්ස ඒතදහෝසි: සමන්තාගතෝ ඛෝ සමණෝ ගෝතමෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණේහි පරිපුණ්ණේහි නෝ අපරිපුණ්ණේහිහි භගවත්තං ඒතදවෝච: “හන්ද ව’දානි මයං හෝ ගෝතම ගච්ඡාම. බහුකිච්චා මයං බහුකරණියා”ති. “යස්සදානි ත්වං අම්බට්ඨ කාලං මඤ්ඤසීති.” අථ ඛෝ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ වළවාරථමාරුය්හ පක්කාමි.

එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයාට මෙහෙම හිතුනා. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මභාපුරුෂ ලක්ෂණ තිස්දෙකෙන් ම පරිපූර්ණ යි. අපරිපූර්ණ නෑ කියලා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් ගෞතමයෙනි, දැන් අපි යනවා. අපි ඉතින් බොහෝ වැඩකටයුතු ඇති උදවිය නෙව්” කියලා. “පින්වත් අම්බට්ඨය, යමකට දැන් කාලය යැ යි ඔබ සිතනවා

නම් එය කරන්න.” ඊට පස්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා වෙළඹුන් යෙදූ රථයේ නැගිලා පිටත් වුණා.

92. තේන බෝ පන සමයේන බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසානි උක්කට්ඨාය නික්ඛමිත්වා මහතා බ්‍රාහ්මණගණේන සද්ධිං සකෝ ආරාමේ නිසින්තෝ හෝති අම්බට්ඨං යේව මාණවං පතිමානෙන්තෝ. අථ බෝ අම්බට්ඨයෝ මාණවෝ යේන සකෝ ආරාමෝ තේන පායාසි. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානේන ගන්නවා යානා පච්චෝරෝතිත්වා පත්තිකෝ’ව යේන බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසානි තේනුපසංකමි, උපසංකමිත්වා බ්‍රාහ්මණං පොක්ඛරසානිං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි.

92. ඒ වෙලාවේ දී පොක්ඛරසානි බ්‍රාහ්මණයා උක්කට්ඨා නගරයෙන් නික්මිලා මහත් බ්‍රාහ්මණ පිරිසත් සමග තමන් ගේ ආරාමයෙහි අම්බට්ඨ මාණවකයා ගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තුවෙන් හිටියා. එකකොට අම්බට්ඨ මාණවකයා තමන් ගේ ආරාමය වෙත පැමිණුනා. රථයෙන් යා හැකිතාක් දුර ගිහිත් එයින් බැහැලා පාගමනින් ම පොක්ඛරසානි බ්‍රාහ්මණයා සිටි තැනට ගියා. ගිහිත් පොක්ඛරසානි බ්‍රාහ්මණයාට වන්දනා කොට එකත්පස් ව වාඩි වුණා.

93. ඒකමන්තං නිසින්තං බෝ අම්බට්ඨං මාණවං බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසානි ඒතදවෝච: කච්චි තාන අම්බට්ඨ අද්දස නං භගවන්තං ගෝතමන්ති. “අද්දසාම බෝ මයං හෝ තං භගවන්තං ගෝතමන්ති.”

එකත්පස්ව වාඩි වුණ අම්බට්ඨ මාණවකයාගෙන් පොක්ඛරසානි බ්‍රාහ්මණයා මෙහෙම ඇහුවා. “පුතේ අම්බට්ඨ, කොහොම ද? හවත් ගෞතමයන් වහන්සේව දැක ගත්තද?” “හවතාණෙනි, අපි හවත් ගෞතමයන්ව දැක්කා.”

“කච්චි තාන අම්බට්ඨ තං භගවන්තං ගෝතමං තථා සන්නෝ යේව සද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ නෝ අඤ්ඤථා? කච්චි පන හෝ සෝ භවං ගෝතමෝ තාදිසෝ නෝ අඤ්ඤදිසෝ?”ති.

“පුතේ අම්බට්ඨ, ඒ හවත් ගෞතමයන් තුළ තිබෙන්නා වූ ම ගුණයන් පිළිබඳ කීර්ති ශෝභාවක් ද පැතිර තිබෙන්නේ? නැති ගුණයන් ගැන ද? ඒ වගේ ම හවත් ගෞතමයන් එබඳු ගුණයන්ගෙන් යුක්තයි ද? එහෙම නැත්නම් නැද්ද?”

“නථා සන්තෝ යේව හෝ නං භවන්තං ගෝතමං සද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ නෝ අඤ්ඤථා. තාදිසෝව හෝ සෝ භවං ගෝතමෝ නෝ අඤ්ඤදිසෝ. සමන්තාගතෝ ච හෝ සෝ භවං ගෝතමෝ ද්වන්තිංසමභාපූරිසලක්ඛණේහි පරිපුණ්ණේහි නෝ අපරිපුණ්ණේහි”ති.

“භවත, ඒ භවත් ගෞතමයන් තුළ තියෙන ගුණ ගැන ම යි කීර්ති රාවයක් පැතිරිලා තියෙන්නේ. නැති ගුණ ගැන නොවෙයි. භවත, ඒ භවත් ගෞතමයන් ඒ පැතිරුණු ගුණයන්ගෙන් යුක්ත යි. එහෙම නැතුව වෙන විදිහක් නෑ. භවත, ඒ භවත් ගෞතමයන් මහාපුරුෂ ලක්ෂණ තිස්සේකෙන් ම පරිපූර්ණ යි. අපරිපූර්ණ නෑ.”

“අහු පන තේ තාත අම්බට්ඨ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ?”ති. “අහු බෝ යේව හෝ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ?”ති. “යථාකථං පන තේ තාත අම්බට්ඨ අහු සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ?”ති. අථ බෝ අම්බට්ඨෝ මාණවෝ යාවතකෝ අහෝසි භගවතා සද්ධිං කථාසල්ලාපෝ නං සබ්බං බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස ආරෝවෙසි.

“පුතේ අම්බට්ඨ, එතකොට ශ්‍රමණ ගෞතමයන් එක්ක ඔබේ මොනව හරි කථාබහක් වුණා ද?” “භවත, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සමග මගේ යම්කිසි කථාබහක් වුණා තමයි.” “පුතේ අම්බට්ඨ, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සමග මොන විදිහේ කථාබහක් ද සිද්ධ වුණේ?” එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමඟ යම්තාක් කථාබහක් වුණා ද ඒ සෑම දෙයක් ම පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට කියා සිටියා.

94. ඒවං චුත්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති අම්බට්ඨං මාණවං ඒතදවෝච: “අහෝ වත රේ, අම්භාකං පණ්ඩිතක! අහෝ වත රේ, අම්භාකං බහුස්සුතක! අහෝ වත රේ, අම්භාකං තේවිජ්ජක! ඒවරුපේන කිර හෝ පූරිසෝ අත්ථවරකේන කායස්ස හේදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍යා. යදේව බෝ ත්වං අම්බට්ඨ නං භවන්තං ගෝතමං ඒවං ආසජ්ජ ආසජ්ජ අවචාසි. අථ බෝ භවං ගෝතමෝ අමිහේ’පි ඒවං උපනෙය්‍ය උපනෙය්‍ය අවච. අහෝ වත රේ, අම්භාකං පණ්ඩිතක! අහෝ වත රේ, අම්භාකං බහුස්සුතක! අහෝ වත රේ, අම්භාකං තේවිජ්ජක! ඒවරුපේන කිර හෝ පූරිසෝ අත්ථවරකේන කායස්ස හේදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍යා”ති කුපිතෝ අනත්තමනෝ අම්බට්ඨං මාණවං.

පදසා යෝව පවත්තේසි. ඉච්ඡති ච තාවදේව හගවන්තං දස්සනාය උපසංකම්තුං.

94. එහෙම කිව්වහම පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා අම්බට්ඨ මාණවකයාට මෙහෙම කිව්වා “අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු පණ්ඩිතයා, අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු බහුගුරුයා. අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු ත්‍රිවිද්‍යාධරයා. මේ ජාතියේ එකෙක් ව ඇසුරු කරන හවත් පුරුෂයා ඒ හේතුටෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු අපාය දුර්ගති විනිපාත නිරයේ තමයි උපදින්නේ. එම්බා අම්බට්ඨ, නුඹ හවත් ගෞතමයන් හට එකට එක හැප්පි හැප්පි කියන්න ගියා ඒ නිසා තමයි හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අපේ අතීතය එළියට ඇද ඇද දුන්නේ. “අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු පණ්ඩිතයා, අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු බහුගුරුයා. අය්යෝ! මේකා ද අපේ මහලොකු ත්‍රිවිද්‍යාධරයා. මේ ජාතියේ එකෙක් ව ඇසුරු කරන හවත් පුරුෂයා ඒ හේතුටෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු අපාය දුර්ගති විනිපාත නිරයේ තමයි උපදින්නේ” කියලා නො සතුටු සිතින් කිපුණු පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා අම්බට්ඨ මාණවකයාට දුන් පා පහරින් එතැනම බිම පෙරළී ගියා. ඒ ක්ෂණයෙහි ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැදකිනට කැමැත්තක් ඇති වුණා.

95. අට බෝ තේ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පොක්ඛරසාතිං ඒතදවෝචුං: අතිවිකාලෝ බෝ හෝ අජ්ජ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සේවදානි හටං පොක්ඛරසාති සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්ස්සති”ති.

95. එතකොට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම කිව්වා. “හවත, අද ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව දකින්නට යන්න කිසිසේත් ම වෙලාව නොවෙයි. ඒ නිසා හවත් පොක්ඛරසාති, හෙට දවසේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් දකින්නට යන එක හොඳ යි.”

අට බෝ බ්‍රාහ්මණෝ සකෝ නිවේසේන පණ්ණිකං බාදනීයං හෝපනීයං පටියාදාපෙන්වා යානේසු ආරෝපෙන්වා උක්කාසු ධාරියමානාසු උක්කට්ඨාය නිය්‍යාසි. යේන ඉච්ඡානංගලවනසණ්ඩෝ තේන පායාසි. යාවතිකා යානස්ස භූමි යානේන ගන්ත්වා යානා පච්චෝරෝහිත්වා පත්තිකෝ’ව යේන හගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා හගවතා සද්ධිං සම්මෝදිං සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නෝ බෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති හගවන්තං ඒතදවෝච: “ආගමානුබ්බිධ හෝ

ගෝතම අම්බාකං අන්තේවාසී අම්බට්ඨො මාණවෝ”ති. “ආගමා ඛෝ තේ බ්‍රාහ්මණ අන්තේවාසී අම්බට්ඨො මාණවෝ”ති.

ඉතින් පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා තමන් ගේ නිවසේ ප්‍රණීත ලෙස කැමිබිම් පිළියෙල කරගෙන රථවල තබාගෙන දඩුවැට පහන් අරගෙන උක්කට්ඨා නුවරින් නික්මුණා. ඉච්ඡානංගල වන පියසට පැමිණුනා. යානයෙන් යාහැකිතාක් බිම ගොස් එයින් බැහැලා පයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටි තැනට ගියා. ගිහිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමඟ සතුටු වුණා. පිළිසඳර කථාබහේ යෙදිලා එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මෙකරුණ විමසුවා. “භවත් ගෞතමයෙනි, අම්බට්ඨ මාණවක කියලා අපේ ගෝලයෙක් මේ පැත්තේ ආවද?” “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අම්බට්ඨ මාණවක කියන ඔබේ ගෝලයා මෙහේ ආව තමයි.”

“අහු පන තේ හෝ ගෝතම අම්බට්ඨො මාණවෙන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ”ති. “අහු ඛෝ පන මේ බ්‍රාහ්මණ අම්බට්ඨො මාණවෙන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ”ති. “යථාකථං පන තේ හෝ ගෝතම අහු අම්බට්ඨො මාණවෙන සද්ධිං කෝවිදේව කථාසල්ලාපෝ”ති.

“භවත් ගෞතමයෙනි, එතකොට අම්බට්ඨ මාණවකයාත් සමඟ ඔබ වහන්සේ ගේ යම් කිසි කථාබහක් ඇති වුණා ද?” “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අම්බට්ඨ මාණවකයාත් සමඟ මගේ යම් කිසි කථාබහක් ඇති වුණා තමයි.” “භවත් ගෞතමයෙනි, අම්බට්ඨ මාණවකයාත් සමඟ ඔබ වහන්සේ මොන වගේ කථාබහක් ද කළේ?”

අථ ඛෝ භගවා යාවතිකෝ අහෝසි අම්බට්ඨො මාණවෙන සද්ධිං කථාසල්ලාපෝ, තං සබ්බං බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස ආරෝචෙයි.

එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අම්බට්ඨ මාණවකයා සමඟ යම්තාක් කථාබහක යෙදුනා ද, ඒ සෑම දෙයක් ම පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයාට පවසා විදාළා.

ඒවං චුත්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති භගවත්තං ඒතදවෝච: ඛාලෝ හෝ ගෝතම අම්බට්ඨො මාණවෝ. බමතු භවං ගෝතාමෝ අම්බට්ඨස්ස මාණවස්සා”ති. “සුඛි හෝතු බ්‍රාහ්මණ අම්බට්ඨො මාණවෝ”ති.

එසේ වදාළ විට පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “භවත් ගෞතමයෙනි, ඔය අම්බට්ඨ මාණවකයා මෝඩ යි. භවත් ගෞතමයාණෝ අම්බට්ඨ මාණවකයාට කමා කරන්වා!” “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය අම්බට්ඨ මාණවකයා සුවපත් වේවා!”

96. අට බෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති භගවතෝ කායෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණාති සමන්තේසි. අද්දසා බෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති භගවතෝ කායෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණාති යේභුයෝන ධපෙන්වා ද්වේ. ද්විසු මභාපුරිසලක්ඛණේසු කංඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති කෝසෝහිතේ ච වත්ථගුය්හේ පඤ්ඤාචිතතාය ච.

96. ඉතින් පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශරීරයෙහි තිබෙන මහාපුරුෂ ලක්ෂණ නිස්දෙක සොයන්න පටන් ගත්තා. එතකොට පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා දෙකක් හැර මහාපුරුෂ ලක්ෂණ බොහොමයක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කයෙහි තිබෙන බව දැක ගත්තා. ඔහු කෙමියක් තුළ බහාව පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්තද, පුළුල් දිව ද යන මහාපුරුෂ ලක්ෂණ දෙක ගැන සැක කළා. විචිකිච්ඡා කළා. ඒ වටහා ගත්තේ නෑ. ඒ ගැන පැහැදුනේ නෑ.

97. අට බෝ භගවා ඒතද්ධෝසි: පස්සති බෝ මේ අයං බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණාති යේභුයෝන ධපෙන්වා ද්වේ. ද්විසු මභාපුරිසලක්ඛණේසු කංඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති කෝසෝහිතේ ච වත්ථගුය්හේ පඤ්ඤාචිතතාය චාති.

එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ අදහස ඇති වුණා. “මේ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා දෙකක් හැර මහාපුරුෂ ලක්ෂණ බොහොමයක් මාගේ කයෙහි තිබෙන බව දැක ගත්තා. නමුත් ඔහු කෙමියක් තුළ බහාව පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්තද, පුළුල් දිව ද යන මහාපුරුෂ ලක්ෂණ දෙක ගැන සැක කරනවා. විචිකිච්ඡා කරනවා. ඒ වටහා ගත්තේ නෑ. ඒ ගැන පහදින්නේ නෑ.

අට බෝ භගවා තථාරූපං ඉද්ධාහිසංඛාරං අහිසංඛාසි යථා අද්දසා බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති භගවතෝ කෝසෝහිතං වත්ථගුය්හං. අට බෝ භගවා ජිවහං නින්තාමෙන්වා උභෝපිකණ්ණසෝතාති අනුමසි, පටිමසි. උභෝ’පි නාසිකාසෝතාති අනුමසි, පටිමසි. කේවලමිපි නළාටමණ්ඩලං ජිවහාය ඡාදේසි.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉරිදි ප්‍රාතිහාරියයක් දක්වා වදාළා. ඒ කියන්නේ පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ කෙමියක් තුළ බහාවි පරිද්දෙන් ඇති පුරුෂ නිමිත්ත දැක ගන්නවා ද අන්න ඒ ආකාරයට යි. ඒ වගේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මෙය ද ඉරිදියකි) දිව නිකුත්කොට දෙකන් සිදුරු පිරිමැද වදාළා. දෙනාස්සුඩු පිරිමැද වදාළා. සම්පූර්ණ නලල් තලය දිවෙන් වසා වදාළා.

98. අප ඛෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්කරසාදිස්ස ඒතදහෝසි: “සමන්තාගතෝ ඛෝ සමණෝ ගෝතමෝ ද්වන්තිංසමහාපුරිසලක්ඛණේති පරිපුණ්ණේති නෝ අපරිපුණ්ණේති”ති හගවන්තං ඒතදවෝච: අධිවාසේතු මේ හවං ගෝතමෝ අජ්ජනනාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංසේනා”ති. අධිවාසේසි හගවා තුණ්හිභාවේන.

එතකොට පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම හිතුනා. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහාපුරුෂ ලක්ෂණ නිස්දෙකෙන් ම පරිපූර්ණ යි. අපරිපූර්ණ නෑ කියලා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිව්වා. “හවත් ගෞතමයෙනි, අද දවසේ දානය පිණිස මාගේ බත භික්ෂු සංඝයා සමග ඉවසා වදාළ මැනව්” කියලා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දව වැඩ සිටීමෙන් ඉවසා වදාළා.

99. අප ඛෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්කරසාදී හගවතෝ, අධිවාසනං විදිත්වා හගවතෝ කාලං ආරෝචේසි: කාලෝ හෝ ගෝතම, නිට්ඨිතං හත්තන්ති.

99. ඉතින් පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ නිශ්ශබ්දබව තුළින් එම ඇරැයුම පිළිගත්බව දැන භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දැන් සුදුසු කාලය යි. දානය පිළියෙල කරල තියෙන්නේ” කියලා නිසිකල් එළඹී බව දන්වා සිටියා.

අප ඛෝ හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙන්වා පත්තව්වරමාදාය සද්ධිං භික්ඛුසංසේන යේන බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්කරසාතිස්ස පරිවේසනං තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අප ඛෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්කරසාති හගවන්තං පණිත්තේන බාදනීයේන හෝජනීයේන සහන්ථා සන්තප්පේසි සම්පචාරේසි මාණවකා’පි භික්ඛුසංඝං. අප ඛෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්කරසාති හගවන්තං භුත්තාවිං වනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤතරං නිචං ආසනං ගහෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි සිවුරු හැඳ පොරොවා, පාසිවුරු ගෙන හික්කු සංඝයා සමග පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා ගේ දන් බෙදන තැනට වැඩම කළා. වැඩම කොට පණවන ලද ආසනයන්හි වැඩ සිටියා. එතකොට පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රණීත වූ වැළඳිය යුතු, අනුභව කළ යුතු දෙයින් සියතින් ම හොඳින් වැළඳෙව්වා. හොඳින් පිළිගැන්වුවා. කරුණ පිරිසත් හික්කු සංඝයා වහන්සේ සියතින් ම හොඳින් වැළඳෙව්වා. හොඳින් පිළිගැන්වුවා. පසුව පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන් වළඳා අවසන් වූ පසු එක්තරා කුඩා ආසනයක් ගෙන එකත්පස්ව වාඩි වුණා.

100. ඒකමන්තං නිසින්තස්ස ඛෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්කරසාතිස්ස හගවා අනුපුබ්බිකථං කප්පේසි, සෙය්‍යථිදං: දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං විකාරං සංකිලේසං නෙක්ඛමිමේ ව ආනිසංසං පකාසේසි. යදා හගවා අක්කස්සි බ්‍රාහ්මණං පොක්කරසාතිං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනිවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්තචිත්තං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදේසනා නං පකාසේසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං.

100. එකත්පස්ව වාඩිවුණ පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපිළිවෙළ කථාව වදාළා. ඒ කියන්නේ; දන් දීමේ අනුසස් ගැන කථාව, සිල් රැකීමෙහි අනුසස් ගැන කථාව, සුගතියෙහි උපත ගැන කථාව, කාමයන්හි ඇති පීඩාකාරීඛව ගැන කථාව, කෙලෙස් නිසා ඇති වන කිඵට ගැන කථාව, එයින් නික්මීමෙන් ලැබෙන ආනිසංස ගැන කථාව වදාළා. එතකොට යම් වෙලාවක පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණයා එයට සවන් දීම නිසා යහපත් සිතක් ඇති වුණා ද, මෘදු සිතක් ඇති වුණා ද, නිවරණ බැහැර වුණ සිතක් ඇති වුණා ද, සතුටින් ඔඳ වැඩුණු සිතක් ඇති වුණා ද, පහන් වූ සිතක් ඇති වුණා ද, එය දැන වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බුදුවරයන් වහන්සේලා ගේ යම් සුවිශේෂී සාමුක්කංසික දේශනාවක් ඇද්ද ඒ කියන්නේ; දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය, සමුදය ආර්ය සත්‍යය, නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය, දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය යන චතුරාර්ය සත්‍යය වදාළා.

සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං චත්ථං අපගතකාළකං සම්මදේව රජනං පටිග්ගණ්ඨෙය්‍ය, ඒවමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්කරසාතිස්ස තස්මිං යේව ආසනේ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි යං කික්ඛි සමුදයධම්මං සබ්බං නං නිරෝධධම්මන්ති.

කථ පැල්ලම් නැති පිරිසිදු වස්ත්‍රයකට සායම් පොවද්දී ඉතා හොඳින් ඒ සායම් උරාගන්නේ යම්පේ ද ඒ අයුරින් ම පොක්බරසාති බ්‍රාහ්මණයා හටත් ඒ ආසනයේ දී ම හේතු ප්‍රත්‍යයන්ගෙන් හට ගන්නා ස්වභාවයෙන් යුතු යමක් ඇද්ද ඒ හේතු ප්‍රත්‍යයන් නැති වීමෙන් ඒවා නිරුද්ධ වී යන ස්වභාවයට අයත් වන්නේ ය කියල කෙලෙස් රහිත වූ අවිද්‍යා මල රහිත වූ දහම් ඇස පහළ වුණා.

101. අප බෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්බරසාති දිට්ඨධම්මෝ පත්තධම්මෝ විදිතධම්මෝ පරියෝගාළ්භධම්මෝ තිණ්ණවිචිකිච්ඡෝ විගතකථංකපෝ වේසාරජ්ජපත්තෝ අපරජ්ජව්වයා සත්ථුසාසනේ භගවත්තං ඒතදවෝච: “අභික්කන්තං හෝ ගෝතම අභික්කන්තං හෝ ගෝතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුළුභස්ස වා මග්ගං. ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං. ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඒවමේව හෝතා ගෝතමේන අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං හෝ ගෝතම සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ භගවත්තං ගෝතමං. සරණං ග-ජාම ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගෝතමෝ ධාරේතු අජ්ජනග්ගේ පාණුපේතං සරණං ගතං. යථා ච භවං ගෝතමං උක්කට්ඨාය අඤ්ඤාති උපාසකතුලානි උපසංකමති ඒවමේව භවං ගෝතමෝ පොක්බරසාදිතුලං උපසංකමතු. තත්ථ යේ තේ මාණවකා වා මාණවිකා වා භවත්තං ගෝතමං. අභිවාදෙස්සන්ති වා පච්චුට්ඨිස්සන්ති වා ආසනං වා උදකං වා දස්සන්ති චිත්තං වා පසාදෙස්සන්ති, තේසං නං භවිස්සති දීඝරත්තං හිතායං සුඛායා”ති. “කල්‍යාණං වුව්චති බ්‍රාහ්මණා”ති.

101. එතකොට ධර්මය දැකපු, ධර්මයට පැමිණි, ධර්මය අවබෝධ කළ, ධර්මයෙහි බැසගත්, සැකයෙන් එතෙර වුණ, කෙසේද කෙසේද කියන අවිශ්වාසයෙන් බැහැර වුණ, ආර්ය සත්‍ය ධර්මය තුළ විශාරදභාවටය පත් වුණ, ශාස්තෘ සාසනය තුළ බාහිර උපකාර නො සොයන බවට පත් වුණ පොක්බරසාති බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පවසා සිටියා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නුවා වගෙයි. මං මුලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයක් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයක් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සළකන සේක්වා! ඒ මං පුතුන් සහිත ව, බිරින්දෑ සහිතව, පිරිස් සහිතව, ඇමැතිවරුන් සහිතව, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයක්, ආර්ය සංඝරත්නයක් සරණ යනවා. අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙකු වශයෙන් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මාව පිළිගන්නා සේක්වා. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ උක්කට්ඨා නගරයෙහි අනෙක් උපාසක පවුල් කරා යම් අයුරකින් වඩින සේක් ද, ඒ අයුරින් ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පොක්බරසානී පවුල වෙත ද වඩින සේක්වා. එහිදී යම් මේ මාණවකයන් වේවා, මාණවිකාවන් වේවා, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට ආදරයෙන් වදිනවා ම යි. යටහත් පැවැතුම් දක්වනවා ම යි. වැඩසිටින්නට අසුන් හෝ වළඳන්ට පැන් ආදිය හෝ සුදනවා ම යි. සිත හෝ පහදවා ගන්නවා ම යි. එය ඔවුන්ට බොහෝ කලක් හිත සුව පිණිස පවතීවි. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කල්‍යාණ වූ දෙයක් ම ය ඔය කීවේ.”

අම්බට්ඨසූත්තං තතියං.
තුන් වෙනි අම්බට්ඨ සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

4.

සෝණදණ්ඩ සුත්තං

සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුත්තං. ඒකං සමයං භගවා අංගේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමත්තෙනි භික්ඛුසතෙනි යෙන වම්පා තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වම්පායං විහරති ගඟ්ගරාය පොක්ඛරණියං තීරේ.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ වාරිකාවේ වඩිමින් සිටිය දී වම්පා නගරයට ද වැඩම කොට වදාළා. ඒ වම්පා නගරයේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ ගඟ්ගරා නම් වූ පොකුණ අසබඩය.

තේන බෝ පන සමයේන සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ වම්පං අප්ඤ්ඤාචසති සත්තුස්සදං සතිණකට්ඨෝදකං සධඤ්ඤං රාජභොග්ගං රඤ්ඤා මාගධෙන සේනියේන බිම්බිසාරේන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං.

ඒ කාලයෙහි සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා වාසය කළේ වම්පා නුවර ම යි. ඒ නගරය ඔහුට මගධ දේශාධිපති වූ සේනිය බිම්බිසාර රජුගෙන් ලැබුණු තැන්පත්ය. ඒක ශ්‍රේෂ්ඨ තැන්පත්ය. එහි බොහෝ ජනයා ඉන්නවා. තණ සහිත, දරසහිත, ජලය සහිත වූ, බොහෝ ධාන්‍ය තියෙනවා. රාජ පරිභෝග නගරයක්.

2. අස්සෝසි බෝ වම්පෙය්‍යකා බ්‍රහ්මණගහපතිකා “සමණෝ බ්වි හෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යකුල පබ්බජිතෝ අංගේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමත්තෙනි භික්ඛුසතෙනි වම්පං අනුප්පත්තෝ, වම්පායං විහරති ගඟ්ගරාය පොක්ඛරණියා තීරේ. තං බෝ පන භවන්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: “ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා පච්චේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති

ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෝවලපරිපුණ්ණං පරිපුද්ධං බ්‍රාහ්මවරියං පකාසෙති. සාධු බෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හෝතිති.

2. එතකොට වම්පා නුවරවාසී බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන් හට මේ කථාව අසන්ට ලැබුණා. “හවත්ති, අන්ත ශාක්‍ය සූත්‍ර වූ, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ අංග ජනපදයෙහි වාරිකාවේ වඩිද්දී වම්පා නුවරටත් වැඩම කරලා වම්පා නුවර ගඟ්ගරා පොකුණ අසබඩ වැඩ ඉන්නවා. ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! භගවා වන සේක! උත්චහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බමුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උත්චහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද” කියලා.

3. අළු බෝ වම්පෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගෘහපතිකා වම්පාය නික්බිමිත්වා සංඝසංඝි ගණිභූතා යේන ගඟ්ගරා පොක්බරණි තේනුපසංකමන්ති.

3. එතකොට වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන් වම්පා නගරයෙන් නික්ම බොහෝ පිරිස් රැස්වෙලා, කණ්ඩායම් වශයෙන් හැදිලා (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැදැකීම පිණිස) ගඟ්ගරා පොකුණ දිශාවට පැමිණෙමින් සිටියා.

4. තේන බෝ පන සමයේන සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ උපරිපාසාදේ දිවාසෙය්‍යං උපගතෝ හෝති. අද්දසා බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ වම්පෙය්‍යකේ බ්‍රාහ්මණගෘහපතිකේ වම්පාය නික්බිමිත්වා සංඝසංඝි ගණිභූතෝ යේන ගඟ්ගරා පොක්බරණි තේනුපසංකමන්තේ. දිස්වා බත්තං ආමන්තේසි:

“කිත්තු බෝ හෝ බත්තේ වම්පෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා වම්පාය නික්ඛිමිත්වා සංඝසංඝී ගණිභූතා යේන ගඟ්ගරාපෙක්ඛරණි තේනුපසංකමන්ති?”ති.

4. ඒ වෙලාවේ දී සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා තම ප්‍රාසාදයෙහි උඩුමහල් තලයෙහි දහවල් විවේකයේ භාන්සි වී සිටියා. එතකොට වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණ ගහපතිවරුන් වම්පා නගරයෙන් නික්ම බොහෝ පිරිස් රැස්වෙලා, කණ්ඩායම් වශයෙන් හැදිලා (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැදැකීම පිණිස) ගඟ්ගරා පොකුණ දෙසට ගමන් කරමින් සිටින අයුරු සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට දැකගත්ට ලැබුණා. දැක තම උපදේශක බත්ත නම් තැනැත්තා ඇමතුවා. “භවත් බත්ත, වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණ ගහපතිවරුන් මොන කරුණක් නිසා ද බොහෝ පිරිස් එකතුව, කණ්ඩායම් වශයෙන් රැස්වෙලා ගඟ්ගරා පොකුණ දිශාවට යන්නේ?”

“අත්ථි බෝ හෝ සමණෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යකුලා පබ්බජිතෝ අංගේසු චාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසතේහි වම්පං අනුප්පත්තෝ වම්පායං විහරති ගඟ්ගරායපෙක්ඛරණියා තීරේ. තං බෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගත්තෝ: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. තමේතේ භවත්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමන්ති”ති.

“භවත, ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමග අංග ජනපදයෙහි චාරිකාවේ වඩිද්දී වම්පා නුවරටත් වැඩිම කරලා වම්පා නුවර ගඟ්ගරා පොකුණ අසබඩ වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති ශෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරාථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! භගවා වන සේක! අන්න ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව දැකීම පිණිසයි ඔය උදවිය යන්නේ.”

5. තේන හි හෝ බත්තේ යේන වම්පෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තේනුපසංකම. උපසංකමිත්වා වම්පෙය්‍යකේ බ්‍රාහ්මණගහපතිකේ ඒවං චදේහි: “සෝණදණ්ඩෝ හෝ බ්‍රාහ්මණෝ ඒවමාහ: ආගමෙනතු කිර හවන්තෝ සෝණදණ්ඩෝ”පි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සති”ති.

5. එහෙමනම් හවත් බත්ත, වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණ ගහපතිවරුන් ළඟට යන්න. ගිහිත් වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණ ගහපතිවරුන්ට මෙහෙම කියන්න. “හවත්ති, සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෙහෙම කියනවා. “හවත්ති, මොහොතක් සිටිනු මැනව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදැකීම පිණිස සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ද පැමිණෙනවා” කියල.

ඒවං හෝ’ති ඛෝ සෝ බත්තා සෝණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේන වම්පෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා වම්පෙය්‍යකේ බ්‍රාහ්මණගහපතිකේ ඒතදවෝච: “සෝණදණ්ඩෝ හෝ බ්‍රාහ්මණෝ ඒවමාහ: “ආගමෙනතු කිර හවන්තෝ. සෝණදණ්ඩෝ”පි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සති”ති.

එසේය හවත, කියල ඒ බත්ත නම් තැනැත්තා සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දීල වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණගහපතිවරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් වම්පා නුවරවැසි බ්‍රාහ්මණගහපතිවරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “හවත්ති, සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෙහෙම කියනවා. “හවත්ති, මොහොතක් සිටිනු මැනව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදැකීම පිණිස සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ද පැමිණෙනවා” කියල.

6. තේන ඛෝ පන සමයේන නානාවේරජ්ජකානං බ්‍රාහ්මණං පඤ්චමත්තානි බ්‍රාහ්මණසතාපි වම්පායං පටිච්ඡන්ති කේනච්ඡේච කරණයේන. අස්සෝසුං ඛෝ තේ බ්‍රාහ්මණා “සෝණදණ්ඩෝ කිර බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සති”ති. අථ ඛෝ තේ බ්‍රාහ්මණා යේන සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්වා සෝණදණ්ඩං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝචුං. “සච්චං කිර හවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සති?”ති.

ඒ දිනවල නොයෙක් ප්‍රදේශවලින් පැමිණ සිටි පන්සියයක් පමණ වූ බ්‍රාහ්මණ පිරිසක් ද කිසියම් කටයුත්තකට පැමිණ වම්පා නුවර වාසය කළා. ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන්ට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව

බැහැදකින්නට යන බව අසන්නට ලැබුණා. එතකොට ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ළඟට ගියා. ගිහිත් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට මෙකරුණ කිව්වා. “හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන්ට ඉන්නවා කියල කියන්නේ හැබැවක් ද?”

“ඒවං බෝ මේ හෝ හෝති අහමිපි සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පමි”ති.

“එසේය හවත්ති, මාත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකීමට යන්ට තමයි ඉන්නේ”

7. “මා හවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමි. න අරහති හවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං. සචේ හවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසති, හෝතෝ සෝණදණ්ඩස්ස යසෝ භාගිස්සති සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ අභිවච්ඡිස්සති. යමිපි හෝතෝ සෝණදණ්ඩස්ස යසෝ භාගිස්සති සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ අභිවච්ඡිස්සති, ඉමිනා පංගේන න අරහති හවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං. සමණොත්ථේව ගෝතමෝ අරහති හවන්තං සෝණදණ්ඩං දස්සනාය උපසංකමිතුං.

7. “හා ... හා ... හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන්ට එපා! හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකීමට යන එක තමන් ගේ තත්වයට ගැලපෙන්නේ නෑ. ඉදින් හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යනවා නම්, හවත් සෝණදණ්ඩයන් ගේ කීර්තිරාවය පිරිහිලා යාවි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ කීර්ති රාවය වඩ වඩාත් ඉහළ යාවි. හවත් සෝණදණ්ඩයන් ගේ කීර්තිය පිරිහීමත්, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ කීර්තිය ඉහළ යෑමත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, මෙන්න මේ කරුණ නිසයි හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන එක සුදුසු නොවන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් හවත් සෝණදණ්ඩයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.”

හවං හි සෝණදණ්ඩෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන.

භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නෙව. සත් වෙනි මිමුතූ පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා නෙව. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් ලබා නෑ නෙව.

යම්පි භවං සෝණදණ්ඩෝ උභතෝ සුජාතෝ මාතිතෝ ව පිතිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිතාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉමිනා පංගේන න අරහති භවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං. සමණොත්ථේව ගෝතමෝ අරහති භවන්තං සෝණදණ්ඩං දස්සනාය උපසංකමිතුං.

ඉතිත් භවත් සෝණදණ්ඩයන් මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, සත් වෙනි මිමුතූ පරම්පරාවල් දක්වාම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නැතිබවත්, ගැරහුම් ලබා නැතිබවත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, අන්න ඒ කාරණය නිසයි භවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකිත්ට යන එක සුදුසු නො වන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් භවත් සෝණදණ්ඩයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.

භවං හි සෝණදණ්ඩෝ අඛිසෝ මහද්ධනෝ මහාභෝගෝ

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී සැපසම්පතින් ආඨාය කෙනෙක් නෙව. මහා ධනවතෙක් නෙව. මහාභෝග ඇති කෙනෙක් නෙව

භවං හි සෝණදණ්ඩෝ අජ්ඣායකෝ. මන්තධරෝ, තිණ්ණං වේදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකේටුභානං සාක්ඛරප්පභේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ, වෙය්‍යාකරණෝ, ලෝකායතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අන්වයෝ

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී වේද හදාරණ කෙනෙක් නෙව. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක් නෙව. ඉතිහාසය පස්වෙනි කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රප්ත කෙනෙක් නෙව. වේදසමයාගත පද පාඨ දන්නා

කෙනෙක් නෙව. ව්‍යාකරණ දන්නා කෙනෙක් නෙව. ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක් නෙව

හවං හි සෝණදණ්ඩෝ අභිරූපෝ, දස්සනියෝ, පාසාදිකෝ, පරමායවණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ, බ්‍රහ්මවණ්ණී, බ්‍රහ්මවච්චසී, අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය

ඒ වගේම හවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී ඉතා රූපවත් කෙනෙක් නෙව. සොදුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක් නෙව. දුටුවන් පහදින කෙනෙක් නෙව. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙව. රන්වන් පැහැ ඇති කෙනෙක් නෙව. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක් නෙව. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක් නෙව

හවං හි සෝණදණ්ඩෝ සීලවා වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ හවං හි සෝණදණ්ඩෝ කල්‍යාණවාචෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ, පෝරියාවාචාය සමන්තාගතෝ විස්සට්ඨාය අනේලගලාය අත්ථස්ස වික්ඛපනියා

ඒ වගේ ම හවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී සිල්වත් නෙව, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් නෙව. වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නෙව ඒ වගේ ම හවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී මිහිරි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. මිහිරි ලෙස කරුණු විග්‍රහ කරන කෙනෙක් නෙව. ශිෂ්ටසම්පන්න වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. නො විසුරුණු වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. පැහැදිලි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. අරුත් මතු කොට කථා කරන කෙනෙක් නෙව

හවං හි සෝණදණ්ඩෝ බහුන්නං ආවරියපාවරියෝ, තීණි මාණවකසකාති මන්තේ වාචෙති. බහු ඛෝ පන නානාදිසා නානාජනපදා මාණවකා ආගච්ඡන්ති හෝතෝ සෝණදණ්ඩස්ස සන්නිකේ මන්තත්ථිකා මන්තේ අධිසිතුකාමා

ඒ වගේ ම හවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී බොහෝ දෙනාට ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ කෙනෙක් නෙව. බ්‍රාහ්මණ මාණවකයන් තුන් සියයකට වේදය උගන්වන කෙනෙක් නෙව. හවත් සෝණදණ්ඩයන් සම්පයෙහි වේද හදාරණු කැමැති, එහි ප්‍රයෝජන ඇති මාණවකයින් නානාදිසාවලින්, නානාජනපද-වලින් බොහෝ සෙයින් එනවා නෙව

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

දීඝ නිකාය - 01 (සීල ස්කන්ධ වර්ගය)

සෝණදණ්ඩ සූත්‍රය

භවං හි සෝණදණ්ඩො ජිත්තෝ චුද්ධෝ මහල්ලකෝ අද්ධගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ. සමණෝ ගෝතමෝ තරුණෝ චේව තරුණපබ්බජිතෝ ච

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී වයෝවාද්ධ කෙනෙක් නෙව. මහඵ කෙනෙක් නෙව. පිළිවෙලින් වයසට පත් වූ කෙනෙක් නෙව. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් තරුණයි නෙ. ඒ වගේ ම තරුණ පැවිද්දෙක් නෙ

භවං හි සෝණදණ්ඩො රක්ඛේ මාගධස්ස සේනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිඳුන්ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙක් නෙව. ගෞරව ලැබූ කෙනෙක් නෙව. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. පිදුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව

භවං හි සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසානිස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී පොක්ඛරසානී බ්‍රාහ්මණතුමාගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙක් නෙව. ගෞරව ලැබූ කෙනෙක් නෙව. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. පිදුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව

භවං හි සෝණදණ්ඩො වම්පං අජ්ඣාටසනි සත්තුස්සදං සනිණකට්ඨෝදකං සධස්සදං රාජභොගං රක්ඛේ මාගධෙන සේනියෙන බිම්බිසාරෙන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙයං.

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් වනාහී මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිඳුන් විසින් දෙන ලද රාජ දායාදය වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ත්‍යාගය වූ රාජපරිභෝග වූ බොහෝ ජනයා ගැවසී සිටින, තණ දර දිය ආදියෙන් පිරි, ධාන්‍යයෙන් පිරි වම්පා නගරයෙහි (ප්‍රධානව) වසන කෙනෙක් නෙව.

යම්පි භවං සෝණදණ්ඩො වම්පං අජ්ඣාටසනි සත්තුස්සදං සනිණකට්ඨෝදකං සධස්සදං රාජභොගං රක්ඛේ මාගධෙන සේනියෙන

බිම්බිසාරේන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍ය, ඉමිනා පංගේන න අරහති භවං සෝණදණ්ඩෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සමණොත්ථේව ගෝතමෝ අරහති භවන්නං සෝණදණ්ඩං දස්සනාය උපසංකම්තුන්නි.

ඒ වගේ ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිඳුන් විසින් දෙන ලද රාජ දායාදය වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ක්‍යාගය වූ රාජපරිභෝග වූ බොහෝ ජනයා ගැවසී සිටින, තණ දර දිය ආදියෙන් පිරි, ධාන්‍යයෙන් පිරි වම්පා නගරයෙහි (ප්‍රධානව) වාසය කරනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, මෙන්න මේ කරුණ නිසයි භවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන එක සුදුසු නො වන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් භවත් සෝණදණ්ඩයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.”

8. ඒවං චූත්තේ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේ බ්‍රාහ්මණේ ඒතදවෝච: තේන හි හෝ මමපි සුණාථ, යථා මයමේව අරහාම තං භවන්නං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. නත්ථේව අරහති සෝ භවං ගෝතමෝ අම්භාකං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සමණෝ ඛච ගෝතමෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ච පිනිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාවසත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන.

8. මෙසේ පැවසූ විට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “එසේ වී නම් භවන්නි, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට යෑම අපට කොයිතරම් සුදුසුද යන වගටත්, ඒ වගේ ම ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උත්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැති වගටත් කියවෙන මගේ වචනය ද අසනු මැනව්. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක්. සත් වෙනි මිලුතු පරම්පරාවල් දක්වාම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ. ගැරහුම් ලබා නෑ.

යම්පි හෝ සමණෝ ගෝතමෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ච පිනිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාවසත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කු-ට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉමිනා පංගේන න අරහති සෝ භවං ගෝතමෝ අම්භාකං දස්සනාය උපසංකම්තුං. අථ බෝ මයමේව අරහාම තං භවන්නං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුන්නි.

ඉතින් භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, සත් වෙනි මිෂ්‍රතු පරම්පරාවල් දක්වාම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නැතිබවත්, ගැරහුම් ලබා නැතිබවත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, අන්න ඒ කාරණය මත ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උන්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැහැ ම යි. එනිසා ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැරෙන්නට යෑම අපට ම යි සුදුසු.

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ මහත්තං ඤාතිසංඝං විභාය පබ්බජිතෝ සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ පහුතං හිරඤ්ඤසුචණ්ණං විභාය පබ්බජිතෝ භූමිගතඤ්ච වේභාසට්ඨඤ්ච

ඒ වගේ ම භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහත් ඤාතිපිරිසක් අත්හැර දමා උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව ඒ වගේ ම භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පොළොවට අයත් වූත්, පොළොවෙන් උඩ තිබෙන්නා වූත් බොහෝ රන් රිදී ආදී වස්තුව අත්හැර දමා උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ දහරෝ ව සමණෝ යුවා සුසු කාලකේසෝ හද්දේන යොබ්බණේන සමන්නාගතෝ පඨමේන වයසා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඉතා තරුණ වූ යෞවන කාලයේ දී ම මනා කළ කෙස් ඇති හද වූ යොවුන් විශේෂි සිටිය දී ම ජීවිතයෙහි ප්‍රථම වයසේ දී ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිකව උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ අකාමකානං මානාපිතුන්තං අස්සුමුබානං රුදන්තානං කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අවිජාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමන් ගේ රාජවංශික දෙමාපියන් අකැමැත්තෙන් කළු වැකුණු මුහුණත් හඬද්දී ම කෙස් රැවුල් බා

කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිකව උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ අභිරූපෝ දස්සනියෝ පාසාදිකෝ පරමායවණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ බ්‍රහ්මවණ්ණී බ්‍රහ්මවච්චසී අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද ඉතා රූපවත් කෙනෙක් නෙව. සොඳුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක් නෙව. දුටුවන් පහදින කෙනෙක් නෙව. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙව. රන්වන් පැහැ ඇති කෙනෙක් නෙව. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක් නෙව. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ සීලවා අරියසීලී කුසලසීලී කුසලසීලේන සමන්තාගතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ආර්ය වූ සිල් ඇති කෙනෙක් නෙව, කුසල සිල් ඇති කෙනෙක් නෙව. කුසල සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ කල්‍යාණවාචෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ පෝරියා වාචාය සමන්තාගතෝ විස්සට්ඨාය අනේලගලාය අත්ථස්ස වික්ඤ්ජනියා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද මිහිරි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. මිහිරි ලෙස කරුණු විග්‍රහ කරන කෙනෙක් නෙව. ශිෂ්ටසම්පන්න වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. නො විසුරුණු වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. පැහැදිලි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. අරුත් මතු කොට කථා කරන කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ බහුන්තං ආවරියපාවරියෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද බොහෝ ජනයා හට ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ බිණකාමරාගෝ විගතවාපල්ලෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කාමරාගය ක්ෂය කළ කෙනෙක් නෙව්. වපලඛව බැහැර කළ කෙනෙක් නෙව්

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ කම්මවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙක්ඛාරෝ බ්‍රහ්මඤ්ඤය පජාය

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කර්මවාදී ක්‍රියාවාදී උත්තමයෙක් නෙව්. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ දෙය ම පෙරටු කොට ඇති කෙනෙක් නෙව්. උතුම් බ්‍රාහ්මණ පිරිසටත් අවශේෂ ප්‍රජාවටත් නායකත්වය දරණ කෙනෙක් නෙව්

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ උච්චා කුලා පබ්බජිතෝ අසම්භින්න ඛත්තියකුලා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සම්භේද නො වූ පිරිසිදු රාජවංශික කුල ප්‍රවේණි ඇති උසස් ම වංශයෙන් පැවිදි වූ කෙනෙක් නෙව්

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ අඩ්ඨා කුලා පබ්බජිතෝ මහද්ධනා මහාභෝගා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ආඨාය වූ මහාධන ඇති මහාභෝග ඇති කුලවත් වංශයෙන් පැවිදි වූ කෙනෙක් නෙව්

සමණං ඛචි හෝ ගෝතමං තිරෝරට්ඨා තිරෝජනපදා සම්පූච්ඡිකං ආගච්ඡන්ති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ වෙත පිටරටවලින් ද පිට ජනපදවලින් ද ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීමට බොහෝ පිරිස් පැමිණෙනවා නෙව්

සමණං ඛචි හෝ ගෝතමං අනේකානි දේවනාසනස්සානි පාණේති සරණං ගතානි

ඒ වගේ ම අනේක වූ දහස් සංඛ්‍යාත දෙව්වරුන් හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහින් තිබෙනවා නෙව්

සමණං බව හෝ ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ ඉතිපි සෝ හගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ හගවාති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ ව මේ ආකාර වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගිහින් තිබෙනවා නෙව්. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! හගවා වන සේක!” කියලා

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණේහි සමන්තාගතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහාපුරුෂ ලක්ෂණ නිස්දෙකකින් සමන්විත වූ කෙනෙක් නෙව්

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ ඒහිසාගතවාදී, සබ්බලෝ, සම්මෝදකෝ, අබ්භාකුටිකෝ, උත්තානමුඛෝ, පුබ්බභාසී

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමන් වෙත පැමිණෙන පිරිසට ඉතා සුහද ලෙස “එන්න ඔබේ පැමිණීම සාදරයෙන් පිළිගනිමු” කියමින් පිළිගන්නා කෙනෙකි. මිහිරි වචන කථා කරන කෙනෙකි. පිළිසඳර කථාවෙහි ඉතා දක්ෂ කෙනෙකි. කවර කරුණකටවත් ඇහිබැම හකුළුවා නො බලන කෙනෙකි. විනෑම කෙනෙක් දෙස ප්‍රියශීලී ලෙස මුහුණ ඔසවා කෙළින් බලන කෙනෙකි. පැමිණි පිරිසට පළමුවෙන් ම කථාබස් කරන කෙනෙකි

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ චතුන්නං පරිසානං සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ හික්ෂු හික්ෂුණි උපාසක උපාසිකා යන සිව්වණක් පිරිසෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි

සමණෝ බව හෝ ගෝතමේ බහුදේවා මනුස්සා ව අභිජපසන්නා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කෙරෙහි බොහෝ දෙව්වරුන්, බොහෝ මිනිසුනුත් අතිශයින් ම පැහැදීමෙන් යුක්තයි නෙව්

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ යස්මිං ගාමෝ වා නිගමෝ වා පටිවසති, න තස්මිං ගාමේ වා නිගමේ වා අමනුස්සා මනුස්සේ විභේදෙනති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ගමක වේවා, නියම්ගමක වේවා, වැඩසිටිනවා නම් ඒ ගමේවත්, නියම්ගමේවත් අමනුෂ්‍යයන් මිනිසුන් හට කිසි පීඩාවක් කරන්නේ නෑ

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ සංඝි ගණි ගණාවරියෝ පුද්ගිත්ථකරානං අග්ගමක්ඛායති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහා පිරිස් සහිත යි. විශාල පිරිස්වලට ආචාර්ය වශයෙන් සිටින්නේ. ඒ වගේ ම බොහෝ ආගමික නායකයන් අතරින් උන්වහන්සේ තමයි අග්‍ර වන්නේ

යථා බෝ පන හෝ ඒකේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං යථා වා තථා වා යසෝ සමුදාගච්ඡති න හේවං සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ සමුදාගතෝ. අථ බෝ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ සමුදාගතෝ

හවත්ති, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කීර්තිරාවය තියෙන්නේ ඔවුන් ගේ යම් යම් ප්‍රක සමාදන් වීම් ආදී බාහිර දේ මුල් කර ගෙන යි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ කීර්තිය පැතිරිලා තියෙන්නේ එවන් කරුණක් දෙකක් මුල් කර ගෙන නොවේ. සැබැවින් ම අනුත්තර වූ (අවබෝධ ඤාණය නම් වූ විද්‍යාවෙනුත් ඊට අනුකූල හැසිරීම නම් වූ වරණයෙනුත් යන)

විජ්ජාවරණ සම්පන්න ශුණයෙන් ම යි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ කීර්තිරාවය පැතිරී තියෙන්නේ

සමණං ඛච්ඡි හෝ ගෝතමං රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ

ඒ වගේ ම මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිදාණන් සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දෑවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ

සමණං ඛච්ඡි හෝ ගෝතමං රාජා පසේනදී කෝසලෝ සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ

ඒ වගේ ම පසේනදී කෝසල නිරිදාණන් සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දෑවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ

සමණං ඛච්ඡි හෝ ගෝතමං බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාතී සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ

ඒ වගේ ම පොක්ඛරසාතී බ්‍රාහ්මණතුමා සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දෑවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ රඤ්ඤේ මාගධස්ස සේනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිදාණන් ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ රඤ්ඤේ පසේනදිස්ස කෝසලස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පසේනදී කෝසල නිරිදාණන් ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි

සමණෝ බ්වි හෝ ගෝතමෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාතිස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණතුමා ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි

සමණෝ බ්වි හෝ ගෝතමෝ වම්පායං විහරති ගඟ්ගරාය පොක්ඛරණියා තීරේ. යේ බෝ පන හෝ කේච්ඡි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අම්බාකං ගාමක්ඛෙන්තං ආගච්ඡන්ති, අනිථි නෝ තේ භොන්ති. අනිථි බෝ පනම්හේති සක්කාතබ්බො ගරුකාතබ්බො මානේතබ්බො පූජේතබ්බො අපචේතබ්බො. යම්පි හෝ සමණෝ ගෝතමෝ වම්පං අනුප්පන්නෝ වම්පායං විහරති ගඟ්ගරාය පොක්ඛරණියා තීරේ. අනිට්ඨිභාකං සමණෝ ගෝතමෝ. අනිථි බෝ පනම්හේති සක්කාතබ්බෝ ගරුකාතබ්බෝ මානේතබ්බෝ පූජේතබ්බෝ අපචේතබ්බෝ. ඉමිනාපනංගේන න අරහති සෝභවං ගෝතමෝ අම්බකං දස්සනාය උපසංකම්තුං. අථ බෝ පන මයමේව අරහාම තං හවන්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං.

ඒ හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ වම්පා නුවර ගඟ්ගරා පොකුණ අසබඩ වැඩසිටිනවා. ඉතින් යම්කිසි ශ්‍රමණවරුන් වේවා බ්‍රාහ්මණවරුන් වේවා අප ගේ ගම් කෙතට සම්ප්‍රාප්ත වෙනවා නම් ඔවුන් අපට ආගන්තුක පිරිසකි. අප විසින් ඒ ආගන්තුක පිරිසට සත්කාර කළ යුතු යි. ගරු කළ යුතු යි. පිදිය යුතු යි. යටහත් පැවැතුම් දැක්විය යුතු යි. යම් හෙයකින් ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වම්පාවට වැඩම කරලා, වම්පාවෙහි ගඟ්ගරා පොකුණ අසබඩ වැඩ සිටිනවා ද, ඒ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ අප ගේ ආගන්තුකයෙක් ම යි. ඉතින් අප විසින් ආගන්තුක වූ උන්වහන්සේට සත්කාර කළ යුතු යි. ගරු කළ යුතු යි. පිදිය යුතු යි. යටහත් පැවැතුම් දැක්විය යුතු යි. ඔන්න ඔය කාරණයේ දීත් ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උන්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැහැ ම යි. එනිසා ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදකින්නට යෑම අපට ම යි සුදුසු.

එත්තකොරො බොරො අහං හොරො තස්ස හොතොරො ගොතමස්ස ගුණේ පරියාසුණාමි. තොරො ච සොරො හවං ගොතමොරො එත්තකචණ්ණොරො. අපරිමාණ-චණ්ණොරො හි සොරො හවං ගොතමොරො”ති.

භවත්ති, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ ගුණය පිළිබඳ ව මා දන්නේ ඔව්වර යි. නමුත් ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ නම්, ගුණ ඔව්වරක් පමණක් තිබෙන උත්තමයෙක් නොවෙයි. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ප්‍රමාණ කළ නො හැකි වූ ගුණ සම්පත්වලින් යුක්ත යි.

9. ඒවං චූත්තේ තේ බ්‍රාහ්මණා සෝණදණ්ඩං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවොචුං: යථා බොරො හවං සෝණදණ්ඩොරො සමණස්ස ගොතමස්ස චණ්ණේ භාසති ඉතොරො චේපි සොරො හවං ගොතමොරො යොජනසතේ විහරති, අලමේච සද්ධෙන කුලපුත්තේන දස්සනාය උපසංකමිතුං අපි පුටොස්සේන. තේන හි හොරො සබ්බේව මයං සමණං ගොතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සාමා”ති.

9. මෙසේ පැවසූ විට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ ගුණයන් යම් ආකාරයකින් පැවසුවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් යුතු ගුණ ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ යොදුන් සියයක් එපිටින් වාසය කළත් සැදැහැවත් කුලපුත්‍රයෙක් විසින් මග වියදම් ද රැගෙන උන්වහන්සේව බැහැදකින්ට යැම සුදුසු දෙයක් ම යි. එහෙමනම් අපි හැමෝම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දකින්ට යමු.”

අථ බොරො සෝණදණ්ඩොරො බ්‍රාහ්මණොරො මහතා බ්‍රාහ්මණගණේන සද්ධිං යේන ගග්ගරා පොක්ඛරණි තේනුපසංකමි.

ඉතින් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මහත් වූ බ්‍රාහ්මණ පිරිසත් සමග ගග්ගරා පොකුණ දෙසට පිටත් වුණා.

10. අථ බොරො සෝණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස තිරොචනසණ්ඩගසතස්ස ඒවං චේතසොරො පරිචිතක්කොරො උදපාදි: “අහඤ්චේව බොරො පන සමණං ගොතමං පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යං, තත්‍ර චේ මං සමණොරො ගොතමොරො ඒවං වදෙය්‍ය: “න බොරො ඒස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤොරො ඒවං පුච්ඡිතබ්බොරො, ඒවං නාමේස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤොරො පුච්ඡිතබ්බොරො”ති. තේන මං අයං පරිසා පරිහවෙය්‍ය: “බාලොරො සෝණදණ්ඩොරො බ්‍රාහ්මණොරො අබ්‍යතේතා, නාසක්ඛි සමණං ගොතමං යොතිසොරො පඤ්ඤං

පුච්ඡිතුන්ති.” යං බෝ පනායං පරිසා පරිභවෙය්‍ය, යසෝ’පි තස්ස භායේථ, යස්ස බෝ පන යසෝ භායේථ භෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා බෝ පනාමිහාකං භෝගා.

10. ඉතින් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට ඒ වන ගොමුව අතරින් යද්දී මෙවැනි කල්පනාවක් ඇති වුණා. “ඉදින් මං ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවොත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඒ ගැන මට මේ විදිහට පවසනට ඉඩ තියෙනවා. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නය අසනට වන ඔය විදිහට නොවෙයි, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය ඔය ප්‍රශ්නය ඇසිය යුත්තේ මේ විදිහටයි” කියල. එතකොට මේ පිරිස මට අපහාස කරාවි. “සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෝඩයෙක් නෙව. අව්‍යක්ත කෙනෙක් නෙව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ගෙන් නුවණැති ප්‍රශ්නයක් අසනට බැරිවුණා නෙව” කියලා. මේ පිරිස යම් කෙනෙකුට නිග්‍රහ කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා ම යි. යමෙකුගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා නම්, ඔහු ගේ භෝගසම්පත් පවා පිරිහී යනවා. අප ගේ භෝගසම්පත් වුණත් කීර්තිය නිසා ලැබුණු දේවල් නෙව.

මඤ්චේව බෝ පන සමණෝ ගෝතමෝ පඤ්භං පුච්ඡෙය්‍ය, තස්ස වාහං පඤ්භස්ස වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං න ආරාධෙය්‍යං, තත්‍ර චේ මං සමණෝ ගෝතමෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “න බෝ ඒස බ්‍රාහ්මණ පඤ්භා ඒවං ව්‍යාකාතබ්බෝ. ඒවං නාමේසං බ්‍රාහ්මණ පඤ්භෝ ව්‍යාකාතබ්බෝ”ති. තේන මං අයං පරිසා පරිභවෙය්‍ය: “බාලෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ, අබ්‍යත්තෝ නාසක්ඛි සමණස්ස ගෝතමස්ස පඤ්භස්ස වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙතුන්ති.” යං බෝ පනායං පරිසා පරිභවෙය්‍ය, යසෝ’පි තස්ස භායේථ. යස්ස බෝ පන යසෝ භායේථ භෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා බෝ පනාමිහාකං භෝගා.

ඉතින් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගෙන් ප්‍රශ්න ඇසුවොත් ඒ ප්‍රශ්නයට දෙන පිළිතුරෙන් මට උන්වහන්සේගේ සිත සතුටු කරන්නට බැරි වුණොත් ඒ පිළිතුර පිළිබඳව ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මට මෙහෙම කියනට ඉඩ තියෙනවා. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නයට උත්තර දිය යුත්තේ ඔහොම නොවෙයි නෙ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නයට උත්තර දිය යුත්තේ මෙහෙමයි නෙ” කියල. එතකොට ඔය කාරණය මුල කර ගෙන මේ පිරිස මට පරිභව කරාවි. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෝඩයෙක් නෙව. අව්‍යක්ත කෙනෙක් නෙව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ ප්‍රශ්නයට උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටු වෙන ආකාරයට පිළිතුරක් දිගන්ට බැරිවුණා නෙව” කියලා.

මේ පිරිස යම් කෙනෙකුට නිග්‍රහ කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා ම යි. යමෙකු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා නම්, ඔහු ගේ භෝගසම්පත් පවා පිරිහී යනවා. අප ගේ භෝගසම්පත් වුණත් කීර්තිය නිසා ලැබුණු දේවල් නෙව.

අහං චේව ඛෝ පන ඒවං සමීපගතෝ සමානෝ අදිස්වා'ව සමණං ගෝතමං නිවත්තෙය්‍යං, තේන මං අයං පරිසා පරිභවෙය්‍ය: “ඛාලෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ අඛ්‍යත්තෝ මානත්ථද්ධෝ භීතෝ ව. නෝ විසභි සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. කථං හි නාම සමීපගතෝ සමානෝ අදිස්වා සමණං ගෝතමං නිවත්තිස්සති?”ති. යං ඛෝ පනායං පරිසා පරිභවෙය්‍ය යසෝ'පි තස්ස භායේථ. යස්ස ඛෝ පන භායේථ, භෝගා'පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා ඛෝ පනාමිහාකං භෝගා”ති.

ඉදින් මං මෙහෙම ළඟට ඇවිල්ලත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව නො දැක ආපසු හැරී ගියොත්, ඒ ගැනත් මේ පිරිස මට පරිභව කරාවි. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෝචයෙක් නෙව. අව්‍යක්ත කෙනෙක් නෙව. දැඩි මාන්තයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙව. භයට පත් වූ කෙනෙක් නෙව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකීම පිණිස පැමිණෙන්නට බැරි වුණා නෙ. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ළඟට ගිහිල්ලත් නො දැක ම ආපසු හැරී යන්නේ කොහොම ද?” කියල. මේ පිරිස යම් කෙනෙකුට නිග්‍රහ කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා ම යි. යමෙකු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා නම්, ඔහු ගේ භෝගසම්පත් පවා පිරිහී යනවා. අප ගේ භෝගසම්පත් වුණත් කීර්තිය නිසා ලැබුණු දේවල් නෙව.

11. අථ ඛෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ යේන භගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි. වම්පෙය්‍යකාපි ඛෝ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා අප්පේකච්චේ භගවතං අභිවාදෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ යේන භගවා තේනඤ්ජලිං පනාමෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ නාමගොත්තං සාවෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ තුණ්හිභුතා ඒකමන්තං නිසීදිංසු.

11. ඉතින් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා පැමිණුනා. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට ඒකත්පස්ව වාඩිවුණා. වම්පා නුවරවැසි

බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ගෙන් ඇතැම් උදවිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. සමහරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩිවුණා. තවත් සමහරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳ ආචාර කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. සමහර උදවිය තම තමන් ගේ නම්ගොත් පවසලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. තවත් සමහරුන් නිශ්ශබ්දව එකත්පස්ව වාඩිවුණා.

12. තත්‍රපි සුදං සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ ඒතදේව බහුල-
මනුචිතක්කෙන්තෝ නිසින්තෝ හෝති: “අහං චේව ඛෝ පන සමණං ගෝතමං
පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යං, තත්‍ර චේ මං සමණෝ ගෝතමෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “න ඛෝ
ඒස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤෝ ඒවං පුච්ඡිතඛිඛෝ, ඒවං නාමේස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤෝ
පුච්ඡිතඛිඛෝ”ති. තේන මං අයං පරිසා පරිභවෙය්‍ය: “බාලෝ සෝණදණ්ඩො
බ්‍රාහ්මණෝ අබ්‍යතේතා, නාසක්ඛි සමණං ගෝතමං යෝතිසෝ පඤ්ඤං
පුච්ඡිතුන්ති.” යං ඛෝ පනායං පරිසා පරිභවෙය්‍ය, යසෝ’පි තස්ස භායේථ,
යස්ස ඛෝ පන යසෝ භායේථ හෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා ඛෝ
පනාමිහාකං හෝගා.

12. එතකොටත් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මේ කාරණය ගැන ම බහුල
වශයෙන් සිත සිතා වාඩිවෙලා හිටියා. ඒ කියන්නේ “ඉදින් මං ශ්‍රමණ
ගෞතමයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවෝතින් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්
වහන්සේ ඒ ගැන මට මේ විදිහට පවසන්ට ඉඩ තියෙනවා. “පින්වත්
බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නය අසන්ට වින ඔය විදිහට නොවෙයි, පින්වත්
බ්‍රාහ්මණය ඔය ප්‍රශ්නය ඇසිය යුත්තේ මේ විදිහටයි” කියල. එතකොට මේ
පිරිස මට අපහාස කරාවි. “සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෝඩයෙක් නෙව.
අව්‍යක්ත කෙනෙක් නෙව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ගෙන් නුවණැති ප්‍රශ්නයක්
අසන්ට බැරිවුණා නෙව” කියලා. මේ පිරිස යම් කෙනෙකුට නිග්‍රහ කරනවා
නම්, ඔහු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා ම යි. යමෙකු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා නම්,
ඔහු ගේ භෝගසම්පත් පවා පිරිහී යනවා. අප ගේ භෝගසම්පත් වුණත් කීර්තිය
නිසා ලැබුණු දේවල් නෙව.

මඤ්චේව ඛෝ පන සමණෝ ගෝතමෝ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය, තස්ස වාහං
පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං න ආරාධෙය්‍යං, තත්‍ර චේ මං සමණෝ
ගෝතමෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “න ඛෝ ඒස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා ඒවං ව්‍යාකාතඛිඛෝ.
ඒවං නාමේස බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤෝ ව්‍යාකාතඛිඛෝ”ති. තේන මං අයං පරිසා

පරිභවෙය්‍යා: “බාලෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ, අබ්‍යන්තෝ නාසක්ඛි සමණස්ස ගෝතමස්ස පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යකරණේන චිත්තං ආරාධෙතුන්ති.” යං ඛෝ පනායං පරිසා පරිභවෙය්‍යා, යසෝ’පි තස්ස භායේථ. යස්ස ඛෝ පන යසෝ භායේථ හෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා ඛෝ පනාමභාකං හෝගා.

ඉතින් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගෙන් ප්‍රශ්න ඇසුවොතින් ඒ ප්‍රශ්නයට දෙන පිළිතුරෙන් මට උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටු කරන්නට බැරි වුණොතින් ඒ පිළිතුර පිළිබඳව ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මට මෙහෙම කියන්ට ඉඩ තියෙනවා. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නයට උත්තර දිය යුත්තේ ඔහොම නොවෙයි නෙ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ප්‍රශ්නයට උත්තර දිය යුත්තේ මෙහෙමයි නෙ” කියල. එතකොට ඔය කාරණය මුල කර ගෙන මේ පිරිස මට පරිභව කරාවි. “සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මෝඩයෙක් නෙව. අව්‍යක්ත කෙනෙක් නෙව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ගේ ප්‍රශ්නයට උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටු වෙන ආකාරයට පිළිතුරක් දිගන්ට බැරිවුණා නෙව” කියලා. මේ පිරිස යම් කෙනෙකුට නිග්‍රහ කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා ම යි. යමෙකුගේ කීර්තිය පිරිහෙනවා නම්, ඔහු ගේ භෝගසම්පත් පවා පිරිහී යනවා. අප ගේ භෝගසම්පත් වුණත් කීර්තිය නිසා ලැබුණු දේවල් නෙව.

අහෝ වත මං සමණෝ ගෝතමෝ සකෝ ආචරියකෝ තේවිජ්ජකෝ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යා. අද්ධාවතස්සාහං චිත්තං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණේනා”ති.

අනේ! ඒ නිසා ඇත්තෙන් ම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගෙන් අප ගේ ආචාර්යවාදයට අයත් ත්‍රිවිද්‍යාව ගැන ප්‍රශ්නයක් අසනවා නම් කොතරම් හොඳද. ඒකාන්තයෙන් ම උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටුවෙන අයුරින් මට ඒ ප්‍රශ්නය විසඳන්ටත් පුළුවනි” කියල.

13. අථ ඛෝ භගවතෝ සෝණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස චේතසා චේතෝපරිචිතක්කමඤ්ඤය ඒතදහෝසි: “චිතඤ්ඤති ඛෝ අයං සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ සකේන චිත්තේන. යන්නුනාහං සෝණදණ්ඩං බ්‍රාහ්මණං සකෝ ආචරියකෝ තේවිජ්ජකෝ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍යන්ති.”

13. එතකොට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ගේ සිතේ තිබුණ පටලැවිල්ල අවබෝධ කරගත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ අදහස ඇති වුණා. “මේ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා තමන් ගේ සිතුවිල්ලෙන් පීඩා විඳිනවා. එනිසා මං

සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාගෙන් තම ආචාර්යවාදය වන ත්‍රිවිද්‍යාව අරභයා ප්‍රශ්නයක් අසනවා නම් හොඳයි” කියලා.

අප බෝ හඟවා සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණ ඒතදවෝච: “කතීහි පන බ්‍රාහ්මණ අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා?”ති.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට මෙකරුණ වදාළා. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නේ කවර අන්දමේ අංගවලින් සමන්විත කෙනෙක්වද? මැනවින් ම කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියා පවසන්නෙක් එය මුසාවාදයක් බවට පත් නො වන්නේත් කවර කරුණු මතද?”

14. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණස්ස ඒතදහෝසි: “යං වන තෝ අහෝසි ඉච්ඡිතං, යං ආකංඛිතං, යං අධිප්පේතං, යං අහිපත්ථිතං “අහෝ වන මං සමණෝ ගෝතමෝ සකෝ ආචරියකෝ තේවිජ්ජකෝ පඤ්ඤං පුච්ඡෙය්‍ය, අද්ධා වතස්සාහං චිත්තං ආරාධෙය්‍යං පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණේනා”ති, තත්‍ර මං සමණෝ ගෝතමෝ සකෝ ආචරියකෝ තේවිජ්ජකෝ පඤ්ඤං පුච්ඡති. අද්ධා වතස්සාහං චිත්තං ආරාධෙස්සාමි පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණේනා”ති.

14. එතකොට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට මේ අදහස් ඇති වුණා. “අතේ ඇත්තෙන් ම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගෙන් තම ආචාර්යවාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යාව අරභයා ප්‍රශ්නයක් අසනවා නම් හොඳයි කියල. ඒ වගේ ම උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටු වන ආකාරයට මට පිළිතුරු දෙන්නක් පුළුවනි කියල ඇත්තෙන් ම අප යම් කරුණක් ගැන රුචි වුණා නම්, යම් කරුණක් කැමැති වුණා නම්, යම් කරුණක් අදහස් කළා නම්, යම් කරුණක් පැතුවා නම් ඒ ගැන ම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගෙන් තම ආචාර්ය වාදය වූ ත්‍රිවිද්‍යාව අරභයා ප්‍රශ්නයක් අසනවා නෙව. ඉතින් මටත් සැබැවින් ම උන්වහන්සේ ගේ සිත සතුටුවන අයුරින් පිළිතුරු දෙන්නක් පුළුවනි.”

15. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ අබ්භුන්නාමෙත්වා කායං අනුචිලෝකෙත්වා පරිසං හඟවන්තං ඒතදවෝච: “පඤ්චහි හෝ ගෝතම අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි. ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං

ආපජ්ජෙය්‍ය. කතමේහි පඤ්චහි? ඉධ හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණෝ උභතෝ සුජාතෝ හෝති මානිතෝ ච පිතිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාච සත්තමා පිතාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන.

15. එතකොට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා කය සෘජු කරගෙන භාත්පස සිටි පිරිස දෙස හොඳ හැටියට බලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පවසා සිටියා. “භවත් ගෞතමයෙනි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නේත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කිය හැකි වන්නේත්, එය බොරුවක් නො වන්නේත් අංග පහකින් සමන්විත කෙනා ගැන යි. ඒ අංග පහ මොනවා ද? භවත් ගෞතමයෙනි, මෙහිලා බ්‍රාහ්මණයා මව්පිය දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු සුජාත උපතක් ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මිවුතු යුග පරපුරෙන් සත්වෙහි පරපුර දක්වා පිරිසිදු මව්කුසක් තිබෙන කෙනෙක්. ඒ වගේ ම තමන් ගේ ජාතිය පිළිබඳ ව අපවාද නො ලැබූ, ගැරහුම් නො ලැබූ කෙනෙක්,

අජ්ඣායකෝ හෝති මන්තධරෝ තිණ්ණං වේදානං පාරගු සතිසණ්ඩුකේටුභානං සාක්ඛරප්පභේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ වෙය්‍යාකරණෝ ලෝකායතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ:

ඒ වගේම ඔහු වේද හදාරණ කෙනෙක්. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක්. ඉතිහාසය පස්වෙහි කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රප්ත කෙනෙක්. වේදසමයාගත පද පාඨ දන්නා කෙනෙක්. ව්‍යාකරණ දන්නා කෙනෙක්. ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක්:

අභිරුපෝ හෝති දස්සනීයෝ පාසාදිකෝ පරමාය වණ්ණ-පොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ, බ්‍රහ්මණ්ණි බ්‍රහ්මවච්චසි අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය.

ඒ වගේ ම ඔහු ඉතා රූපවත් කෙනෙක්. සොඳුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක්. දුටුවන් පහදින කෙනෙක්. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක්. රත්වත් පැහැ ඇති කෙනෙක. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක්. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක්.

සීලවා හෝති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ.

ඒ වගේ ම ඔහු සිල්වත්, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක්. වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක්.

පණ්ඩිතෝ ව හෝති මේධාවී, පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුඡං පග්ගණ්හන්තානං. ඉමේහි ඛෝ හෝ ගෝතම පඤ්චහි අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි. ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ව වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ව පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යාති.

නුවණැති කෙනෙක්, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක්. යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක්. හවත් ගෞතමයෙනි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නේත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කිය හැකි වන්නේත්, එය බොරුවක් නො වන්නේත් මෙම අංග පහෙන් සමන්විත කෙනා ගැන යි.

16. “ඉමේසං පන බ්‍රාහ්මණ පඤ්චන්තං අංගානං සක්කා ඒකං අංගං ඨපෙත්වා චතුහි අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපේතුං ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ව වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ව පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා?”ති.

16. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අංග පහෙන් එක අංගයක් අත්හැර දමා අංග හතරකින් සමන්විත කෙනාව බ්‍රාහ්මණයෙක් වශයෙන් බ්‍රාහ්මණ පිරිස සළකන්නටත්, “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල මැනැවින් කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් පුළුවනකමක් තිබේ ද?”

17. “සක්කා හෝ ගෝතම, ඉමේසං හි හෝ ගෝතම පඤ්චන්තං අංගානං චණ්ණං ඨපයාම. කිං හි චණ්ණෝ කරිස්සති? යතෝ ඛෝ හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණෝ උභතෝ සුජාතෝ හෝති මාතිතෝ ව පිතිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිතාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. අජ්ඣායකෝ ව හෝති මන්තධරෝ, තිණ්ණං වේදානං පාරගු සතිසණ්ඩුකේවුහානං සාක්ඛරප්පහේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ, වෙය්‍යාකරණෝ, ලෝකයතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ. සීලවා ව හෝති චුද්ධසීලී චුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ, පණ්ඩිතෝ ව හෝති මේධාවී පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුඡං පග්ගණ්හන්තානං. ඉමේහි ඛෝ හෝ ගෝතම චතුහංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි. ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ව වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ව පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

17. පුළුවනි භවත් ගෞතමයෙනි, භවත් ගෞතමයෙනි, මේ අංග පහෙන් රූපසෝභාව අත්හරිමු. රූපසෝභාවෙන් කුමක් කරන්ට ද? භවත් ගෞතමයෙනි, යම් කලෙක බ්‍රාහ්මණයා මව්පිය දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු සුජාත උපතක් ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ කියන්නේ මිමුතු යුග පරපුරෙන් සත්වෙහි පරපුර දක්වා පිරිසිදු මව්කුසක් තිබෙන කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම තමන් ගේ ජාතිය පිළිබඳ ව අපවාද නො ලැබූ, ගැරහුම් නො ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම වේද හදාරණ කෙනෙක් වෙනවා ද, මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක් වෙනවා ද, ඉතිහාසය පස්වෙනි කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රජ්‍ය කෙනෙක් වෙනවා ද, වේදසමයාගත පද පාඨ දන්තා කෙනෙක් වෙනවා ද, ව්‍යාකරණ දන්තා කෙනෙක් වෙනවා ද, ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම ඔහු සිල්වත්, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් වෙනවා ද, වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් වෙනවා ද, නුවණැති කෙනෙක් වෙනවා ද, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් වෙනවා ද, භවත් ගෞතමයෙනි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නටත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් මෙම අංග හතරෙන් සමන්විත කෙනාට පුළුවනි.

18. “ඉමේසං පන බ්‍රාහ්මණ චතුත්තං අංගානං සක්කා ඒකං අංගං ධපෙත්වා තීහි අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපේතුං ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා?”ති.

18. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අංග හතරෙන් එක අංගයක් අත්හැර දමා අංග තුනකින් සමන්විත කෙනාව බ්‍රාහ්මණයෙක් වශයෙන් බ්‍රාහ්මණ පිරිස සළකන්නටත්, “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල මැනැවින් කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් පුළුවන්කමක් තිබේ ද?”

19. “සක්කා හෝ ගෝතම, ඉමේසං හි හෝ ගෝතම චතුත්තං අංගානං මන්තේ ධපයාම. කිං හි මන්තා කරිස්සති? යතෝ බෝ හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණෝ උභතෝ සුජාතෝ හෝති මාතිතෝ ච පිතිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. සීලවා ච හෝති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ, පණ්ඩිතෝ ච හෝති මේධාවි පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුජං පග්ගණ්හන්තානං. ඉමේහි බෝ හෝ

ගෝතම තීහි අංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

19. පුඵචනි භවත් ගෞතමයෙනි, භවත් ගෞතමයෙනි, මේ අංග භතරෙන් වේදමන්ත්‍ර අත්භරිමු. වේදමන්ත්‍රවලින් කුමක් කරන්ට ද? භවත් ගෞතමයෙනි, යම් කලෙක බ්‍රාහ්මණයා මව්පිය දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු සුජාත උපතක් ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ කියන්නේ මිමුතු යුග පරපුරෙන් සත්වෙහි පරපුර දක්වා පිරිසිදු මව්කුසක් තිබෙන කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම තමන් ගේ ජාතිය පිළිබඳ ව අපවාද නො ලැබූ, ගැරහුම් නො ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම ඔහු සිල්වත්, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් වෙනවා ද, වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් වෙනවා ද, නුවණැති කෙනෙක් වෙනවා ද, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම යාග කිරීම පිණිස යාග හන්ද එසවීමේදී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් වෙනවා ද, භවත් ගෞතමයෙනි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නටත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කියන්නටත්, එය බොරුවක් නොවන්නටත් මෙම අංග තුනෙන් සමන්විත කෙනාට පුඵචනි.

20. “ඉමේසං පන බ්‍රාහ්මණ තිණ්ණං අංගානං සක්කා ඒකං අංගං ධපෙත්වා ද්විහංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපේතුං ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා?”ති.

20. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අංග තුනෙන් එක අංගයක් අත්හැර දමා අංග දෙකකින් සමන්විත කෙනාව බ්‍රාහ්මණයෙක් වශයෙන් බ්‍රාහ්මණ පිරිස සළකන්නටත්, “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල මැනවින් කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් පුඵචන්කමක් තිබේ ද?”

21. “සක්කා හෝ ගෝතම, ඉමේසං හි හෝ ගෝතම තිණ්ණං අංගානං ජාතියා ධපයාම. කිං හි ජාති කරිස්සති? යතෝ බෝ හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණෝ සීලවා ච හෝති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ, පණ්ඩිතෝ ච හෝති මේධාවී පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුජං පග්ගණ්හන්තානං. ඉමේහි බෝ හෝ ගෝතම ද්විහංගේහි සමන්තාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤපෙන්නි. ‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

21. පුළුවනි හවත් ගෞතමයෙනි, හවත් ගෞතමයෙනි, මේ අංග තුනෙන් උපන් ජාතිය අන්තරිමු. උපන් ජාතියෙන් කුමක් කරන්ට ද? හවත් ගෞතමයෙනි, යම් කලෙක බ්‍රාහ්මණයා සිල්වත්, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් වෙනවා ද, වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් වෙනවා ද, නුවණැති කෙනෙක් වෙනවා ද, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක් වෙනවා ද, ඒ වගේ ම යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් වෙනවා ද, හවත් ගෞතමයෙනි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නටත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් මෙම අංග දෙකෙන් සමන්විත කෙනාට පුළුවනි.

22. ඒවා වූත්තේ තේ බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණෝ සෝණදණ්ඩං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝචුං: “මා හවං සෝණදණ්ඩො ඒවාං අවච. මා හවං සෝණදණ්ඩො ඒවාං අවච. අපවදතේව හවං සෝණදණ්ඩො වණ්ණං, අපවදති මන්තේ, අපවදති ජාතිං. ඒකංසේන හවං සෝණදණ්ඩො සමණස්සේව ගෝතමස්ස වාදං අනුපක්ඛන්දති”ති.

22. මෙසේ පැවසූ විට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයාට මේ විදිහට කියා සිටියා. “හවත් සෝණදණ්ඩයෙනි, ඔහොම කියන්ට එපා! හවත් සෝණදණ්ඩයෙනි, ඔහොම කියන්ට එපා! හවත් සෝණදණ්ඩයන් රූපසෝභාවත් බැහැර කර දමනවා නෙව. වේදමන්ත්‍රත් බැහැර කරනවා නෙව. උපන් ජාතියත් බැහැර කරනවා නෙව. ඒකාන්තයෙන් ම හවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ අදහසට යි ඔය ඇතුළු වෙන්නේ!” කියලා.

23. අථ ඛෝ හගවා තේ බ්‍රාහ්මණේ ඒතදවෝච: “සචේ ඛෝ තුම්හාකං බ්‍රාහ්මණා ඒවාං හෝති, අප්පස්සුතෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, අකල්‍යාණවාක්කරණෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, දුප්පඤ්ඤෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, න ව පහෝති සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං වචනේ පටිමන්තේතුන්ති,” තිට්ඨතු සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, තුම්හේ මයා සද්ධිං මන්තවිහෝ. සචේ පන තුම්හාකං බ්‍රාහ්මණා ඒවාං හෝති: “ඛුස්සුතෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, කල්‍යාණවාක්කරණෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, පණ්ඩිතෝ ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ, පහෝති ව සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ සමණේන ගෝතමේන සද්ධිං අස්මිං වචනේ පටිමන්තේතුන්ති,” තිට්ඨථ තුම්හේ, සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ මයා සද්ධිං පටිමන්තේතු”ති.

23. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බ්‍රාහ්මණ පිරිසට මෙසේ වදාළා. “ඉදින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණවරුනි, ඔබට මෙහෙම හිතෙනවා නම්, ඒ කියන්නේ “සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ඔය විදිහේ අල්පශ්‍රුත කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා කල්‍යාණ කථාබහ නැති කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ප්‍රඥ රහිත කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සමග මෙම වචනය පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්නට සමත් නො වන කෙනෙක්” කියල. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා පසෙක සිටිවා. මා සමඟ ඔබ සාකච්ඡා කරන්න. ඉදින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණවරුනි, ඔබට මෙහෙම හිතෙනවා නම්, ඒ කියන්නේ “සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා බහුශ්‍රුත කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා කල්‍යාණ කථාබහ ඇති කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක්. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සමග මෙම වචනය පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්නට සමත් කෙනෙක්” කියල, ඔබ පසෙක සිටින්නවා. සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා මා සමග සාකච්ඡා කරාවා.”

24. ඒවං චූත්තෝ සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “තිට්ඨතු භවං ගෝතමෝ. තුණ්හි භවං ගෝතමෝ හෝතු. අභමේව තේසං සහධම්මේන පටිවචනං කරිස්සාමි”ති.

24. මෙසේ වදාළ විට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණක් පවසා සිටියා. “භවත් ගෞතමයන් වැඩසිටින්නවා! භවත් ගෞතමයන් නිශ්ශබ්ද වෙන්නවා! මම මුන්දැලාට කරුණු සහිතව උත්තර දෙන්නම්” කියල.

අට බෝ සෝණදණ්ඩො බ්‍රාහ්මණෝ තේ බ්‍රාහ්මණේ ඒතදවෝච: “මා භවත්තෝ ඒවං අවචුත්ථ, මා භවත්තෝ ඒවං අවචුත්ථ: අපවදන්ච භවං සෝණදණ්ඩො වණ්ණං, අපවදති මන්තේ, අපවදති ජාතිං, ඒකංසේන භවං සෝණදණ්ඩො සමණස්සේව ගෝතමස්ස වාදං අනුපක්ඛන්දති”ති. නාහං හෝ අපවදාමි වණ්ණං වා මන්තේ වා ජාතිං වා”ති.

ඉතින් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන්ට මෙහෙම කීවා. “භවත්ති, ඔය විදිහට කථා කරන්නට එපා! භවත්ති, ඔය විදිහට කථා කරන්නට එපා! භවත් සෝණදණ්ඩයන් රූපසෝභාවත් බැහැර කර දමනවා නෙව. වේදමන්ත්‍රත් බැහැර කරනවා නෙව. උපන් ජාතියත් බැහැර කරනවා නෙව. ඒකාන්තයෙන් ම භවත් සෝණදණ්ඩයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ අදහසට යි ඔය ඇතුළු වෙනවා නෙව කියලා. භවත්ති, මං රූප සෝභාවත්, වේදමන්ත්‍රවත්, උපන් ජාතියවත් බැහැර කරන්නේ නෑ.”

25. තේන බෝ පන සමයේන සෝණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස භාගිනෙය්‍යා අංගකෝ නාම මාණවකෝ තස්සං පරිසායං නිසින්තෝ හෝති. අථ බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේ බ්‍රාහ්මණේ ඒතදවොච: “පස්සන්ති තෝ භොන්තෝ ඉමං අංගකං මාණවකං අම්භාකං භාගිනෙය්‍යන්ති?” “ඒවං හෝ.”

25. ඒ වෙලාවේ දී සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ගේ බෑණා කෙනෙක් වන අංගක නම් මාණවකයා ඒ පිරිස අතර වාච්චෙලා හිටියා. එතකොට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ඒ බමුණු පිරිසට මෙහෙම කිව්වා. “හවත්ති, අප ගේ බෑණා කෙනෙක් වන මේ අංගක මාණවකයාට දකිනවා ද?” “එසේය හවත.”

“අංගකෝ බෝ හෝ මාණවකෝ අභිරූපෝ දස්සන්තියෝ පාසාදිකෝ පරමාය චණ්ණපොක්ඛර්තාය සමන්තාගතෝ බ්‍රහ්මචණ්ණී බ්‍රහ්මචච්චසී අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය. නාස්ස ඉමිස්සං පරිසායං සමසමෝ අත්ථි චණ්ණේන, ධිපෙත්වා සමණං ගෝතමං.

“හවත්ති, අංගක මාණවකයා ඉතා රූපවත්. සොඳුරු පෙනුමෙන් යුක්ත යි. දුටුවන් පහදිනවා. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුක්ත යි. රන්වන් පැහැ තියෙනවා. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය තියෙනවා. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු යි. ඒ වගේ ම මේ පිරිස අතර මොහු ගේ රූප සෝභාවය ශ්‍රමණ ගෞරවයන් හැරුණු කොට සම කරන්ට පුළුවන් කෙනෙක් නෑ.

අංගකෝ බෝ හෝ මාණවකෝ අජ්ඣායකෝ මන්තධරෝ තිණ්ණං වේදානං පාරගු සතිසණ්ඛුකේටුභානං සාක්ඛරප්පභේදානං ඉතිහාස-පඤ්චමානං, පදකෝ වෙය්‍යාකරණෝ ලෝකායතමභාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ: අහමස්ස මන්තේ වාවේතා.

ඒ වගේ ම හවත්ති, අංගක මාණවකයා වේද හදාරණ කෙනෙක්. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක්. ඉතිහාසය පස්වෙනි කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රප්ත කෙනෙක්. වේදසමයාගත පද පාඨ දන්තා කෙනෙක්. ව්‍යාකරණ දන්තා කෙනෙක්. ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක්. මං තමයි මෙයාට මන්ත්‍ර ශාස්ත්‍රය ඉගැන්වුයේ.

අංගකෝ බෝ හෝ මාණවකෝ උභතෝ සුඡාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගෙහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුටියෝ ජාතිවාදේන. අහමස්ස මානාපිතරෝ ජානාමි.

ඒ වගේ ම හවත්නි, අංගක මාණවකයා මච්චිය දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු සුඡාත උපතක් ලැබූ කෙනෙක් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මිමුතු යුග පරපුරෙන් සත්වෙහි පරපුර දක්වා පිරිසිදු මච්ඡාසක් තිබෙන කෙනෙක්. ඒ වගේ ම තමන් ගේ ජාතිය පිළිබඳ ව අපවාද නො ලැබූ, ගැරහුම් නො ලැබූ කෙනෙක්, මං මෙයා ගේ මච්චියන් ගැන දන්නවා.

අංගකෝ බෝ හෝ මාණවකෝ පාණමිපි හනය්‍ය අදින්නමිපි ආදියෙය්‍ය පරදාරමිපි ගච්ඡෙය්‍ය මුසාපි හණෙය්‍ය මජ්ජමිපි පිට්ඨෙය්‍ය, එත්ථදානි හෝ කිං චණ්ණෝ කරිස්සති, කිං මන්නා, කිං ජාති?

හවත්නි, ඉදින් අංගක මාණවකයා ප්‍රාණඝාතය කරනවා නම්, සොරකම් කරනවා නම්, පරස්ත්‍රී සේවනයේ යෙදෙනවා නම්, බොරු කියනවා නම්, මත්පැන් මත්ද්‍රව්‍ය පාවිච්චි කරනවා නම්, හවත්නි, එතකොට ඒ රූපසෝභාවයෙන් ඇති ඵලය මොකක් ද? ඒ වේදමන්ත්‍රවලින් ඇති ඵලය මොකක් ද? උපන් ජාතියෙන් ඇති ඵලය මොකක් ද?

යතෝ බෝ හෝ බ්‍රාහ්මණෝ සීලවා හෝති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්නාගතෝ, පණ්ඩිතෝ ව හෝති මේධාවී, පට්ඨමෝ වා දුතියෝ වා සුඡං පග්ගණ්හන්නානං. ඉමේහි බෝ හෝ ද්වීහංගේහි සමන්නාගතං බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපෙන්නි. ‘බ්‍රාහ්මණො’ස්මිති ව වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය න ව පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍යා”ති.

හවත්නි, යම් දවසක බ්‍රාහ්මණයා සිල්වත් නම්, වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් නම්, වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නම්, නුවණැති නම්, ප්‍රඥවත්ත නම්, යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් නම්, හවත්නි, බ්‍රාහ්මණවරුන් බ්‍රාහ්මණයෙකු ලෙස සළකන්නටත්, මනාකොට කියනවා නම් “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් ඔය අංග දෙකින් යුතු සුද්ගලයා ගැන පැණවිය හැකියි.

26. “ඉමේසං පන බ්‍රාහ්මණ ද්වින්නං අංගානං සක්කා ඒකං අංගං ඨපයිත්වා ඒකේන අංගේන සමන්නාගතං බ්‍රාහ්මණං පඤ්ඤාපේතුං,

‘බ්‍රාහ්මණෝ’ස්මිති ච වදමානෝ සම්මා වදෙය්‍ය. න ච පන මුසාවාදං ආපජ්ජෙය්‍ය?”ති

26. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අංග දෙකෙන් එක අංගයක් අත්හැර දමා එක අංගයකින් සමන්විත කෙනාව බ්‍රාහ්මණයෙක් වශයෙන් බ්‍රාහ්මණ පිරිස සලකන්නටත්, “මම බ්‍රාහ්මණයෙක් වෙමි” කියල මැනැවින් කියන්නටත්, එය බොරුවක් නො වන්නටත් පුළුවනකමක් තිබේ ද?”

“නෝ හිදං හෝ ගෝතම. සීලපරිධෝතා හි හෝ ගෝතම පඤ්ඤ, පඤ්ඤපරිධෝතං සීලං. යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤ, යත්ථ පඤ්ඤ තත්ථ සීලං. සීලවතෝ පඤ්ඤ, පඤ්ඤවතෝ සීලං. සීලපඤ්ඤණං ච පන ලෝකස්මිං අග්ගමක්ඛායති. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම හත්ථේන වා හත්ථං ධෝවෙය්‍ය පාදේන වා පාදං ධෝවෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ හෝ ගෝතම සීලපරිධෝතා පඤ්ඤ, පඤ්ඤපරිධෝතං සීලං. යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤ, යත්ථ පඤ්ඤ තත්ථ සීලං. සීලවතෝ පඤ්ඤ, පඤ්ඤවතෝ සීලං. සීලපඤ්ඤණංඤ්ච පන ලෝකස්මිං අග්ගමක්ඛායති.

“හවත් ගෞතමයෙනි, එහෙම වෙන්නේ නෑ. හවත් ගෞතමයෙනි, ප්‍රඥව පිරිසිදු වන්නේ සීලයෙනුයි. සීලය පිරිසිදු වන්නේ ප්‍රඥවෙනුයි. යම් තැනක සීලය තිබෙනවා ද, එතැන තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. යම් තැනක ප්‍රඥව තිබෙනවා ද, එතැන තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සිල්වතාට තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. ප්‍රඥවත්තයාට තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සීලයටත් ප්‍රඥවටත් කියන්නේ ලෝකයෙහි අග්‍ර දේ කියලයි. හවත් ගෞතමයෙනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. අනිත් අත සෝදනවා වගේ. පයෙන් පය සෝදනවා වගේ. හවත් ගෞතමයෙනි, මෙයත් ඒ වගේ ම යි. ප්‍රඥව පිරිසිදු වන්නේ සීලයෙනුයි. සීලය පිරිසිදු වන්නේ ප්‍රඥවෙනුයි. යම් තැනක සීලය තිබෙනවා ද, එතැන තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. යම් තැනක ප්‍රඥව තිබෙනවා ද, එතැන තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සිල්වතාට තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. ප්‍රඥවත්තයාට තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සීලයටත් ප්‍රඥවටත් කියන්නේ ලෝකයෙහි අග්‍ර දේ කියල යි.

“ඒවමේනං බ්‍රාහ්මණ සීලපරිධෝතා හි බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤ, පඤ්ඤපරිධෝතං සීලං. යත්ථ සීලං තත්ථ පඤ්ඤ, යත්ථ පඤ්ඤ තත්ථ සීලං. සීලවතෝ පඤ්ඤ, පඤ්ඤවතෝ සීලං. සීලපඤ්ඤණංඤ්ච පන ලෝකස්මිං අග්ගමක්ඛායති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක එහෙම ම යි. ප්‍රඥව පිරිසිදු වන්නේ සීලයෙනුයි. සීලය පිරිසිදු වන්නේ ප්‍රඥවෙනුයි. යම් තැනක සීලය තිබෙනවා ද, එතැන තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. යම් තැනක ප්‍රඥව තිබෙනවා ද, එතැන තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සිල්වතාට තමයි ප්‍රඥව තිබෙන්නේ. ප්‍රඥවත්තයාට තමයි සීලය තිබෙන්නේ. සීලයටත් ප්‍රඥවටත් කියන්නේ ලෝකයෙහි අග්‍ර දේ කියල යි.”

“කතමං පන තං බ්‍රාහ්මණ සීලං? කතමා සා පඤ්ඤ”?

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, එහෙමනම් ඒ සීලය මොකක් ද? ඒ ප්‍රඥව මොකක් ද?”

“එත්තකපරමා’ව මයං හෝ ගෝතම ඒතස්මිං අත්ථේ. සාධු වත භවත්තංයේව ගෝතමං පටිභාතු ඒතස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ”ති.

“භවත් ගෞතමයෙනි, අපි නම් මෙකරුණෙහිලා, නම් වශයෙන් විතරයි ඒ වචන දෙක ගැන දන්නේ. එනිසා පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේට මේ කරුණ පිළිබඳව අර්ථ වැටහෙන සේක් නම් ඉතා මැනවි.”

“තේන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි, සාධුකං මනසි කරෝහි, භාසිස්සාමි”ති. ඒවං හෝ’ති ඛෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ පච්චස්සෝසි. භගවා ඒතථෝව:

“එහෙමනම් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, සචන් යොමා අසන්න. මැනවින් නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මං කියා දෙන්නම්.” “එසේය භවත්ති,” කියල සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා.

25. “ඉධ බ්‍රාහ්මණ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ

25. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහිලා තථාගත වූ අරහත් සම්මාසම්බුදු රජාණන් වහන්සේ ලෝකයෙහි පහල වන සේක

(යථා සාමඤ්ඤඵලේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං) ඒවං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ හික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති. ඉදං ඛෝ තං බ්‍රාහ්මණ සීලං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති තතියං

කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති චතුත්ථං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති අයං ඛෝ සෝ බ්‍රාහ්මණ සමාධි ආසවානං ඛයඤ්ඤාය විත්තං අභිනිහරති, අභින්නාමේති නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. ඉදමපි 'ස්ස හෝති පඤ්ඤාය. අයං ඛෝ සා බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤා'ති.

(සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයෙහි දැක්වෙන පරිදි මෙම කොටස විස්තර කළ යුතු ය) පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අයුරින් හික්ෂුව සීල්වත් කෙනෙක් වෙයි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ සීලය යි. පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි තුන්වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි හතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරයි පින්වත් බ්‍රාහ්මණ, මේ ඒ සමාධිය යි ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීම අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස සිත යොමු කරයි. වඩාත් නැඹුරු කරයි නැවත උපතක් නැතැයි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ඒ හික්ෂුව ගේ ප්‍රඥාව යි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ ප්‍රඥාව යි.

26. ඒවං චූත්තෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: “අභික්කන්තං හෝ ගෝතම අභික්කන්තං හෝ ගෝතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුල්භස්ස වා මග්ගං. ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං. ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඒවමේව හෝතා ගෝතමේන අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භවත්තං ගෝතමං සරණං ග-ණාම ධම්මඤ්ච හික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගෝතමෝ ධාරේතු අජ්ජනග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතං. අධිවාසේතු ව මේ භවං ගෝතමෝ ස්වායත්තාය භත්තං සද්ධිං හික්ඛුසංඝේනා”ති. අධිවාසේසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

26. මෙසේ වදාළ විට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි! ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි! යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මූලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අපුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. මේ මමත් භවත් ගෝතමයන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයක් ආර්ය මහා

සංඝ රත්තයන් සරණ යනවා. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සළකන සේක්වා! භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂු සංඝයා සමඟ හෙට දවසෙහි දානය පිණිස මාගේ ආරාධනය පිළිගන්නා සේක්වා!” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දව වැඩ සිටීමෙන් එම ඇරයුම පිළිගෙන වදාළා.

27. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ, අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවත්තං අභිවාදෙන්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ තස්සා රත්තියා අවිච්ඡේන සකෝ නිවේසනේ පණ්ණිකං බාදනීයං හෝජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතෝ කාලං ආරෝපේසි: කාලෝ හෝ ගෝතම, නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

27. ඉන්පසු සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ආරාධනය පිළිගෙන වදාළ බව දැන අසුනෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට, ප්‍රදක්ඛිණා කොට පිටත් වුණා. ඉතින් සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ඒ රැය ඇවෑමෙන් තම නිවසෙහි වැළඳිය යුතු, අනුභව කළ යුතු ප්‍රණීත වූ දන්පැන් සකසා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දන්පැන් පිළියෙළ කොට තිබෙනවා. දැන් වඩින්නට කාලය යි” කියලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැව්වා.

28. අප බෝ භගවා සුඛිබ්බසමයං නිවාසෙන්වා පත්තච්චරමාදායං සද්ධිං භික්ඛුසංඝේන යේන සෝණදණ්ඩස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවේසනං තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිකේන බාදනීයේන හෝජනීයේන සහත්ථා සත්තප්පේසි සම්පචාරේසි.

28. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සමයෙහි සිවුරු හැඳ පොරොවා, පාසිවුරු ගෙන භික්ෂු සංඝයා සමඟ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා ගේ නිවස වෙත වැඩම කළා. වැඩම කොට පණවන ලද ආසනයෙහි වැඩ සිටියා. එතකොට සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා බුදු රජුන් ප්‍රමුඛ වූ භික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීත වූ චළඳන, අනුභව කරන දැයින් සිය අතින් මනා කොට පිළිගැන්වුවා. හොඳින් පැවරුවා.

29. අප බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවත්තං භුත්තාට්ඨං විනිතපත්තපාණිං අඤ්ඤතරං නිවං ආසනං ගහෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නෝ බෝ සෝණදණ්ඩෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවත්තං ඒතදවෝච:

“අහඤ්චේව ඛෝ පන හෝ ගෝතම පරිසගතෝ සමානෝ ආසනා වුට්ඨතිත්වා භවන්තං ගෝතමං අභිවාදෙය්‍යං, තේන මං සා පරිසා පරිභවෙය්‍ය. යං ඛෝ පන සා පරිසා පරිභවෙය්‍ය යසෝ’පි තස්ස භායේථ. යස්ස ඛෝ පන යසෝ භායේථ හෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝලද්ධා ඛෝ පනම්හාකං හෝගා.

29. ඊට පස්සේ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා වළඳා අවසන් කොට පාත්‍රයෙන් බැහැර වූ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසළින් එක්තරා මිටි අසුනක් ගෙන එක්තරා පස්ව වාඩි වුණා. එක්තරා පස්ව වාඩි වුණ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං පිරිස මැද සිටිද්දී පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේ දැක ආසනයෙන් නැගිට වන්දනා කළොත් එකරුණ මුල් කොට ඒ පිරිස මට පරිභව කරාවි. ඒ පිරිස යමෙකුට පරිභව කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිරාවය පවා පිරිහී යනවා. යමෙකු ගේ කීර්ති රාවය පිරිහී යනවා නම්, ඔහු ගේ හෝග සම්පත් ද පිරිහී යනවා. ඉතින් අප ගේ හෝග සම්පත් කීර්තිය නිසා ම ලැබූ දේවල් නෙව.

අහඤ්චේව ඛෝ පන හෝ ගෝතම පරිසගතෝ සමානෝ අඤ්ජලිං පග්ගණ්හෙය්‍යං, ආසනා මේ තං භවං ගෝතමෝ පච්චුට්ඨානං ධාරේතු.

භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, පිරිස මැද සිටින්නා වූ මම ඇදිලිබැඳ ආචාර කෙරුවොත් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එය මා අසුනෙන් නැගිට කරන ලද ගෞරවයක් ලෙස සළකන සේක්වා.

අහඤ්චේව ඛෝ පන හෝ ගෝතම පරිසගතෝ සමානෝ වේදනං විමුඤ්චෙය්‍යං, සිරසා මේ තං භවං ගෝතමෝ අභිවාදනං ධාරේතු.

ඒ වගේ ම භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මා පිරිස මැදට ගිය අවස්ථාවක (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක) හිස් වෙළුම මුදා අතට ගන්නේ නම් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එය මා හිස නමා කළ වන්දනාවක් ලෙස පිළිගන්නා සේක්වා.

අහඤ්චේව ඛෝ පන හෝ ගෝතම යානගතෝ සමානෝ යානා පච්චෝරෝතිත්වා භවන්තං ගෝතමං අභිවාදෙය්‍යං, තේන මං සා පරිසා පරිභවෙය්‍ය. යං ඛෝ පන සා පරිසා පරිභවෙය්‍ය යසෝ’පි තස්ස භායේථ. යස්ස ඛෝ පන යසෝ භායේථ හෝගා’පි තස්ස භායෙය්‍යුං. යසෝ ලද්ධා ඛෝ පනම්හාකං හෝගා.

ඒ වගේ ම හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මා යානයකට නැග ගමන් කරද්දී එයින් බැස හවත් ගෞතමයන් වහන්සේට වන්දනා කරන්නේ නම්, එකරුණ මුල්කොට ඒ පිරිස මට පරිභව කරාවි. ඒ පිරිස යමෙකුට පරිභව කරනවා නම්, ඔහු ගේ කීර්තිරාවය පවා පිරිහී යනවා. යමෙකු ගේ කීර්ති රාවය පිරිහී යනවා නම්, ඔහු ගේ හෝග සම්පත් ද පිරිහී යනවා. ඉතින් අප ගේ හෝග සම්පත් කීර්තිය නිසා ම ලැබූ දේවල් නෙව.

අහඤ්චේව බෝ පන හෝ ගෝතම යානගතෝ සමානෝ පතෝදලට්ඨිං අභිභූන්තාමෙය්‍යං, යානා මේ තං හවං ගෝතමෝ පච්චෝරෝහනං ධාරේතු.

ඒ වගේ ම හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මා යානයකට නැග ගමන් කරද්දී (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැක) කෙටිට බිම පහත් කොට ඉදිරිපසට නැමුනේ නම් හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මා යානයෙන් බැස ගරු කළ ලෙසට සළකන සේක්වා.

අහඤ්චේව බෝ පන හෝ ගෝතම යානගතෝ සමානෝ ඡන්තං අපනාමෙය්‍යං, සිරසා මේ තං හවං ගෝතමෝ අභිවාදනං ධාරේතු”ති.

ඒ වගේ ම හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මා යානයකට නැග ගමන් කරද්දී ඉහලාගෙන සිටින කුඩය පසෙකට හරවා පහළට නවන්නේ නම්, හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එය මා හිස නමා කළ වන්දනාවක් ලෙස පිළිගන්නා සේක්වා.

අථ බෝ හගවා සෝණදණ්ඩං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙන්වා සමාදපෙන්වා සමුත්තේජෙන්වා සම්පහංසෙන්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමීති.

ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෝණදණ්ඩ බ්‍රාහ්මණයා දහම් කථාවෙන් සන්තෝෂයට පත් කරවලා, සමාදන් කරවලා, උනන්දු කරවලා, බලවත් ව සතුටු කරවලා වැඩ සිටි අසුනෙන් නැගිට නික්ම වදාලා.

සෝණදණ්ඩසුත්තං නිට්ඨිතං චතුත්ථං
හතරවෙනි සෝණදණ්ඩ සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවතුන් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

5

කුටදන්තසුත්තං

කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුත්තං. ඒකං සමයං භගවා මගධෙසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසත්තේහි යේන බාණුමනං නාම මගධානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා බාණුමතේ විහරති අම්බලට්ඨිකායං.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ මගධ ජනපදයේ වාරිකාවේ වඩිමින් සිටිය දී මගධ ජනපදයේ බාණුමන නම් බ්‍රාහ්මණ ගමට ද වැඩම කොට වදාළා. ඒ බාණුමන බ්‍රාහ්මණ ගමේ අම්බලට්ඨිකා උයනේ තමයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ.

තේන බෝ පන සමයේන කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ බාණුමනං අප්පකාචසති සත්තුස්සදං සතිණකට්ඨෝදකං සධඤ්ඤං රාජභෝගං රඤ්ඤා මාගධෙන සේනියේන බිම්බිසාරේන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං.

ඒ දිනවල ම කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා වාසය කළේ බාණුමන බ්‍රාහ්මණ ගමේ ම යි. ඒ බ්‍රාහ්මණ ගම ඔහුට මගධ දේශාධිපති වූ සේනිය බිම්බිසාර රජුගෙන් ලැබුණු තෑග්ගක්. ඒක ශ්‍රේෂ්ඨ තෑග්ගක්. එහි බොහෝ ජනයා ඉන්නවා. තණ සහිත, දරසහිත, ජලය සහිත වූ, බොහෝ ධාන්‍ය තියෙනවා. රාජ පරිභෝග ගමක්.

තේන බෝ පන සමයේන කුටදන්තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස මහායඤ්ඤේ උපක්ඛට්ටෝ හෝති. සත්ත ව උසභසනානි සත්ත ව වච්ඡතරසනානි සත්ත ව වච්ඡතරීසනානි සත්ත ව අප්පසනානි සත්ත ව උරබ්භසනානි ථුතූපනීනානි හොන්ති යඤ්ඤත්ථාය.

ඒ කාලයේ දී කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා ගේ මහායාගයක් සුදානම් කරල තිබුණා. ලොකු ගවයන් හත් සියයකුත්, ගොන්නාම්බන් හත් සියයකුත්, නහඹු වැස්සියන් හත් සියයකුත්, එළුවන් හත් සියයකුත්, තරුණ බැටළුවන් හත් සියයකුත් යාගය පිණිස යාග කණුවල ගැටගහල තිබුණා.

2. අස්සෝසුං බෝ බාණුමනකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා “සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ සකාපුත්තෝ සකායාකුලා පබ්බජිතෝ මගධෙසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසතේහි බාණුමනං අනුප්පත්තෝ, බාණුමනේ විහරති අම්බලට්ඨිකායං. තං බෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඵ්චං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: “ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදේති. සෝ ධම්මං දේසේති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසේති. සාධු බෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හෝති”ති.

2. ඉතිත් බාණුමන ගම්චූසි බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ කාරණය අසන්ට ලැබුණා. “භවත්ති, අන්ත ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ මගධ ජනපදයෙහි වාරිකාවේ වඩිද්දී බාණුමන ගමටත් වැඩම කරලා බාණුමන ගමේ අම්බලට්ඨිකාවෙහි වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති ශෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරාථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! භගවා වන සේක! උත්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උත්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද” කියලා.

අථ බෝ බාණුමනකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා බාණුමනා නික්මිත්වා සංඝසංඝි ගණිභූතා යේන අම්බලට්ඨිකා තේනුපසංකමන්ති.

එතකොට බාණුමන ගම්චූසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන් බාණුමනයෙන් නික්ම බොහෝ පිරිස් රැස්වෙලා, කණ්ඩායම් වශයෙන් හැදිලා (භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ බැහැදැකීම පිණිස) අම්බලට්ඨිකා වනය ඇති දිශාවට පැමිණෙමින් සිටියා.

3. තේන බෝ පන සමයේන කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ උපරිපාසාදේ දිවාසෙය්‍යං උපගතෝ හෝති. අද්දසා බෝ කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ බාණුමතකේ බ්‍රාහ්මණගහපතිකේ බාණුමතා නික්බමිත්වා සංඝසංඝී ගණිභුතේ යේන අම්බලට්ඨිකා තේනුපසංකමන්තේ. දිස්වා ඛත්තං ආමන්තේසි: “කිත්තු බෝ හෝ ඛත්තේ බාණුමතකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා බාණුමතා නික්බමිත්වා සංඝසංඝී ගණිභුතා යේන අම්බලට්ඨිකා තේනුපසංකමන්ති?”ති.

3. ඒ වෙලාවේ දී කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා තම ප්‍රාසාදයෙහි උඩුමහල් තලයෙහි දහවල් විවේකයේ භාන්සි වී සිටියා. එතකොට බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන් බාණුමතයෙන් නික්ම බොහෝ පිරිස් රැස්වෙලා, කණ්ඩායම් වශයෙන් හැදිලා (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැදැකීම පිණිස) අම්බලට්ඨිකා වනය දෙසට ගමන් කරමින් සිටින අයුරු කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට දැකගත්ව ලැබුණා. දැක තම උපදේශක ඛත්ත නම් තැනැත්තා ඇමතුවා. “භවත් ඛත්ත, බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන් මොන කරුණක් නිසා ද බොහෝ පිරිස් එකතුව, කණ්ඩායම් වශයෙන් රැස්වෙලා බාණුමත ගමෙන් නික්මිලා අම්බලට්ඨිකා වනය දිශාවට යන්නේ?”

“අත්ථි බෝ හෝ සමණෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යකුලා පබ්බජිතෝ මගධෙසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමන්තේහි භික්ඛුසතේහි බාණුමතං අනුප්පත්තෝ බාණුමතේ විහරති අම්බට්ඨිකායං. තං බෝ පන භවන්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගත්තෝ: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණ සම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා’ති. තමේතේ භවන්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමන්ති”ති.

“භවත, ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමග මගධ ජනපදයෙහි වාරිකාවේ වඩිද්දී බාණුමත ගමටත් වැඩිම කරලා බාණුමත ගමේ අම්බලට්ඨිකා වනයේ වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් කියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ

වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! භගවා වන සේක!” කියල. අන්ත ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව දැකීම පිණිස යි ඔය උදවිය යන්නේ.”

4. අට බෝ කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඒතදහෝසි: “සුතං බෝ පන මේ තං සමණෝ ගෝතමෝ තිවිධං යඤ්ඤසම්පදං සෝලසපරික්ඛාරං ජානාතීති. න බෝ පනාහං ජානාමි තිවිධං යඤ්ඤසම්පදං සෝලසපරික්ඛාරං. ඉච්ඡාමි වාහං මහායඤ්ඤං යජිතුං. යන්නුනාහං සමණං ගෝතමං උපසංකම්ත්වා තිවිධං යඤ්ඤසම්පදං සෝලසපරික්ඛාරං සුච්ඡෙය්‍යන්ති”.

4. එතකොට කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයාට මේ අදහස ඇති වුණා. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් දන්නා සේකැ යි මං අහල තියෙනවා. ඒ වුණාට මං ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් දන්නේ නෑ. මමත් මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. එහෙනම් මං ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ලඟට ගිහිත් ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් අහන එක තමයි හොඳ.”

අට බෝ කුට්ඨනෝ බ්‍රාහ්මණෝ ඛත්තං ආමන්තේසි “තේන හි හෝ ඛත්තේ යේන බාණුමතකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තේනුපසංකමි. උපසංකම්ත්වා බාණුමතකේ බ්‍රාහ්මණගහපතිකේ ඒවං වදේහි: “කුට්ඨනෝ හෝ බ්‍රාහ්මණෝ ඒවමාහ: ආගමෙන්තු කිර භවන්තෝ. කුට්ඨනෝපි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්ස්සති”ති.

ඉතින් කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා ඛත්ත නම් තැනැත්තා ඇමතුවා “භවත් ඛත්ත, බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන් ලඟට යන්න. ගිහිත් බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිවරුන්ට මෙහෙම කියන්න. “භවත්ති, කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා මෙහෙම කියනවා. “භවත්ති, මොහොතක් සිටිනු මැනව. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදැකීම පිණිස කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා ද පැමිණෙනවා” කියල.

ඒවං හෝති බෝ සෝ ඛත්තා කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේන බාණුමතකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා තේනුපසංකමි. උපසංකම්ත්වා බාණුමතකේ බ්‍රාහ්මණගහපතිකේ ඒතදවෝච: “කුට්ඨනෝ හෝ බ්‍රාහ්මණෝ

ඒවමාහ: ආගමෙන්තු කිර හොන්නෝ. කුටදන්නෝපි බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසති”ති.

“එසේය භවත,” කියල ඒ බත්ත නම් තැනැත්තා කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දීල බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණගෘහපතිවරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් බාණුමත ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණගෘහපතිවරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “භවත්ති, කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා මෙහෙම කියනවා. “භවත්ති, මොහොතක් සිටිනු මැනව්. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදැකීම පිණිස කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා ද පැමිණෙනවා” කියල.

5. තේන බෝ පන සමයේන අනේකානි බ්‍රාහ්මණසතානි බාණුමතේ පටිවසන්ති “කුටදන්තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස මහායඤ්ඤං අනුභවිස්සාමා”ති. අස්සෝසුං බෝ තේ බ්‍රාහ්මණා “කුටදන්නෝ කිර බ්‍රාහ්මණෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසති”ති. අප්ථං බෝ තේ බ්‍රාහ්මණා යේන කුටදන්නෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේනුපසංකම්පසු. උපසංකම්ප්වා කුටදන්තං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝදුං. “සච්චං කිර භවං කුටදන්නෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසති?”ති.

ඒ දිනවල නොයෙක් ප්‍රදේශවලින් පැමිණ සිටි පන්සියයක් පමණ වූ බ්‍රාහ්මණ පිරිසක් ද “කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා ගේ මහා යාගය වළඳන්නෙමු” යි කියා බාණුමත ගමේ වාසය කළා. ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන්ට කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදැකින්නට යන බව අසන්නට ලැබුණා. එතකොට ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන් කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා ළඟට ගියා. ගිහිත් කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට මෙකරුණ කිව්වා. “භවත් කුටදන්ත ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකින්නට යන්ට ඉන්නවා කියල කියන්නේ හැබැවක් ද?”

“ඒවං බෝ මේ හෝ හෝති අහමිපි සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසාමි”ති.

“එසේය භවත්ති, මාත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකීමට යන්ට තමයි ඉන්නේ”

6. “මා භවං කුටදන්නෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමි. න අරහති භවං කුටදන්නෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං. සචේ භවං කුටදන්නෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්පසති, හෝතෝ

කුට්ඨකස්ස යසෝ භාගිස්සති. සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ අභිවච්ඡිස්සති. යම්පි හෝතෝ කුට්ඨකස්ස යසෝ භාගිස්සති සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ අභිවච්ඡිස්සති, ඉමිනා පංගෙන න අරහති භවං කුට්ඨකෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සමණෝ ත්වේව ගෝතමෝ අරහති භවන්තං කුට්ඨකං දස්සනාය උපසංකම්තුං.

6. “හා ... හා ... භවත් කුට්ඨකයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන්න එපා! භවත් කුට්ඨකයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදැකීමට යන එක තමන් ගේ තත්වයට ගැලපෙන්නේ නෑ. ඉදින් භවත් කුට්ඨකයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යනවා නම්, භවත් කුට්ඨකයන් ගේ කීර්තිරාවය පිරිහිලා යාවි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ කීර්ති රාවය වඩ වඩාත් ඉහළ යාවි. භවත් කුට්ඨකයන් ගේ කීර්තිය පිරිහීමත්, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ කීර්තිය ඉහළ යෑමත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, මෙන්න මේ කරුණ නිසයි භවත් කුට්ඨකයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකින්නට යන එක සුදුසු නො වන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් භවත් කුට්ඨකයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.”

භවං හි කුට්ඨකෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාවසත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. යම්පි භවං කුට්ඨකෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාවසත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉමිනා පංගෙන න අරහති භවං කුට්ඨකෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සමණෝ ත්වේව ගෝතමෝ අරහති භවන්තං කුට්ඨකං දස්සනාය උපසංකම්තුං.

භවත් කුට්ඨකයන් වනාහී මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නෙව. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් කියෙනවා නෙව. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපභාස ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් ලබා නෑ නෙව. ඉතින් භවත් කුට්ඨකයන් මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් කියෙනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපභාස ලබා නැතිබවත්, ගැරහුම් ලබා නැතිබවත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, අන්න ඒ කාරණය නිසයි භවත් කුට්ඨකයන් ශ්‍රමණ

ගෞතමයන්ව බැහැදකින්ව යන එක සුදුසු නො වන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් හවත් කුට්ඨනනයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.

හවං හි කුට්ඨන්තෝ අඛිසෝ මහද්ධන්තෝ මහාහෝගෝ

ඒ වගේ ම හවත් කුට්ඨනනයන් වනාහී සැපසම්පතින් ආඨාය කෙනෙක් නෙව. මහා ධනවතෙක් නෙව. මහාහෝග ඇති කෙනෙක් නෙව

හවං හි කුට්ඨන්තෝ අජ්ඣායකෝ මන්තධරෝ, තිණ්ණං වේදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකේටුභානං සාක්ඛරප්පභේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ, වෙය්‍යාකරණෝ, ලෝකායතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ

ඒ වගේම හවත් කුට්ඨනනයන් වනාහී වේද හදාරණ කෙනෙක් නෙව. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක් නෙව. ඉතිහාසය පස්වෙනි කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රප්ත කෙනෙක් නෙව. වේදසමයාගත පද පාඨ දන්නා කෙනෙක් නෙව. ව්‍යාකරණ දන්නා කෙනෙක් නෙව. ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක් නෙව

හවං හි කුට්ඨන්තෝ අභිරූපෝ දස්සනියෝ පාසාදිකෝ පරමාය චණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ, බ්‍රහ්මවණ්ණී බ්‍රහ්මවච්චසී අක්ඛද්දොවකාසෝ දස්සනාය

ඒ වගේම හවත් කුට්ඨනනයන් වනාහී ඉතා රූපවත් කෙනෙක් නෙව. සොදුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක් නෙව. දුටුවන් පහදින කෙනෙක් නෙව. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙව. රන්වන් පැහැ ඇති කෙනෙක් නෙව. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක් නෙව. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක් නෙව

හවං හි කුට්ඨන්තෝ සීලවා චුද්ධසීලී චුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ

ඒ වගේ ම හවත් කුට්ඨනනයන් වනාහී සීල්වත් නෙව, වැඩුණු සීල් ඇති කෙනෙක් නෙව. වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නෙව

භවං හි කුටදන්තෝ කල්‍යාණවාචෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ,
පෝරියාවාචාය සමන්තාගතෝ විස්සට්ඨාය අනේලගලාය අත්ථස්ස
විඤ්ඤපනියා

ඒ වගේ ම භවත් කුටදන්තයන් වනාහී මිහිරි වචන ඇති කෙනෙක්
නෙව. මිහිරි ලෙස කරුණු විග්‍රහ කරන කෙනෙක් නෙව. ශිෂ්ටසම්පන්න වචන
ඇති කෙනෙක් නෙව. නො විසුරුණු වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. පැහැදිලි
වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. අරුත් මතු කොට කථා කරන කෙනෙක් නෙව
.....

භවං හි කුටදන්තෝ ඛණ්ණන්තං ආවරියපාවරියෝ, තීණි මාණවකසනාති
මන්තේ වාචේති. ඛණු ඛෝ පන නානාදිසා නානාජනපදා මාණවකා
ආගච්ඡන්ති හෝතෝ කුටදන්තස්ස සන්තිකේ මන්තත්ථිකා මන්තේ
අධිසිතුකාමා

ඒ වගේ ම භවත් කුටදන්තයන් වනාහී බොහෝ දෙනාට ආචාර්ය
ප්‍රාචාර්ය වූ කෙනෙක් නෙව. බ්‍රාහ්මණ මාණවකයන් තුන් සියයකට වේදය
උගන්වන කෙනෙක් නෙව. භවත් කුටදන්තයන් සම්පයෙහි වේද හදාරණු
කැමැති, එහි ප්‍රයෝජන ඇති මාණවකයින් නානාදිසාවලින්, නානා
ජනපදවලින් බොහෝ සෙයින් එනවා නෙව

භවං හි කුටදන්තෝ ජිණ්ණෝ වුද්ධෝ මහල්ලකෝ අද්ධගතෝ වයෝ
අනුප්පත්තෝ. සමණෝ ගෝතමෝ තරුණෝ චේව තරුණපබ්බජිතෝ ව

ඒ වගේ ම භවත් කුටදන්තයන් වනාහී වයෝවෘද්ධ කෙනෙක් නෙව.
මහඵ කෙනෙක් නෙව. පිළිවෙලින් වයසට පත් වූ කෙනෙක් නෙව. නමුත් ශ්‍රමණ
ගෞතමයන් තරුණයි නෙ. ඒ වගේ ම තරුණ පැවිද්දෙක් නෙ

භවං හි කුටදන්තෝ රඤ්ඤේ මාගධස්ස සේනියස්ස බිම්බිසාරස්ස
සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් කුටදන්තයන් වනාහී මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර
නිරිඳුන්ගෙන් සක්කාර ලැබූ කෙනෙක් නෙව. ගෞරව ලැබූ කෙනෙක් නෙව.
බුහුමන් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. පිදුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. යටහත් පැවැතුම්
ලැබූ කෙනෙක් නෙව

භවං හි කුට්ඨන්තෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසාතිස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම භවත් කුට්ඨන්තයන් වනාහී පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණකුමාගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙක් නෙව. ගෞරව ලැබූ කෙනෙක් නෙව. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. පිදුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙක් නෙව

භවං හි කුට්ඨන්තෝ බාණුමතං අජ්ඣාපසාති සත්තුස්සදං සතිණකට්ඨෝදකං සධස්සදං රාජභොගං රස්සදං මාගධෙන සේනියේන බිම්බිසාරේන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං. යම්පි භවං කුට්ඨන්තෝ බාණුමතං අජ්ඣාපසාති සත්තුස්සදං සතිණකට්ඨෝදකං සධස්සදං රාජභොගං රස්සදං මාගධෙන සේනියේන බිම්බිසාරේන දින්නං රාජදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං, ඉමිනා පංගේන න අරහති භවං කුට්ඨන්තෝ සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. සමණෝ ත්වේව ගෝතමෝ අරහති භවන්තං කුට්ඨන්තං දස්සනාය උපසංකම්තුන්ති.

ඒ වගේ ම භවත් කුට්ඨන්තයන් වනාහී මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිඳුන් විසින් දෙන ලද රාජ දායාදය වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ත්‍යාගය වූ රාජපරිභෝග වූ බොහෝ ජනයා ගැවසී සිටින, තණ දර දිය ආදියෙන් පිරි, ධාන්‍යයෙන් පිරි බාණුමත ගමෙහි (ප්‍රධානව) වසන කෙනෙක් නෙව. ඒ වගේ ම භවත් කුට්ඨන්තයන් මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිඳුන් විසින් දෙන ලද රාජ දායාදය වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ත්‍යාගය වූ රාජපරිභෝග වූ බොහෝ ජනයා ගැවසී සිටින, තණ දර දිය ආදියෙන් පිරි, ධාන්‍යයෙන් පිරි බාණුමත ගමෙහි (ප්‍රධානව) වාසය කරනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, මෙන්න මේ කරුණ නිසයි භවත් කුට්ඨන්තයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ව බැහැදකිත්ට යන එක සුදුසු නො වන්නේ. හැබැයි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් නම් භවත් කුට්ඨන්තයන්ව බැහැදැකීමට එන එක සුදුසු යි.”

7. ඒවං චූත්තේ කුට්ඨන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේ බ්‍රාහ්මණේ ඒතදවෝච: “තේන හි හෝ මමපි සුණාථ, යථා මයමේව අරහාම තං භවන්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකම්තුං. නත්වේව අරහති සෝ භවං ගෝතමෝ අමහාකං දස්සනාය උපසංකම්තුං.

මෙසේ පැවසූ විට කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයා ඒ බ්‍රාහ්මණවරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “එසේ වී නම් භවත්, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දකිත්ට

යෑම අපට කොයිතරම් සුදුසුද යන වගටත්, ඒ වගේ ම ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උන්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැති වගටත් කියවෙන මගේ වචනය ද අසනු මැනව.

“සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. යම්පි හෝ සමණෝ ගෝතමෝ උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉමිනා පංගේන න අරහති සෝ හවං ගෝතමෝ අමිහාකං දස්සනාය උපසංකමිතුං. අථ ඛෝ මයමේව අරහාම තං හවන්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං.

ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක්. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වාම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ. ගැරහුම් ලබා නෑ. ඉතින් හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා යන යම් කරුණක් ඇද්ද, එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නැතිබවත්, ගැරහුම් ලබා නැතිබවත් යන යම් කරුණක් ඇද්ද, අන්න ඒ කාරණය මත ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උන්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැහැ ම යි. එනිසා ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදකින්නට යෑම අපට ම යි සුදුසු.

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ මහන්තං ඤාතිසංඝං විහාය පබ්බජිතෝ
.....

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහත් ඤාතිපිරිසක් අත්හැර දමා උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව
.....

සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ පහුතං හිරඤ්ඤ සුවණ්ණං විහාය පබ්බජිතෝ භූමිගතඤ්ඤ වේහාසට්ඨඤ්ඤ
.....

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පොළොවට අයත් වූත්, පොළොවෙන් උඩ තිබෙන්නා වූත් බොහෝ රන් රිදී ආදී වස්තුව අත්හැර දමා උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ දහරෝ ව සමානෝ යුවා සුසු කාලකේසෝ භද්‍රෙන යොබ්බතේන සමන්නාගතෝ පඨමේන වයසා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඉතා තරුණ වූ යෞවන කාලයේ දී ම මනා කළ කෙස් ඇති හද වූ යොවුන් විශේෂි සිටිය දී ම ජීවිතයෙහි ප්‍රථම වයසේ දී ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිකව උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ අකාමකානං මාතෘපිතුන්නං අස්සුමුබ්බානං රුදන්තානං කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අවිජාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමන් ගේ රාජවංශික දෙමාපියන් අකැමැත්තෙන් කළු වැකුණු මුහුණින් හඬද්දී ම කෙස් රැවුල් බා කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරිකව උතුම් පැවිදිබව ලැබූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ අභිරූපෝ දස්සනියෝ පාසාදිකෝ පරමායවණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතෝ බ්‍රහ්මවණ්ණි බ්‍රහ්මච්චිවසී අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද ඉතා රූපවත් කෙනෙක් නෙව. සොළුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක් නෙව. දුටුවන් පහදින කෙනෙක් නෙව. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙව. රන්වන් පැහැ ඇති කෙනෙක් නෙව. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක් නෙව. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ සීලවා අරියසීලී කුසලසීලී කුසලසීලේන සමන්නාගතෝ

දීඝ නිකාය - I (සීලස්කන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

දීඝ නිකාය - 01 (සීල ස්කන්ධ වර්ගය)

කුටදන්ත සූත්‍රය

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ආර්ය වූ සිල් ඇති කෙනෙක් නෙව, කුසල සිල් ඇති කෙනෙක් නෙව. කුසල සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ කල්‍යාණවාචෝ කල්‍යාණවාක්කරණෝ පෝරියා වාචාය සමන්තාගතෝ විස්සට්ඨාය අනේලගලාය අත්ථස්ස විඤ්ඤපනියා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද මිහිරි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. මිහිරි ලෙස කරුණු විග්‍රහ කරන කෙනෙක් නෙව. ශිෂ්ටසම්පන්න වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. නො විසුරුණු වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. පැහැදිලි වචන ඇති කෙනෙක් නෙව. අරුත් මතු කොට කථා කරන කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ බහුන්නං ආවරියපාවරියෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ද බොහෝ ජනයා හට ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ බීණකාමරාගෝ විගතවාපල්ලෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කාමරාගය ක්ෂය කළ කෙනෙක් නෙව. වපලබ්ව බැහැර කළ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ කම්මවාදී කිරියවාදී අපාපපුරෙක්ඛාරෝ බ්‍රහ්මඤ්ඤය පජාය

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කර්මවාදී ක්‍රියාවාදී උත්තමයෙක් නෙව. ශ්‍රේෂ්ඨ වූ දෙයම පෙරටු කොට ඇති කෙනෙක් නෙව. උතුම් බ්‍රාහ්මණ පිරිසටත් අවශේෂ ප්‍රජාවටත් නායකත්වය දරන කෙනෙක් නෙව

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ උච්චා කුලා පබ්බජිතෝ අසම්භින්න බත්තිය කුලා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සම්භේද නො වූ පිරිසිදු රාජවංශික කුල ප්‍රවේණි ඇති උසස් ම වංශයෙන් පැවිදි වූ කෙනෙක් නෙව
.....

සමණෝ ඛච්ඡ හෝ ගෝතමෝ අඛිසා කුලා පබ්බජිතෝ මහද්ධනා මහාහෝගා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ආඨාස වූ මහාධන ඇති මහාහෝග ඇති කුලවත් වංශයෙන් පැවිදි වූ කෙනෙක් නෙව

සමණං ඛච්ඡ හෝ ගෝතමං තිරෝරට්ඨා තිරෝජනපදා සම්පූච්ඡිකං ආගච්ඡන්ති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ වෙත පිටරටවලින් ද පිට ජනපදවලින් ද ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීමට බොහෝ පිරිස් පැමිණෙනවා නෙව
.....

සමණං ඛච්ඡ හෝ ගෝතමං අනේකානි දේවතාසහස්සානි පාණේහි සරණං ගතානි

ඒ වගේ ම අනේක වූ දහස් සංඛ්‍යාත දෙව්වරුන් හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිනි තිබෙනවා නෙව

සමණං ඛච්ඡ හෝ ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ ඉතිපි සෝ හගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණ සම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ හගවාති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිළිබඳ ව මේ ආකාර වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගිහිනි තිබෙනවා නෙව. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! හගවා වන සේක!” කියල
.....

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ ද්වන්තිංසමභාපුරිසලක්ඛණේහි සමන්තාගතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහාපුරුෂ ලක්ෂණ නිස්සේකකින් සමන්විත වූ කෙනෙක් නෙව

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ ඒහිසාගතවාදී සබ්බලෝ සම්මෝදකෝ අබ්භාකුටිකෝ උත්තානමුඛෝ පුබ්බභාසී

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමන් වෙත පැමිණෙන පිරිසට ඉතා සුහද ලෙස “එන්න ඔබේ පැමිණීම සාදරයෙන් පිළිගනිමු” කියමින් පිළිගන්නා කෙනෙකි. මිහිරි වචන කථා කරන කෙනෙකි. පිළිසඳර කථාවෙහි ඉතා දක්ෂ කෙනෙකි. කවර කරුණකටවත් ඇහිබැම හකුළවා නො බලන කෙනෙකි. විනෑම කෙනෙක් දෙස ප්‍රියශීලී ලෙස මුහුණ ඔසවා කෙලින් බලන කෙනෙකි. පැමිණි පිරිසට පළමුවෙන් ම කථාබස් කරන කෙනෙකි

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ චතුන්නං පරිසානං සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ හික්ෂු හික්ෂුණි උපාසක උපාසිකා යන සිව්වණක් පිරිසෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ බහුදේවා ච මනුස්සා ච අභිජපසන්නා

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ කෙරෙහි බොහෝ දෙව්වරුන්, බොහෝ මිනිසුන් අතිශයින් ම පැහැදීමෙන් යුක්තයි නෙව

සමණෝ ඛච්ඡි හෝ ගෝතමෝ යස්මිං ගාමේ වා නිගමේ වා පටිවසති, න තස්මිං ගාමේ වා නිගමේ වා අමනුස්සා මනුස්සේ විභේදෙනති

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ගමක වේවා, නියමිගමක වේවා, වැඩසිටිනවා නම් ඒ ගමේවත්, නියමිගමේවත් අමනුෂ්‍යයන් මිනිසුන් හට කිසි පීඩාවක් කරන්නේ නෑ

සමණෝ ඛච්ඤා හෝ ගෝතමෝ සංඝි ගණි ගණාවරියෝ පුපුතිත්ථකරානං අග්ගමක්ඛායති. යථා ඛෝ පන හෝ ඒකේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං යථා වා තථා වා යසෝ සමුදාගච්ඡති න හේවං සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ සමුදාගතෝ. අථ ඛෝ අනුත්තරාය විජ්ජාවරණසම්පදාය සමණස්ස ගෝතමස්ස යසෝ සමුදාගතෝ

ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මහා පිරිස් සහිත යි. විශාල පිරිස්වලට ආචාර්ය වශයෙන් සිටින්නේ. ඒ වගේ ම බොහෝ ආගමික නායකයන් අතරින් උන්වහන්සේ තමයි අග්‍ර වන්නේ. හවත්නි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කීර්තිරාවය තියෙන්නේ ඔවුන් ගේ යම් යම් වුත සමාදන් වීම් ආදී බාහිර දේ මුල් කර ගෙනයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ කීර්තිය පැතිරිලා තියෙන්නේ එවන් කරුණක් දෙකක් මුල් කර ගෙන නොවේ. සැබැවින් ම අනුත්තර වූ (අවබෝධ ඤාණය නම් වූ විද්‍යාවෙනුත් ඊට අනුකූල හැසිරීම නම් වූ වරණයෙනුත් යන) විජ්ජාවරණ සම්පන්න ගුණයෙන් ම යි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ කීර්තිරාවය පැතිරී තියෙන්නේ

සමණං ඛච්ඤා හෝ ගෝතමං රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ. සමණං ඛච්ඤා හෝ ගෝතමං රාජා පසේනදී කෝසලෝ සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ. සමණං ඛච්ඤා හෝ ගෝතමං බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසානී සපුත්තෝ සහරියෝ සපරියෝ සාමච්චෝ පාණේහි සරණං ගතෝ. සමණෝ ඛච්ඤා හෝ ගෝතමෝ රඤ්ඤේ මාගධස්ස සේනියස්ස බිම්බිසාරස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ. සමණෝ ඛච්ඤා හෝ ගෝතමෝ රඤ්ඤේ පසේනදිස්ස කෝසලස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ. සමණෝ ඛච්ඤා හෝ ගෝතමෝ බ්‍රාහ්මණස්ස පොක්ඛරසානිස්ස සක්කතෝ ගරුකතෝ මානිතෝ පූජිතෝ අපචිතෝ.

ඒ වගේ ම මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිදාණන් සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දැවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ.

ඒ වගේ ම පසේනදී කෝසල නිරිදාණන් සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දෑවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම පොක්ඛරසාකී බ්‍රාහ්මණතුමා සිය දරුවනුත් හා එක්ව, බිරින්දෑවරුන් හා එක්ව, පිරිස් හා එක්ව, ඇමැතිවරුන් හා එක්ව හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේව දිවිහිමියෙන් සරණ ගිහිල්ලයි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මගධේශ්වර සේනිය බිම්බිසාර නිරිදාණන් ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි. ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පසේනදී කෝසල නිරිදාණන් ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි. ඒ වගේ ම හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පොක්ඛරසාකී බ්‍රාහ්මණතුමා ගෙන් සත්කාර ලැබූ කෙනෙකි. ගෞරව ලැබූ කෙනෙකි. බුහුමන් ලැබූ කෙනෙකි. පිදුම් ලැබූ කෙනෙකි. යටහත් පැවැතුම් ලැබූ කෙනෙකි.

සමණෝ බව හෝ ගෝතමෝ බාණුමනං අනුප්පත්තෝ බාණුමනෝ විහරති අම්බලට්ඨිකායං. යේ බෝ පන කේච්ඡි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අම්භාකං ගාමක්ඛෙන්තං ආගච්ඡන්ති, අනිථි නෝ තේ භොන්ති. අනිථි බෝ පනම්හේති සක්කාතබ්බො ගරුකාතබ්බො මානේතබ්බො පූජේතබ්බො අපචේතබ්බො. යම්පි හෝ සමණෝ ගෝතමෝ බාණුමනං අනුප්පත්තෝ බාණුමනෝ විහරති අම්බලට්ඨිකායං. අනිථිම්භාකං සමණෝ ගෝතමෝ. අනිථි බෝ පනම්හේති සක්කාතබ්බෝ ගරුකාතබ්බෝ මානේතබ්බෝ පූජේතබ්බෝ අපචේතබ්බෝ.

ඒ හවත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බාණුමන ගමේ අම්බලට්ඨිකාවේ වැඩසිටිනවා. ඉතින් යම් කිසි ශ්‍රමණවරුන් වේවා බ්‍රාහ්මණවරුන් වේවා අප ගේ ගම් කෙතට සම්ප්‍රාප්ත වෙනවා නම් ඔවුන් අපට ආගන්තුක පිරිසකි. අප විසින් ඒ ආගන්තුක පිරිසට සත්කාර කළ යුතු යි. ගරු කළ යුතු යි. පිදිය යුතු යි. යටහත් පැවැතුම් දැක්විය යුතු යි. යම් හෙයකින් ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ බාණුමනයට වැඩම කරලා, බාණුමන ගමෙහි අම්බලට්ඨිකාවෙහි වැඩ සිටිනවා ද, ඒ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ අප ගේ ආගන්තුකයෙක් ම යි. ඉතින් අප විසින් ආගන්තුක වූ උත්වහන්සේට සත්කාර කළ යුතු යි. ගරු කළ යුතු යි. පිදිය යුතු යි. යටහත් පැවැතුම් දැක්විය යුතු යි.

ඉමිනාපංගේන නාරහති සෝ හවං ගෝතමෝ අමිහාකං දස්සනාය උපසංකමිතුං. අප ඛෝ මයමේව අරහාම නං හවන්තං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිතුං.

ඔන්න ඔය කාරණයේ දීත් ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැනි උතුමෙක් අපව දකින්නට පැමිණීම උන්වහන්සේ ගේ තත්වයට සුදුසු නැහැ මයි. එනිසා ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැදකින්නට යෑම අපට ම යි සුදුසු.

එත්තකෝ ඛෝ අහං හෝ තස්ස හෝතෝ ගෝතමස්ස වණ්ණෝ පරියාපුණාමි. තෝ ව ඛෝ සෝ හවං ගෝතමෝ එත්තකවණ්ණෝ. අපරිමාණවණ්ණෝ හි සෝ හවං ගෝතමෝති.

හවත්ති, ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ ගුණය පිළිබඳ ව මා දන්නේ ඔව්වර යි. නමුත් ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ නම්, ගුණ ඔව්වරක් පමණක් තිබෙන උත්තමයෙක් නොවෙයි. ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ප්‍රමාණ කළ නො හැකි වූ ගුණ සම්පත්වලින් යුක්ත යි.

8. ඒවං චූත්තේ තේ බ්‍රාහ්මණා කුටදන්තං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝචුං: “යථා ඛෝ හවං කුටදන්තෝ සමණස්ස ගෝතමස්ස වණ්ණෝ භාසති ඉතෝ වේපි සෝ හවං ගෝතමෝ යෝජනසතේ විහරති, අලමේව සද්ධෙන කුලපුත්තේන දස්සනාය උපසංකමිතුං අපි පුටංසේනාපි. තේන හි හෝ සබ්බේව මයං සමණං ගෝතමං දස්සනාය උපසංකමිස්සාමා”ති.

මෙසේ පැවසූ විට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම කිව්වා. “හවත් කුටදන්තන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ ගුණයන් යම් ආකාරයකින් පැවසුවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් යුතු ගුණ ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ යොදුන් සියයක් එපිටින් වාසය කළත් සැදැහැවත් කුලපුත්‍රයෙක් විසින් මග වියදම් ද රඟෙන උන්වහන්සේව බැහැදකින්නට යෑම සුදුසු දෙයක් ම යි. එහෙමනම් අපි හැමෝම ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට යමු.”

9. අප ඛෝ කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ මහතා බ්‍රාහ්මණගණේන සද්ධිං යේන අම්බලට්ඨිකා යේන හගවා තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා හගවතා

සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනියං කථං සාරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. බාණුමනිකාපි ඛෝ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා අප්පේකච්චේ භගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනියං කථං සාරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ යෙන භගවා තේනඤ්ජලිං පණාමෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ නාමගොත්තං සාවෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පේකච්චේ තුණ්හිභුතා එකමන්තං නිසීදිංසු.

ඉතින් කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා මහත් වූ බ්‍රාහ්මණ පිරිසත් සමග අම්බලට්ඨිකාවේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටි තැනට පැමිණුනා. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩිවුණා. බාණුමනිකා ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගහපතියන්ගෙන් ඇතැම් උදවිය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. සමහරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩිවුණා. තවත් සමහරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඇදිලි බැඳ ආචාර කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. සමහර උදවිය තම තමන් ගේ නම්ගොත් පවසලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. තවත් සමහරුන් නිශ්ශබ්දව එකත්පස්ව වාඩිවුණා.

10. ඒකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “සුතං මේතං හෝ ගෝතම සමණෝ ගෝතමෝ තිව්ධං යඤ්ඤසම්පදං සෝළසපරික්ඛාරං ජානාතීති. න ඛෝ පනාහං ජානාමි තිව්ධං යඤ්ඤසම්පදං සෝළසපරික්ඛාරං. ඉච්ඡාමි වාහං මහායඤ්ඤං යජිතුං. සාධු මේ භවං ගෝතමෝ තිව්ධං යඤ්ඤසම්පදං සෝළසපරික්ඛාරං දේසේතු”ති.

10. එකත්පස්ව හුන් කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් දන්නා සේකැ යි මං අහල තියෙනවා. ඒ වුණාට මං ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් දන්නේ නෑ. මමත් මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මා හට ත්‍රිවිධ වූ යාග සම්පත් ගැනත්, යාගයට උචිතතා දහසය ආකාර පිරිකර ගැනත් දේශනා කරන සේක්වා.”

“තේන හි බ්‍රාහ්මණ සුඤ්ඤානි සාධුකං මනසිකරෝහි භාසිස්සාමි”ති. ඒවං හෝ’ති ඛෝ කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ පච්චස්සෝසි. භගවා ඒතදවෝච:

“එහෙමනම් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, සවන් යොමා අසන්න. හොඳින් නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මං කියා දෙන්නම්.” “එසේ ය භවත,” කියල කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා.

11. “භුතපුබ්බං බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතෝ නාම අහෝසි, අඛිඨෝ මහද්ධනෝ මහාහෝගෝ පහුතජාතරුපරජතෝ පහුතචිත්තුපකරණෝ පහුතධනධස්සෝ පරිපුණ්ණකෝසකොට්ඨාගාරෝ. අථ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ රඤ්ඤෝ මහාවිජිතස්ස රහෝගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස ඒවං චේතසෝ පරිචිතක්කෝ උදපාදි: “අධිගතා ඛෝ මේ විපුලා මානුසකා හෝගා. මහන්නං පට්ඨමණ්ඩලං අභිවිජිය අජ්ඣාචසාමි. යන්ත්‍රනාහං මහායඤ්ඤං යජේය්‍යං, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා”ති.

11. “පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේක ඉස්සර සිදු වුණ දෙයක්. මහාවිජිත කියල රජ කෙනෙක් හිටියා. ඔහු සම්පත්වලින් ආස්‍ය කෙනෙක්. මහා ධනවත්, මහා හෝග තිබුණා. බොහෝ රන්රිදී තිබුණා. බොහෝ වස්තු උපකරණ තිබුණා. බොහෝ ධනධාන්‍ය තිබුණා. ගබඩාවල් අටුකොටු පුරවලා තිබුණා. ඉතින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මහාවිජිත රජුරුවන්ට හුදෙකලා විවේකයෙන් ඉන්න අවස්ථාවක මෙවැනි කල්පනාවක් සිතේ ඇති වුණා. මට මිනිස් ලෝකයෙහි තිබෙන මහත් හෝගසම්පත් ලැබිල තියෙනවා. මේ සා විශාල පෘථුච්චි මණ්ඩලය දිනා ගෙන මං අධිපති වෙලා ඉන්නවා. ඉතින් මාත් මහායාගයක් කළොත් ඒක මට බොහෝ කලක් හිතසුව පිණිස පවතීවි” කියල.

අථ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතෝ පුරෝහිතං බ්‍රාහ්මණං ආමන්තෙත්වා ඒතදවෝච: “ඉධ මය්හං බ්‍රාහ්මණ රහෝගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස ඒවං චේතසෝ පරිචිතක්කෝ උදපාදි: “අධිගතා ඛෝ මේ විපුලා මානුසකා හෝගා. මහන්නං පට්ඨමණ්ඩලං අභිවිජිය අජ්ඣාචසාමි. යන්ත්‍රනාහං මහායඤ්ඤං යජේය්‍යං, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා’ති. ඉච්ඡාමහං බ්‍රාහ්මණ මහායඤ්ඤං යජිතුං. අනුසාසතු මං භවං, යං මමස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඊට පස්සේ මහාවිජිත රජුපුරුවෝ පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා අමතා මෙහෙම කිව්වා. “එම්බා බ්‍රාහ්මණය, හුදෙකලා විවේකයෙන් සිටින මට මෙවැනි කල්පනාවක් හිතේ ඇති වුණා. “මට මිනිස් ලෝකයෙහි තිබෙන මහත් හෝගසම්පත් ලැබීම නියෙනවා. මේ සා විශාල පෘථුවි මණ්ඩලය දිනා ගෙන මං අධිපති වෙලා ඉන්නවා. ඉතින් මාත් මහායාගයක් කළොත් ඒක මට බොහෝ කලක් හිතසුව පිණිස පවතීවි” කියල. ඉතින් බ්‍රාහ්මණය මං මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. හවත, එයට මට අනුශාසනා කළ මැනැව්. එය මා හට බොහෝ කලක් හිතසුව පිණිස පවතීවි.”

12. ඒවා වූත්තේ බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රාජානං මහාවිජිතං ඒකදවෝව: “හෝතෝ බෝ රඤ්ඤෙ ජනපදෝ සකණ්ටකෝ සඋප්පිළෝ. ගාමසාතා’පි දිස්සන්ති, නිගමසාතා’පි දිස්සන්ති, පන්ඨුහනා’පි දිස්සන්ති. හවං චේ බෝ පන රාජා ඒවා සකණ්ටකෝ ජනපදේ සඋප්පිළේ බලිමුද්ධරෙය්‍ය, අකිච්චකාරී අස්ස තේන හවං රාජා. සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤෙ ඒවාමස්ස: “අහමේතං දස්සුබ්බං වධේන වා බන්ධේන වා ජාතියා වා ගරහාය වා පබ්බාජනාය වා සමුහනිස්සාමි”ති.

12. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ පැවසූ විට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහා විජිත රජුට මෙහෙම කිව්වා. “හවත්, රජාණන් ගේ ජනපදය සොර උවදුරු සහිත යි. සොර උවදුරින් පෙළෙනවා. ගම්පහරන සොරුන්ව දකින්නට ලැබෙනවා. නියම්ගම් පහරන සොරුන්වත් දකින්නට ලැබෙනවා. මං පහරන සොරුන්වත් දකින්නට ලැබෙනවා. ඉදින් හවත් රජාණන් මෙවැනි සොර උවදුරු සහිත, සොර උවදුරින් පීඩා විඳින ජනපදවාසීන්ගෙන් අධික බදු අය කරනවා නම්, අන්ත ඒ කාරණය හවත් රජාණන් අතින් නො කෙරිය යුත්තක් ම යි. හවත් රජදාණන් හට මේ විඳිනට සිතෙන්ට පුළුවනි. “මං ඔය සොර මුල් අල්ලලා එක්කෝ මරවනවා. එක්කෝ හිරේ දමනවා. දඩ ගසනවා. එක්කෝ අපහාස කරනවා. එක්කෝ පිටුවහල් කරනවා. ඒ විඳිනට ඒ ප්‍රශ්න මුලින් ම උදුරා දමනවා” කියල.

න බෝ පන්තස්ස දස්සුබ්බස්ස ඒවා සම්මා සමුග්ගාතෝ හෝති. යේ තේ හතාවස්සකා හවිස්සන්ති, තේ පච්ඡා රඤ්ඤෙ ජනපදං විහේයෙස්සන්ති. අපි ව බෝ ඉදං සංවිධානං ආගම්ම ඒවාමේතස්ස දස්සුබ්බස්ස සම්මා සමුග්ගාතෝ හෝති. තේන හි හවං රාජා යේ හෝතෝ රඤ්ඤෙ ජනපදේ උස්සහන්ති කසිගෝරක්ඛේ, තේසං හවං රාජා බිජහත්තං අනුප්පදේතු. යේ හෝතෝ රඤ්ඤෙ ජනපදේ උස්සහන්ති චණ්ඨපාය, තේසං හවං රාජා පාහනං

අනුප්පදේතු. යේ හෝතෝ රඤ්ඤේ ජනපදේ උස්සහන්ති රාජපෝරිසේ, තේසං භවං රාජා භත්තවේතනං පකප්පතු. තේ ච මනුස්සා සකම්මපසුතා රඤ්ඤේ ජනපදං න විහේයේස්සන්ති. මහා ච රඤ්ඤේ රාසිකෝ භවිස්සති, බේමට්ඨිතා ජනපදා අකණ්ටකා අනුප්පිළා. මනුස්සා ච මුදා මෝදමානා උරේ පුත්තේ නච්චෙන්තා අපාරුතසරා මඤ්ඤේ විහරිස්සන්ති”ති.

නමුත් සොර මුල්වලට ඔය විදිහට දඩුවම් දීල ඒ ප්‍රශ්නය මනාකොට මුලින් ම ඉදිරි යන්නේ නෑ. වනසන ලද සොරුන්ගෙන් යමෙක් ඉතිරි වුණොත් ඔවුන් පසුවට මුළුරටම පීඩාවට පත් කරාවි. එසේ නමුත් මේ සංවිධානාත්මක වැඩපිළිවෙලට පැමිණිලා ඔය සොරු මුල් මනා කොට උදුරා දමන්ට පුළුවන් වෙනවා. එම නිසා භවත් රජතුමා යම් කෙනෙක් භවත් රජුන් ගේ රට තුළ ගොවිතැනටත්, ගව පාලනයටත් උනන්දු වෙනවා නම්, ඔවුන් හට භවත් රජතුමා බිත්තර වී, බත් වැටුප් ආදිය සපයා දෙන සේක්වා. භවත් රජු ගේ රට තුළ යම් කෙනෙක් ව්‍යාපාර පිණිස උත්සහාවත් වෙනවා නම්, ඔවුන් හට භවත් රජතුමා ප්‍රාග්ධනය සලසා දෙන සේක්වා. භවත් රජු ගේ රට තුළ යම් කෙනෙක් රාජ්‍ය සේවය පිණිස උත්සහාවත් වෙනවා නම්, ඔවුන් හට භවත් රජතුමා බත් වැටුප් පිළියෙල කර දෙන සේක්වා. එතකොට ඒ මිනිසුන් තම තමන් ගේ රාජකාරිවල යෙදෙමින් සිටින විට රජතුමා ගේ රට පෙළන්නේ නෑ. රජතුමාටත් මහා ධන ධාන්‍ය වර්ධනයක් වෙනවා. ඒ ඒ ප්‍රදේශ සොර උවදුරු රහිතව, සොර පීඩා රහිතව බිය සැක නැති, රැකවරණ ඇති තැත්බවට පත් වෙනවා. එතකොට සතුටු වන මිනිසුන් උරයෙහි දරුවන් නටවමින් ගෙවල් දොරවල් බිය සැක නැතිව විවෘත කර වාසය කරාවි.

13. ඒවං හෝති බෝ බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතෝ පුරෝහිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේ රඤ්ඤේ ජනපදේ උස්සහිංසු කසිගෝරක්ඛෙ, තේසං රාජා මහාවිජිතෝ බීජහත්තං අනුප්පාදාසි. යේ රඤ්ඤේ ජනපදේ උස්සහිංසු චණ්ඡජාය, තේසං රාජා මහාවිජිතෝ පාහනං අනුප්පාදාසි. යේ රඤ්ඤේ ජනපදේ උස්සහිංසු රාජපෝරිසේ, තේසං රාජා මහාවිජිතෝ භත්තවේතනං පකප්පෙසි. තේ ච මනුස්සා සකම්මපසුතා රඤ්ඤේ ජනපදං න විහේයේසුං. මහා ච රඤ්ඤේ රාසිකෝ අහෝසි, බේමට්ඨිතා ජනපදා අකණ්ටකා අනුප්පිළා. මනුස්සා මුදා මෝදමානා උරේ පුත්තේ නච්චෙන්තා අපාරුතසරා මඤ්ඤේ විහරිංසු.

13. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඉතින් මහාවිජිත රජුරුවෝ “එසේය භවත” කියල පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දී රජු ගේ රටෙහි ගොවිතැනෙන් ගව පාලනය කටයුතු කරන්ට යමෙක් උත්සාහවත් වුණා නම්, ඔවුන්ට මහාවිජිත

රජතුමා බිත්තර වී බත් ආදියත් ලබා දුන්නා. යම් කෙනෙක් රජු ගේ රටෙහි ව්‍යාපාර කිරීමෙහි උනන්දු වුණා නම්, ඔවුන්ට මහාවිජිත රජතුමා ප්‍රාග්ධනය දුන්නා. යම් කෙනෙක් රජු ගේ රටෙහි රාජ්‍ය සේවයට උත්සහාවත් වුණා නම්, ඔවුන්ට මහාවිජිත රජතුමා බත් වැටුප් දුන්නා. එතකොට ඒ මිනිස්සු තම තමන් ගේ රැකියාවල නියුතු වීම නිසා රජුගේ රට පෙළුවේ නෑ. රජු ගේ (භාණ්ඩාගාරය ද) ධන ධාන්‍යවලින් පිරී ගියා. ඒ ඒ ප්‍රදේශ සොර උවදුරු රහිතව, සොර පීඩා රහිතව බිය සැක නැති, රැකවරණ ඇති තැන්බවට පත් වුණා. එතකොට සතුටු වන මිනිසුන් උරයෙහි දරුවන් නටවමින් ගෙවල් දොරවල් බිය සැක නැතිව විවෘත කර වාසය කළා.

14. අට බෝ බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතෝ පුරෝහිතං බ්‍රාහ්මණං ආමන්තෙත්වා ඒකදවෝච: “සමුහතෝ බෝ මේ හෝ සෝ දස්සුබ්බෝ හෝතෝ සංවිධානං ආගම්ම. මහා ච මේ රාහිකෝ. බේමට්ඨිකා ජනපදා අකණ්ටකා අනුප්පිලා. මනුස්සා මුදා මෝදමානා උරේ පුත්තේ නච්චෙන්තා අපාරුතසරා මඤ්ඤේ විහරන්ති. ඉච්ඡාමහං බ්‍රාහ්මණ මහායඤ්ඤං යජිතුං. අනුසාසතු මං භවං, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුබ්බායා”ති.

14. ඉතින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය මහාවිජිත රජුටුවෝ පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා අමතා මෙහෙම කිව්වා. “භවත මා විසින් සංවිධානාත්මකව කටයුතු කිරීම නිසා ඒ සොර මුල මුලින් ම ඉදිරි ගියා. මාගේ ධනධාන්‍ය රාශිය ද අතිවිශාල යි. ඒ ඒ ප්‍රදේශ සොර උවදුරු රහිතව, පෙළීම රහිතව බිය සැක නැතුව තියෙනවා. මිනිස්සුන් සතුටින් ඉපිල යමින් දරුවන් උරයේ නටවමින්, ගෙවල් දොරවල් බිය නැතිව විවෘත කරල දාල ඉන්නවා වගේ වාසය කරනවා. එමිබා බ්‍රාහ්මණය, මං දැන් මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. භවත මට අනුශාසනා කළ මැනැව්. එය මට බොහෝ කලක් හිතසුව පිණිස පවතිවි.”

“තේන හි භවං රාජා යේ හෝතෝ රඤ්ඤේ ජනපදේ බත්තියා අනුයුත්තා තේගමා චේව ජානපදා ච, තේ භවං රාජා ආමන්තයනං, “ඉච්ඡාමහං හෝ මහායඤ්ඤං යාජිතුං. අනුජානන්තු මේ හොත්තෝ යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුබ්බායා”ති. යේ හෝතෝ රඤ්ඤේ ජනපදේ අමච්චා පාරිසප්පා තේගමා චේව ජානපදා ච බ්‍රාහ්මණමහාසාලා තේගමා චේව ජානපදා ච ගහපතිනේවයිකා තේගමා චේව ජානපදා ච, තේ භවං රාජා ආමන්තයනං, “ඉච්ඡාමහං හෝ මහායඤ්ඤං යාජිතුං. අනුජානන්තු මේ භවත්තෝ යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුබ්බායා”ති.

“එසේ නම් භවත් රජතුමනි, භවත් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් ක්ෂත්‍රියවරුන් (රාජකීය පිරිස) සිටිනවා නම්, භවත් රජතුමා “භවත්නි, මං මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. භවත්නි, ඒ සඳහා මට අනුමැතිය දෙත්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත සුව පිණිස පවතීවි” කියල ඔවුන් අමතන සේක්වා. භවත් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් ඇමැති පිරිස සිටිනවා නම් භවත් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණ පිරිස සිටිනවා නම් භවත් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් සම්භාවනීය ගිහි පිරිස සිටිනවා නම්, භවත් රජතුමා “භවත්නි, මං මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. භවත්නි, ඒ සඳහා මට අනුමැතිය දෙත්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත සුව පිණිස පවතීවි” කියල ඔවුන් අමතන සේක්වා.

ඒවං හෝති ඛෝ බ්‍රාහ්මණ රාජා මහාවිජිතෝ පුරෝහිතස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේ රඤ්ඤේ ජනපදේ ඛත්තියා අනුයුත්තා නේගමා චේව ජානපදා ච, තේ රාජා මහාවිජිතෝ ආමන්තේසි: “ඉච්ඡාමහං හෝ මහායඤ්ඤං යජිතුං. අනුජානන්තු මේ හොන්තෝ, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා”ති. “යජනං භවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤකාලෝ මහාරාජා”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, “එසේය භවත” කියල මහාවිජිත රජුරුවෝ පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දී රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් ක්ෂත්‍රියවරුන් (රාජකීය පිරිස) සිටිනවා නම්, ඒ මහාවිජිත රජතුමා “භවත්නි, මං මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. භවත්නි, ඒ සඳහා මට අනුමැතිය දෙත්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත සුව පිණිස පවතීවි” කියල ඔවුන් ඇමතුවා. “භවත් රජතුමනි, යාගය කරන සේක්වා. මහාරාජයාණෙනි, මේ යාගයට කාලය යි.”

යේ රඤ්ඤේ ජනපදේ අමච්චා පාරිසජ්ජා නේගමා චේව ජානපදා ච බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නේගමා චේව ජානපදා ච ගහපතිනේවයිකා නේගමා චේව ජානපදා ච, තේ රාජා මහාවිජිතෝ ආමන්තේසි: “ඉච්ඡාමහං හෝ මහායඤ්ඤං යජිතුං. අනුජානන්තු මේ භවන්තෝ, යං මම’ස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා”ති. “යජනං භවං රාජා යඤ්ඤං. යඤ්ඤකාලෝ මහාරාජා”ති.

රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් ඇමැති පිරිස සිටිනවා නම් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණ පිරිස සිටිනවා නම් රජු ගේ රටෙහි රජ අණ පිළිපදින නියමිගම් වාසී වූත්, ජනපදවාසී වූත් යම් සම්භාවනීය ගිහි පිරිස සිටිනවා නම්, ඒ මහාවිජිත රජතුමා “භවත්ති, මං මහා යාගයක් කරන්ට කැමැති යි. භවත්ති, ඒ සඳහා මට අනුමැතිය දෙත්වා. එය මට බොහෝ කලක් හිත සුව පිණිස පවතීවි” කියල ඔවුන් ඇමතුවා. “භවත් රජතුමනි, යාගය කරන සේක්වා. මහාරාජයාණෙනි, මේ යාගයට කාලය යි.”

ඉතිමේ වත්තාරෝ අනුමතිපක්ඛා තස්සේව යඤ්ඤස්ස පරික්ඛාරා භවත්ති.

මෙසේ යාගයට අවසර දෙන පිරිස් හතර තමයි ඒ යාගයේ පිරිකර බවට පත්වන්නේ.

15. රාජා මහාවිජිතෝ අට්ඨති අංගේහි සමන්තාගතෝ:

15. මහාවිජිත රජතුමා අංග අටකින් සමන්විත යි.

උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ව පිනිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන,

මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන්ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක්. සත් වෙනි මිළුතු පරම්පරාවල දක්වාම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ. ගැරහුම් ලබා නෑ.

අහිරුපෝ, දස්සනියෝ පාසාදිකෝ, පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ, බ්‍රහ්මවණ්ණි බ්‍රහ්මවච්චසී අක්ඛුච්ඡදාචකාසෝ දස්සනාය.

ඉතා රූපවත් කෙනෙක්. සොඳුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක්. දුටුවන් පහදින කෙනෙක්. උතුම් වර්ණ සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක්. රන්වන් පැහැ ඇති කෙනෙක්. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක්. දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක්.

අඩ්ඨෙව් මහද්ධනෝ මහාභෝගෝ පහුතජාතරුපරජනෝ පහුත-
විත්තුපකරණෝ පහුතධනධස්සෝ පරිපුණ්ණකෝසකොට්ඨාගාරෝ.

සැපසම්පතින් ආස්ස කෙනෙක්. මහා ධනවතෙක්. මහාභෝග ඇති
කෙනෙක්, බොහෝ මිළමුදල් ඇති කෙනෙක්, බොහෝ පාරිභෝගික උපකරණ
ඇති කෙනෙක්, බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති කෙනෙක්. අටුකොටු පිරිගිය සම්පත්
ඇති කෙනෙක්.

බලවා චතුරංගිනියා සේනාය සමන්තාගතෝ අස්සවාය
විවාදපටිකරාය, පතපති මස්සෝ පච්චන්ථිකෝ යසසා.

බලවන්ත යි. රජ අණට සවන් දෙන රජු ගේ අවවාදයට අනුව කටයුතු
කරන ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන චතුරංගිනී සේනාවෙන් සමන්විත යි. රජු
ගේ යසස් තේජසින් විරුද්ධ පාක්ෂිකයන් තැවී යන සුව යි.

සද්ධෙව් දායකෝ දානපති අනාවට්ඨවාරෝ, සමණබ්‍රාහ්මණ-
කපණද්ධිකචණ්ඩිකයාවකානං විපානභූතෝ, පුස්සති කරෝති.

ශ්‍රද්ධාවන්ත යි, පරිත්‍යාගශීලී යි, දානපති කෙනෙක්. ශ්‍රමණ-
බ්‍රාහ්මණවරුන් හට ද දුගී මගී යාවකාදීනට ද විවෘත වූ දොරටුවලින් යුක්ත
යි. හැමට පානය කළ හැකි පැන් ඇති පොකුණක් මෙන් සිටිමින් දන්පින්
කරයි.

බහුස්සුතෝ තස්ස තස්ස සුතජාතස්ස. තස්ස තස්සේව බෝ පන
භාසිතස්ස අත්ථං ජානාති: අයං ඉමස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ අයං ඉමස්ස
භාසිතස්ස අත්ථෝති.

තමා ඉගෙන ගන්නා ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳ ව බහුශ්‍රුත යි, මේ පවසන
දේ තුළ තිබෙන්නේ මේ අර්ථ යි. මේ කියමන තුළ තිබෙන්නේ මේ අර්ථය යි
කියල ඒ ඒ පැවසූ කරුණු පිළිබඳ ව අර්ථ දන්නවා.

පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ මේධාවී පටිබලෝ අනිත්‍යානගතපච්චුප්පත්තෝ
අත්ථෝ චිත්තේතුං.

ඤ්ඤවන්ත යි. ව්‍යක්ත යි. ඉතා බුද්ධිමත්. අතීත අනාගත වර්තමාන
කරුණු පිළිබඳව අරුත් සිතන්නට දක්ෂ යි.

රාජා මහාවිජිතෝ ඉමේහි අට්ඨහි අංගේහි සමන්තාගතෝ. ඉති ඉමානි'පි අට්ඨංගානි තස්සේව යඤ්ඤස්ස පරික්ඛාරා භවන්ති.

මහාවිජිත රජතුමා ඔය අංග අටෙන් සමන්විත යි. ඔය විදිහට මේ අංග අටක් රජතුමා ගේ යාග පිරිකර බවට පත් වෙනවා.

16. පුරෝහිතෝ'පි බ්‍රාහ්මණෝ චතුහංගේහි සමන්තාගතෝ:

16. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් අංග හතරකින් සමන්විත යි.

උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ච පිනිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහයුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන.

මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන්ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක්. සත් වෙති මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ. ගැරහුම් ලබා නෑ.

අජ්ඣායකෝ මන්තධරෝ, තිණ්ණං වේදානං පාරගු සතිසණ්ඩකේවුභානං සාක්ඛරප්පභේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ, වෙය්‍යාකරණෝ, ලෝකායතමහාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ.

වේද හදාරණ කෙනෙක්. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක්. ඉතිහාසය පස්වෙති කොට ඇති වේදසමයාගත භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රභේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රජ්න කෙනෙක්. වේදසමයාගත පද පාඨ දන්නා කෙනෙක්. ව්‍යාකරණ දන්නා කෙනෙක්. ලෝකායත ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක්.

සීලවා හෝති වුද්ධසීලී වුද්ධසීලේන සමන්තාගතෝ.

සිල්වත්. වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක්. වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක්.

පණ්ඩිතෝ මේධාවි පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුඡං පග්ගණ්හන්තානං. පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ ඉමේහි චතුහංගේහි සමන්තාගතෝ. ඉති ඉමානි'පි චත්තාරි අංගානි තස්සේව යඤ්ඤස්ස පරික්ඛාරා භවන්ති.

නුවණැති කෙනෙක්, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක්. යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක්. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා ඔය අංග හතරෙන් සමන්විත යි. ඔය විදිහට මේ අංග හතරත් රජතුමා ගේ යාග පිරිකර බවට පත් වෙනවා.

17. අථ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤේ මහාවිජිතස්ස පුබ්බේව යඤ්ඤ තිස්සෝ විධා දේසෙසි:

17. එතකොට පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයාත් මහාවිජිත රජතුමා හට කාල තුනක් දැනුම් දුන්නා.

“සියා ඛෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යිට්ඨකාමස්ස කෝවිදේව විප්පට්ඨාරෝ “මහා වත මේ හෝගක්ඛන්ධෝ විගච්ඡිස්සති”ති, සෝ හෝතෝ රඤ්ඤේ විප්පට්ඨාරෝ න කරණියෝ. සියා ඛෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව විප්පට්ඨාරෝ “මහා වත මේ හෝගක්ඛන්ධෝ විගච්ඡති”ති. සෝ හෝතෝ රඤ්ඤේ විප්පට්ඨාරෝ න කරණියෝ. සියා ඛෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යිට්ඨස්ස කෝවිදේව විප්පට්ඨාරෝ “මහා වත මේ හෝගක්ඛන්ධෝ විගතෝ”ති. සෝ හෝතෝ රඤ්ඤේ විප්පට්ඨාරෝ න කරණියෝ”ති.

“හවත් රජතුමා හට මහායාගයක් කිරීමට කැමැති වෙද්දී යම් කිසි විපිළිසරබවක් ඇති වන්නට ඉඩ තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ “අය්යෝ! මගේ මහත් හෝග රාශියක් මේ වෙනුවෙන් වැනසිලා යාවි” කියල. පින්වත් රජු විසින් ඒ විපිළිසරබව නො කළ යුතු ය. හවත් රජතුමා හට මහායාගය කරමින් සිටින විට දී යම් කිසි විපිළිසරබවක් ඇති වන්නට ඉඩ තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ “අය්යෝ! මගේ මහත් හෝග රාශියක් මේ වෙනුවෙන් වැනසෙනවා” කියල. පින්වත් රජු විසින් ඒ විපිළිසරබව නො කළ යුතු ය. “හවත් රජතුමා හට මහායාගය කළාට පස්සේ යම් කිසි විපිළිසරබවක් ඇති වන්නට ඉඩ තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ “අය්යෝ! මගේ මහත් හෝග රාශියක් මේ වෙනුවෙන් වැනසිලා ගියා” කියල. පින්වත් රජු විසින් ඒ විපිළිසරබව නො කළ යුතු ය.”

ඉමා ඛෝ පන බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤේ මහාවිජිතස්ස පුබ්බේව යඤ්ඤ තිස්සෝ විධා දේසෙසි.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඉතින් පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහාවිජිත රජුපුරුවන්ට යාගයට කලින් ම ත්‍රිවිධ කාල සම්පත්තිය දේශනා කළා.

18. අප්ථං බෝ බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රක්ඛේ මහාවිජිතස්ස පුබ්බේව යක්ඛ උසහාකාරේහි පටිග්ගාහකේසු විප්පට්ඨාරං පටිවිනෝදේසි: “ආගමිස්සන්ති බෝ හෝතෝ යක්ඛං පාණානිපාතිනෝ”පි පාණානිපාතා පටිවිරතා’පි. යේ තත්ථ පාණානිපාතිනෝ තේසක්ඛේව තේන. යේ තත්ථ පාණානිපාතා පටිවිරතා තේ ආරබ්භ යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මෝදනං භවං, චිත්තමේව භවං අන්තරං පසාදේතු. ආගමිස්සන්ති බෝ හෝතෝ යක්ඛං අදින්නාදායිනෝ’පි අදින්නාදානා පටිවිරතා’පි කාමේසු මිච්ඡාවාරිනෝ’පි කාමේසු මිච්ඡාවාරා පටිවිරතා’පි මුසාවාදිනෝ’පි මුසාවාදා පටිවිරතා’පි පිසුණාවාචිනෝ’පි පිසුණාය වාචාය පටිවිරතා’පි ඵරුසාවාචිනෝ’පි ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතා’පි සම්ඵප්පලාපිනෝ’පි සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතා’පි අභිජ්ඣාවිනෝ’පි අනභිජ්ඣාවිනෝ’පි ඛ්‍යාපන්නචිත්තා’පි අඛ්‍යාපන්නචිත්තා’පි මිච්ඡාදිට්ඨිකා’පි සම්මාදිට්ඨිකා’පි. යේ තත්ථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා තේසක්ඛේව තේන. යේ තත්ථ සම්මාදිට්ඨිකා තේ ආරබ්භ යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මෝදනං භවං, චිත්තමේව භවං අන්තරං පසාදේතු”ති.

18. ඉතින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහාවිජිත රජතුමා හට යාගයට කලින් ම යාගය පිළිගන්නා පිරිස කෙරෙහි ඇති විය හැකි විපිළිසරයන් දහ අයුරකින් දුරු කළා. “භවත් රජතුමා ගේ යාගයට ප්‍රාණඝාත කරන අයත්, ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව්. ඉතින් ඔවුන් අතරේ යමෙක් ප්‍රාණඝාත කරනවා නම් එයින් අයහපතක් සිදු වන්නේ ඔවුන්ට ම යි. ඒ පැමිණි පිරිස අතරේ යමෙක් ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකී සිටිනවා නම්, භවතාණන් ඔවුන් අරභයා යාගය කරන සේක්වා. භවතාණන් ඔවුන් අරභයා පරිත්‍යාග කරන සේක්වා. භවතාණන් යාගයෙන් සතුටු වෙන සේක්වා. භවතාණන් යාගය කරද්දී සිත ම පහදා ගන්නා සේක්වා. භවත් රජතුමා ගේ යාගයට සොරකම් කරන අයත්, සොරකමින් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් වැරදි කාමසේවනයෙහි යෙදෙන අයත්, වැරදි කාමසේවනයෙන් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් බොරු කියන අයත්, බොරු කීමෙන් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් කේලාමි කියන අයත්, කේලමින් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් පරුෂ වචන කියන අයත්, පරුෂ වචනයෙන් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් හිස් වචන කියන අයත්, හිස් වචනයෙන් වැළකී සිටින අයත් පැමිණෙව් විෂම ලෝභයෙන් යුතු අයත්, විෂම ලෝභ නැති අයත් පැමිණෙව් තරභ සිත් ඇති අයත්, තරභ සිත් නැති අයත්

පැමිණෙව් මිසදිටු අයත්, සම්මාදිට්ඨියෙන් යුතු අයත් පැමිණෙව්. ඉතින් ඔවුන් අතරේ යමෙක් මිසදිටු නම් එයින් අයහපතක් සිදු වන්නේ ඔවුන්ට ම යි. ඒ පැමිණි පිරිස අතරේ යමෙක් සම්මාදිට්ඨියෙන් යුතු නම්, භවතාණන් ඔවුන් අරහයා යාගය කරන සේක්වා. භවතාණන් ඔවුන් අරහයා පරිත්‍යාග කරන සේක්වා. භවතාණන් යාගයෙන් සතුටු වෙන සේක්වා. භවතාණන් යාගය කරද්දී සිත ම පහදා ගන්නා සේක්වා.”

ඉමේහි බෝ බ්‍රාහ්මණ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤේ මහාවිජිතස්ස පුබ්බේව යඤ්ඤ දසහාකාරේහි පටිග්ගාහකේසු විජ්ජපට්ඨාරං පටිවිනෝදෙසි.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඉතින් පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහාවිජිත රජතුමා ගේ යාගයට කලින් ම යාගය පිළිගන්නා පිරිස කෙරෙහි ඇති විය හැකි විපිළිසරයන් මේ දස ආකාර කරුණින් දුරු කළා.

19. අට බෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤේ මහාවිජිතස්ස මහායඤ්ඤං යජමානස්ස සෝළසහාකාරේහි චිත්තං සන්දස්සෙසි සමාදප්පෙසි සමුත්තේජේසි සම්පහංසෙසි: සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව චත්තා: “රාජා බෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති. නෝ ව බෝ තස්ස ආමන්තිතා ඛත්තියා අනුයුත්තා නේගමා චේව ජානපදා ව. අට ව පන භවං රාජා ඵ්වරුපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඵ්වම්පි හෝතෝ රඤ්ඤේ චත්තා ධම්මතෝ නත්ථි. හෝතා බෝ පන රඤ්ඤ ආමන්තිතා ඛත්තියා අනුයුත්තා නේගමා චේව ජානපදා ව.

19. ඉතින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහා යාගය කරන්නා වූ මහාවිජිත රජතුමා ගේ සිතට දහසය ආකාරයකින් කරුණු පෙන්වලා දුන්නා. සමාදන් කෙරෙව්වා. උත්සාහවත් කෙරෙව්වා. එයින් සතුටු කෙරෙව්වා. භවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන අය සිටිය හැකියි. “මහාවිජිත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ වුණාට තමා ගේ බස් අදහන නියමිගම් වැසි ජනපදවැසි රාජකීය පිරිස කැඳවලා නෑ නෙව. නමුත් භවත් රජතුමා ඔය විදිහේ මහා යාගයක් නම් කරනවා” කියලා. භවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමාණන් විසින් තමා ගේ වචනය අනුව කටයුතු කරන නියමිගම්වැසි රටවැසි රාජකීය පිරිස් කැඳවලා නෙව කියෙන්නේ.

ඉමිනාපේතං හවං රාජා ජානාතු. යජනං හවං, සජ්ජනං හවං, මෝදනං හවං, චිත්තමේව හවං අන්තරං පසාදේතු.

හවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද දැන සිටින සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් දන් දෙන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

20. සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව චත්තා රාජා බෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති, නෝ ව බෝ තස්ස ආමන්තිකා අමච්චා පාරිසජ්ජා නේගමා චේව ජානපදා ව බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නේගමා චේව ජානපදා ව ගහපතිනේවයිකා නේගමා චේව ජානපදා ව. අථ ව පන හවං රාජා ඒවරූපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඒවමපි හෝතෝ රඤ්ඤේ චත්තා ධම්මතෝ නත්ථි. හෝතා බෝ පන රඤ්ඤ ආමන්තිකා ගහපතිනේවයිකා නේගමා චේව ජානපදා ව. ඉමිනාපේතං හවං රාජා ජානාතු. යජනං හවං, සජ්ජනං හවං, මෝදනං හවං, චිත්තමේව හවං අන්තරං පසාදේතු.

20. හවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන අය සිටිය හැකියි. “මහාවිජිත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ චූණාට තමා ගේ බස් අදහන නියමිගම් වැසි ජනපදවැසි ඇමැති පිරිස කැඳවලා නෑ නෙව ඒ චූණාට තමා ගේ බස් අදහන නියමිගම් වැසි ජනපදවැසි සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණ පිරිස කැඳවලා නෑ නෙව ඒ චූණාට තමා ගේ බස් අදහන නියමිගම් වැසි ජනපදවැසි සම්භාවනීය ගිහි පිරිස කැඳවලා නෑ නෙව. නමුත් හවත් රජතුමා ඔය විදිහේ මහා යාගයක් නම් කරනවා” කියලා. හවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමාණන් විසින් තමා ගේ වචනය අනුව කටයුතු කරන නියමිගම්වැසි රටවැසි සම්භාවනීය ගිහි පිරිස් කැඳවලා නෙව තියෙන්නේ. හවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද දැන සිටින සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් දන් දෙන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

21. සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව චත්තා “රාජා බෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති, නෝ ව බෝ

උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ච පිනිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාච සත්තමා පිතාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. අච ච පන භවං රාජා ඒවරුපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඒවම්පි භෝතෝ රඤ්ඤේ වත්තා ධම්මතෝ නත්ථි. භවං බෝ පන රාජා උභතෝ සුජාතෝ මානිතෝ ච පිනිතෝ ච, සංසුද්ධගහණිකෝ යාච සත්තමා පිතාමහසුගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉමිනාපේතං භවං රාජා ජානාතු. යජතං භවං, සජ්ජතං භවං, මෝදතං භවං, විත්තමේව භවං අන්තරං පසාදේතු.

21. භවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන අය සිටිය හැකි යි. “මහාවිජිත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ වූණාට ඔහු මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නොවෙයි නෙව. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් නෑ නෙව. කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස නො ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් නො ලබා නෑ නෙව. නමුත් භවත් රජතුමා ඔය විදිහේ මහා යාගයක් නම් කරනවා” කියලා. භවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමා පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නෙව. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා නෙව. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් ලබා නෑ නෙව. භවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද දැන සිටින සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් දන් දෙන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

22. සියා බෝ පන භෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව වත්තා “රාජා බෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති, නෝ ච බෝ අභිරුපෝ, දස්සන්තියෝ පාසාදිකෝ, පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතෝ, බ්‍රහ්මවණ්ණි බ්‍රහ්මවච්චසී අක්ඛුද්දාවකාසෝ දස්සනාය නෝ ච බෝ අඛිඨෝ මහද්ධනෝ මහාභෝගෝ පහුතජාතරුපරජනෝ පහුතවිත්තුපකරණෝ පහුතධනධඤ්ඤේ පරිපුණ්ණකෝසකොට්ඨාගාරෝ නෝ ච බෝ බලවා චතුරංගිනියා සේනාය සමන්තාගතෝ අස්සවාය විවාදපටිකරාය, පතපති මඤ්ඤේ පච්චත්ථිකෝ යසසා නෝ ච බෝ සද්ධෝ දායකෝ දානපති අනාවට්ඨාරෝ, සමණබ්‍රාහ්මණකපණ්ඩිකවණ්ඛකයාවකානං විපානභූතෝ, පුඤ්ඤති

කරෝති නෝ ව බෝ බහුස්සුනෝ තස්ස තස්ස සුතජාතස්ස
 නෝ ව බෝ තස්ස තස්සේව බෝ පන භාසිතස්ස අත්ථං ජානාති:
 ‘අයං ඉමස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ අයං ඉමස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ’ති
 නෝ ව බෝ පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ මේධාවී පටිබලෝ
 අනිත්තානගතපච්චුප්පන්නේ අත්ථෝ චිත්තේතුං අථ ව පන
 භවං රාජා ඵ්ථරූපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඵ්වම්පි හෝතෝ රඤ්ඤේ වත්තා
 ධම්මතෝ නත්ථි. භවං බෝ පන රාජා පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ
 මේධාවී පටිබලෝ අනිත්තානගතපච්චුප්පන්නේ අත්ථෝ චිත්තේතුං.
 ඉමිතාපේතං භවං රාජා ජානාතු. යජතං භවං, සජ්ජතං භවං, මෝදතං භවං,
 චිත්තමේව භවං අන්තරං පසාදේතු.

22. භවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන
 අය සිටිය හැකි යි. “මහාවිජිත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ වුණාට
 ඔහු රූපවත් කෙනෙක් නොවෙයි නෙව. සොඳුරු පෙනුමක් ඇති කෙනෙක්
 නොවෙයි නෙව. දුටුවත් පහදින කෙනෙක් නොවෙයි නෙව. උතුම් වර්ණ
 සෞන්දර්යයෙන් යුතු කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. රන්වත් පැහැ ඇති කෙනෙක්
 නෙවෙයි නෙව. බ්‍රහ්මයා ගේ බඳු ශරීරාලෝකය ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව.
 දැකීමට පවා ඉඩකඩ අපහසුවෙන් ලැබිය යුතු කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව
 ඒ වුණාට ඔහු සැපසම්පතින් ආඨාය කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව.
 මහා ධනවතෙක් නෙවෙයි නෙව. මහාභෝග ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව.
 බොහෝ මිළමුදල් ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. බොහෝ පාරිභෝගික
 උපකරණ ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති කෙනෙක්
 නෙවෙයි නෙව. අටුකොටු පිරිහිය සම්පත් ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව
 ඒ වුණාට ඔහු බලවත්ත නෑ නෙව. රජ අණට සවන් දෙන රජු
 ගේ අවවාදයට අනුව කටයුතු කරන ඇත්, අස්, රිය, පාබල යන චතුරංගිනී
 සේනාවෙන් සමන්විත නෑ නෙව. රජු ගේ යසස් තේජසින් විරුද්ධ පාක්ෂිකයන්
 තැවී යන සුළු නෑ නෙව ඒ වුණාට ඔහු ශ්‍රද්ධාවත්ත නෑ නෙව,
 පරිත්‍යාගශීලී නෑ නෙව, දානපති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. ශ්‍රමණ-
 බ්‍රාහ්මණවරුන් හට ද දුගී මගී යාවකාදීනට ද විවාහ වූ දොරටුවලින් යුක්ත
 නෑ නෙව. හැමට පානය කළ හැකි පැන් ඇති පොකුණක් මෙන් සිටිමින්
 දන්පින් කරන්නේ නෑ නෙව ඒ වුණාට ඔහු තමා ඉගෙන ගන්නා
 ඒ ඒ කරුණු පිළිබඳ ව බහුශ්‍රැත නෑ නෙව, මේ පවසන දේ තුළ තිබෙන්නේ මේ
 අර්ථයි. මේ කියමන තුළ තිබෙන්නේ මේ අර්ථය යි කියල ඒ ඒ පැවසූ කරුණු
 පිළිබඳ ව අර්ථ දන්නේ නෑ නෙව ඒ වුණාට ඔහු ඤාණවත්ත නෑ
 නෙව. ව්‍යක්ත නෑ නෙව. බුද්ධිමත් නෑ නෙව. අතීත අනාගත වර්තමාන

කරුණු පිළිබඳව අරුත් සිතන්නට දක්ෂ නෑ නෙව කියල. හවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමාණන් ඤාණවන්ත යි. ව්‍යක්ත යි. ඉතා බුද්ධිමත්. අතීත අනාගත වර්තමාන කරුණු පිළිබඳව අරුත් සිතන්නට දක්ෂ යි. හවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද දැන සිටින සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් දන් දෙන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

23. සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව වත්තා: “රාජා බෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති. නෝ ව බ්වාස්ස පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ උභතෝ සුජාතෝ මාතිතෝ ව පිතිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහස්සගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. අට ව පන හවං රාජා ඒවරුපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඒවම්පි හෝතෝ රඤ්ඤේ වත්තා ධම්මතෝ නත්ථි. හෝතෝ බෝ පන රඤ්ඤේ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ උභතෝ සුජාතෝ මාතිතෝ ව පිතිතෝ ව, සංසුද්ධගහණිකෝ යාව සත්තමා පිනාමහස්සගා, අක්ඛිත්තෝ අනුපක්කුට්ඨෝ ජාතිවාදේන. ඉම්නාපේතං හවං රාජා ජානාතු. යජතං හවං, සජ්ජතං හවං, මෝදතං හවං, චිත්තමේව හවං අන්තරං පසාදේතු.

23. හවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන අය සිටිය හැකියි. “මහාවිජිත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ වුණාට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නොවෙයි නෙව. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් නෑ නෙව. කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස නො ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් නො ලබා නෑ නෙව. නමුත් හවත් රජතුමා ඔය විදිහේ මහා යාගයක් නම් කරනවා” කියලා. හවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමාණෙනි, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මව් පාර්ශවයෙනුත් පිය පාර්ශවයෙනුත් යන දෙපාර්ශවයෙන් ම පිරිසිදු වූ සුජාත උපතක් ලද කෙනෙක් නෙව. සත් වෙනි මිමුතු පරම්පරාවල් දක්වා ම පිරිසිදු කුල ප්‍රවේණියක් තියෙනවා නෙව. එනිසා ම කුලපාරිශුද්ධිය මුල් කොට කිසිවෙකුගෙන් උපහාස ලබා නෑ නෙව. ගැරහුම් ලබා නෑ නෙව. හවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද දැන සිටින සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. හවත් රජතුමාණන් දන් දෙන

සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

24. සියා බෝ පන හෝතෝ රඤ්ඤේ මහායඤ්ඤං යජමානස්ස කෝවිදේව වත්තා: “රාජා බෝ මහාචරීතෝ මහායඤ්ඤං යජති. තෝ ව ඛිවස්ස පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ අජ්ඣායකෝ මන්තරෝ, තිණ්ණං වේදානං පාරගු සනිසණ්ඩුකේටුභානං සාක්ඛරප්පහේදානං ඉතිහාසපඤ්චමානං, පදකෝ, වෙය්‍යාකරණෝ, ලෝකායන මහාපුරිසලක්ඛණේසු අනවයෝ තෝ ව ඛිවස්ස පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ සීලවා චුද්ධසීලී චුද්ධසීලේන සමන්නාගතෝ තෝ ව ඛිවස්ස පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ මේධාවී පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුජං පග්ගණ්හන්තානං. අථ ව පන භවං රාජා ඵ්චරුපං මහායඤ්ඤං යජති”ති. ඵ්චමපි හෝතෝ රඤ්ඤේ වත්තා ධම්මතෝ නත්ථි. හෝතෝ බෝ පන රඤ්ඤේ පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ මේධාවී පඨමෝ වා දුතියෝ වා සුජං පග්ගණ්හන්තානං. ඉමිනාපේතං භවං රාජා ජානාතු. යජනං භවං, සජ්ජනං භවං, මෝදනං භවං, චිත්තමේව භවං අන්තරං පසාදේතු”ති.

24. භවත් රජතුමා හට මහායාගය කරන අතරේදී මෙවැනි දේවල් කියන අය සිටිය හැකියි. “මහාචරීත රජතුමා නම් මහායාගයක් කරන්නේ. ඒ වුණාට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා වේද හදාරණ කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. මන්ත්‍රධාරී කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. ඉතිහාසය පස්වෙනි කොට ඇති වේදසමයාගන භාෂා ශාස්ත්‍රයන්හි නිපුණත්වයක් ඇති අක්ෂර ප්‍රහේද ගැන හසල බුද්ධිය ඇති ත්‍රිවේද පාරප්‍රජ්න කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. වේදසමයාගන පද පාඨ දන්නා කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. ව්‍යාකරණ දන්නා කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. ලෝකායන ශාස්ත්‍රයෙහි, මහාපුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව ඒ වුණාට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා සිල්වත් නෑ නෙව. වැඩුණු සිල් ඇති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. වැඩුණු සීලයෙන් සමන්විත කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව ඒ වුණාට පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා නුවණැති කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව. යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් නෙවෙයි නෙව” කියල. භවත් රජතුමාණන් හට ඔය අයුරින් කියන අය සිටියත් ධර්මානුකූලව නම් එහෙම කියන කෙනෙක් නෑ. පින්වත් රජතුමාණෙනි, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා නුවණැති කෙනෙක් නෙව, ප්‍රඥවන්ත කෙනෙක් නෙව. යාග කිරීම පිණිස යාග හැන්ද එසවීමේ දී පළමු කොට හෝ දෙවනුව හෝ කරන කෙනෙක් නෙව. භවත් රජතුමාණන් ඔය කාරණාව ද

දැන සිටින සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් යාගය කරන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් දන් දෙන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් සතුටු වන සේක්වා. භවත් රජතුමාණන් අභ්‍යන්තර සිත ම පහදවා ගන්නා සේක්වා.

ඉමේහි බෝ බ්‍රාහ්මණ, පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ රඤ්ඤෝ මහාවිජිතස්ස මහායඤ්ඤං යජමානස්ස සෝළසහි ආකාරේහි චිත්තං සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි, සමුත්තෙසෙසි, සම්පහංසෙසි.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මහාවිජිත රජපුරුවන්ට යාගය කරමින් සිටිය දී මේ කරුණු දහයය තුළින් සිත දැනුවත් කළා. එහි සමාදන් කෙරෙව්වා. උත්සභාවත් කෙරෙව්වා. සතුටු කෙරෙව්වා.

25. තස්මිං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤෝ නේව ගාවෝ හඤ්ඤිංසු, න අපේළකා හඤ්ඤිංසු, න කුක්කුටසුකරා හඤ්ඤිංසු, න විවිධා පාණා සංඝාතං ආපජ්ජිංසු, න රුක්ඛා ඡිජ්ජිංසු යුපත්ථාය, න දඛ්ඛා විශිංසු බරිහිසත්ථාය. යේ'පි'ස්ස අහේසුං දාසා'ති වා පෙස්සා'ති වා කම්මකරා'ති වා, තේ'පි න දණ්ඩතජ්ජිතා න භයතජ්ජිතා න අස්සමුඛා රුදමානා පරිකම්මානි අකංසු. අථ බෝ යේ ඉච්ඡිංසු තේ අකංසු. යේ න ඉච්ඡිංසු න තේ අකංසු. යං ඉච්ඡිංසු තං අකංසු. යං න ඉච්ඡිංසු න තං අකංසු. සප්පිතේලනවනීතදධිමධුපාණිතේන චේව සෝ යඤ්ඤෝ නිට්ඨානමගමාසි.

25. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ යාගයේ දී ගවයන් මැරුවේ නෑ. එළු බැටළුවන් මැරුවේ නෑ. කුකුළන් උරන් මැරුවේ නෑ. තවත් විවිධාකාර වූ සතුන් මැරුවේ නෑ. යාග කණු සැකසීම පිණිස ගස් කැපුවේ නෑ. යාග බීම සකස් කිරීම පිණිස තණකොළ කැපුවේ නෑ. ඔහු ගේ යම් දාසයන් ඉන්නවා නම්, මෙහෙකරුවන් ඉන්නවා නම්, කම්කරුවන් ඉන්නවා නම් ඔවුන්ව පවා වේවැල් කස ආදී පහරවල්වලින් භය කෙරෙව්වේ නෑ. තැනි ගැන්වූයේ නෑ. කළුව වැගුරුණු මුහුණින් හඬව හඬවා වැඩ ගත්තේ නෑ. එසේ නමුත් යමෙක් යම් දෙයක් කිරීමට කැමැති නම් ඔවුන් ඒ දේ කළා. යමක් කිරීමට අකැමැති නම් ඔවුන් එය කළේ නෑ. යමක් කැමැති නම් එය කළා. යමක් අකැමැති නම් ඔය කළේ නෑ. ගිතෙල්, තල, තෙල්, වෙඬරු, දී කිරි, මී පැණි, සකුරු ආදී දෙයින් යුතු කැඳබත්වලින් ඒ යාගය අවසන් වුණා.

26. අථ බෝ බ්‍රාහ්මණ ඛත්තියා අනුයුක්තා නේගමා චේව ජානපදා ව අමච්චා පාරිසජ්ජා නේගමා චේව ජානපදා ව, බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නේගමා

චේව ජානපදා ව, ගහපතිනේවයිකා නේගමා චේව ජානපදා ව පහුතං සාපතෙය්‍යං ආදාය රාජානං මහාවිජිතං උපසංකම්ඤ්වා ඒවමාහංසු: “ඉදං දේව පහුතං සාපතෙය්‍යං දේවඤ්ඤේව උද්දිස්ස ආහතං. තං දේවෝ පතිගණ්හාතු”ති.

26. ඉතින් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, රජතුමා ගේ අවවාද පරිදි කටයුතු කරන ඒ නියමිගම්වැසි රටවැසි රාජකීය පිරිසත්, නියමිගම්වැසි රටවැසි ඇමැති පිරිසත්, නියමිගම්වැසි රටවැසි සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණ පිරිසත්, නියමිගම්වැසි රටවැසි සම්භාවනීය ගිහි පිරිසත් බොහෝ ධනධාන්‍යාදී තැගි හෝග ගෙන මහාවිජිත රජු ළඟට ගිහින් මෙහෙම කියා සිටියා. “දේවයන් වහන්ස, මේ බොහෝ ධනය දේවයන් වහන්සේ උදෙසා ම යි අරගෙන ආවේ. එය දේවයන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක්වා.”

“අලං හෝ. මමපි ඉදං පහුතං සාපතෙය්‍යං ධම්මිකේන බලිතා අභිසංඛතං. තඤ්ච චෝ හෝතු ඉතෝ ව හියෝ හරවා”ති.

“හවත්ති, කම් නැත. මගේත් මේ බොහෝ ධනධාන්‍යාදී සම්පත් තිබෙන්නේ ධාර්මික ලෙස ගත් බදු ආදියෙන් රැස්කරගෙන යි. එනිසා එයත් ඔබට ම චේවා. මාගේ ධනයෙකුත් තව අරගෙන යන්න.”

27. තේ රඤ්ඤ පටික්ඛිත්තා ඒකමන්තං අපක්කම්ම ඒවං සම්මන්ත්‍රේසු: “න ඛෝ ඒතං අම්භාකං පතිරුපං යං මයං ඉමානි සාපතෙය්‍යානි පුනදේව සකානි සරානි පටිහරෙය්‍යාම. රාජා ඛෝ මහාවිජිතෝ මහායඤ්ඤං යජති. හන්දස්ස මයං අනුයාගිතෝ හෝමා”ති.

27. රජතුමා විසින් නො පිළිගත් ඒ ධනය ඇති ඔවුන් එකත්පස්ව බැහැරකට ගොස් මේ විදිහට සාකච්ඡා කළා. “අපි මේ ගෙනාපු තැගි හෝග ධනය ආයෙමත් තම තමන් ගේ නිවෙස්වලට අරගෙන යන එක අපට ගැලපෙන දෙයක් නොවේ. මහාවිජිත රජුපුරුවෝ මහායාගයක් කරනවා. ඒනිසා අපි ඒ යාගයට ම අනුයාග කරන අය බවට පත් වෙමු.”

අට බෝ බ්‍රාහ්මණ පුරත්ථිමේන යඤ්ඤවාටස්ස ඛත්තියා අනුයුත්තා නේගමා චේව ජානපදා ව දානානි පට්ඨපේසු. දක්ඛිණේන යඤ්ඤවාටස්ස අමච්චා පාරිසජ්ජා නේගමා චේව ජානපදා ව දානානි පට්ඨපේසු. පච්ඡිමේන යඤ්ඤවාටස්ස බ්‍රාහ්මණමහාසාලා නේගමා චේව ජානපදා ව දානානි

පට්ඨපේසුං. උත්තරේන යඤ්ඤවාටස්ස ගහපතිනේවයිකා නේගමා චේව ජානපදා ව දානානි පට්ඨපේසුං. තේසුපි ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේසු නේව ගාවෝ හඤ්ඤිංසු, න අජේළකා හඤ්ඤිංසු, න කුක්කුටසුකරා හඤ්ඤිංසු, න විවිධා පාණා සංඝාතං ආපජ්ජිංසු, න රුක්ඛා ඡිජ්ජිංසු යුපත්ථාය, න දඛිඛා විසිංසු ඛරිහිසත්ථාය. යේ'පි නේසං අහේසුං දාසා'නි වා පෙස්සා'නි වා කම්මකරා'නි වා, තේ'පි න දණ්ඩනජ්ජිකා න භයනජ්ජිකා න අස්සමුඛා රුදමානා පරිකම්මානි අකංසු. අථ ඛෝ යේ ඉච්ඡිංසු තේ අකංසු. යේ න ඉච්ඡිංසු න තේ අකංසු. යං ඉච්ඡිංසු නං අකංසු. යං න ඉච්ඡිංසු න නං අකංසු. සප්පිතේලනවතීතදධිමධුපාණිතේන චේව තේ යඤ්ඤා නිට්ඨානමගමංසු.

එතකොට පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, යාග ශාලාවේ නැගෙනහිර දිශාවේ දන්හල් පිහිටෙව්වේ රජුට අනුයුක්ත වූ ඒ නියමිගම්වැසි, ජනපද වැසි රාජකීය පිරිස යි. යාග ශාලාවේ දකුණු දිශාවේ දන්හල් පිහිටෙව්වේ රජුට අනුයුක්ත වූ ඒ නියමිගම්වැසි, ජනපද වැසි ඇමැති පිරිස යි. යාග ශාලාවේ බටහිර දිශාවේ දන්හල් පිහිටෙව්වේ රජුට අනුයුක්ත වූ ඒ නියමිගම්වැසි, ජනපද වැසි සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණ පිරිස යි. යාග ශාලාවේ උතුරු දිශාවේ දන්හල් පිහිටෙව්වේ රජුට අනුයුක්ත වූ ඒ නියමිගම්වැසි, ජනපද වැසි සම්භාවනීය ගිහි පිරිස යි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ යාගයේ දීත් යාගයේ දී ගවයන් මැරුවේ නෑ. එළු බැටළුවන් මැරුවේ නෑ. කුකුළන් උෟරන් මැරුවේ නෑ. තවත් විවිධාකාර වූ සතුන් මැරුවේ නෑ. යාග කණු සැකසීම පිණිස ගස් කැපුවේ නෑ. යාග බීම සකස් කිරීම පිණිස තණකොළ කැපුවෙන් නෑ. ඔහු ගේ යම් දාසයන් ඉන්නවා නම්, මෙහෙකරුවන් ඉන්නවා නම්, කම්කරුවන් ඉන්නවා නම් ඔවුන්ව පවා චේවල් කස ආදී පහරවල්වලින් හය කෙරෙව්වේ නෑ. තැනි ගැන්වූයේ නෑ. කඳුළු වැගුරුණු මුහුණින් හඬව හඬවා වැඩ ගත්තේ නෑ. එසේ නමුත් යමෙක් යම් දෙයක් කිරීමට කැමැති නම් ඔවුන් ඒ දේ කළා. යමක් කිරීමට අකැමැති නම් ඔවුන් එය කළේ නෑ. යමක් කැමැති නම් එය කළා. යමක් අකැමැති නම් ඔය කළේ නෑ. ගිතෙල්, තල, තෙල්, වෙඬරු, දී කිරි, මී පැණි, සකුරු ආදී දෙයින් යුතු කැඳබන්වලින් ඒ යාග අවසන් වුණා.

28. ඉති වත්තාරෝ ව අනුමතිපක්ඛා, රාජා මහාවිජිතෝ අට්ඨභංගේහි සමන්තාගතෝ, පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ චතුභංගේහි සමන්තාගතෝ, තිස්සෝ ව විධා. අයං වුව්චති බ්‍රාහ්මණ තිවිධා යඤ්ඤසම්පදා සෝළසපරික්ඛාරා'නි.

28. මේ විදිහට යාගයට අවසර ගත් පක්ෂ හතර යි. මහාවිජිත රජ්ජුරුවෝ අංග අටකින් සමන්විත යි. පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා අංග හතරකින් සමන්විත යි. ත්‍රිවිධ කාලසම්පත්තියකින් යුක්ත යි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙයට තමයි කියන්නේ ත්‍රිවිධ යාග සම්පත් හා යාගයට අවශ්‍ය පිරිකර දහසය කියල.

29. ඒවං චූත්තේ තේ බ්‍රාහ්මණා උත්තාදිනෝ උච්චාසද්දමහාසද්දා අහේසුං: “අහෝ යඤ්ඤේ අහෝ යඤ්ඤසම්පදා”ති. කුට්ඨන්තෝ පන බ්‍රාහ්මණෝ තුණ්හිභුතෝව නිසින්තෝ හෝති. අථ ඛෝ තේ බ්‍රාහ්මණා කුට්ඨන්තං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝචුං: කස්මා පන භවං කුට්ඨන්තෝ සමණස්ස ගෝතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතෝ නාබිහනුමෝදති?ති.

29. එසේ වදාළ විට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු මහා හඬනැගෙන පරිදි උස්හඬින් මහාහඬින් කෑ ගසා කිව්වා “අහෝ! යාගයක් නම් මේක ම යි. අහෝ! යාගසම්පත්තිය නම් මේකම යි” කියල. නමුත් කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයා නිශ්ශබ්දව වාඩි වෙලා හිටියා. එතකොට ඒ බ්‍රාහ්මණවරු කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් කුට්ඨන්තයෙනි, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ මේ සුභාසිත ධර්මය සුභාසිතයක් ලෙස ම අනුමෝදන් නො වන්නේ මක් නිසාද?”

“නාහං හෝ සමණස්ස ගෝතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතෝ නාබිහනුමෝදාමි. මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍ය යෝ සමණස්ස ගෝතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතෝ නාබිහනුමෝදෙය්‍ය. අපි ච මේ හෝ ඒවං හෝති: න සමණෝ ගෝතමෝ ඒවමාහ: “ඒවං මේ සුතන්ති වා ඒවං අරහාති භවිතුන්ති”වා. අපි ච සමණෝ ගෝතමෝ: ‘ඒවං තදා ආසි ඉත්ථං තදා ආසි’ත්ථෙව භාසති. තස්ස මය්හං හෝ ඒවං හෝති: “අද්ධා සමණෝ ගෝතමෝ තේන සමයේන රාජා වා අහෝසි මහාවිජිතෝ යඤ්ඤසාමි, පුරෝහිතෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ තස්ස යඤ්ඤස්ස යාජේතා’ති. අභිජානාති පන භවං ගෝතමෝ ඒවරූපං යඤ්ඤං යජිත්වා වා යාජේත්වා වා කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපජ්ජිතා?”ති.

“භවත්ති, මං ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ මේ සුභාසිත ධර්මය සුභාසිතයක් ලෙස ම අනුමෝදන් නො වෙනවා නොවේ. යම් කෙනෙක් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ සුභාසිත ධර්ම සුභාසිතයක් වශයෙන් අනුමෝදන් වෙන්නේ නැති නම් ඔහු ගේ හිසත් කඩා හැලේවි. නමුත් භවත්ති, මට මේ විදිහටයි හිතුවේ. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මෙහෙම වදාරන්නේ නෑ නෙව. ඒ කියන්නේ

“මං අහල තියෙන්නේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහටයි වෙනත් පුළුවන් වෙන්නේ” කියලා. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ “එතකොට මෙහෙම වුණා. ඉතින් එතකොට මේ විදිහටත් වුණා” කියල යි වදාරන්නේ. ඒ මට හවත්නි, ඒ ගැන මෙහෙම හිතෙනවා. ඒකාන්තයෙන් ම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඒකාලෙ යාග ස්වාමී වූ මහාවිජිත රජපුරුවෝ ම වෙන්ට වන. එක්කෝ ඒ යාගය කරවපු පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා වෙන්ට වන. හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ, ඔය ආකාරයෙන් යාගයක් කරල, එහෙමත් නැත්නම් කරවල කය බිඳී මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත දෙව්ලොව ඉපදුනු බවක් දන්නා සේක්ද?”

“අභිජානාමහං බ්‍රාහ්මණ ඵ්වරුපං යඤ්ඤං යජිත්වා වා යාජෙත්වා වා කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපජ්ජිතා. අහං තේන සමයේන පුරෝහිතෝ බ්‍රාහ්මණෝ අහෝසිං තස්ස යඤ්ඤස්ස යාජේතා”කි.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මං ඔය ආකාරයේ යාගයක් කරල, කරවල කය බිඳී මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත දෙව් ලොව උපන් බව දන්නවා. ඒ කාලයේ ඒ යාගය කරවපු පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා වෙලා හිටියේ මම යි.”

30. “අත්ථි පන හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ටනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්ඵලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා?”කි.

30. “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා ද?”

“අත්ථි බෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ටනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්ඵලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා”කි.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා”

31. “කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ටනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්ඵලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා?”කි.

31. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ අන්‍ය වූ යාගයක් කුමක් ද?”

“යානි ඛෝ පන තානි බ්‍රාහ්මණ නිව්වදානානි අනුකූලයඤ්ඤානි සීලවත්තේ පබ්බජිතේ උද්දිස්ස දීයන්ති, අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ටතරෝ ව අප්පසමාරම්භතරෝ ව මහප්ඵලතරෝ ව මහානිසංසතරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, සීල්වත් පැවිදි උතුමන් උදෙසා කුල පරම්පරාවෙන් දෙන යම් නිති දන් වැටවල් තියෙනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්ත ඒ දානය කලින් කියපු මේ ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගයක් ම යි.”

32. කෝ නු ඛෝ හෝ ගෝතම හෝතු කෝ පච්චයෝ යේන තං නිව්වදානං අනුකූලයඤ්ඤං ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ටතරඤ්ඤ අප්පසමාරම්භතරඤ්ඤ මහප්ඵලතරඤ්ඤ ව මහානිසංසතරඤ්ඤවා?”ති.

32. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය බවට ඒ කුලපරම්පරාවෙන් එන නිත්‍ය දානය පත්වෙන්නේ කවර හේතුවක් නිසා ද? කවර ප්‍රත්‍යයක් නිසා ද?”

න ඛෝ බ්‍රාහ්මණ ඒවරුපං යඤ්ඤං උපසංකමන්ති අරහත්තෝ වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා. තං කිස්ස හේතු? දිස්සන්ති හෙත්ථ බ්‍රාහ්මණ දණ්ඩස්පහාරා’පි ගලග්ගාහා’පි. තස්මා ඒවරුපං යඤ්ඤං න උපසංකමන්ති අරහත්තෝ වා අරහත්තමග්ගං මා සමාපන්නා. යානි ඛෝ පන තානි බ්‍රාහ්මණ නිව්වදානානි අනුකූලයඤ්ඤානි සීලවත්තේ පබ්බජිතේ උද්දිස්ස දීයන්ති, ඒවරුපං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤං උපසංකමන්ති අරහත්තෝ වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා. තං කිස්ස හේතු? න හෙත්ථ බ්‍රාහ්මණ දිස්සන්ති දණ්ඩස්පහාරා’පි ගලග්ගාහා’පි. තස්මා ඒවරුපං යඤ්ඤං උපසංකමන්ති අරහත්තෝ වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ හේතු අයං පච්චයෝ යේන තං නිව්වදානං අනුකූලයඤ්ඤං ඉමාය

නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය අප්පට්ඨනරුද්ව
අප්පසමාරම්භනරුද්ව මහප්පලනරුද්ව මහානිසංසනරුද්වා”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙන්න මේ විදිහේ යාගයන්ට නම් රහතන්
වහන්සේලා හෝ රහත්මගට පිළිපත් උතුමන් හෝ වඩින්නේ නෑ. ඒකට හේතුව
මොකක් ද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, එබඳු මහායාගවල දී දන් දෙන උදවියට
පෝලිමේ වරෙල්ලා කියමින් දඩුවලින් පහර දෙනවා. ගෙල අල්ලා ඇද දමනවා.
අන්න ඒ නිසයි මේ විදිහේ යාගයන්ට නම් රහතන් වහන්සේලා හෝ රහත්මගට
පිළිපත් උතුමන් හෝ වඩින්නේ නැත්තේ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය සිල්වත් පැවිදි
උතුමන් උදෙසා කුලපරම්පරාවෙන් නිති දන්වැට පවත්වන තැන් ඇද්ද, අන්න
එබඳු තැන්වලට නම් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය රහතන් වහන්සේලා හෝ රහත්
මගට පිළිපත් උතුමන් හෝ වඩිනවා. ඒකට හේතුව මොකක් ද? පින්වත්
බ්‍රාහ්මණය, එබඳු මහායාගවල දී දන් දෙන උදවියට පෝලිමේ වරෙල්ලා
කියමින් දඩුවලින් පහර දෙන්නේ නෑ. ගෙල අල්ලා ඇද දමන්නේ නෑ. අන්න
ඒ නිසයි මේ විදිහේ යාගයන්ට නම් රහතන් වහන්සේලා හෝ රහත්මගට
පිළිපත් උතුමන් හෝ වඩින්නේ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ ත්‍රිවිධ
යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු
උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය
බවට ඒ කුලපරම්පරාවෙන් එන නිත්‍ය දානය පත්වෙන්නේ මේ හේතුව නිසයි.
මේ ප්‍රත්‍ය නිසයි.

33. “අත්ථි පන හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ව නිව්ධාය
යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ව නිව්වදානේන
අනුකුලයඤ්ඤේන අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්පලනරෝ
ව මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

33. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා,
යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැටටත්
වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත්
ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා ද?”

“අත්ථි බෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ව නිව්ධාය
යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ව නිව්වදානේන අනුකුලය-
ඤ්ඤේන අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්පලනරෝ ව
මහානිසංසනරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා.”

“කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම යඤ්ඤේ ඉමාය ච තිව්ධාය යඤ්ඤ-සම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිච්චදානේන අනුකූලයඤ්ඤේන අප්පට්ටනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්පලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ අන්‍ය වූ යාගය කුමක් ද?”

“යෝ බෝ බ්‍රාහ්මණ චතුද්දිසං සංඝං උද්දිස්ස විහාරං කරෝති, අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ ඉමාය ච තිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිච්චදානේන අනුකූලයඤ්ඤේන අප්පට්ට-නරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්පලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, යම් කෙනෙක් සිව් දිශාවෙන් වඩින සංඝයා උදෙසා විහාරයක් කරනවා නම්, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය මෙය ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ යාගය යි.”

34. “අත්ථි පන හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච තිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිච්චදානේන අනුකූලය-ඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන අප්පට්ටනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්පලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

34. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා ද?”

“අත්ථි ඛෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකූලය-ඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන අප්පට්ඨනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්ඵලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා.”

“කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකූලය-ඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන අප්පට්ඨනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්ඵලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ අන්‍ය වූ යාගය කුමක් ද?”

“යෝ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ පසන්නචිත්තෝ බුද්ධං සරණං ගච්ඡති, ධම්මං සරණං ගච්ඡති, සංඝං සරණං ගච්ඡති, අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකූලයඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන අප්පට්ඨනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්ඵලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, යම් කෙනෙක් පැහැදුනු සිතින් යුතුව බුදු රජාණන් වහන්සේව සරණ යනවා නම්, ශ්‍රී සද්ධර්මය සරණ යනවා නම්, ආර්ය සංඝ රත්නය සරණ යනවා නම් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ යාගය නම් මෙය යි.”

35. “අත්ථි පන හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකූලය-

ඤ්ඤේන ඉමිනා ව විහාරදානේන ඉමේහි ව සරණගමනේහි අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්පලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

35. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා ද?”

“අත්ථි ඛෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ව තිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ව නිව්වදානේන අනුකුලයඤ්ඤේන ඉමිනා ව විහාරදානේන ඉමේහි ව සරණගමනේහි අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්පලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා.”

“කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ව තිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ව නිව්වදානේන අනුකුලය-ඤ්ඤේන ඉමිනා ව විහාරදානේන ඉමේහි ව සරණගමනේහි අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්පලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ වා?”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ අන්‍ය වූ යාගය කුමක් ද?”

“යෝ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ පසන්නචින්තෝ සික්ඛාපදානි සමාදියති පාණානිපාතා වේරමණිං අදින්නාදානා වේරමණිං කාමේසු මිච්ඡාවාරා වේරමණිං මුසාවාදා වේරමණිං සුරාමෝරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වේරමණිං, අයං

බෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝළස-
පරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකුලයඤ්ඤේන ඉමිනා ච
විහාරදානේන ඉමේහි ච සරණගමනේහි අප්පට්ඨකරෝ ච අප්පසමාරම්භ-
කරෝ ච මහප්පලකරෝ ච මහානිසංසකරෝ චා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, යම් කෙනෙක් පැහැදුනු සිතින් යුතුව
නිසරණයෙහි පිහිටා ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකී සිටීම නම් වූ, සොරකමින් වැළකී
සිටීම නම් වූ, වැරදි කාමසේවනයෙන් වැළකී සිටීම නම් වූ, බොරුකීමෙන්
වැළකී සිටීම නම් වූ, මත්පැන් මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් වැළකී සිටීම නම් වූ
ශික්ෂාපද සමාදන් වෙනවා නම්, පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙය වනාහී ඔය ත්‍රිවිධ
යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන්
එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන්
සරණ යාමටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල
ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ යාගය යි.”

36. “අත්ථි පන හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය
යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකුලය-
ඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන ඉමේහි ච සරණගමනේහි ඉමේහි ච
සික්ඛාපදේහි අප්පට්ඨකරෝ ච අප්පසමාරම්භකරෝ ච මහප්පලකරෝ ච
මහානිසංසකරෝ චා?”ති.

36. “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා,
යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත්
වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා, මේ
සිල්පදවලටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල
ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා ද?”

“අත්ථි බෝ බ්‍රාහ්මණ අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච නිව්ධාය
යඤ්ඤසම්පදාය සෝළසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච නිව්චදානේන අනුකුලය-
ඤ්ඤේන ඉමිනා ච විහාරදානේන ඉමේහි සරණගමනේහි ඉමේහි ච
සික්ඛාපදේහි අප්පට්ඨකරෝ ච අප්පසමාරම්භකරෝ ච මහප්පලකරෝ ච
මහානිසංසකරෝ චා”ති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර
දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ

විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා, මේ සිල්පදවලටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති අන්‍ය වූ යාගයක් තියෙනවා.”

“කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම අඤ්ඤේ යඤ්ඤේ ඉමාය ච තිව්ධාය යඤ්ඤසම්පදාය සෝලසපරික්ඛාරාය ඉමිනා ච තිව්වාදානේන අනුකූලය-ඤ්ඤෙන ඉමිනා ච විහාරදානේන ඉමේහි සරණගමනේහි ඉමේහි ච සික්ඛාපදේහි අප්පට්ඨතරෝ ච අප්පසමාරම්භතරෝ ච මහප්ඵලතරෝ ච මහානිසංසතරෝ වා?”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය ත්‍රිවිධ යාගසම්පත්වලටත් වඩා, යාගපිරිකර දහසයටත් වඩා, කුලපරම්පරාවෙන් එන මේ නිත්‍ය දන්වැට්ටත් වඩා, මේ විහාර පූජාවටත් වඩා, මේ තෙරුවන් සරණ යාමටත් වඩා, මේ සිල්පදවලටත් වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති ඒ අන්‍ය වූ යාගය කුමක් ද?”

37. ඉධ බ්‍රාහ්මණ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා ස-ජිකත්වා පච්චේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකායාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කේවල-පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණ-සම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බමුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

38. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතේ සද්ධං පටිලභති.

සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බාධෝ සරාවාසෝ රජෝපථෝ අභිභෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිපුද්ධං සංඛලිබ්ඪං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යන්ත්‍රනාහං කේසමස්සුං චහාරෙත්වා කාසායානි චත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරුණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා ම කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුලත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන අප්පං ව හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය කේසමස්සුං චහාරෙත්වා කාසායානි චත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංචරසංවුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මචචිකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිපුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ සන්තුට්ඨෝ.

ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නෑදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නෑදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ඛ සංචර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංචරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා චිකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත්

වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකී දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

39. කප්ප්ව බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසන්ධෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතභිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, භික්ඛුව සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහි භික්ඛුව සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත් හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පවට ලජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියවි ප්‍රාණින් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හෝති. දින්නාදාසී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභූතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

නුදුන් දේ ගැනීම අත් හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

අබ්‍රහ්මවරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී විරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

අබ්‍රහ්මචාරී බව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මේථුන සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝ හෝති. ස-චවාදී ස-චසන්ධෝ ථේතෝ ප-චයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

බොරු කීම අත් හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථිරව පිහිටලා කථාකරනවා.

පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

පිසුණං වාවං පහාය පිසුණාය වාවාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසං භේදාය. ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සංභිතානං වා අනුප්පාදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

කේලාම් කීම අත්හැරලා කේලාම් කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නෙ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වුවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වුවන් හා වාසයට කැමති යි. සමගි වුවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වුවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

ඵරුසං වාවං පහාය ඵරුසාය වාවාය පටිච්චරතෝ හෝති. යා සා වාවා තේලා කණ්ණසුඛා පේමනීයා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරූපිං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණ්ට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිච්චරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී, නිධානවතිං වාවං භාසිතා කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසඤ්ඤිතං. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. විනය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත

වූ, මදිපාඩුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

40. බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ හෝති රත්තූපරතෝ පටිච්චතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිත- විසුකදස්සනා පටිච්චතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩන- විභූසනට්ඨානා පටිච්චතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චතෝ හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ආමකධක්ඤ- පටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. ඉත්ථිකුමාරිකපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. අපේළකපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. කුක්කුටසුකර- පටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. හත්ථගවාස්සවළවපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චතෝ හෝති. දුතෙය්‍ය පභිණගමනානුයෝගා පටිච්චතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුටමානකුටා පටිච්චතෝ හෝති. උක්කෝටනවක්ඛන- නිකතිසාවියෝගා පටිච්චතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරමෝස- ආලෝපසහසාකාරා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

30. පැලවෙන බීජ හා පැල වූණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල භෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇහපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුටළුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උෟරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළ හෙළඳාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. තරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට

පෙන්වීම, ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම, ගම් පැහැර ගැනීම ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

චූළෙසීලං නිට්ඨිතං

චූලසීලය නිමාවිය

41. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථීදං: මූලඛිජ බන්ධනිජං ඵච්ඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමේච පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

41. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මුලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳලීම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

42. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං සන්තිධිකාරපරිභෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්තිධිං පානසන්තිධිං වත්ථසන්තිධිං යානසන්තිධිං සයනසන්තිධිං ගන්ධසන්තිධිං ආමිසසන්තිධිං. ඉති වා ඵ්වරුපා සන්තිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

42. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා නියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා නියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

43. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භපුනං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවන හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිස්සයුද්ධං උසහයුද්ධං අපයුද්ධං මෙණ්ඩකයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උයෝරධිකං බලග්ගං සේනාබ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

43. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තල ගසා නැටීම්, චේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අස්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසුක දර්ශන නැරඹීමට වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

44. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති - සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨිකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංකකං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

44. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අඳිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන

සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිතු දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

45. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං උ-වාසයනමභාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඵ්කන්තලෝමිං කට්ඨිස්සං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණිං කාදලිමිගපවරප-ව-ත්ථරණං සඋත්තර-ජදං උභතෝලෝහිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

45. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුබෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග භාන්සි පුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙත්තම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒ මත නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමෙන් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සෑදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

46. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: උ-ජාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලේපනං මුඛවුණ්ණකං මුඛාලේපනං

හත්ථබන්ධං සිඛාන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡන්තං චිත්‍රූපාහනං උණ්භිසං මණ්ණං වාලච්ඡනිං වදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඒවරූපා මණ්ඩනචිභුසනට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

46. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් නෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගෑම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

47. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරූපං තිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං. චෝරකථං. මහාමත්තකථං. සේනාකථං. භයකථං. යුද්ධකථං. අන්තකථං. පානකථං. වත්ථකථං. සයනකථං. මාලාකථං. ගන්ධකථං. ඤාතිකථං. යානකථං. ගාමකථං. නිගමකථං. නගරකථං. ජනපදකථං. ඉන්ථීකථං. පූරිසකථං. (කුමාරකථං. කුමාරිකථං.) සූරකථං. විසිඛාකථං. කුම්භට්ඨානකථං. පුබ්බපේතකථං. නානත්තකථං. ලෝකක්ඛායිකං. සමුද්දක්ඛායිකං. ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඒවරූපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

47. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා,

නියමි ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

48. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: “න ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානිස්සසි? මි-ඡාපට්ඨන්තෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨන්තෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ඡා අවච. ප-ඡා වචනීයං පුරේ අවච. අවිචිණ්ණං තේ විපරාවක්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදස්පමෙක්ඛාය. නිබ්බේදේහි වා සං-පහෝසි”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිච්චිතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මි.

48. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩ පිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිවයුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිවයුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළනවා. මා විසින් නුඹට වාද නංවල යි කියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි කියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

49. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගමනුයුක්තා

විහරන්ති. සෙය්‍යපීඨං: රක්ඛං රාජමහාමත්තානං ඛත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ජ. අමුත්‍රාග-ජ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඒවරුපා දුතෙය්‍යපතිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

49. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණ්ඩිත පණක් ගෙන යන මෙඬෙ වූ දුත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණ්ඩිතය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩිත පණක් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬෙ වූ පණ්ඩිත පණක් ගෙනයන ගිහියන්ගේ දුත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

50. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යාති හෝජනාති භුක්ඡීන්වා තේ කුහකා ව හොන්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිස්සේසිකා ව ලාභේන ලාභං නිජ්ඣංසිකාරෝ ව. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

50. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම්, නොදොල් කිරීම්, නැති ගුණ කීම් ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල් වලින් වැළකී මෙඬෙ වූ කුහක කමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මජ්ඣිමනිකායෙ

මධ්‍යම සීලය නිමාවිය

51. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යාති හෝජනාති භුක්ඡීන්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවේන ජීවිකං.

කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුසික-ජින්නං අග්ගිහෝමං දබ්බිහෝමං ධුසහෝමං කණහෝමං තණ්ඩුලහෝමං සප්පිහෝමං තේලහෝමං මුඛහෝමං ලෝහිතහෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුවිජ්ජා බත්තවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣාතං සරපරිත්තාතං මිගචක්ඛං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

51. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මීයන් කෑ වස්තු බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොකුටලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොතරැය) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂික විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද රිතල විද අාරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

52. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජිවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: මණ්ඩලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසිලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං

ගෝධාලක්ඛණං කණ්ණිකාලක්ඛණං ක-ඡපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

52. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඩුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිකල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔටුවන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුනන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

53. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං නිය්‍යානං හවිස්සති. රඤ්ඤං අනිය්‍යානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං අපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං ජයෝ හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

53. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වුන් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතින් රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරණ්ඩන විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

54. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාධාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකං වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකං නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දිසාධාහෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ භූමිවාලෝ හවිස්සති, ඒවං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඒවං විපාකං වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-චානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

54. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬෙ වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින වන්දුග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත් වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. වන්දු ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමහ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිගිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬෙ වූ කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

55. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යාථීදං: සුඛිබ්බධිකා භවිස්සති, දුඛිබ්බධිකා භවිස්සති, සුභික්ඛං භවිස්සති, දුඛික්ඛං භවිස්සති, බේමං භවිස්සති, භයං භවිස්සති, රෝගෝ භවිස්සති, ආරෝග්‍යං භවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

55. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬෙ වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී ආහාරපාන සරු වෙනවා.

මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් එලා එල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර ආදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

56. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුභගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජීවිහානිත්ථමි-හනං හනුසංහන්තං හත්ථාභිජප්පනං හනුජප්පනං කණ්ණජප්පනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකාපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-චුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබ්භුජ්ජලනං සිරිවිහායනං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

56. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දිපු ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළු නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ්ණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා ජේන කීම, දෙවියන් ලවා ජේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

57. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යාපීදං: සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං (භුතකම්මං) භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සීසවිරේවනං කණ්ණතේලං තෙත්තප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලභේසජ්ජානං අනුප්පාදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ඡාන-විජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

57. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, ඛාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවත් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම. වතුර මතුරා මූණ සේදවීම, වතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලෙදරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

58. අළු බෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්කු ඵ්චං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යාපාපි බ්‍රාහ්මණ, බත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-වත්ථිකතෝ. ඵ්චමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ හික්කු ඵ්චං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදෙති. ඵ්චං බෝ බ්‍රාහ්මණ හික්කු සීලසම්පන්නෝ භෝති.

58. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒ හික්කුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔවුන් පලත් රජ

කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් හයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔන්න විදිහට යි හික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

(මහාසීල නිට්ඨිතං)

මහා සීලය නිමා විය

59. කථඤ්ච බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්චාරෝ හෝති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝකේත සද්දං සුත්වා සාණේත ගන්ධං සායිත්වා ජීවිහාය රසං සායිත්වා කායේත ථොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිතා අරියේත ඉන්ද්‍රියසංවරේත සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්චාරෝ හෝති.

59. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහිලා හික්ෂුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොම්නසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. ඇස රැක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආශ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස

නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයක් දොමනසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. මනස රැක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

60. කථඤ්ච බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු අහික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ඤිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාටිපත්තව්වරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති. අසිතේ පිතේ ඛායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-වාරපස්සාවකම්මේ සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ යිතේ නිසිත්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

60. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේත් සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේත් සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කපාබස් කරද්දී, නිහඬව සිටිද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

61. කථඤ්ච බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරිකේන පිණ්ඩපානේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරෝව ඩේති, ඒවමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරිකේන පිණ්ඩපානේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

61. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය අයුරින් ම හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

62. සෝ ඉමිනා ව අරියේන සීලස්කන්ධධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන සතිසම්පජ්ඣේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ජාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කත්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

62. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටු වීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (ඵලානි තැනක) පළඟක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

63. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පහාය විගතාභිජ්ඣෙධිත -තසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපදෝසං පහාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපදෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථීනමිද්ධං පහාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති අලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථීනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පහාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ජං පහාය තිණ්ණවිචිකි-ජෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මෙසු. විචිකි-ජාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

63. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරභ වෙර ආදිය අත්හැර තරභ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරභ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

64. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පූරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙය්‍යං, සෝ යානි ච පෝරාණානි ඉණමූලානි තානි ච බ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා චස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙය්‍යං. සෝ’හං යානි ච පෝරාණානි ඉණමූලානි තානි ච බ්‍යන්තිඅකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

64. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එතකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

65. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පූරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං චස්ස න-ජාදෙය්‍ය, න චස්ස කායේ බලමන්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-චෙය්‍ය, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා චස්ස කායේ බලමන්තා, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ජාදේසි. න චස්ස මේ

ආසි කායේ බලමන්නා. සෝ’මිහි ඒතරහි තමිහා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ඡාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමන්නා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

65. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණුවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. ඔහු ගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණුවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණුවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. මගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණුවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

66. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසෝ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තමිහා බන්ධනාගාර මු-වෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝමිහි ඒතරහි තමිහා බන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිනා අබ්බයේන. තත්ථි ච මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

66. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක බන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක බන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

67. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තමිහා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ’මිහි ඒතරහි තමිහා දාසඛ්‍ය මුත්තෝ අත්තාධිනෝ

අපරාධීනෝ භූජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

67. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නොහැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතුනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

68. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය ඛේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුඛිඛේ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරමද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජිං දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ”මිහි ඒතරහි තං කන්තාරං නිත්ථිණ්ණෝ සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ ඛේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

68. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

69. ඵ්වමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා බන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඵ්වං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ස්සං, යථා බේමන්තභූමිං. ඵ්වමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

69. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්ත ඵ් විදිහම යි. භික්ඛුවත් (කලින්) ණයක් ගත්තා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඵ් ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්ත ඵ් විදිහමයි භික්ඛුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයක් දකින්නේ.

70. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ඡායති. පමුදිතස්ස පීති ඡායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති.

70. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඵ් ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිඳෙනවා. සංසිඳුනු කයින් යුතු ව සැපක් විදිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

71. සෝ විච්චි-ව කාමේහි විච්චි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සච්චාරං විචේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

71. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින්

පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

72. සෙය්‍යාථාපි බ්‍රාහ්මණ දක්ඛෝ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයචුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්ථෝසකං පරිප්ථෝසකං සන්නෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි සේනාභානුගතා සේනාහපරේතා සන්නරඛාහිර චූටා සේනහේන න ව පශ්ඨරණි.

72. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නභවන) දක්ෂ නභවන්නෙක් හෝ නභවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝභ බඳුනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එකකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නභන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරීලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙක් නෑ.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ හික්බු ඉමමේව කායං විවේකජේන පීතිසුඛෙන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්ථරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨතරෝ ව අප්පසමාරම්භතරෝ ව මහප්ඵලතරෝ ව මහානිසංසතරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහම යි. හික්බු ව මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

73. පුන ව පරං බ්‍රාහ්මණ හික්බු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣධත්තං සම්පසාදනං -තෙසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිපං පීතිසුඛං දුතියං ඝාතං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පුරිපුරේති පරිප්ථරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

73. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්බු විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ

බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

74. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ උදකරහදෝ ගම්භිරෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ ව න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුප්පවෙ-ඡෙය්‍ය, අථ බෝ තම්භා ව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජිතා තමේව උදකරහදං සිතේන වාරිතා අභිසන්නෙය්‍ය පරිසන්නෙය්‍ය පරිපුරෙය්‍ය පරිප්පරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස සිතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස.

74. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් තියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සත් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙච්ඞි ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ හික්බු ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨතරෝ ව අප්පසමාරම්භතරෝ ව මහප්පලතරෝ ව මහානිසංසතරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහම යි. හික්බුච්ච මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

75. පුන ච පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යත්තං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සනිමා සුඛවිහාරිති තං තතියං කඛානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්තෝති පරිසන්තෝති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

75. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතුව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

76. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ උප්පලිනියං වා පදුමිනියං වා පුණ්ඩරිකිනියං වා අප්පේක-වානි උප්පලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරිකානි වා උදකේ ජාතානි උදකේ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති තානි යාව වග්ගා යාව ච මූලා සීතේන වාරිතා අභිසන්තානි පරිසන්තානි පරිපූරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සීතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස.

76. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් වීලක හෝ රතු නෙළුම් වීලක හෝ සුදු නෙළුම් වීලක හෝ ඇතැම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එකකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මුල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැන ම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්තෝති පරිසන්තෝති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ

පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨකරෝ ව අප්පසමාරම්භකරෝ ව මහප්ඵලකරෝ ව මහානිසංසකරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඔය විදිහම යි. හික්ෂුච මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

77. පුන ව පරං බ්‍රාහ්මණ හික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුඛ්ඛේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛා-සනිපාරිසුද්ධිං චතුක්ථං ඛධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන අප්ඵටං හෝති.

77. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, නැවතත් කියනවා නම් හික්ෂුච සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

78. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ විදානේන චත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විදානේන චත්ථේන අප්ඵටං අස්ස, ඒවමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ හික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන චේතසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන චේතසා පරියෝදානේන අප්ඵටං හෝති. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨකරෝ ව අප්පසමාරම්භකරෝ ව මහප්ඵලකරෝ ව මහානිසංසකරෝ ව.

78. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාඩි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එතකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ වගේ ම යි හික්ෂුච මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි

පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

79. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඵං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රූපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මානාපෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-වු-ඡාදනපරිමද්දනභේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

79. ඒ හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාශ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

80. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මණ්‍ය චේචරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං චක්ඛුමා සුරියෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-වචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණ්‍ය චේචරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රිදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති.

80. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝධී මාණ්ඩ්‍යයක් තියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිටිතුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඩුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා. එතකොට

ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෙරෝඩි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිවිතුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා” කියලා.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රූපී වාතූම්මහාභූතිකෝ මානා-පෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-චු-ඡාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පට්ඨේද්ධං”නිති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ හි සුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්පලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ ච.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්‍රම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

81. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්මහා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රූපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගියා අභිනින්නදියං,

81. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මාදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රුපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මචනවා.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ මුඤ්ජම්භා ඊසිකං පබ්බාභෙය්‍ය. තස්ස ඒවමස්ස: “අයං මුඤ්ජෝ, අයං ඊසිකා අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ, අඤ්ඤා ඊසිකා. මුඤ්ජම්භා ත්වේව ඊසිකා පබ්බාළ්හො”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජනණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ මුඤ්ජනණ ගස යි, මේ තණ ගොබය යි. එතකොට මුඤ්ජනණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජනණ ගසෙන් ම යි තණ ගොබය ඇදල ගත්තේ කියලා.

සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ අසි කෝසියා පබ්බාභෙය්‍ය, තස්ස ඒවමස්ස “අයං අසි, අයං කෝසි, අඤ්ඤෝ අසි, අඤ්ඤා කෝසි, කෝසියාත්වේව අසි පබ්බාළ්හො”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එතකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා.

සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ අහිං කරණධා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඒවමස්ස: අයං අහි, අයං කරණධෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤා කරණධෝ, කරණධා ත්වේව අහි උබ්භතො”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයිපෙට්ටිය. එතකොට නයා අනෙකක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමේති. සෝ ඉමමිහා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිත්තානි රූපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනිත්තද්‍රියං. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨකරෝ ව අප්පසමාරම්භකරෝ ව මහප්ඵලකරෝ ව මහානිසංසකරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ඛුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නො පිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

82. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධා'පි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආචිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඩ්ඛං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේති පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේ'පි චන්දිමසුරියෝ ඒවං මනිද්ධිකෝ ඒවං මහානුභාවේ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන වසං වත්තේති.

82. ඔහු (ඒ භික්ඛුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සලස්වනවා. නො පෙනී

යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිදාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉරිඬි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සළු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ දක්ඛෝ කුම්භකාරෝ වා කුම්භකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැටිටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ දක්ඛෝ දන්තකාරෝ වා දන්තකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇන්දන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ ඇන්දන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇන්දනක යම් ම ආකාරයේ ඇන් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇන් දළ කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ දක්ඛෝ සුවණ්ණකාරෝ වා සුවණ්ණකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය;

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රතක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

ඵවමේව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඵවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුභෝති, ඵකෝ'පි හුත්වා ඛහුධා හෝති, ඛහුධා'පි හුත්වා ඵකෝ හෝති, ආචිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඛිධං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ජනි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ජනි සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසුරියේ ඵවං මහිද්ධිකේ ඵවං මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන චසං චත්තේති. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ සුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨනරෝ ච අප්පසමාරම්භනරෝ ච මහප්පලනරෝ ච මහානිසංසනරෝ ච.

පින්චත් බ්‍රාහ්මණය, අන්ත ඵ් විදිහම යි භික්ඛුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සළස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිදාබැසීමත්, උඩට මතුචීමත් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා. පින්චත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා චැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

83. සෝ ඵවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උහෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ව.

83. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

84. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපට්ඨනෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දම්'පි මුදිංගසද්දම්'පි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දම්'පි, තස්ස ඵවමස්ස: “හේරිසද්දෝ ඉති'පි මුදිංගසද්දෝ ඉති'පි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉති'පි.”

84. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා.

ඵවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්ත-මානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව යේ දුරේ සන්තිකේ ව. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්ඵලනරෝ ව මහානිසංසනරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු

උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

85. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, විතදෝසං වා චිත්තං විතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, විතමෝහං වා චිත්තං විතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

85. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත විතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත විතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත විතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන්

දැන ගන්නවා. දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

86. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, ඉන්ද්‍රී වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුවා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ජේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-චචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකංවා අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය.

86. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්න කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එකකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ, හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි.

සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, විතරාගං වා චිත්තං විතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, විතදෝසං වා චිත්තං විතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, විතමෝහං වා චිත්තං විතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං වා චිත්තං මහග්ගනං වා චිත්තං අමහග්ගනං වා චිත්තං

..... සඋත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං වා චිත්තං
 සමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං වා චිත්තං
 විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුත්තං
 වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති. අයං ඛෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ
 පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨනරෝ ව අප්පසමාරම්භනරෝ ව මහප්ඵලනරෝ
 ව මහානිසංසනරෝ ව.

එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම
 සිතින් පිරිසිඳ දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන්
 දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චීතරාහි සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ
 සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත
 චීතදෝසි සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත
 සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චීතමෝහි සිතක් වශයෙන්
 දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත විසිරුණු සිත
 සමාධිමත් සිත සමාධි රහිත සිත නො දියුණු
 සිත දියුණු සිත එකඟ වෙන සිත
 එකඟ නො වෙන සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත
 කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො
 මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.
 පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු
 උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම්
 මෙය යි.

87. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ
 විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ
 පුබ්බේනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ
 අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඵකම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි
 ජාතියෝ, තිස්සෝ'පි ජාතියෝ, වතස්සෝ'පි ජාතියෝ, පඤ්ච'පි ජාතියෝ,
 දස'පි ජාතියෝ, විසමිපි ජාතියෝ, තිංසමිපි ජාතියෝ, වත්තාරිසමිපි ජාතියෝ,
 පඤ්ඤාසමිපි ජාතියෝ, ජාතිසතමිපි, ජාතිසහස්සමිපි, ජාතිසතසහස්සමිපි;
 අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි
 සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵවන්තාමෝ ඵං ගොත්තෝ ඵං වණ්ණෝ
 ඵවමාහාරෝ ඵං සුබ්දක්ඛපට්ඨංවේදී ඵවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ
 අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵවන්තාමෝ ඵං ගොත්තෝ ඵං වණ්ණෝ

ඒවමානාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිනිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

87. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විචට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විචට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසචල් තැන, එකකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසචල් තැන උපන්නා. එකකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

88. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය තම්භාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ජෙය්‍ය. තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ සකම්භා ගාමං අමුං ගාමං ආග-ණිං. තත්‍ර ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භාපි ගාමා අමුං ගාමං අග-ණිං. තත්‍රාපි ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. සෝ’මිහි තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝ”ති.

88. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මං මගේ

ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙනුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කථාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඩව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමටම නැවත ආවා” කියලා.

ඒවමෙව බෝ බ්‍රාහ්මණ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍රහපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සුඛබේතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං සුඛබේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඒකම්’පි ජාතිං, ද්වේ’පි ජාතියෝ, තිස්සෝ’පි ජාතියෝ, චතස්සෝ’පි ජාතියෝ, පඤ්ච’පි ජාතියෝ, දස’පි ජාතියෝ, විසමිපි ජාතියෝ, තිංසමිපි ජාතියෝ, චත්තාරිසමිපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමිපි ජාතියෝ, ජාතිසතමිපි, ජාතිසහස්සමිපි, ජාතිසතසහස්සමිපි; අනේකේ’පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ’පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ’පි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඒවන්නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවන්නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං සුඛබේතිවාසං අනුස්සරති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨතරෝ ව අප්පසමාරම්භතරෝ ව මහප්පලතරෝ ව මහානිසංසතරෝ ව.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තාම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව

මෙහෙම යි. කුම ඛිම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් වුන වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කැවේ බිව්වේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් වුන වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

89. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපානඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ භීතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත භොන්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පත භොන්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ භීතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

89. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් වුන වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල

සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මදිටු වෙලා, සම්මදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

90. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, මජ්ඣේ සිංඝාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පච්ඡන්තේ’පි නික්ඛමන්තේ’පි රථියා විනිසඤ්චරන්තේ’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්තේ’පි, තස්ස ඒවමස්ස: ඒතේ මනුස්ස ගේහං පච්ඡන්ති. ඒතේ නික්ඛමන්ති. ඒතේ රථියා විනිසඤ්චරන්ති. ඒතේ මජ්ඣේ සිංඝාටිකේ නිසින්තාති.

90. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා.

ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතුපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උපපජ්ජමානේ භීතේ පණීතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ චත භොන්තෝ සත්තා කායදු-චරිතේන සමන්තාගතා, වච්ඡු-චරිතේන සමන්තාගතා,

මනෝදු-වරින්තේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා.

ඉමේ වා පන භොන්තෝ සත්තා කායසුචරින්තේන සමන්තාගතා, වචසුචරින්තේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරින්තේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චට්ඨානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති. අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨකරෝ ව අප්පසමාරම්භකරෝ ව මහප්පලකරෝ ව මහානිසංසකරෝ ව.

ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිටු වෙලා, සම්දිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්,

උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීන වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි.

91. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ යීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමීති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමීති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ඵ්වං ඡානතෝ ඵ්වං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤාණං හෝති. බිණ්ණා ඡාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

91. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ හික්ෂුච ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස්

වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

92. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ, පබ්බතසංඛේපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පූරිසෝ තීරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්’පි සක්ඛරකද්දම්’පි ම-ඡගුම්බම්’පි වරන්තම්’පි තිට්ඨන්තම්’පි. තස්ස ඵ්චමස්ස: අයං බෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා’පි සක්ඛරකද්දා’පි ම-ඡගුම්බා’පි වරන්ති’පි තිට්ඨන්තිපී’ති.

92. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, ඒක මේ වගේදෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳ යි. හරිම ප්‍රසන්න යි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එකකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනත්, සක්බෙල්ලනත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකිනට ලැබෙනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලි, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල.

ඵචමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු ඵ්චං සමාහිතේ විත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය විත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං පජානාති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත

එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

තස්ස මේ ඒවං ජානතෝ ඒවං පස්සතෝ කාමාසවා’පි චිත්තං විමු-චති භවාසවා’පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා’පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

අයං බෝ බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤේ පුරිමේහි යඤ්ඤේහි අප්පට්ඨතරෝ ච අප්පසමාරම්භතරෝ ච මහප්ඵලතරෝ ච මහානිසංසතරෝ ච. ඉමාය ච බ්‍රාහ්මණ යඤ්ඤසම්පදාය අඤ්ඤ යඤ්ඤසම්පදා උත්තරිතරා වා පණිනතරා වා නත්ථි”ති.

පින්වත් බ්‍රාහ්මණය කලින් කියන ලද යාගයන්ට වඩා වැඩකටයුතු අඩු උත්සාහයන් අඩු නමුත් මහත් ප්‍රතිඵල ඇති මහත් ආනිශංස ඇති යාගය නම් මෙය යි. පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, මේ යාග සම්පතට වඩා උත්තරිතර හෝ ප්‍රණිනතර හෝ අන්‍ය වූ යාග සම්පතක් නම් නැ.

93. ඒවං චූත්තෝ කුටදන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවත්තං ඒතදවෝචුං: “අභික්කන්තං හෝ ගෝතම අභික්කන්තං හෝ ගෝතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුළුතස්ස

වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඒවමේව භෝතා ගෝතමේන අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භවන්තං ගෝතමං සරණං ග-ජාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගෝතමෝ ධාරේතු අජ්ජනග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතං. ඒසාහං භෝ ගෝතම සත්ත ව උසභසතානි සත්ත ව වච්ඡතරසතානි, සත්ත ව වච්ඡතරිසතානි, සත්ත ව අජසතානි සත්ත ව උරඛ්භසතානි මුඤ්චාමි, ජීවිතං දේමි. හරිතානි චේව තිණානි බාදන්තු සීතානි ව පානියානි පිචන්තු සීතෝ ව නේසං වාතෝ උපවායතුති.

93. මෙසේ වදාළ විට කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මූලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. මේ මමත් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයක් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයක් සරණ යනවා. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන කුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සළකන සේකවා! භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මං ලොකු ගවයන් හත්සිය දෙනාත්, ගොන්නාම්බන් හත්සිය දෙනාත්, නහඹු වැස්සියන් හත්සිය දෙනාත්, එළුවන් හත්සිය දෙනාත්, තරුණ බැටළුවන් හත්සිය දෙනාත් නිදහස් කරනවා. ජීවිතය දෙනවා. ඔවුන් නිල්තණ කත්වා. සිහිල් පැන් බොත්වා. ඔවුන්ට ද සිහිලැල් පවත් හමත්වා.

94. අප්ථ බෝ භගවා කුටදන්තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ආනුසුඛිඛිකථං කප්ථෙසි සෙය්‍යථිදං? දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං චිකාරං සංකිලේසං නෙක්ඛම්මේ ව ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාසි කුටදන්තං බ්‍රාහ්මණං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනිවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නචිත්තං. අප්ථ බෝ බුද්ධානං සාමුක්ඛකංසිකා ධම්මදේසනා, තං පකාසෙසි: දුක්ඛං සමුදයං නිරෝධං මග්ගං.

94. එතකොට කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා හට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපිළිවෙළ කථාව වදාළා. ඒ කියන්නේ; දන් දීමේ අනුසස් ගැන කථාව, සිල්

රුක්මෙහි අනුසස් ගැන කථාව, සුගතියෙහි උපත ගැන කථාව, කාමයන්හි ඇති පීඩාකාරීබව ගැන කථාව, කෙලෙස් නිසා ඇති වන කීඵට ගැන කථාව, එයින් නික්මීමෙන් ලැබෙන ආනිසංස ගැන කථාව වදාළා. එකකොට යම් වෙලාවක කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා එයට සවන් දීම නිසා යහපත් සිතක් ඇති වුණා ද, මෘදු සිතක් ඇති වුණා ද, නිවරණ බැහැර වුණ සිතක් ඇති වුණා ද, සතුටින් ඔද වැඩුණු සිතක් ඇති වුණා ද, පහන් වූ සිතක් ඇති වුණා ද, එය දැන වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බුදුවරයන් වහන්සේලා ගේ යම් සුවිශේෂී සාමුක්කංසික දේශනාවක් ඇද්ද ඒ කියන්නේ; දුක්ඛාර්ය සත්‍යය, සමුදය ආර්ය සත්‍යය, නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය, දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය යන චතුරාර්ය සත්‍යය වදාළා.

සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං චන්ථං අපගතකාළකං සම්මදේව රජනං පටිග්ගණ්භෙය්‍ය, ඒවමේවං කුට්ඨනස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස තස්මිං යේව ආසනේ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි: යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරෝධධම්මන්ති.

කළු පැල්ලම් නැති පිරිසිදු වස්ත්‍රයකට සායම් පොවද්දී ඉතා හොඳින් ඒ සායම් උරාගන්නේ යම්සේ ද ඒ අයුරින් ම කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා හටත් ඒ ආසනයේ දී ම හේතු ප්‍රත්‍යයන්ගෙන් හට ගන්නා ස්වභාවයෙන් යුතු යමක් ඇද්ද ඒ හේතු ප්‍රත්‍යයන් නැති වීමෙන් ඒවා නිරුද්ධ වී යන ස්වභාවයට අයත් වන්නේ ය කියල කෙලෙස් රහිත වූ අවිද්‍යා මල රහිත වූ දහම් ඇස පහළ වුණා.

95. අථ බෝ කුට්ඨන්තෝ බ්‍රාහ්මණෝ දිට්ඨධම්මෝ පත්තධම්මෝ විදිතධම්මෝ පරියෝගාල්හධම්මෝ තිණ්ණවිචිකිච්චෝ විගතකථංකථෝ වේසාරජ්ජපත්තෝ අපරප්පච්චයෝ සත්ථුසාසනෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: අධිවාසේතු ච මේ භවං ගෝතමෝ ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංසේනාති. අධිවාසේසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

95. එකකොට ධර්මය දැකපු, ධර්මයට පැමිණි, ධර්මය අවබෝධ කළ, ධර්මයෙහි බැසගත්, සැකයෙන් එතෙර වුණ, කෙසේද කෙසේද කියන අවිශ්වාසයෙන් බැහැර වුණ, ආර්ය සත්‍ය ධර්මය තුළ විශාරදභාවටය පත් වුණ, ශාස්තෘ සාසනය තුළ බාහිර උපකාර නො සොයන බවට පත් වුණ කුට්ඨන බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පවසා සිටියා. භවත්

ගෞතමයන් වහන්සේ භික්ෂු සංඝයා සමඟ හෙට දවසෙහි දානය පිණිස මාගේ ආරාධනය පිළිගන්නා සේක්වා!” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දව වැඩ සිටීමෙන් එම ඇරයුම පිළිගෙන වදාළා.

96. අප්ථ ඛේ කුට්ඨකේත්වා බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ, අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමී. අප්ථ ඛේ කුට්ඨකේත්වා බ්‍රාහ්මණෝ තස්සා රත්තියා අච්චයේන සකේ යඤ්ඤවාටේ පණ්ණිකං බාදනීයං භෝජනීයං පටියාදාපෙන්වා භගවතෝ කාලං ආරෝවාපේසි: කාලෝ භෝ ගෝතම, නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

96. ඉන්පසු කුට්ඨක බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ආරාධනය පිළිගෙන වදාළ බව දැන අසුනෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට, ප්‍රදක්ඛිණා කොට පිටත් වුණා. ඉතින් කුට්ඨක බ්‍රාහ්මණයා ඒ රැය ඇවෑමෙන් තම යාග ශාලාවේ වැළඳිය යුතු, අනුභව කළ යුතු ප්‍රණීත වූ දන්පැන් සකසා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දන්පැන් පිළියෙළ කොට තිබෙනවා. දැන් වඩින්නට කාලය යි” කියලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැව්වා.

97. අප්ථ ඛේ භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙන්වා පත්තච්චරමාදායං සද්ධිං භික්ඛුසංඝේන යේන කුට්ඨකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස යඤ්ඤවාටෝ තේනුපසංකමී. උපසංකමිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අප්ථ ඛේ කුට්ඨකේත්වා බ්‍රාහ්මණෝ බුද්ධස්පමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිකේන බාදනීයේන භෝජනීයේන සහත්වා සන්තප්පේසි සම්පචාරේසි. අප්ථ ඛේ කුට්ඨකේත්වා බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං භුත්තාචිං චිත්තිපත්තපාණිං අඤ්ඤතරං නිචං ආසනං ගහෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නං ඛේ කුට්ඨකං බ්‍රාහ්මණං භගවා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙන්වා සමාදපෙන්වා සමුත්තේපෙන්වා සම්පහංසෙන්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමීති.

97. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සමයෙහි සිවුරු හැඳ පොරොවා, පාසිවුරු ගෙන භික්ෂු සංඝයා සමඟ කුට්ඨක බ්‍රාහ්මණයා ගේ යාග ශාලාව වෙත වැඩම කළා. වැඩම කොට පණවන ලද ආසනයෙහි වැඩ සිටියා. එකකොට කුට්ඨක බ්‍රාහ්මණයා බුදු රජුන් ප්‍රමුඛ වූ භික්ෂු සංඝයා ප්‍රණීත වූ වළඳන, අනුභව කරන දැයින් සිය අතින් මනා කොට පිළිගැන්වුවා. හොඳින් පැවරුවා. ඊට පස්සේ කුට්ඨක බ්‍රාහ්මණයා වළඳා අවසන් කොට පාත්‍රයෙන්

බැහැර වූ අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසළින් එක්තරා මිටි අසුනක් ගෙන එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩි වුණ කුට්ඨනසුත බ්‍රාහ්මණයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්ම කථාවෙන් කරුණු පැහැදිලි කරවලා, සමාදන් කරවලා, උත්සාහවත් කරවලා, සතුටු කරවලා, අසුණෙන් නැගිට නික්ම වදාළා.

කුට්ඨනසුතනං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.
පස්චෙනි කුට්ඨනසුතය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

6 .

මහාලිසුත්තං

මහාලි ලිච්ඡවී හට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුත්තං ඒකං සමයං භගවා වේසාලියං විහරති මහාවනේ කුටාගාරසාලායං.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ විශාලා මහනුවර මහාවනයේ කුටාගාර ශාලාවේ.

තේන ඛෝ පන සමයේන සම්බහුලා කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා වේසාලියං පටිවසන්ති කේතව්දේව කරණියේන. අස්සෝසුං ඛෝ තේ කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා, “සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ සක්‍යපුත්තෝ සක්‍යාකුලා පබ්බජිතෝ වේසාලියං විහරති කුටාගාරසාලායං. තං ඛෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා පවේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිමකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු ඛෝ පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හෝති”ති.

ඒදිනවල ම කොසොල් රට වාසී රාජ්‍යතාන්ත්‍රික බොහෝ බ්‍රාහ්මණයන් ද, මගධ රට වාසී රාජ්‍යතාන්ත්‍රික බොහෝ බ්‍රාහ්මණයන් ද, කිසියම් කටයුත්තක් පිණිස විශාලා මහනුවරට ඇවිත් වාසය කළා. ඒ කොසොල් රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයන්ටත්, මගධ රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයන්ටත් මෙය අසන්ට ලැබුණා. “අන්ත ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ විශාලා මහනුවර කුටාගාර ශාලාවේ වැඩ ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත්

චන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ චන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න චන සේක! සුගත චන සේක! ලෝකවිදු චන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී චන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං චන සේක! බුද්ධ චන සේක! භගවා චන සේක! උත්චහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බමුණ් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උත්චහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කළාණ වූත්, මැද කළාණ වූත්, අවසානය කළාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බබ්බර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද” කියලා.

2. අප බෝ තේ කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා යේන මහාවනං කුටාගාරසාලා තේනුපසංකමිංසු. තේන බෝ පන සමයේන ආයස්මා නාගිතෝ භගවතෝ උපට්ඨාකෝ හෝති. අප බෝ තේ කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණදුතා යේනායස්මා නාගිතෝ තේනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්වා ආයස්මත්තං නාගිතං ඒතදවෝචුං: “කහං නු බෝ හෝ නාගිත, ඒතරහි සෝ භවං ගෝතමෝ විහරති? දස්සනකාමා හි මයං තං භවත්තං ගෝතමන්ති.”

2. ඉතින් ඒ කොසොල් රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයනුත්, මගධ රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයනුත් මහවනයේ කුටාගාර ශාලාව වෙත පැමිණිණා. ඒ කාලයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ උපස්ථායක වශයෙන් සිටියේ ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්. ඉතින් ඒ කොසොල් රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයනුත්, මගධ රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයනුත් ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන් වෙත පැමිණිණා. පැමිණිලා ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් නාගිතයෙනි, දැන් ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වැඩ ඉන්නේ කොහේ ද? අපි ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට කැමැතියි.”

“අකාලෝ බෝ ආවුසෝ භගවත්තං දස්සනාය. පටිසල්ලීනෝ භගවා”ති.

“ආයුෂ්මතුනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මේ කාලය නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් භාවනාවෙනුයි වැඩ සිටින්නේ.”

අථ ඛෝ තේ කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණද්‍රතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණද්‍රතා තත්ථෙව ඒකමන්තං නිසීදිංසු: “දිස්වා’ව මයං තං භවන්තං ගෝතමං ගමිස්සාමා”ති.

එතකොට ඒ කොසොල් රට වැසි බ්‍රාහ්මණ ද්‍රතයනුත්, මගධ රට වැසි බ්‍රාහ්මණ ද්‍රතයනුත් “අපි ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේව බැහැ දැකලම යි යන්නේ” කියලා එතැන ම එකත්පස්ව වාඩි වුණා.

3. ඔට්ටද්ධෝ’පි ලිච්ඡවී මහනියා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං යේන මහාවනං කුටාගාරසාලා යේනායස්මා නාගිතෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා ආයස්මන්තං නාගිතං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි. ඒකමන්තං ධීතෝ ඛෝ ඔට්ටද්ධෝපි ලිච්ඡවී ආයස්මන්තං නාගිතං ඒතදවෝච: “කහං නු ඛෝ හෝ නාගිත, ඒතරහි සෝ භගවා විහරති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ? දස්සනකාමා හි මයං තං භගවන්තං අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධන්ති.”

3. ඔට්ටද්ධ ලිච්ඡවීත් මහත් ලිච්ඡවී පිරිසක් සමග මහාවනයේ කුටාගාර ශාලාවට ගොස් ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන් වෙත පැමිණුනා. පැමිණිලා ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට ආදරයෙන් වන්දනා කොට එකත්පස්ව සිටගත්තා. එකත්පස්ව සිටි ඔට්ටද්ධ ලිච්ඡවීතුමා ද ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් නාගිතයෙනි, දැන් ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රාජාණන් වහන්සේ වැඩ ඉන්නේ කොහේ ද? අපි ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රාජාණන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට කැමැතියි.”

“අකාලෝ ඛෝ මහාලි භගවන්තං දස්සනාය. පටිසල්ලිතෝ භගවා”ති. ඔට්ටද්ධෝපි ලිච්ඡවී තත්ථෙව ඒකමන්තං නිසීදි: “දිස්වා’ව අහං තං භගවන්තං ගමිස්සාමි අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධන්ති.”

“පින්වත් මහාලි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මේ කාලය නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැන් භාවනාවේනුයි වැඩ සිටින්නේ.” එතකොට ඔට්ටද්ධ ලිච්ඡවී තුමා ද “අපි ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රාජාණන් වහන්සේ බැහැ දැකලම යි යන්නේ” කියලා එතැන ම එකත්පස්ව වාඩි වුණා.

4. අථ ඛෝ සීහෝ සමණුද්දේසෝ යේනායස්මා නාගිතෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා ආයස්මන්තං නාගිතං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි. ඒකමන්තං ධීතෝ ඛෝ සීහෝ සමණුද්දේසෝ ආයස්මන්තං නාගිතං

ඒතදවෝච: “ඒතේ භන්තේ කස්සප, සම්බහුලා කෝසලකා ච බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණදුතා ඉධුපසංකන්තා භගවන්තං දස්සනාය. ඔට්ඨද්ධෝ’පි ලිච්ඡවී මහනියා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං ඉධුපසංකන්තෝ භගවන්තං දස්සනාය. සාධු භන්තේ කස්සප ලහනං ඒසා ජනතා භගවන්තං දස්සනාය”ති.

4. එතකොට සීහ සාමණේරයන් ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන් වෙත එළඹුනා. එළඹ ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට වන්දනා කොට එකත්පස්ව සිටගත්තා. එකත්පස්ව සිටගත් සීහසාමණේරයන් ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන්ට මෙහෙම කිව්වා. “ස්වාමීනී, කාශ්‍යපයන් වහන්ස, කොසොල්ලට වැසි බොහෝ බ්‍රාහ්මණ දුතයිනුත්, මගධරට වැසි බොහෝ බ්‍රාහ්මණ දුතයිනුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මෙහි ඇවිත් ඉන්නවා. ඒ වගේ ම ඔට්ඨද්ධ ලිච්ඡවීතුමාත් මහත් ලිච්ඡවී පිරිසක් සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මෙහි ඇවිත් ඉන්නවා. ඉතින් ස්වාමීනී කාශ්‍යපයන් වහන්ස, ඒ පිරිසට භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට ලැබුණොත් ඉතා හොඳ යි.

තේන හි සීහ, ත්වඤ්ඤේව භගවතෝ ආරෝචෙතීති. ඒවං භන්තේති බෝ සීහෝ සමණුද්දේසෝ ආයස්මතෝ නාගිතස්ස පටිස්සුත්වා යේන භගවා තේනුපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි. ඒකමන්තං යීතෝ බෝ සීහෝ සමණුද්දේසෝ භගවන්තං. ඒතදවෝච: “ඒතේ භන්තේ, සම්බහුලා කෝසලකා ච බ්‍රාහ්මණදුතා මාගධකා ච බ්‍රාහ්මණදුතා ඉධුපසංකන්තා භගවන්තං දස්සනාය, ඔට්ඨද්ධෝ’පි ලිච්ඡවී මහනියා ලිච්ඡවිපරිසාය සද්ධිං ඉධුපසංකන්තෝ භගවන්තං දස්සනාය. සාධු භන්තේ ලහනං ඒසා ජනතා භගවන්තං දස්සනාය”ති.

එසේ වී නම් සීහ, ඔබ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැනුම් දෙන්න. එසේය ස්වාමීනී කියල සීහ සාමණේරයන් ආයුෂ්මත් නාගිත තෙරුන් හට පිළිතුරු දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට එකත්පස්ව සිට ගත්තා. එකත්පස්ව සිටි සීහ සාමණේරයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “ස්වාමීනී, කොසොල්ලට වැසි බොහෝ බ්‍රාහ්මණ දුතයිනුත්, මගධරට වැසි බොහෝ බ්‍රාහ්මණ දුතයිනුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මෙහි ඇවිත් ඉන්නවා. ඒ වගේ ම ඔට්ඨද්ධ ලිච්ඡවීතුමාත් මහත් ලිච්ඡවී පිරිසක් සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට මෙහි ඇවිත් ඉන්නවා. ඉතින් ස්වාමීනී, ඒ පිරිසට භාග්‍යවතුන් වහන්සේව බැහැ දකින්නට ලැබුණොත් ඉතා හොඳ යි.

“තේන හි සීහ විහාරපච්ඡායායං ආසනං පඤ්ඤපේති”ති.

“එහෙමනම් සීහයෙනි, විහාරය ඉදිරිපස සෙවණෙහි ආසනයක් පණවන්න.”

“ඒවං හන්තෙ”ති ඛෝ සීහෝ සමණුද්දේසෝ හගවතෝ පටිස්සුත්වා විහාරපච්ඡායායං ආසනං පඤ්ඤපේසි. අථ ඛෝ හගවා විහාරා නික්ඛම්ම විහාරපච්ඡායායං පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි.

“එසේය ස්වාමීනී” කියල සීහ සාමණේරයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දී විහාරය ඉදිරිපස සෙවණෙහි ආසනයක් පැණුවවා. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුටියෙන් නික්ම කුටිය ඉදිරිපස සෙවණෙහි පණවන ලද අසුනෙහි වැඩ සිටියා.

5. අථ ඛෝ තේ කෝසලකා ව බ්‍රාහ්මණද්දතා මාගධකා ව බ්‍රාහ්මණද්දතා යේන හගවා තේනුපසංකම්භු. උපසංකම්ත්වා හගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං චිතිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදිංසු. ඔට්ඨද්ධෝ’පි ලිච්ඡවී මහනියා ලිච්ඡවී පාරිසාය සද්ධිං යේන හගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා හගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ ඔට්ඨද්ධෝ ලිච්ඡවී හගවන්තං ඒතදවෝච:

5. එතකොට කොසොල් රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයින්, මගධ රට වැසි බ්‍රාහ්මණ දූතයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණුනා. පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහේ යෙදිලා එකත්පස්ව වාඩිවුණා. ඔට්ඨද්ධ ලිච්ඡවීතුමා ද මහත් වූ ලිච්ඡවී පිරිස සමග භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණුනා. පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කොට එකත්පස්ව වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩි වුණ ඔට්ඨද්ධ ලිච්ඡවී තුමා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා.

පුරිමානි හන්තේ දිවසානි පුරිමතරානි සුනක්ඛන්තෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ යේනාහං තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා මං ඒතදවෝච: යදග්ගේ අහං මහාලි, හගවන්තං උපනිස්සාය විහරාමි න චිරං තිණි වස්සානි, දිබ්බානි හි ඛෝ රූපානි පස්සාමි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි. නෝ ව ඛෝ දිබ්බානි සද්දානි සුණාමි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානී”ති. සන්තානෝච නු ඛෝ හන්තේ සුනක්ඛන්තෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ දිබ්බානි සද්දානි නාස්සෝසි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි උදාහු අසන්තානී”?ති.

ස්වාමීනී, ඊයේ දවසෙන් ඊට කලින් දවස්වලත් සුනක්ඛත්ත ලිච්ඡවී පුත්‍රයා මා වෙත ආවා. ඇවිදින් මට මේකරුණ කීවා. “මහාලි, දන්තවා ද? මං භාග්‍යවතුන් වහන්සේව ඇසුරු කරමින් තුන් අවුරුද්දකට වැඩි නැති කාලයක් වාසය කළා. ඒ කාලෙ දී මං කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැක්කා. නමුත් මං කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද නම් ඇසුවේ නෑ” කියලා. ඉතින් ස්වාමීනී, සුනක්ඛත්ත ලිච්ඡවී පුත්‍රයා කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් තිබෙන්නා වූම දිව්‍ය ශබ්දයන් ද ඇසුවේ නැත්තේ? එහෙම නැත්නම් නැත්තා වූම දිව්‍ය ශබ්දයන් ද?

“සන්තානේව ඛෝ මහාලි සුනක්ඛත්තෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ දිබ්බානි සද්දානි නාස්සෝසි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි නෝ අසන්තානී”ති.

“පින්වත් මහාලි, සුනක්ඛත්ත ලිච්ඡවී පුත්‍රයා කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් තිබෙන්නා වූම දිව්‍ය ශබ්දයන් තමයි ඇසුවේ නැත්තේ. එහෙම නැතිව දිව්‍ය ශබ්දයන් නැතිකමට නොවේ.”

6. කෝ නු ඛෝ භන්තේ හේතු කෝ පච්චයෝ, යේන සන්තානේව සුනක්ඛත්තෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ දිබ්බානි සද්දානි නාස්සෝසි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි නෝ අසන්තානී?”ති.

6. “ස්වාමීනී, එහෙම නම් සුනක්ඛත්ත ලිච්ඡවී පුත්‍රයා ඇසුවේ නැත්තේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් තිබෙන්නා වූම දිව්‍ය ශබ්ද නම්, ඒ වගේ ම නො තිබෙන්නා වූ දිව්‍ය ශබ්ද නොවේ නම් එයට හේතුව කුමක් ද? ප්‍රත්‍ය කුමක් ද?”

“ඉධ මහාලි භික්ඛුනෝ පුරත්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච ඛෝ දිබ්බානං සද්දානං සචණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ පුරත්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිහි දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච ඛෝ දිබ්බානං සද්දානං සචණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. පුරත්ථිමාය දිසාය දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි, නෝ ච ඛෝ දිබ්බානි සද්දානි සුඤ්ඤානි පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒචං හේතං මහාලි

හෝති භික්ඛුනෝ පුරන්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං.

“පින්වත් මහාලි, මෙහිලා භික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍යමය රූප දැකීම පිණිස පමණක් යොමු කොට වඩනු සමාධියක් තියෙනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්දයන් ඇසීම පිණිස එහෙම සමාධියක් වඩල නෑ. එකකොට ඔහු පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස පමණක් සමාධිය වඩල තියෙන විට පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්දයන් ඇසීම පිණිස සමාධිය වඩල නැති කොට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දකිනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද අසන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලි, භික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස පමණක් සමාධිය වඩල තියෙද්දී කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීමට සමාධිය වඩල නො තිබෙන කොට එහෙම තමයි.

7. සුත ච පරං මහාලි භික්ඛුනෝ දක්ඛිණාය දිසාය පච්ඡිමාය දිසාය උත්තරාය දිසාය උද්ධමධෝ නිරියං. ඒකංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ උද්ධමධෝ නිරියං. ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං. උද්ධමධෝ නිරියං. දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමූපසංහිතානි රජනීයානි, නෝ ච බෝ දිබ්බානි සද්දානි සුණාති පියරූපානි කාමූපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒචං හේතං. මහාලි හෝති භික්ඛුනෝ දක්ඛිණාය දිසාය උද්ධමධෝ නිරියං. ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං.

7. තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලි, හික්ෂුව දකුණු දිශාවේ බටහිර දිශාවේ උතුරු දිශාවේ උඩ යට හරහට දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍යමය රූප දැකීම පිණිස පමණක් යොමු කොට වඩිපු සමාධියක් තියෙනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්දයන් ඇසීම පිණිස එහෙම සමාධියක් වඩල නෑ. එතකොට ඔහු කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස පමණක් උඩ යට හරහට සමාධිය වඩල තියෙන විට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්දයන් ඇසීම පිණිස සමාධිය වඩල නැති කොට උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දකිනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද අසන්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලි, හික්ෂුව දකුණු දිශාවේ උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස පමණක් සමාධිය වඩල තියෙද්දී කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීමට සමාධිය වඩල නො තිබෙන කොට එහෙම තමයි.

8. ඉඳ මහාලි හික්ඛුනෝ පුරන්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ පුරන්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. පුරන්ථිමාය දිසාය දිබ්බානි සද්දානි සුණාති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි, නෝ ච බෝ දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒචං හේතං මහාලි හෝති හික්ඛුනෝ පුරන්ථිමාය දිසාය ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

8. තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලි, මෙහිලා හික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍යමය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පමණක් යොමු කොට වඩිපු සමාධියක්

නියෙනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස එහෙම සමාධියක් වඩල නෑ. එතකොට ඔහු පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පෙරදිග දිශාවට පමණක් සමාධිය වඩල නියෙන විට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස සමාධිය වඩල නැති කොට පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද පමණක් අසනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දකින්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලි, භික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පමණක් සමාධිය වඩල නියෙද්දී කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීමට සමාධිය වඩල නො තිබෙන කොට එහෙම තමයි.

9. පුන ච පරං මහාලි භික්ඛුනෝ දක්ඛිණාය දිසාය පච්ඡිමාය දිසාය උත්තරාය දිසාය උද්ධමධෝ නිරියං ඒකංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානි රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ දක්ඛිණාය දිසාය උද්ධමධෝ නිරියං ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං. උද්ධමධෝ නිරියං දිබ්බානි සද්දානි සුණාති පියරූපානි කාමූපසංහිතානි රජනීයානි, නෝ ච බෝ දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමූපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒවං හේතං මහාලි හෝති භික්ඛුනෝ දක්ඛිණාය දිසාය උද්ධමධෝ නිරියං ඒකංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානං සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං, නෝ ච බෝ දිබ්බානං රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීයානං.

9. තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලි, භික්ෂුව දකුණු දිශාවේ බටහිර දිශාවේ උතුරු දිශාවේ උඩ යට හරහට දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍යමය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පමණක් යොමු කොට වඩපු සමාධියක් නියෙනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස එහෙම සමාධියක් වඩල නෑ.

එතකොට ඔහු කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පමණක් උඩ යට හරහට සමාධිය වඩල තියෙන විට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීම පිණිස සමාධිය වඩල නැති කොට උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද අසනවා. නමුත් කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දකින්නේ නෑ. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලි, හික්ෂුව දකුණු දිශාවේ උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය ශබ්ද ඇසීම පිණිස පමණක් සමාධිය වඩල තියෙද්දී කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය රූප දැකීමට සමාධිය වඩල නො තිබෙන කොට එහෙම තමයි.

10. ඉඬ මහාලි හික්ෂුනෝ පුරන්ථිමාය දිසාය උභයංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ පුරන්ථිමාය දිසාය උභයංසභාවිතේ සමාධිමිති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. පුරන්ථිමාය දිසාය දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි, දිබ්බානි ච සද්දානි සුණාති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒවං හේතං මහාලි හෝති හික්ෂුනෝ පුරන්ථිමාය දිසාය උභයංසභාවිතේ සමාධිමිති දිබ්බානඤ්ච රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානඤ්ච සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

10. පින්වත් මහාලි, මෙහිලා හික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දැකීම පිණිසත්, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්ද ඇසීම පිණිසත් යන දෙපැත්තට ම යොමු කරන ලද සමාධියක් වඩල තියෙනවා. එතකොට ඔහු පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දැකීම පිණිස වගේ ම, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්ද ඇසීම පිණිසත් යන ඒ දෙයංශයට ම යොමු කොට සමාධිය වඩන ලද හෙයින් පෙරදිග දිශාවෙන්, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දකිනවා. කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත්

අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්දත් අසනවා. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලී, හික්ෂුව පෙරදිග දිශාවේ කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූප දැකීම පිණිසත්, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ඇසීම පිණිසත් යන දෙයංශයට ම යොමු කොට වඩන ලද සමාධියක් ඇති විට එහෙම තමයි.

11. සුන ව පරං මහාලී භික්ඛුනෝ දක්ඛිණාය දිසාය පච්ඡිමාය දිසාය උත්තරාය දිසාය උද්ධමධෝ තිරියං උභයංසභාවිතෝ සමාධි හෝති දිබ්බානස්ථ රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානස්ථ සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. සෝ දක්ඛිණාය දිසාය උද්ධමධෝ තිරියං උභයංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානස්ථ රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානස්ථ සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං. උද්ධමධෝ තිරියං දිබ්බානි රූපානි පස්සති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි, දිබ්බානි ව සද්දානි සුණාති පියරූපානි කාමුපසංහිතානි රජනීයානි. තං කිස්ස හේතු: ඒවං හේතං මහාලී හෝති භික්ඛුනෝ උද්ධමධෝ තිරියං උභයංසභාවිතෝ සමාධිමිති දිබ්බානස්ථ රූපානං දස්සනාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං, දිබ්බානස්ථ සද්දානං සවණාය පියරූපානං කාමුපසංහිතානං රජනීයානං.

11. තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලී, දකුණු දිශාවේ බටහිර දිශාවේ උතුරු දිශාවේ උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දැකීම පිණිසත්, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්ද ඇසීම පිණිසත් යන දෙපැත්තට ම යොමු කරන ලද සමාධියක් වඩල තියෙනවා. එතකොට ඔහු දකුණු දිශාවේ උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දැකීම පිණිස වගේ ම, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්ද ඇසීම පිණිසත් යන ඒ දෙයංශයට ම යොමු කොට සමාධිය වඩන ලද හෙයින් උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ රූපයන් දකිනවා. කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප වූත් දිව්‍ය වූ ශබ්දත් අසනවා. ඒකට හේතුව කුමක් ද? පින්වත් මහාලී, හික්ෂුව උඩ යට හරහට කැමැත්ත ඇති කරවන්නා වූ, සිත් අලවන්නා වූ, ප්‍රිය මනාප

චූත් දිව්‍ය චූ රූප දැකීම පිණිසත්, කැමැත්ත ඇති කරවන්නා චූ, සිත් අලවන්නා චූ, ප්‍රිය මනාප චූත් දිව්‍ය චූ ඇසීම පිණිසත් යන දෙයංගයට ම යොමු කොට වඩන ලද සමාධියක් ඇති විට එහෙම තමයි.

අයං බෝ මහාලි හේතු අයං පච්චයෝ, යේන සන්තානෝච සුනක්ඛන්තෝ ලිච්ඡවිජුත්තෝ දිබ්බාති සද්දාති නාස්සෝසි පියරූපාති කාමූපසංහිතාති රජනියාති නෝ අසන්තාති”ති.

පින්වත් මහාලි, සුනක්ඛත්ත ලිච්ඡවී පුත්‍රයා කැමැත්ත ඇති කරවන්නා චූ, සිත් අලවන්නා චූ, ප්‍රිය මනාප චූත් නො තිබෙන්නා චූ නොව තිබෙන්නා චූම දිව්‍ය ශබ්දයන් ඇසුවේ නැත්තේ නම් එයට හේතුව මෙය යි. ප්‍රත්‍යය මෙය යි.”

12. “ඒතාසං නුන භන්තේ සමාධිභාවනානං සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු භගවති බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති”ති.

12. “ස්වාමීනී, භික්ෂූන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත බ්‍රහ්මචාරීච වාසය කරන්නේ ඔය සමාධි භාවනාවන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස කියල යි මට හිතෙන්නේ.”

13. න බෝ මහාලි, ඒතාසං සමාධිභාවනානං සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති. අත්ථි බෝ මහාලි, අඤ්ඤේ ධම්මා උත්තරිතරා ච පණීතතරා ච යේසං සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං චරන්තිති.

13. නැත, පින්වත් මහාලි, ඔය සමාධි භාවනාවන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂූන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙන්නේ නෑ. පින්වත් මහාලි, එයට වඩා උත්තරිතර චූත්, ප්‍රණීතතර චූත්, අන්‍ය චූ ධර්මයන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස යි මා වෙත භික්ෂූන් වහන්සේලා බඹසර රකින්නේ.

14. කතමේ පන තේ භන්තේ ධම්මා උත්තරිතරා ච පණීතතරා ච යේසං සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු භගවති බ්‍රහ්මචරියං චරන්තිති.

14. ස්වාමීනී, ඒ යම් දෙයක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි භික්ෂූන් වහන්සේලා බඹසර රකිනවා නම් වඩාත් උත්තරිතර චූත්, ප්‍රණීතතර චූත් ඒ ධර්මයන් මොනවා ද?

15. ඉධ මහාලී, භික්ඛු තිණ්ණං සංයෝජනානං පරික්ඛයා සෝතාපන්නෝ හෝති අවිනිපාතධම්මෝ, නියතෝ සම්බෝධිපරායණෝ. අයංපි බෝ මහාලී, ධම්මෝ උත්තරීතරෝ ච පඤ්ඤාතරෝ ච යස්ස සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං වරන්ති.

15. පින්වත් මහාලී, මෙහිලා භික්ෂුව සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන්, සෝවාන් වෙනවා. අපායෙහි නො වැටෙන ස්වභාවයට පත් වෙනවා. නියත වශයෙන් ම අමාමභ නිවන පිහිට කොට ඉන්නවා. පින්වත් මහාලී, යමක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂුන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙනවා නම්, මෙයත් ඒ උත්තරීතර වූත්, ප්‍රඤ්ඤාතර වූත් ධර්මයක් තමයි.

පුනවපරං මහාලී, භික්ඛු තිණ්ණං සංයෝජනානං පරික්ඛයා රාගදෝසමෝහානං තනුක්කා සකදාගාමී හෝති සකිද්දෙව ඉමං ලෝකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරෝති. අයම්පි බෝ මහාලී, ධම්මෝ උත්තරීතරෝ ච පඤ්ඤාතරෝ ච යස්ස සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං වරන්ති.

තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලී, භික්ෂුව සංයෝජන තුනක් ක්ෂය කිරීමෙන් රාග ද්වේශ මෝහයන් ගේ තුනී වීමෙන් සකදාගාමී වෙනවා. එතකොට එක්වරක් පමණක් මේ ලෝකයට පැමිණිලා දුක් අවසන් කරනවා (පිරිනිවන් පානවා). පින්වත් මහාලී, යමක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂුන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙනවා නම්, මෙයත් ඒ උත්තරීතර වූත්, ප්‍රඤ්ඤාතර වූත් ධර්මයක් තමයි.

පුනවපරං මහාලී, භික්ඛු විරම්භාගියානං සංයෝජනානං පරික්ඛයා විපපාතිකෝ හෝති තත්ථ පරිනිබ්බාසී අනාවත්තිධම්මෝ තස්මා ලෝකා. අයම්පි බෝ මහාලී, ධම්මෝ උත්තරීතරෝ ච පඤ්ඤාතරෝ ච යස්ස සච්ඡිකිරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං වරන්ති.

තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලී, භික්ෂුව කාම ලෝකයෙහි බැඳ තබන විරම්භාගීය සංයෝජනයන් ක්ෂය කරලා විපපාතිකව බඹ ලොව උපදින කෙනෙක් වෙනවා. ඒ ලෝකයෙන් නැවතත් කාමලොවට නො පැමිණෙන ස්වභාවයෙන් යුතුව එහි ම පිරිනිවන් පානවා. පින්වත් මහාලී, යමක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂුන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙනවා නම්, මෙයත් ඒ උත්තරීතර වූත්, ප්‍රඤ්ඤාතර වූත් ධර්මයක් තමයි.

පුනච්ඡරං මහාලි, භික්ඛු අසවානං ඛයා අනාසවං චේතෝවිමුක්තිං පඤ්ඤා විමුක්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පි ඛෝ මහාලි, ධම්මෝ උත්තරිතරෝ ව පණීතතරෝ ව යස්ස සච්ඡිකරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති.

තච දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් මහාලි, භික්ෂුව ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීමෙන්, ආශ්‍රව රහිත වූ චේතෝ විමුක්තියත්, ප්‍රඥා විමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය ප්‍රඥාවෙන් සාක්ෂාත් කරලා එයට පැමිණ වාසය කරනවා. පින්වත් මහාලි, යමක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂුන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙනවා නම්, මෙයත් ඒ උත්තරීතර වූත්, ප්‍රණීතතර වූත් ධර්මයක් තමයි.

ඉමේ ඛෝ තේ මහාලි, ධම්මා උත්තරීතරා ව පණීතතරා ව යේසං සච්ඡිකරියාහේතු භික්ඛු මයි බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති”ති.

පින්වත් මහාලි, යමක් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස භික්ෂුන් වහන්සේලා මා වෙත බඹසර හැසිරෙනවා නම්, මේවා ඒ උත්තරීතර වූත්, ප්‍රණීතතර වූත් ධර්මයන් තමයි.

16. “අත්ථි පන භන්තේ මග්ගෝ, අත්ථි පටිපදා ඒතේසං ධම්මානං සච්ඡිකරියායා?”ති.

16. “ස්වාමීනී, මෙම ධර්මයන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස මාර්ගයක් තිබෙනවා ද? ප්‍රතිපදාවක් තිබෙනවා ද?”

“අත්ථි ඛෝ මහාලි, මග්ගෝ, අත්ථි පටිපදා, ඒතේසං ධම්මානං සච්ඡිකරියායා”ති.

“පින්වත් මහාලි, මෙම ධර්මයන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස මාර්ගයක් තිබෙනවා. ප්‍රතිපදාවක් තිබෙනවා.”

17. “කතමෝ පන භන්තේ මග්ගෝ, කතමා පටිපදා, ඒතේසං ධම්මානං සච්ඡිකරියායා?”ති.

17. “ස්වාමීනී, මෙම ධර්මයන් සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස තිබෙන්නා වූ මාර්ගය කුමක් ද? ප්‍රතිපදාව කුමක් ද?”

“අයමේව අරියෝ අට්ඨංගිකෝ මග්ගෝ, සෙය්‍යථිදං? සම්මාදිට්ඨි, සම්මාසංකප්පෝ, සම්මාවාචා, සම්මාකම්මන්තෝ, සම්මාආජීවෝ, සම්මාවායාමෝ, සම්මාසනි, සම්මාසමාධි. අයං ඛෝ මහාලි මග්ගෝ, අයං පටිපදා, ඒතේසං සච්ඡිකිරියාය.

“ඒ මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ම යි. ඒ කියන්නේ: සම්මාදිට්ඨිය, සම්මා සංකල්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සනි, සම්මා සමාධි යන මෙය යි. පින්වත් මහාලි, ඒ ධර්මයන් සාක්ෂාත් කිරීමේ මාර්ගය මෙය යි. ප්‍රතිපදාව මෙය යි.

18. ඒකමිදානං මහාලි සමයං කෝසම්බියං විහරාමි සෝමිතාරාමේ. අථ ඛෝ ද්වේ පබ්බජිතා මණ්ඩිස්සෝ ව පරිබ්බාජකෝ ජාලියෝ ව දාරුපත්තිකත්තේවාසී යේනාහං තේනුපසංකම්ඃසු. උපසංකම්ත්වා මම සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනියං කථං සරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨංසු. ඒකමන්තං ධීතා ඛෝ තේ ද්වේ පබ්බජිතා මං ඒතදවෝචුං. “කින්නුඛෝ ආවුසෝ ගෝතම, තං ජීවං තං සරීරං? උදාහු අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං?”න්ති.

18. පින්වත් මහාලි, එක් කාලයක මා වාසය කළේ කොසඹෑ නුවර සෝමිතාරාමයේ. එකකොට මණ්ඩිස්ස කියන පිරිවැජියාත්, දාරුපත්තික ගේ ගෝලයෙක් වන ජාලියත් යන පැවිද්දන් දෙදෙනා මා ළඟට පැමිණුනා. පැමිණිලා මා සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ නිමවා එකත්පස්ව සිට ගත්තා. එකත්පස්ව සිටගත් ඒ පැවිද්දන් දෙදෙනා මට මෙහෙම කිව්වා. “ආයුෂ්මත් ගෞතමයෙනි, ඒ ජීවය ම ද ඒ ශරීරය වන්නේ? එහෙම නැත්නම් ජීවය වෙන එකක් ද? ශරීරය වෙන එකක් ද?” කියල.

“තේන භාවුසෝ සුණාථ සාධුකං මනසි කරෝථ භාසිස්සාමි”ති.

“එසේනම් ආයුෂ්මතුනි, සවන් යොමා අසන්න. හොඳින් මෙනෙහි කරන්න. මා කියා දෙන්නම්.”

“ඒවමාවුසෝ”ති ඛෝ තේ ද්වේ පබ්බජිතා මම පච්චස්සෝසුං. අහං ඒතදවෝචං:

“එසේය ආයුෂ්මතුනි” කියා ඒ පැවිද්දන් දෙදෙනා මට පිළිතුරු දුන්නා. මං මෙකරුණ පැවසුවා.

19. ඉධාචුසෝ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ (යථා සාමඤ්ඤඵලේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං)

19. ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා තථාගත වූ අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක (සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ විස්තර වන ආකාරයට ම විස්තර කළ යුතු ය.)

තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස ජිති ජායති. ජිතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති

ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ශ්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ශ්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිදෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතු ව සැපක් විඳිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

20. සෝ විවි-ව කාමේහි විවි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං ජිතිසුඛං පට්ඨං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන ජිතිසුඛේන අභිසන්දේනි පරිසන්දේනි පරිසුරේනි පරිප්ඵරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන ජිතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

20. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ශ්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ශ්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ශ්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

සෙය්‍යථාපි ආචුසෝ දක්ඛෝ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයචුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්ඵෝසකං පරිප්ඵෝසකං සන්දෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි සේනාභානුගතා සේනාභපරේතා සන්තර්ඛාහිර පුටා සේනහේන න ව පශ්ඨරණි.

ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නභවන) දක්ෂ නභවන්නෙක් හෝ නභවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු

ලෝභ ඛල්ලනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එකකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නහන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරිලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙත් නෑ.

ඒවමේව බෝ ආවුසෝ හික්කු ඉමමේව කායං විවේකජේන පීතිසුබ්බෙන අභිසන්දේනි පරිසන්දේනි පරිපුරේනි පරිප්පරනි. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පීතිසුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය විදිහම යි. හික්කුව මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්කු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්කුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ හික්කු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්කුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

21. පුන ව පරං ආවුසෝ හික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අප්ඤ්ඤානං සම්පසාදනං -නෙසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

21. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ඛු විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිද්ධිමත් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

22. සෙය්‍යථාපි උදකරහදෝ ගම්භිරෝ උබ්භිදෝදකෝ
(යථා සාමඤ්ඤඵලේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං)

22. ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් තියෙනවා (සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ විස්තර වන ආකාරයට ම විස්තර කළ යුතු ය.)

නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස සීතේන වාරිනා අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ. ආයුෂ්මතුනි, ඔය විදිහම යි. හික්ඛු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේනං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

23. පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු ජීනියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යන්නං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සනිමා සුඛවිහාරීති තං තනියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ජීනියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විදිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ජිනි රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙක් කරනවා. මුළුමණින්ම තෙක් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජිනි රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

24. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ උප්පලිනියං වා පදුමිනියං වා
සුඤ්චරිකානං වා සිතේන වාරිනා අප්පුටං අස්ස.

ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ.

ඒවමේව බෝ ආවුසෝ හික්කු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්දේනි පරිසන්දේනි පරිපුරේනි පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය විදිහම යි. හික්කුව මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුබ්බයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුබ්බයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්කු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්කුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ හික්කු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්කුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

25. පුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛා-සනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන් -තසා පරියෝදානෙන් ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන් -තසා පරියෝදානෙන් අප්පුටං හෝති.

25. ආයුෂ්මතුනි, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාසි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ පුරිසෝ විදානෙන් වත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විදානෙන් වත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඵ්වමේව ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන් -තසා පරියෝදානෙන් ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන් -තසා පරියෝදානෙන් අප්පුටං හෝති.

ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාසි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එතකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මහාරාජ, අන්න ඒ වගේ ම යි භික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාසි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං ජානාති ඵ්වං පස්සති, කල්ලං නු ඛෝ තස්සේතං චචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං ජානාති ඵ්වං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං චචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේනං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

26. සුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මාතා-පෙන්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-චු-ඡාදනපරිමද්දනහේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ මණි වේචරියෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍ර සුත්තං ආවුතං නීලං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථෝ කරිත්වා ප-වචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණි වේචරියෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍ර සුත්තං ආවුතං නීලං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති. ඒවමේව බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

26. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත

නම් වූ රූපයෙන් හැදූනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි. ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝඨි මාණික්‍යයක් තියෙනවා මැණික්ක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික්ක තුළ නිල් වේවා පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික්ක අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෛරෝඨි මැණික්ක මැණික්ක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. මේ මැණික්ක තුළ නිල් වේවා පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා” කියලා. ආයුෂ්මතුනි, අන්ත ඒ විදිහම යි හික්ෂුවක් ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහි සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැජියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

27. පුනවපරං ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ
 මනෝමයං කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති
 සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ පුරිසෝ මුඤ්ජමහා ඉසිකං පවාහෙය්‍යා
 ඵ්වමේව ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ මනෝමයං
 කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති සෝ ඉමමිහා කායා
 අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිත්තානි අභිනිත්ථියං.

27. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව සිත සමාධිමත් වූ විට මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජතණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

යෝ නු ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං ජානාති ඵ්වං පස්සති, කල්ලං නු ඛෝ තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්වං ජානාති ඵ්වං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ ඵ්වං ජානාමි ඵ්වං පස්සාමි. අථ ව පනාහං න වදාමි නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණු ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

28. සුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනීහරති සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ දක්ඛෝ කුම්භකාරෝ වා කුම්භකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය ඵ්ථමේව ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනීහරති සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

28. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැටිටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හදනවා ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා.

යෝ නු ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං ජානාති ඵ්ථං පස්සති, කල්ලං නු ඛෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං ජානාති ඵ්ථං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල

හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේනං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අප ව පනාහං න වදාමි නං ජීවං නං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

29. සුත ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපටිපන්නෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දම්’පි තස්ස ඒවමස්ස: හේරසද්දෝ ඉති’පි ඒවමේව බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව යේ දුරේ සන්තිකෝ ව.

29. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත් එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක් ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේනං වචනාය නං ජීවං නං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැර්ජයන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්තවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අප ව පනාහං න වදාමි නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්තවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

30. පුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
-තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති සෝ පරසත්තානං
පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං
චිත්තන්ති පජානාති අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං
චිත්තන්ති පජානාති. සෙය්ථාපි ආවුසෝ ඉත්ථි වා පුරිසෝ වා
ආදාසෝ වා උදකපත්තේ සකං මුඛනිමිත්තං
ප-වචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකං වා
අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
..... -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති සෝ
පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා
චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති අවිමුත්තං වා චිත්තං
අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති.

30. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත් පිරිසිඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිඳ දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්නට කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි

දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එතකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත් පිරිසිඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිඳ දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

31. පුන ච පරං ආවුසෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අනේකවිහිතං

පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථීදං: ඒකම්'පි ජාතිං
අනේකේ'පි සංවට්ටවිට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඒවන්තාමෝ ඒවං ගොත්තෝ
..... ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං පුබ්බේනිවාසං අනුස්සරති.

31. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය
අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කලින් ජීවිතය ගත කළ
ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි එයට සිත
නතු කරයි නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි
(ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක් ආදී
වශයෙන් ආකාර සහිත ව සවිස්තර ව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ
ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ
තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති
වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට
දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත්
එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං
වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියෙන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා
නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල
හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක
ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ව පනාහං
න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට
දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි,
ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

32. පුනවපරං ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අහිනීහරති සෝ දිබ්බේන

වක්ඛනා සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති.

32. ආයුෂ්මතුනි, තච දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා එතකොට ඒ භික්ෂුව දිවැසින් වුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

සුනවපරං ආවුසෝ, ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ පබ්බතසංඛේපේ උදකරහදෝ අ-ජෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්ථ වක්ඛමා පුරිසෝ තීරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්'පි සක්ඛර-කඨලම්'පි ම-ජගුම්බම්'පි වරන්තම්'පි තිට්ඨන්තම්'පි. තස්ස ඒවමස්ස: අයං බෝ උදකරහදෝ අ-ජෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා'පි සක්ඛරකඨලා'පි ම-ජගුම්බා'පි වරන්ති'පි තිට්ඨන්ති'පිති. ඒවමේව බෝ ආවුසෝ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ආසවානං බයඤ්ඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති.

ආයුෂ්මතුනි, තච දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳයි. හරිම ප්‍රසන්නයි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකින්නට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලිති, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල. ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය කියල යථාර්ථ වශයෙන්ම දැන ගන්නවා මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන්ම දැන ගන්නවා.

තස්ස ඵ්ථං ජානතෝ ඵ්ථං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති
භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං
විමුක්තමිති ඤාණං හෝති ඛිණා ජාති, චූසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං,
නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම
ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස්
වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස්
වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය
සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි
අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

33. යෝ නු ඛෝ ආචුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං ජානාති ඵ්ථං පස්සති, කල්ලං නු
ඛෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං
සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට
දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත්
එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආචුසෝ භික්ඛු ඵ්ථං ජානාති ඵ්ථං පස්සති, න කල්ලං
තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති
වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා
නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල
හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක
ගැලපෙන්නේ නෑ.

අහං ඛෝ පනේතං ආචුසෝ ඵ්ථං ජානාමි ඵ්ථං පස්සාමි. අථ ච පනාහං
න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට
දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි,
ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

34. ඉදමවෝච හගවා. අත්තමනෝ ඔට්ඨද්ධෝ ලිච්ඡවී හගවනෝ
භාසිතං අභිනන්දීති.

34. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා. සතුටට පත් ඔට්ඨද්ධ ලිච්ඡවී
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ මෙම දේශනය සතුටින් පිළිගත්තා.

මහාලීසූත්තං නිට්ඨිතං ඡට්ඨං
භයවෙනි මහාලී සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

7

ජාලිය සූත්තං

ජාලිය පිරිවැජියාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සූතං ඒකං සමයං භගවා කෝසම්බියං විහරති සෝමිතාරාමේ. තේන ඛෝ පන සමයේන ද්වේ පබ්බජිතා මණ්ඩිස්සෝ ව පරිබ්බාජකෝ ජාලියෝ ව දාරුපත්තිකත්තේවාසී යේන භගවා තේනුපසංකම්සු. උපසංකම්ත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනියං කථං සරාණියං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨංසු. ඒකමන්තං ධීතා ඛෝ තේ ද්වේ පබ්බජිතා භගවත්තං ඒතදවෝචුං. “කිත්තු ඛෝ ආවුසෝ ගෝතම, තං ජීවං තං සරීරං? උදාහු අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං?”න්ති.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වාසය කළේ කොසඹු නුවර සෝමිතාරාමයේ. එතකොට මණ්ඩිස්ස කියන පිරිවැජියාත්, දාරුපත්තික ගේ ගෝලයෙක් වන ජාලියත් යන පැවිද්දන් දෙදෙනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟට පැමිණුනා. පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ නිමවා එකත්පස්ව සිට ගත්තා. එකත්පස්ව සිටගත් ඒ පැවිද්දන් දෙදෙනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිව්වා. “ආයුෂ්මත් ගෞතමයෙනි, ඒ ජීවය ම ද ඒ ශරීරය වන්නේ? එහෙම නැත්නම් ජීවය වෙන එකක් ද? ශරීරය වෙන එකක් ද?” කියල.

2. තේන භාවුසෝ සුණාථ සාධුකං මනසි කරෝථ භාසිස්සාමිති. “ඒවමාවුසෝ”ති ඛෝ තේ ද්වේ පබ්බජිතා භගවතෝ පච්චස්සෝසුං. භගවා ඒතදවෝචං:

2. “එසේනම් ආයුෂ්මතුනි, සවන් යොමා අසන්න. හොඳින් මෙනෙහි කරන්න. මා කියා දෙන්නම්.” “එසේය ආයුෂ්මතුනි” කියා ඒ පැවිද්දන් දෙදෙනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණ පැවසුවා.

3. ඉධාවුසෝ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ (යථා සාමඤ්ඤඵලේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං) ඒවං ඛෝ ආවුසෝ හික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

3. ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා තථාගත වූ අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වන සේක (සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ විස්තර වන ආකාරයට ම විස්තර කළ යුතු ය) ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව සීල සම්පන්න වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

4. කථඤ්ච ආවුසෝ හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්චාරෝ හෝති? ඉධාවුසෝ හික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහි හෝති ඒවං බෝ ආවුසෝ, හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්චාරෝ හෝති.

4. ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉදුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා හික්ෂුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

5. කථඤ්ච ආවුසෝ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධාවුසෝ, හික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති ඒවං බෝ ආවුසෝ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

5. ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින්ම යි ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

6. කථඤ්ච ආවුසෝ, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධාවුසෝ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන ච්චරේන ඒවං බෝ ආවුසෝ, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

6. ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? ආයුෂ්මතුනි, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන් ආයුෂ්මතුනි, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

7. සෝ ඉමිනා ච අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පනාය විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

7. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා
භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාචිවෙනවා ඔහු ජීවිතය
නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට සැකය
කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය
..... සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස
සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ ඛද්ධෝ අස්ස
සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිනෝ
සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ, පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කත්තාරද්ධානමග්ගං
පටිපජ්ජෙය්‍ය ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි
සමනුපස්සෙය්‍ය සෝ අපරේන සමයේන තං කත්තාරං
නිත්ථරෙය්‍ය ඒවමේව බෝ ආවුසෝ, හික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ
පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති

ආයුෂ්මතුනි, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන
කර්මාන්තයක යොදවනවා ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ
දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ
දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා
ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට
බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො
හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ
දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ
වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා මේ
පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා
..... ඔහු පසුකලෙක නිරුද්ධක කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම
භූමියකට පැමිණුනා ආයුෂ්මතුනි අන්ත ඒ විදිහමයි හික්ෂුව
තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයක් දකින්නේ

තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සන්තෝ
චිත්තං සමාධියති

ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී
සිත සමාධිමත් වෙනවා.

සෝ විවි-වෙ-කාමෙහි පටං ධ්‍යානං උපසම්පජ්ජ විහරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ඛුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ඛුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අට ව පනාහං න වදාමි නං ජීවං නං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණු ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

8. පුන ව පරං ආවුසෝ හික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා දුතියං ධ්‍යානං උපසම්පජ්ජ විහරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාචතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

8. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිද්ධිමෙන් දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතුනක් නෑ.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අප ව පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණු ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

සුන ව පරං ආවුසෝ භික්ඛු ජිනියා ව විරාගා තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිපජිතිකේත සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් තුන්වන ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතුනක් නෑ.

යෝ නු ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු ඛෝ තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියෙන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

9. පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා වතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

9. ආයුෂ්මතුනි, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් සතර වේනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යෝ නු ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු ඛෝ තස්සේතං වචනාය නං ජීවං නං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්තවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්තවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්තවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

10. පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති:
“අයං බෝ මේ කායෝ රූපී වාතුම්මහාභුතිකෝ
හේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ
පටිබද්ධ”න්ති. සෙය්ථාපි ආවුසෝ මණි වේචරියෝ තත්‍රස්ස
සුත්තං අයං බෝ මණි වේචරියෝ තත්‍රිදං සුත්තං ආවුතං නිලං
වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති. ඒවමේව බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං
සමාහිතේ චිත්තේ ඤාණදස්සානාය චිත්තං අභිනිහරති
සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රූපී ඉදං ච පන මේ
විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති (යථා පුබ්බේ
ඒවං චිත්ථාරේ තබ්බං)

10. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් රූපවත් වූ මාගේ මේ කය

වනාහී බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි. ආයුෂ්මතුනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෙරොඬි මාණික්‍යයක් තියෙනවා මේ මැණික තුළ නිල් නූලක් වේවා පඬුපැහැ නූලක් වේවා, අමුණලා තියෙනවා” කියලා. ආයුෂ්මතුනි, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. (පෙර පරිදිම විස්තර කළ යුතුයි)

11. පුනවපරං ආවුසෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමිත්තාය චිත්තං අභිනිහරති

11. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම් ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි

12. පුන ව පරං ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති යාව භ්‍රන්මලෝකා’පි කායේන වසං වත්තේති

12. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

13. පුන ව පරං ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා ටෙතෝපරියඤාණාය පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤාණාය

13. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා

..... අනුන් ගේ සිත් පිරිසිඳ දන්නා නුවණ කලින්
ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ

(යථා මහාලිසුන්ගේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං)

(මහාලි සූත්‍රයේ පරිදි විස්තර කළ යුතු යි)

14. පුනවපරං ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අහිනීහරති යථාකම්මුපගේ
සත්තේ පජානති.

14. ආයුෂ්මතුනි, තව දුරටත් කියනවා නම්, හික්ඛු ඔය අයුරින් සිත
සමාධිමත් වූ විට සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ
පිණිස සිත පිහිටුවනවා ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත
වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

යෝ බෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ
තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති
වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ඛුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට
දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත්
එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

“යෝ සෝ ආවුසෝ හික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං තස්සේතං
වචනාය තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා”ති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් හික්ඛුවක් ඔය විදිහට දන්නවා
නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල
හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක
ගැලපෙනවා.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ච පනාහං
න වදාමි තං ජීවං තං සරිරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

15. පුනවපරං ආවුසෝ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

15. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට ආග්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන්ම දැන ගන්නවා “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

යෝ නු බෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, කල්ලං නු බෝ තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා?ති.

ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙනවා ද?

“යෝ සෝ ආවුසෝ භික්ඛු ඒවං ජානාති ඒවං පස්සති, න කල්ලං තස්සේතං වචනාය තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා”ති.

(ඒ පිරිවැරියන්:) ආයුෂ්මතුනි, යම් භික්ෂුවක් ඔය විදිහට දන්නවා නම්, ඔය විදිහට දකිනවා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි කරුණු කියන එක ගැලපෙන්නේ නෑ.

අහං බෝ පනේතං ආවුසෝ ඒවං ජානාමි ඒවං පස්සාමි. අථ ව පනාහං න වදාමි තං ජීවං තං සරීරන්ති වා අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වාති.

ආයුෂ්මතුනි, ඔය කරුණ ගැන මං ඔය විදිහට දන්නවා. ඔය විදිහට දකිනවා. නමුත් මා නම් ජීවයත් එය ම යි, ශරීරයත් එය ම යි කියල හරි, ජීවය වෙනත් එකක්, ශරීරය තවත් එකක් කියල හරි පවසන්නේ නෑ.

16. ඉදමවෝච භගවා. අත්තමනා තේ ද්වේ පබ්බජිතා භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දන්ති.

16. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා. සතුටට පත් ඒ පැවිද්දන් දෙදෙනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ මෙම දේශනය සතුටින් පිළිගත්තා.

ජාලියසුත්තං නිව්ඨිතං සත්තමං.
හත් වෙනි ජාලිය සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

8.

සීහනාද සූත්තං

අවේලකස්සපට වදාළ සීහනාදයක් බඳු දෙසුම

1. ඒවං මේ සූතං: ඒකං සමයං භගවා උජ්ඣුද්දං විහරති කණ්ණකත්ථලේ මිගදායේ. අථ ඛෝ අවේලෝ කස්සපෝ යේන භගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටියේ උජ්ඣුද්ද නුවර කණ්ණකත්ථල නම් මුව වනයෙහිය. එදා අවේලකස්සප (නම් වූ නිරුවත් තවුසා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටි තැනට පැමිණිනා. පැමිණිලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව සිටගත්තා.

2. ඒකමන්තං ධීතෝ ඛෝ අවේලෝ කස්සපෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “සුතම්මේතං හෝ ගෝතම, සමණෝ ගෝතමෝ සබ්බං තපං ගරහති. සබ්බං තපස්සිං විබාජිවිං ඒකංසේන උපක්කෝසති උපවදනීති. යේ තේ හෝ ගෝතම ඒවමාහංසු සමණෝ ගෝතමෝ සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තපස්සිං විබාජිවිං ඒකංසේන උපක්කෝසති උපවදනීති. කච්චි තේ හෝතෝ ගෝතමස්ස චූත්තවාදිතෝ? න ච භවන්තං ගෝතමං අභුතේන අබ්භාවික්ඛන්ති? ධම්මස්ස වානුධම්මං ඛ්‍යාකරොන්ති? න ච කෝචි සහධම්මිකෝ වාදානුවාදෝ ගාරය්හං යානං ආගච්ඡති? අනභික්ඛාතුකාමා හි මයං භවන්තං ගෝතම”න්ති.

2. එකත්පස්ව සිටි අවේලකස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම කිව්වා. “භවත් ගෞතමයෙනි, මට මේ කාරණය අසන්ට ලැබුණා. ඒ කියන්නේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සෑම තපසකට ම ගරහනවා කියල. ඒ වගේ ම රුක්ෂ ජීවිකා ඇති සෑම තවුසෙකුටමත් එක් අංශයකින් විතරක් බලල ආක්‍රෝෂ, උපවාද කරනවා කියල. ඒ යමෙක් භවත් ගෞතමයන්ට මෙහෙම කිව්වා නම්, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සෑම තපසකට ම ගරහනවා කියල. ඒ වගේ ම රුක්ෂ ජීවිකා ඇති සෑම තවුසෙකුටමත් එක් අංශයකින් විතරක් බලල ආක්‍රෝෂ, උපවාද කරනවා” කියල. ඇත්තෙන් ම ඔවුන් කියන්නේ භවත්

ගෞතමයන් වහන්සේ පැවැසූ දෙයක් ම ද? භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට අභූතයෙන් වෝදනා කිරීමක් නැද්ද? ධර්මානුකූල දෙයක් ම පැවසීමක් ද? කිසිවෙක් කරුණු සහිතව වාද නත්වා ගැරහිය යුතු බවට පත් වීමක් නැද්ද? අනික අපට නම් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට අභූතයෙන් වෝදනා කරන්ට කැමැත්තක් නෑ.

3. යේ තේ කස්සප ඒවාහංසු: සමණෝ ගෝතමෝ සබ්බං තපං ගරහති. සබ්බං තපස්සිං චබ්බාජීවිං ඒකංසේන උපක්කෝසති උපවදන්ති. න මේ තේ චූත්තවාදිනෝ. අබ්භාවික්ඛන්ති ච පන මං තේ අසතා අභූතේන.

3. පින්වත් කස්සප, යම් කෙනෙක් මේ විදිහට කිව්වා නම්, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සෑම තපසකට ම ගරහනවා කියල. ඒ වගේ ම රුක්ෂ ජීවිකා ඇති සෑම තවුසෙකුටමත් එක් අංශයකින් විතරක් බලල ආක්‍රෝෂ, උපවාද කරනවා” කියල. ඔවුන් කියන්නේ මා පැවසූ දෙයක් නොවේ. ඔවුන් මට නැති දෙයකින් අභූතයෙන් වෝදනා කරනවා.

ඉදාහං කස්සප ඒකච්චං තපස්සිං චබ්බාජීවිං පස්සාමි දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං. ඉධ පනාහං කස්සප ඒකච්චං තපස්සිං චබ්බාජීවිං පස්සාමි දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නං.

පින්වත් කස්සප, මෙහි මම මිනිස් දර්ශන පථය ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු දිවැසින් රුක්ෂ ජීවිත ඇති ඇතැම් තවුසෙකු කය බිඳී මරණින් මතු අපාය දුගති විනිපාත නම් වූ නිරයෙහි ඉපද සිටින බව දකිනවා. ඒ වගේ ම පින්වත් කස්සප, මෙහි මම මිනිස් දර්ශන පථය ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු දිවැසින් රුක්ෂ ජීවිත ඇති ඇතැම් තවුසෙකු කය බිඳී මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපද සිටින බව දකිනවා.

ඉදාහං කස්සප ඒකච්චං තපස්සිං අප්පදුක්ඛවිහාරිං පස්සාමි දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං. ඉධ පනාහං කස්සප ඒකච්චං තපස්සිං අප්පදුක්ඛවිහාරිං පස්සාමි දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නං.

පින්වත් කස්සප, මෙහි මම මිනිස් දර්ශන පථය ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු දිවැසින් අල්ප දුක් ඇති විහරණයෙන් ගත කළ ජීවිත ඇති ඇතැම් තවුසෙකු කය බිඳී මරණින් මතු අපාය දුගති විනිපාත නම් වූ නිරයෙහි ඉපද සිටින බව දකිනවා. ඒ වගේ ම පින්වත් කස්සප, මෙහි මම මිනිස් දර්ශන පථය ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු දිවැසින් අල්ප දුක් ඇති විහරණයෙන් ගත කළ ජීවිත ඇති ඇතැම් තවුසෙකු කය බිඳී මරණින් මතු සුගති සංඛ්‍යාත ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපද සිටින බව දකිනවා.

යෝ'හං කස්සප ඉමේසං තපස්සිනං ඒවං ආගතිඤ්ච ගතිඤ්ච චුතිඤ්ච උපපත්තිඤ්ච යථාභූතං පජානාමි. යෝ'හං කිං සබ්බං තපං ගරහිස්සාමි, සබ්බං වා තපස්සිං විබාජිවිං ඒකංසේන උපක්කෝපිස්සාමි උපවදිස්සාමි?

පින්වත් කස්සප, යම් බඳු මා ඔය තාපසයන් ගේ මෙලොව පැමිණීමත්, පරලොව උපතත්, චුත වීමත්, ඉපදීමත් ඒ ආකාරයෙන් ම දැනගන්නවා නම්, එතකොට ඒ මං සියළු තපසට මොනවට නම් ගරහනවා ද? කටුක දිවිපෙවෙන් ඇති සියළු තවුසන්ට එක් පැත්තකින් පමණක් බලා මොනවට නම් ආක්‍රෝෂ කරන්ට ද? උපවාද කරන්ට ද?

4. සන්ති කස්සප එකේ සමණබ්‍රාහ්මණා පණ්ඩිතා නිජුණා කතපරප්පවාදා වාළවේධිරූපා චෝභිත්තන්තා මඤ්ඤේ වරන්ති පඤ්ඤගතේන දිට්ඨිගතාති. තේහි'පි මේ සද්ධිං ඒකච්චේසු ධානේසු සමේති ඒකච්චේසු ධානේසු න සමේති. යන්තේ ඒකච්චං වදෙන්ති සාධු'ති, මයමපි නං ඒකච්චං වදේම සාධු'ති. යන්තේ ඒකච්චං වදෙන්ති න සාධු'ති, මයමපි නං ඒකච්චං වදේම න සාධු'ති. යන්තේ ඒකච්චං වදෙන්ති සාධු'ති, මයං නං ඒකච්චං වදේම න සාධු'ති. යන්තේ ඒකච්චං වදෙන්ති න සාධු'ති, මයං නං ඒකච්චං වදේම සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම න සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති න සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම න සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති න සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම න සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති සාධු'ති. යං මයං ඒකච්චං වදේම සාධු'ති. පරේපි නං ඒකච්චං වදෙන්ති න සාධු'ති.

4. පින්වත් කස්සප, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඤාණවන්ත යි. නිජුණ යි. අතිශයින් ම දක්ෂ දුනුවායන් වගේ අනුන් සමග වාදවිවාද කරල තමන් ගේ ප්‍රඥ කෞෂල්‍යයෙන් දෘෂ්ටිගතිකයන් පරදවලා ඉන්නවා. ඔවුනුත් මා සමග ඇතැම් ආකල්ප පිළිබඳ ව සමාන වෙනවා. ඇතැම් ආකල්ප

පිළිබඳ ව සමාන නෑ. ඔවුන් ඇතැම් දේවල් යහපත් කියා කියනවා ද, අපිත් ඒ ඇතැම් දේවල් යහපත් කියා කියනවා. ඔවුන් යම් ඇතැම් දේවල් අයහපත් කියා කියනවා ද, අපිත් ඒ ඇතැම් දේවල් අයහපත් කියා කියනවා. ඔවුන් ඇතැම් දේවල් හොඳ යි කියනවා. ඉතින් ඔවුන් ඒ හොඳ යි කියන ඇතැම් දේවල් ගැන අපි කියන්නේ හොඳ නෑ කියල. ඔවුන් ඇතැම් දේවල් හොඳ නෑ කියනවා. ඉතින් ඔවුන් ඒ හොඳ නෑ කියන ඇතැම් දේවල් ගැන අපි කියන්නේ හොඳ යි කියල. අපි යම් දෙයක් හොඳ යි කියල කියනවා ද අනෙක් අයත් එය හොඳ යි කියල කියනවා. අපි යම් දෙයක් හොඳ නෑ කියල කියනවා ද අනෙක් අය එය හොඳ නෑ කියල කියනවා. අපි යම් දෙයක් හොඳ යි කියල කියනවා ද අනෙක් අයත් එය හොඳ නෑ කියල කියනවා. අපි යම් දෙයක් හොඳ නෑ කියල කියනවා ද අනෙක් අය එය හොඳ යි කියල කියනවා.

ත්‍යාගං උපසංකම්භවා ඒවං වදාමි: යේසු නෝ ආචුසෝ ධානේසු න සමේති, තිට්ඨන්තු තානි ධානානි. යේසු ධානේසු සමේති, තත්ථ විඤ්ඤු සමනුයුඤ්ජන්තං සමනුගාහන්තං සමනුභාසන්තං සත්ථාරා වා සත්ථාරං සංසේන වා සංසං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසේවිතබ්බා අසේවිතබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්ණා කණ්ණසංඛාතා, කෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං පභාය වත්තති, සමණෝ වා ගෝතමෝ පරේ වා පන භොත්තෝ ගණාවරියා?”ති.

මං ඔවුන් කරා ගිහිත් මෙහෙම කියනවා. “ආයුෂ්මත්ති, යම් යම් ආකල්ප පිළිබඳ ව අපි සමාන වෙන්නේ නැත්නම්, ඒවා පසෙක තබන්නවා. යම් යම් ආකල්ප පිළිබඳ ව අපි සමාන වෙනවා නම්, ඒ පිළිබඳව නුවණැති උදවිය ශාස්තෘවරයෙක් ශාස්තෘවරයෙක් සමග හෝ ශ්‍රාවක පිරිසක් ශ්‍රාවක පිරිසක් සමග හෝ එක්ව සාකච්ඡා කරන්නවා. කරුණු මතු කරන්නවා. තම අදහස් ඉදිරිපත් කරන්නවා” කියල. ඒ කියන්නේ “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ අකුසල් වේවා, අකුසල පාක්ෂික වේවා. චුර්දි සහිත වේවා, චුර්දි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. පවිටු දෙයක් වේවා, පවිටු පාක්ෂික දෙයක් වේවා. කවුද මේ දේවල් ඉතිරි නැතුව ප්‍රභාණය කරල ඉන්නේ? ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ද? එහෙම නැත්නම් අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරුන් ද?” කියල.

යානං ඛෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා ඒවං වදෙය්‍යං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසේවිතඛිබ්බා අසේවිතඛිබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්භා කණ්භසංඛාතා, සමණෝ ගෝතමෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං පනාය වත්තති, යං වා පන භොත්තෝ පරේ ගණාවරියා”ති. ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා අමිහේව තත්ථ යේහුයෝන පසංසෙය්‍යං.

පින්වත් කස්සප, එතකොට මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී මෙහෙමයි කියන්නේ. “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ අකුසල් වේවා, අකුසල පාක්ෂික වේවා. වැරදි සහිත වේවා, වැරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. පවිටු දෙයක් වේවා, පවිටු පාක්ෂික දෙයක් වේවා. මේ අකුසල ධර්මයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමයි මුළුමණින් ම ප්‍රභාණය කරලා සිටින්නේ. අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරු යන්නමින් දෙයක් බැහැර කරල ඉන්නවා” කියල. ඉතින් පින්වත් කස්සප, ඔය විදිහට නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී ඒ කාරණ අරභයා බොහෝ සෙයින් ම ප්‍රශංසා කරන්නේ අපට ම යි.

5. අපරම්පි නෝ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තං සමනුගාහන්තං සමනුභාසන්තං සත්ථාරා වා සත්ථාරං සංඝේන වා සංඝං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සේවිතඛිබ්බා සේවිතඛිබ්බසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, කෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං සමාදාය වත්තති, සමණෝ වා ගෝතමෝ පරේ වා පන භොත්තෝ ගණාවරියා?”ති.

5. තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් කස්සප, නුවණැති උදවිය ශාස්තෘවරයෙක් ශාස්තෘවරයෙක් සමග හෝ ශ්‍රාවක පිරිසක් ශ්‍රාවක පිරිසක් සමග හෝ එක්ව සාකච්ඡා කරන්නවා. කරුණු මතු කරන්නවා. තම අදහස් ඉදිරිපත් කරන්නවා” කියල. ඒ කියන්නේ “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක්

නියෙනවා නම් එක්කෝ කුසල් වේවා, කුසල පාක්ෂික වේවා. චුරදි රහිත වේවා, නිචුරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. යහපත් දෙයක් වේවා, යහපත් පාක්ෂික දෙයක් වේවා. කවුද මේ දේවල් අඩු නැතුව සම්පූර්ණ කරගෙන ඉන්නේ? ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ද? එහෙම නැත්නම් අන්‍ය වූ හවත් ගණාවාර්යවරුන් ද?” කියල.

යානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා ඒවං වදෙය්‍යුං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සේවිතබ්බා සේවිතබ්බසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, සමණෝ ගෝතමෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං සමාදාය වත්තති, යං වා පන භොන්තෝ පරේ ගණාවරියා”ති. ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා අම්හේව තත්ථ යේභුයෝන පසංසෙය්‍යුං.

පින්වත් කස්සප, එතකොට මෙවැනි දෙයක් දකිනට ලැබෙනවා. නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී මෙහෙමයි කියන්නේ. “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් නියෙනවා නම් එක්කෝ කුසල් වේවා, කුසල පාක්ෂික වේවා. චුරදි රහිත වේවා, නිචුරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. යහපත් දෙයක් වේවා, යහපත් පාක්ෂික දෙයක් වේවා. මේ කුසල ධර්මයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තමයි මුළුමණින් ම සම්පූර්ණ කරලා සිටින්නේ. අන්‍ය වූ හවත් ගණාවාර්යවරු යන්නමින් දෙයක් කරගෙන ඉන්නවා” කියල. ඉතින් පින්වත් කස්සප, ඔය විදිහට නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී ඒ කරුණ අරභයා බොහෝ සෙයින් ම ප්‍රශංසා කරන්නේ අපට ම යි.

6. අපරම්පි නෝ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තං සමනුගාහන්තං සමනුභාසන්තං සත්ථාරා වා සත්ථාරං සංඝේන වා සංඝං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අසේවිතබ්බා අසේවිතබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්හා කණ්හසංඛාතා, කෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං පහාය වත්තති, ගෝතම -

සාවකසංඝෝ වා පරේ වා පන භොන්තෝ ගණාවරියසාවකසංඝා?”ති.

6. තච දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් කස්සප, නුවණැති උදවිය ශාස්තෘවරයෙක් ශාස්තෘවරයෙක් සමග හෝ ශ්‍රාවක පිරිසක් ශ්‍රාවක පිරිසක් සමග හෝ එක්ව සාකච්ඡා කරත්වා, කරුණු මතු කරත්වා, තම අදහස් ඉදිරිපත් කරත්වා කියල. ඒ කියන්නේ “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ අකුසල් වේවා, අකුසල පාක්ෂික වේවා. වැරදි සහිත වේවා, වැරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. පවිටු දෙයක් වේවා, පවිටු පාක්ෂික දෙයක් වේවා. කවුද මේ දේවල් ඉතිරි නැතුව ප්‍රභාණය කරල ඉන්නේ? ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ද? එහෙම නැත්නම් අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරුන් ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ද?” කියල.

යානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුයුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා ඒවං වදෙය්‍යුං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා අකුසලා අකුසලසංඛාතා සාවජ්ජා සාවජ්ජසංඛාතා අපේචිතබ්බා අපේචිතබ්බසංඛාතා න අලමරියා න අලමරියසංඛාතා කණ්භා කණ්භසංඛාතා, ගෝතමසාවකසංඝෝ ඉමේ ධම්මේ අනවසේසං පභාය වත්තති, යං වා පන වා භොන්තෝ පරේ ගණාවරියසාවකසංඝා”ති. ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුයුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා අමිහේව තත්ථ යේභුයෝන පසංසෙය්‍යුං.

පින්වත් කස්සප, එතකොට මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී මෙහෙමයි කියන්නේ. “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ අකුසල් වේවා, අකුසල පාක්ෂික වේවා. වැරදි සහිත වේවා, වැරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය නො කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති නො කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. පවිටු දෙයක් වේවා, පවිටු පාක්ෂික දෙයක් වේවා. මේ අකුසල ධර්මයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවකයින් තමයි මුළුමණින්ම ප්‍රභාණය කරලා සිටින්නේ. අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරුන් ගේ ශ්‍රාවකයින් යන්නමින් දෙයක් බැහැර කරල ඉන්නවා” කියල. ඉතින්

පින්වත් කස්සප, ඔය විදිහට නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී ඒ කරුණ අරභයා බොහෝ සෙයින් ම ප්‍රශංසා කරන්නේ අපට ම යි.

7. අපරමපි නෝ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තං සමනුගාහන්තං සමනුභාසන්තං සන්ථාරා වා සන්ථාරං සංඝේන වා සංඝං: “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සේවිතඛිඛා සේවිතඛිඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, කෝ ඉමේ ධම්මේ අනවස්සෙසං සමාදාය වත්තති? ගෝතමසාවකසංඝෝ වා පරේ වා පන භොන්තෝ ගණාවරියසාවකසංඝා?”ති.

තව දුරටත් කියනවා නම් පින්වත් කස්සප, නුවණැති උදවිය ශාස්තෘවරයෙක් ශාස්තෘවරයෙක් සමග හෝ ශ්‍රාවක පිරිසක් ශ්‍රාවක පිරිසක් සමග හෝ එක්ව සාකච්ඡා කරත්වා. කරුණු මතු කරත්වා. තම අදහස් ඉදිරිපත් කරත්වා” කියල. ඒ කියන්නේ “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ කුසල් වේවා, කුසල පාක්ෂික වේවා. වැරදි රහිත වේවා, නිවැරදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. යහපත් දෙයක් වේවා, යහපත් පාක්ෂික දෙයක් වේවා. කවුද මේ දේවල් අඩු නැතුව සම්පූර්ණ කරගෙන ඉන්නේ? ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ද? එහෙම නැත්නම් අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරුන් ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ද?” කියල.

යානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා ඒවං වදෙය්‍යං “යේ ඉමේසං භවතං ධම්මා කුසලා කුසලසංඛාතා අනවජ්ජා අනවජ්ජසංඛාතා සේවිතඛිඛා සේවිතඛිඛසංඛාතා අලමරියා අලමරියසංඛාතා සුක්කා සුක්කසංඛාතා, ගෝතමසාවකසංඝෝ ඉමේ ධම්මේ අනවස්සෙසං සමාදාය වත්තති, යං වා පන වා භොන්තෝ පරේ ගණාවරියසාවකසංඝා”ති. ඉතිහ කස්සප විඤ්ඤ සමනුසුඤ්ජන්තා සමනුගාහන්තා සමනුභාසන්තා අමිහේව තත්ථ යේභුයෝන පසංසෙය්‍යං.

පින්වත් කස්සප, එතකොට මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී මෙහෙමයි කියන්නේ. “මේ භවතුන් ගේ යම් කිසි ධර්මයක් තියෙනවා නම් එක්කෝ කුසල් වේවා, කුසල පාක්ෂික

වේවා. චුරුදි රහිත වේවා, නිචුරුදි පක්ෂයට අයත් වේවා, සේවනය කළ යුතු දෙයක් වේවා, සේවනය කළ යුතු පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන දෙයක් වේවා, ආර්යභාවය ඇති කරන පක්ෂයට අයත් දෙයක් වේවා. යහපත් දෙයක් වේවා, යහපත් පාක්ෂික දෙයක් වේවා. මේ කුසල ධර්මයන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා තමයි මුළුමණින් ම සම්පූර්ණ කරලා සිටින්නේ. අන්‍ය වූ භවත් ගණාවාර්යවරු ගේ ශ්‍රාවක සංඝයා යන්තමින් දෙයක් කරගෙන ඉන්නවා” කියල. ඉතින් පින්වත් කස්සප, ඔය විදිහට නුවණැති උදවිය තමන් ගේ මතවාද එක්ව සාකච්ඡා කරද්දී, කරුණු මතු කරද්දී තම අදහස් ඉදිරිපත් කරද්දී ඒ කරුණ අරභයා බොහෝ සෙයින් ම ප්‍රශංසා කරන්නේ අපට ම යි.

8. අත්ථි කස්සප මග්ගෝ අත්ථි පටිපදා යථා පටිපන්නෝ සාමඤ්ඤේව ඤස්සති සාමං දක්ඛිති “සමණෝ”ව ගෝතමෝ කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී”ති.

8. පින්වත් කාශ්‍යපය, යම් අයුරකින් පිළිපදිද්දී තමන් ම දැන ගන්නවා නම්, දැක ගන්නවා නම්, “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ම යි කල්යල් බලා කථා කරන්නේ. සත්‍යය කථා කරන්නේ. අර්ථවත්ව කථා කරන්නේ. ධර්මවාදීව කථා කරන්නේ. විනයවාදීව කථා කරන්නේ” කියල එබඳු මාර්ගයක් තියෙනවා. ප්‍රතිපදාවක් තියෙනවා.

කතමෝ ව කස්සප මග්ගෝ කතමා පටිපදා යථා පටිපන්නෝ සාමඤ්ඤේව ඤස්සති සාමං දක්ඛිති “සමණෝ”ව ගෝතමෝ කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී”ති.

පින්වත් කාශ්‍යපය, යම් අයුරකින් පිළිපදිද්දී තමන් ම දැන ගන්නවා නම්, දැක ගන්නවා නම්, “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ම යි කල්යල් බලා කථා කරන්නේ. සත්‍යය කථා කරන්නේ. අර්ථවත්ව කථා කරන්නේ. ධර්මවාදීව කථා කරන්නේ. විනයවාදීව කථා කරන්නේ” කියල ඒ මාර්ගය කුමක් ද? ප්‍රතිපදාව කුමක් ද?

අයමේව අරියෝ අට්ඨංගිකෝ මග්ගෝ සෙය්‍යථීදං: සම්මාදිට්ඨි, සම්මාසංකප්පෝ, සම්මාවාචා, සම්මාකම්මන්තෝ, සම්මාආභිවෝ, සම්මාවායාමෝ, සම්මාසති, සම්මාසමාධි. අයං බෝ කස්සප මග්ගෝ අයං පටිපදා, යථා පටිපන්නෝ සාමඤ්ඤේව ඤස්සති සාමං දක්ඛිති “සමණෝ”ව ගෝතමෝ කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී”ති.

ඒ මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ම යි. ඒ කියන්නේ: සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි යන අට යි. පින්වත් කාශ්‍යපය යම් අයුරකින් පිළිපදිද්දී තමන් ම දැන ගන්නවා නම්, දැක ගන්නවා නම්, “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ම යි කල්යල් බලා කථා කරන්නේ. සත්‍යය කථා කරන්නේ. අර්ථවත්ව කථා කරන්නේ. ධර්මවාදීව කථා කරන්නේ. විනයවාදීව කථා කරන්නේ” කියල මේ තමයි ඒ මාර්ගය. මේ තමයි ඒ ප්‍රතිපදාව.

9. ඒවං චූත්තෝ අවේලෝ කස්සපෝ භගවන්තං ඒතදවෝච:

9. මෙසේ වදාළ විට අවේලකස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා:

“ඉමේ’පි බෝ ආචුසෝ ගෝතම තපෝපක්කමා ඒකේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං සාමඤ්ඤසංඛතා ව බ්‍රහ්මඤ්ඤසංඛතා ව: අවේලකෝ හෝති මුත්තාවාරෝ, හත්ථාපලේඛනෝ, න ඒභිහදන්තිකෝ, න තිට්ඨහදන්තිකෝ, නාභිහටං, න උද්දිස්සකටං, න නිමන්තනං සාදියති. සෝ න කුම්භිමුඛා පටිග්ගණ්හාති, න බළෝපිමුඛා පටිග්ගණ්හාති, න ඒළකමන්තරං න දණ්ඩමන්තරං න මුසලමන්තරං, න ද්විත්තං භුඤ්ඤමානානං, න ගබ්භිනියා, න පායමානාය, න පුරිසන්තරගතාය, න සංකිත්තිසු, න යත්ථ සා උපට්ඨිතෝ හෝති, න යත්ථ මක්ඛිකා සණ්ඨසණ්ඨවාරිති, න මච්ඡං, න මංසං, න සුරං, න මේරයං, න පුසෝදකං පිවති. සෝ ඒකාගාරිකෝ වා හෝති ඒකාලෝපිකෝ, ද්වාගාරිකෝ වා හෝති ද්වාලෝපිකෝ, සත්තාගාරිකෝ වා හෝති සත්තාලෝපිකෝ. එකිස්සාපි දත්තියා යාපේති ද්විතිපි දත්තීහි යාපේති, සත්තහිපි දත්තීහි යාපේති, ඒකාභිකම්පි ආහාරං ආහාරේති, ද්විතිපිකම්පි ආහාරං ආහාරේති. සත්තාභිකම්පි ආහාරං ආහාරේති. ඉති ඒවරුපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායහත්තභෝජනානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති.

“ආයුෂ්මත් ගෞතමයෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් යනු මේ තපස් උපක්‍රම බවයි කියන්නේ. ඒ කියන්නේ: නිරුවත්ව ඉන්නවා. ආචාර ධර්ම අත්හරිනවා. කෑමෙන් පසු අත ලෙව කනවා. ස්වාමීනී මෙහි වඩින්න කියූ විට එන්නේ නෑ. ස්වාමීනී සිටින්න කියූ විට ඉන්නේ නෑ. තමා එන්නට කලින් ගෙනා හොඳුත් ගන්නේ නෑ. තමා උදෙසා කළ හොඳුත් ගන්නේ නෑ. ඇරැයුම් පිළිගන්නේ නෑ. වළඳේ උඩ කොටසෙන් දුන් දන් පිළිගන්නේ නෑ. බඳුන්වල උඩින් ම දෙන දන් පිළිගන්නේ

නෑ. එළිපත්තේ සිට දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. කණුවක් අසල දී දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. මෝල්ගසක් අසල සිට දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. දෙදෙනෙක් ආහාර ගනිද්දී දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. ගැබිණි මවක් දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. කිරිදෙන මව දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. පුරුෂයා වෙතට ගිය ස්ත්‍රිය දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. සම්මාදන් කොට පිය දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. බල්ලෙක් සිටිද්දී උඹට නො දී දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. අධික ලෙස මැස්සන් ගැවසුණු තැනින් දෙන දන් පිළිගන්නේ නෑ. මස්මාළු පිළිගන්නේ නෑ. රහමෙර බොන්නෙ නෑ. කාඩ්හොඳි බොන්නෙ නෑ. ඇතැම්විට ඔහු එක ගෙදරකින් ලැබෙන එක් බත් පිඩකින් යැපෙනවා. ගෙවල් දෙකකින් ලැබෙන එක් බත් පිඩ දෙකකින් යැපෙනවා. ගෙවල් හතකින් ලැබෙන එක් බත් පිඩ හතකින් යැපෙනවා. එක් බත් තලියකින් යැපෙනවා. බත් තලි දෙකකින් යැපෙනවා. බත්තලි සතකින් යැපෙනවා. දවසක් හැර දවසක් ආහාර ගන්නවා. දෙදවසක් හැර දවසක් ආහාර ගන්නවා. සත් දවසක් හැර දවසක් ආහාර ගන්නවා. මේ විදිහට අඩමාසයක් හැර දවසක් බත් අනුභව කිරීම වශයෙන් වුත සමාදානයෙන් වාසය කරනවා.”

10. ඉමේ’පි බෝ ආවුසෝ ගෝතම තපෝපක්කමා ඒකේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං සාමඤ්ඤසංඛාතා ච බ්‍රහ්මඤ්ඤසංඛාතා ච: සාකහක්ඛෝ වා හෝති. සාමාකහක්ඛෝ වා හෝති. නිවාරහක්ඛෝ වා හෝති. දද්දුලහක්ඛෝ වා හෝති. හටහක්ඛෝ වා හෝති. කණ්හහක්ඛෝ වා හෝති. ආවාමහක්ඛෝ වා හෝති. පිඤ්ඤකහක්ඛෝ වා හෝති. තිණ්හක්ඛෝ වා හෝති. ගොමයහක්ඛෝ වා හෝති. වනමූලඵලාහාරෝ යාපේති පචත්තඵලහෝජී.

10. “ආයුෂ්මත් ගෞතමයෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් යනු මේ තපස් උපක්‍රම බවයි කියන්නේ. ඒ කියන්නේ: කොළ වර්ග අමුවෙන් අනුභව කරනවා. ගස් බොඩ අනුභව කරනවා. හුරු හැල් වී අනුභව කරනවා. සම්තැම්බු කහට වතුර අනුභව කරනවා. ලහටු දියසෙවල අනුභව කරනවා. සහල්කුඩු අනුභව කරනවා. දන්කුඩ අනුභව කරනවා. මුරුවට අනුභව කරනවා. තණකොළ අනුභව කරනවා. ගොම අනුභව කරනවා. වනමුල් ගෙඩි අනුභව කරනවා. ගස්වලින් වැටුණු ගෙඩි පමණක් අනුභව කරනවා.

11. ඉමේ’පි බෝ ආවුසෝ ගෝතම තපෝපක්කමා ඒකේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං සාමඤ්ඤසංඛාතා ච බ්‍රහ්මඤ්ඤසංඛාතා ච: සාණානි’පි ධාරේති. මසාණානි’පි ධාරේති. ඡවදුස්සානි’පි ධාරේති. පංසුකුලානි’පි ධාරේති. නිරිටානි’පි ධාරේති. අජිනම්’පි ධාරේති. අජිනක්ඛිපම්’පි ධාරේති.

කුසවිරම්'පි ධාරේති. වාකවිරම්'පි ධාරේති. ඵලකවිරම්'පි ධාරේති. කේසකම්බලම්'පි ධාරේති. වාළකම්බලම්'පි ධාරේති. උච්ඡාදකම්බලම්'පි ධාරේති. කේසමස්සුලෝචකෝ'පි හෝති කේසමස්සුලෝචනානු-යෝගමනුයුත්තෝ. උබ්බට්ඨකෝ'පි හෝති ආසනපටික්ඛිත්තෝ. උක්කුට්ඨකෝ'පි හෝති උක්කුට්ඨකප්පධානමනුයුත්තෝ. කණ්ටකා-පස්සයිකෝ'පි හෝති කණ්ටකාපස්සයේ සෙයාං කප්පේති. ඵලකසෙයාමි'පි කප්පේති, ටණ්ඩිලසෙයාමි'පි කප්පේති, ඒකපස්සයිකෝ'පි හෝති, රජෝප්ප්ලධරෝ අබ්භෝකාසිකෝ'පි හෝති යථාසන්ථතිකෝ, චේකට්ඨකෝ'පි හෝති විකට්ඨෝප්පානුයෝගමනුයුත්තෝ, අපානකෝ'පි හෝති අපාන-කත්තමනුයුත්තෝ, සායනනියකම්'පි උදකරෝහණානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති"ති.

11. “ආයුෂ්මත් ගෞතමයෙනි, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් යනු මේ තපස් උපක්‍රම බවයි කියන්නේ. ඒ කියන්නේ: හණුවැහැරි දරනවා. හණුවැහැරි මිශ්‍ර වස්ත්‍ර දරනවා. ඉවත්කළ කඩමාව දරනවා. මිනියෙන් බැහැර කළ රෙදි දරනවා. පොතුසුඹුළුවලින් කළ වස්ත්‍ර දරනවා. අඳුන් දිවිසම් දරනවා. මැදින් පැවි අඳුන් දිවිසම් දරනවා. කුසතණින් ගෙතු වස්ත්‍ර දරනවා. නියදුවැහැරි දරනවා. එළලොමින් කළ වස්ත්‍ර දරනවා. මිනිස් කෙස්වලින් කළ වස්ත්‍ර දරනවා. අස්ලොමින් කළ වස්ත්‍ර දරනවා. බකමුණු පියාපතින් කළ වස්ත්‍ර දරනවා. කෙස්ඳවුල් උදුරනවා. කෙස්ඳවුල් උදුරන වැඩපිළිවෙලක යෙදී සිටිනවා. වාඩිවෙන අසුන් ප්‍රතික්ෂේප කොට හිටගෙන ඉන්නවා. උක්කුට්ඨයෙන් ඉන්නවා. උක්කුට්ඨයෙන් ම ගමන් කරනවා. කටුසයනයන්හි වාසය කරනවා. ලැලිමක කටුගසා එහි සැතපෙනවා. පිළෙහි නිදනවා. ලැල්ලෙහි නිදනවා. එක් ඇලයෙන් නිදනවා. නො නා දැලිකුණු දරා සිටිනවා. එළිමහනේ සිටිනවා. ආසන තිබෙන අයුරින් වෙනස් නො කොට සිටිනවා. තමන් ගේ ම මලමුත්‍ර අනුභව කරනවා. සිහිල් දිය නො බී ඉන්නවා. සවස තුන්වෙනි කොට දිනකට තුන්වරක් ජලයෙහි ගිලී තපස් කිරීමේ ව්‍රත සමාදන්ව ඉන්නවා.

12. “අචේලකෝ චේ'පි කස්සප හෝති මුත්තාවාරෝ, හත්ථාපල්බනෝ සත්තාහිකම්'පි ආහාරං ආහාරේති. ඉති ඵ්වරුපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායහත්තභෝජනානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති. තස්ස වායං සීලසම්පදා චිත්තසම්පදා පඤ්ඤසම්පදා අභාවිතා හෝති අසව්ඡිකතා. අථ බෝ සෝ ආරකා'ව සාමඤ්ඤ, ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤ.

12. ඉදින් පින්වත් කස්සප, ඔහු නිරුවත්ව සිටියත්, ආචාර ධර්ම බැහැර කළත්, කුමෙන් පසු අත ලෙව් කැවත් සන්දිනකට වරක් ආහාර ගත්තත්. මෙවැනි අයුරින් අඩමසකට වරක් ආහාර ගනිමින් වුන සමාදානයේ යෙදී වාසය කෙරුවත් ඔහුට මේ සීලසම්පත්තිය, සමාධි සම්පත්තිය, ප්‍රඥසම්පත්තිය වැඩිමක් වෙලා නැත්නම්, සාක්ෂාත් කිරීමක් වෙලා නැත්නම්, ඇත්තෙන් ම ඔහු මහණකමින් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ. බ්‍රාහ්මණකමෙහුත් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ.

යතෝ බෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති කස්සප හික්ඛු සමණෝ ඉති'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති'පි.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක් හික්ඛුච්ච වේරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්න මේ හික්ඛුච්ච තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

13. සාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති. සාමාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති වනමූලඵලාහාරෝ යාපේති පචත්තඵලහෝජී. තස්ස වායං සීලසම්පදා චිත්තසම්පදා පඤ්ඤසම්පදා අභාවිතා හෝති අසච්ඡිකතා. අථ බෝ සෝ ආරකා'ව සාමඤ්ඤ, ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤ.

13. පින්වත් කස්සප, ඉදින් කෙනෙක් අමු කොළ කකා හිටියත්, ගස් බොඩ කකා හිටියත් වනමූල් ගෙඩි කකා හිටියත්. ගස්වලින් වැටෙන ගෙඩි පමණක් කකා හිටියත් ඔහුට මේ සීලසම්පත්තිය, සමාධි සම්පත්තිය, ප්‍රඥසම්පත්තිය වැඩිමක් වෙලා නැත්නම්, සාක්ෂාත් කිරීමක් වෙලා නැත්නම්, ඇත්තෙන් ම ඔහු මහණකමින් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ. බ්‍රාහ්මණකමෙහුත් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ.

යතෝ බෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති කස්සප හික්ඛු සමණෝ ඉති'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති'පි.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක් හික්ෂුව වෙරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්ම මේ හික්ෂුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

14. සාණානි චේ'පි කස්සප ධාරේති මසාණානි'පි ධාරේති සායනනියකම්'පි උදකරො'හණානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති. තස්ස වායං සීලසම්පදා චිත්තසම්පදා පඤ්ඤසම්පදා අභාවිතා හෝති අසච්ඡිකතා. අථ ඛෝ සෝ ආරකා'ව සාමඤ්ඤ, ආරකා'ව බ්‍රහ්මඤ්ඤ.

14. පින්වත් කස්සප, යම් කෙනෙක් හණවැහැරි දැරුවත්, හණවැහැර මිශ්‍ර රෙදි දැරුවත් සවස තුන්වෙනි කොට දිනකට තුන්වරක් ජලයෙහි ගිලී තපස් රක්කත් ඔහුට මේ සීලසම්පත්තිය, සමාධි සම්පත්තිය, ප්‍රඥසම්පත්තිය වැඩිමක් වෙලා නැත්නම්, සාක්ෂාත් කිරීමක් වෙලා නැත්නම්, ඇත්තෙන් ම ඔහු මහණකමින් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ. බ්‍රාහ්මණකමෙකුත් දුරු වෙලා ම යි ඉන්නේ.

යතෝ ඛෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙන්තචිත්තං භාවේති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වූච්චති කස්සප හික්ඛු සමණෝ ඉති'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති'පිති.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක් හික්ෂුව වෙරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්ම මේ හික්ෂුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

15. ඒවං චූත්තේ අවේලෝ කස්සපෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: දුක්කරං හෝ ගෝතම සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤන්ති. “පකති ඛෝ ඒසා කස්සප ලෝකස්මිං දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤන්ති.”

15. මෙසේ වදාළ විට අවේල කස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. භවත් ගෞතමයෙනි, මහණකම දුෂ්කර යි නෙව. බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි නෙව. “පින්වත් කස්සප, මහණකම දුෂ්කර යි යන

කීමත්, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි යන කීමත් මේ ලෝකයෙහි ඇති ප්‍රකෘති කථාවකි.

අවේලකෝ චේ’පි කස්සප හෝති මුත්තාවාරෝ ඉති ඵ්වරුපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායහත්තභෝජනානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති, ඉමාය ච කස්සප මත්තාය ඉමිනා ච තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා අභවිස්ස බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං සුදුක්කරං, නේතං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤං”න්ති.

පින්වත් කස්සප, කෙනෙක් නිරුවත්ව සිටියා කියල, ආචාර ධර්ම අත්හැරියා කියල ඔය විදිහට අඩමසකට වරක් බත් කෑව කියල, ඒ තපස් රැකුමෙන් වාසය කළා කියල එපමණකින් ම කස්සප, මහණකමත් බ්‍රාහ්මණකමත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, මහණකම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියල කීම සුදුසු වන්නේ නෑ.

16. සක්කා ච පනේතං අභවිස්ස කාතුං ගහපතිනා වා ගහපති පුත්තේන වා අන්තමසෝ කුම්භදාසියා’පි: “හන්දාහං අවේලකෝ හෝමි මුත්තාවාරේ ඉති ඵ්වරුපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායහත්තභෝජනානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරාමි”ති. යස්මා ච බෝ කස්සප අඤ්ඤත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤත්‍ර ඉමිනා තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා හෝති. බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං සුදුක්කරං, තස්මා ඒතං කල්ලං වචනාය දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤං”න්ති.

16. පින්වත් කස්සප, ගහපතියෙකුට වුණත් ගහපති පුත්‍රයෙකුට වුණත් අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසී කෙල්ලකට වුණත් පුළුවනි “මං දැන් නිරුවත් තවුසෙක් වෙනවා, ආචාර ධර්ම අත්හරිනවා මේ විදිහට සති දෙකකට වරක් බත් අනුභව කරනවා. තපස් කරනවා” කියල ඉන්න. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, අන්ත එතකොට නම් මහණකම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යනෝ බෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති කස්සප හික්ඛු සමණෝ ඉති’පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති’පි.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක භික්ෂුව වෙරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මොන මේ භික්ෂුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

17. සාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති. සාමාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති වනමූලඵලාහාරෝ යාපේති පචත්තඵලහෝජී. ඉමාය ච කස්සප මත්තාය ඉමිනා ච තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා අභවිස්ස බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං සුදුක්කරං, නේතං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤං නිති.

17. පින්වත් කස්සප, යම් කෙනෙක් කොළ වර්ග අමුටෙන් කෑව කියල. ගස් බොඩ අනුභව කළා කියල වනමූල් ගෙඩි කෑව කියල, ගසෙන් වැටුනු ගෙඩි පමණක් කෑව කියල මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, එකරුණින් නම් මහණකම් දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියල කියන එක සුදුසු නෑ.

සක්කා ච පනේතං අභවිස්ස කාතුං ගහපතිනා වා ගහපති සුත්තේන වා අන්තමසෝ කුම්භදාසියාපි: “හන්දාහං සාකහක්ඛෝ වා හෝමි වනමූලඵලාහාරෝ යාපේමි පචත්තඵලහෝජී”ති. යස්මා ච බෝ කස්සප අඤ්ඤත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤත්‍ර ඉමිනා තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා හෝති. බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං සුදුක්කරං, තස්මා ඒතං කල්ලං වචනාය දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤං නිති.

පින්වත් කස්සප, ගෘහපතියෙකුට වුණත් ගෘහපති සූත්‍රයෙකුට වුණත් අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසී කෙල්ලකට වුණත් සුඵවති “මං දැන් අමුටෙන් කොළ කන කෙනෙක් වෙනවා වනමූල් ගෙඩි කන කෙනෙක් වෙනවා. ගස්වලින් වැටෙන ගෙඩි විතරක් කන කෙනෙක් වෙලා ඉන්නවා” කියල. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, අන්ත එතකොට නම් මහණකම් දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යතෝ බෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙන්තචිත්තං භාවෙති,
ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ
සයං අභිඤ්ඤා සවිජ්ඣන්තවා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුච්චති කස්සප හික්ඛු
සමණෝ ඉති 'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති 'පි.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක හික්ඛුච්ච වෛරයෙන් තොර, තරහෙන්
තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත
විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින්
සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්ත
මේ හික්ඛුච්ච තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

18. සාණානි චේ'පි කස්සප ධාරේති මසාණානි'පි ධාරේති
..... සායනනියකම්'පි උදකරෝහණානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති.
ඉමාය ච කස්සප මත්තාය ඉමිනා ච තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා අභවිස්ස
බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං සුදුක්කරං, නේතං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය දුක්කරං
සාමඤ්ඤං දුක්කරං බ්‍රහ්මඤ්ඤං'නිති.

18. පින්වත් කස්සප, හණවැහැරි ඇන්දා කියලා, හණවැහැරි මුසු රෙදි
ඇන්දා කියලා සවස තුන්වෙනි කොට දවසට තුන්වරක් ජලයේ
ගිලී තපස් රැකිමින් වාසය කළා කියලා මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන්
වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත්
දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, එකරුණින් නම් මහණකම්
දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියලා කියන එක සුදුසු නෑ.

සක්කා ච පනේතං අභවිස්ස කාතුං ගහපතිනා වා ගහපති පුත්තේන
වා අන්තමසෝ කුම්භදාසියා'පි: “හන්දාහං සාණානි'පි ධාරේමි, මසාණානි'පි
ධාරේමි සායනනියකම්'පි උදකරෝහණානුයෝගමනුයුත්තෝ
විහරාමි”ති. යස්මා ච බෝ කස්සප අඤ්ඤාත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤාත්‍ර
ඉමිනා තපෝපක්කමේන සාමඤ්ඤං වා හෝති. බ්‍රහ්මඤ්ඤං වා දුක්කරං
සුදුක්කරං, තස්මා ඒතං කල්ලං වචනාය දුක්කරං සාමඤ්ඤං දුක්කරං
බ්‍රහ්මඤ්ඤං'නිති.

පින්වත් කස්සප, ගෘහපතියෙකුට වුණත් ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට වුණත්
අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසී කෙල්ලකට වුණත් පුළුවනි “මං
දැන් හණ වැහැරි අදිනවා. හණවැහැරි මුසු වස්ත්‍ර අදිනවා සවස

තුන්වෙනි කොට දවසට තුන්වරක් ජලයේ ගිලී තපස් රැකීමත් වාසය කරන කෙනෙක් වෙලා ඉන්නවා” කියල. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව මහණකමත්, බ්‍රාහ්මණකමත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, අන්ත එකකොට නම් මහණකම් දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණකම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යතෝ බෝ කස්සප හික්බු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙන්තවිත්තං භාවේති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සවිජ්ඣානවා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වූච්චති කස්සප හික්බු සමණෝ ඉති’පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති’පිති.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක හික්බු වෙරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥා විමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්න මේ හික්බුට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

19. ඒවං චූත්තේ අවේලෝ කස්සපෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: “දුජ්ජනෝ හෝ ගෝතම සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති. “පකති බෝ ඒසා කස්සප ලෝකස්මිං “දුජ්ජනෝ හෝ ගෝතම සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

19. මෙසේ වදාළ විට අවේලකස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කියා සිටියා. “භවත් ගෞතමයෙනි, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි. බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කරයි” කියල. පින්වත් කස්සප, “ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි. බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කරයි” යන මෙය ලෝකයෙහි ඇති ප්‍රකෘති කථාවක්.

20. අවේලකෝ චේපි කස්සප හෝති ඉති ඒවරුපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායභත්තභෝජනානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති, ඉමාය කස්සප මත්තාය ඉමිතා තපෝපක්කමේන සමණෝ වා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණෝ වා දුජ්ජනෝ සුදුජ්ජනෝ, තේතං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය “දුජ්ජනෝ සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

20. පිත්ථත් කස්සප, කෙනෙක් නිරුවත්ව සිටියා කියල, ආචාර ධර්ම අත්හැරියා කියල ඔය විදිහට අධම්මසකට වරක් බත් කෑව කියල, ඒ තපස් රැකුමෙන් වාසය කළා කියල එපමණකින් ම කස්සප, ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි කියල කීම සුදුසු වන්නේ නෑ.

සක්කා ච පනේසෝ අභවිස්ස ඤානං ගහපතිනා චා ගහපති සුත්තේන චා අන්තමසෝ කුම්භ දාසියාපි: අයං අචේලකෝ හෝති මුත්තාවාරෝ ඉති ඵ්චරූපං අද්ධමාසිකම්පි පරියායභත්තභෝජනානු-යෝගමනුයුත්තෝ විහරති”ති. යස්මා ච බෝ කස්සප අඤ්ඤත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤත්‍ර ඉමිනා තපෝපක්කමේන සමණෝ චා හෝති බ්‍රාහ්මණෝ චා දුෂ්ඨනෝ සුදුෂ්ඨනෝ, තස්මා ඵ්නං කල්ලං වචනාය “දුෂ්ඨනෝ සමණෝ දුෂ්ඨනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

පිත්ථත් කස්සප, ගහපතියෙකුට වුණත් ගහපති සූත්‍රයෙකුට වුණත් අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසි කෙල්ලකට වුණත් සුළුවති “මොහු නිරුවත් තවුසෙක්, ආචාර ධර්ම අත්හැරල මේ විදිහට සති දෙකකට වරක් බත් අනුභව කරනවා. තපස් කරනවා” කියල තේරුම් ගන්න. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යතෝ බෝ කස්සප භික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවෙති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුව්චති කස්සප භික්ඛු සමණෝ ඉති’පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති’පිති.

පිත්ථත් කස්සප, යම් දවසක භික්ෂුව වේරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පිත්ථත් කස්සප, මෙන්න මේ භික්ෂුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

21. සාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති. සාමාකහක්ඛෝ චේ'පි කස්සප හෝති වනමූලඵලාහාරෝ යාපේති පචත්තඵලහෝජී. ඉමාය ච කස්සප මත්තාය ඉමිනා තපෝපක්කමේන සමණෝ වා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණෝ වා දුජ්ජනෝ සුදුජ්ජනෝ, තේනං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය “දුජ්ජනෝ සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

21. පින්වත් කස්සප, යම් කෙනෙක් කොළ වර්ග අමුවෙන් කෑව කියල. ගස් බොඩ අනුභව කළා කියල වනමුල් ගෙඩි කෑව කියල, ගසෙන් වැටුනු ගෙඩි පමණක් කෑව කියල ඒ තපස් රැකුමෙන් වාසය කළා කියල එපමණකින් ම කස්සප, ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කරයි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කරයි කියල කීම සුදුසු වන්නේ නෑ.

සක්කා ච පනේසෝ අභවිස්ස ඤාං ගහපතිනා වා ගහපති පුත්තේන වා අත්තමසෝ කුම්භ දාසියාපි: අයං සාකහක්ඛෝ වා හෝති. සාමාකහක්ඛෝ වා වනමූලඵලාහාරෝ යාපේති පචත්තඵලහෝජී'ති. යස්මා ච ඛෝ කස්සප අඤ්ඤත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤත්‍ර ඉමිනා තපෝපක්කමේන සමණෝ වා හෝති බ්‍රාහ්මණෝ වා දුජ්ජනෝ සුදුජ්ජනෝ, තස්මා ඒනං කල්ලං වචනාය “දුජ්ජනෝ සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

පින්වත් කස්සප, ගෘහපතියෙකුට වුණත් ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට වුණත් අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසී කෙල්ලකට වුණත් පුළුවනි “මොහු අමුවෙන් කොළ කන කෙනෙක් වනමුල් ගෙඩි කන කෙනෙක්. ගස්වලින් වැටෙන ගෙඩි විතරක් කන කෙනෙක්” කියල තේරුම්ගන්න. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යතෝ ඛෝ කස්සප භික්ඛු අවේරං අබ්‍යාපජ්ජං මෙත්තචිත්තං භාවේති, ආසවානඤ්ච බයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සවිජ්ඣන්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුව්චති කස්සප භික්ඛු සමණෝ ඉති'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති'පිති.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක හික්ෂුව වෙරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ඨ නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන්ම මේ හික්ෂුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

22. සාණානි චේ'පි කස්සප ධාරේති මසාණානි'පි ධාරේති සායතනියකම්'පි උදකරෝහණානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති. ඉමාය ච කස්සප මත්තාය ඉමිනා ච තපෝපක්කමේන සමණෝ වා අභවිස්ස බ්‍රාහ්මණෝ වා දුජ්ජනෝ සුදුජ්ජනෝ, තේනං අභවිස්ස කල්ලං වචනාය “දුජ්ජනෝ සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

පින්වත් කස්සප, හණවැහැරි ඇන්දා කියලා, හණවැහැරි මුසු රෙදි ඇන්දා කියල සවස තුන්වෙනි කොට දවසට තුන්වරක් ජලයේ ගිලී තපස් රැකීමින් වාසය කළා කියල ඒ තපස් රැකුමෙන් වාසය කළා කියල එපමණකින් ම කස්සප, ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි කියල කීම සුදුසු වන්නේ නෑ.

සක්කා ච පනේසෝ අභවිස්ස ඤාං ගහපතිනා වා ගහපති පුත්තේන වා අන්තමසෝ කුම්භ දාසියාපි: “අයං සාණානිපි ධාරේති මසාණානිපි ධාරේති සායතනියකම්පි උදකරෝහණානුයෝගමනුයුත්තෝ විහරති”ති. යස්මා ච ඛෝ කස්සප අඤ්ඤත්‍රේව ඉමාය මත්තාය අඤ්ඤත්‍ර ඉමිනා තපෝපක්කමේන සමණෝ වා හෝති බ්‍රාහ්මණෝ වා දුජ්ජනෝ සුදුජ්ජනෝ, තස්මා ඒනං කල්ලං වචනාය “දුජ්ජනෝ සමණෝ දුජ්ජනෝ බ්‍රාහ්මණෝ”ති.

පින්වත් කස්සප, ගෘහපතියෙකුට වුණත් ගෘහපති පුත්‍රයෙකුට වුණත් අඩු ගණනෙන් ගෙදරකට වතුර අදින දාසී කෙල්ලකට වුණත් පුළුවනි “මොහු හණ වැහැරි අදිනවා. හණවැහැරි මුසු වස්ත්‍ර අදිනවා සවස තුන්වෙනි කොට දවසට තුන්වරක් ජලයේ ගිලී තපස් රකීමින් වාසය කරන කෙනෙක් වෙලා ඉන්නවා” කියල තේරුම්ගන්න. නමුත් කස්සප, මේ ඉතා ස්වල්ප වූ තපස් උපක්‍රමයෙන් වෙන් වෙලා මේ තපස් ක්‍රමයෙන් බැහැරව ශ්‍රමණයාත්, බ්‍රාහ්මණයාත් තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර වෙනවා නම්, වඩාත් දුෂ්කර

වෙනවා නම්, ශ්‍රමණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි, බ්‍රාහ්මණයා තේරුම් ගැනීම දුෂ්කර යි කියල කිව්වට කමක් නෑ.

යතෝ බෝ කස්සප හික්ඛු අවේරං අඛ්‍යාපජ්ජං මෙන්තචිත්තං භාවේති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. අයං වුව්චති කස්සප හික්ඛු සමණෝ ඉති'පි බ්‍රාහ්මණෝ ඉති'පිති.

පින්වත් කස්සප, යම් දවසක හික්ඛු වෛරයෙන් තොර, තරහෙන් තොර මෙන් සිත වඩනවා නම්, ආශ්‍රවයන් ගේ ක්ෂය වීමෙන් අනාශ්‍රව වූ චිත්ත විමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් මේ ජීවිතයේ දී ම ස්වකීය විශිෂ්ට නුවණින් සාක්ෂාත් කොට එයට පැමිණ වාසය කරනවා නම්, පින්වත් කස්සප, මෙන් මේ හික්ඛුවට තමයි ශ්‍රමණයා කියන්නේ. බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ.

23. ඒවා වූත්තේ අවේලෝ කස්සපෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: “කතමා පන සා හෝ ගෝතම සීලසම්පදා, කතම චිත්තසම්පදා, කතමා පඤ්ඤාසම්පදා?ති.

23. මෙසේ වදාළ විට අවේලකස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් මෙහෙම ඇසුවා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මොකක්ද ඒ සීලසම්පත්තිය? මොකක් ද ඒ සමාධිසම්පත්තිය? මොකක් ද ඒ ප්‍රඥාසම්පත්තිය?

“ඉධ කස්සප තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සෝ ඉමං ලෝකං සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා පච්චේදේති. සෝ ධම්මං දේසේති බ්‍රහ්මචරියං පකාසේති. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතේ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බ්‍රාහ්මණ ඝරාවාසෝ යන්ත්‍රනාහං කේසමස්සුං ඔහාරෙන්වා කාසායාති වත්ථාති අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

පින්වත් කස්සප, මෙහි අරහත් වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා බ්‍රහ්ම ජුත්‍රයක් වේවා කරනවා. එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති සූත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය

අසනවා ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරි ම කරදරයක් ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

සෝ අපරේන සමයේන අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු

ඔහු පස්සෙ කාලෙක ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා

24. කථඤ්ච කස්සප හික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ කස්සප හික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හෝති ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං (යථා සාමඤ්ඤඵලේ ඒවං විත්ථාරේතබ්බං)

24. පින්වත් කස්සප, හික්ඛු සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මහාරාජ, මෙහි හික්ඛු සතුන් මැරීම අක්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි (සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයෙහි මෙන් විස්තර කළ යුතුය)

යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපා තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං: සන්නිකම්මං වසධිනං පටිමොක්ඛෝ ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පිස්ස හෝති සීලසම්පදාය.

ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම වනවලට බෙහෙත් බැඳීම, ආදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන්

ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරණිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

ස ඛෝ සෝ කස්සප භික්ඛු ඵං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි කස්සප රාජා ඛත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතපච්චාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං පච්චත්ථිකතෝ, ඵම්මෙව ඛෝ කස්සප භික්ඛු ඵං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ.

පින්වත් කස්සප, ඒ භික්ඛුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීල සංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් කස්සප, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔටුනු පළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරල යි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් කස්සප, භික්ඛුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ.

සෝ ඉමිනා අරියෙන සීලස්කන්ධෙන සමන්නාගතෝ, අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදේති. ඵං ඛෝ කස්සප භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති. අයං ඛෝ කස්සප සීලසම්පදා

ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් කස්සප, ඔන්න විදිහට යි භික්ඛුව සීලසම්පන්න වන්නේ. පින්වත් කස්සප, මේ තමයි සීලසම්පත්තිය

25. කථඤ්ච කස්සප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ කස්සප භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහි චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝතෙන සද්දං සුත්වා සාශේන ගන්ධං සායිත්වා ජීව්හය රසං සායිත්වා කායෙන ථොට්ඨබ්බං චුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහි මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රියසංවරෙන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අබ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඵං ඛෝ කස්සප භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

25. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් කස්සප, මෙහිලා හික්ෂුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආස්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

26. කථඤ්ච කස්සප හික්ඛු සනිසම්පජ්ඤ්ඤෙන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ කස්සප හික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති ගතේ ධීතේ නිසින්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං ඛෝ කස්සප හික්ඛු සනිසම්පජ්ඤ්ඤෙන සමන්තාගතෝ හෝති.

26. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් කස්සප, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කලාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නෙත් සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුවන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

27. කථඤ්ච කස්සප හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ කස්සප හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරිකේන චිචරේන කු-ඡිපරිහාරිකේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ කස්සප හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

27. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් කස්සප, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන් කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම කැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් කස්සප, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

28. සෝ ඉමිනා ව අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන සතිසම්පජ්ඣේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පඛිබ්බං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

28. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටුවීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (එවැනි තැනක) පළඟක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

29. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පහාය විගතාභිජ්ඣෙධන -තසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති ව්‍යාපාදපදෝසං පහාය අව්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති ථීනමිද්ධං පහාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති උද්ධ-වකුක්කු-වං පහාය අනුද්ධතෝ විහරති විචිකි-ෂං පහාය තිණ්ණවිචිකි-ෂෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ෂාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා තරහ වෙර ආදිය අත්හැර තරහ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව වාසය කරනවා සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට වාසය කරනවා සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

සෙය්‍යථාපි කස්සප පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙධය්‍යුං සෝ තතෝ නිදානං

ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං. සෙය්‍යථාපි කස්සප පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-වෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං. සෙය්‍යථාපි කස්සප පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ ඛද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනා මු-වෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං. සෙය්‍යථාපි කස්සප පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිතෝ සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මුච්චෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං. සෙය්‍යථාපි කස්සප පුරිසෝ සධතෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නික්ඛරෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං. ඵ්වමේව ඛෝ කස්සප භික්ඛු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා ඛන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි කස්සප ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා ඛන්ධනමොක්ඛං, යථා භුජ්ජස්සං, යථා බේමභූමිං ඵ්වමේව ඛෝ කස්සප, භික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

පින්වත් කස්සප, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා. පින්වත් කස්සප, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා. පින්වත් කස්සප, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා. පින්වත් කස්සප, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා නමුත් පසු කලෙක ඔහු ඒ දාසභාවයෙන් මිදුනා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා. පින්වත් කස්සප, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා

නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා. පින්වත් කස්සප, අන්න ඒ විදිහම යි. හික්ෂුවත් (කලින්) ණයක් ගන්නා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් කස්සප, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් කස්සප, අන්න ඒ විදිහමයි හික්ෂුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

30. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පහිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ඡායති. පමුදිතස්ස පීති ඡායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති. සෝ විච්චිවේච කාමේහි විච්චිව අකුසලේහි ධම්මේහි පට්ඨං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති දුතියං ඤානං තතියං ඤානං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති චිත්තසම්පදාය. අයං බෝ සා කස්සප චිත්තසම්පදා.

30. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිද්ධ වෙනවා. සංසිද්ධ කයින් යුතු ව සැපක් විඳිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා දෙවෙනි ධ්‍යානය තුන්වන ධ්‍යානයත් සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සමාධි සම්පත්තියට අයිති දෙයක්. පින්වත් කස්සප, මේ තමයි ඒ චිත්ත සම්පත්තිය.

31. සෝ ඵ්ථං සමාහිතෝ චිත්තේ ඤාණදස්සනාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤාසම්පදාය නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤාසම්පදාය. අයං බෝ සා කස්සප පඤ්ඤාසම්පදා.

31. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට
ඤ්ඤාදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට
ම නතු කරයි මෙයත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාසම්පත්තියට අයත් දෙයක්
නැවත සසරගමනක් නැතැ"යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙයත් ඔහු
ගේ ප්‍රඥාසම්පත්තියට අයත් දෙයක්. පින්වත් කස්සප, මේ තමයි ඒ
ප්‍රඥාසම්පත්තිය.

32. ඉමාය ව කස්සප සීලසම්පදාය ඉමාය ව චිත්තසම්පදාය ඉමාය
ව පඤ්ඤාසම්පදාය අඤ්ඤා සීලසම්පදා චිත්තසම්පදා පඤ්ඤාසම්පදා
උත්තරීතරා වා පණිතතරා වා නත්ථි.

32. පින්වත් කස්සප මේ සීලසම්පත්තියෙනුත්, මේ
සමාධිසම්පත්තියෙනුත්, මේ ප්‍රඥාසම්පත්තියෙනුත් බැහැර වූ වෙනත්
උත්තරීතර වූත් ප්‍රණිතතර වූත් සීලසම්පත්තියක්, සමාධිසම්පත්තියක්,
ප්‍රඥාසම්පත්තියක් නෑ.

33. සන්ති කස්සප ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා සීලවාදා. තේ අනේක
පරියායේන සීලස්ස චණ්ණං භාසන්ති. යාවතා කස්සප අරියං පරමං සීලං,
නාහං තත්ථ අත්තනෝ සමසමං සමනුපස්සාමි. කුතෝ හියොයෝ? අථ බෝ
අහමේව තත්ථ හියොයෝ යදිදං අධිසීලං.

33. පින්වත් කස්සප, සීලය ගැන පමණක් කථා කරන ඇතැම් ශ්‍රමණ
බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඔවුන් නොයෙක් ආකාරයෙන් සීලයෙහි ගුණ කියනවා.
එහෙත් කස්සප, යම්තාක් උත්තම වූ ආර්ය සීලයක් ඇද්ද එහිලා ම, මා හට
සම සම වූ සිල්වත් කෙනෙක් ව දකින්නේ නෑ. ඊට වැඩි කෙනෙක් කොයින්
සොයන්ට ද? එකරුණේ දී ඒ අධිසීලයක් ඇද්ද, එහිලා වැඩි දියුණු කොට
ඇති සිල් ඇත්තේ මා තුළ ම යි.

34. සන්ති කස්සප ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා තපෝජීගුච්ඡාවාදා. තේ
අනේකපරියායේන තපෝජීගුච්ඡාය, චණ්ණං භාසන්ති. යාවතා කස්සප අරියා
පරමා තපෝජීගුච්ඡා, නාහං තත්ථ අත්තනෝ සමසමං සමනුපස්සාමි. කුතෝ
හියොයෝ? අථ බෝ අහමේව තත්ථ හියොයෝ යදිදං අධිජේගුච්ඡං.

34. පින්වත් කස්සප, කෙලෙසුන් පිළිකුල් කරන කෙලෙස් තැවීම ගැන
කථා කරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණවරුන් ඉන්නවා. ඔවුන් නොයෙක්

ආකාරයෙන් කෙලෙස් පිළිකුල් කිරීමේ ගුණ කියනවා. නමුත් කස්සප, යම්තාක් උත්තම වූ ආර්ය කෙලෙස් පිළිකුල් කිරීමක් ඇද්ද එහිලා ම, මා හට සම සම වූ කෙලෙස් පිළිකුල් කරන කෙනෙක්ව දකින්නේ නෑ. ඊට වැඩි කෙනෙක් කොයින් සොයන්ට ද? එකරුණේ දී ඒ අධි කෙලෙස් පිළිකුල් කිරීමක් ඇද්ද, එහිලා වැඩි දියුණු කොට ඇති කෙලෙස් පිළිකුල් කිරීම ඇත්තේ මා තුළ ම යි.

35. සන්ති කස්සප ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා පඤ්ඤවාදා. තේ අනේකපරියායේන පඤ්ඤා චණ්ණං භාසන්ති. යාවතා කස්සප අරියා පරමා පඤ්ඤා, නාහං තත්ථ අත්තනෝ සමසමං සමනුපස්සාමි. කුතෝ භියෝ? අථ ඛෝ අහමේව තත්ථ භියෝ යදිදං අධිපඤ්ඤා.

35. පින්වත් කස්සප, ප්‍රඥව ගැන කථා කරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණවරුන් ඉන්නවා. ඔවුන් නොයෙක් ආකාරයෙන් ප්‍රඥවේ ගුණ කියනවා. නමුත් කස්සප, යම්තාක් උත්තම වූ ආර්ය ප්‍රඥවක් ඇද්ද එහිලා ම, මා හට සම සම වූ ප්‍රඥව ඇති කෙනෙක්ව දකින්නේ නෑ. ඊට වැඩි කෙනෙක් කොයින් සොයන්ට ද? එකරුණේ දී ඒ අධි ප්‍රඥවක් ඇද්ද, එහිලා වැඩි දියුණු කොට ඇති ප්‍රඥව ඇත්තේ මා තුළ ම යි.

36. සන්ති කස්සප ඒකේ සමණබ්‍රාහ්මණා විමුක්තිවාදා. තේ අනේකපරියායේන විමුක්තියා චණ්ණං භාසන්ති. යාවතා කස්සප අරියා පරමා විමුක්ති, නාහං තත්ථ අත්තනෝ සමසමං සමනුපස්සාමි. කුතෝ භියෝ? අථ ඛෝ අහමේව තත්ථ භියෝ යදිදං අධිමුක්ති.

36. පින්වත් කස්සප, විමුක්තිය ගැන කථා කරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණවරුන් ඉන්නවා. ඔවුන් නොයෙක් ආකාරයෙන් විමුක්තියේ ගුණ කියනවා. නමුත් කස්සප, යම්තාක් උත්තම වූ ආර්ය විමුක්තියක් ඇද්ද එහිලා ම, මා හට සම සම වූ විමුක්තිය ඇති කෙනෙක්ව දකින්නේ නෑ. ඊට වැඩි කෙනෙක් කොයින් සොයන්ට ද? එකරුණේ දී ඒ අධි විමුක්තියක් ඇද්ද, එහිලා වැඩි දියුණු කොට ඇති විමුක්තිය ඇත්තේ මා තුළ ම යි.

37. ධානං ඛෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සීහනාදං ඛෝ සමණෝ ගෝතමෝ නදති. තඤ්ච ඛෝ සුඤ්ඤාගාරේ නදති නෝ පරිසාසු”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු චචතියා. “සීහනාදං ච සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ච නදති”ති. ඒවමස්සු කස්සප චචතියා.

37. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජියන් යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. ඒ වුණාට ඔහු සිංහනාද කරන්නේ කාත් කවුරුත් නැති තැනක මිස පිරිස් අතර නොවෙයි” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා. පිරිස් අතරේ ම යි සිංහනාද කරන්නේ” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

38. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති. නෝ ව බෝ විසාරදෝ නදති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති, විසාරදෝ ව නදති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

38. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජියන් යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා. ඒ වුණාට විශාරද ලෙස සිංහනාද කරන්නේ නෑ.” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා. පිරිස් අතරේ ම යි සිංහනාද කරන්නේ, විශාරදව ම යි සිංහනාද කරන්නේ” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

39. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති. විසාරදෝ ව නදති. නෝ ව බෝ නං පඤ්භං පුච්ඡන්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං බෝ සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති, විසාරදෝ ව නදති, පඤ්භඤ්ච නං පුච්ඡන්ති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

39. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජියන් යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා. විශාරදව සිංහනාද කරනවා. ඒ වුණාට ඔහුගෙන් කවුරුවත් ප්‍රශ්න අසන්නේ නෑ.” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා. පිරිස් අතරේ ම යි සිංහනාද

කරන්නේ, විශාරදව ම යි සිංහනාද කරන්නේ, ඒ වගේ ම ඔහු ගෙන් අනික් උදවිය ප්‍රශ්න අසනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

40. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති. විසාරදෝ ව නදති. පඤ්භං ව පුච්ඡන්ති, නෝ ව බෝ නේසං පඤ්භං පුට්ඨෝ බ්‍යාකරෝති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති, විසාරදෝ ව නදති, පඤ්භඤ්ච නං පුච්ඡන්ති, පඤ්භඤ්ච නේසං පුට්ඨෝ බ්‍යාකරෝති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

40. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජියන් යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා. විශාරදව සිංහනාද කරනවා. ඔහු ගෙන් අනික් උදවිය ප්‍රශ්නත් අසනවා. ඒ වුණාට ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙන්නේ නෑ.” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා. පිරිස් අතරේ ම යි සිංහනාද කරන්නේ, විශාරදව ම යි සිංහනාද කරන්නේ, ඒ වගේ ම ඔහු ගෙන් අනික් උදවිය ප්‍රශ්න අසනවා, ඒ වගේ ම ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරුත් දෙනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

41. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති පඤ්භඤ්ච නේසං පුට්ඨෝ බ්‍යාකරෝති, නෝ ව බෝ පඤ්භස්ස වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති පඤ්භස්ස ව වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

41. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජියන් යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරුත් දෙනවා. ඒ වුණාට ඔවුන් ඒ පිළිතුරු ගැන සිත සතුටු වෙන්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා

..... ඒ වගේ ම ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට දෙන පිළිතුරුවලින් ඔවුන් ගේ සිතක් සතුටට පත්වෙනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

42. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති පඤ්ඤාසප්ප ව වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙති, නෝ ව බෝ සෝතබ්බං මඤ්ඤන්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති පඤ්ඤාසප්ප ව වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙති, සෝතබ්බඤ්ඤාසප්ප මඤ්ඤන්ති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

42. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජ්ජිත යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිහනාද කරනවා ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට දෙන පිළිතුරුවලින් ඔවුන් ගේ සිතක් සතුටට පත්වෙනවා. ඒ වුණාට ඔවුන් ඔහු ගේ ධර්මය ඇසිය යුතු යි කියල හිතන්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්නට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිහනාද කරනවා ඒ වගේ ම ඔවුන් ගේ ඒ ප්‍රශ්නවලට දෙන පිළිතුරුවලින් ඔවුන් ගේ සිතක් සතුටට පත්වෙනවා මෙන් ම ඔහු ගේ ධර්මයට සවන් දිය යුතුය කියලත් හිතනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

43. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඒවං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති සෝතබ්බඤ්ඤාසප්ප මඤ්ඤන්ති. නෝ ව බෝ සුත්ථා වස්ස පසීදන්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති සෝතබ්බඤ්ඤාසප්ප මඤ්ඤන්ති. සුත්ථා වස්ස පසීදන්ති”ති. ඒවමස්සු කස්සප වචනියා.

43. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජ්ජිත යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිහනාද කරනවා ඔවුන් ඔහු ගේ ධර්මය ඇසිය යුතු යි කියල හිතනවා. ඒ වුණාට ඔහු ගේ බණ අසා ඔවුන් පහදින්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ

‘එහෙම කියන්ට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා ඒ වගේ ම ඔහු ගේ ධර්මයට සවන් දිය යුතුය කියලත් හිතනවා. ධර්මය අසා ඔවුන් පහදිනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

44. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඵ්ථං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති සුත්වා වස්ස පසීදන්ති. නෝ ව බෝ පසන්නා පසන්නාකාරං කරොන්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති සුත්වා වස්ස පසීදති. පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොන්ති”ති. ඵ්ථමස්සු කස්සප වචනියා.

44. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජ්ජිත යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා ඔහු ගේ බණ අසා ඔවුන් පහදිනවා. ඒ වුණාට ඔවුන් පැහැදිලා ඒ පහන්බව දක්වන්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්ට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා ඒ වගේ ම ධර්මය අසා ඔවුන් පහදිනවා. පැහැදිලා ඔවුන් පහන්බවත් දක්වනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

45. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඵ්ථං වදෙය්‍යුං: “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොති, නෝ ව බෝ තථත්තාය පටිපජ්ජන්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්සු වචනියා. “සිහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොන්ති, තථත්තාය ව පටිපජ්ජන්ති”ති. ඵ්ථමස්සු කස්සප වචනියා.

45. පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජ්ජිත යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා ඔවුන් පැහැදිලා ඒ පහන්බව දක්වනවා. ඒ වුණාට ඔවුන් එය අවබෝධ කරගැනීම පිණිස ප්‍රතිපදාවේ යෙදෙන්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්ට එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා ඒ වගේ ම පැහැදිලා ඔවුන් පහන්බවත්

දක්වනවා. එය අවබෝධ කර ගැනීමටත් ප්‍රතිපදාවෙහි යෙදෙනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

46. ධානං බෝ පනේතං කස්සප විජ්ජති යං අඤ්ඤානිත්ථියා පරිබ්බාජකා ඵ්වං වදෙය්‍යුං: “සීහනාදං බෝ සමණෝ ගෝතමෝ නදති තථත්තාය ව පටිපජ්ජන්ති. තෝ ව බෝ පටිපන්නා ආරාධෙත්ති”ති. තේ ‘මා හේවන්ති’ස්ස වචනියා. “සීහනාදං ව සමණෝ ගෝතමෝ නදති. පරිසාසු ව නදති, විසාරදෝ ව නදති, පඤ්ඤාද ව නං පුච්ඡන්ති, පඤ්ඤාද තේසං පුට්ඨෝ බ්‍යාකරෝති, පඤ්ඤාස්ස ව වෙය්‍යාකරණේන චිත්තං ආරාධෙති, සෝතබ්බස්ස මඤ්ඤන්ති, සුත්වා වස්ස පසීදන්ති, පසන්නා ව පසන්නාකාරං කරොන්ති, තථත්තාය ව පටිපජ්ජන්ති පටිපන්නා ව ආරාධෙත්ති”ති. ඵ්වමස්ස කස්සප වචනියා.

පින්වත් කස්සප, මෙවැනි දෙයක් දකින්නට ලැබෙනවා. අන්‍ය ආගමික පිරිවැජ්ජිත යමක් අරභයා මෙවැනි දෙයක් කියනවා ද, ඒ කියන්නේ “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාදයෙන් නද දෙනවා. පිරිස් අතරත් සිංහනාද කරනවා ඔවුන් එය අවබෝධ කරගැනීම පිණිස ප්‍රතිපදාවෙ යෙදෙනවා. නමුත් ඒ ප්‍රතිපදාව අනුගමනය කොට ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ව සතුටු කරවන්නේ නෑ” කියල. එතකොට ඔවුන්ට කිවයුත්තේ ‘එහෙම කියන්න එපා’ කියල යි. “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් සිංහනාද කරනවා, පිරිස් මැදත් සිංහනාද කරනවා, විශාරදවත් සිංහනාද කරනවා, ඔහු ගෙන් ප්‍රශ්නත් අහනවා, ඔවුන් ගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරුත් දෙනවා. ඒ ප්‍රශ්න විසඳීමෙන් ඔවුන් ගේ සිත් සතුටු වෙනවා. ඔහු ගේ ධර්මය ඇසිය යුතුයි කියලත් හිතනවා. ධර්මය අසාත් පහදිනවා. පැහැදිලි ඒ පහන්බවත් දක්වනවා. එය අවබෝධ කර ගැනීමටත් ප්‍රතිපදාවෙහි යෙදෙනවා. ප්‍රතිපදාවෙහි යෙදිලා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් ව සතුටට පත් කරවනවා” කියල යි පින්වත් කස්සප, ඔවුන්ට කිව යුත්තේ.

47. ඵ්කමිදාහං කස්සප සමයං රාජගහේ විහරාමි ගිජ්ඣකුට්ඨෙ පබ්බතේ. තත්‍ර මං අඤ්ඤාතරෝ තපබ්‍රහ්මචාරී නිග්‍රෝධෝ නාම අධිජේගුච්ඡේ පඤ්ඤං පුච්ඡි. තස්සාහං අධිජේගුච්ඡේ පඤ්ඤං පුට්ඨෝ බ්‍යාකාසිං. බ්‍යාකාතෝ ව පන මේ අත්තමනෝ අහෝසි පරං විය මත්තායාති.

47. පින්වත් කස්සප, එක් කාලයක මං වාසය කළේ රජගහනුවර ගිජ්ඣඵපව්වේ. ඉතින් දවසක් එක්තරා තපෝ බ්‍රහ්මචාරී තවුසෙක් වන නිග්‍රෝධ නම් පිරිවැජ්ජියා මගෙන් අධිකෙලෙස් පිළිකුළ ගැන ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා. මං ඔහුට

අධිකෙලෙස් පිළිකුළ ගැන ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දුන්නා. මා එය විසඳූ විට ඔහු අතිශයින් ම සන්තෝෂයට පත් වුණා.

48. “කෝ හි හන්තේ භගවතෝ ධම්මං සුත්වා න අත්තමානෝ අස්ස පරං විය මත්තාය? අහමිපි හන්තේ භගවතෝ ධම්මං සුත්වා අත්තමානෝ පරං විය මත්තාය. “අභික්කන්තං හන්තේ, අභික්කන්තං හන්තේ. සෙය්‍යථාපි හන්තේ, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුල්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඵ්වමේව භගවතා අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඵ්සාහං හන්තේ භගවන්තං සරණං ග-ජාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. ලභෙය්‍යාහං හන්තේ භගවතෝ සන්තිකේ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති.”

48. “ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා අතිශයින් ම චිත්ත සන්තෝෂයට පත් නො වන්නේ කවුද? ස්වාමීනී, මමත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ධර්මය අසා අතිශයින් ම චිත්ත සන්තෝෂයට පත් වුණා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නුවා වගෙයි. මං මුලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයක් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, මාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සම්පයෙහි පැවිදි බව ලබනවා නම්, උපසම්පදාවත් ලබනවා නම් ඉතා යහපති.

49. “යෝ බෝ කස්සප අඤ්ඤානිත්ථියපුබ්බෝ ඉමස්මිං ධම්මවිනයේ ආකංඛති පබ්බජ්ජං, ආකංඛති උපසම්පදං, සෝ චත්තාරෝ මාසේ පරිවසති. චතුත්තං මාසානං අච්චයේන ආරද්ධචිත්තා භික්ඛු තං පබ්බාජෙන්නි, උපසම්පාදෙන්නි භික්ඛුභාවාය. අපි ව මෙන්ට පුග්ගලවේමන්තතා විදිනා”ති.

49. “පින්වත් කස්සප, යම් කෙනෙක් කලින් අන්‍යාගමක ඉඳල ඔහු මේ ධර්ම විනය තුළ පැවිදි බව කැමැති වෙනවා නම්, උපසම්පදාව කැමැති වෙනවා නම්, ඔහු මාස හතරක් පිරිවෙස් වසන්නට වන. ඒ මාස හතර ඇවෑමෙන් සතුටු සිත් ඇති භික්ෂූන් වහන්සේලා ඔහුව පැවිදි කරනවා.

භික්ෂුභාවය පිණිස උපසම්පදා කරනවා. කොහොම නමුත් මෙහිලා මා පුද්ගලයන් ගේ විවිධ ස්වභාවයන් ගැන අවබෝධයකිනුයි ඉන්නේ.”

50. “සචේ හන්තේ අඤ්ඤානිත්ථියපුබ්බො ඉමස්මිං ධම්මචිතයේ ආකංඛති පබ්බජ්ජං, ආකංඛති උපසම්පදං, සෝ චත්තාරෝ මාසේ පරිවසති. චතුත්තං මාසානං අච්චයේන ආරද්ධචිත්තා භික්ඛු තං පබ්බාජෙත්ති, උපසම්පාදෙන්ති භික්ඛුභාවාය. අහං චත්තාරි වස්සානි පරිවසිස්සාමි. චතුත්තං වස්සානං අච්චයේන ආරද්ධචිත්තා භික්ඛු මං පබ්බාජෙත්තු, උපසම්පාදෙන්තු භික්ඛුභාවායා”ති.

50. “ස්වාමීනි, ඉදින් කලින් අන්‍යාගමක සිටපු කෙනෙක් මේ ධර්ම චිතය තුළ පැවිදිබව කැමැති වෙද්දී, උපසම්පදාව කැමැති වෙද්දී ඔහු මාස හතරක පරිවාස කාලයක් ගත කළ යුතු නම්, ඒ සිව්මාසය ඇවෑමෙන් ඔහු කෙරෙහි සතුටු සිත් ඇති භික්ෂුන් වහන්සේලා ඔහුව පැවිදි කරනවා නම්, භික්ෂුභාවය පිණිස උපසම්පදා කරනවා නම්, මං අවුරුදු හතරක පරිවාස කාලයක් වුණත් ඉන්නම්. ඒ අවුරුදු හතර ඇවෑමෙන් මා කෙරෙහි සතුටු සිත් ඇති භික්ෂුන් වහන්සේලා මාව පැවිදි කරන සේක්වා. භික්ෂුභාවය පිණිස උපසම්පදා කරන සේක්වා.”

51. අලත්ථ ඛෝ අචේලෝ කස්සපෝ භගවතෝ සන්තිකේ පබ්බජ්ජං. අලත්ථු පසම්පදං. අචිරුපසම්පන්නෝ ඛෝ පනායස්මා කස්සපෝ ඒකෝ වුපකට්ඨෝ අප්පමන්නෝ ආනාපී පහිතන්නෝ විහරන්නෝ න චිරස්සේව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදේව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුක්කරං බ්‍රහ්මචරියපරියෝසානං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සංඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසි, බිණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසි.

ඉතින් අචේලකස්සප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලබා ගත්තා. උපසම්පදාවත් ලබා ගත්තා. උපසම්පදාව ලබාගත් නොබෝ කලකින් ම ආයුෂ්මත් කස්සපයන් හුදෙකලා වුණා. පිරිසෙන් වෙන් වුණා. අප්‍රමාදී වුණා. කෙලෙස් ත වන චිරියෙන් යුතු වුණා. දහමට දිවි පුදා ධර්මයේ හැසිරෙන කොට යම් කුල පුත්‍රයෙක් යම් කිසි බලාපොරොත්තුවකින් ගිහි ජීවිතය අත් හැරලා බුදු සසුනේ පැවිදි වුණා ද, අන්න ඒ උත්තරීතර බඹසර පූර්ණත්වය වන අමා නිවන මේ ජීවිතයෙහි දී ම විශේෂ ඤාණයකින් යුතුව අවබෝධ කරගෙන පැමිණ වාසය කළා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

දීඝ නිකාය - 01 (සීල ස්කන්ධ වර්ගය)

සීහනාද සූත්‍රය

සම්පූර්ණ කර ගන්නා. නිවන පිණිස කළ යුතු දේ කර ගන්නා. ආයෙමත් නම්
වෙන උපතක් නැතැ”යි අවබෝධ වුණා.

අඤ්ඤාතරෝ ව බෝ පනායස්මා කස්සපෝ අරහතං අහෝසිති.

ආයුෂ්මත් කස්සප තෙරුන් එක්තරා රහතන් වහන්සේ නමක් බවට
පත් වුණා.

සීහනාදසූත්තං නිට්ඨිතං අට්ඨමං
අට්ඨෙති සීහනාද සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

9.

පොට්ඨපාදසූත්තං

පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජියාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සූතං ඒකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනේ අනාටපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ. තේන ඛෝ පන සමයේන පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ සමයස්පවාදකෝ තින්ද්‍රකාවරෝ ඒකසාලකෝ මල්ලිකාය ආරාමේ පටිවසති මහනියා පරිබ්බාජකපරිසාය සද්ධිං තිංසමත්තේති පරිබ්බාජකසතේති.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුතුමා ගේ ආරාමයේ. ඒ දිනවල ම පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජියා තම තමන් ගේ ආගම් පැවසිය හැකි සමයස්ප්‍රවාදක නම් වූ ද, තින්ද්‍රකාවර (තිඹිරි රුක්වලින් වට වූ) නම් වූද, ඒකසාලක නම් වූද, මල්ලිකා බිසව විසින් කරන ලද්දා වූ ද ආරාමයේ තුන් දහසක් පමණ මහත් පිරිවැජ්ජි පිරිසක් සමග වාසය කළා.

2. අප ඛෝ භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්වරමාදාය සාවත්ථිං පිණ්ඩාය පාවිසි. අප ඛෝ භගවතෝ ඒතදහෝසි: අනිප්පගෝ ඛෝ තාව සාවත්ථිං පිණ්ඩාය වරිතුං, යන්ත්‍රනාහං යේන සමයස්පවාදකෝ තින්ද්‍රකාවරෝ ඒකසාලකෝ මල්ලිකාය ආරාමෝ, යේන පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ, තේනුපසංකමෙය්‍යන්ති. අප ඛෝ භගවා යේන සමයස්පවාදකෝ තින්ද්‍රකාවරෝ ඒකසාලකෝ මල්ලිකාය ආරාමෝ තේනුපසංකමි.

2. එදා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුවෙහි සිවුරු හැඳපොරවා පාසිවුරු ගෙන සැවැත් නුවර පිඬු පිණ්ඩ වැඩම කළා. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ අදහස ඇති වුණා. සැවැත් නුවර පිඬු සිහා වැඩිමට තවම වේලාසන වැඩියි. එනිසා මං සමයස්ප්‍රවාදක නම් වූ ද, තින්ද්‍රකාවර (තිඹිරි රුක්වලින් වට වූ) නම් වූද, ඒකසාලක නම් වූද, මල්ලිකා බිසව විසින් කරන ලද්දා වූ ද ආරාමය යම් තැනක ද, පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජියා යම් තැනක ද එතුනට යනවා නම් හොඳයි” කියලා. ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ

සමයප්‍රවාදක වූත්, තින්දුකාවීර වූත්, ඒකසාලක නම් වූද, මල්ලිකා බිසව විසින් කරන ලද්දා වූ ද ආරාමය වෙත වැඩම කළා.

3. තේන බෝ පන සමයේන පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ මහනිසා පරිබ්බාජකපරිසාය සද්ධිං නිසින්තෝ හෝති උත්තාදිනියා උච්චාසද්දමනා-සද්දාය අනේකවිනිතං තිරච්ඡානකථං කථෙන්නියා. සෙය්‍යථිදං: රාජකථං, චෝරකථං, මහාමත්තකථං, සේනාකථං, භයකථං, යුද්ධකථං, අන්තකථං, පානකථං, වත්ථකථං, සයනකථං, ගන්ධකථං, මාලාකථං, ඤාතිකථං, යානකථං, ගාමකථං, නිගමකථං, නගරකථං, ජනපදකථං, ඉත්ථිකථං, පුරිසකථං, සුරකථං, විසීඛාකථං, කුම්භට්ඨානකථං, පුබ්බපේතකථං, නානත්තකථං, ලෝකක්ඛායිකං සමුද්දක්ඛායිකං ඉතිභවාභවකථං, ඉති වා'ති.

3. ඒ වෙලාවෙහි පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජා මහත් වූ පිරිවැජ්ජි පිරිසක් සමග උස් හඬින් මහාහඬින් අනේකප්‍රකාර වූ තිරිසන් කථාවන් කථා කරමින් කෑගසමින් වාඩි වෙලා හිටිය. ඒ කවර තිරිසන් කථා ද යත්: රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇලුම් පැළලුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වූණේ මෙහෙමයි නොවූණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා.

4. අද්දසා බෝ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ භගවත්තං දුරතෝච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන සකං පරිසං සණ්ඨපේසි. “අප්පසද්දා හොත්තෝ හොත්තු. මා හොත්තෝ සද්දමකත්ථ. අයං සමණෝ ගෝතමෝ ආගච්ඡති. අප්පසද්දකාමෝ බෝ සෝ පනායස්මා, අප්පසද්දස්ස චණ්ණවාදී. අප්පේච නාම අප්පසද්දං පරිසං විදිත්වා උපසංකමිත්තිබ්බං මඤ්ඤෙය්‍යා”ති. ඒචං වූත්තේ තේ පරිබ්බාජකා තුණහි අහේසුං. අථ බෝ භගවා යේන පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ තේනුපසංකමී. අථ බෝ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: “ඒතු බෝ භන්නේ භගවා. ස්වාගතං භන්නේ භගවතෝ. චිරස්සං බෝ භන්නේ භගවා ඉමං පරියායමකාසි යදිදං ඉධාගමනාය. නිසීදතු

හත්තේ හගවා. ඉදමාසනං පඤ්ඤත්තන්ති.” නිසීදි හගවා පඤ්ඤත්තේන ආසනේ. පොට්ඨපාදෝ’පි ඛෝ පරිබ්බාජකෝ අඤ්ඤතරං නීවං ආසනං ගහෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසීන්තං ඛෝ පොට්ඨපාදං පරිබ්බාජකං හගවා ඒතදවෝච: “කායනුත්ථ පොට්ඨපාද ඒතරහි කථාය සන්තිසින්නා? කා ව පන වෝ අන්තරා කථා විජ්ජකතා?”ති.

4. එතකොට දුරින් ම වැඩම කරන්නා වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේව පොට්ඨපාද පිරිවැජියාට දැකගත්ව ලැබුණා. දැකලා තමන් ගේ පිරිස සංසුන් කෙරෙව්වා. “හා ... හා ... හවත්ති, නිශ්ශබ්ද වෙත්වා! හවත්ති, ශබ්ද කරන්ට එපා! මේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් පැමිණෙනවා. ඒ ආයුෂ්මතුන් නිශ්ශබ්දතාවයට හරි කැමැති යි. නිශ්ශබ්දතාවයෙහි ගුණ වර්ණනා කරනවා. නිශ්ශබ්දව සිටින පිරිසක් බව දැන ඒ වෙත පැමිණිය යුතු යි කියල හිතල යි ඔය වඩින්නේ.” එසේ පැවැසූ විට ඒ පිරිවැජියන් නිශ්ශබ්ද වුණා. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පොට්ඨපාද පිරිවැජියා වෙත වැඩම කළා. පොට්ඨපාද පිරිවැජියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පවසා සිටියා. “ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වඩින සේක්වා! ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේව සාදරයෙන් පිළිගන්නවා. සෑහෙන කාලෙකට පස්සෙයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙහි වැඩම කරන්ට අවස්ථාව ලබාගෙන තියෙන්නේ. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වැඩ හිඳින සේක්වා! මේ ආසන පණවලා තියෙන්නේ.” ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පණවන ලද අසුනෙහි වැඩ සිටියා. පොට්ඨපාද පිරිවැජියා ද එක්තරා කුඩා අසුනක් ගෙන එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ පොට්ඨපාද පිරිවැජියාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා. “පින්වත් පොට්ඨපාද, දැන් ඔබ මෙහි කර කර හිටියේ මොන වගේ කථාවක් ද? මාගේ පැමිණීමෙන් ඔබේ ඒ කවර කථාවක් ද අඩාල වුණේ?” කියල.

5. ඒවං චූත්තේ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ හගවත්තං ඒතදවෝච: නිට්ඨතේසා හත්තේ කථා, යාය මයං ඒතරහි කථාය සන්තිසින්නා. තේසා හත්තේ කථා හගවතෝ දුල්ලහා හවිස්සති පච්ඡාපි සවණාය. පුරිමානි හත්තේ දිවසානි පුරිමතරානි නානාතිත්ථියානං සමණබ්‍රාහ්මණානං කුතුහලසාලාය සන්තිසින්නානං සන්තිපතිනානං අභිසඤ්ඤතිරෝධෝ කථ උදපාදි “කථං නු ඛෝ හෝ අභිසඤ්ඤතිරෝධෝ හෝති?”ති.

5. මෙසේ වදාළ විට පොට්ඨපාද පිරිවැජියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය පැවසුවා. “ස්වාමීනී, අපි යම් කථාබහක යෙදිල හිටියා නම්, ඒ කථාව පසෙක තිබේවා. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එවැනි කථාබස් අසන්ට

ලැබීම දුර්ලභ දෙයක් නොවේ. නමුත් ස්වාමීනී, දින කිහිපයකට කලින් නානා ආගම්වලට අයත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් කුතුහල ශාලාවේ එක්වෙලා රැස්වෙලා කපා කර කර සිටිද්දී අභිසඤ්ඤානිරෝධය ගැන කථාවක් ඇති වුණා. භවත්නී, අභිසඤ්ඤානිරෝධය ඇති වෙන්නේ කොහොම ද? කියල.

(1). තත්‍රේකච්චේ ඒවමාහංසු: “අනේතු අප්පච්චයා පුරිසස්ස සඤ්ඤා උප්පජ්ජන්ති’පි නිරුජ්ඣන්ති’පි. යස්මිං සමයේ උප්පජ්ජන්ති, සඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති. යස්මිං සමයේ නිරුජ්ඣන්ති, අසඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති”ති ඉත්ථෙකේ අභිසඤ්ඤානිරෝධං පඤ්ඤාපෙන්නි.

(1) එතකොට සමහරු මෙහෙම කිව්වා. “පුරුෂයා හට සඤ්ඤා උපදින්නේත් නිරුද්ධවන්නේත් හේතු රහිතව යි. ප්‍රත්‍ය රහිත ව යි. යම් වෙලාවක සඤ්ඤාවත් උපදිනවා නම් ඒ වෙලාවේ තමයි සඤ්ඤාව ඇතිවන්නේ. යම් වෙලාවක සඤ්ඤාවත් නිරුද්ධ වෙනවා නම් ඒ වෙලාවේ ඔහු සඤ්ඤා රහිත වෙනවා” කියල. ඔය විදිහටයි සමහර අය අභිසඤ්ඤා නිරෝධය විස්තර කළේ.

(2). තමඤ්ඤේ ඒවමාහ: “න ඛෝ පන මේතං හෝ ඒවං භවිස්සති. සඤ්ඤා හි හෝ පුරිසස්ස අත්තා. සා ච ඛෝ උපේති’පි අපේති’පි. යස්මිං සමයේ උපේති, සඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති. යස්මිං සමයේ අපේති, අසඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති”ති ඉත්ථෙකේ අභිසඤ්ඤානිරෝධං පඤ්ඤාපෙන්නි.

(2) එතකොට තව සමහරු මෙහෙම කිව්වා. “භවත්නී, චික වෙන්නේ ඔහොම නොවෙයි. භවත්නී, සඤ්ඤාව කියන්නේ පුරුෂයා ගේ ආත්මය යි. ඒ සඤ්ඤාව පුරුෂයා වෙතට එනවා වගේ ම ඉවත් වෙලත් යනවා. යම් වෙලාවක ඒ සඤ්ඤාව එනවා නම්, ඒ වෙලාවට ඔහු සඤ්ඤා සහිතව ඉන්නවා. යම් වෙලාවක ඒ සඤ්ඤාව ඉවත් වෙනවා නම් ඒ වෙලාවේ දී ඔහු සඤ්ඤා රහිත වෙනවා” කියල. ඔය විදිහටයි සමහර අය අභිසඤ්ඤා නිරෝධය විස්තර කළේ.

(3). තමඤ්ඤේ ඒවමාහ: “න ඛෝ පන මේතං හෝ ඒවං භවිස්සති. සන්ති හි හෝ සමණබ්‍රාහ්මණා මහිද්ධිකා මහානුභාවා. තේ ඉමස්ස පුරිසස්ස සඤ්ඤං උපකඨ්ඨන්ති’පි අපකඨ්ඨන්ති’පි. යස්මිං සමයේ උපකඨ්ඨන්ති, සඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති. යස්මිං සමයේ අපකඨ්ඨන්ති, අසඤ්ඤා නස්මිං සමයේ හෝති”ති ඉත්ථෙකේ අභිසඤ්ඤානිරෝධං පඤ්ඤාපෙන්නි.

(3). එතකොට තව සමහරු මෙහෙම කිව්වා. “භවත්ති, චික වෙන්තේ ඔහොම නොවෙයි. භවත්ති, මහා ඉර්ධමත් මහානුභාව සම්පන්න ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණවරු ඉන්නවා. මේ පුරුෂයා හට සඤ්ඤාව පමුණුවන්නේත්, ඔහුගෙන් බැහැර කරන්නේත් ඔවුන් විසිනුයි. යම් වෙලාවක ඔවුන් පුරුෂයා හට සඤ්ඤාව පමුණුවනවා ද, ඒ වෙලාවේ දී ඔහු සඤ්ඤා සහිත යි. යම් වෙලාවක සඤ්ඤාව ඉවතට අදිනවා ද ඒ වෙලාවේ දී ඔහු සඤ්ඤා රහිතයි” කියල. ඔය විදිහටයි සමහර අය අභිසඤ්ඤා නිරෝධය විස්තර කළේ.

(4). තමඤ්ඤේ ඒවමාහ: “න ඛෝ පන මේතං හෝ ඒවං භවිස්සති. සන්තිති හෝ දේවානා මහිද්ධිකා මහානුභවා. තා ඉමස්ස පුරිසස්ස සඤ්ඤං උපකඛ්ඨන්ති’පි අපකඛ්ඨන්ති’පි. යස්මිං සමයේ උපකඛ්ඨන්ති, සඤ්ඤී තස්මිං සමයේ හෝති. යස්මිං සමයේ අපකඛ්ඨන්ති, අසඤ්ඤී තස්මිං සමයේ හෝති”ති ඉත්ථේකේ අභිසඤ්ඤානිරෝධං පඤ්ඤපෙන්නි.

(4). එතකොට තව සමහරු මෙහෙම කිව්වා. “භවත්ති, චික වෙන්තේ ඔහොම නොවෙයි. භවත්ති, මහා ඉර්ධමත් මහානුභාව සම්පන්න දෙව්වරු ඉන්නවා. මේ පුරුෂයා හට සඤ්ඤාව පමුණුවන්නේත්, ඔහුගෙන් බැහැර කරන්නේත් ඔවුන් විසිනුයි. යම් වෙලාවක ඔවුන් පුරුෂයා හට සඤ්ඤාව පමුණුවනවා ද, ඒ වෙලාවේ දී ඔහු සඤ්ඤා සහිත යි. යම් වෙලාවක සඤ්ඤාව ඉවතට අදිනවා ද ඒ වෙලාවේ දී ඔහු සඤ්ඤා රහිත යි” කියල. ඔය විදිහටයි සමහර අය අභිසඤ්ඤා නිරෝධය විස්තර කළේ.

6. තස්ස මය්හං භන්තේ භගවන්තං යේව ආරබ්භ සති උදපාදි: “අහෝ නුත භගවා, අහෝ නුත සුගතෝ, යෝ ඉමේසං ධම්මානං සුකුසලෝ”ති. භගවා භන්තේ කුසලෝ භගවා පකතඤ්ඤා අභිසඤ්ඤානිරෝධස්ස. කථං නු ඛෝ භන්තේ අභිසඤ්ඤානිරෝධෝ හෝති?”ති.

6. එතකොට ස්වාමීනී, ඒ මට භාග්‍යවතුන් වහන්සේව ම යි මතක් වුණේ. “යම් කෙනෙක් මේ ධර්මයන් ගැන අතිශයින් ම දක්ෂ වුණා ද, අතේ මේ වෙලාවේ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියා නම්, අතේ මේ වෙලාවේ ඒ සුගතයන් වහන්සේ වැඩ සිටියා නම්” කියල. “ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේම මේ පිළිබඳව දක්ෂ වන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ම අභිසඤ්ඤා නිරෝධය පිළිබඳව නිපුණ වන සේක. ස්වාමීනී, ඇත්තෙන් ම අභිසඤ්ඤා නිරෝධය වන්නේ කොහොම ද?”

7. තත්‍ර පොට්ඨපාද යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: අහේතු

අප්පච්චයා පුරිසස්ස සඤ්ඤ උප්පජ්ජන්ති'පි. නිරුජ්ඣන්තිපි'ති. ආදිතෝ'ව තෝසං අපරද්ධං. නං කිස්ස හේතු? සහේතුහි පොට්ඨපාද සපච්චයා පුරිසස්ස සඤ්ඤ උප්පජ්ජන්ති'පි නිරුජ්ඣන්ති'පි. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ උප්පජ්ජන්ති, සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ නිරුජ්ඣන්ති.”

7. පින්වත් පොට්ඨපාද, එහිලා යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙහෙම කිව්වා නම්, “පුරුෂයා හට සඤ්ඤ උපදින්නේත් නිරුද්ධවන්නේත් හේතු රහිතව යි. ප්‍රත්‍ය රහිත ව යි” කියල. ඔවුන්ට පටන්ගත් තැන ම වැරදුනා. ඒකට හේතුව මොකක් ද? පින්වත් පොට්ඨපාද “පුරුෂයා හට සඤ්ඤ උපදින්නේත් නිරුද්ධවන්නේත් හේතු සහිතව යි. ප්‍රත්‍ය සහිත ව යි. ශික්ෂාවෙන් ඇතැම් සඤ්ඤ උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් ම ඇතැම් සඤ්ඤ නිරුද්ධ වෙනවා.”

“කා ව සික්ඛා”ති භගවා අවෝච:

“ඒ ශික්ෂාව මොකක් ද?” කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පවසා වදාළා.

ඉධ පොට්ඨපාද තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මා-සම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා ස-ජිකත්වා පච්චේදේති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණ-සම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බ්‍රහ්මන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බ්‍රහ්මණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

8. නං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤතරස්මි වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ නං ධම්මං සුත්වා තථාගතේ සද්ධං පටිලභති.

සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බාධෝ සරාවාසෝ රජෝපථෝ. අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. න ඉදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිපුද්ධං සංඛලිබ්ඪං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යන්ත්‍රනාහං කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි චත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

8. එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරුණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා ම කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

9. සෝ අපරේන සමයේන අප්පං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි චත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංචරසංචුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු චජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මචිකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ සන්තුට්ඨෝ.

9. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ඛ සංචර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංචරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා චිකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත්

වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකූ දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

10. කළුකුළු පොට්ඨපාද භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉඬ පොට්ඨපාද භික්ඛු පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිච්චතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චතෝ හෝති අබ්බන්ධවරියං පහාය බ්බන්ධවරී හෝති මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චතෝ හෝති පිසුණං වාචං පහාය පිසුණාය වාචාය පටිච්චතෝ හෝති ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිච්චතෝ හෝති සම්මජ්ජලාපං පහාය සම්මජ්ජලාපා පටිච්චතෝ හෝති ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

10. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙහි භික්ඛුව සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඬු මුගුරු අත්හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා නුදුන් දේ ගැනීම අත්හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා අබ්බන්ධවාරිබව අත් හැරලා බ්බන්ධවාරිව ඉන්නවා බොරු කීම අත්හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා කේලාමි කීම අත්හැරලා කේලාමි කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා පරුෂ වචනය අත්හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා තේරුමක් නැති කතා බහ අත්හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

11. ඛිජ්ජාගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චතෝ හෝති ඡේදනවධබන්ධනවිපරමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

11. පැලවෙන ඛිජ්ජා හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

12. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්බාන්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්චරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති,

සෙය්‍යථිදං: නච්චං ගීතං අණ්කදස්සනං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

12. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම් හමුදාව නැරඹීම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසුක දර්ශන නැරඹීමට ලත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

13. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථිදං: අට්ඨපදං දසපදං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

13. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව විකලාංග අනුකරණයෙන් හිතැස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් මුදා වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

14. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා තේ ඒවරුපං උ-වාසයනමහාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: ආසන්දිං පල්ලංකං උභතෝලෝභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

14. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුඛෝපහෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාන්සි පුටු, කවිච්චි හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින්

චූළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් චූළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

15. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථීදං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං වදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

15. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් චූළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් චූළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

16. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵ්වරුපං නිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං චෝරකථං ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානකථාය පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

16. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා මෙබඳු වූ නිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නො වුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් චූළකී මෙබඳු වූ නිරිසන් කථාවෙන් චූළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

17. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: “න ත්වං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාසි නිබ්බේදේහි වා සං- පහෝසී”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

17. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි
ඉන්නෙ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම විනය දන්නෙ නෑ වාදයෙන්
නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය
කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින්
වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත්
ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

18. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා තේ
ඒවරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං:
රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං අමුත්‍ර ඉදං ආහරාති. ඉති වා ඉති
ඒවරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස
හෝති සීලස්මි.

18. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
ගිහියන් ගේ පණ්ඩිත පණත් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා.
ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ
පණ්ඩිතය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන්
ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ,
ගෘහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩිත පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි
දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ පණ්ඩිත පණත්
ගෙනයන ගිහියන්ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ
සීලයට අයත් දෙයකි.

19. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
කුහකා ව හොන්ති ලාභේන ලාභං නිජිගිංසිතාරෝ. ඉති වා ඉති
ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

19. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින්
නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා ලාභයෙන් ලාභය
හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ
කුහකකමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත්
දෙයකි.

20. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා

ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං:
අංගං නිමිත්තං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය
මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

20. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා . ඒ
කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා
..... මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි
දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන්
යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

21. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං:
මණ්ඩකං චත්ථලකං මිගලකං. ඉති වා ඉති
ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස
හෝති සීලස්මිං.

21. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ
කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු
කීම මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන්
යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන
දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන්
වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

22. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං:
රක්ඛං නිය්‍යානං හවිස්සති ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති
වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති.
ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

22. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මෙබඳු වූත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා.
ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතට රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ
..... මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් තිරිසන්

විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

23. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
ඵවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යථිදං:
චන්දග්ගාහෝ භවිස්සති ඵං විපාකෝ චන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං
උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං භවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය
නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

23. ඵ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා.
ඵ කියන්නේ, “අසවල් දින චන්ද්‍රග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා හිරු
සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි
විපාක ලබා දෙනවා” කියලා නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන්
ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු
වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු
ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

24. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
ඵවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යථිදං:
සුඛිබ්බට්ඨිකා භවිස්සති ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය
නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

24. ඵ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා.
ඵ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා ලෝකායත ශාස්ත්‍ර,
ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි
දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන්
යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

25. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා
ඵවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යථිදං:
ආවාහනං සිරිවහනං. ඉති වා ඉති ඵවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය
මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

25. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
 මෙබඳු වූත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා.
 ඒ කියන්නේ, ආවාහයට නැකත් කීම මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මී
 පූජා කිරීම යනාදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා.
 මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන්
 යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට
 අයත් දෙයකි.

26. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා.....
 ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙත්ති, සෙය්‍යපීදං:
 සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං වසධිතං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා
 ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස
 භෝති සීලස්මි'.

26. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා
 මෙබඳු වූත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා.
 ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම වනවලට බෙහෙත්
 බැඳීම, ආදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා.
 මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන්
 යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට
 අයත් දෙයකි.

27. ස ඛෝ සෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි
 හයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ සෝ ඉමිනා අරියෙන
 සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදෙති. ඒවං
 ඛෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ භෝති.

27. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒ භික්ෂුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව
 සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක්
 දකින්නේ නෑ ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව
 ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔන්න විඳිනට
 යි භික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

28. කථංඤ්ච පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ භෝති? ඉධ
 පොට්ඨපාද භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී භෝති
 නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහී මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති.

සෝ ඉමිනා අරියෝන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣන්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදෙති. ඒවං බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

28. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙහිලා භික්ඛුව ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

29. කථඤ්ච පොට්ඨපාද භික්ඛු සනිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ පොට්ඨපාද භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු සනිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

29. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙහිලා භික්ඛුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි නිහඬව සිටිද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව සිහිනුවණින් යුතුව වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

30. කථඤ්ච පොට්ඨපාද භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ පොට්ඨපාද භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන විචරේන සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරෝව ඩේති, ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

30. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ඛුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙහිලා භික්ඛුව කය පරිහරණයට සැහෙන සිවුරෙන් පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය අයුරින් ම භික්ඛුව ඔහු යම් ම

තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, භික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

31. සෝ ඉමිනා ව අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන සතිසම්පජ්ඣාදිකේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජ්ජං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

31. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටු වීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (එවැනි තැනක) පළඟක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

32. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පභාය බ්‍යාපාදපදෝසං පභාය ථීනමිද්ධං පභාය උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය විචිකි-ඡං පභාය නිණ්ණවිචිකි-ඡෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ඡාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

32. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට තරහ වෙර ආදිය අත්හැර නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද සුරියෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සම්ඡිකේධය්‍යුං සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ඡෙය්‍ය සෝමනස්සං.

පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-වෙය් සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනාගාර මු-වෙය් සොක්ථිනා අබ්බයේන සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය් සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් දාසයෙක් වෙලා හිටියා ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද හික්බු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා බන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඒවං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා බන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ස්සං, යථා බේමන්තභූමිං ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද හික්බු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, අන්න ඒ විදිහම යි. හික්ඝුවත් (කලින්) ණයක් ගන්නා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් පොට්ඨපාද, අන්න ඒ විදිහමයි හික්ඝුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

33. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං චේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති. සෝ විච්චිචේව කාමේහි විච්චිව අකුසලේහි ධම්මේහි, සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පට්ඨං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා කාමසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. විචේකජපීතිසුඛසුඛුමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඒවමපි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අයං සික්ඛාති භගවා අවෝච.

33. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිද්දෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතුව සැපක් විදිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා. ඔහු කාමයන්ගෙන්

වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විවේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් කාම සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ විවේකයෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා.

34. “සුතවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං චේතසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිපං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා විවේකජපීතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. සමාධිපජීතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. සමාධිපජීතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඒවම්පි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අයම්පි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

34. පින්වත් පොට්ඨපාද, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් විවේකයෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ ප්‍රීතිමත් ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ සමාධියෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ සූපසහගත ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා.

35. “සුතවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු පීතියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ ව සම්පජානෝ. සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති “උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරී”ති. තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා සමාධිපජීතිසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. උපෙක්ඛාසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. උපෙක්ඛාසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඒවම්පි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අයම්පි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

35. පින්වත් පොට්ඨපාද, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයත් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් සමාධියෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ සැපසහගත ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ උපේක්ෂාවෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ සැපසහගත ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල හාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා.

36. “පුනවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා, සුඛිඛේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා උපෙක්ඛාසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. අදුක්ඛමසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. අදුක්ඛමසුඛසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඵම්මපි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤා නිරුජ්ඣති. අයම්පි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

36. පින්වත් පොට්ඨපාද, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වේනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් උපේක්ෂාවෙන් හටගත් ඉතා සියුම් වූ සැපසහගත ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ දුක් සැප රහිත ව හටගත් ඉතා සියුම් වූ සැපසහගත ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල හාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාලා.

37. “පුනවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සඛ්ඛසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිසසඤ්ඤානං අත්ථගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා “අනන්තෝ ආකාසෝ”ති ආකාසානඤ්චායනනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා රූපසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. ආකාසානඤ්චායනසුඛම-

සච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. ආකාසානඤ්චායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඵ්වම්පි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ නිරුක්ඛති. අයම්පි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

37. පින්වත් පොට්ඨපාද, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සියළු රූප සඤ්ඤාවන් ඉක්මවා ගිහිත් ගොරෝසු සඤ්ඤාවන් නැතිවීමෙන් නානා සඤ්ඤාවන් මෙනෙහි නො කර අනන්ත ආකාසය කියල මෙනෙහි කිරීමෙන් ආකාසානඤ්චායනනය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් රූප සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ ආකාසානඤ්චායනන වූ ඉතා සියුම් වූ ස්වභාවයෙන් සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළා.

38. “පුනවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසෝ ආකාසානඤ්චායනනං සමතික්කම්ම, “අනන්තං විඤ්ඤණං”න්ති විඤ්ඤණඤ්චායනනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා ආකාසානඤ්චායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති. විඤ්ඤණඤ්චායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. විඤ්ඤණඤ්චායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඵ්වම්පි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ නිරුක්ඛති. අයම්පි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

38. පින්වත් පොට්ඨපාද, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සියළු ආකාසානඤ්චායනනය ඉක්මවා යෑමෙන් අනන්ත වූ විඤ්ඤණය කියල අරූප ධ්‍යාන වැඩීමෙන් විඤ්ඤණඤ්චායනනය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් අකාසානඤ්චායනන වූ ඉතා සියුම් වූ ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ විඤ්ඤණඤ්චායනන වූ ඉතා සියුම් වූ ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළා.

39. “පුනවපරං පොට්ඨපාද භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤණඤ්චායනනං සමතික්කම්ම, “නන්ථි කිඤ්චි”ති ආකිඤ්චඤ්ඤායනනං උපසම්පජ්ජ විහරති. තස්ස යා පුරිමා විඤ්ඤණඤ්චායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා සා නිරුජ්ඣති.

ආකිඤ්චඤ්ඤායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා තස්මිං සමයේ හෝති. ආකිඤ්චඤ්ඤායනනසුඛමසච්චසඤ්ඤා යේව තස්මිං සමයේ හෝති. ඒවමපි සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ උප්පජ්ජති. සික්ඛා ඒකා සඤ්ඤ නිරුක්ඛති. අයමපි සික්ඛා”ති භගවා අවෝච.

39. පින්වත් පොට්ඨපාද, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සියළු විඤ්ඤාණඤ්චායනනය ඉක්මවා යෑමෙන් කිසිවක් නැත කියල අරූප ධ්‍යාන වැඩිමෙන් ආකිඤ්චඤ්ඤායනනය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහුට කලින් යම් විඤ්ඤාණඤ්චායනන වූ ඉතා සියුම් වූ ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාවක් තිබුණා නම්, ඒක නිරුද්ධ වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඔහුට තිබෙන්නේ ආකිඤ්චඤ්ඤායනන වූ ඉතා සියුම් වූ ස්වභාවයෙන් යුතු සඤ්ඤාව යි. ඔය ආකාරයෙනුත් ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් උපදිනවා. ශික්ෂාවෙන් එක් සඤ්ඤාවක් නිරුද්ධ වෙනවා. මේ තමයි ශික්ෂාව කියල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විදාළා.

40. “යතෝ බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සකසඤ්ඤා හෝති, සෝ තතෝ අමුත්‍ර තතෝ අමුත්‍ර අනුපුබ්බේන සඤ්ඤාග්ගං ඵුසති. තස්ස සඤ්ඤාග්ගේ ධීතස්ස ඒවං හෝති: චේතයමානස්ස මේ පාපියෝ අචේතයමානස්ස මේ සෙය්‍යෝ. අහඤ්චේව බෝ පන චේතෙය්‍යං අභිසංඛරෙය්‍යං, ඉමා ච මේ සඤ්ඤා නිරුජ්ඣෙය්‍යං, අඤ්ඤ ච විලාරිකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජෙය්‍යං. යන්ත්‍රනාහං න චේව චේතෙය්‍යං න වාභිසංඛරෙය්‍යන්ති. සෝ න චේව චේතේති න වාභිසංඛාරෝති. තස්ස අචේතයතෝ අනභිසංඛරොතෝ තා චේව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති, අඤ්ඤ ච විලාරිකා සඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති. සෝ නිරෝධං ඵුසති. ඒවං බෝ පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤානිරෝධසම්පජානසමාපන්ති හෝති.

40. “පින්වත් පොට්ඨපාද යම් විටෙක භික්ෂුව මෙහි තමන් ගේ සඤ්ඤාව සහිතව ඉන්නවා එතකොට ඔහු ඒ ඒ සඤ්ඤාවෙන් ඔබ්බට අනුපිළිවෙලින් සඤ්ඤා කෙළවර ස්පර්ශ කරනවා. ඉතින් ඒ සඤ්ඤා කෙළවරෙහි පිහිටි ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “චේතනාවත් පහළ කරන එක මට ලාමක දෙයක්. චේතනා පහළ නො කරන දෙය තමයි මට උතුම් වන්නේ එහෙම නම් මම චේතනා පහළ කරනවා නම්, අභිසංස්කරණ කරනවා නම් මාගේ මේ සඤ්ඤාවත් නිරුද්ධ වෙලා යාවි. අන්‍ය වූ ගොරෝපු සඤ්ඤාවත් උපදිවි. එනිසා මං චේතනා පහළ නො කර අභිසංස්කරණය නො කොට ඉන්න වන” කියල. ඉතින් ඔහු සිතන්නෙත් නෑ. අභිසංස්කරණ කරන්නෙත්

නෑ. නො සිතා ඉන්න කොට අභිසංස්කරණය නො කරන කොට ඔහු ගේ ඒ සඤ්ඤාවන් නිරුද්ධ වෙලා යනවා. අන්‍ය වූ ගොරෝසු සඤ්ඤාවන් උපදින්නේ නැතුව යනවා. එතකොට ඔහු නිරෝධය ස්පර්ශ කරනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔන්න ඔය විදිහට යි අනුපිළිවෙලින් අභිසඤ්ඤා නිරෝධය දැන ගෙන එයට සමවදින්නේ.

41. තං කිම්මඤ්ඤාසි පොට්ඨපාද? අපි නු තේ ඉතෝ පුබ්බේ ඒවරුපා අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤානිරෝධසම්පජානසමාපත්ති සුතපුබ්බා?”ති.

41. පින්වත් පොට්ඨපාද මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? ඔබ මේ විදිහේ විස්තර සහිතව අනුපිළිවෙලින් අභිසඤ්ඤා නිරෝධය දැන ගෙන එයට සමවැදීම ගැන මෙයට කලින් අහල තියෙනවා ද?

“නෝ හේතමිහන්තේ. ඒවං බෝ අහං හන්තේ හගචතෝ භාසිතං ආජානාමි. යතෝ බෝ පොට්ඨපාද භික්ඛු ඉධ සකසඤ්ඤී හෝති, සෝ තතෝ අමුත්‍ර තතෝ අමුත්‍ර අනුපුබ්බේන සඤ්ඤාගං ඵ්ඵසති. තස්ස සඤ්ඤාගේ ධීතස්ස ඒවං හෝති. චේතයමානස්ස මේ පාපියෝ, අචේතයමානස්ස මේ සෙය්‍යෝ. අහඤ්චේව බෝ පන චේතෙය්‍යං අභිසංඛරෙය්‍යං, ඉමා ච මේ සඤ්ඤා නිරුජ්ඣෙය්‍යං, අඤ්ඤ ච විලාරිකා සඤ්ඤා උප්පජ්ජෙය්‍යං. යන්නුනාහං න චේව චේතෙය්‍යං න ච අභිසංඛරෙය්‍යන්ති. සෝ න චේව චේතේති. න ච අභිසංඛරෝති. තස්ස අචේතයතෝ අනභිසංඛරෝතෝ තා චේව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති. අඤ්ඤ ච විලාරිකා සඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති. සෝ නිරෝධං ඵ්ඵසති. ඒවං බෝ පොට්ඨපාද අනුපුබ්බාභිසඤ්ඤානිරෝධසම්පජානසමාපත්ති හෝති”ති.

“අතේ ස්වාමීනී, අහල නෑ. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ දේශනාවෙන් තමයි මං මේක දැන ගත්තේ. ඒකියන්නේ: “පින්වත් පොට්ඨපාද, යම් විටෙක භික්ෂුව මෙහි තමන් ගේ සඤ්ඤාව සහිතව ඉන්නවා එතකොට ඔහු ඒ ඒ සඤ්ඤාවෙන් ඔබ්බට අනුපිළිවෙලින් සඤ්ඤා කෙළවර ස්පර්ශ කරනවා. ඉතින් ඒ සඤ්ඤා කෙළවරෙහි පිහිටි ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “චේතනාවන් පහළ කරන එක මට ලාමක දෙයක්. චේතනා පහළ නො කරන දෙය තමයි මට උතුම් වන්නේ. එහෙම නම් මම චේතනා පහළ කරනවා නම්, අභිසංස්කරණ කරනවා නම් මාගේ මේ සඤ්ඤාවන් නිරුද්ධ වෙලා යාවි. අන්‍ය වූ ගොරෝසු සඤ්ඤාවන් උපදිවි. එනිසා මං චේතනා පහළ නො කර අභිසංස්කරණය නො කොට ඉන්න වන” කියල. ඉතින් ඔහු සිතන්නෙත් නෑ.

අභිසංස්කරණ කරන්නෙත් නෑ. නො සිතා ඉන්න කොට අභිසංස්කරණය නො කරන කොට ඔහු ගේ ඒ සඤ්ඤාවන් නිරුද්ධ වෙලා යනවා. අන්‍ය වූ ගොරෝසු සඤ්ඤාවන් උපදින්නේ නැතුව යනවා. එතකොට ඔහු නිරෝධය ස්පර්ශ කරනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔන්න ඔය විදිහට යි අනුපිළිවෙලින් අභිසඤ්ඤා නිරෝධය දැන ගෙන එයට සමවදින්නේ” කියල.

“ඒවං බෝ පොට්ඨපාදා”නි.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, එහෙම තමයි.”

“ඒකඤ්ඤේව නු බෝ භන්නේ භගවා සඤ්ඤාගං පඤ්ඤපේති උදාහු පුට්ඨි සඤ්ඤාගේ පඤ්ඤපේති?”නි.

“ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක ම සඤ්ඤා කෙළවරක් පණවන සේක් ද? එහෙමත් නැත්නම් විවිධ වූ සඤ්ඤා කෙළවරවල් පණවන සේක්ද?”

“ඒකමිපි බෝ අහං පොට්ඨපාද සඤ්ඤාගං පඤ්ඤපේමි. පුට්ඨි සඤ්ඤාගේ පඤ්ඤපේමි”නි.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, මං එක ම සඤ්ඤා කෙළවරක් පණවනවා. විවිධ වූ සඤ්ඤා කෙළවරවත් පණවනවා.”

“යථාකථං පන භන්නේ භගවා ඒකමිපි සඤ්ඤාගං පඤ්ඤපේති? පුට්ඨි සඤ්ඤාගේ පඤ්ඤපේති?”නි.

“ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක ම සඤ්ඤා කෙළවරකුත් පණවන සේක් නම්, විවිධ වූ සඤ්ඤා කෙළවරවල් ද පණවන සේක් නම් එසේ පණවන්නේ කොහොම ද?”

“යථා යථා බෝ පොට්ඨපාද නිරෝධං චූසති, තථා තථා’හං සඤ්ඤාගං පඤ්ඤපේමි. ඒවං බෝ අහං පොට්ඨපාද ඒකමිපි සඤ්ඤාගං පඤ්ඤපේමි, පුට්ඨි සඤ්ඤාගේ පඤ්ඤපේමි”නි.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, යම් යම් ආකාරයකින් නිරෝධය ස්පර්ශ කරනවා නම්, මං සඤ්ඤාවේ කෙළවර පණවන්නේ ඒ ඒ ආකාරයෙනුයි.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මං එක ම සඤ්ඤා කෙළවරක් පණවන්නේත්, විවිධ වූ සඤ්ඤා කෙළවරවත් පණවන්නේ ඔය විදිහට යි.”

“සඤ්ඤා නු බෝ හන්නේ පට්ඨං උප්පජ්ජති, පච්ඡා ඤාණං? උදාහු ඤාණං පට්ඨං උප්පජ්ජති, පච්ඡා සඤ්ඤා? උදාහු සඤ්ඤා ච ඤාණඤ්ච අප්‍රබ්බං අවරිමං උප්පජ්ජන්ති?”ති.

“ස්වාමීනී, ඉස්සෙල්ලාම උපදින්නේ සඤ්ඤාව ද? ඊට පස්සෙ ද ඤාණය උපදින්නේ? එහෙම නැත්නම්, මූලින් ම ඤාණය උපදිනවා ද? පස්සෙ සඤ්ඤාව උපදිනවා ද? එහෙමත් නැත්නම්, සඤ්ඤාවත් ඤාණයත් යන දෙකම පෙර පසු නොවී එක්වරම උපදිනවා ද?”

“සඤ්ඤා බෝ පොට්ඨපාද පට්ඨං උප්පජ්ජති පච්ඡා ඤාණං. සඤ්ඤාප්පාදා ච පන ඤාණුප්පාදෝ හෝති. සෝ ඒවං පජානාති: ඉද්දප්ච්චයා කිර මේ ඤාණං උද්පාදීති. ඉමිනා බෝ ඒතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං, යථා සඤ්ඤා පට්ඨං උප්පජ්ජති පච්ඡා ඤාණං, සඤ්ඤාප්පාදා ච පන ඤාණුප්පාදෝ හෝති”ති.

“පින්වත් පොට්ඨපාද සඤ්ඤාව තමයි මූලින් ම උපදින්නේ. පස්සේ උපදින්නේ ඤාණය යි. සඤ්ඤාව ඉපදීමෙනුයි ඤාණය උපදින්නේ. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මේ මේ කරුණු ප්‍රත්‍ය කර ගෙනයි මට ඤාණය ඉපදුනේ” කියල. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය කාරණය මෙන්න මේ ක්‍රමයෙනුත් තේරුම් ගත යුතු යි. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව පළමුව උපදිනවා ද, පසුවට ඤාණය උපදිනවා ද, සඤ්ඤාව ඉපදීමෙනුයි ඤාණය උපදින්නේ” කියල.

“සඤ්ඤා නු බෝ හන්නේ පුරිසස්ස අත්තා? උදාහු අඤ්ඤා සඤ්ඤා, අඤ්ඤේ අත්තා?”ති.

“ස්වාමීනී, සඤ්ඤාව කියන්නේ පුරුෂයා ගේ ආත්මය ද? එහෙම නැත්නම්, සඤ්ඤාව වෙන එකක් ද? ආත්මය වෙන එකක් ද?”

“කිං පන ත්වං පොට්ඨපාද අත්තානං පච්චේසී?”ති.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබ ආත්මය කියල අදහස් කළේ කුමක් ද?”

“විලාරිකං ඛෝ අහං හන්තේ අත්තානං පච්චේමී රුපිං වාතුම්මහාභුතිකං කබලීකාරාහාරහක්ඛන්ති.”

“ස්වාමීනී, මං ආත්මය හැටියට සලකන්නේ සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් රූපවත් වූද, ගොරෝසු ආහාර අනුභව කරන්නා වූද, විලාරික ශරීරය යි.”

“විලාරිකෝ ව හි තේ පොට්ඨපාද අත්තා අභවිස්ස රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ කබලීකාරාහාරහක්ඛෝ, ඒවං සන්නං ඛෝ තේ පොට්ඨපාද අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා. තදම්නාපේතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ඉතින් එහෙම නම් ඔබ ගේ ආත්මය සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් රූපවත් වූද, ගොරෝසු ආහාර අනුභව කරන්නා වූද, විලාරික ශරීරය නම් ඒ විදිහට සලකද්දී ඔබ ගේ සඤ්ඤාව වෙන දෙයක් ම ය. ආත්මයත් වෙන දෙයක් ම ය. එහෙම නම් පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම්ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

42. නිට්ඨතේවසායං පොට්ඨපාද විලාරිකෝ අත්තා රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ කබලීකාරාහාරහක්ඛෝ. අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා උප්පජ්ජන්ති අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති. ඉමිනා ඛෝ ඒතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා”ති.

42. පින්වත් පොට්ඨපාද සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත් රූපවත් වූද, ගොරෝසු ආහාර අනුභව කරන්නා වූද, විලාරික ශරීරය නම් වූ ආත්මය පසෙක තිබේවා. එසේ නමුත් පුරුෂයාට අන්‍ය වූ ම සඤ්ඤාවත් උපදිනවා. අන්‍ය වූම සඤ්ඤාව නිරුද්ධ වෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම්ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

“මනෝමයං ඛෝ අහං හන්තේ අත්තානං පච්චේමී සබ්බංගපච්චංගිං අභිනින්නියන්ති.”

“එතකොට ස්වාමීනී, ආත්මය හැටියට මට සළකන්න වෙන්නේ නො පිරිහුණු ඉඳුරන් සහිත සියළු අභපසභ ඇති මනෝමය ශරීරය යි.”

“මනෝමයං ච හි තේ පොට්ඨපාද අත්තා අභවිස්ස සබ්බංගපච්චංගී අභිනිත්තියෝ, ඒවං සන්නම්පි ඛෝ තේ පොට්ඨපාද අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා. තදම්නාපේතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ඉතින් එහෙම නම් ඔබ ගේ ආත්මය නො පිරිහුණු ඉඳුරන් සහිත සියළු අභපසභ ඇති මනෝමය ශරීරය නම් ඒ විදිහට සළකද්දී ඔබ ගේ සඤ්ඤාව වෙන දෙයක් ම ය. ආත්මයක් වෙන දෙයක් ම ය. එහෙම නම් පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම් ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

“තිට්ඨතේවායං පොට්ඨපාද මනෝමයෝ අත්තා සබ්බංගපච්චංගී අභිනිත්තියෝ. අප ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා උප්පජ්ජන්ති, අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා නිරුජ්ඣන්ති. ඉමනාපි ඛෝ ඒතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං, යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා’ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද නො පිරිහුණු ඉඳුරන් සහිත සියළු අභපසභ ඇති මනෝමය ශරීරය නම් වූ ආත්මය පසෙක තිබේවා. එසේ නමුත් පුරුෂයාට අන්‍ය වූ ම සඤ්ඤාවන් උපදිනවා. අන්‍ය වූම සඤ්ඤාව නිරුද්ධ වෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම්ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

“අරුපිං ඛෝ අහං භන්නේ අත්තානං පච්චේමි සඤ්ඤාමයන්ති”

“එතකොට ස්වාමීනී, ආත්මය හැටියට මට සළකන්න වෙන්නේ අරුපී වූ සඤ්ඤාමය ශරීරය යි.”

“අරුපී ච තේ පොට්ඨපාද අත්තා අභවිස්ස සඤ්ඤාමයෝ, ඒවං සන්නම්පි ඛෝ තේ පොට්ඨපාද අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති. අඤ්ඤේ අත්තා. තදම්නාපේතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං යථා අඤ්ඤා’ව සඤ්ඤා භවිස්සති. අඤ්ඤේ අත්තා.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ඉතින් එහෙම නම් ඔබ ගේ ආත්මය අරුපී වූ සඤ්ඤාමය ශරීරය නම් ඒ විදිහට සළකද්දී ඔබ ගේ සඤ්ඤාව වෙන දෙයක් ම ය. ආත්මයත් වෙන දෙයක් ම ය. එහෙම නම් පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම්ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

නිට්ඨන්තොයං පොට්ඨපාද අරුපී අත්තා සඤ්ඤාමයෝ. අථ ඉමස්ස පුරිසස්ස අඤ්ඤ’ව සඤ්ඤ උප්පජ්ජන්ති, අඤ්ඤ’ව සඤ්ඤ නිරුජ්ඣන්ති. ඉමිනාපි ඛෝ ඒතං පොට්ඨපාද පරියායේන වේදිතබ්බං යථා අඤ්ඤ’ව සඤ්ඤ හවිස්සති, අඤ්ඤේ අත්තා’ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද අරුපී වූ සඤ්ඤාමය ශරීරය නම් වූ ආත්මය පසෙක තිබේවා. එසේ නමුත් පුරුෂයාට අන්‍ය වූ ම සඤ්ඤාවන් උපදිනවා. අන්‍ය වූම සඤ්ඤාව නිරුද්ධ වෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, එය මේ විදිහට තේරුම්ගත යුතු ය. “යම් අයුරකින් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් නම් ආත්මය තවත් දෙයක්” කියල.

“සක්කා පනේතං හන්තේ මයා ඤාතුං සඤ්ඤා පුරිසස්ස අත්තා’ති වා, අඤ්ඤා සඤ්ඤා, අඤ්ඤේ අත්තා’ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, සඤ්ඤාව කියන්නේ පුරුෂයා ගේ ආත්මය ද? නැත්නම් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් ද? ආත්මය වෙනත් දෙයක් ද? යන කරුණු මට අවබෝධ කරන්ට පුළුවන් වේවි ද?”

“දුජ්ජානං ඛෝ ඒතං පොට්ඨපාද තයා අඤ්ඤාදිට්ඨිකේන අඤ්ඤාබන්තිකේන අඤ්ඤාරුචිකේන අඤ්ඤත්‍රායෝගේන අඤ්ඤත්‍රාවරියකේන සඤ්ඤා පුරිසස්ස අත්තා’තිවා, අඤ්ඤා සඤ්ඤා, අඤ්ඤේ අත්තා’ති වා”ති.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, සඤ්ඤාව කියන්නේ පුරුෂයා ගේ ආත්මය ද? නැත්නම් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් ද? ආත්මය වෙනත් දෙයක් ද? යන කරුණු අන්‍ය දෘෂ්ටික වූ, අන්‍ය ලබ්ධික වූ, අන්‍ය මතයක් රුචි කරන, අන්‍ය ප්‍රතිපත්තියක සිටින, අන්‍ය වූ ආචාර්යවරයෙකු වන ඔබට අවබෝධ කිරීම දුෂ්කර දෙයක්.”

“සචේ තං හන්තේ මයා දුජ්ජානං අඤ්ඤාදිට්ඨිකේන අඤ්ඤාබන්තිකේන අඤ්ඤාරුචිකේන අඤ්ඤත්‍රායෝගේන අඤ්ඤත්‍රාවරියකේන සඤ්ඤා පුරිසස්ස

අන්තරා'නිවා, අඤ්ඤ සඤ්ඤ, අඤ්ඤේ අන්තරා'නි වා"ති. කිං පන භන්තේ සස්සතෝ ලෝකෝ ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?"

“ස්වාමීනී, අන්‍ය දෘෂ්ටික වූ, අන්‍ය ලබ්ධික වූ, අන්‍ය මතයක් රුචි කරන, අන්‍ය ප්‍රතිපත්තියක සිටින, අන්‍ය වූ ආචාර්යවරයෙකු වන මට සඤ්ඤාව කියන්නේ පුරුෂයා ගේ ආත්මය ද? නැත්නම් සඤ්ඤාව වෙනත් දෙයක් ද? ආත්මය වෙනත් දෙයක් ද? යන කරුණ අවබෝධ කිරීම දුෂ්කර දෙයක් නම් ස්වාමීනී, එහෙම නම් මේ ලෝකය සදාකාලික යි යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“අඛ්‍යාකතං ඛෝ ඒතං පොට්ඨපාද මයා: සස්සතෝ ලෝකෝ ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය සදාකාලික යි යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණ මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ අසස්සතෝ ලෝකෝ ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, ලෝකය සදාකාලික නැත යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒනම්පි ඛෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං අසස්සතෝ ලෝකෝ. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය සදාකාලික නැත යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ අන්තවා ලෝකෝ. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, ලෝකය අන්තවත්තය යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒනම්පි ඛෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං අන්තවා ලෝකෝ. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය අන්තවත් ය යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ අනන්තවා ලෝකෝ. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, ලෝකය අනන්තවත්ය යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒකමිපි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං අනන්තවා ලෝකෝ ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය අනන්තවත් ය යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ තං ජීවං තං සරීරං. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “ජීවයත් එයම යි, ශරීරයත් එය ම යි” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒකමිපි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං තං ජීවං තං සරීරං. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “ජීවයත් එයම යි, ශරීරයත් එය ම යි” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “ජීවය අනෙකකි. ශරීරයත් තවත් දෙයකි” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒකමිපි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “ජීවය අනෙකකි. ශරීරයත් තවත් දෙයකි” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්නේ හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිති” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒනම්පි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිති” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්නේ න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු නො සිටිති” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒනම්පි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු නො සිටිති” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණත් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්නේ හෝති ච න ච හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනවා මෙන් ම, නො සිටිනවා ය” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒකමයි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං හෝති ච න ච හෝති තථාගතෝ පරමිමරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනව මෙන් ම, නො සිටිනවා ය” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණක් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

“කිං පන භන්තේ නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරමිමරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති?”

“එහෙම නම් ස්වාමීනී, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත, නැත්තේත් නැත” යන මේ කාරණ නේද සත්‍යය? අනෙක් මතවාද හිස් නේද?”

“ඒකමයි බෝ පොට්ඨපාද මයා අඛ්‍යාකතං නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරමිමරණා. ඉදමේව සච්චං මෝඝමඤ්ඤන්ති.”

පින්වත් පොට්ඨපාද, “තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත, නැත්තේත් නැත” යන මෙය තමයි ඇත්ත, අනෙක් මතවාද හිස් කියන කරුණක් මා විසින් ප්‍රකාශ නො කළ දෙයක්.”

කස්මා පනේතං භන්තේ භගවතා අඛ්‍යාකතන්ති?

ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මේ නො විසඳන ලද්දේ කවර හේතුවක් නිසා ද?

න හේතං පොට්ඨපාද අත්ථසංහිතං න ධම්මසංහිතං නාදිබ්‍රහ්මවරියකං න නිබ්බිදාය න විරාගාය න නිරෝධාය න උපසමාය න අභිඤ්ඤාය න සම්බෝධාය න නිබ්බානාය සංවත්තති. තස්මා තං මයා අඛ්‍යාකතන්ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය දෙය අර්ථවත් දෙයක් නොවෙයි. ධර්මානුකූල දෙයකුත් නොවෙයි. නිවන් මගට මුල්වන දෙයකුත් නොවෙයි. අවබෝධයෙන් කළකිරෙන දෙයකුත් නොවෙයි. විරාගය පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි. තණ්හාව නිරුද්ධවීම පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි. සංසිදීම පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි. විශේෂ නුවණ පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි.

සත්‍යාවබෝධය පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි. නිවන පිණිස පවතින දෙයකුත් නොවෙයි. ඒ නිසයි ඔය දෙයට මා පිළිතුරු නො දෙන්නේ.

“ඉදං දුක්ඛන්ති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා බ්‍යාකතං. අයං දුක්ඛසමුදයෝති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා බ්‍යාකතං. අයං දුක්ඛනිරෝධෝති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා බ්‍යාකතං. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනිපටිපදාති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා බ්‍යාකතන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙය තමයි දුක කියල මා පැහැදිළි කරල තියෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙය තමයි දුකේ හට ගැනීම කියල මා පැහැදිළි කරල තියෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙය තමයි දුක නිරුද්ධ වීම කියල මා පැහැදිළි කරල තියෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙය තමයි දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල මා පැහැදිළි කරල තියෙනවා.”

“කස්මා පනේතං හන්තේ භගවතා බ්‍යාකතන්ති?”

“ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔය කාරණය පැහැදිළි කොට වදාළේ කවර කරුණක් නිසාද?”

“ඒතං හි ඛෝ පොට්ඨපාද අත්ථසංහිතං ඒතං ධම්මසංහිතං ආදිබ්‍රහ්මවරියකං ඒතං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරෝධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බානාය සංවත්තති. තස්මා තං මයා බ්‍යාකතන්ති.”

“පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය කරුණ අර්ථවත් දෙයක්. ධර්මානුකූල දෙයක්. නිවන් මගට මුල්වන දෙයක්. අවබෝධයෙන් කළකිරෙන දෙයක්. විරාගය පිණිස පවතින දෙයක්. තණ්හාව නිරුද්ධවීම පිණිස පවතින දෙයක්. සංසිදීම පිණිස පවතින දෙයක්. විශේෂ නුවණ පිණිස පවතින දෙයක්. සත්‍යාවබෝධය පිණිස පවතින දෙයක්. නිවන පිණිස පවතින දෙයක්. ඒ නිසයි ඔය දෙය මා පැහැදිළි කරන්නේ.”

“ඒවමේතං භගවා, ඒවමේතං සුගත, යස්සදානි හන්තේ භගවා කාලං මඤ්ඤති”ති. අප ඛෝ භගවා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එය එසේ ම යි. සුගතයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් පිණිඩ්පාත ගමනට කල් එළඹිවග

හභිනා සේක්කම් දැන් එයට කාලය යි.” ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසුනෙන් නැගිට සැවැත් නුවර දෙසට නික්ම වදාළා.

43. අප ඛෝ තේ පරිබ්බාජකා අචිරපක්කන්තස්ස භගවතෝ පොට්ඨපාදං පරිබ්බාජකං සමන්තතෝ වාචාසන්තිතෝදකේන සඤ්ජමිහරිං අකංසු: “ඵචමේව පනායං භවං පොට්ඨපාදෝ යඤ්ඤදේව සමණෝ ගෝතමෝ භාසති තං තදේවස්ස අබ්භනුමෝදති. “ඵචමේතං භගවා, ඵචමේතං සුගතා”ති. න ඛෝ පන මයං කිඤ්චි සමණස්ස ගෝතමස්ස ඒකංසිකං, ධම්මං දේසිතිං ආජානාම: සස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා, අසස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා, අන්තවා ලෝකෝ’ති වා, අනන්තවා ලෝකෝ’ති වා, තං ජීවං තං සරීරන්ති වා, අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා, හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, හෝති ච න ච හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා”ති.

43. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩම කොට නොඛෝ වේලාවකින් ඵ් පිරිවැජියන් පොට්ඨපාද පිරිවැජියාව වට කරගෙන නපුරු වචන නැමැති ආයුධවලින් පහර දුන්නා. “ශ්‍රමණ ගෞතමයා, කියන්නේ මොකක් ද? ඵ් කියන කියන එක “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එය එසේ මයි. සුගතයන් වහන්ස, එය එසේ මයි” කියල මෙයා අනුමෝදන් වුණා. ඵ් වුණාට අපි නම් “ලෝකය ශාස්ථ්‍යයි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අශාස්ථ්‍යයි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අන්තවත්ය කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අනන්තවත්ය කියන කරුණ හෝ, ජීවයත් ඒක මයි ශරීරයත් ඒකම යි කියන කරුණ හෝ, ජීවය තව එකක් ශරීරය වෙනත් එකක් කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනවා කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු නැත කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනවා මෙන් ම නැත කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත නැත්තේත් නැත කියන කරුණ හෝ” අරභයා මය ශ්‍රමණ ගෞතමයා එක දෙයක් ඉලක්ක කොට දෙසූ ධර්මයක් ගැන දන්නේ නෑ.

44. ඵචං වුත්තේ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ තේ පරිබ්බාජකෝ ඒතදවෝච: “අහමිපි ඛෝ හෝ න කිඤ්චි සමණස්ස ගෝතමස්ස ඒකංසිකං ධම්මං දේසිතං ආජානාමි: සස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා, අසස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා”. අපි ච සමණෝ ගෝතමෝ භූතං තච්ඡං තථං පටිපදං පඤ්ඤපේති ධම්මට්ඨිතං.

ධම්මනියාමකං. භූතං බෝ පන තච්ඡං තථං පටිපදං පඤ්ඤාපෙන්නස්ස ධම්මට්ඨිතං ධම්මනියාමකං. කථං හි නාම මාදිසෝ විඤ්ඤා සමණස්ස ගෝතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතෝ නාඛිහනුමෝදෙය්‍යා?ති.

44. මෙසේ කී විට පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජියා ඒ පිරිවැජ්ජියන්ට මෙහෙම කිව්වා “භවත්ති, මම වුණත් “ලෝකය ශාස්වතයි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අශාස්වතයි කියන කරුණ හෝ තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත නැත්තේත් නැත කියන කරුණ හෝ” අරභයා ඔය ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ එක දෙයක් ඉලක්ක කොට දෙසූ ධර්මයක් ගැන දන්නේ නෑ තමයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තිබෙන්නා වූම ඇත්ත පෙනී පෙනී එබඳු වූම ප්‍රතිපදාවක් ධර්මය පිහිටවන පරිදි, ධර්මය උපදවන පරිදි හරි ලස්සනට පහදල දෙද්දී මං වගේ නුවණැති මනුෂ්‍යයෙක් ඒ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ සුභාසිතය සුභාසිතයක් වශයෙන් ම අනුමෝදන් නොවී ඉන්නේ කොහොම ද?

45. අප බෝ ද්විභතීහස්ස අව්චයේන චිත්තෝ ව භත්ථිසාරිපුත්තෝ පොට්ඨපාදෝ ව පරිබ්බාජකෝ යේන භගවා තේනුපසංකමිංසු. උපසංකමිත්වා චිත්තෝ භත්ථිසාරිපුත්තෝ භගවත්තං අභිවාදෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි. පොට්ඨපාදෝ පන පරිබ්බාජකෝ භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නෝ බෝ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: තදා මං භන්තේ තේ පරිබ්බාජකා අවිරපක්කන්තස්ස භගවතෝ සමන්තතෝ වවාසත්තිතෝදකේන සඤ්ජම්හරිං අකංසු. ඒවමේව පනායං භවං පොට්ඨපාදෝ යඤ්ඤදේව සමණෝ ගෝතමෝ භාසති තං තදේවස්ස අඛිහනුමෝදති. “ඒවමේනං භගවා, ඒවමේනං සුගතා”ති. න බෝ පන මයං කිඤ්චි සමණස්ස ගෝතමස්ස ඒකංසිකං, ධම්මං දේසිතිං ආජානාම: සස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා, අසස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා, අන්තවා ලෝකෝ’ති වා, අන්තත්තවා ලෝකෝ’ති වා, තං ජීවං තං සරිරන්ති වා, අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරිරන්ති වා, හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, හෝති ව න ව හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා, නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා”ති.

45. ඊට දෙතුන් දිනකට පස්සේ භත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍ර නැමැති කෙනාත් පොට්ඨපාද පිරිවැජ්ජියාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණිනා. පැමිණිලා භත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍ර භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කොට

එකත්පස්ව වාචි වුණා. පොට්ඨපාද පිරිවැජියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාචි වුණා. එකත්පස්ව වාචිවුණ පොට්ඨපාද පිරිවැජියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. එදා ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩම කොට නොබෝ වේලාවකින් ඒ පිරිවැජියන් මාව වට කරගෙන නපුරු වචන නැමැති අවි ආයුධවලින් මට අනින්න පටන් ගත්තා නෙව. “ශ්‍රමණ ගෞතමයා, කියන්නේ මොකක් ද? ඒ කියන කියන එක “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එය එසේ මයි. සුගතයන් වහන්ස, එය එසේ මයි” කියල මෙයා අනුමෝදන් වුණා. ඒ වුණාට අපි නම් “ලෝකය ශාස්වත යි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අශාස්වත යි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අන්තචය කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අනන්තචය කියන කරුණ හෝ, ජීවයත් ඒක මයි ශරීරයත් ඒකම යි කියන කරුණ හෝ, ජීවය තව එකක් ශරීරය වෙනත් එකක් කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනවා කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු නැත කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු සිටිනවා මෙන් ම නැත කියන කරුණ හෝ, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත නැත්තේත් නැත කියන කරුණ හෝ” අරභයා ඔය ශ්‍රමණ ගෞතමයා එක දෙයක් ඉලක්ක කොට දෙසූ ධර්මයක් ගැන දන්නේ නෑ” කියල.

46. ඒව. චූත්තෝ’හං හත්තේ තේ පරිබ්බාජකේ ඒතදවෝචං: “අහමිපි බෝ හෝ න කිඤ්චි සමණස්ස ගෝතමස්ස ඒකංසිකං ධම්මං දේසිතං ආජානාමි: සස්සතෝ ලෝකෝති වා, අසස්සතෝ ලෝකෝති වා නේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරමමරණාති වා”. අපි ව සමණෝ ගෝතමෝ භූතං තච්ඡං තථං පටිපදං පඤ්ඤපේති ධම්මට්ඨිතං ධම්මනියාමකං. භූතං බෝ පන තච්ඡං තථං පටිපදං පඤ්ඤපෙන්නස්ස ධම්මට්ඨිතං ධම්මනියාමකං. කථං හි නාම මාදිසෝ විඤ්ඤ සමණස්ස ගෝතමස්ස සුභාසිතං සුභාසිතතෝ නාබ්හනුමෝදෙය්‍යා?ති.

46. ස්වාමීනී, එහෙම කිව්වහම ඒ පිරිවැජියන්ට මං මෙහෙම කිව්ව. “හවත්ති, මම වුණත් “ලෝකය ශාස්වතයි කියන කරුණ හෝ, ලෝකය අශාස්වතයි කියන කරුණ හෝ තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත නැත්තේත් නැත කියන කරුණ හෝ” අරභයා ඔය ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ එක දෙයක් ඉලක්ක කොට දෙසූ ධර්මයක් ගැන දන්නේ නෑ තමයි. නමුත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ තිබෙන්නා වූම

ඇත්ත පෙනී පෙනී එබඳු වූම ප්‍රතිපදාවක් ධර්මය පිහිටවන පරිදි, ධර්මය උපදවන පරිදි හරි ලස්සනට පහදල දෙද්දී මං වගේ නුවණැති මනුෂ්‍යයෙක් ඒ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ සුභාෂිතය සුභාෂිතයක් වශයෙන් ම අනුමෝදන් නොවී ඉන්නේ කොහොම ද?” කියලා.

සබ්බේව බෝ ඒතේ පොට්ඨපාද පරිබ්බාජකා අන්ධා අවක්ඛකා. ත්වං යේව නේසං එකෝ වක්ඛමා. ඒකංසිකංපි හි බෝ පොට්ඨපාද මයා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා. අනේකංසිකාපි හි බෝ පොට්ඨපාද මයා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය ඔක්කෝම පිරිවැජියන් අන්ධ යි. ඔවුන්ට නුවණැස නෑ. ඔවුන් අතරේ ඇස් ඇති එකම කෙනා ඔබ විතරයි. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා එක ම දෙයක් අරමුණු කර ගෙනත් ධර්මය දේශනා කරල තියෙනවා. පණවලා තියෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා අනේක අරමුණු මතත් ධර්මය දේශනා කරල තියෙනවා. පණවලා තියෙනවා.

47. කතමේ ව තේ පොට්ඨපාද මයා අනේකංසිකා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා? සස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා බෝ පොට්ඨපාද මයා අනේකංසිකෝ ධම්මෝ දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ. අසස්සතෝ ලෝකෝ’ති වා බෝ පොට්ඨපාද මයා අනේකංසිකෝ ධම්මෝ දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ. අන්තවා ලෝකෝ’ති වා බෝ පොට්ඨපාද අන්තත්තවා ලෝකෝ’ති වා බෝ පොට්ඨපාද තං ජීවං තං සරීරන්ති වා බෝ පොට්ඨපාද අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරන්ති වා බෝ පොට්ඨපාද හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා බෝ පොට්ඨපාද න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා බෝ පොට්ඨපාද හෝති ච න ච හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා බෝ පොට්ඨපාද තේව හෝති න න හෝති තථාගතෝ පරම්මරණා’ති වා බෝ පොට්ඨපාද මයා අනේකංසිකෝ ධම්මෝ දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ.

47. පින්වත් පොට්ඨපාද, අනේක අරමුණු ඇතිව මා දේශනා කොට තියෙන්නේ කවර ධර්මයක් ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය ශාස්ථ්‍යය යන කරුණ ගැන වේවා මා අනේක අරමුණු ඇතිව දහම් දෙසා තියෙනවා. පණවලා තියෙනවා. පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය අශාස්ථ්‍යය යන කරුණ ගැන වේවා මා අනේක අරමුණු ඇතිව දහම් දෙසා තියෙනවා. පණවලා තියෙනවා. පින්වත්

පොට්ඨපාද, ලෝකය අන්තවත් ය පින්වත් පොට්ඨපාද, ලෝකය
 අන්තවත් ය පින්වත් පොට්ඨපාද, එයම යි ජීවය එයමයි ශරීරය
 පින්වත් පොට්ඨපාද, ජීවය අනෙකකි ශරීරය තව දෙයකි
 පින්වත් පොට්ඨපාද, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින් මතු
 සිටිනවා පින්වත් පොට්ඨපාද, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින්
 මතු නැත පින්වත් පොට්ඨපාද, තථාගතයන් වහන්සේ මරණින්
 මතු සිටිනවා මෙන් ම නැත පින්වත් පොට්ඨපාද, තථාගතයන්
 වහන්සේ මරණින් මතු ඇත්තේත් නැත නැත්තේත් නැත යන කරුණ ගැන
 වේවා මා අනෙක අරමුණු ඇතිව දහම් දෙසා තියෙනවා. පණවලා තියෙනවා.

කස්මා ව තේ පොට්ඨපාද මයා අනේකංසිකා ධම්මා දේසිතා
 පඤ්ඤත්තා? න හේතේ පොට්ඨපාද අත්ථසංහිතා න ධම්මසංහිතා
 නාදිබ්‍රහ්මවරියකා න නිබ්බිදාය න විරාගාය න නිරෝධාය න උපසමාය න
 අභිඤ්ඤාය න සම්බෝධාය න නිබ්බානාය සංවත්තන්ති. තස්මා තේ මයා
 අනේකංසිකා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විවිධ කරුණු ඔස්සේ දහම් දෙසා තිබෙන්නේ,
 පණවා තිබෙන්නේත් මක් නිසා ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය කියන ලද
 දෘෂ්ටිත්වල කිසි අර්ථයක් නෑ. ධර්මානුකූලභවක් නෑ. නිවනට මුල් වන්නේ
 නෑ. අවබෝධයෙන් කළකිරෙන්නේ නෑ. විරාගය පිණිස පවතින්නේ නෑ.
 නිරෝධය පිණිස පවතින්නේ නෑ. සංසිද්ධිම පිණිස පවතින්නේ නෑ. විශේෂ
 ඥාණය පිණිස පවතින්නේ නෑ. ආර්ය සත්‍යාවබෝධය පිණිස පවතින්නේ
 නෑ. නිවන පිණිස පවතින්නේ නෑ. ඒ නිසරුකම පහදා දීම පිණිස යි මා
 විවිධ කරුණු ඔස්සේ දහම් දෙසා තියෙන්නේ. පණවලා තියෙන්නේ.

48. කතමේ ව තේ පොට්ඨපාද මයා ඒකංසිකා ධම්මා දේසිතා
 පඤ්ඤත්තා? “ඉදං දුක්ඛන්ති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා ඒකංසිකෝ ධම්මෝ
 දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ. අයං දුක්ඛසමුදයෝති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා
 ඒකංසිකෝ ධම්මෝ දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ. අයං දුක්ඛනිරෝධෝති ඛෝ
 පොට්ඨපාද මයා ඒකංසිකෝ ධම්මෝ දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ. අයං
 දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපට්ඨපදාති ඛෝ පොට්ඨපාද මයා ඒකංසිකෝ ධම්මෝ
 දේසිතෝ පඤ්ඤත්තෝ.

48. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විසින් එකම අරමුණක් මත දේශනා කොට
 තියෙන පණවා තියෙන ධර්මය කුමක් ද? “පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විසින්

එකම අරමුණක් මත දේශනා කොට තියෙන්නේ පණවා තියෙන්නේ මෙය දුකකි යන ධර්මය යි. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විසින් එකම අරමුණක් මත දේශනා කොට තියෙන්නේ පණවා තියෙන්නේ මෙය දුකේ හට ගැනීමයි යන ධර්මය යි. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විසින් එකම අරමුණක් මත දේශනා කොට තියෙන්නේ පණවා තියෙන්නේ මෙය දුක නිරුද්ධ වීමයි යන ධර්මය යි. පින්වත් පොට්ඨපාද, මා විසින් එකම අරමුණක් මත දේශනා කොට තියෙන්නේ පණවා තියෙන්නේ මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව යි යන ධර්මය යි.”

කස්මා ච තේ පොට්ඨපාද මයා ඒකංසිකා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා? ඒතේ පොට්ඨපාද අත්ථසංහිතා ඒතේ ධම්මසංහිතා ඒතේ ආදිබ්‍රහ්මවරියකා නිබ්බිදාය විරාගාය නිරෝධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බානාය සංවත්තන්ති. කස්මා තේ මයා ඒකංසිකා ධම්මා දේසිතා පඤ්ඤත්තා.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මා එකම කරුණක් ඔස්සේ දහම් දෙසා තිබෙන්නේ, පණවා තිබෙන්නේත් මක් නිසා ද? පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔය කියන ලද චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය අර්ථ සහිත යි. ධර්මානුකූල යි. නිවනට මුල් වෙනවා. අවබෝධයෙන් කළකිරෙනවා. විරාගය පිණිස පවතිනවා. නිරෝධය පිණිස පවතිනවා. සංසිදීම පිණිස පවතිනවා. විශේෂ ඤාණය පිණිස පවතිනවා. ආර්ය සත්‍යාවබෝධය පිණිස පවතිනවා. නිවන පිණිස පවතිනවා. ඒ වටිනාකම පහදා දීම පිණිස යි මා එකම කරුණක් ඔස්සේ දහම් දෙසා තියෙන්නේ. පණවලා තියෙන්නේ.

49. සන්ති බෝ පොට්ඨපාද ඒතේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවංවාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ: ඒකන්තසුඛි අත්තා හෝති. අරෝගෝ පරමමරණාති. ත්‍යාහං උපසංකම්ත්වා ඒවං වදාමි: “සච්චං කිර තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒවං වාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ ඒකන්තසුඛි අත්තා හෝති, අරෝගෝ පරමමරණාති?” තේ චේ මේ ඒවං පුට්ඨා “ආමා”ති පටිජානන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි: “අපි පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒකන්තසුඛං ලෝකං ජානං පස්සං විහරාමාහි.” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති. ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි ව පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒකං වා රත්තිං. ඒකං වා දිවසං උපඛිඨං වා රත්තිං. උපඛිඨං වා දිවසං ඒකන්තසුඛිං අත්තානං සම්පජානාමා?ති.” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ජානාම: අයං මග්ගෝ අයං පටිපදා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියායා?ති.” ඉති පුට්ඨා

“නෝ”ති වදන්ති. ක්‍යාහං ඵ්වං වදාමි. “අපි පන තුමිනේ ආයස්මන්තෝ යා තා දේවතා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නා, තාසං භාසමානානං සද්දං සුණාම: සුපට්ඨපන්නාත්ථ මාරිය, උජුපට්ඨපන්නාත්ථ මාරියා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියාය. මයමිපි හි මාරියා ඵ්වමිපට්ඨපන්නා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නාති?” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති.

49. පින්වත් පොට්ඨපාද, මෙබඳු වාද ඇති, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියල. මං ඔවුන් ළඟට ගිහින් මෙහෙම අහනවා. “හැබැ ද ආයුෂ්මතුනි, “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියන මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති, මෙබඳු වාද ඇති දෙයක් ඔබ කියනවා කියන්නේ?” එතකොට මෙසේ අසන මා හට ඔවුන් “එසේ ය” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය මේක යි කියල දැන ගෙන, දැක ගෙන ද වාසය කරන්නේ?” එසේ ඇසූ විට ඔවුන් “නැත” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ එක රාත්‍රියක් හෝ එක දහවලක් හෝ අඩ රැයක් හෝ අඩ දහවලක් හෝ ඒකාන්ත සැපවත් ව තියෙන ආත්මයක් ගැන දන්නවා ද?” එසේ ඇසූ විටත් ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ දන්නවා ද ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස පවතින්නේ මේ මාර්ගය යි. මේ ප්‍රතිපදාවයි කියල.” එසේ ඇසූවිට ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල ම යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවක උපන්න යම් දේවතාවරු සිටිත් නම්, ඔවුන් කථාබස් කරන හඬවත් ඔබට අසන්ට ලැබුණා ද? “නිද්‍රකාණෙනි, මනා පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. ඒකන්ත සැප ඇති ලොව සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස සෘජු පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. අපිත් නිද්‍රකාණෙනි, එබඳු පිළිවෙතක යෙදිලයි ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවකට ආවේ” කියල. එසේ ඇසූවිටත් ඔවුන් ගේ පිළිතුරු එවන්තක් ඇසුවේ නැති බව යි.

තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද, “නනු ඵ්වං සන්නේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නම්, ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් නොවේ ද?”

“අද්ධා බෝ හන්තේ ඵ්ථං සන්තේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකනං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නිසා, ඒකාන්තයෙන් ම ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා.”

50. “සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ ඵ්ථං වදෙය්‍ය: “අහං යා ඉමස්මිං ජනපදේ ජනපදකල්‍යාණි, තං ඉච්ඡාම, තං කාමෙමිති.” තමෙනං ඵ්ථං වදෙය්‍යුං: “අම්හෝ පුරිස යං ත්ථං ජනපදකල්‍යාණිං ඉච්ඡසි කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණිං බත්තිසි වා බ්‍රාහ්මණි වා වෙස්සි වා සුද්දී වා?ති.” ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය, තමෙනං ඵ්ථං වදෙය්‍යුං: “අම්හෝ පුරිස යං ත්ථං ජනපදකල්‍යාණිං ඉච්ඡසි කාමෙසි, ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණිං ඵ්චන්නාමා ඵ්ථං ගොත්තාති වා, දීඝා වා රස්සා වා මජ්ඣමා වා, කාළී වා සාමා වා මංගුරච්ඡවි වාති, අමුකස්මිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා නගරේ වාති?” ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය, තමෙනං ඵ්ථං වදෙය්‍යුං: “අම්හෝ පුරිස යං ත්ථං න ජානාසි න පස්සසි, තං ත්ථං ඉච්ඡසි කාමෙසි?ති.” ඉති පුට්ඨෝ “ආමා”ති වදෙය්‍ය.

50. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මෙහෙම කියනවා. “මේ ජනපදයෙහි යම් රූපරාජිනියක් ඉන්නවා නම් මං ඇයව පතනවා. මං ඇයට කැමැති යි” කියල. එතකොට ඔහු ගේ යහළුවන් මෙහෙම අහනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් රූපරාජිනියක් පතනවා නම්, කැමැති නම් ඒ රූපරාජිනී ක්ෂත්‍රිය කුමරියක් ද? බ්‍රාහ්මණියක් ද? වෛශ්‍ය කුමරියක් ද? ශුද්‍ර තැනැත්තියක් ද? කියල ඔබ දන්නවා ද?” මෙසේ අසද්දී ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “දන්නේ නැත” කියල යි. එතකොට ඔහුගෙන් මෙහෙම අහනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් රූපරාජිනියක් පතනවා නම්, කැමැති නම් ඒ රූපරාජිනිය ගේ නම මේක යි, ගෝත්‍රනාමය මේකයි කියල දන්නවා ද? ඒ වගේ ම ඇය උස යි. මිටියි. මධ්‍යම ප්‍රමාණයි කියල දන්නවා ද? ඒ වගේ ම ඇය කළු යි, තලෙළු යි, සොදුරු පැහැයෙන් යුක්ත යි කියල දන්නවා ද? ඒ වගේ ම ඇය ඉන්නේ අසවල් ගමේ, නියම් ගමේ, නගරයේ, කියල දන්නවා ද? ඒ හැම දෙයට ම ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “දන්නේ නැත” කියල යි. එතකොට ඔහුගෙන් මෙහෙම අහනවා එම්බා පුරුෂය යම් ස්ත්‍රියක් ගැන ඔබ දන්නෙක් නැත්නම්, දැක්කෙක් නැත්නම්, ඒ ස්ත්‍රිය ව ද ඔබ පතන්නේ? කැමැති වන්නේ?” එතකොට ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “එසේ ය” කියල යි.

“තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද, නනු ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නම්, ඒ පුරුෂයා ගේ කථාව කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් නොවේ ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නිසා, ඒකාන්තයෙන් ම ඒ පුරුෂයා ගේ කථාව කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා.”

51. “ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවංවාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ: ඒකන්තසුඛී අත්තා හෝති අරෝගෝ පරමමරණාති. ත්‍යාහං උපසංකමිත්වා ඒවං වදාමි: “සච්චං කිර තුමිහේ ආයස්මත්තෝ ඒවං වාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ ඒකන්තසුඛී අත්තා හෝති, අරෝගෝ පරමමරණාති?” තේ චේ මේ ඒවං පුට්ඨා “ආමා”ති පටිජානන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි: “අපි පන තුමිහේ ආයස්මත්තෝ ඒකන්තසුඛං ලෝකං ජාතං පස්සං විහරාමාහි.” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති. ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි ව පන තුමිහේ ආයස්මත්තෝ ඒකං වා රත්ති. ඒකං වා දිවසං උපඛිඪං වා රත්ති. උපඛිඪං වා දිවසං ඒකන්තසුඛී අත්තානං සමපජානාමා?ති.” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි පන තුමිහේ ආයස්මත්තෝ ජානාම: අයං මග්ගෝ අයං පටිපදා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියායා?ති.” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති. ත්‍යාහං ඒවං වදාමි. “අපි පන තුමිහේ ආයස්මත්තෝ යා තා දේවතා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නා, තාසං භාසමානානං සද්දං සුණාම: සුපටිපන්නාත්ථ මාරිස, උජුපටිපන්නාත්ථ මාරිසා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියාය. මයමිපි හි මාරිසා ඒවම්පටිපන්නා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නාති?” ඉති පුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති.

51. පින්වත් පොට්ඨපාද, මේකත් ඒ විදිහම යි. මෙබඳු වාද ඇති, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියල. මං

ඔවුන් ළඟට ගිහින් මෙහෙම අහනවා. “හැබැ ද ආයුෂ්මතුනි, “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියන මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති, මෙබඳු වාද ඇති දෙයක් ඔබ කියනවා කියන්නේ?” එතකොට මෙසේ අසන මා හට ඔවුන් “එසේ ය” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය මේක යි කියල දැන ගෙන, දැක ගෙන ද වාසය කරන්නේ?” එසේ ඇසූ විට ඔවුන් “නැත” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ එක රාත්‍රියක් හෝ එක දහවලක් හෝ අඩ රැයක් හෝ අඩ දහවලක් හෝ ඒකාන්ත සැපවත් ව තියෙන ආත්මයක් ගැන දන්නවා ද?” එසේ ඇසූ විටත් ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ දන්නවා ද ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස පවතින්නේ මේ මාර්ගය යි. මේ ප්‍රතිපදාවයි කියල.” එසේ ඇසූවිට ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල ම යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවක උපන්න යම් දේවතාවරු සිටිත් නම්, ඔවුන් කථාබස් කරන හඬවත් ඔබට අසන්ට ලැබුණා ද? “නිද්‍රකාණෙනි, මනා පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. ඒකන්ත සැප ඇති ලොව සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස සෘජු පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. අපිත් නිද්‍රකාණෙනි, එබඳු පිළිවෙතෙක යෙදිලයි ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවකට ආවේ” කියල. එසේ ඇසූවිටත් ඔවුන් ගේ පිළිතුරු එවන්තක් ඇසුවේ නැති බව යි.

තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද, “නනු ඒවං සන්නේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නම්, ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් නොවේ ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නිසා, ඒකාන්තයෙන් ම ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා.”

52. සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පුරිසෝ වාතුමිමහාපථෝ නිස්සේණං කරෙය්‍ය පාසාදස්ස ආරෝහණාය, තමේනං ඒවං වදෙය්‍යුං: “අමිහෝ පුරිස යස්ස ත්වං පාසාදස්ස ආරෝහණාය නිස්සේණං කරෝසි, ජානාසි තං පාසාදං පුරත්ථිමාය වා දිසාය දක්ඛිණාය වා දිසාය පච්ඡිමාය වා දිසාය උත්තරාය යා දිසාය, උච්චේ වා නිවෝ වා මජ්ඣිමෝ වා?ති.” ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය. තමේනං ඒවං වදෙය්‍යුං: “අමිහෝ පුරිස යං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි, තස්ස ත්වං පාසාදස්ස ආරෝහණාය නිස්සේණං කරෝසි?”ති. ඉති පුට්ඨෝ “ආමා”ති වදෙය්‍ය.

52. පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ වගේ දේකුත් කියෙනවා. පුරුෂයෙක් හතරමං හන්දියක ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස කියල ඉණිමගක් බඳිනවා. එතකොට අනෙක් අය ඔහුගෙන් මෙහෙම අහනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස ඉණිමගක් බඳිමින් ඉන්නවා. ඒ ප්‍රාසාදය කියෙන්නේ පෙරදිග දිශාවේ ද? දකුණු දිශාවේ ද? බටහිර දිශාවේ ද? උතුරු දිශාවේ ද? කියල දන්නවා ද? ඒ ප්‍රාසාදය උස එකක් ද? මිටි එකක් ද? මධ්‍යම එකක් ද? කියල දන්නවා ද?” මෙසේ අසද්දින් ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “දන්නේ නැත” කියල යි. එතකොට අනෙක් අය මෙහෙම අහනවා “එම්බා පුරුෂය, යම් ප්‍රාසාදයක් ගැන ඔබ දන්නෙත් නැත්නම්, දකින්නෙත් නැත්නම්, ඒ ප්‍රාසාදයට නැගීම පිණිස ද ඔබ ඔය ඉණිමග බඳින්නේ?” කියල. එතකොට ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “එසේ ය” කියල යි.

තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද, නනු ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නම්, ඒ පුරුෂයා ගේ කථාව කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් නොවේ ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නිසා, ඒකාන්තයෙන් ම ඒ පුරුෂයා ගේ කථාව කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා.”

53. “ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද යේ තේ සමණබ්‍රාහ්මණා ඒවංවාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ: ඒකන්තසුඛි අත්තා හෝති අරෝගෝ පරම්මරණාති. ත්‍යාහං උපසංකම්ත්වා ඒවං වදාමි: “සච්චං කිර තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒවං වාදිනෝ ඒවංදිට්ඨිනෝ ඒකන්තසුඛි අත්තා හෝති, අරෝගෝ පරම්මරණාති?” තේ චේ මේ ඒවං සුට්ඨා “ආමා”ති පටිජානන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි: “අපි පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒකන්තසුඛං ලෝකං ජානං පස්සං විහරාමාති.” ඉති සුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති. ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි ව පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ඒකං වා රත්ති. ඒකං වා දිවසං උපඛිඨං වා රත්ති. උපඛිඨං වා දිවසං ඒකන්තසුඛිං අත්තානං සම්පජානාමාති.” ඉති සුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති, ත්‍යාහං ඒවං වදාමි “අපි පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ ජානාම: අයං මග්ගෝ අයං පටිපදා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියායා?ති.” ඉති සුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති. ත්‍යාහං ඒවං වදාමි. “අපි පන තුම්හේ ආයස්මන්තෝ යා නා දේවතා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නා, තාසං දේවතානං භාසමානානං සද්දං සුඤ්ඤාම: සුපටිපන්නාත්ථ මාරිසා, උජුපටිපන්නාත්ථ මාරිසා ඒකන්තසුඛස්ස ලෝකස්ස සච්ඡිකිරියාය. මයම්පි හි මාරිසා ඒවම්පටිපන්නා ඒකන්තසුඛං ලෝකං උපපන්නාති?” ඉති සුට්ඨා “නෝ”ති වදන්ති.

51. පින්වත් පොට්ඨපාද, මේකත් ඒ විදිහම යි. මෙබඳු වාද ඇති, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියල. මං ඔවුන් ළඟට ගිහින් මෙහෙම අහනවා. “හැබැ ද ආයුෂ්මතුනි, “මරණින් මතු ආරෝග්‍ය වූ ඒකාන්ත සැපවත් වූ ආත්මයක් තියෙනවා” කියන මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති, මෙබඳු වාද ඇති දෙයක් ඔබ කියනවා කියන්නේ?” එතකොට මෙසේ අසන මා හට ඔවුන් “එසේ ය” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය මේක යි කියල දැන ගෙන, දැක ගෙන ද වාසය කරන්නේ?” එසේ ඇසූ විට ඔවුන් “නැත” කියල පිළිතුරු දෙනවා. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ එක රාත්‍රියක් හෝ එක දහවලක් හෝ අඩ රැයක් හෝ අඩ දහවලක් හෝ ඒකාන්ත සැපවත් ව තියෙන ආත්මයක් ගැන දන්නවා ද?” එසේ ඇසූ විටත් ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඔබ දන්නවා ද ඒකාන්ත සැප ඇති ලෝකය සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස පවතින්නේ මේ මාර්ගය යි. මේ ප්‍රතිපදාවයි කියල.” එසේ ඇසූවිට ඔවුන් පිළිතුරු දෙන්නේ “නැත” කියල ම යි. එතකොට මං මෙහෙම කියනවා. “එහෙම නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවක උපන්න යම් දේවතාවරු සිටිත් නම්, ඔවුන් කපාබස් කරන

හඬවත් ඔබට අසන්නට ලැබුණා ද? “නිදුකාණෙනි, මනා පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. ඒකන්ත සැප ඇති ලොව සාක්ෂාත් කිරීම පිණිස සෘජු පිළිවෙතෙහි යෙදෙව්. අපිත් නිදුකාණෙනි, එබඳු පිළිවෙතෙක යෙදිලයි ඒකාන්ත සැප ඇති ලොවකට ආවේ” කියල. එසේ ඇසුවිටත් ඔවුන් ගේ පිළිතුරු එවන්තක් ඇසුවේ නැති බව යි.

තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද, “නනු ඒවං සන්නේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නම්, ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් නොවේ ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ තේසං සමණබ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, එතකොට කරුණු යෙදෙන්නේ ඔය විදිහට නිසා, ඒකාන්තයෙන් ම ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් ගේ කථාවන් කිසි පිළිසරණක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා.”

“තයෝ බෝ”මේ පොට්ඨපාද අත්තපට්ඨානා: චළාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ, මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ, අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝ”ති.

“පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ආත්මප්‍රතිලාභ හෙවත් ශරීර තුනක් තියෙනවා. චළාරික ශරීරය, මනෝමය ශරීරය, අරුපී ශරීරය කියල.”

කතමෝ ච පොට්ඨපාද චළාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ? රුපී වාතූමිමහාභූතිකෝ කබලීකාරාභාරහක්ඛෝ, අයං චළාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මොකක් ද මේ චළාරික ශරීරය? සතර මහා භූතයින්ගෙන් හට ගත් ගොරෝසු ආහාර අනුභවයෙන් යැපෙන රූපවත් වූ ශරීරය යි. මේක තමයි චළාරික ආත්මප්‍රතිලාභය.

කතමෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ? රුපී මනෝමයෝ සබ්බංගපච්චංගී අභිනිත්ථියෝ, අයං මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මොකක් ද මේ මනෝමය ශරීරය? නො පිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති සියළු අභපසභ ඇති රූපවත් වූ මනෝමය වූ ශරීරය යි. මේක තමයි මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය.

කතමෝ ච අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝ? අරුපී සඤ්ඤාමයෝ, අයං අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මොකක් ද මේ අරුපී ශරීරය? අරුපී සඤ්ඤාමය ශරීරය යි. මේක තමයි අරුපී ආත්ම ප්‍රතිලාභය.

54. විළාරිකස්සපි ඛෝ අහං පොට්ඨපාද අත්තපට්ඨානස්ස පහානාය ධම්මං දේසෙමි යථාපට්ඨන්තානං චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවඛිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සන්තිති.

54. පින්වත් පොට්ඨපාද, මං විළාරික ශරීරයක් ලැබීම පිණිස පවතින දෙය ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස දහම් දෙසනවා. ඒ කියා දෙන ආකාරයට අනුගමනය කළොත් සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභිණ වෙලා යනවා. සිත පිරිසිදු වෙන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා. ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා.

55. සියා ඛෝ පන තේ පොට්ඨපාද ඒවමස්ස. සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවඛිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිසුරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාම. දුක්ඛෝ ච ඛෝ විහාරෝ'ති.

55. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබට මෙවැනි අදහසක් සිතෙන්න පුළුවනි. “සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ මාත් වාසය කරනවා නම් ඒ විහරණය දුක් සහිත යි කියලා”

න ඛෝ පනේනං පොට්ඨපාද ඵ්ථං දට්ඨබ්බං. සංකිලේසිකා වේච ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේච ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සන්ති. පාමුජ්ජඤ්චේච භවිස්සති ජිති ච පස්සද්ධි ච සති ච සම්පජ්ඤඤ්ච සුඛෝ ච විහාරෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබ එය සිතිය යුත්තේ ඔය විදිහට නොවේ. “සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ප්‍රමුදිතබව ම යි ඇති වන්නේ. ප්‍රීතියත්, සැහැල්වි බවත්, සිතියත්, මනා නුවණත් තමයි ඇති වන්නේ. ඒ විහරණය සැප සහිත යි.”

56. මනෝමයස්ස පි ඛෝ අහං පොට්ඨපාද අත්තපට්ඨාභස්ස පහානාය ධම්මං දේසේම් යථාපට්ඨන්තානං. චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේච ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සංථාති.

56. පින්වත් පොට්ඨපාද, මං මනෝමය ගර්ඊයක් ලැබීම පිණිස පවතින දෙය ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස දහම් දෙසනවා. ඒ කියා දෙන ආකාරයට අනුගමනය කළොත් සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභිණ වෙලා යනවා. සිත පිරිසිදු වෙන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා. ප්‍රඥව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා.

සියා ඛෝ පන තේ පොට්ඨපාද ඵ්ථමස්ස, සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේච ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාම. දුක්ඛෝ ච ඛෝ විහාරෝති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබට මෙවැනි අදහසක් සිතෙන්න පුළුවනි. “සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ මාත් වාසය කරනවා නම් ඒ විහරණය දුක් සහිත යි කියලා”

න ඛෝ පනේනං පොට්ඨපාද ඵ්ථං දට්ඨබ්බං. සංකිලේසිකා චේව ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සංති. පාමුජ්ජඤ්චේව භවිස්සති ජිති ච පස්සද්ධි ච සති ච සම්පජ්ඤඤච සුඛෝ ච විභාරෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබ එය සිතිය යුත්තේ ඔය විදිහට නොවේ. “සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ප්‍රමුදිතබව ම යි ඇති වන්නේ. ප්‍රීතියත්, සැහැල්වි බවත්, සිතියත්, මනා නුවණත් තමයි ඇති වන්නේ. ඒ විහරණය සැප සහිත යි.”

57. අරුපස්සපි ඛෝ අහං පොට්ඨපාද අත්තපට්ඨාභස්ස පහානාය ධම්මං දේසෙම් යථාපට්ඨන්තානං චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සංති.

57. පින්වත් පොට්ඨපාද, මං අරුපී ශරීරයක් ලැබීම පිණිස පවතින දෙය ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස දහම් දෙසනවා. ඒ කියා දෙන ආකාරයට අනුගමනය කළොත් සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රතීණ වෙලා යනවා. සිත පිරිසිදු වෙන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා. ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා.

සියා ඛෝ පන තේ පොට්ඨපාද ඵ්ථමස්ස. සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාම. දුක්ඛෝ ච ඛෝ විභාරෝති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබට මෙවැනි අදහසක් සිතෙන්න පුළුවනි. “සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ මාත් වාසය කරනවා නම් ඒ විහරණය දුක් සහිත යි කියලා”

න ඛෝ පනේනං පොට්ඨපාද ඵ්ථං දට්ඨබ්බං. සංකිලේසිකා චේව
ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවඤ්ඤාසන්ති, පඤ්ඤාපාරිසුරිං
චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ
විහරිස්සං. පාමුජ්ජඤ්චේව භවිස්සති ජීති ච පස්සද්ධි ච සති ච
සම්පජ්ජඤ්ච සුඛෝ ච විනාරෝ.

පින්වත් පොට්ඨපාද, ඔබ එය සිතිය යුත්තේ ඔය විදිහට නොවේ. “සිත
කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල්
වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ
ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත්
කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ප්‍රමුදිතබව ම යි ඇති වන්නේ. ප්‍රීතියත්,
සැහැල්වි බවත්, සිතියත්, මනා නුවණත් තමයි ඇති වන්නේ. ඒ විහරණය
සැප සහිත යි.”

58. පරේ චේ පොට්ඨපාද අමහේ ඵ්ථං පුච්ඡෙය්‍යං: කතමෝ පන සෝ
ආචුසෝ චිළාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ යස්ස තුමහේ පභාණාය ධම්මං දේසේථ
යථාපටිපන්නානං චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා
අභිවඤ්ඤාසන්ති, පඤ්ඤාපාරිසුරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං
අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සං. තේසං මයං ඵ්ථං පුට්ඨා
ඵ්ථං ඛ්‍යාකරෙය්‍යාම: “අයං වා සෝ ආචුසෝ චිළාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ
යස්ස මයං පභාණාය ධම්මං දේසේම යථාපටිපන්නානං චෝ සංකිලේසිකා
ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවඤ්ඤාසන්ති, පඤ්ඤාපාරිසුරිං
චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ
විහරිස්සං”ති.

58. පින්වත් පොට්ඨපාද, අනෙක් අය අපෙන් මෙසේ අසන්ට පුළුවනි.
“යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ඔබ දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන්
අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්,
සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී
විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම
සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි,
ඒ ඔබ කියන චිළාරික ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල. එසේ අපෙන් අසන
විට අපි මෙහෙම පිළිතුරු දෙනවා. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අපි දහම්
දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල්

ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපූලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ විලාරික ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල

59. පරේ වේ පොට්ඨපාද අමිහේ ඒවං පුච්ඡෙය්‍යං: කතමෝ පන සෝ ආචුසෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ, යස්ස තුමිහේ පභාණාය ධම්මං දේසේථ යථාපට්ඨපන්නානං වෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිධිස්සන්ති, වෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං වෙපුල්ලත්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවාති. තේසං මයං ඒවං පුට්ඨා ඒවං ඛ්‍යාකරෙය්‍යාම: “අයං වා සෝ ආචුසෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ යස්ස මයං පභාණාය ධම්මං දේසේමි යථාපට්ඨපන්නානං වෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිධිස්සන්ති, වෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං වෙපුල්ලත්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවා”ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, අනෙක් අය අපෙන් මෙසේ අසන්ට පුළුවනි. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ඔබ දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපූලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ ඔබ කියන මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල. එසේ අපෙන් අසන විට අපි මෙහෙම පිළිතුරු දෙනවා. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අපි දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපූලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ මනෝමය ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල

60. පරේ වේ පොට්ඨපාද අමිහේ ඒවං පුච්ඡෙය්‍යං: කතමෝ පන සෝ ආචුසෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ, යස්ස තුමිහේ පභාණාය ධම්මං දේසේථ යථාපට්ඨපන්නානං වෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිධිස්සන්ති, වෝදානියා ධම්මා

අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං වෙසුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවාති. තේසං මයං ඵ්චං පුට්ඨා ඵ්චං බ්‍යාකරෙය්‍යාම: “අයං වා සෝ ආවුසෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ යස්ස මයං පහානාය ධම්මං දේසේම යථාපට්ඨන්තානං වෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පනිශිස්සන්ති, වෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං වෙසුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවා”ති.

60. පින්වත් පොට්ඨපාද, අනෙක් අය අපෙන් මෙසේ අසන්ට පුළුවනි. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ඔබ දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥා පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ ඔබ කියන අරුපී ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල. එසේ අපෙන් අසන විට අපි මෙහෙම පිළිතුරු දෙනවා. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අපි දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥා පරිපූර්ණ වී විපුලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ අරුපී ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල.

තං කිම්මඤ්ඤපි පොට්ඨපාද, නනු ඵ්චං සන්තේ සප්පට්ඨිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට අප ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත වන්නේ නැද්ද?”

“අද්ධා බෝ භන්තේ ඵ්චං සන්තේ සප්පට්ඨිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට ඒකාන්තයෙන් ම ඔබ වහන්සේ ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත ම යි.”

61. සෙය්‍යථාපි පොට්ඨපාද පූරිසෝ නිස්සේණං කරෙය්‍ය පාසාදස්ස ආරෝහණාය තස්සේව පාසාදස්ස හෙට්ඨා. තමේනං ඵ්චං වදෙය්‍යු: “අම්හෝ

පුරිස යස්ස ත්වං පාසාදස්ස ආරෝහණාය නිස්සේණං කරෝසි, ජානාසි නං පාසාදං පුරන්ට්ඨාය වා දිසාය දක්ඛිණාය වා දිසාය පච්ඡිමාය වා දිසාය උත්තරාය වා දිසාය උච්චෝ වා නිචෝ වා මජ්ඣමෝ වා?ති” සෝ චේ ඒවං වදෙය්‍යා: “අයං සෝ ආවුසෝ පාසාදෝ, යස්සාහං ආරෝහණාය නිස්සේණං කරෝමි තස්සේව පාසාදස්ස හෙට්ඨාති.”

61. පින්වත් පොට්ඨපාද, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ප්‍රාසාදයක යට තට්ටුවේ ඉඳලා ඒ ප්‍රාසාදයේ ම උඩට නැගීම පිණිස හිණිමගක් බඳිනවා නම්, ඔහුට අනික් අය මෙහෙම කියනවා. “එම්බා පුරුෂය ඔබ යම් ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස හිණිමගක් බඳිමින් ඉන්නවා. එතකොට ඒ ප්‍රාසාදය කියෙන්නේ පෙරදිග දිශාවේ ද? දකුණු දිශාවේ ද? බටහිර දිශාවේ ද? උතුරු දිශාවේ ද? ඒ වගේ ම ඒ ප්‍රාසාදය උස යි ද? පොඩියි ද? මධ්‍යම ද?” කියල. එතකොට ඔහු මෙහෙම කියනවා. “ආයුෂ්මතුනි, යම් ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස මං ඒ ප්‍රාසාදයේ ම යට ඉඳලා හිණිමගක් කරනවා නම්, මේ කියෙන්නේ ඒ ප්‍රාසාදය තමයි.”

නං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද? නනු ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස සප්පාට්ඨිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට ඒ පුරුෂයා ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත වන්නේ නැද්ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස සප්පාට්ඨිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට ඒකාන්තයෙන් ම ඒ පුරුෂයා ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත ම යි.”

62. ඒවමේව බෝ පොට්ඨපාද පරේ චේ අමහේ ඒවං පුච්ඡෙය්‍යු: කතමෝ පන සෝ ආවුසෝ චිළාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ? කතමෝ පන සෝ ආවුසෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ? කතමෝ පන සෝ ආවුසෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ, යස්ස තුමිහේ පහාණාය ධම්මං දේසේථ යථාපටිපන්නානං චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පභිසිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලත්තඤ්ච දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවාති. තේසං මයං ඒවං පුට්ඨා ඒවං බ්‍යාකරෙය්‍යාම:

62. පින්වත් පොට්ඨපාද ඔන්න ඔය විදිහම යි අනෙක් අය අපෙන් මෙසේ අසන්ට පුළුවනි. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ආයුෂ්මතුනි, ඒ ඔබ කියන විලාරික ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල මනෝමය ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ඔබ දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපූලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ ඔබ කියන අරුපී ආත්මප්‍රතිලාභය කුමක් ද?” කියල.

63. “අයං වා සෝ ආචුසෝ චළාරිකෝ අත්තපට්ඨාභෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාභෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාභෝ යස්ස මයං පහානාය ධම්මං දේසේම යථාපට්ඨන්තානං චෝ සංකිලේසිකා ධම්මා පනිධිස්සන්ති, චෝදානියා ධම්මා අභිවච්ඡිස්සන්ති, පඤ්ඤපාරිපූරිං චේපුල්ලන්තඤ්ච දිට්ඨොව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සවා”ති.

63. “ආයුෂ්මතුනි, ඒ විලාරික ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල ඒ මනෝමය ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල. “යමක් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස අපි දහම් දෙසනවා නම්, ඒ ආකාරයෙන් අනුගමනය කරන විට සිත කෙලෙසෙන දේවල් ප්‍රභාණය වෙලා යනවා නම්, සිත පිරිසිදු කරන දේවල් වඩා වර්ධනය වෙනවා නම්, ප්‍රඥාව පරිපූර්ණ වී විපූලබවට පත් වෙනවා. මේ ජීවිතයේ දී ම ඒ නිකෙලෙස් බව තමන් ගේ ම සුවිශේෂී නුවණින් සාක්ෂාත් කොට පැමිණ වාසය කරනවා නම් ආයුෂ්මතුනි, ඒ අරුපී ආත්මභාවය නම් මෙය යි” කියල.

තං කිං මඤ්ඤසි පොට්ඨපාද? නනු ඒවං සන්නේ සප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති?ති.

පින්වත් පොට්ඨපාද, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? “මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට අප ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත වන්නේ නැද්ද?”

“අද්ධා බෝ හන්නේ ඒවං සන්නේ සප්පාටිහිරකතං භාසිතං සමපජ්ජති”ති.

“ස්වාමීනී, මේ විදිහට කරුණු යෙදෙන විට ඒකාන්තයෙන් ම ඔබ වහන්සේ ගේ වචනය පිළිසරණ සහිත ම යි.”

64. ඒවං චූත්තේ චිත්තෝ හත්ථිසාරිපුත්තෝ භගවන්තං ඒතද්වෝච: යස්මිං භන්තේ සමයේ චළාරිකෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝස්ස තස්මිං සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති. චළාරිකෝ වාස්ස අත්තපට්ඨාභෝ තස්මිං සමයේ සච්චෝ හෝති.

64. මෙසේ වදාළ විට හත්ථිසාරිපුත්ත විත්‍රයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙනෙම කිව්වා. “ස්වාමීනී, යම් වෙලාවක චළාරික ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට මනෝමය ශරීරය හිස් නේද (අප්‍රකටයි)? අරුපී ශරීරයක් හිස් නේද? ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ චළාරික ශරීරය විතරක් ම නේද සත්‍ය ලෙස ප්‍රකට වන්නේ?

යස්මිං භන්තේ සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝස්ස තස්මිං සමයේ චළාරිකෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝෝ අරුපෝ අත්තපට්ඨාභෝ. මනෝමයෝ ච අත්තපට්ඨාභෝ තස්මිං සමයේ සච්චෝ හෝති.

“ස්වාමීනී, යම් වෙලාවක මනෝමය ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට චළාරික ශරීරය හිස් නේද (අප්‍රකටයි)? අරුපී ශරීරයක් හිස් නේද? ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ මනෝමය ශරීරය විතරක් ම නේද සත්‍ය ලෙස ප්‍රකට වන්නේ?

යස්මිං භන්තේ සමයේ අරුපෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝස්ස තස්මිං සමයේ චළාරිකෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, මෝඝෝ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාභෝ. අරුපෝ’වාස්ස අත්තපට්ඨාභෝ තස්මිං සමයේ සච්චෝ හෝති”ති.

“ස්වාමීනී, යම් වෙලාවක අරුපී ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට චළාරික ශරීරය හිස් නේද (අප්‍රකටයි)? මනෝමය ශරීරයක් හිස් නේද? ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ අරුපී ශරීරය විතරක් ම නේද සත්‍ය ලෙස ප්‍රකට වන්නේ?

“යස්මිං චිත්ත සමයේ චළාරිකෝ අත්තපට්ඨාභෝ හෝති, නේව තස්මිං සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාභෝ”ති සංඛං ගච්ඡති, න අරුපෝ

අත්තපට්ඨානෝ'ති සංඛං ගච්ඡති. විලාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

“පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක විලාරික ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට මනෝමය ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. අරුපී ශරීරය කියෙනවා යන කරුණක් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ විලාරික ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ.”

යස්මිං චිත්ත සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ හෝති, තේව තස්මිං සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ'ති සංඛං ගච්ඡති, න අරූපෝ අත්තපට්ඨානෝ'ති සංඛං ගච්ඡති. මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

“පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක මනෝමය ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට විලාරික ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. අරුපී ශරීරය කියෙනවා යන කරුණක් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ මනෝමය ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ.”

යස්මිං චිත්ත සමයේ අරූපෝ අත්තපට්ඨානෝ හෝති, තේව තස්මිං සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝ'ති සංඛං ගච්ඡති, න මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ'ති සංඛං ගච්ඡති. අරූපෝ අත්තපට්ඨානෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

“පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක අරුපී ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට විලාරික ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. මනෝමය ශරීරය කියෙනවා යන කරුණක් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ අරුපී ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ.”

65. සචේ තං චිත්ත ඒවං සුච්ඡෙය්‍යුං: අහෝසි ත්වං අකිතමද්ධානං, න ත්වං නාහෝසි? භවිස්සසි ත්වං අනාගතමද්ධානං, න ත්වං න භවිස්සසි? අත්ථි ත්වං ඒතරති, න ත්වං නත්ථිති. ඒවං සුට්ඨෝ ත්වං චිත්ත කිත්ති ඛ්‍යාකරෙය්‍යාසී?”ති.

65. ඉදින් චිත්‍ර, කවුරු හරි මේ විදිහට ඇහුවොත් “ඔබ අකිතයෙහි සිටියා ද? ඔබ නො සිටියේ නැද්ද? ඔබ අනාගත කාලයෙහි ඉන්නවා ද? ඔබ නො ඉන්නේ නැද්ද? ඔබ වර්තමානයෙහි ඉන්නවා ද? ඔබ නො ඉන්නේ නැද්ද?”

කියලා. පින්වත් චිත්‍ර, ඒ විදිහට ඇසුවොත් ඔබ පිළිතුරු දෙන්නේ කොහොම ද?

“සචේ මං හන්නේ ඒවං පුට්ඨෙය්‍යුං: අහෝසි ත්වං අනිතමද්ධානං න ත්වං නාහෝසි? හවිස්සසි ත්වං අනාගතමද්ධානං, න ත්වං හවිස්සසි? අත්ථි ත්වං ඒකරහි, න ත්වං නත්ථි?ති. ඒවං පුට්ඨෙය්‍යුං හන්නේ ඒවං ඛ්‍යාකරෙය්‍යං: අහෝසාහං අනිතමද්ධානං, නාහං න අහෝසිං. හවිස්සාමහං අනාගතමද්ධානං, නාහං න හවිස්සාම. අත්ථාහං ඒකරහි, නාහං නත්ථිති. ඒවං පුට්ඨෙය්‍යුං හන්නේ ඒවං ඛ්‍යාකරෙය්‍යන්ති.”

ඉදින් ස්වාමීනී, කවුරු හරි මේ විදිහට ඇහුවොත් “ඔබ අනිතයෙහි සිටියා ද? ඔබ නො සිටියේ නැද්ද? ඔබ අනාගත කාලයෙහි ඉන්නවා ද? ඔබ නො ඉන්නේ නැද්ද? ඔබ වර්තමානයෙහි ඉන්නවා ද? ඔබ නො ඉන්නේ නැද්ද?” කියලා. ස්වාමීනී, ඒ විදිහට ඇසුවොත් මා මෙහෙමයි පිළිතුරු දෙන්නේ. “අනිතයෙහි මං හිටිය තමයි. නො සිටියා නොවේ. අනාගතයේත් මං ඉන්නවා තමයි. නො ඉන්නවා නොවේ. වර්තමානයේ මං ඉන්නවා. ඉන්නෙ නැතුවා නොවේ” කියලා, ස්වාමීනී ඔය විදිහට යි මං උත්තර දෙන්නේ.

66. සචේ පන තං චිත්ත ඒවං පුට්ඨෙය්‍යුං: යෝ තේ අහෝසි අනිතෝ අත්තපට්ඨාහෝ ස්චේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ, මෝසෝ අනාගතෝ, මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ? යෝ තේ හවිස්සසි අනාගතෝ අත්තපට්ඨාහෝ, ස්චේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ, මෝසෝ අනිතෝ, මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ අත්තපට්ඨාහෝ. ස්චේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ මෝසෝ අනිතෝ, මෝසෝ අනාගතෝ? ති ඒවං පුට්ඨෙය්‍යුං ත්වං චිත්ත කිත්ති ඛ්‍යාකරෙය්‍යාසී?”ති.

66. එකකොට පින්වත් චිත්‍ර ඔබෙන් මේ විදිහට ඇහුවොත්, “ඔබට අනිත වූ යම් ශරීරයක් තිබුණා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අනාගත ශරීරය හිස් ද? වර්තමාන ශරීරයක් හිස් ද? ඔබට අනාගත වූ යම් ශරීරයක් ඇතිවෙනවා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අනිත ශරීරය හිස් ද? වර්තමාන ශරීරයක් හිස් ද? ඔබට වර්තමාන ශරීරයක් තියෙනවා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අනිත ශරීරය හිස් ද? අනාගත ශරීරයක් හිස් ද?” කියල. ඔය විදිහට ඇහුවොත් පින්වත් චිත්‍ර, ඔබ පිළිතුරු දෙන්නේ කොහොම ද?

67. සචේ පන මං භන්තේ ඒවං සුච්ඡෙය්‍යං: යෝ තේ අහෝසි අතීතෝ අත්තපට්ඨාහෝ ස්වේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ, මෝසෝ අනාගතෝ, මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ? යෝ තේ භවිස්සති අනාගතෝ අත්තපට්ඨාහෝ, ස්වේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ, මෝසෝ අතීතෝ, මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ, යෝ තේ ඒතරහි පච්චුප්පන්නෝ අත්තපට්ඨාහෝ. ස්වේව තේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ මෝසෝ අතීතෝ, මෝසෝ අනාගතෝ? ති ඒවං සුට්ඨෝ අහං භන්තේ ඒවං ඛ්‍යාකරෙය්‍යං: යෝ මේ අහෝසි අතීතෝ අත්තපට්ඨාහෝ, ස්වේව මේ අත්තපට්ඨාහෝ තස්මිං සමයේ සච්චෝ අහෝසි, මෝසෝ අනාගතෝ, මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ. යෝ මේ භවිස්සති අනාගතෝ අත්තපට්ඨාහෝ, ස්වේව මේ අත්තපට්ඨාහෝ තස්මිං සමයේ සච්චෝ භවිස්සති. මෝසෝ පච්චුප්පන්නෝ. යෝ මේ ඒතරහි පච්චුප්පන්නෝ අත්තපට්ඨාහෝ, ස්වේව මේ අත්තපට්ඨාහෝ සච්චෝ, මෝසෝ අතීතෝ, මෝසෝ අනාගතෝ?ති. ඒවං සුට්ඨෝ අහං භන්තේ ඒවං ඛ්‍යාකරෙය්‍යන්ති.

67. ඉදින් ස්වාමීනී, මගෙන් මේ විදිහට ඇසුවොත්, “ඔබට අතීත වූ යම් ශරීරයක් තිබුණා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අනාගත ශරීරය හිස් ද? වර්තමාන ශරීරයක් හිස් ද? ඔබට අනාගත වූ යම් ශරීරයක් ඇතිවෙනවා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අතීත ශරීරය හිස් ද? වර්තමාන ශරීරයක් හිස් ද? ඔබට වර්තමාන ශරීරයක් තියෙනවා ද, ඒ ආත්ම ප්‍රතිලාභයම ද සත්‍ය වන්නේ? අතීත ශරීරය හිස් ද? අනාගත ශරීරයක් හිස් ද?” කියල. ස්වාමීනී, එතකොට මං මෙහෙම පිළිතුරු දෙනවා. “මට අතීත වූ යම් ශරීරයක් තිබුණා නම් ඒ ශරීරයම යි ඒ කාලයේ දී මට සත්‍ය වශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ. එතකොට අනාගත සිරුර හිස්. වර්තමාන සිරුරක් හිස්. ඒ වගේම මට අනාගත වූ යම් ශරීරයක් තියෙනවා නම් ඒ ශරීරයම යි ඒ කාලයේ දී මට සත්‍ය වශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ. එතකොට අතීත සිරුර හිස්. වර්තමාන සිරුරක් හිස්. ඒ වගේම මට වර්තමාන වූ යම් ශරීරයක් තියෙනවා නම් ඒ ශරීරයම යි ඒ කාලයේ දී මට සත්‍ය වශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ. එතකොට අතීත සිරුර හිස්. අනාගත සිරුරක් හිස්” කියල. ස්වාමීනී, එහෙම ඇසූ විට ඔය විදිහට යි මං පිළිතුරු දෙන්නේ.

68. “ඒවමේව බෝ චිත්ත යස්මිං චිත්ත සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ හෝති, තේව තස්මිං සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝති සංඛං ගච්ඡති, න අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ ති සංඛං ගච්ඡති. විලාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති. යස්මිං චිත්ත සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ හෝති, තේව තස්මිං සමයේ විලාරිකෝ

අත්තපට්ඨානෝති සංඛං ගච්ඡති, න අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝති සංඛං ගච්ඡති. මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති. යස්මිං චිත්ත සමයේ අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝ හෝති, නේව තස්මිං සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨානෝති සංඛං ගච්ඡති, න මනෝමයෝ අත්තපට්ඨානෝති සංඛං ගච්ඡති. අරුපෝ අත්තපට්ඨානෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

68. පින්චත් චිත්‍ර, අත්ත ඒ විදිහම තමයි. “පින්චත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක විලාරික ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට මනෝමය ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. අරුපී ශරීරය කියෙනවා යන කරුණත් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ විලාරික ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ. පින්චත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක මනෝමය ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට විලාරික ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. අරුපී ශරීරය කියෙනවා යන කරුණත් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ මනෝමය ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ. පින්චත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක අරුපී ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට විලාරික ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. මනෝමය ශරීරය කියෙනවා යන කරුණත් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ අරුපී ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ.”

69. සෙය්‍යථාපි චිත්ත ගවා බීරං, බීරමිහා දධි, දධිමිහා නවනිතං, නවනිතමිහා සප්පි, සප්පිමිහා සප්පිමණ්ඩෝ, යස්මිං සමයෝ බීරං හෝති, නේව තස්මිං සමයේ දධිති සංඛං ගච්ඡති. න නවනිතන්ති සංඛං ගච්ඡති. න සප්පිති සංඛං ගච්ඡති. න සප්පිමණ්ඩෝති සංඛං ගච්ඡති. බීරං ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති. යස්මං සමයේ දධි හෝති නවනිතං හෝති සප්පි හෝති යස්මිං සමයේ සප්පිමණ්ඩෝ හෝති, නේව තස්මිං සමයේ බීරන්ති සංඛං ගච්ඡති. න දධිති සංඛං ගච්ඡති. න නවනිතන්ති සංඛං ගච්ඡති. න සප්පිති සංඛං ගච්ඡති. සප්පිමණ්ඩෝත්තවේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

69. පින්චත් චිත්‍ර, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ගව දෙනගෙන් කිරි ගන්නවා. කිරෙන් දී කිරි ගන්නවා. දී කිරෙන් වෙඬරු ගන්නවා. වෙඬරුවලින් ගිනෙල් ගන්නවා. ගිනෙලෙන් ගීමඩ ගන්නවා. එතකොට යම් වෙලාවක කියෙන්නේ කිරි නම්, ඒ වෙලාවට දී කිරි කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. වෙඬරු කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. ගිනෙල් කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. ගීමඩ කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. එතකොට ඒ වෙලාවේදී ව්‍යවහාර වන්නේ කිරි කියල ම යි. යම් වෙලාවක කියෙන්නේ දී කිරි නම් වෙඬරු නම්

..... ගිතෙල් නම් යම් වෙලාවක කියෙන්නේ ගීමධ නම්, ඒ වෙලාවට කිරි කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. දී කිරි කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. වෙඩරු කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. ගිතෙල් කියල ව්‍යවහාර වන්නේ නෑ. එතකොට ඒ වෙලාවේ දී ව්‍යවහාර වන්නේ ගීමධ කියල ම යි.

ඒවමේව බෝ චිත්ත යස්මිං සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝ හෝති යස්මිං චිත්ත සමයේ මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ හෝති යස්මිං චිත්ත සමයේ අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ හෝති, නේව තස්මිං සමයේ විලාරිකෝ අත්තපට්ඨාහෝති සංඛං ගච්ඡති, න මනෝමයෝ අත්තපට්ඨාහෝ ති සංඛං ගච්ඡති. අරුපෝ අත්තපට්ඨාහෝ ත්වේව තස්මිං සමයේ සංඛං ගච්ඡති.

පින්වත් චිත්‍ර, අන්න ඒ විදිහම තමයි. “පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක විලාරික ශරීරය නම් කියෙන්නේ පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක මනෝමය ශරීරය නම් කියෙන්නේ පින්වත් චිත්‍ර, යම් වෙලාවක අරුපී ශරීරය නම් කියෙන්නේ ඒ වෙලාවට විලාරික ශරීරය කියෙනවා යන කරුණ ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. මනෝමය ශරීරය කියෙනවා යන කරුණක් ව්‍යවහාරයට එන්නේ නෑ. ඒ වෙලාවේ දී ඔහු ගේ අරුපී ශරීරය විතරයි ව්‍යවහාරයට එන්නේ.”

ඉමා බෝ චිත්ත ලෝකසමස්සං ලෝකනිරුත්තියෝ ලෝකචෝභාරා ලෝකපස්සත්තියෝ යාහි තථාගතෝ චෝභරති අපරාමසන්නි.

පින්වත් චිත්‍ර, මේවා ලෝක සම්මත නාමයන්. ලෝකයෙහි කථාබස් කරන ක්‍රමයන්. ලෝක ව්‍යවහාරයන්. ලෝකයේ සන්නිවේදන කරන ක්‍රමයන්. තථාගතයන් වහන්සේ ඒ කිසිවෙකට නො පැටලී ව්‍යවහාර කරනවා.

70. ඒවං චූත්තේ පොට්ඨපාදෝ පරිබ්බාජකෝ භගවත්තං ඒතදචෝච: අභික්කන්තං භන්නේ, අභික්කන්තං භන්නේ. සෙය්‍යථාපි භන්නේ, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්නං වා විචරෙය්‍ය, මූල්භස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අත්ඨකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තීති. ඒවමේව භන්නේ, භගවතා අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භන්නේ භගවත්තං සරණං ග-ජාමී ධම්මස්ස භික්ඛුසංඝස්ස. උපාසකං මං භන්නේ, භගවා ධාරේතු අජ්ජතග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතන්ති.

70. මෙහෙම දේශනා කළ විට පොට්ඨපාද පරිබ්බාජකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ විදිහට පවසා සිටියා “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නුවා වගෙයි. මං මූලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන කුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සලකන සේක්වා!

71. චිත්තෝ පන හත්ථිසාරිපුත්තෝ භගවත්තං ඒතදාවෝච: අභික්කන්තං භන්තේ, අභික්කන්තං භන්තේ. සෙය්‍යථාපි භන්තේ, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූළ්භස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේවා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඒවමේව භන්තේ, භගවතා අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භන්තේ භගවත්තං සරණං ග-ජාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. ලභෙය්‍යාහං භන්තේ භගවතෝ සන්තිකේ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති.

71. හත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍රයන් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ විදිහට පවසා සිටියා “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නුවා වගෙයි. මං මූලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, මාත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සම්පයෙහි පැවිදි බව ලබනවා නම්, උපසම්පදාවත් ලබනවා නම් ඉතා යහපති.

72. අලත්ථ බෝ චිත්තෝ හත්ථිසාරිපුත්තෝ භගවතෝ සන්තිකේ පබ්බජ්ජං. අලත්ථ උපසම්පදං. අවිරූපසම්පන්නෝ බෝ පනායස්මා චිත්තෝ

හත්ථිසාරිපුත්තෝ ඒකෝ වූපකට්ඨෝ අප්පමත්තෝ ආනාපී පහිනත්තෝ විහරන්තෝ න චිරස්සේව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදේව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියෝසානං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා ස-ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසී, බිණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසී, අඤ්ඤතරෝ ව බෝ පනායස්මා චිත්තෝ හත්ථිසාරිපුත්තෝ අරහතං අහෝසීති.

72. ඉතින් හත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍රයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලබා ගත්තා. උපසම්පදාවත් ලබා ගත්තා. උපසම්පදාව ලබාගත් නොබෝ කලකින් ම ආයුෂ්මත් හත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍රයන් හුදෙකලා වුණා. පිරිසෙන් වෙන් වුණා. අප්‍රමාදී වුණා. කෙලෙස් තවන වීරියෙන් යුතු වුණා. දහමට දිවි පුදා ධර්මයේ හැසිරෙන කොට යම් කුල පුත්‍රයෙක් යම් කිසි බලාපොරොත්තුවකින් ගිහි ජීවිතය අත් හැරලා බුදු සසුනේ පැවිදි වුණා ද, අන්න ඒ උත්තරීතර බඹසර පූර්ණත්වය වන අමා නිවන මේ ජීවිතයෙහි දී ම විශේෂ ඤාණයකින් යුතුව අවබෝධ කරගෙන පැමිණ වාසය කළා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කර ගත්තා. නිවන පිණිස කළ යුතු දේ කර ගත්තා. ආයෙමත් නම් වෙන උපතක් නැතැ”යි අවබෝධ වුණා. ආයුෂ්මත් හත්ථිසාරිපුත්ත චිත්‍ර තෙරුන් එක්තරා රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත් වුණා.

පොට්ඨපාදසූත්තං නිට්ඨිතං නවමං
නවවෙනි පොට්ඨපාද සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

10.

සුභසුත්තං

සුභ මාණවකයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුතං. ඒකං සමයං ආයස්මා ආනන්දෝ සාවත්ථියං විහරති ජේතවනේ අනාටපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ අවිරපරිනිබ්බතේ භගවති. තේන ඛෝ පන සමයේන සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ සාවත්ථියං පටිවසති කේතව්දේව කරණීයේන.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමෙන් වැඩිකලක් ගත නොවුණු ඒ දිනවල ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුතුමා ගේ ආරාමයේ. ඒ දිනවල ම තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා කිසියම් කරුණක් වෙනුවෙන් සැවැත් නුවර නැවතීමට ගියා.

2. අප ඛෝ සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ අඤ්ඤතරං මාණවකං ආමන්තේසි: ඒහි ත්වං මාණවක, යේන සමණෝ ආනන්දෝ තේනුපසංකම. උපසංකම්ත්වා මම වචනේන සමණං ආනන්දං අප්පාබාධං අප්පාතංකං ලහුට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං පුච්ඡ “සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ භවන්තං ආනන්දං අප්පාබාධං අප්පාතංකං ලහුට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං පුච්ඡති”ති. ඒවං ව චදේහි “සාධු කිර භවං ආනන්දෝ යේන සුභස්ස මාණවස්ස තෝදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවේසනං තේනුපසංකමතු අනුකම්පං උපාදායා”ති.

2. එදා තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා එක්තරා මාණවකයෙකු ඇමතුවා. “එම්බා මාණවකය, මෙහෙ එන්න. ආනන්ද ශ්‍රමණයන් වහන්සේ වෙත යන්න. ගිහිත් මගේ වචනයෙන් ආනන්ද ශ්‍රමණයන් වහන්සේගෙන් ලෙඩදුක් අඩුබව, කරදර අඩුබව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අහන්න. “තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා භවත් ආනන්දයන් වහන්සේගෙන් ලෙඩදුක් අඩුබව, කරදර අඩුබව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අහනවා” කියල. මෙහෙමත් කියන්න. භවත් ආනන්දයන් වහන්සේ අනුකම්පාව උපදවාගෙන තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා ගේ නිවස කරා වඩින සේක් නම් ඉතා හොඳයි” කියල.

3. ඒවං හෝති ඛෝ සෝ මාණවකෝ සුභස්ස මාණවස්ස තෝදෙය්‍යපුත්තස්ස පටිස්සුත්වා යේනායස්මා ආනන්දෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා ආයස්මතා ආනන්දේන සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසීන්තෝ ඛෝ සෝ මාණවකෝ ආයස්මන්තං ආනන්දං ඒතදවෝච: සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ භවන්තං ආනන්දං අප්පාබාධං අප්පානංකං ලහුට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං සුචිෂති. ඒවං ච වදේති “සාධු කිර භවං ආනන්දෝ යේන සුභස්ස මාණවස්ස තෝදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවේසනං තේනුපසංකමතු අනුකම්පං උපාදායා”ති.

3. “එසේය භවත” කියල ඒ මාණවකයා තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයාට පිළිතුරු දී ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ වෙත පැමිණුනා. “පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ අවසන් කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ ඒ මාණවකයා ආයුෂ්මත් අතද තෙරුන් හට මෙකරුණ පැවසුවා. “තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා භවත් ආනන්දයන් වහන්සේගෙන් ලෙඩදුක් අඩුබව, කරදර අඩුබව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අහනවා” කියල. මෙහෙමත් කියනවා. භවත් ආනන්දයන් වහන්සේ අනුකම්පාව උපදවාගෙන තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා ගේ නිවස කරා වඩින සේක් නම් ඉතා හොඳයි” කියල.

4. ඒවං චුත්තේ ආයස්මා ආනන්දෝ තං මාණවකං ඒතදවෝච: අකාලෝ ඛෝ මාණවක. අත්ථි මේ අජ්ජ හේසජ්ජමත්තා ජිතා. අප්පේවනාම ස්වේපි උපසංකමෙය්‍යාම කාලඤ්ච සමයඤ්ච උපාදායාති. ඒවං හෝති ඛෝ සෝ මාණවකෝ ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස පටිස්සුත්වා උට්ඨායාසනා යේන සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා සුභං මාණවං තෝදෙය්‍යපුත්තං ඒතදවෝච: “අවෝචුම්භ ඛෝ මයං හෝතෝ තං භවන්තං ආනන්දං: සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ භවන්තං ආනන්දං අප්පාබාධං අප්පානංකං ලහුට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං සුචිෂති. ඒවං ච වදේති “සාධු කිර භවං ආනන්දෝ යේන සුභස්ස මාණවස්ස තෝදෙය්‍යපුත්තස්ස නිවේසනං තේනුපසංකමතු අනුකම්පං උපාදායා”ති. ඒවං චුත්තේ හෝ සමණෝ ආනන්දෝ මං ඒතදවෝච: අකාලෝ ඛෝ මාණවක. අත්ථි මේ අජ්ජ හේසජ්ජමත්තා ජිතා. අප්පේවනාම ස්වේපි උපසංකමෙය්‍යාම කාලඤ්ච සමයඤ්ච උපාදායා”ති. එත්තාවතාපි ඛෝ හෝ කතමේව ඒතං, යතෝ සෝ හෝ භවං ආනන්දෝ විකාසමකාසි ස්වාත්තායපි උපසංකමනායා”ති.

4. මෙසේ කී කල්හී ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඒ මාණ්ඩකයාට මෙය පැවසුවා. “පින්වත් මාණ්ඩකය, මේ සුදුසු කාලය නොවේ. මා අද බෙහෙත් ස්වල්පයක් වළඳල තියෙන්නේ. කල්වේලා සළකා හෙට දවසේ දීවත් මට පැමිණෙන්නට පුළුවන් වේවි.” “එසේය හවත” කියල ඒ මාණ්ඩකයා ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් හට පිළිතුරු දී අසුනෙන් නැගිට තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයා වෙත පැමිණුනා. පැමිණිලා තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයාට මෙහෙම කිව්වා. “හවතාණන් ගේ වචනයෙන් ඒ හවත් ආනන්දයන් හට එකරුණ සැළ කළා. “තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයා හවත් ආනන්දයන් වහන්සේගෙන් ලෙඩදුක් අඩුබව, කරදර අඩුබව, සැහැල්වී බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අහනවා” කියල. මෙහෙමත් කියනවා. හවත් ආනන්දයන් වහන්සේ අනුකම්පාව උපදවාගෙන තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයා ගේ නිවස කරා වඩින සේක් නම් ඉතා හොඳයි” කියල. ඉතින් හවත, මෙසේ කී විට ආනන්ද ශ්‍රමණයන් වහන්සේ මට මෙහෙම පැවසුවා. “පින්වත් මාණ්ඩකය, මේ සුදුසු කාලය නොවේ. මා අද බෙහෙත් ස්වල්පයක් වළඳල තියෙන්නේ. කල්වේලා සළකා හෙට දවසේ දීවත් මට පැමිණෙන්නට පුළුවන් වේවි” කියල. ඉතින් යම් හෙයකින් හවත, ඒ හවත් ආනන්දයන් හෙට දවසේ දීවත් මෙහි පැමිණෙන්නට අවකාශ ලබා ගන්නවා යන කරුණ මෙනෙකින් ම මා කර ගත්තා.

5. අප බෝ ආයස්මා ආනන්දෝ තස්සා රත්තියා අව්වයේන පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරං ආදාය චේතකේන භික්ඛුනා පච්ඡාසමණේන යේන සුභස්ස මාණ්ඩස්ස තෝදෙයාපුත්තස්ස නිවේසනං තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අප බෝ සුභෝ මාණ්ඩෝ තෝදෙයාපුත්තෝ යේනායස්මා ආනන්දෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා ආයස්මතා ආනන්දේන සද්ධිං සම්මෝදි. සම්මෝදනීයං කපං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි.

5. ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඒ රු අවුමෙන් උදේ වරුවේ සිවුරු හැඳපොරවා පාසිවුරු ගෙන චේතක භික්ෂුව තමා සමග පසුපසින් වඩින ශ්‍රමණ කෙනෙක් හැටියට රැගෙන තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයා ගේ නිවස කරා වැඩම කළා. වැඩම කොට පණවන ලද අසුනේ වැඩ සිටියා. එතකොට තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මාණ්ඩකයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් වෙත පැමිණුනා. පැමිණිලා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් සමග සතුටු වුණා. සතුටුවිය යුතු පිළිසඳර කපා බහේ යෙදිලා එකත්පස්ව වාඩි වුණා.

6. ඒකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ සුභෝ මාණවෝ තෝදෙය්‍යපුත්තෝ ආයස්මන්තං ආනන්දං ඒතදවෝච: “භවං හි ආනන්දෝ තස්ස භෝතෝ ගෝතමස්ස දීඝරත්තං උපට්ඨාකෝ සන්තිකාවචරෝ සමීපචාරී. භවං ඒතං ආනන්දෝ ජානෙය්‍ය යේසං සෝ භවං ගෝතමෝ ධම්මානං චණ්ණවාදී අභෝසි, යත්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි. කතමේසානං ඛෝ භෝ ආනන්ද ධම්මානං සෝ භවං ගෝතමෝ චණ්ණවාදී අභෝසි? කත්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි?”ති.

6. එකත්පස්ථ වාඨිවුණ තෝදෙය්‍ය පුත්‍ර සුභ මාණවකයා ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් හට මෙය පැවසුවා. “භවත් ආනන්දයන් වහන්සේ ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ හට බොහෝ කාලයක් උපස්ථායක වශයෙන් ළඟින් ම හැසිරෙමින් සමීපව හැසිරෙමින් සිටියා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන් පිළිබඳව ගුණ කියනවා නම්, ඒ ධර්මයන් තුළ ම මේ ජනතාව සමාදන් කරවනවා නම්, පිටිසවනවා නම්, පිහිටුවනවා නම් අන්න ඒ කරුණ ආයුෂ්මත් ආනන්දයන් වහන්සේ දන්නවා. භවත් ආනන්දයෙනි, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කවර ධර්මයන් ද වර්ණනා කොට වදාළේ? කවර ධර්මයන් තුළ ද මේ ජනතාව සමාදන් කෙරෙව්වේ, ඇතුළු කෙරෙව්වේ, පිහිටෙව්වේ?”

7. “තිණ්ණං ඛෝ මාණව ඛන්ධානං සෝ භගවා චණ්ණවාදී අභෝසි. එත්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි. කතමේසං තිණ්ණං? අරියස්ස සීලක්ඛන්ධස්ස, අරියස්ස සමාධික්ඛන්ධස්ස, අරියස්ස පඤ්ඤාක්ඛන්ධස්ස. ඉමේසං ඛෝ මාණව තිණ්ණං ඛන්ධානං සෝ භගවා චණ්ණවාදී අභෝසි. එත්ථ ච ඉමං ජනතං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි”ති.

7. “පින්වත් මාණවකය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ත්‍රිවිධස්කන්ධයක් ගැන වර්ණනා කොට වදාළා. එහි ම මේ ජනතාව සමාදන් කොට වදාළා. ඇතුළු කොට වදාළා. පිහිටුවා වදාළා. කවර තුනක ද යත්? ආර්යය වූ සීලස්කන්ධයත්, ආර්යය වූ සමාධිස්කන්ධයත්, ආර්යය වූ ප්‍රඥස්කන්ධයත් යන තුන යි. පින්වත් මාණවකය ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ත්‍රිවිධස්කන්ධයන් ගැන තමයි වර්ණනා කොට වදාළේ. එහි ම තමයි මේ ජනතාව සමාදන් කොට වදාළේ. ඇතුළු කොට වදාළේ. පිහිටුවා වදාළේ.

8. “කතමෝ පන සෝ හෝ ආනන්ද අරියෝ සීලක්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ භවං ගෝතමෝ වණ්ණවාදී අහෝසි, යත්ථ ච ඉමං ජනතා සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි?”ති.

8. “භවත් ආනන්දයන් වහන්ස, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයක් වර්ණනා කළ සේක් නම්, යම් ධර්මයක් තුළ මේ ජනතාව සමාදන් කරවූ සේක් නම්, ඇතුළු කළ සේක්නම්, පිහිට වූ සේක් නම් ඒ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධය කුමක් ද?”

9. ඉධ මාණව තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බත්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චේදේති. සෝ ධම්මං දේසේති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කෝවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසේති.

28. පින්වත් මාණවකය, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උත්චහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උත්චහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

10. නං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ නං ධම්මං සුත්වා තථාගතෝ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බ්‍රාධෝ ඝරාවාසෝ රජෝපථෝ. අබ්‍රහ්මාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යන්ත්‍රානාහං කෝසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ණාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

10. එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තපාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරුණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා ම කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

11. සෝ අපරේන සමයේන අප්පං ව හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංවරසංවුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මවචකම්මේන සමන්නාගෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤා සමන්නාගතෝ සන්තුට්ඨෝ.

11. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා වචිකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකූ දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

12. කපඤ්ච මාණව භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ මාණව භික්ඛු පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිවිරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසන්ධෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතභිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

12. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුච සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මාණවකය, මෙහි හික්ෂුච සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත් හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පවට ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියව් ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පිව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

13. අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චරතෝ හෝති. දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභුක්තේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

13. නුදුන් දේ ගැනීම අත් හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

14. අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී විරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

14. අබ්‍රහ්මචාරී බව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මෙථුනා සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

15. මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චරතෝ හෝති. ස-චවාදී ස-චසන්ධෝ පේතෝ ප-චයිකෝ අවිසංචදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

15. බොරු කීම අත් හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථීරව පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

16. පිසුණං වාවං පහාය පිසුණාය වාවාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසම්භේදාය. ඉති හින්තානං වා සන්ධාතා සංහිතානං වා අනුප්පාදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාවං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

16. කේලාමි කීම අත්හැරලා කේලාමි කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නෙ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වුවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වුවන් හා වාසයට කැමතියි. සමගි වුවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වුවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

17. ඵරුසං වාචං පභාය ඵරුසාය වාචාය පටිච්චරතෝ හෝති. යා සා වාචා නේළා කණ්ණසුඛා පේමනියා හදයංගමා පෝරී බහුජනකත්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

17. පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

18. සම්ඵජ්ජලාපං පභාය සම්ඵජ්ජලාපා පටිච්චරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී චිත්තවාදී, නිධානවතිං වාචං භාසිතා හෝති කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතං. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

18. තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. චිත්තය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාඩුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

19. ඛිජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ රත්තුපරතෝ පටිච්චරතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිච්චරතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ආමකධඤ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉත්ථිකුමාරික-

පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. අජේළකපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. හත්ථිගාවස්සවළවාපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දුතෙය්‍ය පභිණුගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චරතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුට-
මානකුට පටිච්චරතෝ හෝති. උක්කෝටනාවඤ්චනනිකතිසාවියෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

19. පැලවෙන බීජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල හෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසූක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇහපන සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝපහෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උෟරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළභෙළදාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. තරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම, ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයන් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

වුල්ලසීලං නිට්ඨිතං

වුලසීලය නිමාවිය

20. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං බීජගාමභූතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා

විහරන්ති සෙය්‍යථීදං: මූලඛිජ ඛන්ධඛිජං ඵච්ඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමේච පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා ඛිජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

20. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මුලින් පැලවෙන දේවල්, කදින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳලිම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

21. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

21. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා තියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා තියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා තියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා තියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

22. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-චං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූනං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවන හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාඛ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

22. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසූක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තල ගසා නැටීම්, වේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අස්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡර බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

23. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ථිත්වා තේ ඒවරුපං සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යපීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨිකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංක්කං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනෙසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

23. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිත දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්ථිමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

24. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං උ-වාසයනමභාසයනං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඵ්කන්තලෝමිං කට්ඨිස්සං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණං කාදලිමිගපවරප-ව-ත්ථරණං සඋත්තර-ජදං උහතෝලෝහිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

24. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග භාන්සි පුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙන්නම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒ මත නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමින් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්වද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

25. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: උ-ජාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අඤ්ජනං මාලාවිලේපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛාලේපනං හත්ථබ්බන්ධං සිඛාන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡත්තං චිත්‍රූපාහනං උණහිසං මණං වාලවිජනිං විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

25. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට

සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් නැම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගැම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇභපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

26. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං වෝරකථං මහාමත්තකථං සේනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අන්තකථං පානකථං වත්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගන්ධකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉත්ථිකථං පුරිසකථං (කුමාරකථං කුමාරිකථං) සූරකථං විසිබාකථං කුම්භට්ඨානකථං පුබ්බපේතකථං නානත්තකථං ලෝකක්ඛායිකං සමුද්දක්ඛායිකං ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

26. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

27. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානිස්සසි? මි-ඡාපට්ඨන්තෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨන්තෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ඡා අවච. ප-ඡා වචනීයං පුරේ අවච. ආවිණ්ණං තේ විපරාවක්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදප්පමොක්ඛාය. නිබ්බේදේහි වා සං-පභෝසිති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

27. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම චිනය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම චිනය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම චිනය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩ පිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිවයුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිවයුතුවේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළා. මා විසින් නුඹට වාද නංවලයි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

28. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං දුතෙය්‍යපභිණ්ණගමනානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං බත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ඡ. අමුත්‍ර ග-ඡ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා දුතෙය්‍යපභිණ්ණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

28. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණිවිඩ පණක් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණිවිඩය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක

අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගෘහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩුඩ පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ පණ්ඩුඩ පණත් ගෙනයන ගිහියන් ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

29. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ කුහකා ව භොන්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිප්පේසිකා ව ලාභේන ලාභං නිජ්ඣංසිකාරෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

29. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම්, තොදොල් කිරීම්, නැති ගුණ කීම් ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහකකමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

මජ්ඣිමසීලං නිට්ඨිතං

මධ්‍යම සීලය නිමාවිය

30. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථීදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුසික-ජින්නං අග්ගිභෝමං දබ්බිභෝමං ථුසභෝමං කණභෝමං තණ්ඩුලභෝමං සප්පිභෝමං තේලභෝමං මුඛභෝමං ලෝහිතභෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුච්ඡා බත්තවිජ්ජා සිච්චිජ්ජා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ඣානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

30. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මීයන් කෑ වස්ත්‍ර බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතු වලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල කෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොකරැයි) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂ විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද රිකල විද අරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

31. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡීත්වා තේ ඵ්වරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යථීදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසීලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථීලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරීලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසීලක්ඛණං හත්ථීලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණණ්කාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්වරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

31. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඩුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිකල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු

ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔටුවන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුනන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනුගිමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිර්ණිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිර්ණිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

32. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජිවෙන ජිවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං: රඤ්ඤං නිය්‍යානං භවිස්සති. රඤ්ඤං අනිය්‍යානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං උපය්‍යානං භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං අපය්‍යානං භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං උපය්‍යානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං අපය්‍යානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං ජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං ජයෝ භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ භවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජිවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

32. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජිවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකකට රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකකින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකකින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකකින් බාහිර රජුට පරාජය වන්නේ ය. අසවල්

නැකතින් බාහිර රජුන්ට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

33. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙත්ති - සෙය්‍යථිදං: වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාධාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ නක්ඛත්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛත්තානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛත්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දිසාධාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ භූමිවාලෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියනක්ඛත්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

33. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින වන්දුග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සුරියග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා.

අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත් වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. වන්ද්‍ර ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමඟ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිහිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

34. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථීදං: සුඛබ්බට්ඨිකා භවිස්සති, දුඛබ්බට්ඨිකා භවිස්සති, සුභික්ඛං භවිස්සති, දුඛික්ඛං භවිස්සති, බ්‍රමං භවිස්සති, භයං භවිස්සති, රෝගෝ භවිස්සති, ආරෝග්‍යං භවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

34. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ සුභික්ෂ වෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් ඵලාඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

35. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගඛිභකරණං ජීවිහානිත්ථ-මිහනං හනුසංහන්තං හත්ථාහිප්ප්පනං හනුප්ප්පනං කණ්ණප්ප්පනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකාපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-චුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබිභුජ්ජලනං සිරිවිහායනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

35. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළුවී නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ්ණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගෑණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කට්ට් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් තුන් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

36. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථීදං: සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං (භූතකම්මං) භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සීසවිරේවනං කණ්ණකේලං නෙත්තනප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලභේසජ්ජානං අනුප්පාදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡාන-විජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

36. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම. වතුර මතුරා මුණ සේදවීම, වතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්න කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සැදීම, ප්‍රති අංජන සැදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලෙදරු විකිත්සාව, කාය විකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

37. ස බෝ සෝ මාණව භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි මාණව, ඛත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-වත්ථිකතෝ. ඒවමෙව බෝ මාණව භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං බෝ මාණව භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

37. පින්වත් මාණවකය, ඒ භික්ෂුව වනාහි මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔවුනු පලන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් මාණවකය, ඔන්න විදිහට යි භික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

38. අයං බෝ මාණව අරියෝ සීලක්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ භගවා චණ්ණවාදී අහෝසි යත්ථ ව ඉමං ජනතං සමාදප්පෙති නිවේසෙසි පතිට්ඨාපෙසි. අත්ථි චේවෙන්ථ උත්තරිං කරණියන්ති.”

38. පින්වත් මාණවකය, ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයක් වර්ණනා කළ සේක් නම්, යම් ධර්මයක් තුළ මේ ජනතාව සමාදන් කරවූ සේක් නම්, ඇතුළු කළ සේක්නම්, පිහිට වූ සේක් නම් ඒ මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධය යි. ඒ වගේ ම ඒ සීලයෙන් මතු වටත් තව කළ යුතු දේවල් තියෙනවා.

39. “අච්ඡරියං හෝ ආනන්ද, අබ්භතං හෝ ආනන්ද, සෝ’පායං හෝ ආනන්ද අරියෝ සීලක්ඛන්ධෝ පරිපුණ්ණෝ නෝ අපරිපුණ්ණෝ. ඒවම්පරිපුණ්ණස්සවාහමිහෝ ආනන්ද අරියං සීලක්ඛන්ධං ඉතෝ බහිද්ධා අඤ්ඤේසු සමණුබ්බාහමණේසු න සමනුපස්සාමි. ඒවම්පරිපුණ්ණස්සව හෝ ආනන්ද අරියං සීලක්ඛන්ධං ඉතෝ බහිද්ධා අඤ්ඤේ සමණුබ්බාහමණා අත්තනි සමනුපස්සපෙය්‍යං, තේ තාවතකේනෙව අත්තමනා අස්ස අලමෙත්තාවතා, කතමෙත්තාවතා, අනුප්පත්තෝ නෝ සාමඤ්ඤත්ථෝ, නත්ථි නෝ කිඤ්ච උත්තරිං කරණියන්ති. අප ව පන හවං ආනන්දෝ ඒවාමහ: අත්ථි චේවෙන්ථ උත්තරිං කරණිය”න්ති.

39. “හවත් ආනන්දයෙනි, ආශ්චර්ය යි. හවත් ආනන්දයෙනි, පුදුම සහගත යි. හවත් ආනන්දයෙනි, ඒ මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධය නම් පරිපූර්ණ ම යි. අපරිපූර්ණ නොවේ. හවත් ආනන්දයෙනි, ඔය ආකාරයෙන් පරිපූර්ණ වූ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයක් මේ බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තුළ මම නම් දකින්නේ නෑ. හවත් ආනන්දයෙනි, ඔය ආකාරයෙන් පරිපූර්ණ වූ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයක් මේ බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තුළ තම තමන් හට දකින්නට ලැබුණා නම්, ඔවුන් එපමණකින් ම සතුටට පත් වෙනවා “මේ අපට ඇති, මේ කරගත්තු හරිය ඇති, මහණකමේ අර්ථයට අපි පැමිණුනා, අපට මින් මත්තෙහි කළ යුතු කිසි දෙයක් නැත” කියල. නමුත් හවත් ආනන්දයන් පවසන්නේ මේ විදිහට යි. “ඒ වගේ ම ඔය සීලයෙන් මතු වටත් තවත් කළ යුතු දේවල් තියෙනවා” කියල.

පඨමභාණවාරං
පළමු බණවර යි

40. “කතමෝ පන සෝ හෝ ආනන්ද අරියෝ සමාධික්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ හවං ගෝතමෝ වණ්ණවාදී අහෝසි යත්ථ ව ඉමං ජනතං සමාදපේසි නිවෙසේසි පතිට්ඨාපේසී?”න්ති.

40. “භවත් ආනන්දයන් වහන්ස, ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයක් වර්ණනා කළ සේක් නම්, යම් ධර්මයක් තුළ මේ ජනතාව සමාදන් කරවූ සේක් නම්, ඇතුළු කළ සේක්නම්, පිහිට වූ සේක් නම් ඒ ආර්ය වූ සමාධි ස්කන්ධය කුමක් ද?”

41. කථඤ්ච මාණව, හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ මාණව හික්ඛු චක්ඛනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහි. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛන්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛන්ද්‍රියං. චක්ඛන්ද්‍රියේ සංවරාය ආපජ්ජති. සෝතේන සද්දං සුත්වා සාණේන ගන්ධං සායින්වා ජීවිහාය රසං සායින්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං ඵුසින්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහි. යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරාය ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣාත්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඵං ඛෝ මාණව, හික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

41. පින්වත් මාණවකය, හික්ඛු අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මාණවකය, මෙහිලා හික්ඛු ඇසින් රූප දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. ඇස ධූලි ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආශ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. මනස ධූලි ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව පීඩා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් මාණවකය, හික්ඛු අකුසලයන් වැළකූ වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

42. කථඤ්ච මාණව, භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ මාණව, භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ඪිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාටිපත්තවිවරධරණේ සම්පජානකාරී හෝති. අසිතේ පිතේ බායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-චාරපස්සාවකම්මේ සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ යිතේ නිසිත්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං ඛෝ මාණව, භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

42. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් මාණවකය, මෙහිලා භික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේත් සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේත් සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කථාබස් කරද්දී, නිහඬව සිටිද්දී එය කරන්නේත් සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

43. කථඤ්ච මාණව, භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ මාණව භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන චිවරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි මාණව, පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරෝව ඩේති, ඒවමේව ඛෝ මාණව, භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන චිවරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ මාණව, භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

43. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් මාණවකය, මෙහිලා භික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් මාණවකය,

ඔය අයුරින් ම හික්ෂුච කය පරිහරණයට සෑහෙන සිටුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිටුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුච ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

44. සෝ ඉමිනා ච අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන සතිසම්පජ්ඣේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ච අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ජාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

44. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටුටීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (ඵචුති තැනක) පළඟක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

45. සෝ අහිජ්ඣං ලෝකේ පහාය විගතාහිජ්ඣෙධන -තසා විහරති. අහිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපදෝසං පහාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපදෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථීනමිද්ධං පහාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති අලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථීනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පහාය අනුද්ධනෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-වා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ජං පහාය තිණ්ණවිචිකි-ජෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ජාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

45. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරහ වෙර ආදිය අත්හැර තරහ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරහ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු

කරනවා. නිදිමන අලසකම අත්හැර නිදිමන අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමන අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

46. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙධය්‍යං, සෝ යාති ච පෝරාණාති ඉණමුලාති තාති ච ඛ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣධංසු. සෝ’හං යාති ච පෝරාණාති ඉණමුලාති තාති ච ඛ්‍යාන්ති අකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

46. පින්වත් මාණවකය, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එකකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

47. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං වස්ස න-ජාදෙය්‍ය, න වස්ස කායේ බලමන්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-චෙය්‍ය, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා වස්ස කායේ බලමන්තා, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ජාදේසි. න වස්ස මේ ආසි කායේ බලමන්තා. සෝ’මිති ඒතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ඡාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමන්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

47. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. ඔහු ගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇඟේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. මගේ ඇඟපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

48. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා බන්ධනාගාරා මු-වෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝ”මිහි ඒතරහි තම්හා බන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිනා අබ්බයේන. තත්ථි මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ෂෙය්‍ය සෝමනස්සං.

48. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක බන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක බන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

49. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ”මිහි ඒතරහි තම්හා දාසඛ්‍ය මුත්තෝ අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ෂෙය්‍ය සෝමනස්සං.

49. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතුනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

50. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය ඛේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුඛිඛේ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජීං දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ”මිහි ඒතරහි තං කන්තාරං නිණ්ණෝ සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ ඛේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජේය්‍ය සෝමනස්සං.

50. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

51. ඵ්වමේව ඛෝ මාණව, හික්ඛු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා ඛන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඵ්වං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි මාණව, ආනණ්‍යං,

යථා ආරෝග්‍යං, යථා ඛන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජිස්සං, යථා බේමන්තභූමිං ඵ්වමේව බෝ මාණව භික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

59. පින්වත් මාණවකය, අන්ත ඵ් විදිහම යි. භික්ෂුවත් (කලින්) ණයක් ගත්තා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් මහාරාජ, ඵ් ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් මාණවකය, අන්ත ඵ් විදිහමයි භික්ෂුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

52. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහිති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති.

52. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඵ් ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිද්දෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතු ව සැපක් විදිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

53. සෝ විචි-ච කාමේහි විචි-ච අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පයමං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං භෝති.

53. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

54. සෙය්‍යථාපි මාණව දක්ඛේ නභාපකෝ වා නභාපකන්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයචුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්ථෝසකං පරිප්ථෝසකං සන්නෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි සේනභානුගතා සේනහපරේතා සන්නරඛාහිරා පුටා සේනහේන න ච පග්ගරණි. ඒවමේව ඛෝ මාණව භික්ඛු ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සඛ්ඛාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

54. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නහවන) දක්ෂ නහවන්නෙක් හෝ නහවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝභ බදුනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එතකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නහන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරිලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙත් නෑ. පින්වත් මාණවකය, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

55. යමපි මාණව භික්ඛු විචිචිචේව කාමේහි විචිචිව අකුසලේහි ධම්මේහි සචිතක්කං සචිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පයමං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්පරති, නාස්ස කිඤ්චි සඛ්ඛාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති, ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

55. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති යම් පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

56. පුන ච පරං මාණව භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣාත්තං සම්පසාදනං -තසෝ ඒකෝදිභාවං අචිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං

දුතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අජ්ඣුටං හෝති.

56. පින්වත් මාණවකය, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

57. සෙය්‍යථාපි මාණව උදකරහදෝ ගම්භිරෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ ව න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුපච්චෙ-ජෙය්‍ය, අථ බෝ තම්භා ව උදකරහදා සිතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජන්වා තමේව උදකරහදං සිතේන වාරිතා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපුරෙය්‍ය පරිජ්ජරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස වාරිතා සිතේන අජ්ඣුටං අස්ස. ඒවමේව බෝ බ්‍රාහ්මණ හික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන ජිනිසුබ්බෙන අජ්ඣුටං හෝති.

57. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් තියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සක් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙච්ඞ ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මාණවකය, ඔය විදිහම යි. හික්ෂුව මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

58. යම්පි මාණව භික්ඛු විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං චේතසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

58. පින්වත් මාණවකය, භික්ඛුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති යම් දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

59. පුන ච පරං මාණව භික්ඛු පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යන්නං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛතෝ සතිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිජ්ජිතිකේන සුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපුරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිජ්ජිතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

59. පින්වත් මාණවකය, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ඛුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

60. සෙය්‍යථාපි මාණව උප්පලිතියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ඩරීකිතියං වා අප්පේක-වානි උප්පලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරීකානි වා උදකේ ජාතානි උදකේ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති තානි යාව

වග්ගා යාව ව මූලා සිතේන වාරිනා අභිසන්නානි පරිසන්නානි පරිපූරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සිතේන වාරිනා අප්පුටං අස්ස. ඒවමේව බෝ මාණව භික්ඛු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්නේනි පරිසන්නේනි පරිපූරේනි පරිප්පරනි. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

60. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදු නෙළුම් විලක හෝ ඇතැම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එතකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මූල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැනම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මාණවකය, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම ජීවි රහිත සුබයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජීවි රහිත සුබයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

61. යම්පි මාණව භික්ඛු පීතියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුබඤ්ච කායේන පටිසංවේදේනි, යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුබවිහාරීති තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්නේනි පරිසන්නේනි පරිපූරේනි පරිප්පරනි. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

61. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ජීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතුව කයෙන් සැපයක් ද විදිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, යම් ඒ තුන්වන ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම ජීවි රහිත සුබයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජීවි රහිත සුබයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

62. පුන ව පරං මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -නසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -නසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසෝ විදානේන චත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විදානේන චත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව ඛෝ මාණව භික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන චේතසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන චේතසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

62. පින්වත් මාණවකය, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් පතුරුවා ගෙන වාසී වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාසී වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එකකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ වගේ ම යි භික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් පතුරුවා ගෙන වාසී වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

63. යම්පි මාණව භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -නසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -නසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං. අයං ඛෝ මාණව අරියෝ සමාධික්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ භගවා චණ්ණවාදී අහෝසි, යත්ථ ව ඉමං ජනනං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි. අත්ථි චේවෙන්ථ උත්තරිං කරණීයන්ති.

63. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක්

සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති යම් සතර වෙනි ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නෙත් ඔහු ගේ සමාධිය ට ම යි. පින්වත් මාණවකය, මේ වනාහී ආර්ය වූ සමාධි ස්කන්ධය යි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සමාධියක ගුණ වර්ණනා කළ සේක් නම්, ඒ තුළ තමයි මේ ජනතාව සමාදන් කොට වදාළේ. ඇතුළු කොට වදාළේ පිහිටුවා වදාළේ. ඒ වගේ ම මේ සමාධියෙන් මත්තටත් කළ යුතු දේවල් තියෙනවා.

64. “අච්ඡරියං හෝ ආනන්ද, අබ්භූතං හෝ ආනන්ද, සෝ වායං හෝ ආනන්ද අරියෝ සමාධික්ඛන්ධෝ පරිපුණ්ණෝ නෝ අපරිපුණ්ණෝ. ඒවම්පරිපුණ්ණස්ස වාහං හෝ ආනන්ද අරියං සමාධික්ඛන්ධං ඉතෝ බහිද්ධා අඤ්ඤේසු සමණබ්‍රාහ්මණේසු න සමනුපස්සාමි. ඒවං පරිපුණ්ණස්ස ව හෝ ආනන්ද අරියං සමාධික්ඛන්ධං ඉතෝ බහිද්ධා අඤ්ඤේ සමණබ්‍රාහ්මණා අත්තති සමනුපස්සෙය්‍යං, තේ තාවතකේතේව අත්තමනා අස්ස අලමෙත්තාවතා, කතමෙත්තාවතා, අනුප්පත්තෝ නෝ සාමඤ්ඤත්ථෝ, නත්ථි නෝ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති. අප ව පන භවං ආනන්දෝ ඒවාමහ: අත්ථි චේවෙත්ථ උත්තරිං කරණීය”න්ති.

64. “භවත් ආනන්දයෙනි, ආශ්වර්ය යි. භවත් ආනන්දයෙනි, පුදුම සහගත යි. භවත් ආනන්දයෙනි, ඒ මේ ආර්ය වූ සමාධිස්කන්ධය නම් පරිපූර්ණ ම යි. අපරිපූර්ණ නොවේ. භවත් ආනන්දයෙනි, ඔය ආකාරයෙන් පරිපූර්ණ වූ ආර්ය වූ සමාධිස්කන්ධයක් මේ බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තුළ මම නම් දකින්නේ නෑ. භවත් ආනන්දයෙනි, ඔය ආකාරයෙන් පරිපූර්ණ වූ ආර්ය වූ සමාධිස්කන්ධයක් මේ බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තුළ තම තමන් හට දකින්නට ලැබුණා නම්, ඔවුන් එපමණකින් ම සතුටට පත් වෙනවා “මේ අපට ඇති, මේ කරගත්තු හරිය ඇති, මහණකමේ අර්ථයට අපි පැමිණුනා, අපට මින් මත්තේහි කළ යුතු කිසි දෙයක් නැත” කියල. නමුත් භවත් ආනන්දයන් පවසන්නේ මේ විදිහට යි. “ඒ වගේ ම ඔය සමාධියෙන් මතුවටත් තවත් කළ යුතු දේවල් තියෙනවා” කියල.

65. කතමෝ පන සෝ හෝ ආනන්ද අරියෝ පඤ්ඤාක්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ භවං ගෝතමෝ වණ්ණවාදී අහෝසි යත්ථ ව ඉමං ජනනං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි?”ති.

65. භවත් ආනන්දයෙනි, යම් ප්‍රඥවක් ගැන ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වර්ණනා කළ සේක් නම්, ඒ තුළ මේ ජනතාව සමාදන් කෙරවූ සේක් නම්, ඇතුළු කළ සේක් නම්, පිහිට වූ සේක් නම් ඒ ආර්ය වූ ප්‍රඥ ස්කන්ධය කුමක් ද?

66. “පුනවපරං මාණව සෝ භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතූම්මහාභුතිකෝ මානාපෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-චු-ඡාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්ඳධ”න්ති.

69. පින්වත් මාණවකය, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහි සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීම්වලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

67. සෙය්‍යථාපි මාණව, මණි චේඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ඡෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රස්ස සුත්තං ආචුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා වීදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං වක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-වචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණි චේඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ඡෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රිදං සුත්තං ආචුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා වීදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති. ඒවමේව බෝ මාණව, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභූතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතූම්මහාභුතිකෝ මානාපෙත්තිකසම්භවෝ

විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-වු-ඡාදනපරිමද්දනභේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

67. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝඨි මාණ්කායක් නියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක කිබිය යුතු හැම දෙයක් ම නියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා නියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෛරෝඨි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක කිබිය යුතු හැම දෙයක් ම නියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා නියෙනවා” කියලා. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීම්වලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල.

68. යම්පි මාණව හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ඒවං පජානාති ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිපද්ධන්ති, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

68. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මේ විදිහට දැන ගන්නවා මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. මෙය අයිතිවන්නේත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

69. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රුපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගිං අභිනින්නදියං.

69. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉදුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

70. සෙය්‍යථාපි මාණව පුරිසෝ මුඤ්ජම්භා ඉසිකං පචාහෙය්‍ය. තස්ස ඵචමස්ස: “අයං මුඤ්ජෝ අයං ඉසිකා අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ජම්භාත්ථේව ඉසිකා පබ්බාළ්හාති.” සෙය්‍යථාපි චා පන මාණව පුරිසෝ අසිං කෝසියා පචාහෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස “අයං අසි, අයං කෝසි, අඤ්ඤෝ අසි, අඤ්ඤ කෝසි, කෝසියත්ථේව අසි පබ්බාළ්හෝ”ති. සෙය්‍යථාපි චා පන මාණව, පුරිසෝ අහිං කරණධා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස: අයං අහි, අයං කරණධෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤෝ කරණධෝ, කරණධාත්ථේව අහි උබ්භතෝ”ති. ඵචමේව ඛෝ මාණව හික්ඛු ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රුපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනින්නදියං.

පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජනණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ මුඤ්ජනණ ගස යි, මේ තණ ගොබය යි. එතකොට මුඤ්ජනණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජනණ ගසෙන් ම යි තණ ගොබය ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එතකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත්

මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයිපෙට්ටිය. එකකොට නයා අනෙකෙක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

71. යම්පි මාණව හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ අක්ඛං කායං අභිනිමිත්තාති රූපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනිත්ථියං, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පක්ඛය්‍ය.

71. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

72. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙක්ඡප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ’පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධා’පි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුච්චං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ෂති සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ෂති, සෙය්‍යථාපි පඨවිං, ආකාසේති පල්ලංකේන කමති, සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසුරියෝ ඒවම්මහිද්ධිකෝ ඒවම්මහානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකා’පි කායේන වසං වත්තේති.

72. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි

සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝදෙනෙක්වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝදෙනෙක්වශයෙන් ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සලස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිදාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සදූ පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

73. සෙය්‍යථාපි මාණව, දක්ඛෝ කුම්භකාරෝ වා කුම්භකාරන්නේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

73. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැටිටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

74. සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව, දක්ඛෝ දන්තකාරෝ වා දන්තකාරන්නේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය.

74. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙක් හෝ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇත්දත්ක යම් ම ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

75. සෙය්‍යථාපි වා පන මාණව, දක්ඛෝ සුවණ්ණකාරෝ වා සුවණ්ණකාරන්නේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය;

75. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රනක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හඳුනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා.

76. ඒවමේව බෝ මාණව, හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා හෝති යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

76. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

77. යම්පි මාණව හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන වසං වත්තේති, ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

77. පින්වත් මාණවකය, හික්බුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

78. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්නිකේ ව.

78. ඔහු (ඒ හික්බුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය

හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

79. සෙය්‍යථාපි මාණව, පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපට්ඨනෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දම්'පි මුදිංගසද්දම්'පි සංඛපණවදෙණ්ඨිමසද්දම්'පි, තස්ස ඵ්වමස්ස: හේරිසද්දෝ ඉති'පි මුදිංගසද්දෝ ඉති'පි සංඛපණවදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉති'පි. ඵ්වමේව බෝ මාණව භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්ත-මානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ව.

79. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

80. යමපි මාණව භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ව, ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

80. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

81. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

81. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චිතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත

කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

82. සෙය්‍යථාපි මාණව, ඉත්ථි වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුවා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ජේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-වචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකං වා අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය. ඒවමේව ඛෝ මාණව, හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණේ විගතුපක්කිලේසෝ මුදුභුතෝ කම්මනියෝ ධීතෝ ආනෙඤ්ජප්පත්තෝ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං වා චිත්තං මහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං වා චිත්තං සඋත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං වා චිත්තං සමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං වා චිත්තං විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

82. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්නට කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එතකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී

සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත චීතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චීතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුණු සිත විසිරුණු සිත සමාධිමත් සිත සමාධි රහිත සිත නො දියුණු සිත දියුණු සිත එකඟ වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

83. යම්පි මාණව භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, ඉදම්පි 'ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

83. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙක් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

84. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඒකම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි ජාතියෝ, තිස්සෝ'පි ජාතියෝ, චතස්සෝ'පි ජාතියෝ, පඤ්ච'පි ජාතියෝ, දස'පි ජාතියෝ, විසමපි ජාතියෝ, තිංසමපි ජාතියෝ, චත්තාරිසමපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමපි ජාතියෝ, ජාතිසතමපි, ජාතිසහස්සමපි, ජාතිසතසහස්සමපි; අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඒවන්නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උදපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවන්නාමෝ ඒවං ගොත්තෝ ඒවං චණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවං සුඛදුක්ඛපටිසංවේදී ඒවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉඹුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

78. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර

වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් වුන වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිට්ටේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් වුන වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

85. සෙය්‍යථාපි මාණව සුරියෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය තම්භා’පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ජෙය්‍ය. තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං බෝ සකම්භා ගාමං අමුං ගාමං ආග-ජිං තත්‍ර ඵ්චං අට්ඨාසිං ඵ්චං නිසීදිං ඵ්චං අභාසිං ඵ්චං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භා’පි ගාමා අමුං ගාමං අග-ජිං තත්‍රාපි ඵ්චං අට්ඨාසිං ඵ්චං නිසීදිං ඵ්චං අභාසිං ඵ්චං තුණ්හි අහෝසිං. සෝ’මිහි තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝති.” ඵ්චමේව බෝ මාණව, හික්ඛු ඵ්චං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේනිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථීදං: ඵ්කම්’පි ජාතිං, ද්වේ’පි ජාතියෝ, තිස්සෝ’පි ජාතියෝ, වතස්සෝ’පි ජාතියෝ, පඤ්ච’පි ජාතියෝ, දස’පි ජාතියෝ, විසමපි ජාතියෝ, තිංසමපි ජාතියෝ, වත්තාරීසමපි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසමපි ජාතියෝ, ජාතිසතමපි, ජාතිසහස්සමපි, ජාතිසතසහස්සමපි; අනේකෝ’පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකෝ’පි විවට්ටකප්පේ, අනේකෝ’පි සංවට්ට-විවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵ්චන්නාමෝ ඵ්චං ගොත්තෝ ඵ්චං වණ්ණෝ ඵ්චමාහාරෝ ඵ්චං සුබදුක්ඛපටිසංවේදී ඵ්චමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ

අමුත්‍ර උදපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵ්වන්තාමෝ ඵ්වං ගොත්තෝ ඵ්වං චණ්ණෝ ඵ්වමාහාරෝ ඵ්වං සුඛදුක්ඛපටිසංචේදී ඵ්වමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

85. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මං මගේ ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙනුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කථාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඬව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමටම නැවත ආවා” කියලා. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථීරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, අනේකවිධ වූ සංවට්ටි කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විචට්ටි කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ටි විචට්ටි කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

86. යම්පි මාණව හික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

86. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

87. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විග්‍යාපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපානඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිඛබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ භීතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුඛබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පත භොත්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිඛබ්බෙන චක්ඛුතා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ භීතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුඛබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

87. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව භීත ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ භවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ භවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම

නිසා, වචනයෙන් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිවු වෙලා, සම්දිවු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

88. සෙය්‍යාපාපි මාණව, මජ්ඣේ සිංසාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පටිසන්තේ’පි නික්ඛමන්තේ’පි රථියා විතිසඤ්චරන්තේ’පි මජ්ඣේ සිංසාටකේ නිසින්තේ’පි, තස්ස ඵ්වමස්ස: ඒතේ මනුස්සා ගේහං පටිසන්ති. ඒතේ නික්ඛමන්ති. ඒතේ රථියා විතිසඤ්චරන්ති. ඒතේ මජ්ඣේ සිංසාටකේ නිසින්තාති.

88. පින්වත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා.

89. ඵ්වමේව බෝ මාණව, හික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතෝ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතෝ ආනෙඤ්ජප්පන්තේ සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චට්ඨමානෝ උප්පජ්ජමානෝ හීතෝ පණීතෝ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතෝ දුග්ගතෝ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත භොන්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ණාදිට්ඨිකා, මි-ණාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන භොන්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං.

ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උප්පජ්ජමානේ හිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

89. පින්වත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ හික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, චචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල කියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, චචනයෙන් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මිදු වෙලා, සම්මිදු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල කියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

90. යම්පි මාණව හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ සුගතේ දුග්ගතේ යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති, ඉදම්පි ‘ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

90. පින්වත් මාණවකය, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

91. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ඵ්වං ජානතෝ ඵ්වං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති. බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

91. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්තා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

සෙය්‍යථාපි මාණව, පබ්බතසංඛේපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්තෝ අනාවිලෝ. තත්ථ චක්ඛුමා සුරිසෝ තීරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්'පි සක්ඛරකද්දම්'පි ම-ඡගුම්බම්'පි චරන්තම්'පි තිට්ඨන්තම්'පි. තස්ස ඵ්ථමස්ස: අයං බෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්තෝ අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා'පි සක්ඛරකද්දා'පි ම-ඡගුම්බා'පි චරන්ති'පි තිට්ඨන්ති'පිති. ඵ්ථමේව බෝ මාණව, භික්ඛු ඵ්ථ සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමීති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමීති පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති.

පින්චත් මාණවකය, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳ යි. හරිම ප්‍රසන්න යි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකින්නට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලිති, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව. ඉන්නවා නෙව” කියල. පින්චත් මාණවකය, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිතෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය

ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

92. තස්ස ඵ්වං ජානතෝ ඵ්වං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති ඛිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. යමපි මාණව භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතෝ චිත්තේ කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, ඉදමපි'ස්ස හෝති පඤ්ඤාය.

92. ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ ප්‍රඥ ස්කන්ධයට අයිති දෙයක්. පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

93. අයං බෝ මාණව සෝ අරියෝ පඤ්ඤාක්ඛන්ධෝ යස්ස සෝ භගවා චණ්ණවාදී අහෝසි, යත්ථ ච ඉමං ඡන්තං සමාදපේසි නිවේසේසි පතිට්ඨාපේසි. නත්ථි චේවෙත්ථ උත්තරිං කරණීයන්ති.

93. පින්වත් මාණවකය, මේ වනාහී ආර්ය වූ ප්‍රඥ ස්කන්ධය යි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් ප්‍රඥවක ගුණ වර්ණනා කළ සේක් නම්, මේ තුළ තමයි මේ ඡන්තාව සමාදන් කොට වදාළේ. ඇතුළු කොට වදාළේ පිහිටුවා වදාළේ. මෙම ප්‍රඥවෙන් මතුවට නම් කළ යුතු කිසිදෙයක් නෑ.

94. “අවිජ්ජරියං හෝ ආනන්ද, අබ්බතං හෝ ආනන්ද, සෝ වායං හෝ ආනන්ද අරියෝ පඤ්ඤාක්ඛන්ධෝ පරිපුණ්ණෝ. ඵ්වම්පරිපුණ්ණස්ස භෝ ආනන්ද අරියං පඤ්ඤාක්ඛන්ධං ඉතෝ බහිද්ධා අඤ්ඤෙසු සමණබ්‍රාහ්මණේසු න සමනුපස්සාමි. නත්ථි චේත්ථ උත්තරිං කරණීයන්ති. අභික්කන්තං හෝ ආනන්ද, අභික්කන්තං හෝ ආනන්ද. සෙය්‍යථාපි හෝ ආනන්ද නික්කුජ්ජිතං

වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුල්භස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තීති. ඒවමේව ඛෝ හෝතා ආනන්දේන අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං හෝ ආනන්ද, භගවත්තං ගෝතමං සරණං ග-ජාමී ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ආනන්දෝ ධාරේතු අජ්ජතග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතන්ති.

94. “භවත් ආනන්දයෙනි, ආශ්වර්යයි. භවත් ආනන්දයෙනි, පුදුම සහගත යි. භවත් ආනන්දයෙනි, ඒ මේ ආර්ය වූ ප්‍රඥ ස්කන්ධය නම් පරිපූර්ණ ම යි. අපරිපූර්ණ නොවේ. භවත් ආනන්දයෙනි, ඔය ආකාරයෙන් පරිපූර්ණ වූ ආර්ය වූ ප්‍රඥස්කන්ධයක් මේ බුදු සසුනෙන් බැහැර වූ වෙන ආගමක ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින් තුළ මම නම් දකින්නේ නෑ. මෙම ප්‍රඥවෙන් මතු වට නම් කළ යුතු කිසිදෙයක් නෑ තමයි. “භවත් ආනන්දයන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. භවත් ආනන්දයන් වහන්ස ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මුලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භවත් ආනන්දයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. භවත් ආනන්දයන් වහන්ස, මේ මමත් භාග්‍යවතුන් ගෞතමයන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. භවත් ආනන්දයන් වහන්ස, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සළකන සේක්වා!

සුභසුත්තං නිට්ඨිතං දසමං.
දහ වෙනි සුභ සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

11.

කේවඨිඨ සුත්තං

කේවඨිඨ ගෘහපති පුත්‍රයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුත්තං. ඒකං සමයං භගවා නාළන්දායං විහරති පාවාරිකම්බවනේ. අථ ඛෝ කේවඨිඨෝ ගෘහපතිපුත්තෝ යේන භගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසීන්තෝ ඛෝ කේවඨිඨෝ ගෘහපතිපුත්තෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: අයං භන්තේ නාළන්දා ඉද්ධා චේව ඒතා ව, බහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, භගවති අභිජපසන්නා. සාධු භන්තේ භගවා ඒකං භික්ඛුං සමාදිසතු යෝ උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරිස්සති. ඒවායං නාළන්දා භියෝරසෝමන්තාය භගවති අභිජපසීදිස්සතිති.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසිටියේ නාළන්දාවේ පාවාරික අඹ වනයේ. එදා කේවඨිඨ ගෘහපති පුත්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණුනා. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආදරයෙන් වන්දනා කරල එකත්පසකින් වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ කේවඨිඨ ගෘහපති පුත්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “ස්වාමීනී, මේ නාළන්දා නුවර ඉතා දියුණු යි. බොහෝ මිනිසුන්ගෙන් ජනයාගෙන් පිරී තියෙනවා. අනික ඔවුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි හරියට පැහැදිලා ඉන්නේ. ඉතින් ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් භික්ෂුවක් මිනිස් දහමින් උත්තරීතර වූ ඉර්ධිප්‍රාතිහාරියයන් කරන්නේ නම් එබඳු එක් භික්ෂුවක් ඒ සඳහා යොදවන සේක්නම් කොතරම් අගේ ද! එකකොට මේ නාළන්දා වැසියන් ඒ දෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වඩ වඩාත් බලවත්ව පහදීවි.”

2. ඒවං චූත්තේ භගවා කේවඨිඨං ගෘහපතිපුත්තං ඒතදවෝච: න ඛෝ අහං කේවඨිඨ භික්ඛුනං. ඒවං ධම්මං දේසෙමි. ඒථ තුමිහේ භික්ඛවේ ගිහීනං විදාතවසනානං උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරෝථාති.

2. මෙසේ කී විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කේවඨිඨ ගෘහපති පුත්‍රයාට මෙය වදාළා. “පින්වත් කේවඨිඨ, මං භික්ෂුන්ට “පින්වත් මහණෙනි, මෙහෙ

එවි. සුදුවත් හදින ගිහි පින්වතුන් හට උතුරුමිනිස් දහම් වූ ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය දක්වවි” කියල ඔය විදිහට දහම් දෙසන්නේ නම් නෑ.

3. දුතියමිපි බෝ කේවඩ්ඪෝ ගහපතිපුත්තෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: නාහං හන්තේ භගවන්තං ධංසෙමි. අපි ච ඒවං වදාමි: අයං හන්තේ නාළන්දා ඉද්ධා චේව ජිනා ච, බහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, භගවති අභිජපසන්නා. සාධු හන්තේ භගවා ඒකං භික්ඛුං සමාදිසතු යෝ උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරිස්සති. ඒවායං නාළන්දා භියෝරසෝමත්තාය භගවති අභිජපසිදිස්සති. දුතියමිපි බෝ භගවා කේවඩ්ඪං ගහපතිපුත්තං ඒතදවෝච: න බෝ අහං කේවඩ්ඪ භික්ඛුනං ඒවං ධම්මං දෙසෙමි. ඒථ තුමිහේ භික්ඛවේ ගිහිනං විදානවසනානං උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරෝථාති.

3. දෙවන වතාවටත් කේවඩ්ඪ ගහපති පුත්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පවසා සිටියා. “ස්වාමීනී, මං භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ගුණ බැහැර කොට කථා කළා නොවේ. ඒ නිසයි මං මෙහෙම කියන්නේ. ස්වාමීනී, මේ නාළන්දා නුවර ඉතා දියුණු යි. බොහෝ මිනිසුන්ගෙන් ජනයාගෙන් පිරී තියෙනවා. අනික ඔවුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි හරියට පැහැදිලා ඉන්නේ. ඉතින් ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් භික්ෂුවක් මිනිස් දහමින් උත්තරීතර වූ ඉර්ධිප්‍රාතිහාර්යයන් කරන්නේ නම් එබඳු එක් භික්ෂුවක් ඒ සඳහා යොදවන සේක්නම් කොතරම් අගේ ද! එතකොට මේ නාළන්දා වැසියන් ඒ දෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වඩ වඩාත් බලවත් ව පහදීවි.” කියල. දෙවෙනි වතාවට ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කේවඩ්ඪ ගහපති පුත්‍රයාට මෙය වදාළා. “පින්වත් කේවඩ්ඪ, මං භික්ෂුන්ට “පින්වත් මහණෙනි, මෙහෙ එවි. සුදුවත් හදින ගිහි පින්වතුන් හට උතුරුමිනිස් දහම් වූ ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය දක්වවි” කියල ඔය විදිහට දහම් දෙසන්නේ නම් නෑ.

4. තතියමිපි බෝ කේවඩ්ඪෝ ගහපතිපුත්තෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: නාහං හන්තේ භගවන්තං ධංසෙමි. අපි ච ඒවං වදාමි: අයං හන්තේ නාළන්දා ඉද්ධා චේව ජිනා ච, බහුජනා ආකිණ්ණමනුස්සා, භගවති අභිජපසන්නා. සාධු හන්තේ භගවා ඒකං භික්ඛුං සමාදිසතු යෝ උත්තරිමනුස්සධම්මා ඉද්ධිපාටිහාරියං කරිස්සති. ඒවායං නාළන්දා භියෝරසෝමත්තාය භගවති අභිජපසිදිස්සති.

4. තෙවෙනි වතාවටත් කේවඩ්ඪ ගහපති පුත්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පවසා සිටියා. “ස්වාමීනී, මං භාග්‍යවතුන් වහන්සේ

ගේ ගුණ බැහැර කොට කථා කළා නොවේ. ඒ නිසයි මං මෙහෙම කියන්නේ. ස්වාමීනී, මේ නාළන්දා නුවර ඉතා දියුණු යි. බොහෝ මිනිසුන්ගෙන් ජනයාගෙන් පිරී තියෙනවා. අනික ඔවුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි හරියට පැහැදිලා ඉන්නේ. ඉතින් ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් භික්ෂුවක් මිනිස් දහමින් උත්තරීතර වූ ඉර්ධ්‍රාතිහාරියයන් කරන්නේ නම් එබඳු එක් භික්ෂුවක් ඒ සඳහා යොදවන සේක්නම් කොතරම් අගේ ද! එතකොට මේ නාළන්දා වැසියන් ඒ දෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි වඩ වඩාත් බලවත් ව පහදිවි.” කියල.

5. “තීණි බෝ ඉමානි කේවඛිඨ පාටිහාරියානි මයා සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා පච්චේදිතානි. කතමානි තීණි? ඉද්ධිපාටිහාරියං ආදේසනාපාටිහාරියං. අනුසාසනීපාටිහාරියන්ති. කතමඤ්ච කේවඛිඨ ඉද්ධිපාටිහාරියං? ඉධ කේවඛිඨ භික්ඛු අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුභෝති, ඒකෝපි හුත්වා බහුධා භෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ භෝති, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඛිඨං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ජනි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ජනි, සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමති, සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමස්සුරියෝ ඒවංමභිද්ධිකෝ ඒවංමභානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව ඛුභ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

5. පින්වත් කේවඛිඨ, මා විසින් ස්වකීය ප්‍රඥාවෙන් සාක්ෂාත් කොට දෙසන ලද මේ ප්‍රාතිහාරියයන් තුනක් තියෙනවා. මොනවා ද ඒ තුන? ඉර්ධ්‍රාතිහාරියයන්, ආදේශනා ප්‍රාතිහාරියයන්, අනුශාසනා ප්‍රාතිහාරියයන් යන තුන යි. පින්වත් කේවඛිඨ, මොකක් ද මේ ඉර්ධ්‍රාතිහාරියය? පින්වත් කේවඛිඨ, මෙහිලා භික්ෂුව, අනේක ප්‍රකාර වූ ඉර්ධ්‍රාතිහාරියය දක්වනවා. ඒ කියන්නේ තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සලස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසලණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළහක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේ සා මහත් ඉර්ධ්‍රාති ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

6. තමෙනං අඤ්ඤතරෝ සද්ධෝ පසන්නෝ පස්සති තං භික්ඛුං අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුභොන්තං, ඒකමිපි හුත්වා බහුධා භොන්තං, බහුධාපි හුත්වා ඒකං භොන්තං, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඩ්ඛං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානං ග-ජන්තං සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරොන්තං සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානේ ග-ජන්තං, සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමන්තං, සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමස්සරියේ ඵ්චංමහිද්ධිකේ ඵ්චංමභානුභාවේ පාණිනා පරිමසන්තං පරිමජ්ජන්තං, යාච බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තෙන්තං.

6. විකට ශ්‍රද්ධාවන්ත ඇතැම් කෙනෙක් පැහැදේවී තමයි. ඒ භික්ෂුව අනේක ප්‍රකාර වූ ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය දක්වනවා නෙව. ඒ කියන්නේ තනි කෙනෙක්ව ඉදගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉදගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව. පෙනෙන්නට සලස්වනවා නෙව. නො පෙනී යනවා නෙව. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා නෙව. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා නෙව. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා නෙව. අහසෙහි පියාසලණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළඟක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා නෙව. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා නෙව. පිරිමදිනවා නෙව. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා නෙව.

7. තමෙනං සෝ සද්ධෝ පසන්නෝ අඤ්ඤතරස්ස අස්සද්ධස්ස අප්පසන්නස්ස ආරෝචෙති: අවිජරියං වත හෝ අබ්භූතං වත හෝ සමණස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා. අමාහං භික්ඛුං අද්දසං අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොන්තං: ඒකමිපි හුත්වා බහුධා භොන්තං, බහුධාපි හුත්වා ඒකමිපි භොන්තං යාච බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තෙන්තති. තමෙනං අස්සද්ධෝ අප්පසන්නෝ තං සද්ධං පසන්නං ඵ්චං වදෙය්‍ය: අත්ථි බෝ හෝ ගන්ධාරී නාම විජ්ජා. තාය සෝ භික්ඛු අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොන්තං: ඒකමිපි හුත්වා බහුධා භොන්තං, බහුධාපි හුත්වා ඒකමිපි භොන්තං යාච බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේතීති. තං කිං මඤ්ඤසි කේවඩ්ඪ? අපි නු සෝ අස්සද්ධෝ අප්පසන්නෝ තං සද්ධං පසන්නං ඵ්චං වදෙය්‍යා?”ති. “වදෙය්‍ය හන්තේ”ති. “ඉමං බෝ අහං කේවඩ්ඪ ඉද්ධිපාටිහාරියෝ ආදීනවං සමපස්සමානෝ ඉද්ධිපාටිහාරියේන අට්ටියාමි හරායාමි ජිගුච්ඡාමි.

7. එතකොට ඒ ගැන පැහැදුන සද්ධාවන්ත කෙනා ශ්‍රද්ධාරහිත ව නො පැහැදුනු සිහින් සිටින තවත් කෙනෙකුට චික දැනුම් දෙනවා. හවත්නි, ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ ගේ මහා ඉර්ධිමත් බව, මහානුභාව ඇති බව ආශ්චර්ය යි. හවත්නි, පුදුම සහගත යි. මේ ඒ භික්ෂුව අනේකප්‍රකාර විදිහට ඉර්ධිප්‍රාතිහාර්යය දක්වන හැටි මං දැක්කා නෙව. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා නෙව. එතකොට සද්ධා රහිත වූ නො පහන් වූ කෙනා අර ශ්‍රද්ධාවන්ත පහන් වූ කෙනාට මෙහෙම කියන්ට පුළුවනි. “හවත, ගන්ධාරී කියලත් විජ්ජාවක් තියෙනවා නෙව. ඒ භික්ෂුව අනේක ප්‍රකාර ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය දක්වන්ට ඇත්තේ ඒකෙන් තමයි. ඒ කියන්නේ තනි කෙනෙක් ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක්ව වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා නෙව බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා නෙව. පින්වත් කේවඩ්ඪ ඒ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? ඒ සද්ධා රහිත වූ නො පහන් පුද්ගලයා අර සැදැහැවත් පැහැදුනු කෙනාට ඔය විදිහට කියාවි නේද? “ස්වාමීනි, එහෙම කියාවි නම් තමයි.” “පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යයේ තිබෙන ඔය දෝෂය දැකල තමයි මං ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය ගැන අකමැති වෙන්නේ. ලැජ්ජා වෙන්නේ. පිළිකුල් කරන්නේ.”

8. කතමඤ්ච කේවඩ්ඪ ආදේසනාපාටිහාරියං? ඉධ කේවඩ්ඪ භික්ඛු පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චිත්තමපි ආදිසති චේතසිකමපි ආදිසති විතක්කිතමපි ආදිසති විචාරිතමපි ආදිසති: ඒවමපි තේ මනෝ, ඉත්ථමපි තේ මනෝ, ඉතිපි තේ චිත්තන්ති. තමේනං අඤ්ඤතරෝ සද්ධෝ පසන්තෝ පස්සති තං භික්ඛුං පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චිත්තමපි ආදිසන්තං චේතසිකමපි ආදිසන්තං විතක්කිතමපි ආදිසන්තං විචාරිතමපි ආදිසන්තං: ඒවමපි තේ මනෝ, ඉත්ථමපි තේ මනෝ, ඉතිපි තේ චිත්තන්ති.

8. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ආදේශනා ප්‍රාතිහාර්යය කියන්නේ මොකක් ද? පින්වත් කේවඩ්ඪ, මෙහිලා භික්ෂුව පිටස්තර උදවිය ගේ, පිටස්තර පුද්ගලයන් ගේ සිත ද හෙළිදරව් කරනවා. සිතේ ස්වභාවයන් ද හෙළිදරව් කරනවා. විතර්ක කරන දේත් හෙළිදරව් කරනවා. හිත හැසිරෙන හැටිත් හෙළිදරව් කරනවා. “ඔබේ මනස මේ විදිහ යි. ඔබේ මනස මේ විදිහටත් තියෙනවා. ඔබේ සිත මේ විදිහ යි” කියල. එතකොට “ඔබේ මනස මේ විදිහ යි. ඔබේ

මනස මේ විදිහටත් තියෙනවා. ඔබේ සිත මේ විදිහ යි” කියල පිටස්තර උදවිය ගේ, පිටස්තර පුද්ගලයන් ගේ සිත ද හෙළිදරව් කරන, සිතේ ස්වභාවයන් ද හෙළිදරව් කරන, විතර්ක කරන දේත් හෙළිදරව් කරන, හිත හැසිරෙන හැටිත් හෙළිදරව් කරන ඒ හික්ෂුච සැදැහැවත් පහන් වූ ඇතැම් කෙනෙකුට දකින්නට ලැබෙනවා.

තමේනං සෝ සද්ධෝ පසන්නෝ අඤ්ඤාතරස්ස අස්සද්ධස්ස අප්පසන්නස්ස ආරෝචෙති: අවිජරියං වත හෝ අබ්භූතං වත හෝ සමණස්ස මහිද්ධිකතා මහානුභාවතා. අමාහං භික්ඛුං අද්දසං පරසත්තානං පරපුග්ගලානං විත්තමිපි ආදිසන්නං චේතයිකමිපි ආදිසන්නං විතක්කිතමිපි ආදිසන්නං විචාරිතමිපි ආදිසන්නං: ඒවමිපි තේ මනෝ, ඉත්ථමිපි තේ මනෝ, ඉතිපි තේ විත්තන්ති. තමේනං සෝ අස්සද්ධෝ අප්පසන්නෝ තං සද්ධං පසන්නං ඒවං වදෙය්‍යා: අත්ථි බෝ හෝ මණ්ඩකා නාම විජ්ජා. තාය සෝ භික්ඛු පරසත්තානං පරපුග්ගලානං විත්තමිපි ආදිසති චේතයිකමිපි ආදිසති විතක්කිතමිපි ආදිසති විචාරිතමිපි ආදිසති: ඒවමිපි තේ මනෝ, ඉත්ථමිපි තේ මනෝ, ඉතිපි තේ විත්තන්ති. තං කිං මඤ්ඤසි කේවඨස්ස? අපි නු සෝ අස්සද්ධෝ අප්පසන්නෝ තං සද්ධං පසන්නං ඒවං වදෙය්‍යා?”ති. “වදෙය්‍යා හන්තේ”ති. ඉමං බෝ අහං කේවඨස්ස ආදේසනා පාටිභාරියෝ ආදීනවං සම්පස්සමානෝ ආදේසනාපාටිභාරියේන අට්ටියාමි හරායාමි ජගුච්ඡාමි.

එතකොට ඒ ගැන පැහැදුන සද්ධාවන්ත කෙනා ශ්‍රද්ධාරහිත ව නො පැහැදුනු සිතින් සිටින තවත් කෙනෙකුට වික දැනුම් දෙනවා. හවත්ති, ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ ගේ මහා ඉර්ධමත් බව, මහානුභාව ඇති බව ආශ්චර්ය යි. හවත්ති, පුදුම සහගත යි. මේ ඒ හික්ෂුච “ඔබේ මනස මේ විදිහ යි. ඔබේ මනස මේ විදිහටත් තියෙනවා. ඔබේ සිත මේ විදිහ යි” කියල පිටස්තර උදවිය ගේ, පිටස්තර පුද්ගලයන් ගේ සිත ද හෙළිදරව් කරන හැටි, සිතේ ස්වභාවයන් ද හෙළිදරව් කරන හැටි, විතර්ක කරන දේත් හෙළිදරව් කරන හැටි, හිත හැසිරෙන හැටිත් හෙළිදරව් කරන හැටි මං දැක්කා නෙව. එතකොට සද්ධා රහිත වූ නො පහන් වූ කෙනා අර ශ්‍රද්ධාවන්ත පහන් වූ කෙනාට මෙහෙම කියන්නට පුළුවනි. “හවත මණ්ඩකා කියලත් විජ්ජාවක් තියෙනවා නෙව. ඒ හික්ෂුච “ඔබේ මනස මේ විදිහ යි. ඔබේ මනස මේ විදිහටත් තියෙනවා. ඔබේ සිත මේ විදිහ යි” කියල පිටස්තර උදවිය ගේ, පිටස්තර පුද්ගලයන් ගේ සිත ද හෙළිදරව් කරන්නේ, සිතේ ස්වභාවයන් ද හෙළිදරව් කරන්නේ, විතර්ක කරන දේත් හෙළිදරව් කරන්නේ, හිත හැසිරෙන හැටිත් හෙළිදරව් කරන්නේ ඔය විජ්ජාවෙන් තමයි කියල. පින්වත් කේවඨස්ස, ඒ ගැන ඔබ කුමක් ද

හිතන්නේ? ඒ සද්ධා රහිත වූ නො පහන් පුද්ගලයා අර සැදැහැවත් පැහැදුනු කෙනාට ඔය විදිහට කියාවි නේද? “ස්වාමීනී, එහෙම කියාවි නම් තමයි.” “පින්වත් කේවඩ්ඪ, ආදේශනා ප්‍රාතිහාර්යයේ තිබෙන ඔය දෝෂය දැකල තමයි මං ආදේශනා ප්‍රාතිහාර්යය ගැන අකමැති වෙන්නේ. ලජ්ජා වෙන්නේ. පිළිකුල් කරන්නේ. “

9. කතමඤ්ච කේවඩ්ඪ අනුසාසනීපාටිභාරියං? ඉධ කේවඩ්ඪ හික්ඛු ඒවමනුසාසනි: ඒවං චිතක්කේථ, මා ඒවං චිතක්කයිත්ථ, ඒවං මනසිකරෝථ, මා ඒවං මනසාකත්ථ, ඉදං පජ්ඣථ, ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරංඝාති. ඉදම්පි වුච්චති කේවඩ්ඪ අනුසාසනීපාටිභාරියං.

9. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අනුශාසනා ප්‍රාතිහාර්යය කියන්නේ මොකක් ද? පින්වත් කේවඩ්ඪ, මෙහිලා හික්ඛු මේ විදිහට අනුශාසනා කරනවා. “මේ අයුරින් කල්පනා කරන්න. මේ අයුරින් කල්පනා කරන්න එපා. මේ විදිහට මෙනෙහි කරන්න. මේ විදිහට මෙනෙහි කරන්න එපා. මේ දේ අත්හරින්න. මේ දේ උපදවා ගෙන වාසය කරන්න” කියල. පින්වත් කේවඩ්ඪ, මේකට තමයි අනුශාසනා ප්‍රාතිහාර්යය කියල කියන්නේ.

10. පුන ච පරං කේවඩ්ඪ ඉධ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා ස-ජිකත්වා පච්චේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

10. පින්වත් කේවඩ්ඪ, තවදුරටත් කියනවා නම්, මෙහි අරහත් වූ, සම්මාසම්බුද්ධ වූ, විජ්ජාවරණසම්පන්න වූ, සුගත වූ, ලෝකවිදු වූ, අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

11. තං ධම්මං සුඤ්ඤාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජානෝ. සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතේ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බ්බාධෝ සරාවාසෝ රජෝපථෝ. අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිපුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං වරිතං. යන්ත්‍රානාහං කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජේය්‍ය”න්ති. සෝ අපරේන සමයේන අප්පං වා භෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තං වා භෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙන්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ජාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛ-සංවරසංවුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මවචකම්මේන සමන්තාගෝ කුසල්ලෙන, පරිපුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, භෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤඤේන සමන්තාගතෝ සන්තුට්ඨෝ.

එකකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිපුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කාරණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා ම කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවාගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ භෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ භෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නෑදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නෑදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවාගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා වච්ඤාකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකු දොරටු ඇතුළු

ඉන්නවා. නුවණින් සළකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

12. කථඤ්ච කේවඨස්ස භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ කේවඨස්ස භික්ඛු පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිච්චරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතභිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චරතෝ හෝති. දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභුතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචරී හෝති. ආරාචාරී චිරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චරතෝ හෝති. ස-චවාදී ස-චසන්ධෝ ථේතෝ ප-චයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. පිසුණං වාචං පහාය පිසුණාය වාචාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්ථා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසං හේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්ථා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසං හේදාය. ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සංභිතානං වා අනුප්පදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිච්චරතෝ හෝති. යා සා වාචා තේළා කණ්ණසුඛා පේමනියා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං. සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිච්චරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී, නිධානවතිං වාචං භාසිතා හෝති කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසඤ්භිතං. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

12. පින්වත් කේවඨස්ස, භික්ෂුව සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් කේවඨස්ස, මෙහි භික්ෂුව සතුන් මැරීම අත්හැරදාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඬු මුගුරු අත් හැරදාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පවට ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවත්ත වෙනවා, සියවි ප්‍රාණින් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. නුදුන් දේ ගැනීම අත්හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. අබ්‍රහ්මචාරී බව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මෙමුන සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. බොරු කීම අත් හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථිරව

පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. කේලාම් කීම අත්හැරලා කේලාම් කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙතැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නෙ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙතැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වූවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වූවන් හා වාසයට කැමතියි. සමගි වූවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වූවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල්යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. විනය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාඩුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

13. බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඒකහත්තිකෝ රත්තුපරතෝ පටිච්චරතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිතවිසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිච්චරතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඡාතරුපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ආමකධක්ඛ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ආමකමංසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉත්ථිකුමාරික-පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. අජේළකපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. හත්ථිගවාස්සවළවාපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දුක්ඛයා පභිණ්ණමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චරතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුට-මානකුටා පටිච්චරතෝ හෝති. උක්කෝටනවක්ඛන්තිකතිසාවියෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරාමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

13. පැලවෙන බීජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල හෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇඟපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝසහෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළහෙළදාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාල දේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම, ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

14. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං බීජගාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යට්ඨං: මූලබීජං බන්ධබීජං ඵචබීජං අග්ගබීජං බීජබීජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා බීජගාමභුතගාමසමාරම්භා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

14. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දූන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මූලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳලීම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

15. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං චත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

15. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා නියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා නියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි චේතත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

16. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූෂ්ණං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝපනකං හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාබ්‍යුහං අණ්කදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

16. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදීල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තල ගසා නැටීම්, චේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අස්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි

දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

17. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජීන්වා තේ ඵ්වරුපං සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංක්කං මොක්ඛචිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා සුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

17. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිත දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

18. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජීන්වා තේ ඵ්වරුපං උ-වාසයනමහාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං චිත්තකං පට්ඨකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඵ්කන්තලෝමිං කට්ඨස්සං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණං කාදලිමිගපවර-ප-වත්ථරණං සඋත්තර-ඡදං උහතෝලෝභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

18. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත්

වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාන්සි පුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙත්තම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒ මත නැටිය හැකි එළු ලොම්ත් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමින් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

19. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡීත්වා තේ ඵ්වරූපං මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අක්ඡනං මාලාවිලේපනං මුඛචූණ්ණකං මුඛලේපනං හත්ථබන්ධං සිබාබන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං බග්ගං ඡත්තං චිත්‍රපාහනං උණ්හිසං මණ්ඨං වාළච්ඡන්තිං විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරූපා මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මි'.

19. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් නෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුඟුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගෑම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම. විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපත සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

20. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං චෝරකථං මහාමත්තකථං සේනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අන්තකථං පානකථං වත්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගන්ධකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉන්ථීකථං පුරිසකථං (කුමාරකථං කුමාරිකථං) සූරකථං විසිඛාකථං කුම්භට්ඨානකථං පුඛ්ඛපේතකථං නානත්තකථං ලෝකක්ඛායිකං සමුද්දක්ඛායිකං ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

20. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, (කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා) ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

21. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානසි. අහං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිනයං ආජානිස්සසි? මි-ඡාපට්ඨන්තෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨන්තෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ඡා අවච. ප-ඡා වචනීයං පුරේ අවච. ආවිණ්ණං තේ විපරාවත්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. වර වාදප්පමොක්ඛාය. නිබ්බේදේහි වා ස- පභෝසිති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිච්චතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

21. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම විනය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම විනය දන්නේ, ආ.. එහෙම ද එකකොට නුඹද මේ ධර්ම විනය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩ පිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිවයුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිවයුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළනවා. මා විසින් නුඹට වාද නංවලයි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

22. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගමනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං ඛත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ජ. අමුත්‍රාග-ජ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඒවරුපා දුතෙය්‍යපභිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

22. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණ්ඩිත පණක් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණ්ඩිතය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩිත පණක් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ පණ්ඩිත පණක් ගෙනයන ගිහියන් ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

23. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ කුහකා ව හොත්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිප්පේසිකා ව ලාභේන ව ලාභං නිජ්ඣිංසිකාරෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

23. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම, කොදොල් කිරීම, නැති ගුණ කීම ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහකකමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

24. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථිදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුසික-ජින්නං අග්ගිහෝමං දබ්බිහෝමං ථුසිහෝමං කණහෝමං තණ්ඩුලහෝමං සප්පිහෝමං තේලහෝමං මුඛහෝමං ලෝහිතහෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුච්ඡා බත්තවිජ්ජා සිව්ච්ඡා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ජධානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

24. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උප්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මීයන් කෑ වස්ත්‍ර බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතු වලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොකරැයි) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂික විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද රිකල විද අරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන්

ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

25. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්ථරූපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යාපීදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං චත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසිලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අජලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණණ්කාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්ථරූපාය තිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

25. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඬුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිකල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔවුන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුන්නන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

26. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං නිය්‍යානං භවිස්සති. රඤ්ඤං අනියානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං උපයානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං අපයානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං ජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රඤ්ඤං ජයෝ භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රඤ්ඤං පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ භවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

26. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬෙ වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතින් රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් ආපසු නුවරට ඇතුල්වීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් කල් ගෙවනවා. මේවැනි දෙයින් මේවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඬෙ වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

27. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: වන්දග්ගාහෝ භවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ භවිස්සති, නක්ඛන්තග්ගාහෝ භවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පඨගමනං භවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පඨගමනං භවිස්සති, නක්ඛන්තානං පඨගමනං භවිස්සති, නක්ඛන්තානං උප්පඨගමනං භවිස්සති, උක්කාපාතෝ භවිස්සති, දිසාධාහෝ භවිස්සති, භුමිවාලෝ භවිස්සති, දේවදුන්ද්‍රහි භවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං

හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ චන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ නක්ඛන්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ උක්කාපාකෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දිසාඛාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ භූමිචාලෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති චා ඉති ඵ්වරූපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

27. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින චන්ද්‍රග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. චන්ද්‍ර ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමහ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිහිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල් වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරක්ෂිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

28. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථීදං: සුඛිබ්බට්ඨිකා භවිස්සති, දුඛිබ්බට්ඨිකා භවිස්සති, සුභික්ඛං භවිස්සති, දුඛික්ඛං භවිස්සති, ඛේමං භවිස්සති, භයං භවිස්සති, රෝගෝ භවිස්සති, ආරෝග්‍යං භවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

28. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඛල වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී සුභික්ෂාව ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් එලාඑල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර ආදී කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙඛල වූ කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

29. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථීදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගඛිභකරණං ජීවිහා-නිත්ථමිහනං හනුසංහන්තං හත්ථාගිජ්ජපනං හනුජ්ජපනං කණ්ණජ්ජපනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-වුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අඛිභුජ්ජලනං සිරිවිහායනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

29. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඛල වූත් කිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට

නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළුවී නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණණාඩියෙන් හූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

30. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාඡීවේන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං: සන්නිකම්මං පණ්ඩිකම්මං භූතකම්මං භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සිසවිරේවනං කණ්ණකේලං නෙත්තතප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලභේසජ්ජානං අනුප්පාදානං විසධිතං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාඡීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි'ස්ස භෝති සීලස්මි.

30. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම, පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම. වතුර මතුරා මුණ සේදවීම. වතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සැදීම, ප්‍රති අංජන සැදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ළඳරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථිකයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

31. ස ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, ඛත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-චත්ථිකතෝ. ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

31. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒ භික්ෂුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔටුනුපළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඔන්න විදිහට යි භික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

32. කථඤ්ච කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ කේවඩ්ඪ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තභ්ගාහි හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනභ්ගාහි. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝත්තෙන සද්දං සුත්වා සාණේන ගන්ධං සායිත්වා ජීවහාය රසං සායිත්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං චූසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තභ්ගාහි හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනභ්ගාහි. යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති. ඒවං ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

32. පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන් ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් කේවඩ්ඪ, මෙහිලා භික්ෂුව ඇසින් රූප

දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොම්නසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. ඇස රැක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක් ආශ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොම්නසත් පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස පිළිපදිනවා. මනස රැක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව ජීව්‍යා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, හික්ෂුව අකුසලයෙන් වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

33. කථඤ්ච කේවඩ්ඪ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති? ඉධ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සංසාරිපත්තව්වරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති. අසිතේ ජිතේ බායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-චාරපස්සාවකම්මේ සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ ධීතේ නිසින්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං ඛෝ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

33. පින්වත් කේවඩ්ඪ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් කේවඩ්ඪ, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී, පානය කරද්දී, අනුභව කරද්දී, රස විඳිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කලාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් කේවඩ්ඪ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

34. කථංඤ්ච කේවඨස්ස, භික්ඛු සන්තුට්ඨො හෝති? ඉධ කේවඨස්ස භික්ඛු සන්තුට්ඨො හෝති කායපරිහාරියේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි කේවඨස්ස, පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරොව ඩේති, ඵ්වමේව ඛෝ කේවඨස්ස, භික්ඛු සන්තුට්ඨො හෝති කායපරිහාරියේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඵ්වං ඛෝ කේවඨස්ස, භික්ඛු සන්තුට්ඨො හෝති.

34. පිත්ථත් කේවඨස්ස, භික්ඛු උද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පිත්ථත් කේවඨස්ස, මෙහිලා භික්ඛු කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පිත්ථත් කේවඨස්ස, ඔය අයුරින් ම භික්ඛු කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පිත්ථත් කේවඨස්ස, භික්ඛු උද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

35. සෝ ඉමිනා ච අරියේන සීලක්ඛන්ධේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන ඉන්ද්‍රියසංචරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ච අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කත්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජීත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

35. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංචරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ උද දෙයින් සතුටුවීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (ඵචුති තැනක) පළඟක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසීවෙනවා.

36. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පභාය විගතාභිජ්ඣෙධන -තසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. ඛ්‍යාපාදපඥෝසං පභාය අඛ්‍යාපන්තචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණහූතභිතානුකම්පී. ඛ්‍යාපාදපඥෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථීනමිද්ධං පභාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති අලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථීනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය අනුද්ධනෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්තචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ණ පභාය තිණ්ණවිචිකි-ණෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ණාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

36. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරඟ වේර ආදිය අත්හැර තරඟ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරඟ වේර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

37. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙය්‍යං, සෝ යානි ච පෝරාණානි ඉණමූලානි තානි ච ඛ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා චස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣංසු. සෝහං යානි ච පෝරාණානි ඉණමූලානි තානි ච ඛ්‍යන්තිඅකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

37. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එතකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි

ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

38. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං චස්ස න-ඡාදෙය්‍ය, න චස්ස කායේ බලමත්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-වෙය්‍ය, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා චස්ස කායේ බලමත්තා, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ඡාදේසි. න චස්ස මේ ආසි කායේ බලමත්තා. සෝමහි ඒතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ඡාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමත්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

38. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රියයි. ඔහු ගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රියයි. මගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

39. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පුරිසෝ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා බන්ධනාගාරා මු-වෙය්‍ය සොත්ථිතා අබ්බයේන න චස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ බන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝමහි ඒතරහි තම්හා බන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිතා අබ්බයේන. තත්ථි මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

39. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක බන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා.

“මං ඉස්සර හිරගෙදරක බන්ධනයකට අනු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

40. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝමිහි ඒතරහි තම්හා දාසඛ්‍යා මුත්තෝ අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

40. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතුනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

41. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාර-ද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුබ්භික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුපාපුණෙය්‍ය බ්බමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඒවමස්ස: “අහං බෝ පුබ්බේ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජිං දුබ්භික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝමිහි ඒතරහි තං කන්තාරං නිණ්ණෝ සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ බ්බමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

41. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර

ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

42. ඒවමේව බෝ කේවඩ්ඪ, හික්බු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා ඛන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඒවං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පභීණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා ඛන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජිස්සං, යථා බේමන්තභූමිං ඒවමේව බෝ කේවඩ්ඪ හික්බු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පභීණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

42. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්ත ඒ විදිහම යි. හික්බුවත් (කලින්) ණයක් ගන්නා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්ත ඒ විදිහමයි හික්බුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

43. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභීණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ඡායති. පමුදිතස්ස පීති ඡායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ විත්තං සමාධියති.

43. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිඳෙනවා. සංසිඳුනු කයින් යුතු ව සැපක් විඳිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

44. සෝ විවි-වෙ කාමෙහි විවි-ව අකුසලේහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

61. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විචේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

45. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ දක්ඛෝ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයවුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්පෝසකං පරිප්පෝසකං සන්තෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි සේනභානුගතා සේනභපරේතා සන්තර්ඛාහිරා පුටා සේනහේන න ව පග්ගරණි. ඒවමේව ඛෝ මාණව භික්ඛු ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විචේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

45. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නභවන) දක්ෂ නභවන්නෙක් හෝ නභවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝභ බඳුනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එකකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නභන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරීලා තියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙත් නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යමපි කේවඩ්ඪ භික්ඛු විවිච්චේව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලේහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විචේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං විචේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති

පරිපූරේති පරිප්පරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පිතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති, ඉදමපි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

පින්වත් කේවඨස්ස, භික්ෂුව කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විවේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති යම් පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

46. පුන ව පරං කේවඨස්ස භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣාත්තං සම්පසාදනං -තෙසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පිතිසුඛෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පිතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

46. පින්වත් කේවඨස්ස, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

47. සෙය්‍යථාපි කේවඨස්ස උදකරහදෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ ව න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුපච්චෙ-ජෙය්‍ය, අථ බෝ තම්භා ව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජිත්වා තමේව උදකරහදං සීතේන වාරිතා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපූරෙය්‍ය පරිප්පරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස සීතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස. ඒවමේව බෝ කේවඨස්ස භික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන පිතිසුඛෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පිතිසුඛෙන අප්පුටං හෝති.

47. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් තියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සත් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙච්ඞ ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ෂු විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං චේතසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති යම් දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

48. පුන ව පරං කේවඩ්ඪ භික්ෂු පීතියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යනතං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති, තං තතියං කධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිජපීතිකේන සුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිජ්ජරති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස නිජපීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

48. පින්වත් කේවඩ්ඪ, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරනය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

49. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ උප්පලිතියං වා පදුමිතියං වා පුණ්ඩරීකිතියං වා අප්පේක-වානි උප්පලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරීකානි වා උදකේ ජාතානි උදකේ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති, තානි යාව වග්ගා යාව ව මූලා සිතේන වාරිතා අභිස්සන්තානි පරිස්සන්තානි පරිපූරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරීකානං වා සිතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස. ඒවමේව බෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපූරේති පරිප්පරිති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

49. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදු නෙළුම් විලක හෝ ඇතුම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එකකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මුල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැනම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඔය විඳිනම යි. භික්ෂුව මේ කය ම ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ප්‍රීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ඛු පීතියා ව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ව විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති, යං තං අරියා ආවික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති,

සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව ජීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, යම් ඒ තුන්වන ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම ජීති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජීති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

50. පුන ව පරං කේවඩ්ඪ භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ පුරිසෝ විදානේන වත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස විදානේන වත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙන චේතසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්ච සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙන චේතසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

50. පින්වත් කේවඩ්ඪ, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොමනස් දොමනස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වේනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාඩි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එකකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ වගේ ම යි භික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිකිත් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා සුඛබ්බෙව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්ථා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොමනස් දොමනස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති යම් සතර වෙනි ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාසී වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නෙන් ඔහු ගේ සමාධිය ට ම යි.

51. පුනචපරං කේවඩ්ඪ සෝ භික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඵ්ථං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රූපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මානා-පෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපචයෝ අනි-වු-ඡාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

51. පින්වත් කේවඩ්ඪ, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාණවර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත ම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

52. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, මණ්ඩ වෙළුරියෝ සුහෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ,

තත්‍රස්ස සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-චචෙක්ඛෙය්‍යා: “අයං ඛෝ මණි වෙචරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ජෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රිදං සුත්තං ආවුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති. ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතුපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඒවං පජානාති: “අයං ඛෝ මේ කායෝ රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මාතෘපෙත්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපචයෝ අනි-වු-ජාදනපරිමද්දනභේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්ඳධ”න්ති.

70. පින්චත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝඪි මාණ්ඩ්‍යයක් තියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳයි. ඉතාම ප්‍රසන්නයි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඩුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෛරෝඪි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳයි. ඉතාම ප්‍රසන්නයි. පිච්ඡුරු යි. මැණිකක තිබිය යුතු හැම දෙයක් ම තියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රත්වත් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඩුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා තියෙනවා” කියලා. පින්චත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය චනාභී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මච්ඡියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීමවලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල.

53. යමපි කේවඨස්ස භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ
ඵ්වං පජානාති ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ
පටිබද්ධන්ති, ඉදමපි ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

53. පින්වත් කේවඨස්ස, භික්ඛුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට
..... මේ විදිහට දැන ගන්නවා මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද
පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. මෙය
අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

54. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ
විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං
කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්භා
කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රූපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගි
අභිනින්නදියං, සෙය්‍යථාපි කේවඨස්ස පුරිසෝ මුඤ්ජම්භා ඉසිකං පවාහෙය්‍ය.
තස්ස ඵ්වමස්ස: අයං මුඤ්ජෝ අයං ඉසිකා. අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ, අඤ්ඤා ඉසිකා.
මුඤ්ජම්භාත්ථේව ඉසිකා පබාළ්භාති. සෙය්‍යථාපි වා පන කේවඨස්ස පුරිසෝ
අසිං කෝසියා පවාහෙය්‍ය, තස්ස ඵ්වමස්ස “අයං අසි, අයං කෝසි, අඤ්ඤෝ
අසි, අඤ්ඤා කෝසි, කෝසියාත්ථේව අසි පබාළ්භෝ”ති. සෙය්‍යථාපි වා පන
කේවඨස්ස, පුරිසෝ අහිං කරණධා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵ්වමස්ස: අයං අහි, අයං
කරණධෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤෝ කරණධෝ, කරණධාත්ථේව අහි
උබ්භතෝ”ති. ඵ්වමේව ඛෝ කේවඨස්ස භික්ඛු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ
පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ
ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති
අභිනින්නාමේති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රූපිං
මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනින්නදියං.

54. ඔහු (ඵ් භික්ඛුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ
විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර
වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත ම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි
සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක්
විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඵ් දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින්
ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති
රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. පින්වත් කේවඨස්ස, ඵ්ක මේ
වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජනණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා.
එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ මුඤ්ජනණ ගස යි, මේ තණ ගොබය

යි. එතකොට මුඤ්ජනණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජනණ ගසෙන් ම යි තණ ගොබය ඇදල ගත්තේ කියලා. පින්වත් කේවඨස්ස, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එතකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් කේවඨස්ස, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයිපෙට්ටිය. එතකොට නයා අනෙකක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් කේවඨස්ස, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

යම්පි කේවඨස්ස හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ අඤ්ඤං කායං අභිනිමිත්තාති රූපීං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනිත්ථියං, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤාය.

පින්වත් කේවඨස්ස, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

55. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනිත්තාමෙති. සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝපි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධාපි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආවිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුඩ්ඛං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානෝ ග-ණි, සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේපි පල්ලංකේන කමති, සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි

වන්දිමසුරියෝ ඒවංමනිද්ධිකෝ ඒවංමභානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

55. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්ට සලස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමත්, උඩට මතු වීමත් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළභක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මභානුභාව ඇති හිරු සදූ පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

56. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, දක්ඛෝ කුම්භකාරෝවා කුම්භකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන කේවඩ්ඪ, දක්ඛෝ දන්තකාරෝවා දන්තකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන කේවඩ්ඪ, දක්ඛෝ සුවණ්ණකාරෝවා සුවණ්ණකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය; ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-වනුහෝති, ඒකෝපි හුත්වා බහුධා හෝති යාව බ්‍රහ්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති.

56. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැට්ටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ

ආකාරයේ බඳුන් හඳුන්වා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් කේවඨ්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙක් හෝ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇත්දතක යම් ම ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයම් හඳුන්වා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් කේවඨ්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රන්ක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හඳුන්වා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් කේවඨ්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉරිධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

යම්පි කේවඨ්ඨ භික්ෂු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ යාව භ්‍රන්මලෝකාපි කායේන වසං වත්තේති, ඉදම්පි'ස්ස භෝති පඤ්ඤය.

පින්වත් මාණවකය, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

57. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උහෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව යේ දුරේ සන්තිකේ ව. සෙය්වාපි කේවඨ්ඨ, පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපටිපත්තෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දම්පි මුදිංගසද්දම්පි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දම්පි, තස්ස ඒවමස්ස: හේරිසද්දෝ ඉතිපි මුදිංගසද්දෝ ඉතිපි සංඛපණ්‍යවදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉතිපි. ඒවමේව ඛෝ කේවඨ්ඨ භික්ෂු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනීහරති

අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්ත-
මානුසිකාය උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව යේ දුරේ සන්තිකේ ව.

57. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්ත ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා.

58. යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ෂු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ව මානුසේ ව යේ දුරේ සන්තිකේ ව, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

58. පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ළඟ ශබ්දයන් අසනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

59. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං

චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සද්දෝසං වා චිත්තං සද්දෝසං චිත්තන්ති පජානාති, චිතද්දෝසං වා චිත්තං චිතද්දෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

59. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චිතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුණු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

60. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, ඉත්ථි වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුචා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ඡේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-චචෙක්ඛමානෝ සකණ්ණිකං වා සකණ්ණිකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ණිකං වා අකණ්ණිකන්ති ජානෙය්‍ය. ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණේ විගතුපක්කිලේසේ මුදුතුතේ කම්මනියෝ යීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං වා චිත්තං මහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං වා චිත්තං සඋත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං වා චිත්තං සමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං වා චිත්තං විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

60. පිත්ථත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්නට කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එතකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. පිත්ථත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ඛුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතේ පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත චිතමෝහී

සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත විසිරුණු සිත සමාධිමත් සිත සමාධි රහිත සිත නො දියුණු සිත දියුණු සිත එකඟ වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

61. යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ඛු ඵං සමාහිතේ චිත්තේ අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, ඉදම්පි 'ස්ස හෝති පඤ්ඤාය.

61. පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ඛුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

62. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියෝ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සුඛිබ්බෙතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකවිහිතං සුඛිබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඵ්කම්පි ජාතිං, ද්වේපි ජාතියෝ, තිස්සෝපි ජාතියෝ, චතස්සෝපි ජාතියෝ, පඤ්චපි ජාතියෝ, දසපි ජාතියෝ, විසම්පි ජාතියෝ, තිංසම්පි ජාතියෝ, චත්තාරිසම්පි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසම්පි ජාතියෝ, ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිසතසහස්සම්පි; අනේකේපි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේපි විවට්ටකප්පේ, අනේකේපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵංනාමෝ ඵංගොත්තෝ ඵංවණ්ණෝ ඵවමාහාරෝ ඵංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඵංනාමෝ ඵංගොත්තෝ ඵංවණ්ණෝ ඵවමාහාරෝ ඵංසුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵවමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං සුඛිබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

62. ඔහු (ඵ් භික්ඛුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි.

ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ටවිවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිව්වේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකයේ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිත ව සවිස්තර ව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

63. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ පුරිසෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය තම්භාපි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ජෙය්‍ය. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ජෙය්‍ය. තස්ස ඒවමස්ස: අහං බෝ සකම්භා ගාමං අමුං ගාමං ආග-ජිං තත්‍ර ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භාපි ගාමා අමුං ගාමං අග-ජිං තත්‍රාපි ඒවං අට්ඨාසිං ඒවං නිසීදිං ඒවං අභාසිං ඒවං තුණ්හි අහෝසිං. සෝමහි තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝති. ඒවමේව බෝ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු ඒවං සමාහිතෝ චිත්තෝ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණෝ විගතූපක්කිලේසෝ මුදුහුනෝ කම්මනියේ ධීතෝ ආනෙඤ්ජපත්තෝ පුබ්බේතිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඒකම්පි ජාතිං, ද්වේපි ජාතියෝ, තිස්සෝපි ජාතියෝ, චතස්සෝපි ජාතියෝ, පඤ්චපි ජාතියෝ, දසපි ජාතියෝ, විසම්පි ජාතියෝ, තිංසම්පි ජාතියෝ, චත්තාරිසම්පි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසම්පි ජාතියෝ, ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිසතසහස්සම්පි; අනේකේපි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේපි විවට්ටකප්පේ, අනේකේපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඒවං නාමෝ ඒවංගොත්තෝ ඒවංචණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රාපාසිං ඒවංනාමෝ ඒවංගොත්තෝ ඒවංචණ්ණෝ ඒවමාහාරෝ ඒවංසුබ්දක්ඛපට්ඨංවේදී ඒවමායුපරියන්නෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්නෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති.

63. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මං මගේ ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙකුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කථාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඩව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමටම නැවත ආවා” කියලා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මාදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විචට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ටවිචට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකයේ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිත ව සවිස්තර ව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

යම්පි කේවඩ්ඪ භික්ෂු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ
 අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, ඉදම්පි’ස්ස භෝති පඤ්ඤය.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

64. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මපභේ සත්තේ පජානති: ඉමේ චන භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ චා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුවරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුවරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුවරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හිතේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මපභේ සත්තේ පජානාති.

64. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චුත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ භවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ භවත් සත්වයන් කයින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිටු වෙලා, සම්දිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ

සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

65. සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, මජ්ඣේ සිංඝාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ චක්ඛුමා සුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පටිසන්නේ’පි නික්ඛමන්නේ’පි රථියා විනිසඤ්චරන්නේ’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්නේ’පි, තස්ස ඵ්ථමස්ස: ඒතේ මනුස්සා ගේහං පටිසන්නි. ඒතේ නික්ඛමන්නි. ඒතේ රථියා විනිසඤ්චරන්නි. ඒතේ මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්නානි. ඵ්ථමේව බෝ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදාතේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජස්පත්තේ සත්තානං චුතුපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උපපජ්ජමානේ හීතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති: ඉමේ චත භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ණාදිට්ඨිකා, මි-ණාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ චා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුචරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස භේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උපපජ්ජමානේ හීතේ පණිතේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

65. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත

පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එකකොට ඒ හික්ෂු ව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුචරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මදිටු වෙලා, සම්මදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

66. යම්පි කේවඩ්ඪ හික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ සුගතේ දුගතේ යථාකම්මූපගේ සත්තේ පජානාති, ඉදම්පි 'ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

66. පින්වත් කේවඩ්ඪ, හික්ෂු ව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

67. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණං චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝති

යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවාති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති. තස්ස ඵ්ථං ජාතතෝ ඵ්ථං පස්සතෝ කාමාසවාපි චිත්තං විමු-චති භවාසවාපි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති. බිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

67. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්තා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ හික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

සෙය්‍යථාපි කේවඩ්ඪ, පබ්බතසංඛෙපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ තීරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්’පි සක්ඛරකයලම්’පි ම-ජගුම්බම්’පි වරන්තම්’පි තිට්ඨන්තම්’පි. තස්ස ඵ්ථමස්ස: අයං බෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ

අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා'පි සක්ඛරකද්දා'පි ම-ඡගුම්බා'පි වරන්ති'පි තිට්ඨන්තිපී'ති. ඒවමේව ඛෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මතියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛතිරෝධෝති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛතිරෝධගාමීති පටිපදාති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවාති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවතිරෝධෝති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවතිරෝධගාමීති පටිපදාති යථාභූතං පජානාති.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳයි. හරිම ප්‍රසන්නයි. කැළඹිලා නෑ. එතැන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකිනට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලිති, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල. පින්වත් කේවඩ්ඪ, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

තස්ස මේ ඒවං ජානතෝ ඒවං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති
භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුක්තස්මිං
විමුක්තමිති ඤාණං හෝති ඛිණා ජාති, චූසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං,
නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම
ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස්
වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස්
වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය
සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි
අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

යම්පි කේවඨස්ස භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ කතං
කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤාය.

පින්වත් කේවඨස්ස, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට
.....කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන්
ම දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

68. ඉදං චූචිචති කේවඨස්ස අනුසාසනීපාටිභාරියං. ඉමානි බෝ කේවඨස්ස
තීණි පාටිභාරියානි මයා සයං අභිඤ්ඤාය සච්ඡිකත්වා පච්චේදිතානි.

68. පින්වත් කේවඨස්ස, අනුශාසනා ප්‍රාතිභාරියය කියල කියන්නේ
මේකට යි. පින්වත් කේවඨස්ස, මා ස්වකීය විශිෂ්ඨ වූ නුවණින් ම සාක්ෂාත්
කර ගෙන යි මේ ත්‍රිවිධ වූ ප්‍රාතිභාරියයන් දේශනා කරල තියෙන්නේ.

69. භුතපුබ්බං කේවඨස්ස ඉමස්මිඤ්ඤේව භික්ඛුසංඝේ අඤ්ඤතරස්ස
භික්ඛුනෝ ඒවං චේතසෝ පරිචිතක්කෝ උදපාදි: කත්ථ නු බෝ ඉමේ
චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතු
ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අථ බෝ සෝ කේවඨස්ස භික්ඛු
තථාරුපං සමාධිං සමාපජ්ජී, යථා සමාහිතේ චිත්තේ දේවයානියෝ මග්ගෝ
පාතුරහෝසි. අථ බෝ සෝ කේවඨස්ස භික්ඛු යේන වාතුම්මහාරාජිකා දේවා
තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා වාතුම්මහාරාජිකේ දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ
නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති,
සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතු?ති. ඒවං චූත්තේ
කේවඨස්ස වාතුම්මහාරාජිකා දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචු: මයම්පි බෝ භික්ඛු

න ජානාම යන්ටීමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අන්ටී ඛෝ භික්ඛු චත්තාරෝ මහාරාජානෝ අමිහේහි අභික්කන්තතරා ව පණ්ණතරා ව. තේ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍යුං යන්ටීමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

69. පින්වත් කේවඨස්ස, මේක කලින් වෙච්ච දෙයක්. මේ භික්ඛු සංඝයා අතර ම ඉන්න එක්තරා භික්ඛුවකට මෙවැනි චිත්ත පරිචිතර්කයක් උපන්නා. ඒ කියන්නේ “මේ පඨව් ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. ඉතින් පින්වත් කේවඨස්ස, ඒ භික්ඛුව සමාහිත සිතින් ඉර්ධියෙන් දෙව්ලොව යා හැකි මගක් පහළ වෙනවා නම්, එබඳු ආකාර වූ සමාධියක් ඇති කර ගන්නා. පින්වත් කේවඨස්ස, ඒ භික්ඛුව වාතුම්මහාරාජික දෙවියන් කරා ගියා. ගිහින වාතුම්මහාරාජික දෙවියන් හට ඔය කාරණය කිව්වා. “ඇවැත්නි, මේ පඨව් ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, වාතුම්මහාරාජික දෙව්වරු අර භික්ඛුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් භික්ඛුව, අපි වුණත් “මේ පඨව් ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ඛුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ සතරවරම් දිව්‍ය රාජවරු ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පඨව් ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

70. අථ ඛෝ සෝ කේවඨස්ස භික්ඛු යේන චත්තාරෝ මහාරාජනෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා චත්තාරෝ මහාරාජේ ඒතදවෝච: කන්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති?

70. පින්වත් කේවඨස්ස, එතකොට ඒ භික්ඛුව සතරවරම් දිව්‍යරාජවරුන් ළඟට ගියා. ගිහින සතරවරම් දිව්‍ය රාජවරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨව් ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල.

71. ඒවං. චූත්තේ කේවඨස්ස චත්තාරෝ මහාරාජානෝ තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයම්පි බෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි බෝ භික්ඛු තාවතිංසා නාම දේවා අම්භේභි අභික්කන්තතරා ච පඤ්ඤතරා ච. තේ බෝ ඒතං ජානෙය්‍යං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

71. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, සතරවරම් දිව්‍යරාජවරු අර භික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රුප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ තවතිසා නම් දෙව්වරු ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

72. අප බෝ සෝ කේවඨස්ස භික්ඛු යේන තාවතිංසා දේවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා තාවතිංසේ දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං. චූත්තේ කේවඨස්ස තාවතිංසා දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයම්පි බෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි බෝ භික්ඛු සක්කෝ නාම දේවානම්නදෝ අම්භේභි අභික්කන්තතරෝ ච පඤ්ඤතරෝ ච. සෝ බෝ ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

පින්වත් කේවඨස්ස, එතකොට ඒ භික්ෂුව තවතිසා නම් දෙව්වරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් තවතිසා නම් දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, තවතිසා නම් දෙව්වරු අර භික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම

නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් හික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ ශක්‍ර නම් දේවෙන්ද්‍රයා ඉන්නවා. උන්නාන්සේ නම් මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

73. අප බෝ සෝ කේවඩ්ඪ හික්ඛු යේන සක්කෝ දේවානම්න්දෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා සක්කං දේවනම්න්දං ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං චූත්තේ කේවඩ්ඪ සක්කෝ දේවානම්න්දෝ තං හික්ඛුං ඒතදවෝච: අහම්පි බෝ හික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි බෝ හික්ඛු යාමා නාම දේවා අමිහේහි අහික්කන්තතරා ච පණීතතරා ච. තේ බෝ ඒතං ජානෙය්‍යං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

73. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ හික්ෂුව ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයා ළඟට ගියා. ගිහිත් ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයාට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, ශක්‍ර දේවෙන්ද්‍රයා අර හික්ෂුවට මෙහෙම කීව්වා. “අනේ! පින්වත් හික්ෂුව, මම වුණත් “මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් හික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ යාම නම් දෙව්වරු ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

74. අප බෝ සෝ කේවඩ්ඪ හික්ඛු යේන යාමා දේවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා යාමේ දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං චූත්තේ කේවඩ්ඪ යාමා දේවා තං හික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයම්පි බෝ හික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ

මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතා ආපෝධාතා තේජෝධාතා වායෝධාතානි. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු සුයාමෝ නාම දේව පුත්තෝ අමිහේහි අභික්කන්තතරෝ ච පඤ්ඤාතරෝ ච. සෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතා ආපෝධාතා තේජෝධාතා වායෝධාතානි.

74. පින්චත් කේවඨස්ස, එතකොච ඒ භික්ඛු ධර්මා දෙව්වරුන් ලභට ගියා. ගිහිත් ධර්මා දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨව් ධාතා, ආපෝ ධාතා, තේජෝ ධාතා, වායෝ ධාතා යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්චත් කේවඨස්ස, ධර්මා දෙව්වරුන් අර භික්ඛුට මෙහෙම කීවා. “අනේ! පින්චත් භික්ඛු, අපි වුණත් “මේ පඨව් ධාතා, ආපෝ ධාතා, තේජෝ ධාතා, වායෝ ධාතා යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්චත් භික්ඛු, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ සුයාම නම් දිව්‍ය පුත්‍රයා ඉන්නවා. උන්නාන්සේ නම් මේ පඨව් ධාතා, ආපෝ ධාතා, තේජෝ ධාතා, වායෝ ධාතා යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

75. අථ ඛෝ සෝ කේවඨස්ස, භික්ඛු යේන සුයාමෝ දේවපුත්තෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා සුයාමං දේවපුත්තං ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතා ආපෝධාතා තේජෝධාතා වායෝධාතානි? ඒවං වුත්තේ කේවඨස්ස සුයාමෝ දේවපුත්තෝ තං භික්ඛුං ඒතදවෝචු: අහම්පි ඛෝ භික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතා ආපෝධාතා තේජෝධාතා වායෝධාතානි. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු තුසිතා නාම දේවා අමිහේහි අභික්කන්තතරා ච පඤ්ඤාතරා ච. තෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍යං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඛාතා ආපෝධාතා තේජෝධාතා වායෝධාතානි.

පින්චත් කේවඨස්ස, එතකොච ඒ භික්ඛු සුයාම දිව්‍ය පුත්‍රයා ලභට ගියා. ගිහිත් සුයාම දිව්‍ය පුත්‍රයාට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨව් ධාතා, ආපෝ ධාතා, තේජෝ ධාතා, වායෝ ධාතා යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්චත් කේවඨස්ස, සුයාම දිව්‍ය පුත්‍රයා අර භික්ඛුට මෙහෙම කීවා. “අනේ! පින්චත්

භික්ෂුව, මම වුණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ තුසිත නම් වූ දෙව්වරු ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

76. අප ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යේන තුසිතා දේවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා තුසිතේ දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං වුත්තේ කේවඩ්ඪ තුසිතා දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයම්පි ඛෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථිමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු සන්තුසිතෝ නාම දේවපුත්තෝ අම්භේහි අභික්කන්තතරෝ ච පණීතතරෝ ච. සෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව තුසිත නම් වූ දෙව්වරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් තුසිත නම් වූ දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, තුසිත නම් වූ දෙව්වරුන් අර භික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ පින්වත් භික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ සන්තුසිත නම් දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් ඉන්නවා. උන්නාන්සේ නම් මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

77. අප ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යේන සන්තුසිතෝ නාම දේවපුත්තෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා සන්තුසිතං දේවපුත්තං ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං

පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති? ඒවං චූත්තේ කේවඩ්ඪ සන්තුසිතෝ දේවපුත්තෝ තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: අහමිඨි ඛෝ භික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු නිම්මානරති නාම දේවා අමිහේහි අභික්කන්තතරා ච පණ්ණතරා ච. තේ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍යං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති.

77. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව සන්තුසිත දිව්‍ය සූත්‍රයා ළඟට ගියා. ගිහිත් සන්තුසිත දිව්‍ය සූත්‍රයාට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, සන්තුසිත දිව්‍ය සූත්‍රයා අර භික්ෂුවට මෙහෙම කීවා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, මම චූණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ නිම්මාණරති නම් දෙව්වරුන් ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

78. අප ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යේන නිම්මානරති දේවා තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා නිම්මානරති දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආචුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති? ඒවං චූත්තේ කේවඩ්ඪ නිම්මානරති දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයමිඨි ඛෝ භික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු සුනිම්මිතෝ නාම දේවපුත්තෝ අමිහේහි අභික්කන්තතරෝ ච පණ්ණතරෝ ච. සෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතූති.

78 පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව නිම්මාණරති දෙව්වරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් නිම්මාණරති දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා

භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, නිම්මාණරතී දෙව්වරුන් අර හික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් හික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පයව් දාතු, ආපෝ දාතු, තේජෝ දාතු, වායෝ දාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් හික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ සුනිම්මිත නම් දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් ඉන්නවා. උන්නාන්සේ නම් මේ පයව් දාතු, ආපෝ දාතු, තේජෝ දාතු, වායෝ දාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

79. අප බෝ සෝ කේවඨස්ස, හික්ඛු යෙන සුනිම්මිතෝ දේවපුත්තෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්තවා සුනිම්මිතං දේවපුත්තං ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පයව්දාතු ආපෝදාතු තේජෝදාතු වායෝදාතුති? ඒවං වුත්තේ කේවඨස්ස සුනිම්මිතෝ දේවපුත්තෝ තං හික්ඛුං ඒතදවෝචු: අහමිපි බෝ හික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පයව්දාතු ආපෝදාතු තේජෝදාතු වායෝදාතුති. අත්ථි බෝ හික්ඛු පරනිම්මිතවසවත්ති නාම දේවා අමහේහි අහික්කන්තතරා ව පණීතතරා ව. තේ බෝ ඒතං ජානෙය්‍යුං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යපීදං පයව්දාතු ආපෝදාතු තේජෝදාතු වායෝදාතුති.

79. පින්වත් කේවඨස්ස, එතකොට ඒ හික්ෂුව සුනිම්මිත දිව්‍ය පුත්‍රයා ළඟට ගියා. ගිහිත් සුනිම්මිත දිව්‍ය පුත්‍රයාට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පයව් දාතු, ආපෝ දාතු, තේජෝ දාතු, වායෝ දාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, සුනිම්මිත දිව්‍ය පුත්‍රයා අර හික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් හික්ෂුව, මම වුණත් “මේ පයව් දාතු, ආපෝ දාතු, තේජෝ දාතු, වායෝ දාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් හික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ පරනිම්මිතවසවත්ති නම් දෙව්වරුන් ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පයව් දාතු, ආපෝ දාතු, තේජෝ දාතු, වායෝ දාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

80. අප ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යේන පරනිමිමිතවසවන්ති දේවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා පරනිමිමිතවසවන්ති දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං චුත්තේ කේවඩ්ඪ පරනිමිමිතවසවන්ති දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: මයම්පි ඛෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු වසවන්ති නාම දේවපුත්තෝ අමහේහි අභික්කන්තතරෝ ච පණීතතරෝ ච. සෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

80. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව පරනිමිමිතවසවන්ති දෙව්වරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් පරනිමිමිතවසවන්ති දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, පරනිමිමිතවසවන්ති දෙව්වරුන් අර භික්ෂුවට මෙහෙම කීවා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ වසවන්ති නම් දිව්‍ය සූත්‍රයෙක් ඉන්නවා. උන්නාන්සේ නම් මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

81. අප ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යේන වසවන්ති නාම දේවපුත්තෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා වසවන්තිං දේවපුත්තං ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඒවං චුත්තේ කේවඩ්ඪ වසවන්ති දේවපුත්තෝ තං භික්ඛුං ඒතදවෝචුං: අහම්පි ඛෝ භික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. අත්ථි ඛෝ භික්ඛු බ්‍රහ්මකායිකා නාම දේවා අමහේහි අභික්කන්තතරා ච පණීතතරා ච. තෝ ඛෝ ඒතං ජානෙය්‍යං යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති.

81. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව වසවත්ති දිව්‍ය පුත්‍රයා ළඟට ගියා. ගිහිත් වසවත්ති දිව්‍ය පුත්‍රයාට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, වසවත්ති දිව්‍ය පුත්‍රයා අර භික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, මම වුණත් “මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ බ්‍රහ්මකායික නම් දෙව්වරුන් ඉන්නවා. උන්නාන්සේලා නම් මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

82. අට බෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු තථාරූපං සමාධිං සමාපජ්ජී යථාසමාහිතේ චිත්තේ බ්‍රහ්මයානියෝ මග්ගෝ පාතුරහෝසි. අට බෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යෙන බ්‍රහ්මකායිකා දේවා තේනුපසංකමී. උපසංකමීත්වා බ්‍රහ්මකායිකා දේවේ ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආවුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුනි? ඒවං වුත්තේ කේවඩ්ඪ බ්‍රහ්මකායිකා දේවා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචු: මයමපි බෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුනි. අත්ථි බෝ භික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතෝ අඤ්ඤාදත්ථුදසෝ වසවත්ති ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මානා සෙට්ඨෝ සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානං අමිහේහි අභික්කන්තතරෝ ව පණීතතරෝ ව. සෝ බෝ ඒතං ජානෙය්‍ය යත්ථිමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨවීධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුනි.

82. එතකොට පින්වත් කේවඩ්ඪ ඒ භික්ෂුව යම් ආකාර වූ සමාධියකින් බඹලොව යන මාර්ගය පහළ වෙනවා ද, එබඳු වූ චිත්ත සමාධියකට පත් වුණා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එතකොට ඒ භික්ෂුව බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරුන් ළඟට ගියා. ගිහිත් බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරුන්ට මෙකරුණ කීවා. “ආයුෂ්මතුනි, මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එසේ කී විට පින්වත් කේවඩ්ඪ, බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරුන් අර භික්ෂුවට මෙහෙම කිව්වා. “අනේ! පින්වත් භික්ෂුව, අපි වුණත් “මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ

ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නේ නෑ. පින්වත් භික්ෂුව, අපට වඩා ඉතා රූප සෝභා ඇති, ප්‍රණීතතර වූ, බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා. එයා තමයි මහා බ්‍රහ්මයා. ලොව මැඩලන කෙනා. වෙන කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා. සියල්ල දක්නා කෙනා. ලොව වසභයෙහි පවත්වන කෙනා. මෙයා තමයි කර්තෘ. නිර්මාතෘ. මෙයා තමයි ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා. ලොව සකස් කරන කෙනා. පුරුදු කළ වගී ඇති කෙනා. ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ. උන්නාන්සේ නම් මේ පට්ඨ ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද” කියන ඔය කාරණය දන්නවා ඇති.”

83. “කහං පනාචුසෝ ඒතරහි සෝ මහාබ්‍රහ්මා?”ති. “මයමපි බෝ භික්ඛු න ජානාම යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යෙන වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මාහි. අපි ච භික්ඛු යථා නිමිත්තා දිස්සන්ති ආලෝකෝ සඤ්ජායති. විහාසෝ පාතුහවති, බ්‍රහ්මා පාතුහවිස්සති. බ්‍රහ්මුනෝ හේතං පුබ්බනිමිත්තං පාතුහවාය යදිදං ආලෝකෝ සඤ්ජායති විහාසෝ පාතුහවතීති. අථ බෝ සෝ කේවඩ්ඪ මහාබ්‍රහ්මා න චිරස්සේව පාතුරහෝසි. අථ බෝ සෝ කේවඩ්ඪ භික්ඛු යෙන මහාබ්‍රහ්මා තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා තං මහාබ්‍රහ්මානං ඒතදවෝච: කත්ථ නු බෝ ආචුසෝ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුහි? ඒවං චුත්තේ කේවඩ්ඪ සෝ මහාබ්‍රහ්මා තං භික්ඛුං ඒතදවෝචු: අහමස්මිං භික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ අනභිභූතෝ අඤ්ඤදත්ථුදසෝ වසවන්ති ඉස්සරෝ කත්තා නිමිමානා සෙට්ඨෝ සජ්ජා වසී පිතා භූතභව්‍යානන්ති.

83. “ආයුෂ්මතුහි, මේ දවස්වල ඒ මහාබ්‍රහ්මයා ඉන්නේ කොහේද?” පින්වත් භික්ෂුව, අපි දන්නෙත් නෑ. ඒ බ්‍රහ්මයා කොතැනක ඉන්නවා ද? කොහෙන් එනවා ද? කොතැනක පහළ වෙනවා ද? කියල. නමුත් පින්වත් භික්ෂුව, යම් විටෙක නිමිති පහළ වෙලා. ආලෝකය ඇති වෙනවා ද, දීප්තිමත් බවක් පහළ වෙනවා ද, එතකොට බ්‍රහ්මයා පහළ වෙනවා. බ්‍රහ්මයා ගේ පහළ වීමට පෙර නිමිත්ත වශයෙන් තිබෙන්නේ ආලෝකය හට ගැනීම යි. දීප්තිමත්බව පහළ වීම යි. ඉතින් පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඒ මහාබ්‍රහ්මයා වැඩි වෙලාවක් නො ගිහිත් පහළ වෙනවා. එතකොට පින්වත් කේවඩ්ඪ, අර භික්ෂුව මහා බ්‍රහ්මයා ළඟට ගියා. ගිහිත් ඒ මහා බ්‍රහ්මයාට මෙහෙම කිව්වා. “ආයුෂ්මතුහි, මේ පට්ඨ ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?”

කියල. එසේ කී විට ඒ මහා බ්‍රහ්මයා අර හික්ෂුට මෙහෙම කිව්වා. “පින්වත් හික්ෂුට, මං තමයි බ්‍රහ්මයා. මහාබ්‍රහ්මයා. ලොව මැඩලන කෙනා. වෙන කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා. සියල්ල දක්නා කෙනා. ලොව වසඟයෙහි පවත්වන කෙනා. මම තමයි කර්තෘ. නිර්මාතෘ. මම තමයි ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා. ලොව සකස් කරන කෙනා. පුරුදු කළ වගී ඇති කෙනා. ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ” කියල.

84. දුතියමිපි බෝ සෝ කේවඩ්ඪ, හික්ඛු තං මහාබ්‍රහ්මානං ඒතදවෝච: න බෝහං තං ආචුසෝ ඒවං පුච්ඡාමි: ත්වමසි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිභු අනහිභුතෝ අඤ්ඤත්ථුදසෝ වසවත්තී ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මානා සෙට්ඨෝ සජ්ඣා වසී පිතා භුතභව්‍යානන්ති? ඒවඤ්ච බෝ අහං තං ආචුසෝ පුච්ඡාමි: කත්ථ නු බෝ ආචුසෝ ඉමේ වත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථිදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? දුතියමිපි බෝ කේවඩ්ඪ සෝ මහාබ්‍රහ්මා තං හික්ඛු ඒතදවෝචු: අහමස්මිං හික්ඛු බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අහිභු අනහිභුතෝ අඤ්ඤත්ථුදසෝ වසවත්තී ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මානා සෙට්ඨෝ සජ්ඣා වසී පිතා භුතභව්‍යානන්ති.

84. පින්වත් කේවඩ්ඪ, දෙවෙනි වතාවටත් අර හික්ෂුට ඒ මහා බ්‍රහ්මයාට මෙකරුණ කිව්වා “ආයුෂ්මතුනි, මං ඔබෙන් ඔය කාරණය ඇසුවේ නෑ නෙව. ඒ කියන්නේ ඔබ බ්‍රහ්මයා ද? මහාබ්‍රහ්මයා ද? ලොව මැඩලන කෙනා ද? වෙන කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා ද? සියල්ල දක්නා කෙනා ද? ලොව වසඟයෙහි පවත්වන කෙනා ද? ඔබ කර්තෘ ද? නිර්මාතෘ ද? ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා ද? ලොව සකස් කරන කෙනා ද? පුරුදු කළ වගී ඇති කෙනා ද? ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ ද?” කියල. නමුත් ආයුෂ්මතුනි, මං ඔබෙන් අහන්නේ මෙය යි. “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල. එතකොට පින්වත් කේවඩ්ඪ දෙවෙනි වතාවේ දීත් ඒ මහා බ්‍රහ්මයා අර හික්ෂුට මෙහෙම කිව්වා. “පින්වත් හික්ෂුට, මං තමයි බ්‍රහ්මයා. මහාබ්‍රහ්මයා. ලොව මැඩලන කෙනා. වෙන කෙනෙකුන්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා. සියල්ල දක්නා කෙනා. ලොව වසඟයෙහි පවත්වන කෙනා. මම තමයි කර්තෘ. නිර්මාතෘ. මම තමයි ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා. ලොව සකස් කරන කෙනා. පුරුදු කළ වගී ඇති කෙනා. ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ” කියල.

85. තතියමපි ඛෝ සෝ කේවඨස්ස, භික්ඛු තං මහාබ්‍රහ්මානං ඒතදවෝච:
න ඛෝහං තං ආවුසෝ ඒවං පුච්ඡාමි: ත්වමපි බ්‍රහ්මා මහාබ්‍රහ්මා අභිභූ
අනභිභූතෝ අඤ්ඤදන්ථුදසෝ වසවත්ති ඉස්සරෝ කත්තා නිම්මානා සෙට්ඨෝ
සජ්ඣා වසී පිතා භූතභව්‍යානන්ති? ඒවඤ්ච ඛෝ අහං තං ආවුසෝ පුච්ඡාමි:
කත්ථ නු ඛෝ ආවුසෝ ඉමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති,
සෙය්‍යථීදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති?

85. පින්වත් කේවඨස්ස, තුන්වෙනි වතාවටත් අර භික්ෂුව ඒ මහා
බ්‍රහ්මයාට මෙකරුණ කීව්වා “ආයුෂ්මතුනි, මං ඔබෙන් ඔය කාරණය ඇසුවේ
නෑ නෙව. ඒ කියන්නේ ඔබ බ්‍රහ්මයා ද? මහාබ්‍රහ්මයා ද? ලොව මැඩලන
කෙනා ද? වෙන කෙනෙකුත්ට නො මැඩිය හැකි කෙනා ද? සියල්ල දක්නා
කෙනා ද? ලොව වසභයෙහි පවත්වන කෙනා ද? ඔබ කර්තෘ ද? නිර්මාතෘ ද?
ඔබ ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනා ද? ලොව සකස් කරන කෙනා ද? පුරුදු කළ වග්ගී ඇති
කෙනා ද? ඉපදුනු උපදින සත්වයන් ගේ පියාණන් වහන්සේ ද?” කියල. නමුත්
ආයුෂ්මතුනි, මං ඔබෙන් අහන්නේ මෙය යි. “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු,
තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින්
ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල.

86. අථ ඛෝ සෝ කේවඨස්ස මහාබ්‍රහ්මා තං භික්ඛු බාහායං ගහෙත්වා
ඒකමන්තං අපනෙත්වා තං භික්ඛුං ඒතදවෝච: ඉමේ ඛෝ මං භික්ඛු
බ්‍රහ්මකායිකා දේවා ඒවං ජානන්ති: නත්ථි කිඤ්චි බ්‍රහ්මනෝ අදිට්ඨං, නත්ථි
කිඤ්චි බ්‍රහ්මනෝ අවිදිතං, නත්ථි කිඤ්චි බ්‍රහ්මනෝ අසච්ඡිකතන්ති. තස්මාහං
තේසං සම්මුඛා න බ්‍යාකාසිං. අනමපි ඛෝ භික්ඛු න ජානාමි යත්ථිමේ
වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣන්ති, සෙය්‍යථීදං පට්ඨිධාතු
ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති. තස්මාතිහ භික්ඛු තුය්හේවෙනං
දුක්ඛං තුය්හවෙනං අපරද්ධං යං ත්වං තං භගවන්තං අනිසිත්වා බහිද්ධා
පරියෙට්ඨිං ආපජ්ජසි ඉමස්ස පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණාය. ගච්ඡ ත්වං භික්ඛු
තමේව භගවන්තං උපසංකමිත්වා ඉමං පඤ්ඤං පුච්ඡ. යථා ච තේ භගවා
බ්‍යාකරෝති තථා තං ධාරෙය්‍යාසිති.

86. පින්වත් කේවඨස්ස, එතකොට ඒ මහාබ්‍රහ්මයා අර භික්ෂුව ගේ අතින්
අල්ලා ගෙන එතක්පසට කරවලා ඒ භික්ෂුවට (රහස්) මෙහෙම කීව්වා.
“පින්වත් භික්ෂුව, මේ බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරුන් මං ගැන හිතාගෙන ඉන්නේ
මේ විදිහට යි. මහා බ්‍රහ්මයා නො දුටු මොකවත් ම නෑ කියලයි. මහා බ්‍රහ්මයා
අවබෝධ නො කළ කිසිවක් නෑ කියල යි. මහා බ්‍රහ්මයා සාක්ෂාත් නො කළ

කිසිවක් නෑ කියල යි. උන්නැහෙලා ඉදිරියේ මං මේක නො කිව්වේ ඒ නිසයි. පින්වත් භික්ෂුව “මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියන කාරණය මංවත් දන්නේ නෑ. එනිසා පින්වත් භික්ෂුව ඔබ යම් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේව ඉක්මවා උන්වහන්සේගෙන් බාහිරව ඔය ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සොයන්නට යෑම කරන්ට ගිහින් ඔබ අතින් ම යි මේ වැරද්ද වුණේ. ඔබ අතින් ම යි මේ දෝෂය වුණේ. පින්වත් භික්ෂුව, ඔබ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟට යන්න. ගිහින් ඔය ප්‍රශ්නය අහන්න. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් පරිදි පිළිතුරු දෙන සේක් නම් ඒ අයුරින් ම එය දරාගන්න.

87. අප්ථ ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය ඒවමේව ඛෝ බ්‍රහ්මලෝකේ අන්තරහිතෝ මම පුරතෝ පාතුරහෝසි. අප්ථ ඛෝ සෝ කේවඩ්ඪ, භික්ඛු මං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ කේවඩ්ඪ සෝභික්ඛු මං ඒතදවෝච: කත්ථ නු ඛෝ හන්තේ ඉමේ වත්තාරෝ මහාභූතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣධන්ති, සෙය්‍යථීදං පට්ඨිධාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති?

87. පින්වත් කේවඩ්ඪ, එකකොට ඒ භික්ෂුව බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුළු අතක් දිගු කරන වේගයෙන්, දිගු කළ අතක් හකුළුවන වේගයෙන් ඔය විදිහට බඹලොවින් අතුරුදහන් වෙලා මා ඉදිරියේ පහළ වුණා. පින්වත් කේවඩ්ඪ, ඉතින් ඒ භික්ෂුව මට ආදරයෙන් වන්දනා කොට එකත්පස්ව වාඩි වුණා. පින්වත් කේවඩ්ඪ එකත්පස්ව වාඩිවුණ ඒ භික්ෂුව මට මෙහෙම කිව්වා. “ස්වාමීනී, මේ පට්ඨි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල.

88. ඒවං චුත්තේ අහං කේවඩ්ඪ තං භික්ඛුං ඒතදවෝච: භූතපුබ්බං භික්ඛු සාමුද්දිකා වාණිජා තීරදස්සිං සකුණං ගහෙන්වා නාවාය සමුද්දං අජ්ඣෙධාගහන්ති. තේ අතීරදස්සිනියා නාවාය තීරදස්සිං සකුණං මුඤ්චන්ති. සෝ ගච්ඡතේව පුරත්ථිමං දිසං, ගච්ඡති දක්ඛිණං දිසං, ගච්ඡති පච්ඡිමං දිසං, ගච්ඡති උත්තරං දිසං, ගච්ඡති උද්ධං, ගච්ඡති අනුදිසං. සචේ සෝ සමන්තා තීරං පස්සති, තථාගතකෝ ව හෝති. සචේ පන සෝ සමන්තා තීරං න පස්සති, තමේව නාවං පච්චාගච්ඡති. ඒවමේව ඛෝ ත්වං භික්ඛු යතෝ යාව බ්‍රහ්මලෝකා පරියේසමානෝ ඉමස්ස පඤ්භස්ස වෙය්‍යාකරණං නාජ්ඣධා,

අප මමඤ්ඤේව සන්තිකේ පච්චාගතෝ. න ඛෝ ඵ්ඤෝ භික්ඛු පඤ්භෝ ඵ්චං පුච්ඡිතඛිඛෝ: “කත්ථ ණු ඛෝ භන්තේ ඉමේ චත්තාරෝ මහාභුතා අපරිසේසා නිරුජ්ඣධන්ති, සෙය්‍යථිදං පඨව්ඨාතු ආපෝධාතු තේජෝධාතු වායෝධාතුති? ඵ්චඤ්ච ඛෝ ඵ්ඤෝ භික්ඛු පඤ්භෝ පුච්ඡිතඛිඛෝ:

88. එසේ කී විට පින්වත් කේවඨස්ස, මං ඒ භික්ෂුව මෙය පැවසුවා. “පින්වත් භික්ෂුව, ඉස්සර මෙහෙම දෙයක් වුණා. මුහුදු යන වෙළෙන්දෝ පරතෙර හඳුනාගැනීමෙහි දක්ෂ ලිහිණියෙකුත් අරගෙන නැවෙන් මුහුදේ ඇත දියඹට යනවා. ඔවුන්ට ගොඩබිමක් සොයා ගත්ට බැරිවෙන කොට අර ගොඩබිම දකිනා ලිහිණියාව මුදා හරිනවා. එතකොට උඹ පෙරදිග දිශාවටත් යනවා, දකුණු දිශාවටත් යනවා, බටහිර දිශාවටත් යනවා, උතුරු දිශාවටත් යනවා, උඩ දිශාවටත් යනවා, අනු දිශාවටත් යනවා, ඉදින් ඒ ලිහිණියා භාත්පස ගොඩබිමක් දකිනවා නම්, ඒ ගිය පැත්තට ම යනවා. (නැවත හැරී එන්නේ නෑ) ඉදින් ඒ ලිහිණියා භාත්පස ගොඩ බිමක් දකින්නේ නැත්නම්, ආයෙමත් ඒ නැවට ම ආපහු හැරීල එනවා. ඒ වගේ ම යි පින්වත් භික්ෂුව, ඔබ යම් තාක් බ්‍රහ්මලෝක දක්වා ඔබ ගේ ප්‍රශ්නයට උත්තරය සොය සොයා ගිහිත් හමුවුණේ නෑ නෙව. අයෙමත් මා සමීපයට ම හැරීල ආව නෙව. පින්වත් භික්ෂුව ඔය ප්‍රශ්නය ඇසිය යුත්තේ “ස්වාමීනී, මේ පඨවී ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු යන සතරමහා භූතයන් ඉතිරි නැතිව ම මුළුමණින් ම නිරුද්ධ වන්නේ කොහේද?” කියල මේ විදිහට නොවෙයි. පින්වත් භික්ෂුව, ඔය ප්‍රශ්නය ඇසිය යුත්තේ මේ විදිහට යි.

කත්ථ ආපෝ ව පඨවී තේජෝ වායෝ න ගාධති.
කත්ථ දීඝඤ්ච රස්සඤ්ච අණුං පූලං සුභාසුභං
කත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අසේසං උපරුජ්ඣධන්ති.

අපෝ ධාතුවත්, පඨවී ධාතුවත්, තේජෝ ධාතුවත්, වායෝ ධාතුවත් නො පිහිටන්නේ කොහේ ද? දිග වූත්, කෙටි වූත්, ඉතා කුඩා වූත්, මහත් වූත්, ලස්සන අවලස්සන වූත්, රූප ස්වභාවයන් නො පිහිටන්නේ කොහේ ද? නාමත්, රූපත් ශේෂ රහිත ව නිරුද්ධ වන්නේ කොහේ ද?

තත්‍ර වෙය්‍යාකරණං භවති:

එයං පිළිතුර වන්නේ මෙය යි:

විඤ්ඤාණං අනිදස්සනං අනන්තං සබ්බතෝ පහං
එත්ථ ආපෝ ව පට්ඨි තේජෝ වයෝ න ගාධති
එත්ථ දීඝඤ්ච රස්සඤ්ච අණුං ධූලං සුභාසුභං
එත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච අසේසං උපරුජ්ඣති
විඤ්ඤාණස්ස නිරෝධෙන එත්ථේතං උපරුජ්ඣතිති.

(තෘෂ්ණාව ප්‍රතීණවීමෙන්) නිදර්ශන රහිත වූත්, අන්ත රහිත වූත්, සියළු අයුරින් ම ප්‍රඥාවෙන් ආලෝකවත් වූත් විඤ්ඤාණයක් ඇද්ද, (රහතන් වහන්සේ ගේ විඤ්ඤාණය) මෙහි අපෝ ධාතුවත්, පට්ඨි ධාතුවත්, තේජෝ ධාතුවත්, වායෝ ධාතුවත් පිහිටන්නේ නෑ. දිග වූත්, කෙටි වූත්, ඉතා කුඩා වූත්, මහත් වූත්, ලස්සන අවලස්සන වූත්, රූප ස්වභාවයන් පිහිටන්නේ නෑ. නාමත්, රූපත් ශේෂ රහිත ව නිරුද්ධ වන්නේ මෙහි තමයි. විඤ්ඤාණය නිරුද්ධ වීමෙන් (පිරිනිවන් පෑමෙන්) එහි දී ඔය සෑම දෙයක් ම නිරුද්ධ වී යනවා.

ඉදමචෝච භගවා. අත්තමනා කේවඨස්සෝ ගහපතිපුත්තෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා. සතුටු සිත් ඇති කේවඨස්ස ගෘහපති සූත්‍රයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ මෙම දේශනය සතුටින් පිළිගත්තා.

කේවඨස්සත්තං නිට්ඨිතං ඒකාදසමං.
එකොළොස් වෙනි කේවඨස්ස සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

12.

ලෝහිච්චසුත්තං

ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයාට වදාළ දෙසුම

1. ඒවං මේ සුත්තං. ඒකං සමයං භගවා කෝසලේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසත්තේහි යේන සාලවතිකා තදවසරි. තේන බෝ පන සමයේන ලෝහිච්චෝ බ්‍රාහ්මණෝ සාලවතිකං අජ්ඣාචසති සත්තුස්සදං සතිණකට්ඨෝදකං සධඤ්ඤං රාජභොග්ගං රඤ්ඤ පසේනදිනා කෝසලේන දින්නං රාජාදායං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමග කොසොල් රටෙහි වාරිකාවේ වඩිද්දී සාලවතී ගමට ද වැඩම කළා. ඒ දිනවල ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා වාසය කළේ සාලවතික ගමේ ම යි. ඒ බ්‍රාහ්මණ ගම ඔහුට පසේනදී කොසොල් රජුගෙන් ලැබුණු තෑග්ගක්. ඒක ශ්‍රේෂ්ඨ තෑග්ගක්. එහි බොහෝ ජනයා ඉන්නවා. තණ සහිත, දරසහිත, ජලය සහිත වූ, බොහෝ ධාන්‍ය තියෙනවා. රාජ පරිභෝග ගමක්.

2. තේන බෝ පන සමයේන ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ඒවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හෝති: ඉධ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්නවා න පරස්ස ආරෝවෙය්‍ය. “කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණං බන්ධනං ඡින්නේවා අඤ්ඤං නවං බන්ධනං කරෙය්‍ය. ඒවං සම්පදමිදං පාපකං ලෝහධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති”ති.

2. ඒ කාලයේ දී ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා හට මෙවැනි වූ පවිටු මිත්‍යාදෘෂ්ටියක් ඇති වෙලා තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ මෙහි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, යම් කුසල ධර්මයක් උපදවා ගෙන සිටිනවා නම්, ඒ කුසල ධර්මය උපදවාගෙන ඒ ගැන අන් අයට නො කිව යුතුයි කියලා. තව කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? ඒක හරියට පැරණි බන්ධනයක් සිද්දමා වෙනත් අළුත් බන්ධනයක් කරනවා වගේ. තමන් උපදවා ගත් කුසල ධර්ම ගැන අනුන්ට කියන එකක් ඒ වගේ ම පවිටු ලෝභ දෙයක්. තව කෙනෙක් තව කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? කියලා.

3. අස්සෝසි බෝ ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ: සමණෝ ඛචි හෝ ගෝතමෝ සත්‍යපුත්තෝ සත්‍යාකුලා පබ්බජිතෝ කෝසල්සු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසත්තේහි සාලවතිකං අනුප්පත්තෝ. තං බෝ පන භවත්තං ගෝතමං ඵ්ථං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්‍හුග්ගතෝ: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරාථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාහි. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤ සච්ඡිකත්වා පච්චෙදේති. සෝ ධම්මං දේසේති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කේවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසේති. සාධු බෝ පන තථාරූපං අරහතං දස්සනං හෝතිති.

3. ඉතිත් ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා හට මේ කාරණය අසන්ට ලැබුණා. “භවත්ති, අන්ත ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්මී පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමඟ කොසොල් ජනපදයෙහි වාරිකාවේ වඩිද්දී සාලවතික ගමටත් වැඩම කරල ඉන්නවා. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කල්‍යාණ කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරාථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! භගවා වන සේක! උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, ඛණ්ඩු සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කල්‍යාණ වූත්, මැද කල්‍යාණ වූත්, අවසානය කල්‍යාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එබඳු වූ රහතුන් දැකගන්නට ලැබීම කොතරම් යහපත් දෙයක් ද” කියලා.

4. අථ බෝ ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ හේසිකං නහාපිතං ආමන්තේසි: ඵ්හි ත්ථං සම්ම හේසිකේ, යේන සමණෝ ගෝතමෝ තේනුපසංකම. උපසංකමිත්වා මම වචනේන සමණං ගෝතමං අප්පාබාධං අප්පානංකං ලභ්‍හට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං සුච්ඡ: ලෝහිව්වෝ හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණෝ භවත්තං ගෝතමං අප්පාබාධං අප්පානංකං ලභ්‍හට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං

පුච්ඡති. ඒවඤ්ච වදේහි: අධිවාසේතු කිර හවං ගෝතමෝ ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතනාය හත්තං සද්ධිං හික්ඛුසංසේනාති.

4. ඉතින් ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා හේසිකා නම් වූ තමාට නභවන කෙනා ඇමතුවා. “යහඵ හේසිකා, මෙහෙ එන්න. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ වෙත යන්න. ගිහිත් මගේ වචනයෙන් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ සෑප සනීප, නිරෝග බව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අසන්න. “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා හවත් ගෞතමයන් වහන්සේගෙන් සෑප සනීප, නිරෝග බව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අසනවා. ඒ වගේ ම ඔහු මෙහෙමත් කියනවා. හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ හික්ඛු සංඝයා සමග හෙට දවසේ ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා ගේ දානය පිළිගන්නා සේක්වා” කියල.

5. ඒවං හත්තේති ඛෝ හේසිකා නහාපිනෝ ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේන හගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා හගවත්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්තෝ ඛෝ හේසිකා නහාපිනෝ හගවත්තං ඒතදවෝච: ලෝහිච්චෝ හත්තේ බ්‍රාහ්මණෝ හගවත්තං අප්පාබාධං අප්පාතංකං ලහුට්ඨානං බලං ආසුචිහාරං පුච්ඡති. ඒවඤ්ච වදේහි: අධිවාසේතු කිර හත්තේ හගවා ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාතනාය හත්තං සද්ධිං හික්ඛුසංසේනාති. අධිවාසේසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

5. එසේය හිමියනි, කියල දිය නභවන හේසිකා ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගියා. ගිහිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට එකත්පස්ව වාඩිවුණා. එකත්පස්ව වාඩි වුණ දිය නභවන හේසිකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “ස්වාමීනී, ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් සෑප සනීප, නිරෝග බව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අසනවා. ඒ වගේ ම ඔහු මෙහෙමත් කියනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ඛු සංඝයා සමග හෙට දවසේ ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා ගේ දානය පිළිගන්නා සේක්වා” කියල. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දව වැඩ සිටීමෙන් එම ඇරැයුම පිළිගෙන වදාළා.

6. අථ ඛෝ හේසිකා නහාපිනෝ හගවතෝ අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා හගවත්තං අභිවාදෙන්වා පදක්ඛිණං කත්වා යේන ලෝහිච්චෝ බ්‍රාහ්මණෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා ලෝහිච්චං බ්‍රාහ්මණං ඒතදවෝච:

“අවෝවුම්භා ඛෝ මයං භන්තේ තච වචනේන තං භගවන්තං. ලෝහිච්චෝ භන්තේ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං අප්පාඛාධං අප්පාතංකං ලහුට්ඨානං බලං ඵාසුචිහාරං පුච්ඡති. ඒවඤ්ච වදේති: අධිවාසේතු කිර භන්තේ භගවා ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස ස්වාභ්‍යාය භන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංසේනා”ති. අධිවුත්ථඤ්ච පන තේන භගවතාති.”

6. එතකොට දියනභවන භේසිකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ඇරුයුම පිළිගෙන වදාළ බව දැන අසුණෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට පැදකුණු කොට ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා සිටි තැනට ගියා. ගිහිත් ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයාට මෙහෙම කිව්වා. “හිමියනි, ඔබේ වචනයෙන් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අපි සැළ කළා. “ස්වාමීනී, ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් සැප සනීප, නිරෝග බව, සැහැල්වි බව, කායබලය, පහසු විහරණය ගැන අසනවා. ඒ වගේ ම ඔහු මෙහෙමත් කියනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ඛු සංඝයා සමග හෙට දවසේ ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා ගේ දානය පිළිගන්නා සේක්වා” කියල. ඉතින් ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ ඇරුයුම පිළිගත් සේක.”

7. අප් ඛෝ ලෝහිච්චෝ බ්‍රාහ්මණෝ තස්සා රත්තියා අච්චයේන සකේ නිවේසනේ පණ්ණිකං බාදනියං භෝජනියං පටියාදාපෙත්වා භේසිකං නභාපිතං ආමන්තේසි. ඒහි ත්ථං සම්ම භේසිකේ යේන සමණෝ ගෝතමෝ තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා සමණස්ස ගෝතමස්ස කාලං ආරෝචේති: කාලෝ හෝ ගෝතම නිට්ඨිතං භත්තන්ති. ඒවං භන්තේති ඛෝ භේසිකා නභාපිතෝ ලෝහිච්චස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පටිස්සුත්වා යේන භගවා තේනුපසංකම්. උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙන්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි. ඒකමන්තං ධීතෝ ඛෝ භේසිකා නභාපිතෝ භගවතෝ කාලං ආරෝචේසි: කාලෝ භන්තේ නිට්ඨිතං භත්තන්ති. අප් ඛෝ භගවා පුබ්බත්භසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදාය සද්ධිං භික්ඛුසංසේන යේන සාලවතිකා තේනුපසංකම්.

7. ඉතින් ලෝහිච්ච බ්‍රාහ්මණයා ඒ රූ ඇවෑමෙන් තම නිවසෙහි ප්‍රණීත වූ වළඳන අනුභව කරන දන් පිළියෙල කොට දියනභවන භේසිකා ඇමතුවා. “යහළු භේසිකා, ඔබ එන්න. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ළඟට යන්න. ගිහිත් “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දානය පිළියෙල කරල තියෙන්නේ. දැන් එයට සුදුසු කාලය යි” කියල ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේට කල් දන්වන්න. එසේය

හිමියනි, කියල දියනහවන හේසිකා ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයාට පිළිතුරු දීල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟට ගියා. ගිහින භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වන්දනා කොට එකත්පස්ව සිට ගත්තා. එකත්පස්ව සිටි දියනහවන හේසිකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “ස්වාමීනී, දානය පිළියෙළ කරල තියෙන්නේ. දැන් එයට සුදුසු කාලය යි” කියල කල් දැනුම් දුන්නා. එතකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුවෙහි සිවුරු හැඳපොරවා පාසිවුරු ගෙන හික්මු සංඝයා සමඟ සාලවතිකාවට වැඩම කළා.

8. තේන බෝ පන සමයේන හේසිකා නහාපිතෝ භගවත්තං පිට්ඨිතෝ පිට්ඨිතෝ අනුබද්ධෝ හෝති. අථ බෝ හේසිකා නහාපිතෝ භගවත්තං ඒතදවෝච: “ලෝහිව්වස්ස භත්තේ බ්‍රාහ්මණස්ස ඵ්වරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං: ඉධ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්න්වා න පරස්ස ආරෝවෙය්‍ය. කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණ ඛන්ධනං ඡිත්තීන්වා අඤ්ඤං නච ඛන්ධනං කරෙය්‍ය? ඵ්වං සම්පදමිදං පාපකං ලෝභධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති”ති. සාධු භත්තේ භගවා ලෝහිව්වං බ්‍රාහ්මණං ඒතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විවේචෙතු”ති. “අප්පේවනාම සියා හේසිකෝ අප්පේවනාම සියා හේසිකෝ”ති.

8. ඉතින් (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දානයට වඩින වේලේ) දියනහවන හේසිකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිටුපසින් ගමන් කළා. එතකොට දියනහවන හේසිකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “ස්වාමීනී, ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා හට මෙවැනි වූ පව්වු මිත්‍යාදෘෂ්ටියක් ඇති වෙලා තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ මෙහි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, යම් කුසල ධර්මයක් උපදවා ගෙන සිටිනවා නම්, ඒ කුසල ධර්මය උපදවාගෙන ඒ ගැන අන් අයට නො කිව යුතුයි කියල. තව කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්නට ද? ඒක හරියට පැරණි ඛන්ධනයක් සිඳදමා වෙනත් අළුත් ඛන්ධනයක් කරනවා වගේ. තමන් උපදවා ගත් කුසල ධර්ම ගැන අනුන්ට කියන එකත් ඒ වගේ ම පව්වු ලෝභ දෙයක්. තව කෙනෙක් තව කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්නට ද?” කියල. ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයාට මේ පව්වු දෘෂ්ටියෙන් මුදවා සේක් නම් ඉතා යහපති. “පින්වත් හේසිකයෙනි, ඒක එහෙම වෙව්. පින්වත් හේසිකයෙනි, ඒක එහෙම වෙව්.”

9. අථ බෝ භගවා යේන ලෝහිව්වස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවේසනං තේනුපසංකමි. උපසංකමිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි. අථ බෝ

ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ බුද්ධස්පමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණිනේන බාදනියේන හෝජනියේන සහත්ථා සන්නප්පේසි සම්පවාරේසි. අථ ඛෝ ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං භුත්තාචිං චිත්තිපත්තපාණිං අඤ්ඤතරං නිචං ආසනං ගහෙත්වා ඒකමන්තං නිසීදි. ඒකමන්තං නිසින්නං ඛෝ ලෝහිව්වං බ්‍රාහ්මණං භගවා ඒතදවෝච: “සච්චං කිර තේ ලෝහිව්ව ඵ්වරුපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං: ඉධ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍යා, කුසලං ධම්මං අධිගන්නවා න පරස්ස ආරෝචෙය්‍යා. කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යථාපි නාම පුරාණ ඛන්ධනං ඡින්නිත්වා අඤ්ඤං නචං ඛන්ධනං කරෙය්‍යා? ඵ්වං සම්පදමීදං පාපකං ලෝහධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති?”ති.

9. ඉතින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා ගේ නිවසට වැඩම කළා. වැඩම කොට පණවන ලද ආසනයෙහි වැඩ සිටියා. එතකොට ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා බුදු රජාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ භික්ෂු සංඝයා වහන්සේ ප්‍රණීත වූ වැළඳිය යුතු, අනුභව කළ යුතු දෙයින් සියතින් ම හොඳින් වැළඳෙව්වා. හොඳින් පිළිගැන්ව්වා. පසුව ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන් වළඳා අවසන් වූ පසු එක්තරා කුඩා ආසනයක් ගෙන එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩිවුණ ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණ වදාළා. “පින්වත් ලෝහිව්ව, ඔබ තුළ මෙවැනි වූ පව්වු මිත්‍යාදෘෂ්ටියක් ඇති වෙලා තිබෙනවා කියන්නේ ඇත්තක ද? ඒ කියන්නේ මෙහි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, යම් කුසල ධර්මයක් උපදවා ගෙන සිටිනවා නම්, ඒ කුසල ධර්මය උපදවාගෙන ඒ ගැන අන් අයට නො කිව යුතුයි කියල. තව කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? ඒක හරියට පැරණි ඛන්ධනයක් සිද්ධමා වෙනත් අළුත් ඛන්ධනයක් කරනවා වගේ. තමන් උපදවා ගත් කුසල ධර්ම ගැන අනුන්ට කියන එකත් ඒ වගේ ම පව්වු ලෝභ දෙයක්. තව කෙනෙක් තව කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද?” කියල.

“ඵ්වං හෝ ගෝතම.”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේය.”

10. “තං කිං මඤ්ඤසි ලෝහිව්ව? නනු ත්වං සාලවතිකං අජ්ඣාචසසි?”ති

10. “පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? ඔබ සාලවතිකා ගම් ප්‍රධානියාව සිටින කෙනෙක් නේද?”

“ඒවං හෝ ගෝතම.”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේය.”

“යෝ නු බෝ ලෝහිව්ව ඒවං වදෙය්‍ය ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ සාලවතිකං අජ්ඣාචසති. යා සාලවතිකාය සමුදයසඤ්ජාති ලෝහිව්වෝව නං බ්‍රාහ්මණෝ ඒකකෝ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, න අඤ්ඤෙසං දදෙය්‍යා’ති. ඒවං වාදී සෝ යේ නං උපජීවන්ති තේසං අන්තරායකරෝ වා හෝති නෝ වා?”ති.

“ඉතින් පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කෙනෙක් මෙහෙම කිව්වොත්, “ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා සාලවතිකාවෙහි ප්‍රධානියා වශයෙන් ඉන්නවා. ඉතින් සාලවතිකා ගමේ යම් ධනධාන්‍යයක් ඇති වෙනවා නම් ඒවා ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා තනියම අනුභව අනුභව කළ යුතු යි. අනික් අයට දිය යුතු නෑ” කියල. ඒ විදිහට කියන ඒ තැනැත්තා යමෙක් ඔබ ඇසුරෙන් ජීවත් වෙනවා නම්, ඔවුන්ට අන්තරාය කරන කෙනෙක් ද? නො කරන කෙනෙක් ද?”

“අන්තරායකරෝ හෝ ගෝතම.”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු අන් අය ලබන දෙයට අන්තරාය කරන කෙනෙක් ම යි.”

“අන්තරායකරෝ සමානෝ ලෝහිව්ව භිතානුකම්පී වා තේසං හෝති අභිතානුකම්පී වා?”ති.

“පින්වත් ලෝහිව්ව, යමෙකු ගේ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා ඒ උදවිය ගැන භිතානුකම්පීව ඉන්නවා ද? අනුකම්පා රහිතව ඉන්නවා ද?”

“අභිතානුකම්පී හෝ ගෝතම.”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු අනුකම්පා රහිත කෙනෙක් ම යි.”

“අභිනානුකම්පිස්ස මෙත්තං වා තේසු චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හෝති සපත්තකං වා?”ති.

“අනුකම්පා රහිත කෙනෙකුට ඔවුන් කෙරෙහි ඇති චිත්තේ මෙන් සිතද? සතුරු සිත ද?”

“සපත්තකං හෝ ගෝතම”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සතුරු සිතයි.”

“සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි වා හෝති සම්මා දිට්ඨිවා?ති.

“යමෙකු තුළ සතුරු සිත පිහිටා තියෙන විට ඔහු මිත්‍රයා දෘෂ්ටික කෙනෙක් වෙනවා ද? සම්මා දිට්ඨියෙන් යුතු වෙනවා ද?”

“මිච්ඡාදිට්ඨි හෝ ගෝතම”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු මිත්‍රයා දෘෂ්ටික කෙනෙක්.”

“මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස ඛෝ අහං ලෝහිව්ව ද්විත්තං ගතීතං අඤ්ඤතරං ගතීං වදාමි: නිරයං වා නිරව්ඡානයෝතිං වා”

“පින්වත් ලෝහිව්ව, මිත්‍රයා දෘෂ්ටික කෙනෙකුට මේ උපත් අතරින් එක උපතක් ලැබෙන බවයි මා කියන්නේ. එක්කෝ නිරයේ යනවා. නැත්නම් නිරිසන් අපායේ උපදිනවා.”

11. තං කිම්මඤ්ඤසි ලෝහිව්ව? නනු රාජා පසේනදී කෝසාලෝ කාසිකෝසලං අජ්ඣාචසති”?ති. “ඒවං හෝ ගෝතම.”

11. “පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ගැන ඔබ කුමක් ද හිතන්නේ? පසේනදී කොසොල් රජුරුවෝ කාසිකෝසල රාජධානිවලට අධිපතිව නේද ඉන්නේ?”
“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේය.”

“යෝ නු ඛෝ ලෝහිව්ව ඵ්ථං වදෙය්‍යා: රාජා පසේනදී කෝසලෝ කාසිකෝසලං අජ්ඣාචසති. යා කාසිකෝසලේ සමුදයසඤ්ජාති, රාජා’ව නං පසේනදී කෝසලෝ ඵ්ඤ්ඤා පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, න අඤ්ඤෙසං දදෙය්‍යා’ති. ඵ්ථංවාදී සෝ යේ රාජානං පසේනදිං කෝසලං උපජීවන්ති තුම්හේ චේව අඤ්ඤෙ ච, තේසං අන්තරායකරෝ වා හෝති නෝ වා?”ති. “අන්තරායකරෝ හෝ ගෝතම.”

“ඉතින් පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කෙනෙක් මෙහෙම කිව්වොත්, “පසේනදී කොසොල් රජතුමා කාසිකෝසල දෙරටට ප්‍රධානියා වශයෙන් ඉන්නවා. ඉතින් කාසිකෝසල ජනපදවල යම් ධනධාන්‍යයක් ඇති වෙනවා නම් ඵ්ථා පසේනදී කොසොල් රජතුමා තනියම අනුභව කළ යුතු යි. අනික් අයට දිය යුතු නෑ” කියල. ඒ විදිහට කියන ඒ තැනැත්තා යමක් පසේනදී කෝසල රජු ඇසුරෙන් ජීවත් වෙන්නා වූ ඔබටත් අන් අයටත් කියන මේ අයට අන්තරාය කරන කෙනෙක් ද? නො කරන කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු අන් අය ලබන දෙයට අන්තරාය කරන කෙනෙක් ම යි.”

“අන්තරායකරෝ සමානෝ ලෝහිව්ව භික්ෂුකම්පී වා තේසං හෝති අභික්ෂුකම්පී වා?”ති. “අභික්ෂුකම්පී හෝ ගෝතම.”

“පින්වත් ලෝහිව්ව, යමෙකු ගේ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා ඵ් උදවිය ගැන භික්ෂුකම්පීව ඉන්නවා ද? අනුකම්පා රහිතව ඉන්නවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු අනුකම්පා රහිත කෙනෙක් ම යි.”

“අභික්ෂුකම්පීස්ස ලෝහිව්ව මෙත්තං වා තේසු චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං සපත්තකං වා?”ති. “සපත්තකං හෝ ගෝතම”

“අනුකම්පා රහිත කෙනෙකුට ඔවුන් කෙරෙහි ඇති වන්නේ මෙක් සිතද? සතුරු සිත ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සතුරු සිත යි.”

“සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි වා හෝති සම්මා දිට්ඨිවා?ති. “මිච්ඡාදිට්ඨි හෝ ගෝතම”

“යමෙකු තුළ සතුරු සිත පිහිටා තියෙන විට ඔහු මිත්‍යා දෘෂ්ටික කෙනෙක් වෙනවා ද? සම්මා දිට්ඨියෙන් යුතු වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු මිත්‍යා දෘෂ්ටික කෙනෙක්.”

“මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස ඛෝ අහං ලෝහිව්ව ද්විත්තං ගතීනං අක්ඛන්තරං ගතීං වදාමි: නිරයං වා නිරව්ඡානයෝතිං වා”

“පින්වත් ලෝහිව්ව, මිත්‍යා දෘෂ්ටික කෙනෙකුට මේ උපත් අතරින් එක උපතක් ලැබෙන බවයි මා කියන්නේ. එක්කෝ නිරයේ යනවා. නැත්නම් නිරිසන් අපායේ උපදිනවා.”

12. ඉති කිර ලෝහිව්ව යෝ ඒවං වදෙය්‍ය: ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ සාලවතිකං අජ්ඣාචසති. යා සාලවතිකාය සමුදයසක්ඛාති ලෝහිව්වෝව නං බ්‍රාහ්මණෝ ඒකකෝ පරිභුක්ඛෙය්‍ය, න ච අක්ඛන්තරං දදෙය්‍යාති. ඒවංවාදී සෝ යේ නං උපජීවන්ති තේසං අන්තරායකරෝ හෝති. අන්තරායකරෝ සමානෝ අභිනානුකම්පී හෝති. අභිනානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හෝති. සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි හෝති. ඒවමේව ඛෝ ලෝහිව්ව යෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “ඉධ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්ත්වා න පරස්ස ආරෝවෙය්‍ය, කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යාපාපි නාම පුරාණං බන්ධනං ඡිත්තේවා අක්ඛන්තරං වං බන්ධනං කරෙය්‍ය? ඒවං සම්පදම්ඳං පාපකං ලෝහධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති”ති.

12. ඉතිත් පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා නම්, “ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා සාලවතික ගමෙහි අධිපතිව ඉන්නවා. සාලවතික ගමෙහි යම් ධනධාන්‍යාදියක් උපදිනවා නම්, ඒවා ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා විතරක් පරිභෝග කළ යුතු යි. අන් අයට නො දිය යුතු යි” කියල. එතකොට ඔය විදිහට කියන කෙනා ඔබ නිසා ජීවත්වන උදවියට අන්තරායක් කරනවා. ඒ වගේ ම ඒ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා අනුකම්පාව නැති කෙනෙක් ම යි. අනුකම්පා රහිත කෙනා තුළ ඔවුන් කෙරෙහි පිහිටල තියෙන්නේ සතුරු සිතයි. සතුරු සිත පිහිටා තියෙන විට තියෙන්නේ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය යි. පින්වත් ලෝහිව්ව, අන්න ඒ වගේ ම යි. යම් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා නම්, “මෙහි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, යම් කුසල ධර්මයක් උපදවා ගෙන සිටිනවා නම්, ඒ කුසල ධර්මය උපදවාගෙන ඒ ගැන අන් අයට නො කිව යුතුයි කියල. තව කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? ඒක හරියට පැරණි බන්ධනයක් සිද්ධමා වෙනත් අළුත් බන්ධනයක් කරනවා වගේ. තමන් උපදවා ගත් කුසල ධර්ම ගැන අනුන්ට කියන එකක් ඒ වගේ ම පවිටු ලෝහ දෙයක්. තව කෙනෙක් තව කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද?” කියල.

ඒවංවාදී සෝ යේ තේ කුලපුත්තා තථාගතස්පවේදිනං ධම්මවිනයං ආගමිම ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡන්ති: සෝතාපත්තිඵලමපි සච්ඡිකරොන්ති, සකදාගාමිඵලමපි සච්ඡිකරොන්ති, අනාගාමිඵලමපි සච්ඡිකරොන්ති, අරහත්තමපි සච්ඡිකරොන්ති, යේවිමේ දිබ්බා ගබ්භා පරිපාවෙන්ති දිබ්බානං භවානං අභිනිබ්බන්තියා, තේසං අන්තරායකරෝ හෝති. අන්තරායකරෝ සමානෝ අභිනානුකම්පි හෝති. අභිනානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හෝති. සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි හෝති. මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස බෝ අහං ලෝහිච්ච ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරං ගතීං වදාමි: නිරයං වා තිරච්ඡාන යෝතිං වා.

ඔය ආකාරයට කියන කෙනා යම් ඒ කුලපුත්‍රයන් තථාගතයන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් ම දෙසන ලද ධර්ම විනයට පැමිණිලා මෙබඳු උදාර වූ විශේෂතා සාක්ෂාත් කර ගන්නවා නම්, ඒ කියන්නේ සෝවාන් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, සකදාගාමි ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අනාගාමි ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අරහත් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, ඒ වගේ ම යමෙක් දෙවිලොව උපත පිණිස දිව්‍ය ගර්භයන් මුහුකුරුවනවා නම්, ඔවුන්ටත් අන්තරායක් කරනවා. එකකොට ඒ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා අනුකම්පාව නැති කෙනෙක් ම යි. අනුකම්පා රහිත කෙනා තුළ ඔවුන් කෙරෙහි පිහිටල තියෙන්නේ සතුරු සිතයි. සතුරු සිත පිහිටා තියෙන විට තියෙන්නේ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය යි. පින්වත් ලෝහිච්ච, මං මිත්‍යා දෘෂ්ටිකයා හට කියන්නේ මේ උපත් දෙකෙන් එක්තරා උපතක් තමයි. එක්කෝ නිරයේ උපදිනවා. නැත්නම් තිරිසන් යෝනියේ උපදිනවා.

13. ඉති කිර ලෝහිච්ච යෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “රාජා පසේනදි කෝසලෝ කාසිකෝසලං අජ්ඣාචසති. යා කාසිකෝසලේ සමුදයසඤ්ජාති රාජා’ව නං පසේනදි කෝසලෝ ඒකකෝ පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, න අඤ්ඤේසං දදෙය්‍යා”ති. ඒවංවාදී සෝ යේ රාජානං පසේනදිං කෝසලං උපජීවන්ති තුම්හේ චේව අඤ්ඤේව තේසං අන්තරායකරෝ හෝති. අන්තරායකරෝ සමානෝ අභිනානුකම්පී තේසං හෝති. අභිනානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හෝති. සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි හෝති. ඒවමේව බෝ ලෝහිච්ච යෝ ඒවං වදෙය්‍ය: “ඉධ සමණෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍ය, කුසලං ධම්මං අධිගන්ත්වා න පරස්ස ආරෝවෙය්‍ය, කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති? සෙය්‍යාථාපි නාම පුරාණං බන්ධනං ඡිත්තදිත්වා අඤ්ඤං නවං බන්ධනං කරෙය්‍ය? ඒවං සම්පදමිදං පාපකං ලෝභධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති”ති.

13. ඉතින් පින්වත් ලෝභිව්ව, යම් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා නම්, “පසේනදී කොසොල් රජතුමා කාසිකෝසල දේශයන්ට අධිපතිව ඉන්නවා. කාසිකෝසල දේශයෙහි යම් ධනධාන්‍යාදියක් උපදිනවා නම්, ඒවා පසේනදී කොසොල් රජතුමා විතරක් පරිභෝග කළ යුතු යි. අන් අයට නො දිය යුතු යි” කියල. එතකොට ඔය විදිහට කියන කෙනා පසේනදී කොසොල් රජතුමා නිසා ජීවත්වන උදවියට අන්තරායක් කරනවා. ඒ වගේ ම ඒ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා අනුකම්පාව නැති කෙනෙක් ම යි. අනුකම්පා රහිත කෙනා තුළ ඔවුන් කෙරෙහි පිහිටල තියෙන්නේ සතුරු සිත යි. සතුරු සිත පිහිටා තියෙන විට තියෙන්නේ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය යි. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ වගේ ම යි. යම් කෙනෙක් මෙහෙම කියනවා නම්, “මෙහි ශ්‍රමණයෙක් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙක් වේවා, යම් කුසල ධර්මයක් උපදවා ගෙන සිටිනවා නම්, ඒ කුසල ධර්මය උපදවාගෙන ඒ ගැන අන් අයට නො කිව යුතුයි කියල. තව කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? ඒක හරියට පැරණි බන්ධනයක් සිද්ධ වෙනත් අළුත් බන්ධනයක් කරනවා වගේ. තමන් උපදවා ගත් කුසල ධර්ම ගැන අනුන්ට කියන එකක් ඒ වගේ ම පවිටු ලෝභ දෙයක්. තව කෙනෙක් තව කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද?” කියල.

ඒවාදී සෝ යේ තේ කුලපුත්තා තථාගතස්පවේදිනං ධම්මවිනයං ආගම්ම ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡන්ති: සෝතාපත්තිඵලමිපි සච්ඡිකරොන්ති, සකදාගාමිඵලමිපි සච්ඡිකරොන්ති, අනාගාමිඵලමිපි සච්ඡිකරොන්ති, අරහත්තමිපි සච්ඡිකරොන්ති, යේවිමේ දිබ්බා ගබ්භා පරිපාචෙන්ති දිබ්බානං භවානං අභිනිබ්බන්ති යා, තේසං අන්තරායකරෝ හෝති. අන්තරායකරෝ සමානෝ අභිනානුකම්පි හෝති. අභිනානුකම්පිස්ස සපත්තකං චිත්තං පච්චුපට්ඨිතං හෝති. සපත්තකේ චිත්තේ පච්චුපට්ඨිතේ මිච්ඡාදිට්ඨි හෝති. මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස බෝ අහං ලෝභිව්ව ද්වින්නං ගතීනං අඤ්ඤතරං ගතීං වදාමි: නිරයං වා තිරච්ඡානයෝතිං වා.

ඔය ආකාරයට කියන කෙනා යම් ඒ කුලපුත්‍රයන් තථාගතයන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් ම දෙසන ලද ධර්ම විනයට පැමිණිලා මෙබඳු උදාර වූ විශේෂතා සාක්ෂාත් කර ගන්නවා නම්, ඒ කියන්නේ සෝවාන් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, සකදාගාමි ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අනාගාමි ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, අරහත් ඵලය සාක්ෂාත් කරනවා නම්, ඒ වගේ ම යමෙක් දෙවිලොව උපත පිණිස දිව්‍ය ගර්භයන් මුහුකුරුවනවා නම්, ඔවුන්ටත් අන්තරායක් කරනවා. එතකොට ඒ ලාභයට අනතුරු කරන කෙනා අනුකම්පාව නැති කෙනෙක් ම යි. අනුකම්පා රහිත කෙනා තුළ ඔවුන් කෙරෙහි

පිහිටල නියෙන්තේ සතුරු සිතයි. සතුරු සිත පිහිටා නියෙන විට නියෙන්තේ මිත්‍යා දෘෂ්ටිය යි. පින්වත් ලෝහිව්ව, මං මිත්‍යා දෘෂ්ටිකයා හට කියන්නේ මේ උපත් දෙකෙන් එක්තරා උපතක් තමයි. එක්කෝ නිරයේ උපදිනවා. නැත්නම් තිරිසන් යෝනියේ උපදිනවා.

14. තයෝ බෝ මේ ලෝහිව්ව සත්ථාරෝ යේ ලෝකේ වෝදනාරහා, යෝ ව පනේවරුපේ සත්ථාරෝ වෝදේනි, සා වෝදනා භූතා තච්ඡා ධම්මිකා අනවජ්ජා. කතමේ තයෝ? ඉධ ලෝහිව්ව ඒකච්චෝ සත්ථා යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හෝති, ස්වාස්ස සාමඤ්ඤත්ථෝ අනනුප්පත්තෝ හෝති, සෝ තං සාමඤ්ඤත්ථං අනනුපාපුණ්ණිවා සාවකානං ධම්මං දේසෙති: ඉදං වෝ හිතාය ඉදං වෝ සුඛායාති. තස්ස සාවකා න සුස්සුසන්ති, න සෝතං විදහන්ති, න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨපෙන්නි, වොක්කම්ම ව සත්ථුසාසනා වත්තන්ති. සෝ ඒවමස්ස වෝදේතබ්බෝ: “ආයස්මා බෝ යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ, සෝ තේ සාමඤ්ඤත්ථෝ අනනුප්පත්තෝ. තං ත්වං සාමඤ්ඤත්ථං අනනුපාපුණ්ණිවා සාවකානං ධම්මං දේසෙසි: ඉදං වෝ හිතාය ඉදං වෝ සුඛායාති. තස්ස තේ සාවකා න සුස්සුසන්ති. න සෝතං විදහන්ති. න අඤ්ඤා චිත්තං උපට්ඨපෙන්නි වොක්කම්ම ව සත්ථුසාසනා වත්තන්ති”ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඔස්සක්කන්තියා වා උස්සක්කෙය්‍ය, පරමමුඛිං වා ආලිංගෙය්‍ය, ඒවං සම්පදම්ඨං පාපකං ලෝහධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති?”ති. අයං බෝ ලෝහිව්ව පට්ඨමෝ සත්ථා යෝ ලෝකේ වෝදනාරහෝ, යෝ ව පනේවරුපං සත්ථාරං වෝදේනි, සා වෝදනා භූතා තච්ඡා ධම්මිකා අනවජ්ජා.

14. පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ලෝකයෙහි යම් ශාස්තෘවරයෙක් වෝදනා ලැබිය යුතු නම්, ඒ වගේ ම යම් කෙනෙක් ශාස්තෘවරුන්ට වෝදනා කරනවා නම්, ඒ වෝදනාව ඔවුන් තුළ තිබෙන දෙයක් නම්, ඇත්තක් නම්, ධාර්මික නම්, නිවැරදි නම්, එබඳු වෝදනා ලබන ශාස්තෘවරු තුන් දෙනෙක් ඉන්නවා. ඒ තුන් දෙනා කවුද? පින්වත් ලෝහිව්ව, ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් යම් අර්ථයක් පිණිස ගිහි ජීවිතය අත් හැර පැවිදි වෙලා ඉන්නවා. ඔහුට ඒ පැවිදි බවෙහි එලය උපදවා ගන්ට බැරි වෙනවා. ඒ ශාස්තෘවරයා ඒ ශ්‍රමණඵල නො ලබා “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියලා ශ්‍රාවකයින් හට දහම් දෙසනවා. එතකොට ඔහු ගේ ශ්‍රාවකයන් එයට සවන් දෙන්නේ නැත්නම්, කණ් යොමු කරන්නේ නැත්නම්, අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවන්නේ නැත්නම්, ඔවුන් වාසය කරන්නේ ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙලයි. ඒ ශාස්තෘවරයා මෙවැනි වෝදනාවකට ලක් විය යුතුයි. “ආයුෂම්තුන්

යම් කිසි අරුතක් පිණිසයි ගිහි ජීවිතය අත්හැර අනගාරිකව පැවිදි වුණේ. ඒ ඔබ මහණකමේ කිසිවක් උපදවාගෙනත් නෑ. ශ්‍රමණ ඵලයක් නූපදවාගෙන ම “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියල ශ්‍රාවකයින්ට ධර්මයත් කියනවා. ඒ ශ්‍රාවකයින්ගෙන් ඔබේ ධර්මයට සවන් දෙන්නෙත් නෑ, කණ් යොමු කරන්නෙත් නෑ, අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවන්නෙත් නෑ, ඔවුන් වාසය කරන්නෙත් ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙලයි” කියල. ඒක මේ වගේ දෙයක් තමාව පිළිකෙව් කොට ඉවත්ව යන්නියක පසු පස යනවා වගෙයි. තමාට නො කැමැත්තෙන් පිටුපා සිටින්නියක වැළඳ ගන්නවා වගෙයි. ඔන්න ඔය විදිහේ කරුණක් නම් පවිටු වූ ලෝභ ධර්මයක් කියලයි මං කියන්නේ. එබඳු ශාස්තෘවරයා වූ කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුසු ප්‍රථමයා ය. යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරයි නම්, ඒ චෝදනාව ඔහු තුළ තියෙනවා. ඒක ඇත්තක්. ධාර්මික යි. නිවැරදි යි.

15. සුතවජරං ලෝභිව්ව ඉධෙකච්චෝ සත්ථා යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හෝති, ස්වායස්ස සාමඤ්ඤත්ථෝ අනනුප්පත්තෝ හෝති, සෝ තං සාමඤ්ඤත්ථං අනනුපාපුණිත්වා සාවකානං ධම්මං දේසෙති: ඉදං චෝ හිතාය ඉදං චෝ සුඛායාති. තස්ස තේ සාවකා සුස්සුසන්ති, සෝතං විදහන්ති, අඤ්ඤ චිත්තං උපට්ඨපෙත්ති, න ච චොක්කම්ම සත්ථුසාසනා චත්තන්ති.

15. පින්වත් ලෝභිව්ව, තව දුරටත් කියනවා නම්, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් යම් අර්ථයක් පිණිස ගිහි ජීවිතය අත් හැර පැවිදි වෙලා ඉන්නවා. ඔහුට ඒ පැවිදි බවෙහි ඵලයක් උපදවා ගන්ට බැරි වෙනවා. ඒ ශාස්තෘවරයා ඒ ශ්‍රමණඵල නො ලබා “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියල ශ්‍රාවකයින් හට දහම් දෙසනවා. එකකොට ඔහු ගේ ශ්‍රාවකයන් එයට සවන් දෙනවා. කණ් යොමු කරනවා. අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවනවා. ඔවුන් වාසය කරන්නේ ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙලා නොවෙයි.

සෝ ඒවමස්ස චෝදෙතඛිබෝ: “ආයස්මා බෝ යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ, සෝ තේ සාමඤ්ඤත්ථෝ අනනුප්පත්තෝ. තං ත්වං සාමඤ්ඤත්ථං අනනුපාපුණිත්වා සාවකානං ධම්මං දේසෙසි: ඉදං චෝ හිතාය ඉදං චෝ සුඛායාති. තස්ස තේ සාවකා සුස්සුසන්ති. සෝතං විදහන්ති. අඤ්ඤ

චිත්තං උපට්ඨපෙන්නි න ච වොක්කම්ම සත්ථුසාසනා චත්තන්ති. සෙය්ඛාපි නාම සකං බෙත්තං චිතාය පරබෙත්තං නිඛිධායිතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍ය, ඒවං සම්පදමිදං පාපකං ලෝභධම්මං වදාමි. කිං හි පරෝ පරස්ස කරිස්සති?”ති. අයං බෝ ලෝභිව්ව දුතියෝ සත්ථා යෝ ලෝකේ වෝදනාරහෝ, යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදේති, සා වෝදනා භූතා තච්ඡා ධම්මිකා අනවජ්ජා.

ඒ ශාස්තෘවරයා මෙවැනි වෝදනාවකට ලක් විය යුතුයි. “ආයුෂ්මතුන් යම් කිසි අරුතක් පිණිසයි ගිහි ජීවිතය අත්හැර අනගාරිකව පැවිදි වුණේ. ඒ ඔබ මහණකමේ කිසිවක් උපදවාගෙනත් නෑ. ශ්‍රමණ ඵලයක් නූපදවාගෙන ම “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියල ශ්‍රාවකයින්ට ධර්මයත් කියනවා. ඒ ශ්‍රාවකයින් ඔබේ ධර්මයට සවන් දෙනවා. කණ් යොමු කරනවා. අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවනවා. ඔවුන් වාසය කරන්නේ ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙලා නොවෙයි” කියල. ඒක මේ වගේ දෙයක් තමන් ගේ කුඹුර අත්හැරල අනුන් ගේ කුඹුරේ වල් නෙලිය යුතු කොට සිතනවා වගේ. ඔන්න ඔය විදිගේ කරුණක් නම් පවිටු වූ ලෝභ ධර්මයක් කියලයි මං කියන්නේ. එබඳු ශාස්තෘවරයා වූ කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි වෝදනා ලැබීමට සුදුසු දෙවෙනියා යි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට වෝදනා කරයි නම්, ඒ වෝදනාව ඔහු තුළ කියෙනවා. ඒක ඇත්තක්. ධාර්මික යි. නිවැරදි යි.

16. පුත්‍රචපරං ලෝභිව්ව ඉධෙකච්චෝ සත්ථා යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හෝති, ස්වාස්ස සාමඤ්ඤත්ථෝ අනුප්පත්තෝ හෝති, සෝ තං සාමඤ්ඤත්ථං අනුපාපුණිත්වා සාවකානං ධම්මං දේසේති: ඉදං වෝ හිතාය ඉදං වෝ සුඛායාති. තස්ස සාවකා න සුස්සුසන්ති, න සෝතං වදහන්ති, න අඤ්ඤ චිත්තං උපට්ඨපෙන්නි, වොක්කම්ම ච සත්ථුසාසනා චත්තන්ති.

16. පින්වත් ලෝභිව්ව, තව දුරටත් කියනවා නම්, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් යම් අර්ථයක් පිණිස ගිහි ජීවිතය අත් හැර පැවිදි වෙලා ඉන්නවා. ඔහුට ඒ පැවිදි බවෙහි ඵලය උපදවා ගන්නවා. ඒ ශාස්තෘවරයා ඒ ශ්‍රමණඵලය ලබාගෙන ම “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියල ශ්‍රාවකයින් හට දහම් දෙසනවා. එකකොට ඔහු ගේ ශ්‍රාවකයන් එයට සවන් දෙන්නේ නෑ. කණ් යොමු කරන්නේ නෑ. අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවන්නේ නෑ. ඔවුන් වාසය කරන්නේ ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙල යි.

සෝ ඵ්වමස්ස චෝදේනඛිබ්බෝ: “ආයස්මා බෝ යස්සත්ථාය අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ, සෝ තේ සාමඤ්ඤත්ථෝ අනුප්පත්තෝ. තං ත්වං සාමඤ්ඤත්ථං අනුපාපුණිත්වා සාවකානං ධම්මං දේසේසි: ඉදං චෝ භිකාය ඉදං චෝ සුඛායාති. තස්ස තේ සාවකා න සුස්සුසන්ති. න සෝතං විදහන්ති. න අඤ්ඤ චිත්තං උපට්ඨපෙන්නි වොක්කම්ම ච සත්ථුසාසනා චත්තන්ති. සෙය්ඨාපි නාම පුරාණං බන්ධනං ඡිත්තීත්වා අඤ්ඤං නචං බන්ධනං කරෙය්‍ය, ඵ්වං සම්පදම්ඳං පාපකං ලෝභධම්මං චදාමි. කිං හි පරෝපරස්ස කරිස්සති?”ති. අයං බෝ ලෝභිව්ව තතියෝ සත්ථා යෝ ලෝකේ චෝදනාරහෝ, යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා භූතා තච්ඡා ධම්මිකා අනච්ඡා.

ඒ ශාස්තෘවරයා මෙවැනි චෝදනාවකට ලක් විය යුතුයි. “ආයුෂ්මතුන් යම් කිසි අරුතක් පිණිසයි ගිහි ජීවිතය අත්හැර අනගාරිකව පැවිදි වුණේ. ඒ ඔබ මහණකමේ ඵලය උපදවාගෙන තියෙනවා. ශ්‍රමණ ඵලය උපදවාගෙන ම “මෙය ඔබට හිත පිණිස පවතිනවා. මෙය ඔබට සුව පිණිස පවතිනවා” කියලා ශ්‍රාවකයින්ට ධර්මයක් කියනවා. නමුත් ශ්‍රාවකයින් ඔබේ ධර්මයට සවන් දෙන්නේ නෑ. කණ් යොමු කරන්නේ නෑ. අවබෝධය පිණිස හිත පිහිටුවන්නේ නෑ. ඔවුන් වාසය කරන්නෙන් ශාස්තෘ සාසනයෙන් බැහැර වෙලයි” කියලා. ඒක මේ වගේ දෙයක් පුරාණ බන්ධනය සිදු දමා, අන්‍ය වූ අචන් බන්ධනයක් කරනවා වගේ. ඔන්න ඔය විදිහේ කරුණක් නම් පවිටු වූ ලෝභ ධර්මයක් කියලයි මං කියන්නේ. එබඳු ශාස්තෘවරයා වූ කෙනෙක් තවත් කෙනෙකුට කවර නම් දෙයක් කරන්ට ද? පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුසු තුන්වෙනියා යි. යමෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරයි නම්, ඒ චෝදනාව ඔහු තුළ තියෙනවා. ඒක ඇත්තක්. ධාර්මික යි. නිවැරදි යි.

ඉමේ බෝ ලෝභිව්ව තයෝ සත්ථාරෝ යේ ලෝකේ චෝදනාරහා, යෝ ච පනේවරුපේ සත්ථාරෝ චෝදේති, සා චෝදනා භූතා තච්ඡා ධම්මිකා අනච්ඡා’ති.

පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ලෝකයෙහි යම් ශාස්තෘවරයෙක් චෝදනා ලැබිය යුතු නම්, ඒ වගේ ම යම් කෙනෙක් ශාස්තෘවරුන්ට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඔවුන් තුළ තිබෙන දෙයක් නම්, ඇත්තක් නම්, ධාර්මික නම්, නිවැරදි නම්, එබඳු චෝදනා ලබන්නේ මේ ශාස්තෘවරුන් තුන් දෙනා තමයි.

17. ඒවං චුත්තේ ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ හගචන්තං ඒතදවෝච:
“අත්ථී පන හෝ ගෝතම කෝචි සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ?”ති.

17. මෙසේ වදාළ විට ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
මෙකරුණ සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ලෝකයෙහි යම්
ශාස්තෘවරයෙක් චෝදනා නො ලැබිය යුතු නම්, එබඳු ශාස්තෘවරයෙක්
ඉන්නවා ද?”

“අත්ථී ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ”ති.

“පින්වත් ලෝහිව්ව, ලෝකයෙහි යම් ශාස්තෘවරයෙක් චෝදනා නො
ලැබිය යුතු නම්, එබඳු ශාස්තෘවරයෙක් ඉන්නවා.”

“කතමෝ පන සෝ හෝ ගෝතම සත්ථා යෝ ලෝකේ න
චෝදනාරහෝ”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ලෝකයෙහි යම් ශාස්තෘවරයෙක් චෝදනා
නො ලැබිය යුතු නම්, එබඳු ශාස්තෘවරයා කවුද?”

18. ඉධ ලෝහිව්ව තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං
සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ
සුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ හගවා. සෝ ඉමං ලෝකං
සද්දේවකං සමාරකං සබ්බමකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සද්දේවමනුස්සං සයං
අභිඤ්ඤා සංජිකත්වා පච්චේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣේ-
කල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ඡනං කේවලපරිපුණ්ණං
පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා
ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජාතෝ. සෝ තං ධම්මං
සුත්වා තථාගතෝ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන
සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බ්‍රාහ්මණ සරාවාසෝ රජෝපථෝ.
අබ්‍හෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා
ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මචරියං වරිතං
යන්ත්‍රානාහං කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායාති වත්ථාති අ-ජාදෙන්වා
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

18. පින්වත් ලෝහිව්ව, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ
විජ්ජාවරණසම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර සුරිසදම්ම සාරථී

වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බඹුන් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කළාණ වූත්, මැද කළාණ වූත්, අවසානය කළාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා. එතකොට ගෘහපතියෙක් වේවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිසුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරුණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා මං කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුළත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

19. සෝ අපරේන සමයේන අප්පං ව හෝගක්ඛන්ධං පභාය මහන්තං වා හෝගක්ඛන්ධං පභාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පභාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පභාය කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙන්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංවරසංචුතෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මවට්ඨකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ, සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤේන සමන්තාගතෝ සන්තුට්ඨෝ.

19. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා

වච්ඡාකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකු දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

20. කථඤ්ච ලෝභිව්ව භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පාණ්ඩිතපාතං පහාය පාණ්ඩිතපාතා පටිච්චරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණහුනභිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිච්චරතෝ හෝති. දින්නාදායී දින්නාපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභුතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. අබ්‍රහ්මචාරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී චිරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිච්චරතෝ හෝති. ස-වචාදී ස-වසන්ධෝ ථේතෝ ප-වයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. පිසුණං වාචං පහාය පිසුණාය වාචාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්ථා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්ථා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසම්භේදාය. ඉති භින්නානං වා සන්ධානා සංභින්නානං වා අනුප්පාදානා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිච්චරතෝ හෝති. යා සා වාචා තේළා කණ්ණසුඛා ජේමනියා හදයංගමා පෝරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'. සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිච්චරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී, නිධානවතිං වාචං භාසිතා කාලේන සාපදේසං පරියන්තවතිං අත්ථසංභිතං. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

20. පින්වත් ලෝභිව්ව, භික්ඛුව සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් ලෝභිව්ව, මෙහි භික්ඛුව සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත් හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පව්ව ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියව් ප්‍රාණින් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. නුදුන් දේ ගැනීම අත් හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. අබ්‍රහ්මචාරී බව අත් හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මෙමුනු සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. බොරු කීම අත් හැරලා, බොරු කීමෙන්

චූළකී ඉන්තවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථිරව පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. කේලාමි කීම අත්හැරලා කේලාමි කීමෙන් චූළකී ඉන්තවා. මෙකැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නේ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙකැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වූවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වූවන් හා වාසයට කැමති යි. සමගි වූවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වූවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් චූළකී ඉන්තවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් චූළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. විනය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාඩුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

21. බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ රත්තූපරතෝ පටිච්චරතෝ විකාලහෝජනා. න-වගීතවාදිතවිසූකදස්සනා පටිච්චරතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා පටිච්චරතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චරතෝ හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. ආමකධක්ඛ්ඤපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති, ආමකමංස පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති, ඉත්ථිකුමාරික-පටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. අජේළකපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. කුක්කුටසුකරපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. හත්ථිගාවස්සවළවාපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිච්චරතෝ හෝති. දුක්ඛයා පභිණ්ණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිච්චරතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුට-මානකුටා පටිච්චරතෝ හෝති. උක්කෝටනවක්ඛන්තිකතිසාවියෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරමෝසආලෝපසහසාකාරා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

21. පැලවෙන බීජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල හෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇඟපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝපහෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උරන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙත් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළ හෙළඳාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම, ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

22. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං බීජගාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථිදං: මූලබීජ බන්ධබීජං ඵච්චබීජං අග්ගබීජං බීජබීජමේව පඤ්චමං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා බීජගාමභුතගාමසමාරම්භා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

22. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දූන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මූලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳලීම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලිනුත් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලිනුත් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

23. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං චත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

23. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා නියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා නියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි චේතත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

24. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපං විසුකදස්සනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූතං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවන හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාබ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා විසුකදස්සනා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

24. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා රහදැක්වීම්, අත්තල ගසා නැටීම්, චේතාල නැටීම්, බෙර වාදන කිරීම්, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම්, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම්, ඇත් යුධ බැලීම්, අස්ව යුධ බැලීම්, ගොන් පොර බැලීම්, එළු පොර බැලීම්, බැටළු පොර බැලීම්, කුකුළු පොර බැලීම්, වටු පොර බැලීම්, පොච්ඡි හරඹ බැලීම්, මිටි හරඹ බැලීම්, මල්ලව පොර බැලීම්, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින නැත් බලන්ට යාම, බලසෙනහ

විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

25. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවිරං වංක්කං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාවජ්ජං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

25. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරහට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරහ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරහ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිත දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

26. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං උ-වාසයනමභාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝනකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමි ඵ්කන්තලෝමි කට්ඨිසසං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනප්පවේණිං කාදලිමිගපවර-ප-වත්ථරණං සඋත්තර-ඡදං උහතෝලෝභිතකුපධානං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

26. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත් වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග භාන්සි පුටු, කවිච්චි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙත්තම් කළ එළු ලොම් ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින්ම එළු ලොම්ත් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒ මත නැටිය හැකි එළු ලොම්ත් කළ කලාල, ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමින් කළ කලාල, හිස දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන් ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් චූළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

27. යථා වා පනේකේ භොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡීන්වා තේ ඒවරුපං මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති, සෙය්‍යට්ඨං: උ-ණදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං ආදාසං අක්ඡනං මාලාවිලේපනං මුඛචූෂ්ණකං මුඛාලේපනං හත්ථබන්ධං සිඛාන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡත්තං චිත්‍රූපාහනං උණ්හිසං මණ්ඩනං වාලවිජනි විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඒවරුපා මණ්ඩනවිභූසනට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මි'.

27. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් නෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුඟුරෙන් තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගෑම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන්

යුතු වෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇඟපන සැරසීම් හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

28. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං වෝරකථං මහාමත්තකථං සේනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අන්තකථං පානකථං වත්ථකථං සයනකථං මාලාකථං ගන්ධකථං ඤාතිකථං යානකථං ගාමකථං නිගමකථං නගරකථං ජනපදකථං ඉත්ථීකථං පුරිසකථං (කුමාරකථං කුමාරිකථං) සූරකථං විසිබාකථං කුම්භට්ඨානකථං පුබ්බපේතකථං නානත්තකථං ලෝකක්ඛායිකං සමුද්දක්ඛායිකං ඉතිභවාභවකථං. ඉති වා ඉතිඵ්වරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිච්චතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

28. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයින් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

29. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: න ත්වං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මවිනයං ආජානිස්සසි? මි-ඡාපට්ඨන්තෝ

ත්වමසි, අහමස්මි සමමා පටිපන්නෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ඡා අවච. ප-ඡා වචනීයං පුරේ අවච. ආචිණ්ණං තේ විපරාවක්ඛං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදස්පමොක්ඛාය. නිබ්බේදේහි වා සං-පහෝසිති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගහිකකථාය පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

29. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම විනය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම විනය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එතකොට නුඹද මේ ධර්ම විනය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලක යි. මම තමයි නියම වැඩ පිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතව යි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිත යි. නුඹ කලින් කිව්‍යුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිව්‍යුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළුවා. මා විසින් නුඹට වාද නංවලයි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

30. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං ඛත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ඡ. අමුත්‍රාග-ඡ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා දුතෙය්‍යපහිණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

30. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණිවිඩ පණත් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණිවිඩය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණිවිඩ පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ

පණ්ඩුව පණන් ගෙනයන ගිහියන් ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

31. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ කුහකා ව හොන්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිප්පේසිකා ව ලාහේන ලාභං නිජිගිංසිතාරෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

31. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම, නොදොල් කිරීම, නැති ගුණ කීම ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහක කමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

32. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවේන ජීවිකං කප්පෙනති, සෙය්‍යපීදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුපිනං ලක්ඛණං මුසික-ඡිත්තං අග්ගිහෝමං දබ්බිහෝමං ථුසහෝමං කණහෝමං තණ්ඩුලහෝමං සප්පිහෝමං තේලහෝමං මුඛහෝමං ලෝහිතහෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුච්ඡා බත්තවිජ්ජා සිව්ච්ඡා භුතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ඡිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ජකානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

32. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා, සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මීයන් කෑ වස්ත්‍ර බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හැන්දෙන් පූජා

පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතුටලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොතරැය) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘක්ෂ විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද රිකල විද් ආරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයක් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

33. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ථිත්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසිලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අපලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණණ්කාලක්ඛණං ක-ඡපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මි.

33. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඩුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, රිකල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු

සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔටුවන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුන්නන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනැගීමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

34. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යපීදං: රක්ඛං නිය්‍යානං භවිස්සති. රක්ඛං අනියානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං උපයානං භවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං අපයානං භවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං උපයානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං අපයානං භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං ජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං පරාජයෝ භවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං ජයෝ භවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ භවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ භවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

34. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතින් රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුන්ට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ

නිරන්තර විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

35. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛන්තග්ගාහෝ හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛන්තානං පටගමනං හවිස්සති, නක්ඛන්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාධාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, වන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංක්ඛිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ වන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ නක්ඛන්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං උප්පටගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දිසාධාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ භූමිවාලෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං වන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංක්ඛිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය නිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

35. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙලෙඳු වුත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින වන්දුග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සුර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමගින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත් වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. වන්දු ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සුර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක

ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමඟ යෑම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිහිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියලා තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

36. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි - සෙය්‍යථිදං: සුඛිබ්බධිකා හවිස්සති, දුඛිබ්බධිකා හවිස්සති, සුභික්ඛං හවිස්සති, දුඛික්ඛං හවිස්සති, බ්‍රමං හවිස්සති, භයං හවිස්සති, රෝගෝ හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛාතං කාවෙය්‍යං ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

36. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරලා මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී සුභික්ෂ වෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් ඵලාඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර, ආදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

37. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං

විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජීවිහා-
නිත්ථම්භනං හනුසංහන්තං හත්ථාගිජජපනං හනුජජපනං කණ්ණජජපනං
ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-වුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං
අබ්භූජ්ජලනං සිරිවිහායනං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය
මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

37. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන්
ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා
ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම,
ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම,
එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට
නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට
ගුරුකම් කිරීම, පාළු නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට
ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට
ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම්
කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ්ණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා
ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම,
සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල්
පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව
මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන
දේවල්වලින් වැළකී මෙඬු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන්
වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

38. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි
හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං
කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථිදං: සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං (භූතකම්මං) භූරිකම්මං
වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං
ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං
සීසවිරේවනං කණ්ණකේලං තෙත්තනප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං
ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලහේසජ්ජානං
අනුප්පාදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය
තිර-චානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

38. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන්
ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා
ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම,

පොලොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම, චතුර මතුරා මුණ සේදවීම, චතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලදරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම, ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

39. ස බෝ සෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව, බත්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-වත්ථිකතෝ. ඒවමේව බෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අප්පකුත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදෙති. ඒවං බෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

39. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඒ භික්ෂුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔටුනු පළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විතව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඔන්න විදිහට යි භික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

40. කථස්ථ ලෝහිව්ව, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති? ඉධ ලෝහිව්ව භික්ඛු චක්ඛුතා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හෝති නානුබ්බස්සන්තග්ගාහී. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති.

සෝතේන සද්දං සුත්වා සාණේන ගන්ධං සායින්වා
 ජීවිතාය රසං සායින්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං චුසින්වා
 මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුඛ්‍යඤ්ජනග්ගාහි.
 යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා
 පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති.
 රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරං ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන
 ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අඛ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති.
 ඒවං බෝ ලෝහිව්ව, භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

40. පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන්
 ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් ලෝහිව්ව, මෙහිලා භික්ෂුව ඇසින් රූප
 දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින්
 ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත්
 පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස
 පිළිපදිනවා. ඇස රැක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට
 පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක්
 ආඝ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා
 කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති
 ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස
 නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත් පාපී
 අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස
 පිළිපදිනවා. මනස රැක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට
 පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව
 ජීවා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව අකුසලයෙන්
 වැළැක් වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

41. කථඤ්ච ලෝහිව්ව, භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ
 හෝති? ඉධ ලෝහිව්ව, භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී
 හෝති. ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ
 සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාටිපත්තව්වරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති.
 අසිතේ ජිතේ බායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-වාරපස්සාවකම්මේ
 සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ ධීතේ නිසින්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ
 තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං බෝ ලෝහිව්ව, භික්ඛු
 සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ හෝති.

50. පින්වත් ලෝහිව්ව, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් ලෝහිව්ව, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කලාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් ලෝහිව්ව, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

42. කථඤ්ච ලෝහිව්ව, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ ලෝහිව්ව හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන චිවරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව, පක්ඛි සකුණෝ යේන යේනේව ඩේති සපත්තභාරෝ'ව ඩේති, ඒවමේව බෝ ලෝහිව්ව, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන චිවරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේනේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං බෝ ලෝහිව්ව, හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

42. පින්වත් ලෝහිව්ව, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් ලෝහිව්ව, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සූහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සූහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඔය අයුරින් ම හික්ෂුව කය පරිහරණයට සූහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සූහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් ලෝහිව්ව, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

43. සෝ ඉමිනා ව අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ව අරියේන සතිසම්පජ්ඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ව අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ

ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කත්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

43. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටුවීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (එවැනි තැනක) පළගක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

44. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පභාය විගතාභිජ්ඣේන -තසා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපදෝසං පභාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපදෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථීනමිද්ධං පභාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති ආලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථීනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ජං පභාය තිණ්ණවිචිකි-ජෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ජාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

44. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරහ වෙර ආදිය අත්හැර තරහ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරහ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

45. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙය්‍යං, සෝ යාති ව පෝරාණාති

ඉණමූලානි තානි ච ඛ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා චස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සම්ප්පදංසු. සෝ’හං යානි ච පෝරාණානි ඉණමූලානි තානි ච ඛ්‍යාන්තිකරාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

45. පින්වත් ලෝභිව්ව, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එකකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

46. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං චස්ස න-ජාදෙය්‍ය, න චස්ස කායේ බලමන්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-චෙය්‍ය, හත්තඤ්චස්ස ජාදෙය්‍ය සියා චස්ස කායේ බලමන්තා, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ජාදේසි. න චස්ස මේ ආසි කායේ බලමන්තා. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ජාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමන්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

46. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රියයි. ඔහු ගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්. එකකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රියයි. මගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

47. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනාගාර මු-වෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඛන්ධනාගාරේ බද්ධෝ අහෝසිං. සෝ”මිහි ඵ්තරහි තම්හා ඛන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිනා අබ්බයේන. නත්ථි මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

47. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඵ්ක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඵ් ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඵ් මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඵ් ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඵ් හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

48. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ”මිහි ඵ්තරහි තම්හා දාසඛ්‍යා මුත්තෝ අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

48. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඵ්ක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඵ් දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතනවා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඵ් මං දැන් ඵ් දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඵ් හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

49. සෙය්‍යාථාපි ලෝහිව්ව, පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුඛිහික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොක්ඛිතා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය ඛේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්වමස්ස: “අහං ඛෝ පුඛිඛේ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජිං දුඛිහික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ’මහි ඵ්තරහි තං කන්තාරං නිණ්ණෝ සොක්ඛිතා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ ඛේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලහේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ණේය්‍ය සෝමනස්සං.

49. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඵ්ක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඵ් කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඵ් කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඵ් හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

50. ඵ්වමේව ඛෝ ලෝහිව්ව, හික්ඛු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා ඛන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඵ්වං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පහිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යාථාපි ලෝහිව්ව, ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා ඛන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ස්සං, යථා ඛේමන්තභූමිං ඵ්වමේව ඛෝ ලෝහිව්ව හික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පහිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

50. පින්වත් ලෝහිව්ව, අන්න ඵ් විදිහම යි. හික්ඛුවත් (කලින්) ණයක් ගත්තා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් ලෝහිව්ව, ඵ් ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් ලෝහිව්ව, අන්න ඵ් විදිහමයි හික්ඛුව තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයත් දකින්නේ.

51. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ඡායති. පමුදිතස්ස පීති ඡායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වේදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති.

51. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිදෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතු ව සැපක් විඳිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

52. සෝ විවි-වෙ කාමේහි විවි-ව අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සච්චාරං විවේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං විවේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

52. ඔහු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විවේකයෙන් හට ගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

53. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව දක්ඛෝ නභාපකෝ වා නභාපකත්තේවාසී වා කංසථාලේ නභානීයචුණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකේන පරිප්ථෝසකං පරිප්ථෝසකං සන්තෙය්‍ය සායං නභානීයපිණ්ඩි සේනාහනුගතා සේනාහපරේතා සන්තර්ඛාහිරා පුටා සේනහේන න ව පග්ඝරණි. ඒවමේව ඛෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ඉමමේව කායං විවේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්තේති පරිසන්තේති පරිපූරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

53. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. (රජවරුන් ආදී පිරිස් නභවන) දක්ෂ නභවන්නෙක් හෝ නභවන කෙනෙකු ගේ ගෝලයෙක් ඉන්නවා. ඔහු ලෝහ බඳුනක නාන සුණු විසුරුවනවා. ඊට පස්සේ දිය ඉස ඉස පිඬු කරනවා. එතකොට ඒ නානසුණු පිඬට අර වතුර කාවදිනවා. හොඳින් තෙත් වෙනවා. ඒ නභන පිඬ ඇතුළත පිටත සෑම තැන ම හොඳින් දිය පැතිරිලා

නියෙනවා. පිටතට වැගිරෙන්නෙන් නෑ. පින්වත් ලෝහිච්ච, ඔය විදිහම යි. හික්ෂුච මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ඡ්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ඡ්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

54. යම්පි ලෝහිච්ච හික්ෂු විච්චිච්ච කාමෙහි විච්චිච අකුසලේහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවේකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං විවේකජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපුරේති පරිස්පරති, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවේකජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති, ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

54. පින්වත් ලෝහිච්ච, හික්ෂුච කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත වූ, විචාර සහිත වූ, විවේකයෙන් හට ගත් ඡ්‍රීති සුඛය ඇති යම් පළමු වෙති ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම විවේකයෙන් හටගත් ඡ්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි විවේකයෙන් හටගත් ඡ්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

55. යස්මිං ඛෝ ලෝහිච්ච සන්ථරි සාවකෝ ඵ්චරූපං උළාරං විස්සෙසං අධිගච්ඡති අයම්පි ඛෝ ලෝහිච්ච සන්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනෙවරූපං සන්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

55. පින්වත් ලෝහිච්ච, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිච්ච, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

56. පුන ච පරං ලෝහිච්ච හික්ෂු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං -තෙසෝ ඵ්කෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිස්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

56. පින්වත් ලෝහිව්ව, තව දුරටත් කියනවා නම් භික්ෂුව විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිද්ධිමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුඛය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

57. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව උදකරහදෝ ගම්භිරෝ උබ්භිදෝදකෝ, තස්ස නේවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න ප-ඡිමාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, න උත්තරාය දිසාය උදකස්ස ආයමුඛං, දේවෝ ව න කාලේන කාලං සම්මා ධාරං අනුප්පවෙ-ජෙය්‍ය, අථ ඛෝ තම්හා ව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජිතවා තමේව උදකරහදං සීතේන වාරිතා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපුරෙය්‍ය පරිප්පරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ උදකරහදස්ස සීතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස. ඒවමේව ඛෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ඉමමේව කායං සමාධිජේන පීතිසුඛේන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීතිසුඛේන අප්පුටං හෝති.

57. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. යට දිය උල්පත්වලින් වතුර ගලන ගැඹුරු විලක් කියෙනවා. හැබැයි ඒ විලට නැගෙනහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. දකුණු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. බටහිර පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. උතුරු පැත්තෙන් වතුර එන මගක් නෑ. වැස්සත් කලින් කලට පිළිවෙලකට වහින්නේ නෑ. එතකොට ඒ විලෙන් ම සීතල දියදහරා උල්පත්වලින් උඩට මතු වෙව් ඒ විල ම සීතල ජලයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. වතුරෙන් පුරවනවා. හොඳින් පුරවනවා. ඒ මුළු විලේ ම සිහිල් ජලයෙන් පහසු නො ලැබූ කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඔය විදිහම යි. භික්ෂුව මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

58. යමපි ලෝහිව්ව භික්ඛු විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣන්තං සම්පසාදනං චේතසෝ ඒකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං සමාධිජේන

පීනිසුබ්බෙන අභිසන්දේති පරිසන්දේති පුරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස සමාධිජේන පීනිසුබ්බෙන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

58. පින්වත් ලෝභිව්ව, හික්ෂුච විතක්ක විචාරයන් ගේ සංසිදීමෙන් ආධ්‍යාත්මිකව පැහැදීම ඇතිව සිතෙහි මනා එකඟ බවෙන් යුතු ව විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් හටගත්, ප්‍රීති සුබය ඇති යම් දෙවෙනි ධ්‍යානය උපදවාගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුබයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුබයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

59. යස්මිං බෝ ලෝභිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි බෝ ලෝභිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

59. පින්වත් ලෝභිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

60. පුන ච පරං ලෝභිව්ව හික්ඛු පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේති. යත්තං අරියා ආචික්ඛන්ති: උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අභිසන්නේති පරිසන්නේති පරිපුරේති පරිප්පරති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුබ්බෙන අප්පුටං හෝති.

60. පින්වත් ලෝභිව්ව, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුච ප්‍රීතියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරණය යැයි පවසනවා ද, ඒ තුන්වන

ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම ජිති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජිති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

61. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව උප්පලිනියං වා පදුමිනියං වා පුණ්ඩරිකිනියං වා අප්පේක-වානි උප්පලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරිකානි වා උදකෝ ජානානි උදකෝ සංවද්ධානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝනිමුග්ගපෝසිති තානි යාව චග්ගා යාව ච මූලා සිතේන වාරිතා අභිසන්තානි පරිසන්තානි පරිපුරානි, පරිප්පුටානි නාස්සා කිඤ්චි සබ්බාවතං උප්පලානං වා පදුමානං වා පුණ්ඩරිකානං වා සිතේන වාරිතා අප්පුටං අස්ස. ඒවමේව ඛෝ ලෝභිව්ව භික්ඛු ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්තේනි පරිසන්තේනි පරිපුරේනි පරිප්පරනි. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති.

61. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මහනෙල් විලක හෝ රතු නෙළුම් විලක හෝ සුදු නෙළුම් විලක හෝ ඇතැම් මහනෙල් වේවා, රතු නෙළුම් වේවා, සුදු නෙළුම් වේවා ඒ නෙළුම් ජලයේ ම යි හට ගන්නේ. ජලයේ ම යි වැඩෙන්නේ. නමුත් ජලයෙන් උඩට ඇවිත් නෑ. ජලය තුළ ම ගිලී වැඩෙනවා. එතකොට ඒ නෙළුම් අග දක්වාත් මුල දක්වාත් සීතල දියෙන් හොඳට තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. මුළුමණින් ම තෙත් වෙලා තියෙන්නේ. පිරිල තියෙන්නේ. හැම තැනම පැතිරිලා තියෙන්නේ. ඒ සෑම මහනෙල්වල, රතුනෙළුම්වල, සුදුනෙළුම්වල සීතල දිය නො පැතුරුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඔය විදිහම යි. භික්ඛුව මේ කය ම ජිති රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන්ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජිති රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

62. යමපි ලෝභිව්ව භික්ඛු පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායේන පටිසංවේදේනි, යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සනිමා සුඛවිහාරීති තං තතියං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති, සෝ ඉමමේව කායං නිප්පීතිකේන සුඛේන අභිසන්දේනි පරිසන්දේනි පුරිපුරේනි පරිප්පරනි. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිප්පීතිකේන සුඛේන අප්පුටං හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සමාධිස්මි'.

62. පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව ජීනියට ද නො ඇලීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුතුව වාසය කරනවා. සිහියෙන් නුවණින් යුතු ව කයෙන් සැපයක් ද විඳිනවා. ආර්යයන් වහන්සේලා යම් ධ්‍යානයකට උපේක්ෂා සහගත සිහිය ඇති සැප විහරනය යැයි පවසනවා ද, යම් ඒ තුන්වන ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම ජීනි රහිත සුඛයෙන් හොඳට තෙත් කරනවා. මුළුමණින් ම තෙත් කරනවා. එයින් පුරවනවා. පිරිපුන් ව පුරවනවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි ජීනි රහිත සුඛයෙන් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නේත් ඔහු ගේ සමාධියට ම යි.

63. යස්මිං ඛෝ ලෝහිව්ව සක්ථරි සාවකෝ ථ්වරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි ඛෝ ලෝහිව්ව සක්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ව පනේවරුපං සක්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවඡ්ඡා.

63. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

64. පුන ව පරං ලෝහිව්ව භික්ඛු සුඛස්ස ව පහානා දුක්ඛස්ස ව පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසනිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධේන -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

64. පින්වත් ලෝහිව්ව, නැවතත් කියනවා නම් භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති සතර වෙනි ධ්‍යානය උපදවා ගෙන වාසය කරනවා. ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිහින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාණවර සිහින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

65. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව පුරිසෝ විදානේන වත්ථේන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්තෝ අස්ස, නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විදානේන වත්ථේන අප්පුටං අස්ස, ඒවමේව ඛෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙත චේතසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙත චේතසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති.

65. පින්වත් ලෝහිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සුදු වස්ත්‍රයකින් හිස සහිතව මුළු සිරුර ම පොරොවාගෙන වාඩි වී සිටින කෙනෙක් ඉන්නවා. එකකොට ඔහු ගේ මුළු කයෙහි ම සුදු වස්ත්‍රයෙන් නො වැසුණු කිසි තැනක් නෑ. පින්වත් ලෝහිව්ව, අන්න ඒ වගේ ම යි භික්ෂුව මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ.

66. යමපි ලෝහිව්ව භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බේව සෝමනස්සදෝමනස්සානං අත්ථංගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඛධානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ ඉමමේව කායං පරිසුද්ධෙත -තසා පරියෝදානේන ඵරිත්වා නිසින්තෝ හෝති. නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස පරිසුද්ධෙත -තසා පරියෝදානේන අප්පුටං හෝති. ඉද්ධිපි'ස්ස හෝති සමාධිස්මිං.

66. පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව සැපය ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන්, දුක ද ප්‍රභාණය කිරීමෙන් කලින් ම සොම්නස් දොම්නස් දෙක ඉක්ම යෑමෙන් දුක් සැප රහිත වූ පාරිශුද්ධ උපේක්ෂා සහගත සතිය ඇති යම් සතර වෙනි ධ්‍යානයක් උපදවා ගෙන වාසය කරනවා නම්, ඔහු මේ කය ම පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් පතුරුවා ගෙන වාඩි වී ඉන්නවා. ඔහු ගේ සියළු කයෙහි පාරිශුද්ධ වූ ප්‍රභාශ්වර සිතින් ස්පර්ශ නො කළ කිසිතැනක් නෑ. මෙය අයිති වන්නෙක් ඔහු ගේ සමාධිය ට ම යි.

67. යස්මිං ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයමපි ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදෙති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

67. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත්

ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි වෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට වෝදනා කරනවා නම්, ඒ වෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

68. පුනවපරං ලෝහිව්ව සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අහිනිහරති අහිනින්නාමෙති. සෝ ඵං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මාතා-පෙන්තිකසම්භවෝ විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-චු-ඡාදනපරිමද්දනභේදන-විද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ව පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබ්බදන්”ති.

68. පින්වත් ලෝහිව්ව, තව දුරටත් කියනවා නම් හික්ෂුච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහි සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීම්වලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි.

69. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව, මණි චේඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ අ-ඡෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රස්ස සුත්තං ආචුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා. තමේනං වක්ඛුමා පුරිසෝ හත්ථේ කරිත්වා ප-වචෙක්ඛෙය්‍ය “අයං බෝ මණි චේඨරියෝ සුභෝ ජාතිමා අට්ඨංසෝ සුපරිකම්මකතෝ, අ-ඡෝ විප්පසන්නෝ අනාවිලෝ සබ්බාකාරසම්පන්නෝ, තත්‍රිදං සුත්තං ආචුතං නීලං වා පීතං වා ලෝහිතං වා විදානං වා පණ්ඩුසුත්තං වා”ති. ඵවමේව බෝ ලෝහිව්ව, හික්ඛු ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුභුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඤාණදස්සානය චිත්තං අහිනිහරති අහිනින්නාමෙති. සෝ ඵං පජානාති: “අයං බෝ මේ කායෝ රුපී වාතුම්මහාභුතිකෝ මාතාපෙන්තිකසම්භවෝ

විදනකුම්මාසුපවයෝ අනි-වු-ඡාදනපරිමද්දනභේදනවිද්ධංසනධම්මෝ. ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිබද්ධ”න්ති.

69. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. වෛරෝඪි මාණ්කායක් නියෙනවා. හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්තුරු යි. මැණිකක කිබිය යුතු හැම දෙයක් ම නියෙනවා. ඉතින් ඔය මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා නියෙනවා. එතකොට ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් මැණික අතට ගෙන හොඳින් විමසා බලනවා. “මේ වෛරෝඪි මැණික හරි ලස්සනට පහළ වුණ දෙයක්. අටපට්ටම්. හොඳින් ඔපමට්ටම්, ඉතාමත් හොඳ යි. ඉතාම ප්‍රසන්න යි. පිච්තුරු යි. මැණිකක කිබිය යුතු හැම දෙයක් ම නියෙනවා. මේ මැණික තුළ නිල් වේවා, රන්වන් වේවා, රතු වේවා, සුදු වේවා, පඬුපැහැ වේවා, නූලක් අමුණලා නියෙනවා” කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඤාණදර්ශනය (නුවණින් අවබෝධ වීම) පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. එතකොට ඔහු මේ විදිහට දැන ගන්නවා. “මාගේ මේ කය වනාහී සතර මහා භූතයන්ගෙන් හට ගත්, මව්පියන් නිසා හට ගත්, බත් වැංජන ආදියෙන් වැඩුණ, අනිත්‍ය වූ, ඇතිල්ලීම් පිරිමැදීම්වලින් නඩත්තු කළ යුතු වූ, බිඳී වැනසී යන ස්වභාවයට අයත් වූ, රූපවත් (මහාභූත නම් වූ රූපයෙන් හැදුනු) දෙයක්. මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල.

70. යම්පි ලෝභිව්ව භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ ඒවං පජානාති ඉදං ච පන මේ විඤ්ඤාණං එත්ථ සිතං එත්ථ පටිපද්ධන්ති, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

70. පින්වත් ලෝභිව්ව, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මේ විදිහට දැන ගන්නවා මාගේ මේ විඤ්ඤාණය ද පවතින්නේ මේ සිරුරෙහි ම යි. බැඳී තිබෙන්නේත් මෙහි ම යි” කියල. මෙය අයිතිවන්නේත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

72. යස්මිං ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඵ්චරූපං උළාරං විස්සං අධිගච්ඡති අයම්පි ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරූපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

72. පින්චත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්චත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නැ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. චූරදිසි.

72. සෝ ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමිමිනාති රූපිං මනෝමයං සබ්බංගප-චංගියා අභිනින්නදියං,

72. ඔහු (ඒ හික්ෂුච) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රූපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මචනවා.

73. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව පුරිසෝ මුඤ්ජම්භා ඉසිකං පචාහෙය්‍ය. තස්ස ඵචමස්ස: “අයං මුඤ්ජෝ, අයං ඉසිකා අඤ්ඤෝ මුඤ්ජෝ, අඤ්ඤා ඉසිකා මුඤ්ජම්භාත්ථේව ඉසිකා පබාළ්භා”ති. සෙය්‍යථාපි චා පන ලෝහිව්ව පුරිසෝ අසිං කෝසියා පචාහෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස “අයං අසි, අයං කෝසි, අඤ්ඤේ අසි, අඤ්ඤා කෝසි, කෝසියාත්ථේව අසි පබාළ්භෝ”ති. සෙය්‍යථාපි චා පන ලෝහිව්ව, පුරිසෝ අහිං කරණ්ඩා උද්ධරෙය්‍ය, තස්ස ඵචමස්ස: අයං අහි, අයං කරණ්ඩෝ, අඤ්ඤෝ අහි, අඤ්ඤේ කරණ්ඩෝ, කරණ්ඩාත්ථේව අහි උබ්භතෝ”ති. ඵචමේව ඛෝ ලෝහිව්ව හික්ඛු ඵචං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ මනෝමයං කායං අභිනිමිමින්නාය චිත්තං අභිනිහරති

අභිනින්නාමෙති. සෝ ඉමම්භා කායා අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනින්නියං.

පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මුඤ්ජනණ ගසෙන් තණ ගොබය ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. මේ මුඤ්ජනණ ගස යි, මේ තණ ගොබය යි. එතකොට මුඤ්ජනණ ගස වෙන එකක්. තණ ගොබය වෙන එකක්. නමුත් මුඤ්ජනණ ගසෙන් ම යි තණ ගොබය ඇදල ගත්තේ කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් කොපුවෙන් කඩුවක් ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ කඩුව යි. මේ කොපුව. එතකොට කඩුව අනෙකක්, කොපුව අනෙකක්. නමුත් කොපුවෙන් තමයි කඩුව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් නයි පෙට්ටියෙන් නයෙකුව ඇදල ගන්නවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේ තමයි නයා. මේක නයිපෙට්ටිය. එතකොට නයා අනෙකක්. නයි පෙට්ටිය අනෙකක්. නමුත් නයි පෙට්ටියෙන් තමයි නයාව ඇදල ගත්තේ” කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්ත ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, මනෝමය කයක් විශේෂයෙන් මැවීම පිණිස සිත යොමු කරයි. ඒ දෙසට ම නතු කරයි. ඉතින් ඔහු මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රුපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා.

74. යමපි ලෝභිව්ව භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ අඤ්ඤං කායං අභිනිමින්නාති රුපිං මනෝමයං සබ්බංගපච්චංගිං අභිනින්නියං, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

74. පින්වත් ලෝභිව්ව, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට මේ කයෙන් වෙනත් වූ සියළු අභපසභ ඇති, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති රුපී මනෝමය කයක් විශේෂ කොට මවනවා. මෙය අයිතිවන්නෙක් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

75. යස්මිං බෝ ලෝභිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඒවරූපං උළාරං විස්සේසං අධිගච්ඡති අයමපි බෝ ලෝභිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරූපං සත්ථාරං චෝදෙති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

75. පින්වත් ලෝභිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි වෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට වෝදනා කරනවා නම්, ඒ වෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

76. සෝ ඵං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකච්ඡිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුහෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා හෝති, බහුධා'පි හුත්වා ඒකෝ හෝති, ආචිභාවං තිරෝභාවං තිරෝකුච්චං තිරෝපාකාරං තිරෝපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ග-ණි සෙය්‍යථාපි ආකාසේ, පඨවියාපි උම්මුජ්ජතිමුජ්ජං කරෝති සෙය්‍යථාපි උදකේ, උදකේපි අභිජ්ජමානේ ග-ණි සෙය්‍යථාපි පඨවියං, ආකාසේති පල්ලංකේන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණෝ, ඉමේපි චන්දිමසූරියෝ ඵවම්මතිද්ධිකෝ ඵවම්මනානුභාවේ පාණිනා පරාමසති පරිමජ්ජති, යාච බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන වසං වත්තේති.

76. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මාදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක්ව ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් ඉඳගෙන එක්කෙනෙක් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා. පෙනෙන්නට සළස්වනවා. නො පෙනී යනවා. බිත්තිය විනිවිද, ප්‍රාකාරය විනිවිද, පර්වතය විනිවිද කිසිවක් හා නො ගැටී, අහසේ යන්නාක් මෙන් යනවා. ජලයේ වගේ පොළොවෙහි කිඳාබැසීමක්, උඩට මතු වීමක් කරනවා. පොළොව මතුපිට වගේ ජලය මත නො ගිලී ඇවිද යනවා. අහසෙහි පියාසරණ කුරුල්ලන් පරිද්දෙන් පළඟක් බැඳ ගෙන අහසේ යනවා. මේසා මහත් ඉර්ධි ඇති, මහානුභාව ඇති හිරු සඳු පවා අතින් අල්ලනවා. පිරිමදිනවා. බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා.

77. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, දක්ඛෝ කුම්භකාරෝ වා කුම්භ-කාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතාය මත්තිකාය යං යදේව භාජනවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය තං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන

ලෝහිච්ච, දක්ඛෝ දන්තකාරෝ වා දන්තකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං දන්තස්මිං යං යදේව දන්තවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය නං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. සෙය්‍යථාපි වා පන ලෝහිච්ච, දක්ඛෝ සුවණ්ණකාරෝ වා සුවණ්ණකාරන්තේවාසී වා සුපරිකම්මකතස්මිං සුවණ්ණස්මිං යං යදේව සුවණ්ණවිකතිං ආකංඛෙය්‍ය නං තදේව කරෙය්‍ය අභිනිප්පාදෙය්‍ය. ඒවමේව ඛෝ ලෝහිච්ච, භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ යිතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ඉද්ධිවිධාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ අනේකවිහිතං ඉද්ධිවිධං ප-චනුභෝති, ඒකෝ'පි හුත්වා බහුධා භෝති යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන වසං වත්තේති.

73. පින්වත් ලෝහිච්ච, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ කුඹල්කරුවෙක් හෝ කුඹල්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ මැට්ටෙන් යම් ම ආකාරයේ භාජනයක් හදන්ට කැමැති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ බඳුන් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් ලෝහිච්ච, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙක් හෝ ඇත්දත් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ ඇත්දත්ක යම් ම ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ ඇත් දළ කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් ලෝහිච්ච, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දක්ෂ රන් කැටයම්කරුවෙක් හෝ රන් කැටයම්කරුවෙකු ගේ අතවැසියෙක් ඉන්නවා. ඔහු ඉතා හොඳින් සකස් කළ රන්ක යම් ම ආකාරයේ රන් කැටයමක් කරන්ට කැමති නම්, ඒ ඒ ආකාරයේ රන් කැටයම් හදනවා. විශේෂයෙන් නිර්මාණය කරනවා. පින්වත් ලෝහිච්ච, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පිණිස සිත මෙහෙයව යි. එයට සිත නතු කරයි. තනි කෙනෙක් ඉඳගෙන බොහෝ දෙනෙක් වශයෙන් වශයෙන් පෙනී සිටිනවා බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වගී කරගෙන ඉන්නවා.

යම්පි ලෝහිච්ච භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ යාව බ්‍රහ්මලෝකා'පි කායේන වසං වත්තේති, ඉදම්පි'ස්ස භෝති පඤ්ඤය.

පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට බඹලොව දක්වා ම කයෙන් වැසී කරගෙන ඉන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

78. යස්මිං ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ථ්වරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි ඛෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනෝවරුපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

78. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදි යි.

79. සෝ ථ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උහෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ව. සෙය්‍යථාපි ලෝහිව්ව, පුරිසෝ අද්ධානමග්ගපටිපත්තෝ සෝ සුණෙය්‍ය හේරිසද්දම්'පි මුදිංගසද්දම්'පි සංඛපණ්වදෙණ්ඨිමසද්දම්'පි, තස්ස ථ්වමස්ස: හේරසද්දෝ ඉති'පි මුදිංගසද්දෝ ඉති'පි සංඛපණ්වදෙණ්ඨිමසද්දෝ ඉති'පි. ථ්වමේව ඛෝ ලෝහිව්ව භික්ඛු ථ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ දිබ්බාය සෝතධාතුයා චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය උහෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ව.

79. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන්

මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ලභ ශබ්දයන් අසනවා. පින්වත් ලෝහිච්ච, ඒක මේ වගේ දෙයක්. දුගු ගමනකට පිළිපත් පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු බෙර හඬත්, මිහිඟු බෙර හඬත්, සක්, පනා බෙර, ගැට බෙර හඬත් අසනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක බෙර හඬක්, මේ තමයි මිහිඟු බෙර හඬ, මේක සක් හඬ, මේක පනා බෙර හඬ, මේක ගැට බෙර හඬ” කියලා. පින්වත් ලෝහිච්ච, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණය පිණිස සිත යොමු කරනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ලභ ශබ්දයන් අසනවා.

80. යම්පි ලෝහිච්ච හික්ෂු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ උභෝ සද්දේ සුණාති දිබ්බේ ච මානුසේ ච යේ දුරේ සන්තිකේ ච, ඉදම්පි ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

80. පින්වත් ලෝහිච්ච, හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට එතකොට ඔහු මිනිසුන් ගේ සවන් දීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ, දිව්‍ය වූ ශ්‍රවණයෙන් මානුෂික වූත්, දිව්‍ය වූත් දෙයාකාර වූ දුර ලභ ශබ්දයන් අසනවා. මෙය අයිතිවන්නෙත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

81. යස්මිං බෝ ලෝහිච්ච සන්ථරි සාවකෝ ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි බෝ ලෝහිච්ච සන්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරුපං සන්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවඡ්ඡා.

81. පින්වත් ලෝහිච්ච, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිච්ච, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදියි.

82. සෝ ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ -නෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං

පරපුග්ගලානං -නසා -නෝ පරි-ව පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, විතරාගං වා චිත්තං විතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, විතදෝසං වා චිත්තං විතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, විතමෝහං වා චිත්තං විතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති, මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති, සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති, සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති, විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

82. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්තා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එකකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත විතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත විතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත විතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුණු සිත හැකිළුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. විසිරුණු සිත විසිරුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධිමත් සිත සමාධිමත් සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. සමාධි රහිත සිත සමාධි රහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. නො දියුණු සිත නො දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. දියුණු සිත දියුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ වෙන සිත එකඟ වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. එකඟ නො වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

83. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, ඉත්ථි වා පුරිසෝ වා දහරෝ වා යුවා මණ්ඩනකජාතිකෝ ආදාසෝ වා පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අ-ඡේ වා උදකපත්තෝ සකං මුඛනිමිත්තං ප-චචෙක්ඛමානෝ සකණ්ඨකං වා සකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය, අකණ්ඨකං වා අකණ්ඨකන්ති ජානෙය්‍ය. ඒවමේව ඛෝ ලෝභිව්ව, හික්ඛු ඒවං සමාහිතෝ චිත්තෝ පරිසුද්ධෝ පරියෝදානෝ අනංගණෝ විගතූපක්කිලේසෝ මුදුහුතෝ කම්මනියෝ යීතෝ ආනෙඤ්ජප්පත්තෝ -තෝපරියඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමේති. සෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං -තසා -තෝ පරි-ච පජානාති: සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති, චිතරාගං වා චිත්තං චිතරාගං චිත්තන්ති පජානාති, සදෝසං වා චිත්තං සදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, චිතදෝසං වා චිත්තං චිතදෝසං චිත්තන්ති පජානාති, සමෝහං වා චිත්තං සමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, චිතමෝහං වා චිත්තං චිතමෝහං චිත්තන්ති පජානාති, සංඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං වා චිත්තං මහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං වා චිත්තං සඋත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං වා චිත්තං සමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං වා චිත්තං විමුක්තං වා චිත්තං විමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති, අවිමුක්තං වා චිත්තං අවිමුක්තං චිත්තන්ති පජානාති.

83. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ලස්සනට සැරසෙන්නට කැමති ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ දරුවෙක් හෝ තරුණයෙක් හෝ ඉන්නවා. ඔහු පිරිසිදු දීප්තිමත් කණ්ණාඩියක් ඉදිරියේ හෝ පැහැදිලි දිය ඇති බඳුනකින් හෝ තමන් ගේ මුව මඬල හොඳින් විමසා බලනවා. එතකොට දොස් ඇති තැන දොස් ඇති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. දොස් නැති තැන දොස් නැති තැන වශයෙන් දැන ගන්නවා. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ඛු ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අනුන් ගේ සිත් පිරිසිදු දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. එතකොට ඔහු වෙනත් සත්වයන් ගේ වෙනත් පුද්ගලයන් ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැන ගන්නවා. රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. රාග රහිත සිත චිතරාගී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ සහිත සිත ද්වේශ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. ද්වේශ රහිත සිත චිතදෝසී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෝහ රහිත සිත විතමෝහී සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. හැකුළුනු සිත විසිරුණු සිත සමාධිමත් සිත සමාධි රහිත සිත නො දියුණු සිත දියුණු සිත එකඟ වෙන සිත එකඟ නො වෙන සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා.

84. යමිපි ලෝහිව්ව භික්ඛු ඵං සමාහිතේ චිත්තේ අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති, ඉදම්පි 'ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

84. පින්වත් කේවඩ්ඪ, භික්ඛුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිත කෙලෙසුන්ගෙන් නො මිදුණු සිතක් වශයෙන් දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙක් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

85. යස්මිං බෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ථ්වරුපං උළාරං විස්සං අධිගච්ඡති අයමිපි බෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අභවිෂා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

85. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නැ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදි යි.

86. සෝ ථ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සුඛිබ්බෙතිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකවිහිතං සුඛිබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ථිකම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි ජාතියෝ, තිස්සෝ'පි ජාතියෝ, වතස්සෝ'පි ජාතියෝ, පඤ්චපි ජාතියෝ, දසපි ජාතියෝ, විසම්'පි ජාතියෝ, තිංසම්'පි ජාතියෝ, වත්තාරිසම්'පි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසම්'පි ජාතියෝ, ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිසතසහස්සම්පි; අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි

සංවට්ටව්වට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵ්ථන්තාමෝ ඵ්ථං ගොත්තෝ ඵ්ථං චණ්ණෝ ඵ්ථමාහාරෝ ඵ්ථං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵ්ථමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රූපාසිං ඵ්ථන්තාමෝ ඵ්ථංගොත්තෝ ඵ්ථංචණ්ණෝ ඵ්ථමාහාරෝ ඵ්ථං සුඛදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵ්ථමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉධුපපන්තෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකවිනිතං සුඛබ්බෙතිවාසං අනුස්සරති.

86. ඔහු (ඒ හික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මාදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්; අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින් චූත වුණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිච්චේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත වුණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනේක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා

87. සෙය්‍යථාපි ලෝභිච්ච පුරිසෝ සකම්භා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ණේයා තම්භා’පි ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ග-ණේයා. සෝ තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාග-ණේයා. තස්ස ඵ්ථමස්ස: “අහං බෝ සකම්භා ගාමං අමුං ගාමං ආග-ණී තත්‍ර ඵ්ථං අට්ඨාසිං ඵ්ථං නිසීදිං ඵ්ථං අභාසිං ඵ්ථං තුණ්හි අහෝසිං. තම්භා’පි ගාමා අමුං ගාමං අග-ණී තත්‍රාපි ඵ්ථං අට්ඨාසිං ඵ්ථං නිසීදිං ඵ්ථං අභාසිං ඵ්ථං තුණ්හි අහෝසිං. සෝ’ම්හි තම්භා ගාමා සකඤ්ඤේව ගාමං ප-වාගතෝති.” ඵ්ථමෙව බෝ ලෝභිච්ච, හික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධෙ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතූපක්කිලේසේ

මුදුහුතේ කම්මනියේ යිතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ පුබ්බේනිවාසානුස්සතිඤ්ඤාණාය චිත්තං අභිනිහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ අනේකච්ඡිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති. සෙය්‍යථිදං: ඒකම්'පි ජාතිං, ද්වේ'පි ජාතියෝ, තිස්සෝපි ජාතියෝ, චතස්සෝපි ජාතියෝ, පඤ්චපි ජාතියෝ, දසපි ජාතියෝ, විසම්'පි ජාතියෝ, තිංසම්'පි ජාතියෝ, චත්තාරිසම්'පි ජාතියෝ, පඤ්ඤාසම්'පි ජාතියෝ, ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි, ජාතිසතසහස්සම්පි; අනේකේ'පි සංවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි විවට්ටකප්පේ, අනේකේ'පි සංවට්ට- විවට්ටකප්පේ, අමුත්‍රාසිං ඵ්චන්තාමෝ ඵ්චං ගොත්තෝ ඵ්චං චණ්ණෝ ඵ්චමාහාරෝ ඵ්චං සුබදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵ්චමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං. තත්‍රූපාසිං ඵ්චන්තාමෝ ඵ්චංගොත්තෝ ඵ්චංචණ්ණෝ ඵ්චමාහාරෝ ඵ්චං සුබදුක්ඛපට්ඨංවේදී ඵ්චමායුපරියන්තෝ. සෝ තතෝ වුතෝ ඉදුපපන්තෝති. ඉති සාකාරං සඋද්දේසං අනේකච්ඡිතං පුබ්බේනිවාසං අනුස්සරති.

87. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමන් ගේ ගමෙන් වෙනත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් තවත් ගමකට යනවා. ඒ ගමෙන් යළි තමන් ගේ ගමට එනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං මගේ ගමෙන් අසවල් ගමට ගියා. මං එහෙදී මෙහෙමයි හිටියේ. මෙහෙමයි වාඩි වුණේ. මෙහෙමයි කතාබහ කළේ. මෙහෙමයි නිශ්ශබ්දව සිටියේ. ඉතින් මං ඒ ගමෙනුත් අසවල් ගමට ගියා. එහෙ හිටියේ මේ විදිහට යි. වාඩි වුණේ මේ විදිහට යි. කථාබස් කළේ මේ විදිහට යි. නිහඩව සිටියේ මේ විදිහට යි. ඒ මං ඒ ගමෙන් මගේ ගමටම නැවත ආවා” කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ විදිහම යි හික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, කලින් ජීවිතය ගත කළ ආකාරය දන්නා නුවණ පිණිස සිත යොමු කරයි. එයට සිත නතු කරයි. ඉතින් ඔහු නොයෙක් ආකාරයෙන් කලින් ජීවිත ගෙවූ හැටි (ආපස්සට) සිහි කරනවා. ඒ කියන්නේ: එක ජීවිතයක්, ජීවිත දෙකක්, ජීවිත තුනක්, ජීවිත හතරක්, ජීවිත පහක්, ජීවිත දහයක්, ජීවිත විස්සක්, ජීවිත තිහක්, ජීවිත හතළිහක්, ජීවිත පනහක්, ජීවිත සියයක්, ජීවිත දහසක්, ජීවිත ලක්ෂයක්, අනේකවිධ වූ සංවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ විවට්ට කල්පයන් ද, අනේකවිධ වූ සංවට්ට විවට්ට කල්පයන් ද සිහි කරනවා. මං ඉස්සර සිටියේ අසවල් තැන, එතකොට මගේ නම මේක යි. ගෝත්‍ර නාමය මේක යි. හැඩරුව මෙහෙම යි. කෑම බීම මෙහෙම යි. දුක් සැප වින්දේ මේ විදිහට යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. ඒ මං එතැනින්

චූත චූණා. අසවල් තැන උපන්නා. එතකොට මගේ නම වුණේ මේක යි. ගෝත්‍රනාමය මේක යි. හැඩරුව වුණේ මෙහෙමයි. කෑවේ බිව්වේ මෙහෙම යි. සැප දුක් වින්දේ මෙහෙම යි. මේ විදිහට යි ජීවිතය අවසන් වුණේ. මං එතැනින් චූත චූණා. මේ ලෝකෙ උපන්නා” ආදී වශයෙන් ආකාර සහිතව සවිස්තරව අනෙක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා.

යම්පි ලෝහිව්ව භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ අනේකවිහිතං පුබ්බේතිවාසං අනුස්සරති, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤය.

පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට අනෙක ප්‍රකාර වූ කලින් ගත කළ ජීවිත ගැන සිහි කරනවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

88. යස්මිං බෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඵ්වරූපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි බෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරූපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

88. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදි යි.

89. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපාතඤ්ඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ හීතේ පණිතේ සුචණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වත හොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන හොත්තෝ සත්තා කායසුචරිතේන

සමන්තාගතා, චච්ඡවරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුචරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුතා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති චචමානේ උපපජ්ජමානේ තීනේ පණ්ණේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

89. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්තම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය නම් වූ දුගතිය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්දිටු වෙලා, සම්දිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල නියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

90. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, මජ්ඣේ සිංඝාටකේ පාසාදෝ. තත්ථ චක්ඛුමා සුරිසෝ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය මනුස්සේ ගේහං පට්ඨන්තේ’පි නික්ඛමන්තේ’පි රටීයා විනිසඤ්චරන්තේ’පි මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්තේ’පි, තස්ස ඵ්ථමස්ස: “ඒතේ මනුස්ස ගේහං පට්ඨන්ති. ඒතේ නික්ඛමන්ති. ඒතේ රටීයා විනිසඤ්චරන්ති. ඒතේ මජ්ඣේ සිංඝාටකේ නිසින්තා”ති. ඵ්ථමේව බෝ ලෝභිව්ව, හික්ඛු ඵ්ථං සමාහිතේ විත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ

විගතපක්කිලේසේ මුදුහුනේ කම්මනියේ යීනේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ සත්තානං චුතුපපානඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති. සෝ දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උපපජ්ජමානේ තීනේ පණිනේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානති: ඉමේ වන භොත්තෝ සත්තා කායදු-වරිතේන සමන්තාගතා, වච්චු-වරිතේන සමන්තාගතා, මනෝදු-වරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං උපවාදකා, මි-ඡාදිට්ඨිකා, මි-ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමේ වා පන භොත්තෝ සත්තා කායසුවරිතේන සමන්තාගතා, වච්චුවරිතේන සමන්තාගතා, මනෝසුවරිතේන සමන්තාගතා, අරියානං අනුපවාදකා, සම්මාදිට්ඨිකා, සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, තේ කායස්ස හේදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපන්නාති. ඉති දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන සත්තේ පස්සති වචමානේ උප්පජ්ජමානේ තීනේ පණිනේ සුවණ්ණේ දුබ්බණ්ණේ සුගතේ දුග්ගතේ. යථාකම්මුපගේ සත්තේ පජානාති.

90. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. හතරමං හන්දියක තට්ටු නිවසක් තියෙනවා. එහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් සිටගෙන බලාගෙන ඉන්නවා. ඔහු (පහළ) ගෙට ඇතුළු වන්නා වූත්, නික්මෙන්නා වූත්, වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදින්නා වූත්, හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වී සිටින්නා වූත් මිනිසුන් දකිනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මේ මිනිසුන් ගෙට ඇතුළු වෙනවා. මේ උදවිය ගෙයින් නික්මෙනවා. මේ උදවිය වීදියේ එහාට මෙහාට ඇවිදිනවා. මේ උදවිය හතරමං හන්දිය මැද වාඩි වෙලා ඉන්නවා” කියලා. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ විදිහම යි භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, සත්වයන් ගේ චුතියත් උපතත් දකිනා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. එයට සිත නතු කරනවා. එතකොට ඒ භික්ෂුව මිනිසුන් ගේ දැකීමේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. “අහෝ! මේ හවත් සත්වයන් කයින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් දුෂ්චරිතයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස කරලා, මිසදිටු වෙලා, මිසදිටු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ අපාය

නම් වූ දුගති ය නම් වූ විනිපාත නම් වූ නිරයේ ඉපදිලා ඉන්නවා. ඒ වගේ ම මේ හවත් සත්වයන් කයින් සුවර්තයෙහි යෙදීම නිසා, වචනයෙන් සුවර්තයෙහි යෙදීම නිසා, මනසින් සුවර්තයෙහි යෙදීම නිසා, ආර්යයන් වහන්සේලාට අපහාස නො කොට, සම්මිදු වෙලා, සම්මිදු දේවල් සමාදන් වෙලා ඉඳල තියෙනවා. ඔවුන් කය බිඳී මරණයෙන් මත්තේ සුගති නම් වූ, ස්වර්ග ලෝකයෙහි ඉපදිලා ඉන්නවා” කියලා. මේ විදිහට මිනිසුන් ගේ දැක්මේ හැකියාව ඉක්මවා ගිය පිරිසිදු වූ දිවැසින් චූත වන්නා වූත්, උපදින්නා වූත් සත්වයන් දකිනවා. ඒ ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා.

යම්පි ලෝභිව්ව හික්කු ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ සුගතේ දුග්ගතේ යථාකම්මූපගේ සත්තේ පජානාති, ඉදම්පි’ස්ස හෝති පඤ්ඤාය.

පින්වත් ලෝභිව්ව, හික්කු වූ ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට ඒ කර්මයන්ට අනුව හීන ප්‍රණීත වූත්, යහපත් අයහපත් වූත්, සුගති දුගතිවල සිටින්නා වූ සත්වයන් දකිනවා. මෙය අයිතිවන්නෙත් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

91. යස්මිං බෝ ලෝභිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඵ්වරූපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි බෝ ලෝභිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනෙවරූපං සත්ථාරං චෝදේති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

91. පින්වත් ලෝභිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝභිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදි යි.

92. සෝ ඵ්වං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ ධීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛසමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ’ති යථාභූතං

පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ'ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං පජානාති. තස්ස මේ ඵ්ථ ජානතෝ ඵ්ථ පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති. බිණ්ණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

92. ඔහු (ඒ භික්ෂුව) ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (චිත්ත දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, අකම්පිතව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්තා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

93. සෙය්‍යථාපි ලෝභිව්ව, පබ්බතසංඛෙපේ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ තිරේ ධීතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්'පි සක්ඛරකද්දම්'පි ම-ඡගුම්බම්'පි වරන්තම්'පි තිට්ඨන්තම්'පි. තස්ස ඵ්ථමස්ස: අයං ඛෝ උදකරහදෝ අ-ඡෝ විජ්ජසන්නෝ අනාවිලෝ. තත්‍රිමේ සිප්පිසම්බුකා'පි සක්ඛරකද්දා'පි ම-ඡගුම්බා'පි වරන්ති'පි තිට්ඨන්ති'පිති.

93. පින්වත් ලෝභිව්ව, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පර්වත මුදුනක ජලාශයක් තියෙනවා. එහි ජලය ඉතා හොඳ යි. හරිම ප්‍රසන්න යි. කැළඹිලා නෑ. එකුන ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ඉවුරේ සිටගෙන ජලාශය දෙස බලා සිටිනවා. එතකොට ඔහුට සිප්පිබෙල්ලනුත්, සක්බෙල්ලනුත්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචු ආදියත් හැසිරෙන අයුරු, සිටින අයුරු දකිනට ලැබෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මේක ඉතා හොඳ ජලය ඇති හරිම ප්‍රසන්න වූ නො කැළඹුණු දිය ඇති විලක්. මෙහි මේ සිප්පිබෙල්ලන්, සක්බෙල්ලන්, කැටකැබලිත්, මාළු රංචුත් හැසිරෙනවා නෙව්. ඉන්නවා නෙව්” කියල.

94. ඒවමේව බෝ ලෝභිව්ව, හික්බු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ පරිසුද්ධේ පරියෝදානේ අනංගණේ විගතපක්කිලේසේ මුදුහුතේ කම්මනියේ යීතේ ආනෙඤ්ජප්පත්තේ ආසවානං බයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමේති. සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛ-සමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං පජානාති. ඉමේ ආසවා’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවසමුදයෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධෝ’ති යථාභූතං පජානාති. අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදා’ති යථාභූතං පජානාති.

94. පින්වත් ලෝභිව්ව, අන්න ඒ විදිහම යි හික්බුච්ච ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට, සිත පිරිසිදු වූ විට, ප්‍රභාෂ්වර වූ විට, කෙලෙසුන්ගෙන් බාධා රහිත වූ විට, උපක්ලේශ බැහැර වූ විට, මෘදුබවට පත් වූ විට, කර්මණ්‍ය (විනෑම දෙයකට හැරවිය හැකි පරිදි සකස්) වූ විට, ස්ථිරව පිහිටි විට, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වීම පිළිබඳ දන්නා නුවණ පිණිස සිත පිහිටුවනවා. සිත එයට නතු කරනවා. එතකොට ඔහු මෙය දුක නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුකේ හට ගැනීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය දුක නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින මාර්ගය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය යි කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මේවා ආශ්‍රවයන් කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රවයන් ගේ හට ගැනීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය ආශ්‍රව නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව කියල යථාර්ථ වශයෙන් ම දැන ගන්නවා.

95. තස්ස මේ ඒවං ජානතෝ ඒවං පස්සතෝ කාමාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. භවාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. අවිජ්ජාසවා'පි චිත්තං විමු-චති. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හෝති බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

95. ඒ භික්ෂුව ඔය විදිහට දැන ගනිද්දී, ඔය විදිහට දැක ගනිද්දී කාම ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. භව ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. අවිද්‍යා ආශ්‍රවයන්ගෙන් සිත නිදහස් වෙනවා. නිදහස් වූ විට නිදහස් වුණ බවට ඤාණය ඇති වෙනවා. “ඉපදීම ක්ෂය වුණා. බඹසර වාසය සම්පූර්ණ කළා. කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා.

යම්පි ලෝහිව්ව භික්ඛු ඒවං සමාහිතේ චිත්තේ සකතං කරණියං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති, ඉදම්පි'ස්ස හෝති පඤ්ඤා.

පින්වත් ලෝහිව්ව, භික්ෂුව ඔය අයුරින් සිත සමාධිමත් වූ විට කළ යුතු දෙය කළා. නැවත සසරගමනක් නැතැ”යි අවබෝධයෙන් ම දැන ගන්නවා. මෙය අයිතිවන්නෙන් ඔහු ගේ ප්‍රඥාවට ම යි.

96. යස්මිං බෝ ලෝහිව්ව සත්ථරි සාවකෝ ඒවරුපං උළාරං විසේසං අධිගච්ඡති අයම්පි බෝ ලෝහිව්ව සත්ථා යෝ ලෝකේ න චෝදනාරහෝ යෝ ච පනේවරුපං සත්ථාරං චෝදෙති, සා චෝදනා අභුතා අතච්ඡා අධම්මිකා සාවජ්ජා.

96. පින්වත් ලෝහිව්ව, යම් කිසි ශාස්තෘවරයෙක් වෙත පැමිණි ශ්‍රාවකයා මෙබඳු වූ උදාර විශේෂත්වයන් ශාක්ෂාත් කරනවා නම්, පින්වත් ලෝහිව්ව, මේ ශාස්තෘවරයා ලෝකයෙහි චෝදනා ලැබීමට සුදුස්සෙක් නොවේ. යම් කිසි කෙනෙක් මෙබඳු ශාස්තෘවරයෙකුට චෝදනා කරනවා නම්, ඒ චෝදනාව ඒ ශාස්තෘවරයා තුළ නෑ. එය අසත්‍යයක්. අධාර්මික යි. වැරදි යි.

97. ඒවං වුත්තේ ලෝහිව්වෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවත්තං ඒතදචෝච: සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම පුරිසෝ පුරිසං නරකප්පජාතං පපතන්තං කේසේසු ගහෙන්වා උද්ධරිත්වා ථලේ පතිට්ඨාපෙය්‍ය, ඒමමේවාහං හෝතා ගෝතමේන නරකප්පජාතං පපතන්තෝ උද්ධරිත්වා ථලේ පතිට්ඨාපිතෝ. අභික්කන්තං හෝ ගෝතම, අභික්කන්තං හෝ ගෝතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම

නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුළුහස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජෝතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තීති. ඒවමේව භෝතා ගෝතමේන අනේකපරියායේන ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒසාහං භවන්තං ගෝතමං සරණං ග-ජාමී ධම්මඤ්ච හික්ඛුසංසඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගෝතමෝ ධාරේතු අජ්ජනග්ගේ පාණ්ණපේතං සරණං ගතන්ති.

97. මෙසේ වදාළ විට ලෝහිව්ව බ්‍රාහ්මණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේකරුණ සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, නරා චලක චූටෙන පුරුෂයෙකු කෙස්වලින් අල්ලා ගෙන ඔසවා ගොඩ තබනවා වගේ, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ඒ විදිහට ම නරා චලේ චූටෙමින් සිටි මාව ඔසවා ගොඩට ගෙන වදාළා. භවත් ගෞතමයාණන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. භවත් ගෞතමයාණන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මුලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි කෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ මමත් භවත් ගෞතමයාණන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. භවත් ගෞතමයාණන් වහන්ස, මං ගැන අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙක් ලෙස සලකන සේක්වා!

ලෝහිව්වසුත්තං නිට්ඨිතං ද්වාදසමං.
දොළොස් වෙනි ලෝහිව්ව සූත්‍රය නිමා විය.

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට නමස්කාරවේවා!

13.

තේවිජ්ජසුත්තං

ත්‍රිවිද්‍යාව යනු කුමක්දැයි වදාළ දෙසුම

1. ඒවම්මේසුතං: ඒකං සමයං භගවා කෝසලේසු වාරිකං වරමානෝ මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං පඤ්චමත්තේහි භික්ඛුසත්තේහි යේන මනසාකටං නාම කෝසලානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා මනසාකට්ඨ විහරති උත්තරේන මනසාකටස්ස අවිරවතියා නදියා තීරේ අම්බවතේ.

1. මා හට අසන්ට ලැබුණේ මේ විදිහට යි. ඒ දිනවල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු පිරිසක් සමග කොසොල් ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි වඩිද්දී මනසාකට නම් වූ කොසොල් රටවැසියන් ගේ බ්‍රාහ්මණ ගමටත් වැඩම කළා. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටියේ මනසාකට ගමේ මනසාකටයට උතුරින් අවිරවති නදී තෙර අඹ වනයේ.

2. තේන ඛෝ පන සමයේන සම්බහුලා අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා බ්‍රාහ්මණමහාසාලා මනසාකට්ඨ පටිවසන්ති. සෙය්‍යථිදං: වංකි බ්‍රාහ්මණෝ තාරුක්ඛෝ බ්‍රාහ්මණෝ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණෝ ජානුස්සෝති බ්‍රාහ්මණෝ තොදෙය්‍යෝ බ්‍රාහ්මණෝ, අඤ්ඤෝ ච අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා බ්‍රාහ්මණමහාසාලා.

2. ඒ දිනවල ඉතාමත් ප්‍රසිද්ධ වූ, බොහෝ ප්‍රසිද්ධ වූ, සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණයන් බොහෝ දෙනෙක් මනසාකට ගමේ වාසය කළා. ඒ කියන්නේ වංකි බ්‍රාහ්මණයා, තාරුක්ඛ බ්‍රාහ්මණයා, පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා, ජානුස්සෝති බ්‍රාහ්මණයා, තොදෙය්‍ය බ්‍රාහ්මණයා ආදී තවත් ඉතා ප්‍රසිද්ධ, බොහෝ ප්‍රසිද්ධ, සම්භාවනීය බ්‍රාහ්මණයන් වාසය කළා.

3. අථ ඛෝ වාසෙට්ඨ - භාරද්වාජානං ජංඝාවිහාරං අනුචංකමන්තානං අනුච්චරන්තානං මග්ගාමග්ගේ කථා උදපාදි. අථ ඛෝ වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ ඒවමාහ: “අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය ය්වායං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන පොක්ඛරසාතිනා”ති.

3. එදා වාසෙට්ඨ, භාරද්වාජ යන බ්‍රාහ්මණ වංශික තරුණයන් දෙදෙනා ව්‍යායාම පිණිස ඔබ්බොබ ඇවිදගෙන යද්දී ඔවුන් අතර කථාවක් ඇති වුණා. වාසෙට්ඨ මාණවකයා මෙහෙම කිව්වා. “පොක්බරසානී බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, චික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. චික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල.

4. භාරද්වාජෝ මාණවෝ ඒවමාහ: “අයමේව උජ්ජමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යානි තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යත්තාය ය්වායං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන තාරුක්ඛේනා”නි. නේව ඛිවාසක්ඛි වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ භාරද්වාජං මාණවං සඤ්ඤාපේතුං, න පනාසක්ඛි භාරද්වාජෝ මාණවෝ වාසෙට්ඨං මාණවං සඤ්ඤාපේතුං.

4. එතකොට භාරද්වාජ මාණවකයා මෙහෙම කිව්වා. “තාරුක්ඛ බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, චික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. චික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල. වාසෙට්ඨ මාණවකයා හට තම මතය භාරද්වාජ මාණවකයා හට දැනුවත් කරන්නට නො හැකි වුණා. වාසෙට්ඨ මාණවකයා හට තම මතය භාරද්වාජ මාණවකයා හට දැනුවත් කරන්නට නො හැකි වුණා. භාරද්වාජ මාණවකයා හටත් තම මතය වාසෙට්ඨ මාණවකයා හට දැනුවත් කරන්නට නො හැකි වුණා.

5. අථ ඛෝ වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ භාරද්වාජං මාණවං ආමන්තේසි: අයං ඛෝ භාරද්වාජ, සමණෝ ගෝතමෝ සත්‍යසුත්තෝ සත්‍යකුලා පබ්බජිතෝ මනසාකට්ඨෙ විහරති උත්තරේන මනසාකට්ඨස්ස අචිරවතියා නදියා තීරේ අමිබවන්තේ. තං ඛෝ පන භවන්තං ගෝතමං ඒවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ: ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණ සම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති. ආයාම හෝ භාරද්වාජ යේන සමණෝ ගෝතමෝ තේනුපසංකම්ප්පාම. උපසංකම්ප්වා ඒතමත්ථං සමණං ගෝතමං පු-ඡිස්සාම. යථා තෝ සමණෝ ගෝතමෝ බ්‍යාකරිස්සති තථා නං ධාරෙස්සාමාති. ඒවම්භෝති ඛෝ භාරද්වාජෝ මාණවෝ වාසෙට්ඨස්ස මාණවස්ස ප-වස්සෝසි.

5. එතකොට වාසෙට්ඨ මාණවකයා භාරද්වාජ මාණවකයාට ඇමතුවා. “භාරද්වාජයෙනි, ශාක්‍ය කුලයෙන් පැවිදි වූ ශාක්‍ය සූත්‍ර වූ මේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ මනසාකට ගමේ උතුරු පෙදෙසේ මනසාකටයේ අවිරවතී නදී තෙර අඹ වනයේ වැඩ ඉන්නවා. ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැන මෙවැනි වූ කලාශ්‍රී කීර්ති සෝභාවක් පැතිර ගොසින් තියෙනවා. “ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මේ කරුණින් අරහත් වන සේක! සම්මාසම්බුද්ධ වන සේක! විජ්ජාවරණසම්පන්න වන සේක! සුගත වන සේක! ලෝකවිදු වන සේක! අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වන සේක! සත්ථා දේවමනුස්සානං වන සේක! බුද්ධ වන සේක! හගවා වන සේක!” කියල. ඉතින් හවත් භාරද්වාජයෙනි, යමු. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ළඟට යමු. ගිහිත් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේගෙන් ඔය කාරණ විමසමු. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඔය ගැටළුව විසඳන්නේ යම් අයුරකින් ද ඒ අයුරින් දරා ගනිමු. එසේය හවන, කියල භාරද්වාජ මාණවකයා වාසෙට්ඨ මාණවකයාට පිළිතුරු දුන්නා.

අට බෝ වාසෙට්ඨභාරද්වාජා මාණවා යේන හගවා තේනුපසංකම්ඃසු. උපසංකම්ත්වා හගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු. සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙන්වා ඒකමන්තං නිසිදිංසු. ඒකමන්තං නිසින්තෝ බෝ වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ හගවන්තං ඒතදවෝච: “ඉධ හෝ ගෝතම අම්භාකං ජංසාවිහාරං අනුචංකම්මන්තානං අනුවිචරන්තානං මග්ගාමග්ගේ කථා උදපාදි. අහං ඒවං වදාමි: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යානි තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය ය්වායං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන පොක්ඛර-සානිනා”ති. භාරද්වාජෝ මාණවෝ ඒවමාහ: “අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යානි තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය ය්වායං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන තාරුක්ඛේනා”ති. එත්ථ හෝ ගෝතම අත්ථේව විග්ගහෝ අත්ථි විවාදෝ අත්ථි නානාවාදෝ”ති

ඉතින් වාසෙට්ඨ භාරද්වාජ මාණවකයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සිටි තැනට ගියා. ගිහිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වුණා. සතුටු විය යුතු පිළිසඳර කථාබහ නිමවා එකත්පස්ව වාඩි වුණා. එකත්පස්ව වාඩි වුණ වාසෙට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ පැවසුවා. “හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ව්‍යායාම පිණිස එහාට මෙහාට ඇවිද ඇවිද සිටි අප අතර කථාවක් ඇති වුණා. මං මේ විදිහට කිව්වා. “පොක්ඛරසානී බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, වික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. වික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල. එතකොට භාරද්වාජ මාණවකයා මෙහෙම කිව්වා.

“තාරුක්ඛ බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, චික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. චික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය කරුණ පිළිබඳ ව අප අතර නො ගැලපීමක් ඇති වුණා. වාදයක් ඇති වුණා. නානා අදහස් ඇති වුණා.”

7. “ඉති කිර වාසෙට්ඨ ත්වං ඒවං වදේසි: අයමේව උජුමගගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය ය්වං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන පොක්ඛරසාතිනාති. භාරද්වපෝ මාණවෝ ඒවමාහ: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය ය්වං අක්ඛාතෝ බ්‍රාහ්මණේන තාරුක්ඛේනාති. අප්ප කිස්මිං පන වෝ වාසෙට්ඨා විග්ගහෝ? කිස්මිං විවාදෝ? කිස්මිං නානාවාදෝ?”ති.

7. “එතකොට පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔබ කියන්නේ මෙහෙමයි නේද? “පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, චික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. චික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල. එතකොට භාරද්වප මාණවකයා කිව්වේ මෙහෙම නෙ. “තාරුක්ඛ බ්‍රාහ්මණයා විසින් යම් මගක් කියා තිබෙනවා ද, චික ම තමයි බඹ ලොව උපදින්නට තියෙන සෘජු මාර්ගය. චික ම තමයි එක ම මාවත. ඔය මාර්ගය විතරම යි ඒ සඳහා තියෙන්නේ” කියල. එහෙම නම් වාසෙට්ඨයෙනි, මොකක් ගැන ද නො ගැලපීම? මොකක් ගැන ද වාදය? මොකක් ගැන ද නානා අදහස්?

8. “මග්ගාමග්ගේ හෝ ගෝතම. කිඤ්චාපි හෝ ගෝතම බ්‍රාහ්මණා නානාමග්ගේ පඤ්ඤාපෙනති අද්ධරියා බ්‍රාහ්මණා, තිත්තිරියා බ්‍රාහ්මණා. ඡන්දෝකා බ්‍රාහ්මණා, බ්‍රහ්මාරිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණා, අප්ප ඛෝ සබ්බාති තාති නිය්‍යාණිකාති නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම ගාමස්ස වා නිගමස්ස වා අවිදුරේ බහුති -පි නානාමග්ගාති භවන්ති, අප්ප ඛෝ සබ්බාති තාති ගාමසමෝසරණාති භවන්ති. ඒවමේව ඛෝ හෝ ගෝතම කිඤ්චාපි බ්‍රාහ්මණා නානාමග්ගේ පඤ්ඤාපෙනති අද්ධරියා බ්‍රාහ්මණා, තිත්තිරියා බ්‍රාහ්මණා, ඡන්දෝකා බ්‍රාහ්මණා, බ්‍රහ්මාරිජ්ඣා බ්‍රාහ්මණා, අප්ප ඛෝ සබ්බාති තාති නිය්‍යාණිකාති නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතාය”ති.

8. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මග නො මග ගැන යි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණවරුන් නානා මාර්ගයන් ගැන කියල තියෙනවා. අද්ධරිය බ්‍රාහ්මණයන්, තිත්තිරිය බ්‍රාහ්මණයන්, ඡන්දෝක බ්‍රාහ්මණයන්, බ්‍රහ්මරිඡ්ඤා බ්‍රාහ්මණයන් ඒ වගේ ම ඒ සියළු මාර්ගයන් බ්‍රහ්මලෝකයේ උපදින්නට හේතු වෙනවා කියල තියෙනවා. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ගමකට හෝ නියමිතමකට යෑම පිණිස වැඩි දුර නැතුව වුණත් බොහෝ නානා මාර්ග තියෙනවා. ඒ සෑම මාර්ගයක් ම තියෙන්නේ ගමට යෑම පිණිස යි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේකත් ඒ වගේ තමයි. බ්‍රාහ්මණවරුන් නොයෙක් නොයෙක් මාර්ග පෙන්වුවත්, ඒ කියන්නේ අද්ධරිය බ්‍රාහ්මණයන්, තිත්තිරිය බ්‍රාහ්මණයන්, ඡන්දෝක බ්‍රාහ්මණයන් ඒ වගේ ම ඒ සියළු මාර්ගයන් බ්‍රහ්මලෝකයේ උපදින්නට හේතු වෙනවා කියල තියෙනවා.

9. “නිය්‍යන්තිති වාසෙට්ඨ වදේසි?” “නිය්‍යන්තිති හෝ ගෝතම වදාමි”

9. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල ද කියන්නේ?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං කියන්නේ ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල යි.”

“නිය්‍යන්තිති වාසෙට්ඨ වදේසි?” “නිය්‍යන්තිති හෝ ගෝතම වදාමි.”

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල ද කියන්නේ?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං කියන්නේ ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල යි.”

“නිය්‍යන්තිති වාසෙට්ඨ වදේසි?” “නිය්‍යන්තිති හෝ ගෝතම වදාමි.”

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල ද කියන්නේ?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං කියන්නේ ඒ සෑම මාර්ගයක් ම බඹලොව ඉපදීම පිණිස පවතිනවා කියල යි.”

10. “කිං පන වාසෙට්ඨ අත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකබ්‍රාහ්මණෝපි යෙන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ?” “නි. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

10. “පින්වත් වාසෙට්ඨ එතකොට ඔය ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් එක බ්‍රාහ්මණයෙක්වත් ඉන්නවා ද සියැසින් ම බ්‍රහ්මයාව දැකපු කෙනෙක්?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහෙම කෙනෙක් නම් නෑ.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකාවරියෝ’පි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“පින්වත් වාසෙට්ඨ එතකොට ඔය ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් එක ආචාර්යවරයෙක්වත් ඉන්නවා ද සියැසින් ම බ්‍රහ්මයාව දැකපු කෙනෙක්?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහෙම කෙනෙක් නම් නෑ.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකාවරියපාවරියෝ’පි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“පින්වත් වාසෙට්ඨ එතකොට ඔය ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් එක ආචාර්ය ප්‍රාචාර්යවරයෙක්වත් ඉන්නවා ද සියැසින් ම බ්‍රහ්මයාව දැකපු කෙනෙක්?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහෙම කෙනෙක් නම් නෑ.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ අත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තාමා ආවරියමහසුගා යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“පින්වත් වාසෙට්ඨ එතකොට ඔය ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන්ගෙන් සත්වෙනි ආචාර්ය පරම්පරාව දක්වා කවුරුවත් ඉන්නවා ද සියැසින් ම බ්‍රහ්මයාව දැකපු කෙනෙක්?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහෙම කෙනෙක් නම් නෑ.”

“කිං පන වාසෙට්ඨ යේපි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ යේසමිදං ඒතරහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතං පචුත්තං සමුහිතං තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාචිතමනුවාවෙන්ති, සෙය්‍යථිදං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවෝ වෙස්සාමිත්තෝ යමනග්ගි අංගීරසෝ භාරද්වාජෝ වාසෙට්ඨෝ කස්සපෝහගු, තේ’පි ඒවමානංසු: මයමේතං ජානාම මයමේතං පස්සාම යන්ථ වා බ්‍රහ්මා යේන වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මා’ති?” “නෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

“එතකොට වාසෙට්ඨ, ඒ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මන්ත්‍ර හඳුනා, මන්ත්‍ර නිර්මාණය කරපු, මන්ත්‍ර පවසපු පූර්ව සෘෂිවරු ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ;

අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමනග්ගි, අංගීරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, භගු යන අය යි. දැන් කාලේ ඒ විදිහට ම ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒ සෘෂිවරුන් ගේ පැරණි මන්ත්‍රපද ගායනා කරනවා ද, රැස් කරනවා ද, ඒවා ඒ විදිහට ම ගයනවා ද, ඔවුන් කිව්ව අයුරින් ම කියනවා ද, ඔවුන් පවසන වචනවලින් ම පවසනවා ද, ඒ සෘෂිවරු පවා මෙහෙම කියල කියෙනවා ද? “යම් තැනක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් විටෙක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් පෙදෙසක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද ඒ ඔහුව අපි දන්නවා. අපි දකිනවා” කියල? “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එහෙම දැකපු කෙනෙක් නම් නෑ.”

11. “ඉති කිර වාසෙට්ඨ නත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකබ්‍රාහ්මණෝ’පි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ. නත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකවරියෝ’පි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ. නත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ඒකවරියපාවරියෝ’පි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ. නත්ථි කෝචි තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආවරියමහයුගා යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ, යේ’පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ යේසමිදං ඒතරහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතං පචුත්තං සමුහිතං තදනුගායනති තදනුභාසනති භාසිතමනුභාසනති වාචිතමනුවාවෙනති, සෙය්‍යථිදං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවෝ වෙස්සාමිත්තෝ යමනග්ගි අංගීරසෝ භාරද්වාජෝ වාසෙට්ඨෝ කස්සපෝ භගු, තේපි න ඒවමාහංසු: මයමේතං ජානාම මයමේතං පස්සාම යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මා”ති. තෝ වත තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: යං මයං න ජානාම. න පස්සාම. තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දේසේම. අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා”ති.

11. එහෙම නම් වාසෙට්ඨ, යමෙකු විසින් සියැසින් බ්‍රහ්මයා දැකල කියෙනවා නම්, ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් අතර එබඳු වූ එක බ්‍රාහ්මණයෙක්වත් නැත්නම්, යමෙකු විසින් සියැසින් බ්‍රහ්මයා දැකල කියෙනවා නම්, ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් අතර එබඳු වූ එක ආචාර්යවරයෙක්වත් නැත්නම්, යමෙකු විසින් සියැසින් බ්‍රහ්මයා දැකල කියෙනවා නම්, ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් අතර එබඳු වූ එක ආචාර්ය ප්‍රාචාර්යවරයෙක්වත් නැත්නම්, යමෙකු විසින් සියැසින් බ්‍රහ්මයා දැකල කියෙනවා නම්, ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් අතර එබඳු වූ එක සත්වෙහි ආචාර්ය පරපුර දක්වා කවුරුවත් නැත්නම්, ඒ වගේ ම ඒ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මන්ත්‍ර හදපු, මන්ත්‍ර නිර්මාණය කරපු, මන්ත්‍ර පවසපු පූර්ව සෘෂිවරු ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ; අට්ටක, වාමක,

වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමනග්ගි, අංගීරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු යන අය යි. දැන් කාලේ ඒ විදිහට ම ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒ සෘෂිවරුන් ගේ පැරණි මන්ත්‍රපද ගායනා කරනවා ද, රූස් කරනවා ද, ඒවා ඒ විදිහට ම ගයනවා ද, ඔවුන් කිව්ව අයුරින් ම කියනවා ද, ඔවුන් පවසන වචනවලින් ම පවසනවා ද, ඒ සෘෂිවරු පවා “යම් තැනක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් විටෙක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් පෙදෙසක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද ඒ ඔහුව අපි දන්නවා. අපි දකිනවා” ය යි මෙහෙම කියල නැතුව තිබිය දී ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒකාන්ත කොට මෙහෙම කියනවා නෙව. “අපි යම් බ්‍රහ්මයෙක්ව දන්නේ නෑ, දැකල නෑ. නමුත් ඔහු හා එක්වීම පිණිස මාර්ගය කියා දෙන්නම්. මේක ම යි මාර්ගය. මේක ම යි මාවත. මේක ම යි බඹ ලොව ඉපදීම පිණිස තිබෙන්නේ” කියල.

12. තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, නනු ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

12. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන ඔබ කුමක්ද හිතන්නේ? ඔය විදිහට නම් කරුණු යෙදෙන්නේ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව කිසි ආනුභාවයක් නැති දෙයක් වෙනවා නේද?

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම, ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒකාන්තයෙන් ම ඔය විදිහට නම් කරුණු යෙදෙන්නේ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව කිසි ආනුභාවයක් නැති දෙයක් වෙනවා ම යි.”

13. සාධු වාසෙට්ඨ, තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා, යං න ජානන්ති යං න පස්සන්ති තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දේසෙස්නති: “අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා”ති තේතං ධාතං විජ්ජති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ අන්ධවේණිපරම්පරං සංසන්නා පුරිමෝ’පි න පස්සති මජ්ඣමෝ’පි න පස්සති ප-ඡමෝ’පි න පස්සති, ඒවමේව බෝ වාසෙට්ඨ අන්ධවේණිපමං මඤ්ඤේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං. පුරිමෝ’පි න පස්සති මජ්ඣමෝ’පි න පස්සති ප-ඡමෝ’පි න පස්සති. තේසමිදං තේවිජ්ජානං

බ්‍රාහ්මණානං භාසිතං භස්සකඤ්ඤේව සම්පජ්ජති, නාමකඤ්ඤේව සම්පජ්ජති, රිත්තකඤ්ඤේව සම්පජ්ජති, තු-ෂකඤ්ඤේව සම්පජ්ජති.

13. හොදයි පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි. ඒකාන්තයෙන් ම පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් යම් බ්‍රහ්මයෙකු ව දන්තෙන් නැත්නම්, දකින්නෙන් නැත්නම්, ඔහු හා එක් වීම පිණිස මාර්ගයකුත් දේශනා කරනවා නම්, ඒ කියන්නේ “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල ඒක වෙන්න පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි. පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒක මේ වගේ දෙයක්. සැරයැටි අරගත් අන්ධ පරපුරක් ඉන්නවා නම්, අන්න ඒ වගෙ යි. ඉදිරියෙන් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. මැදින් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. පස්සෙන් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔය ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කීමත් අන්ධයන් ගේ සැරයැටි පරපුර වගේ කියලයි හිතෙන්නෙ. ඉදිරියෙන් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. මැදින් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. පස්සෙන් යන කෙනා දකින්නෙන් නෑ. ඔය ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කීම සිතහවට ම යි ලක්වෙන්නේ. ලාමක දෙයක් ම යි වෙන්නේ. හිස්දෙයක් ම යි වෙන්නේ. කුච්ඡ දෙයක් ම යි වෙන්නේ.

14. “තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, පස්සන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චන්දිමං සුරියේ අඤ්ඤේ වාපි බහු ඡනා, යතෝ ච චන්දිමසුරියා උග්ග-ෂන්ති, යත්ථ ච වග-ෂන්ති, ආයාවන්ති, ථෝමයන්ති, පඤ්ඡලිකා නමස්සමානා අනුපරිවත්තන්ති?”ති

14. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? යම් වෙලාවක සඳහිරු නැගෙනවා ද, යම් වෙලාවක සඳහිරු බසිනවා ද, එතකොට ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයෝ අනෙක් බොහෝ දෙනාත් එය දකිනවා ද, එතකොට ඔවුන් ඒ සඳහිරු දෙදෙනාට යාඤ කරනවා නේද? ස්තුති කරනවා නේද? දොහොත් මුදුන් දී වැදගෙන බිම පෙරළෙනවා නේද?”

“ඒවං හෝ ගෝතම. පස්සන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චන්දිමසුරියේ අඤ්ඤේ වාපි බහු ඡනා, යතෝ ච චන්දිමසුරියා උග්ග-ෂන්ති යත්ථ ච වග-ෂන්ති, ආයාවන්ති, ථෝමයන්ති, පඤ්ඡලිකා නමස්සමානා අනුපරිවත්තන්ති”ති.

“එසේය භවත් ගෞතමයන් වහන්ස. යම් වෙලාවක සඳහිරු නැගෙනවා ද, යම් වෙලාවක සඳහිරු බසිනවා ද, එකකොට ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයෝත් අනෙක් බොහෝ දෙනාත් එය දකිනවා ද, එකකොට ඔවුන් ඒ සඳහිරු දෙදෙනාට යාඥ කරනවා තමයි. ස්තුති කරනවා තමයි. දොහොත් මුදුන් දී වැදගෙන බිම පෙරළෙනවා තමයි.”

15. තං කිම්මඤ්ඤපි වාසෙට්ඨ, යං පස්සන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චන්දිමසුරියේ අඤ්ඤේ වාපි බහු ජනා, යතෝ ච චන්දිමසුරියා උග්ග-ජන්ති, යන්ථ ච වග්ග-ජන්ති, ආයාචන්ති ථෝමායන්ති පඤ්ඤා නමස්සමානා අනුපරිවත්තන්ති, පහොන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චන්දිමසුරියානං සහවායාය මග්ගං දේසේතුං: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ඤායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස චන්දිමසුරියානං සහවායායා”?ති. “තෝ හිදං හෝ ගෝතම.”

15. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? යම් වෙලාවක සඳහිරු නැගෙනවා ද, යම් වෙලාවක සඳහිරු බසිනවා ද, එකකොට ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයෝත් අනෙක් බොහෝ දෙනාත් එය දකිනවා ද, එකකොට ඔවුන් ඒ සඳහිරු දෙදෙනාට යාඥ කරනවා නම්, ස්තුති කරනවා නම්, දොහොත් මුදුන් දී වැදගෙන බිම පෙරළෙනවා නම්, ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණයන්ට සඳහිරු දෙක සමග එක්වීම පිණිස “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේකම යි සඳහිරු දෙදෙනා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල මාර්ගයක් දේශනා කරන්ට පුළුවන් ද? “භවත් ගෞතමයෙනි, මෙය නොවේ ම යි.”

16. ඉති කිර වාසෙට්ඨ යං පස්සන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා චන්දිමසුරියේ, අඤ්ඤේ වාපි බහු ජනා, යතෝ ච චන්දිමසුරියා උග්ග-ජන්ති, යන්ථ ච වග්ග-ජන්ති, ආයාචන්ති ථෝමායන්ති පඤ්ඤා නමස්සමානා අනුපරිවත්තන්ති, තේ’පි නප්පහොන්ති චන්දිමසුරියානං සහවායාය මග්ගං දේසේතුං: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ඤායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස චන්දිමසුරියානං සහවායායාති.

16. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඉතින් එහෙම නම් යම් වෙලාවක සඳහිරු නැගෙනවා ද, යම් වෙලාවක සඳහිරු බසිනවා ද, එකකොට ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයෝත් අනෙක් බොහෝ දෙනාත් එය දකිනවා ද, එකකොට ඔවුන් ඒ සඳහිරු දෙදෙනාට යාඥ කරන නමුත්, ස්තුති කරනවා නමුත්, දොහොත් මුදුන් දී වැදගෙන බිම පෙරළෙනවා නමුත්, ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණයන්ට සඳහිරු දෙක

සමග එක්වීම පිණිස “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේකම යි සඳහරු දෙදෙනා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල මාර්ගයක් දේශනා කරන්නටත් බැරිනම්,

කිං පන, න කිර තේවිජ්ජේහි බ්‍රාහ්මණේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛි දිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියපාචරියේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආචරියාමහසුගේහි යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. “යේපි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ, යේසමිදං ඒතරහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතං පචුත්තං සමුත්තං, තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාචිතමනුවාචෙන්ති, සෙය්‍යථිදං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවෝ වෙස්සාමිත්තෝ යමනග්ගි අංගිරසෝ භාරද්වාජෝ වාසෙට්ඨා කස්සපෝ හගු. තේපි න ඒවමාහංසු: “මයමේතං ජානාමි, මයමේතං පස්සාමි, යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යේන වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මා”ති. තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: යං න ජානාම යං න පස්සාම, තස්ස සහවායායා මග්ගං දේසේම: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහවායායා”ති.

එහෙම තියෙද්දිත් ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යප්‍රාචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ සත්වෙති ආචාර්ය පරපුර විසින් ද බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ වගේ ම ඒ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මන්ත්‍ර හදපු, මන්ත්‍ර නිර්මාණය කරපු, මන්ත්‍ර පවසපු පූර්ව ඍෂිවරු ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ; අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමනග්ගි, අංගිරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු යන අය යි. දැන් කාලේ ඒ විදිහට ම ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒ ඍෂිවරුන් ගේ පැරණි මන්ත්‍රපද ගායනා කරනවා ද, රැස් කරනවා ද, ඒවා ඒ විදිහට ම ගයනවා ද, ඔවුන් කිව්ව අයුරින් ම කියනවා ද, ඔවුන් පවසන වචනවලින් ම පවසනවා ද, ඒ ඍෂිවරු පවා “යම් තැනක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් විටෙක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් පෙදෙසක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද ඒ ඔහුව අපි දන්නවා. අපි දකිනවා” යයි මෙහෙම කියලත් නෑ. නමුත් ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් මෙහෙම කියනවා. යම් බ්‍රහ්මයෙක් ගැන අපි දන්නේ නෑ නමයි. අපි දකින්නේ නෑ නමයි. ඒ බ්‍රහ්මයා සමග එක්වෙන මාර්ගය නම් දේශනා කරනවා. “මේකම

යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල

“තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, නනු ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔය විදිහට නම් ඒ කීම තියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා නේද?”

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය විදිහට නම් ඒ කීම තියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව ඒකාන්තයෙන් ම පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා ම යි.”

17. සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං න ජානන්ති යං න පස්සන්ති තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දේසෙස්සන්ති: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ඤසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායාති තේතං ධානං විජ්ජතිති.

17. හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි. ඒකාන්තයෙන් ම පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් යම් බ්‍රහ්මයෙකු ව දන්නෙත් නැත්නම්, දකින්නෙත් නැත්නම්, ඔහු හා එක් වීම පිණිස මාර්ගයකුත් දේශනා කරනවා නම්, ඒ කියන්නේ “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල ඒක වෙන්න පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි.

18. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ ඒවං වදෙය්‍ය: අහං බෝ යා ඉමස්මිං ජනපදේ ජනපදකල්‍යාණි, තං ඉ-ජාමි තං කාමේමිති. තමේතං ඒවං වදෙය්‍යුං “අම්හෝ පුරිස, යං ත්වං ජනපදකල්‍යානිං ඉ-ජසි කාමේසි ජානාසි තං ජනපදකල්‍යාණිං ඛත්තිසි වා බ්‍රාහ්මණි වා චේස්සි වා සුද්ධි වා?”ති ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය තමේතං ඒවං වදෙය්‍යුං: “අම්හෝ පුරිස යං ත්වං ජනපදකල්‍යානිං න ජානාසි, න පස්සසි ඒවං නාමා වා ඒවං ගොත්තා වා, දීඝා වා රස්සා වා මජ්ඣමා වා කාළී වා සාමා වා මංගුර-ජවී වා”ති. අමුකස්මිං

ගාමේ වා නිගමේ වා නගරේ වා”ති ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය. තමෙනං ඒවං වදෙය්‍යං: “අම්හෝ පුරිස යං ත්වං න ජානාසි, න පස්සසි, නං ත්වං ඉ-ජාසි කාමේසි”ති. ඉති පුට්ඨෝ “ආමෝ”ති වදෙය්‍ය. තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ නනු ඒවං සත්තේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

18. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් මෙවැනි දෙයක් කියනවා. “මේ ජනපදයෙහි යම් රූප සුන්දරියක් ඉන්නවා නම්, ඇයට මං කැමැති යි. ඇයට මං ආස යි” කියල. එතකොට අනෙක් අය ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් රූප සුන්දරියකට කැමැති නම්, ආශා නම්, ඒ රූප සුන්දරිය ක්ෂත්‍රිය කුලයේ කෙනෙක් ය කියල හෝ බ්‍රාහ්මණ කුලයේ කෙනෙක් ය කියල හෝ වෛශ්‍ය කුලයේ කෙනෙක් ය කියල හෝ ශුද්‍ර කුලයේ කෙනෙක් ය කියල හෝ දන්නවා ද?” ඔහොම ඇසූ විට ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ ඒ ගැන දන්නේ නැති බව යි. එතකොට ඔහුට මෙහෙම කියනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් රූප සුන්දරියකට කැමැති නම්, ආශා නම්, ඒ රූප සුන්දරිය මෙවැනි මෙවැනි නම් ඇත්තියක්, මෙවැනි ගෝත්‍ර ඇත්තියක්, ඇ උස යි. ඇ මිටි යි. ඇ මධ්‍යම ප්‍රමාණ යි. ඇ කළු යි. ඇ රත්වත් පාට යි. ඇ තලෙළු යි ආදී වශයෙන් ඇ ගැන දන්නවා ද? ඒ වගේ ම ඇ අසවල් ගමේ හෝ නියම්ගමේ හෝ නගරයේ එකියක් ය කියල ඇය ගැන දන්නවා ද?” ඔහොම ඇසූ විට ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ ඒ ගැන දන්නේ නැති බව යි. එතකොට ඔහුගෙන් මෙහෙම අහනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම් රූපසුන්දරියක් ගැන දන්නෙත් නැත්නම්, ඇය දකින්නෙත් නැත්නම්, ඇයව ද ඔබ කැමැති වන්නේ? ආසා කරන්නේ?” එතකොට එසේය කියල ඔහු පිළිතුරු දෙනවා. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔහු ගේ කීම එවැනි දෙයක් නම් ඒ පුරුෂයා ගේ ඒ කථාව පදනමක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා නේ ද?

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු ගේ කීම එවැනි දෙයක් නම් ඒ පුරුෂයා ගේ ඒ කථාව ඒකාන්තයෙන් ම පදනමක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා ම යි.”

19. ඒවමේව බෝ වාසෙට්ඨ න කිර තේවිජ්ජේහි බ්‍රාහ්මණේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියේහි බ්‍රහ්මා

සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආචරියපාචරියේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආචරියාමහසුගේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. “යෝපි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්තානං කත්තාරෝ මන්තානං පචත්තාරෝ, යේසමිදං ඒතරහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්තපදං ගීතං පචුත්තං සමුභිතං, තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාචිත- මනුභාවෙන්ති, සෙය්‍යපීදං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවෝ වෙස්සාමිත්තෝ යමනග්ගි අංගිරසෝ භාරද්වාජෝ වාසෙට්ඨා කස්සපෝ හගු. තේපි න ඒවමාහංසු: මයමේතං ජානාමි, මයමේතං පස්සාමි, යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යේන වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මාහි. තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: යං න ජානාමි යං න පස්සාම, තස්ස සහව්‍යතාය මග්ගං දේසේම: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාහි තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යතායා”ති.

19. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔය විදිහම යි ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යප්‍රාචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ සත්වෙනි ආචාර්ය පරපුර විසින් ද බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ වගේ ම ඒ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මන්ත්‍ර හදපු, මන්ත්‍ර නිර්මාණය කරපු, මන්ත්‍ර පවසපු පූර්ව සෘෂිවරු ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ; අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමනග්ගි, අංගිරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු යන අය යි. දැන් කාලේ ඒ විදිහට ම ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒ සෘෂිවරුන් ගේ පැරණි මන්ත්‍රපද ගායනා කරනවා ද, රැස් කරනවා ද, ඒවා ඒ විදිහට ම ගයනවා ද, ඔවුන් කිව්ව අයුරින් ම කියනවා ද, ඔවුන් පවසන වචනවලින් ම පවසනවා ද, ඒ සෘෂිවරු පවා “යම් තැනක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් විටෙක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් පෙදෙසක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද ඒ ඔහුව අපි දන්නවා. අපි දකිනවා” යයි මෙහෙම කියලත් නෑ. නමුත් ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් මෙහෙම කියනවා. යම් බ්‍රහ්මයෙක් ගැන අපි දන්නේ නෑ නමයි. අපි දකින්නේ නෑ නමයි. ඒ බ්‍රහ්මයා සමග එක්වෙන මාර්ගය නම් දේශනා කරනවා. “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල

“තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, නනු ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහීරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔය විදිහට නම් ඒ කීම තියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා නේද?”

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිතීරකකං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය විදිහට නම් ඒ කීම තියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව ඒකාන්තයෙන් ම පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා ම යි.”

20. සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං න ජානන්ති යං න පස්සන්ති තස්ස සහව්‍යායාය මග්ගං දේසෙස්සන්ති: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහව්‍යායාති තේතං ධානං විජ්ජති.

20. හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි. ඒකාන්තයෙන් ම පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් යම් බ්‍රහ්මයෙකු ව දන්නෙත් නැත්නම්, දකින්නෙත් නැත්නම්, ඔහු හා එක් වීම පිණිස මාර්ගයකුත් දේශනා කරනවා නම්, ඒ කියන්නේ “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල ඒක වෙන්න පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි.

21. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ වාතුම්මහාපථෝ නිස්සේණිං කරෙය්‍ය පාසාදස්ස ආරෝහණාය, තමේනං ඒවං වදෙය්‍යු: අම්හෝ පුරිස යස්ස ත්වං පාසාදස්ස ආරෝහණාය නිස්සේණිං කරෝසි, ජානාසි තං පාසාදං පුරත්ථිමාය වා දිසාය දක්ඛිණාය වා දිසාය ප-ඡිමාය වා දිසාය උත්තරාය වා දිසාය, උ-වෝ වා නිවෝ වා මජ්ඣමෝ වා?ති, ඉති පුට්ඨෝ “නෝ”ති වදෙය්‍ය, තමේනං ඒවං වදෙය්‍යු: අම්හෝ පුරිස යං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි තස්ස ත්වං පාසාදස්ස ආරෝහණාය නිස්සේණිං කරෝසි?ති. ඉති පුට්ඨෝ “ආමෝ”ති වදෙය්‍ය.

21. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ වගේ දේකුත් තියෙනවා. පුරුෂයෙක් හතරමං හන්දියක ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස කියල ඉණිමගක් බඳිනවා. එතකොට අනෙක් අය ඔහුගෙන් මෙහෙම අහනවා. “එම්බා පුරුෂය, ඔබ යම්

ප්‍රාසාදයකට නැගීම පිණිස ඉණිමගක් බිඳිමින් ඉන්නවා. ඒ ප්‍රාසාදය තියෙන්නේ පෙරදිග දිශාවේ ද? දකුණු දිශාවේ ද? බටහිර දිශාවේ ද? උතුරු දිශාවේ ද? කියල දන්නවා ද? ඒ ප්‍රාසාදය උස එකක් ද? මිටි එකක් ද? මධ්‍යම එකක් ද? කියල දන්නවා ද? මෙසේ අසද්දිත් ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “දන්නේ නැත” කියල යි. එතකොට අනෙක් අය මෙහෙම අහනවා “එම්බා පුරුෂය, යම් ප්‍රාසාදයක් ගැන ඔබ දන්නෙත් නැත්නම්, දකින්නෙත් නැත්නම්, ඒ ප්‍රාසාදයට නැගීම පිණිස ද ඔබ ඔය ඉණිමග බිඳින්නේ?” කියල. එතකොට ඔහු පිළිතුරු දෙන්නේ “එසේ ය” කියල යි.

තං කිම්මඤ්ඤපි වාසෙට්ඨ, නනු ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?ති.

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔහු ගේ කීම එවැනි දෙයක් නම් ඒ පුරුෂයා ගේ ඒ කථාව පදනමක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා නේ ද?

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම ඒවං සන්නේ තස්ස පුරිසස්ස අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔහු ගේ කීම එවැනි දෙයක් නම් ඒ පුරුෂයා ගේ ඒ කථාව ඒකාන්තයෙන් ම පදනමක් නැති දෙයක් බවට පත් වෙනවා ම යි.”

22. ඒවමේව බෝ වාසෙට්ඨ න කිර තේවිජ්ජේහි බ්‍රාහ්මණේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආවරියේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං ආවරියපාවරියේහි බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. න පි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං යාව සත්තමා ආවරියමහසුගේහි බ්‍රහ්මා යේන බ්‍රහ්මා සක්ඛිදිට්ඨෝ. “යේපි කිර තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං පුබ්බකා ඉසයෝ මන්නානං කත්තාරෝ මන්නානං පවත්තාරෝ, යේසමිදං ඒතරහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා පෝරාණං මන්නපදං ගීතං පවුත්තං සමුහිතං, තදනුගායන්ති තදනුභාසන්ති භාසිතමනුභාසන්ති වාචිතමනුචාවෙන්ති, සෙය්‍යට්ඨං: අට්ටකෝ වාමකෝ වාමදේවෝ වෙස්සාමිත්තෝ යමතග්ගි අංගිරසෝ භාරද්වාපෝ වාසෙට්ඨා කස්සපෝ භගු. තේපි න ඒවමාහංසු: මයමේතං ජානාමි, මයමේතං පස්සාමි, යත්ථ වා බ්‍රහ්මා යේන වා බ්‍රහ්මා යහිං වා බ්‍රහ්මාහි. තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ඒවමාහංසු: යං න ජානාම යං න පස්සාම, තස්ස සහවායතාය මග්ගං දේසේම: අයමේව

උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නියයාණිකෝ නියයාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසභව්‍යතායා”ති.

22. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔය විදිහම යි ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ ආචාර්යප්‍රාචාර්යවරුන් විසින් බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ ත්‍රිවිද්‍යා බ්‍රාහ්මණවරුන් ගේ සත්වෙනි ආචාර්ය පරපුර විසින් ද බ්‍රහ්මයාව සියැසින් දැකලත් නෑ. ඒ වගේ ම ඒ ත්‍රිවේද ඇති බ්‍රාහ්මණයන් ගේ මන්ත්‍ර හඳුනා, මන්ත්‍ර නිර්මාණය කරනු, මන්ත්‍ර පවසනු පූර්ව සෘෂිවරු ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ; අට්ටක, වාමක, වාමදේව, වෙස්සාමිත්ත, යමකග්ගි, අංගිරස, භාරද්වාජ, වාසෙට්ඨ, කස්සප, හගු යන අය යි. දැන් කාලේ ඒ විදිහට ම ත්‍රිවේද ඇති බමුණන් ඒ සෘෂිවරුන් ගේ පැරණි මන්ත්‍රපද ගායනා කරනවා ද, රැස් කරනවා ද, ඒවා ඒ විදිහට ම ගයනවා ද, ඔවුන් කිව්ව අයුරින් ම කියනවා ද, ඔවුන් පවසන වචනවලින් ම පවසනවා ද, ඒ සෘෂිවරු පවා “යම් තැනක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් විටෙක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද, යම් පෙදෙසක බ්‍රහ්මයා ඉන්නවා ද ඒ ඔහුව අපි දන්නවා. අපි දකිනවා” යයි මෙහෙම කියලත් නෑ. නමුත් ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් මෙහෙම කියනවා. යම් බ්‍රහ්මයෙක් ගැන අපි දන්නේ නෑ නමයි. අපි දකින්නේ නෑ නමයි. ඒ බ්‍රහ්මයා සමග එක්වෙන මාර්ගය නම් දේශනා කරනවා. “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල

“තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, නනු ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති?”ති.

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔය විදිහට නම් ඒ කීම නියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා නේද?”

“අද්ධා බෝ හෝ ගෝතම ඒවං සන්නේ තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං අප්පාටිහිරකතං භාසිතං සම්පජ්ජති”ති.

“හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඔය විදිහට නම් ඒ කීම නියෙන්නෙ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ කථාව ඒකාන්තයෙන් ම පදනමක් නැති බවට පත් වෙනවා ම යි.”

23. සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යං න ජානන්ති යං න පස්සන්ති තස්ස සහවායායා මග්ගං දේසෙස්සන්ති: අයමේව උජුමග්ගෝ අයමඤ්ජසායනෝ නිය්‍යාණිකෝ නිය්‍යාති තක්කරස්ස බ්‍රහ්මසහවායායාති තේතං යාතං විජ්ජතිති.

23. හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි. ඒකාන්තයෙන් ම පින්වත් වාසෙට්ඨයෙනි, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් යම් බ්‍රහ්මයෙකුට දන්තෙන් නැත්නම්, දකින්නෙන් නැත්නම්, ඔහු හා එක් වීම පිණිස මාර්ගයකුත් දේශනා කරනවා නම්, ඒ කියන්නේ “මේකම යි මාර්ගය. මේකම යි ඒකාන්ත මාවත, මේක ම යි බ්‍රහ්මයා ගේ ලෝකය කරා යන මාවත” කියල ඒක වෙන්න පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි.

24. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ අයං අචිරවතී නදී පූරා උදකස්ස සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා, අථ පුරිසෝ ආග-ජෙය්‍ය පාරත්ථිකෝ පාරගවේසී පාරගාමී පාරං තරිතුකාමෝ, සෝ වරිමේ තිරේ ධිතෝ පාරිමං තීරං අවිහෙය්‍ය: ඒහි පාරාපාරං, ඒහි පාරාපාරන්ති, තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ අපි නු තස්ස පුරිසස්ස අවිහායනහේතු වා ආයාවනහේතු වා පත්ථනාහේතු වා අභිනන්දනහේතු වා අචිරවතියා නදියා පාරිමං තීරං වරිමං තීරං ආග-ජෙය්‍යා?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

24. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. මේ අචිරවතී නදිය වතුරෙන් පිරිල කට මට්ටමට ඇවිදිත් කපුටන්ට වුණත් ඉවුරේ ඉදන් වතුර බොන්න පුළුවන් වෙලා කියෙද්දී, ඔහුනට පුරුෂයෙක් එනවා. ඔහු එතෙර යෑමෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, එතෙර වීමක් සොයන, එතෙර යන, එතෙර යනු කැමැති කෙනෙක්. ඉතින් ඔහු මෙතෙර සිටිය දී ම එතෙරට අඩගසනවා. “අනේ එතෙර මෙතෙරට එනු මැනව්. අනේ එතෙර මෙතෙරට එනු මැනව්” කියල. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? අර පුද්ගලයා ගේ අඩගැසීමේ හේතුවෙන් හෝ යාඥවේ හේතුවෙන් හෝ පැතිමේ හේතුවෙන් හෝ ස්තුති කිරීමේ හේතුවෙන් හෝ අචිරවතී නදියේ එතෙර මෙතෙරට ඒවිද? හවත් ගෞතමයෙනි, එය නොවේ ම යි.

25. ඒවමේව ඛෝ වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යේ ධම්මා බ්‍රාහ්මණ කරණා තේ ධම්මේ පහාය වත්තමානා, යේ ධම්මා අබ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ සමාදාය වත්තමානා ඒවමාහංසු: ඉන්ද්‍රමච්ඡයාම, සෝමමච්ඡයාම,

වරුණමච්ඡයාම, ඊසානමච්ඡයාම, පජාපතිමච්ඡයාම, බ්‍රහ්මමච්ඡයාම, මහින්දමච්ඡයාම, යාමමච්ඡයාමාති. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යේ ධම්මා බ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ පභාය වත්තමානා, යේ ධම්මා අබ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ සමාදාය වත්තමානා, අවිභායනහේතු වා ආයාචනහේතු වා පත්ථනාහේතු වා අභිනන්දනහේතු වා කායස්ස හේදා පරමමරණා බ්‍රහ්මුණෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තීති. තේතං යානං විජ්ජති.

25. පින්චත් වාසෙට්ඨ, ඔත්ත ඔය විදිහම යි ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු බ්‍රාහ්මණ බවට පමුණුවන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්මයන් බැහැර කරල, අබ්‍රාහ්මණබව ඇති කරන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්ම සමාදන් වෙලා පුරුදු කර කර මෙහෙම කියනවා. “අපි ඉන්ද්‍ර දෙවියාව කැඳවනවා. සෝම දෙවියාව කැඳවනවා. වරුණ දෙවියාව කැඳවනවා. ඊසාන දෙවියාව කැඳවනවා. ප්‍රජාපතී දෙවියාව කැඳවනවා. බ්‍රහ්ම දෙවියාව කැඳවනවා. මහේන්ද්‍ර දෙවියාව කැඳවනවා. යාම දෙවියාව කැඳවනවා” කියල. ඉතින් පින්චත් වාසෙට්ඨ, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු බ්‍රාහ්මණවරු බ්‍රාහ්මණ බවට පමුණුවන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්මයන් බැහැර කරල, අබ්‍රාහ්මණබව ඇති කරන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්ම සමාදන් වෙලා පුරුදු කර කර දෙවියන්ට අඬගැසීමේ හේතුවෙන් හෝ යාඥවේ හේතුවෙන් හෝ පැතීමේ හේතුවෙන් හෝ ස්තුති කිරීමේ හේතුවෙන් හෝ කය බිඳී මරණින් මතු බ්‍රහ්මයා සමග එක්වීමකට පත් වෙනවා ය යන කරුණ විය හැකි දෙයක් නම් නොවෙයි.

26. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ අයං අචිරවතී නදී පූරා උදකස්ස සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා, අථ ඛෝ පුරිසෝ ආග-ජෙය්‍ය පාරත්ථිකෝ පාරගචේසි පාරගාමී පාරං තරිතුකාමෝ, සෝ වරිමේ තීරේ දළ්භාය අන්ද්‍රයා ප-ජාබාහං ගාළ්භබන්ධනං බද්ධෝ, තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, අපි නු සෝ පුරිසෝ අචිරවතියා නදියා වරිමා තීරා පාරිමං තීරං ග-ජෙය්‍යා?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

26. පින්චත් වාසෙට්ඨ, මේ වගේ දෙයක් තියෙනවා. මේ අචිරවතී නදිය වතුරෙන් පිරිල කට මට්ටමට ඇවිදින් කපුටන්ට වුණත් ඉවුරේ ඉඳන් වතුර බොන්න පුළුවන් වෙලා තියෙද්දී, ඔතැනට පුරුෂයෙක් එනවා. ඔහු එතෙර යෑමෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, එතෙර වීමක් සොයන, එතෙර යන, එතෙර යනු කැමැති කෙනෙක්. නමුත් ඔහුව මෙතෙරට තියල දැන් පිටිපසට කරල දැඩි දම්වැලකින් තද කොට බැඳලා නම් තියෙන්නේ, පින්චත් වාසෙට්ඨ, කුමක් ද

මේ ගැන සිතන්නේ? එතකොට ඒ පුරුෂයාට අවිරවනී නදියේ මෙතෙරින් එතෙරට යන්ට පුළුවන් වේවි ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

27. “ඵවමේව ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්චමේ කාමගුණා අරියස්ස චිතයේ අන්ද්‍ර’නි’පි චූ-චන්ති ඛන්ධනන්තිපි චූ-චන්ති. කතමේ පඤ්ච? චක්ඛවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියාරූපා කාමුපසංහිතා රජනියා. සෝතවිඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා ඝාණවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා ජීව්හාවිඤ්ඤෙය්‍යා රසා කායවිඤ්ඤෙය්‍යා ථොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියාරූපා කාමුපසංහිතා රජනියා. ඉමේ ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්ච කාමගුණා අරියස්ස චිතයේ අන්ද්‍ර’නි’පි චූ-චන්ති ඛන්ධනන්ති’පි චූ-චන්ති. ඉමේ ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්චකාමගුණේ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ගථිතා මු-ඡිතා අජ්ඣෙධාපන්නා අනාදීනවදස්සාවිනෝ අනිස්සරණපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජන්ති.

27. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, අන්න ඒ වගේ ම යි ආර්ය චිතයෙහි මේ පංච කාම ගුණයන්ට කියන්නේ දම්වැල කියල යි, ඛන්ධනය කියල යි. කවර පහක් ද යත්; ඉතා යහපත් වූ, සුන්දර වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇති කාමරාගය ඇති කරවන, කෙලෙස් ඇති කරවන, ඇසින් දක යුතු රූප තියෙනවා කණින් දක යුතු ශබ්ද තියෙනවා. නාසයෙන් දක යුතු ගඳ සුවඳ තියෙනවා. දිවෙන් දක යුතු රස තියෙනවා. ඉතා යහපත් වූ, සුන්දර වූ, මනාප වූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇති කාමරාගය ඇති කරවන, කෙලෙස් ඇති කරවන, කයින් දක යුතු පහස තියෙනවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ආර්ය චිතයෙහි දම්වැල කියන්නේ, ඛන්ධනය කියන්නේ ඔය පංචකාම ගුණයට යි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් මේ පංච කාමගුණයෙහි ගිජුවෙලා, මුසපත් වෙලා, එහි ම බැසගෙන ඒ පංචකාමයන් ගැන ආදීනව නො දැක එය අත්හැරීමේ ප්‍රඥාවෙන් තොරව තමයි ඒවා පරිභෝග කරන්නේ.

28. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යේ ධම්මා බ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ පහාය වත්තමානා, යේ ධම්මා අබ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ සමාදාය වත්තමානා, පඤ්චකාමගුණේ ගථිතා මු-ඡිතා අජ්ඣෙධාපන්නා අනාදීනවදස්සාවිනෝ අනිස්සරණපඤ්ඤා පරිභුඤ්ජන්තා කාමන්දු ඛන්ධනාබද්ධා කායස්ස හේදා පරම්මරණා බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්ති. තේනං ධානං විජ්ජති.

28. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔන්න ඔය විදිහටම ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු බ්‍රාහ්මණ බවට පමුණුවන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්මයන් බැහැර කරල, අබ්‍රාහ්මණබව ඇති කරන යම් ධර්ම ඇත්නම්, ඒ ධර්ම සමාදන් වෙලා පුරුදු කර කර පංච කාම ගුණයන්ට ගිජුවෙලා, මුසපත් වෙලා, එහි ම බැසගෙන ඒ පංචකාමයන් ගැන ආදීනව නො දැක එය අත්හැරීමේ ප්‍රඥාවෙන් තොරව තමයි ඒව පරිභෝග කරමින් කාමබන්ධනයෙන් බැදිල ඉඳගෙන කය බිඳි මරණින් මතු බ්‍රහ්මයා සමග එක්වීමකට යනවා කියන කරුණ නම් සිදුවිය හැකි දෙයක් නොවෙයි.

29. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ අයං අචිරවතී නදී පුරා උදකස්ස සමතිත්තිකා කාකපෙය්‍යා, අථ පුරිසෝ ආග-ජෙය්‍යා පාරත්ථිකෝ පාරගවේසී පාරගාමී පාරං තරිකුකාමෝ, සෝ විරිමේ තීරේ සසීසං පාරුපිත්වා නිපජ්ජෙය්‍ය, තං කිම්මඤ්ඤපි වාසෙට්ඨ, අපි නු සෝ පුරිසෝ අචිරවතියා නදියා විරිමා තීරා පාරිමං තීරං ග-ජෙය්‍යා?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

29. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ වගේ දෙයක් තියෙනවා. මේ අචිරවතී නදිය වතුරෙන් පිරිල කට මට්ටමට ඇවිදින් කපුටන්ට වුණත් ඉවුරේ ඉඳන් වතුර බොන්න පුළුවන් වෙලා තියෙද්දී, ඔතැනට පුරුෂයෙක් එනවා. ඔහු එතෙර යෑමෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, එතෙර වීමක් සොයන, එතෙර යන, එතෙර යනු කැමැති කෙනෙක්. නමුත් ඔහු මෙතෙරට වෙලා හිසපටන් මුළු ඇහම පොරොවා ගෙන වැතිරිලා ඉන්නවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, කුමක් ද මේ ගැන සිතන්නේ? එතකොට ඒ පුරුෂයාට අචිරවතී නදියේ මෙතෙරින් එතෙරට යනට පුළුවන් වෙයි ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

30. ඵවමේව ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්චිමේ නිවරණා අරියස්ස චිතයේ ආවරණා’ති’පි වු-චන්ති. නිවරණා’ති’පි වු-චන්ති. චිතාහා’ති’පි වු-චන්ති. පරියෝනාහා’ති’පි වු-චන්ති. කතමේ පඤ්ච? කාම-ඡන්දනිවරණං ව්‍යාපාදනිවරණං ථිතමිද්ධනිවරණං උද්ධ-චකුක්කු-චනිවරණං විචිකි-ඡානිවරණං. ඉමේ ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්චනිවරණා අරියස්ස චිතයේ ආවරණා’ති’පි වු-චන්ති. නිවරණා’ති’පි වු-චන්ති. චිතාහා’ති’පි වු-චන්ති. පරියෝනාහා’ති’පි වු-චන්ති. ඉමේ හි ඛෝ වාසෙට්ඨ පඤ්චහි නිවරණේහි තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ආවුටා නිවුටා විවුටා පරියෝනද්ධා. තේ වත වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා යේ ධම්මා බ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ පහාය වත්තමානා, යේ ධම්මා අබ්‍රාහ්මණකරණා තේ ධම්මේ සමාදාය වත්තමානා. පඤ්ච නිවරණේහි ආවුටා නිවුටා විවුටා පරියෝනද්ධා කායස්ස හේදා

පරමමරණා බ්‍රහ්මණෝ සහවය්‍යුපගා භවිස්සන්ති’ති තේනං යානං විජ්ජති.

30. පින්වත් වාසෙට්ඨ, අන්න ඒ වගේ ම යි ආර්ය චිත්තයෙහි මේ පංච නිවරණයන්ට කියන්නේ “නිවන් මග වසාලන දේ” කියල යි. “නිවරණ” කියල යි. “යට්ඨකුරු අතට (අපා ගමනට) බැඳ තබන දේ” කියල යි. “භාත්පසින් බැඳ තබන දේ” කියල යි. කවර පහක් ද යත්? කාමච්ඡන්ද (කම් සුවයට ඇති කැමැත්ත) නිවරණය. ව්‍යාපාද (තරහ) නිවරණය. ථීනමිද්ධ (නිදිමත අලසබව) නිවරණය. උද්ධච්චකුක්කුච්ඡ (සිතේ විසිරීම, පසුතැවීම) නිවරණය. විච්ඡිච්ඡා (සැකය) නිවරණය යන පහ යි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ආර්ය චිත්තයෙහි “නිවන් මග වසාලන දේ” කියල, “නිවරණ” කියල, “යට්ඨකුරු අතට (අපා ගමනට) බැඳ තබන දේ” කියල, “භාත්පසින් බැඳ තබන දේ” කියල කියන්නේ මේ පංච නිවරණයන්ට යි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු මේ පංච නිවරණයන්ගෙන් වැහිලයි ඉන්නේ, ඒ තුළට ම වැදිලයි ඉන්නේ, ගැටගැසිලයි ඉන්නේ, භාත්පසින් ම බැදිලයි ඉන්නේ, ඉතින් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු බ්‍රාහ්මණබව ඇති කරවන යම් ධර්ම ඇත්නම් එයින් බැහැර වෙලා, අබ්‍රාහ්මණබව ඇති කරවන යම් ධර්ම ඇත්නම් ඒවා සමාදන් වෙලා, පුරුදු කර කර පංච නිවරණයන්ගෙන් වැහිල ඒ තුළට ම වැදිල, ගැට ගැසිල, භාත්පසින් ම බැදිල ඉඳගෙන කය බිඳී මරණින් මතු බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා කියන කරුණ සිදු වෙන දෙයක් නම් නොවෙයි.

31. තං කිම්මක්ඤ්ඤි වාසෙට්ඨ, කිත්ති තේ සුතං බ්‍රාහ්මණානං චූද්ධානං මහල්ලකානං ආචරියපාචරියානං භාසමානානං: “සපරිග්ගහෝ වා බ්‍රහ්මා අපරිග්ගහෝ වා”ති. “අපරිග්ගහෝ හෝ ගෝතම.”

31. පින්වත් වාසෙට්ඨ, කුමක් ද මේ ගැන හිතන්නේ? වයෝවෘද්ධ මහඵ ආචාර්ය ප්‍රාචාර්ය වූ බ්‍රාහ්මණයන් කියන්නා වූ වචන ඔබ අහල තියෙන්නේ කොහොම ද? “බ්‍රහ්මයා ස්ත්‍රීන් සමග එක්ව වාසය කරන කෙනෙක් ද? ස්ත්‍රීන් හා එක්වීම නැති කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (බ්‍රහ්මයා) ස්ත්‍රීන් හා එක්වීම නැති කෙනෙක්.”

“සචේරචිත්තෝ වා අචේරචිත්තෝ වා?”ති. “අචේරචිත්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(බ්‍රහ්මයා) චේර සිත් ඇති කෙනෙක් ද? අචේරී සිත් ඇති කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (බ්‍රහ්මයා) අචේරී සිත් ඇති කෙනෙක්.”

“සවායාපජ්ඣන්තෝ වා අවායාපජ්ඣන්තෝ වා?”ති.
“අවායාපජ්ඣන්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(බ්‍රහ්මයා) පීඩා සහිත සිත් ඇති කෙනෙක් ද? පීඩා රහිත සිත් ඇති කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (බ්‍රහ්මයා) පීඩා රහිත සිත් ඇති කෙනෙක්.”

“සංකිලිට්ඨන්තෝ වා අසංකිලිට්ඨන්තෝ වා?”ති.
“අසංකිලිට්ඨන්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(බ්‍රහ්මයා) කිලිටි සිත් ඇති කෙනෙක් ද? නො කිලිටි සිත් ඇති කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (බ්‍රහ්මයා) නො කිලිටි සිත් ඇති කෙනෙක්.”

“වසවන්ති වා අවසවන්ති වා?”ති. “වසවන්ති හෝ ගෝතම.”

“(බ්‍රහ්මයා) තමා වසභයෙහි පවත්වාගත හැකි සිත් ඇති කෙනෙක් ද? තමා වසභයෙහි පවත්වාගත නො හැකි සිත් ඇති කෙනෙක් ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (බ්‍රහ්මයා) තමා වසභයෙහි පවත්වාගත හැකි සිත් ඇති කෙනෙක්.”

32. තං කිම්මඤ්ඤපි වාසෙට්ඨ, සපරිග්ගහා වා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා අපරිග්ගහා වා”ති. “සපරිග්ගහා හෝ ගෝතම.”

පින්වත් වාසෙට්ඨ, කුමක් ද මේ ගැන හිතන්නේ? “ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ස්ත්‍රීන් සමග එක්ව වාසය කරනවාද? ස්ත්‍රීන් හා එක්ව වාසය කිරීමක් නැද්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) ස්ත්‍රීන් සමග එක්ව වාසය කරනවා.”

“සවේරචිත්තා වා අවේරචිත්තා වා?”ති. “සවේරචිත්තා හෝ ගෝතම.”

“(ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) වේර සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද? අවේරි සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) වේරි සිත් ඇතිවයි ඉන්නේ.”

“සවායාපජ්ඣන්තා වා අවායාපජ්ඣන්තා වා?”ති.
“සවායාපජ්ඣන්තා හෝ ගෝතම.”

“(ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) පීඩා සහිත සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද? පීඩා රහිත

සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) පීඩා සහිත සිත් ඇතිවයි ඉන්නේ.”

“සංකිලිට්ඨචිත්තා වා අසංකිලිට්ඨචිත්තා වා?”කි. “සංකිලිට්ඨචිත්තා හෝ ගෝතම.”

“(ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) කිලිටි සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද? නො කිලිටි සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) කිලිටි සිත් ඇතිවයි ඉන්නේ.”

“වසවත්ති වා අවසවත්ති වා?”කි. “අවසවත්ති හෝ ගෝතම.”

“(ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) තමා වසභයෙහි පවත්වාගත හැකි සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද? තමා වසභයෙහි පවත්වාගත නො හැකි සිත් ඇතුළු ඉන්නවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු) තමා වසභයෙහි පවත්වාගත නො හැකි සිත් ඇතිවයි ඉන්නේ.”

33. ඉති කිර වාසෙට්ඨ සපරිග්ගහා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා. අපරිග්ගහෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ සපරිග්ගහානං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණාං අපරිග්ගහේන බ්‍රහ්මනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”කි. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

33. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ස්ත්‍රීන් සමග ඇසුරෙන් යුක්තවයි ඉන්නේ. නමුත් බ්‍රහ්මයා ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් ස්ත්‍රීන් සමග එක්ව වාසය කරන ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් හා ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ සපරිග්ගහා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා කායස්සභේදා පරම්මරණා අපරිග්ගහස්ස බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තිති. නේනං ධානං විජ්ජති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් යුක්ත වූ ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු ස්ත්‍රී ඇසුරක් නැති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නම් නොවේ.”

34. ඉති කිර වාසෙට්ඨ සචේරචිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා. අචේරචිත්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ සචේරචිත්තානං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණාං

අවේරවිත්තේන බ්‍රහ්මනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

34. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු වෙර සිතින් යුක්තව යි ඉන්නේ. නමුත් බ්‍රහ්මයා වෙර සිතින් තොරව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් වෙර සිතින් වාසය කරන ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් හා වෙර සිතින් තොරව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

සාමු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ සවේරවිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා කායස්සහේදා පරම්මරණා අවේරවිත්තස්ස බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තිති. තේතං ධානං විජ්ජති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, වෙර සිතින් යුක්ත වූ ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු වෙර සිත් නැති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නම් නොවේ.”

35. ඉති කිර වාසෙට්ඨ සවායාපජ්ඣවිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා. අවායාපජ්ඣවිත්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ සවායාපජ්ඣවිත්තානං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණාං අවායාපජ්ඣවිත්තේන බ්‍රහ්මනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

35. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු පීඩා සහිත සිතින් යුක්තව යි ඉන්නේ. නමුත් බ්‍රහ්මයා පීඩා රහිත සිතින් යි ඉන්නේ. එහෙම නම් පීඩා සහිත සිතින් වාසය කරන ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් හා පීඩා රහිත සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

සාමු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ සවායාපජ්ඣවිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා කායස්සහේදා පරම්මරණා අවායාපජ්ඣවිත්තස්ස බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තිති. තේතං ධානං විජ්ජති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, පීඩා සහිත සිතින් යුක්ත වූ ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු පීඩා රහිත සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නම් නොවේ.”

36. ඉති කිර වාසෙට්ඨ සංකිලිට්ඨචිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා. අසංකිලිට්ඨචිත්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ සංකිලිට්ඨචිත්තානං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණාං අසංකිලිට්ඨචිත්තේන බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

36. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු කිලිටි සිතින් යුක්තවයි ඉන්නේ. නමුත් බ්‍රහ්මයා නො කිලිටි සිතිනුයි ඉන්නේ. එහෙම නම් කිලිටි සිතින් වාසය කරන ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් හා නො කිලිටි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ සංකිලිට්ඨචිත්තා තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා කායස්සභේදා පරම්මරණා අසංකිලිට්ඨචිත්තස්ස බ්‍රහ්මුනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තිති. තේනං ධානං විජ්ජති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, කිලිටි සිතින් යුක්ත වූ ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු නො කිලිටි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නම් නොවේ.”

37. ඉති කිර වාසෙට්ඨ අවසවන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා. වසවන්ති බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ අවසවන්තිනං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණාං වසවන්තිනා බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “නෝ හිදං හෝ ගෝතම”

37. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය නොහැකි සිතින් යුක්තවයි ඉන්නේ. නමුත් බ්‍රහ්මයා තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය හැකි සිතිනුයි ඉන්නේ. එහෙම නම් තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය නොහැකි සිතින් වාසය කරන ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් හා තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය හැකි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම ය.”

සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ අවසවන්ති තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා කායස්සභේදා පරම්මරණා වසවන්තිස්ස බ්‍රහ්මුනෝ සහව්‍යුපගා භවිස්සන්තිති. තේනං ධානං විජ්ජති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, තමාගේ වසභයේ පැවැත්විය නො හැකි සිතින් යුක්ත වූ ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින්

මතු තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය හැකි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදුවෙන දෙයක් නම් නොවේ.”

ඉඬ බෝ පන තේ වාසෙට්ඨ තේවිජ්ජා බ්‍රාහ්මණා ආසීදිත්වා සංසීදන්ති, සංසීදිත්වා විසාදං වා පාපුණන්ති. සුක්ඛතරණං මඤ්ඤේ පතරන්ති. තස්මා ඉදං තේවිජ්ජානං බ්‍රාහ්මණානං තේවිජ්ජං ඉරුණන්ති’පි වු-වති, තේවිජ්ජං විපිනන්ති’පි වු-වති. තේවිජ්ජං වාසනන්ති’පි වු-වති”ති.

“පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහිලා ඒ ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණවරු නො මගට පැමිණිලා කාම මඩේම යි ඵරිල ඉන්නේ. කාම මඩේ ඵරි දුකට ම යි පත්වෙලා ඉන්නේ. දිය සිදුනු වියළි බිමක අත්පා ගසමින් පිහිනන අය වගේ වෙහෙසෙන්නේ. ඒ නිසා ත්‍රිවේද බ්‍රාහ්මණයන් ගේ ඔය ත්‍රිවිද්‍යාව මහා කටුවනයක් කියලයි කියන්නේ. ඔය ත්‍රිවිද්‍යාව මහා කැලෑවක් කියලයි කියන්නේ. ඔය ත්‍රිවිද්‍යාව මහා විපත්තියක් කියලයි කියන්නේ.”

38. ඒවං චූත්තේ වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “සුතං මේතං හෝ ගෝතම, සමණෝ ගෝතමෝ බ්‍රහ්මුණෝ සභවායාය මග්ගං ජානාති”ති.

38. මෙසේ වදාළ විට වාසෙට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං අහල තියෙනවා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමට මාර්ගය දන්නා සේක් ය කියල.

තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ ආසන්න ඉතෝ මනසාකටං, නයිතෝ දුරේ මනසාකටන්ති?”

පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔබ මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? මනසාකට ගම තියෙන්නේ මේ ලඟ ම නේද? නැත්නම් මනසාකට තියෙන්නේ මෙයින් සැහෙන දුරකින් නොවේ නේද?

“ඒවං හෝ ගෝතම. ආසන්න ඉතෝ මනසාකටං. නයිතෝ දුරේ මනසාකටන්ති”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේ ය. මනසාකටය තියෙන්නේ මේ ලඟ ම යි. මෙයින් එතරම් දුරක් නෑ.”

39. තං කිම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ඨ, ඉඬස්ස පුරිසෝ මනසාකටේ

ජාතසංවද්ධෝ, තමේනං මනසාකට්ඨනෝ තාවදේව අවසටං මනසාකට්ඨස්ස මග්ගං පු-ජෙය්‍යං, සියා නු ඛෝ වාසෙට්ඨ තස්ස පුරිසස්ස මනසාකට්ඨේ ජාතිසංවද්ධස්ස මනසාකට්ඨස්ස මග්ගං පුට්ඨස්ස දන්ධායිත්තං වා විත්ථායිත්තං වා?ති.

39. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔබ මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? මෙහි මනසාකට්ඨ ගමේ ඉපදුන එහි ම හැදුනු වැඩුනු පුරුෂයෙක් ඉන්නවා. ඔහු මනසාකට්ඨයෙන් ගිය දවසේ ම ඔහුගෙන් මනසාකට්ඨයට යන මාර්ගය කවුරු හරි විමසනවා නම්, එතකොට පින්වත් වාසෙට්ඨ, අර මනසාකට්ඨ ගමේ ම උපන්, ඒ ගමේ ම හැදුනු වැඩුනු පුරුෂයාට මනසාකට්ඨයට යන මාර්ගය විමසද්දී ඒ ගැන කියා ගත්ට බැරුව, වැටහීම ප්‍රමාද වෙවී තියෙවි ද? කට උත්තර නැතුව සිටිවි ද?

“නෝ හිදං හෝ ගෝතම. තං කිස්ස හේතු? අසු හි හෝ ගෝතම පුරිසෝ මනසාකට්ඨේ ජාතවද්ධෝ. තස්ස සබ්බානේව මනසාකට්ඨස්ස මග්ගානි සුවිදිතානි”ති.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය නොවේ ම යි. කවර කරුණක් නිසා ද යත්, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මනසාකට්ඨයේ උපන් එහි ම හැදුනු වැඩුනු අර පුරුෂයාට මනසාකට්ඨයේ සියළු මාර්ග ගැන ඉතා පැහැදිලි අවබෝධයක් තියෙනවා.”

40. “සියා ඛෝ වාසෙට්ඨ තස්ස පුරිසස්ස මනසාකට්ඨේ ජාතසංවද්ධස්ස මනසාකට්ඨස්ස මග්ගං පුට්ඨස්ස දන්ධායිත්තං වා විත්ථායිත්තං වා, නත්ථේව තථාගතස්ස බ්‍රහ්මලෝකේ වා බ්‍රහ්මලෝකගාමිනියා වා පටිපදාය පුට්ඨස්ස දන්ධායිත්තං වා විත්ථායිත්තං වා. බ්‍රහ්මානඤ්චාහං වාසෙට්ඨ පජානාමි බ්‍රහ්මලෝකඤ්ච බ්‍රහ්මලෝකාගාමිනිඤ්ච පටිපදං. යථාපටිපන්නෝ බ්‍රහ්මලෝකං උපපන්නෝ, තඤ්චපජානාමි”ති.

40. “පින්වත් වාසෙට්ඨ, මනසාකට්ඨයේ උපන් එහි ම හැදුනු වැඩුනු ඒ පුරුෂයාට මනසාකට්ඨයට යන පාර ගැන විමසද්දී වැටහීමේ ප්‍රමාද බවක් සිදු වෙත්ට ඉඩ තියෙන නමුත් කට උත්තර නැතුව සිටිත්ට ඉඩ තියෙන නමුත් බ්‍රහ්මලෝකයත්, බ්‍රහ්මලෝකයට යෑම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව ගැනත් විමසන විට තථාගතයන් වහන්සේට නම් වැටහීමේ ප්‍රමාද බවක්වත්, කට උත්තර නැතුව සිටීමක්වත් ඇති වෙන්නේ නෑ ම යි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මං බ්‍රහ්මයා ගැනත් දන්නවා, බ්‍රහ්ම ලෝකය ගැනත් දන්නවා. බ්‍රහ්ම ලෝකයට

යන ප්‍රතිපදාවක් දන්නවා. යම් ප්‍රතිපදාවකින් යුක්ත වූ කෙනෙක් බඹ ලොව උපදිනවා නම්, මං ඔහු ගැනත් දන්නවා.”

41. ඒවං චූත්තේ වාසෙට්ඨා මාණවෝ භගවන්තං ඒතදවෝච: “සුතං මේතං හෝ ගෝතම සමණෝ ගෝතමෝ බ්‍රහ්මණෝ සහව්‍යතාය මග්ගං දේසේති’ති. සාධු තෝ භවං ගෝතමෝ බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යතාය මග්ගං දේසේතු. උල්චම්පතු භවං ගෝතමෝ බ්‍රාහ්මණං පජ”න්ති,

41. මෙසේ වදාළ විට වාසෙට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැළ කළා. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මං අහල තියෙනවා ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමේ මාර්ගය දේශනා කරන සේක් ය කියල. ඉතින් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේත් අපට බ්‍රහ්මයා හා එක් වීමේ මාර්ගය දේශනා කරන සේක් නම් ඉතා මැනවි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණ දරුවන් වන අප ව මේ මගින් ඔසවා බඹ ලොවෙහි පිහිටුවා වදාරණ සේක් වා.”

“තේන හි වාසෙට්ඨ සුණාහි. සාධුකං මනසිකරෝහි. භාසිස්සාමි”ති.

“එසේ නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, සවන් යොමා අසන්ට. හොඳින් නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. මං කියා දෙන්නම්.”

“ඒවං හෝ”ති ඛෝ වාසෙට්ඨෝ මාණවෝ භගවතෝ ප-චස්සෝසි. භගවා ඒතදවෝච:

“එසේය භවතාණෙනි” කියල වාසෙට්ඨ මාණවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළා:

42. ඉධ වාසෙට්ඨ තථාගතෝ ලෝකේ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණසම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදු අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථී සත්ථා දේවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා. සෝ ඉමං ලෝකං සදේවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණං පජං සදේවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා ස-ජිකත්වා පච්චේදෙති. සෝ ධම්මං දේසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියෝසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කේවල-පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං, බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති.

42. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහි අරහත් වූ සම්මාසම්බුද්ධ වූ විජ්ජාවරණ-සම්පන්න වූ සුගත වූ ලෝකවිදු වූ අනුත්තර පුරිසදම්ම සාරථී වූ, සත්ථා දේවමනුස්සානං වූ, බුද්ධ වූ, භගවා වූ තථාගතයන් වහන්සේ ලෝකයෙහි උපත ලබනවා. උන්වහන්සේ දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බ්‍රහ්මින් සහිත වූ, ශ්‍රමණ බ්‍රහ්මණන් සහිත වූ දෙවිමිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු මේ ලෝකය තමා විසින් උපදවා ගත් විශිෂ්ට ඤාණයෙන් සාක්ෂාත් කරලා ලෝකයට කියා දෙනවා. උන්වහන්සේ දහම් දෙසනවා. ආරම්භය කළාණ වූත්, මැද කළාණ වූත්, අවසානය කළාණ වූත්, අර්ථ සහිත වූත්, පැහැදිලි ප්‍රකාශනවලින් යුතු වූත්, මුළුමණින් ම පිරිසුන් පිරිසිදු බඹසර ප්‍රකාශ කරනවා.

43. තං ධම්මං සුණාති ගහපති වා ගහපතිපුත්තෝ වා අඤ්ඤාතරස්මිං වා කුලේ ප-වාජානෝ. සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතෝ සද්ධං පටිලභති. සෝ තේන සද්ධාපටිලාභේන සමන්තාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති: “සම්බාධෝ ඝරාවාසෝ රජාපථෝ. අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා. නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාපසනා ඒකන්තපරිපුණ්ණං ඒකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිබ්බිතං බ්‍රහ්මවරියං වරිතං යන්ත්‍රානාහං කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍ය”න්ති.

43. එතකොට ගහපතියෙක් වේවා, ගහපති පුත්‍රයෙක් වේවා කවර හෝ කුලයක උපන් කෙනෙක් වේවා ඒ ධර්මය අසනවා. ඔහු ඒ ධර්මය අසලා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදවා ගන්නවා. ඉතින් ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාලාභයෙන් යුක්ත වෙලා මේ විදිහට නුවණින් කල්පනා කරනවා. “ගිහි ගෙදර වාසය කිරීම හරිම කරදරයක්. කෙලෙස් වැඩෙන මාවතක්. නමුත් පැවිදි ජීවිතය ආකාසය වගේ. ගිහි ගෙදර වාසය කරමින් මුළුමණින් ම පිරිසුන්, මුළුමණින් ම පිරිසිදු, සුදෝසුදු බඹසර වසනවා යන කරණ ලෙහෙසි එකක් නොවේ. ඒ නිසා ම කෙස් රැවුල් බාලා, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහිගෙයින් නික්ම පැවිද්දට ඇතුලත් වෙන එක තමයි හොඳ” කියලා.

44. සෝ අපරේන සමයේන අප්පං ව හෝගක්ඛන්ධං පහාය මහන්නං වා හෝගක්ඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය මහන්නං වා ඤාතිපරිවට්ඨං පහාය කේසමස්සුං විහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අ-ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති. සෝ ඒවං පබ්බජිතෝ සමානෝ පාතිමොක්ඛසංවරසංවුත්තෝ විහරති, ආචාරගෝචරසම්පන්නෝ, අණුමත්තේසු වජ්ජේසු භයදස්සාවී. සමාදාය සික්ඛති සික්ඛාපදේසු, කායකම්මවචිකම්මේන සමන්තාගතෝ කුසලේන, පරිසුද්ධාජීවෝ,

සීලසම්පන්නෝ, ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ, හෝජනේ මත්තඤ්ඤා, සතිසම්පජ්ඤේන සමන්තාගතෝ සත්තුට්ඨෝ.

44. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ස්වල්ප වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්හරිනවා. ස්වල්ප වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. මහත් වූ නැදෑයන් අත්හරිනවා. කෙස් රැවුල් බාල, කසාවත් පොරොවා ගෙන ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිදි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඔහු ඔය විදිහට පැවිද්දෙක් වෙලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලයෙන් (පැවිද්දෙක් විසින් රැකගත යුතු නිවනට උපකාරී වන උතුම් සිල්පදවලින්) සංවරව ඉන්නවා. යහපත් ඇවැතුම් පැවැතුම්වලින් යුතු වෙනවා. අණුමාත්‍ර වූ වරදෙහි පවා භය දකිනවා. සික්ෂාපදවල සමාදන්ව හික්මෙනවා. කුසල්සහගත කායකර්මයෙන් හා චිත්තකර්මයෙන් යුතු වෙනවා. පිරිසිදු ආජීවයෙන් යුතු වෙනවා. සිල්වත් වෙනවා. අකුසලයෙන් වැළකූ දොරටු ඇතුළු ඉන්නවා. නුවණින් සලකා ආහාර ගන්නවා. සිහිනුවණින් යුතුව ඉන්නවා. ලද දෙයින් සතුටුව ඉන්නවා.

45. කථඤ්ච වාසෙට්ඨ හික්බු සීලසම්පන්නෝ හෝති? ඉධ වාසෙට්ඨ හික්බු පාණානිපාතං පහාය පාණානිපාතා පටිවිරතෝ හෝති. නිහිතදණ්ඩෝ නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හෝති. දින්නාදායී දින්නපාටිකංඛී අපේනේන සුචිභුතේන අත්තනා විහරති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හෝති. ආරාචාරී විරතෝ මේථුනා ගාමධම්මා. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝ හෝති. ස-වචාදී ස-වසන්ධෝ ථේතෝ ප-වයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. පිසුණං වාචං පහාය පිසුණාය වාචාය පටිවිරතෝ හෝති. ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේසම්භේදාය. අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමේසං අක්ඛාතා අමුසම්භේදාය. ඉති හින්නානං වා සන්ධාතා සංහිතානං වා අනුප්පදාතා. සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාය වාචාය පටිවිරතෝ හෝති. යා සා වාචා තේළා කණ්ණසුඛා ජේමනියා හදයංගමා පෝරි බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරුපිං වාචං භාසිතා හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං. සම්ඵස්පලාපං පහාය සම්ඵස්පලාපා පටිවිරතෝ හෝති. කාලවාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී චිත්තවාදී, නිධානචිතිං වාචං භාසිතා කාලේන සාපදේසං පරියන්තචිතිං අත්ථසංහිතං. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

45. පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ෂුව සීලයෙන් යුක්ත වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහි භික්ෂුව සතුන් මැරීම අත්හැර දාල සතුන් මැරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දඩු මුගුරු අත්හැර දාල, අවි ආයුධ බැහැර කරලා, පව්ට ලැජ්ජා ඇතිව ඉන්නවා. සතුන් කෙරෙහි දයාවන්ත වෙනවා, සියව් ප්‍රාණීන් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. නුදුන් දේ ගැනීම අත්හැරලා නුදුන් දේ ගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගන්නවා. දුන් දේ පමණක් පිළිගනු කැමති වෙනවා. සොර රහිත සිතින් යුතු වූ පිරිසිදු සිතින් යුතු වූ ජීවිතයකින් වාසය කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. අබ්‍රහ්මචාරී බව අත්හැරලා බ්‍රහ්මචාරීව ඉන්නවා. ලාමක දෙයක් වූ මෛවුත සේවනයෙන් වැළකී එය දුරින් ම දුරුකර දමනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. බොරු කීම අත්හැරල, බොරු කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. සත්‍යය කථා කරනවා. ඇත්තෙන් ඇත්ත ගලපනවා. ස්ථිරව පිහිටලා කථාකරනවා. පිළිගත හැකි දේ කථා කරනවා. ලෝකයාව රවටන්නේ නෑ. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. කේලාමි කීම අත්හැරලා කේලාමි කීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙකැනින් අහලා මේ අය බිඳවන්නට අතන කියන්නෙ නෑ. අතනින් අහලා ඒ උදවිය බිඳවන්නට මෙකැන කියන්නේ නෑ. මේ අයුරින් බිඳුනු උදවිය සමගි කරවනවා. සමගි වූවන්ට අනුබල දෙනවා. සමගි වූවන් හා වාසයට කැමතියි. සමගි වූවන් හා එක්ව වසනවා. සමගි වූවන් සමග සතුටු වෙනවා. සාමය උදෙසා සාමකාමී වචන කතා කරනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. පරුෂ වචනය අත් හැරලා පරුෂ වචනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. යම් වචනයක් දොස් රහිත නම්, කණට සැප නම්, ආදරවන්ත නම්, හෘදයාංගම නම්, ශිෂ්ට සම්පන්න නම්, බොහෝ ජනයා කැමති නම්, බොහෝ ජනයාට ප්‍රියමනාප නම් එබඳු වූ වචන පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි. තේරුමක් නැති කතා බහ අත් හැරලා තේරුමක් නැති කතා කීමෙන් වැළකී සිටිනවා. කල් යල් බලා කථා කරනවා. ඇත්ත කතා කරනවා. අර්ථවත් දෙය කතා කරනවා. ධර්මය ම කථා කරනවා. විනය ම කථා කරනවා. සිත්හි ලා දරාගැනීමට සුදුසු, වෙලාවට ගැලපෙන උපදේශ සහිත වූ, මදිපාවුකම් නො තබා, ප්‍රමාණවත් පරිදි, දෙලොව යහපත පිණිස වූ දේ පවසනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

46. බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා පටිච්චතෝ හෝති. ඒකභත්තිකෝ හෝති රත්තුපරතෝ පටිච්චතෝ විකාලභෝජනා. න-වගීතවාදිතවිසුක-දස්සනා පටිච්චතෝ හෝති. මාලාගන්ධවිලේපනධාරණමණ්ඩන-විභූසනට්ඨානා පටිච්චතෝ හෝති. උ-වාසයනමහාසයනා පටිච්චතෝ

හෝති. ජාතරූපරජන පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ආමකධක්ඛ්ඤ පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ආමකමංස පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. ඉත්ථිකුමාරිකපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. දාසිදාසපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. අපේළකපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. කුක්කුටසුකර-පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. හත්ථිගාවස්සවළවාපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. බෙන්තවත්ථුපටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හෝති. දුතෙය්‍ය පහිණගමනානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. කයවික්කයා පටිවිරතෝ හෝති. තුලාකුටකංසකුටමානකුට පටිවිරතෝ හෝති. උක්කෝටනාවක්ඛන්තිකතිසාවියෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඡේදනවධබන්ධනවිපරමෝස-ආලෝපසහසාකාරා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

46. පැලවෙන ඛිජ හා පැල වුණ ගස් කොළන් විනාශ කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එක් වරුවේ බොජුන් වළඳනවා. රාත්‍රී ආහාරයෙන් වැළකී විකාල හෝජනයෙන් වැළකී ඉන්නවා. නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම් හා විසූක දර්ශනයන් නැරඹීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මල් සුවඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද ඇඟපත සැරසීමෙන් ද විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසීමෙන් ද වැළකී ඉන්නවා. ප්‍රමාණය ඉක්ම වූ උස් ආසන ද වටිනා සුබෝපහෝගී ආසන ද පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. රන් රිදී මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ස්ත්‍රීන්, කුමරියන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. දැසි දස්සන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. එළඬුටළුවන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කුකුළන් උරුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ඇතුන් ගවයන් අසුන් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කෙන් වතු පිළිගැනීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. ගිහි කටයුතු සඳහා දූත මෙහෙවර කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. වෙළ හෙළඳාම් කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. කරාදියෙන් රැවටීම, නො වටනා දෙයින් රැවටීම, මිනුමෙන් රැවටීම යන මෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අල්ලස් ගෙන හිමිකරුවන් ගේ දේ අහිමි කිරීම, වංචා කිරීම, බාලදේ වටිනා දේ හැටියට පෙන්වීම ආදී නොයෙක් වංචනික දෙයින් වැළකී ඉන්නවා. අත්පා කැපීම් මැරීම් බන්ධන කිරීම් මං පැහැරගැනීම්, ගම් පැහැර ගැනීම් ආදී සැහැසි දෙයින් වැළකී සිටිනවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

47. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරූපං ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භං අනුයුත්තා විහරන්ති සෙය්‍යථිදං: මූලඛිජ බන්ධඛිජං ඵච්ඛිජං අග්ගඛිජං ඛිජඛිජමේච පක්ඛමං. ඉති වා ඉති ඵ්වරූපා ඛිජගාමභුතගාමසමාරම්භා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

47. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ විදිහේ පැලවෙන දේ හා ගස් කොළන් ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ මුලින් පැලවෙන දේවල්, කඳින් පැලවෙන දේවල්, පුරුකින් පැලවෙන දේවල්, දල්ලෙන් පැලවෙන දේවල්, බිජුවටින් පැලවෙන දේවල් යන ආදිය වනසමින් ඉන්නවා. ගස් කොළන් සිඳිලිම් ආදී මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

48. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡීත්වා තේ ඒවරුපං සන්නිධිකාරපරිභෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: අන්තසන්නිධිං පානසන්නිධිං වත්ථසන්නිධිං යානසන්නිධිං සයනසන්නිධිං ගන්ධසන්නිධිං ආමිසසන්නිධිං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා සන්නිධිකාරපරිභෝගා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

48. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ දේ රැස්කරගෙන පරිභෝග කරමින් වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ කෑම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. බීම වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. වස්ත්‍ර රැස් කරලා නියා ගන්නවා. යාන වාහන රැස් කරලා නියා ගන්නවා. ඇඳ පුටු මේස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. සුවඳ වර්ග රැස් කරලා නියා ගන්නවා. තවත් ආමිස රැස් කරලා නියා ගන්නවා. මෙවැනි හෝ මෙවැනි වෙනත් දේවල් හෝ රැස්කරගෙන පරිහරණය කිරීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

49. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡීත්වා තේ ඒවරුපං විසුකදස්සනං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථිදං: න-වං ගීතං වාදිතං පෙක්ඛං අක්ඛානං පාණිස්සරං චේතාලං කුම්භචූනං සෝභනකං චණ්ඩාලං වංසං ධෝවන හත්ථියුද්ධං අස්සයුද්ධං මහිසයුද්ධං උසහයුද්ධං අජයුද්ධං මෙණ්ඩයුද්ධං කුක්කුටයුද්ධං වට්ටකයුද්ධං දණ්ඩයුද්ධං මුට්ඨියුද්ධං නිබ්බුද්ධං උය්‍යෝධිකං බලග්ගං සේනාබ්‍යුහං අනිකදස්සනං. ඉති වා ඉති ඒවරුපා විසුකදස්සනා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි 'ස්ස භෝති සීලස්මිං.

49. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයේ විසුක දර්ශනයන් නැරඹීමෙහි යෙදිල ඉන්නවා. ඒ කියන්නේ නැටුම්, ගැයුම්, වැයුම්, නාටක, පැරණි කථා

රහදැක්වීම, අත්තල ගසා නැටීම, වේතාල නැටීම, බෙර වාදන කිරීම, රහමඩලෙහි දේවතාවන්ට පූජා පිණිස නැටීම, උණ ගසින් කරන ක්‍රීඩා, මිනී ඇට මැද තබා වටකොට නැටීම, ඇත් යුධ බැලීම, අස්ව යුධ බැලීම, ගොන් පොර බැලීම, එළු පොර බැලීම, බැටළු පොර බැලීම, කුකුළු පොර බැලීම, වටු පොර බැලීම, පොච්ඡර බැලීම, මිටි හරඹ බැලීම, මල්ලව පොර බැලීම, යුධ සේනා බලන්ට යෑම, බලසෙන් ගණින තැන් බලන්ට යාම, බලසෙනහ විසිරුවන තැන් බලන්ට යාම ආදී දේවල්වල යෙදෙමින් ඉන්නවා. මෙවැනි දේවල්වලින් මෙවැනි වෙනත් දේවල්වලින් යුතු විසූක දර්ශන නැරඹීමවලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

50. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගං අනුයුත්තා විහරන්ති, සෙය්‍යථීදං: අට්ඨපදං දසපදං ආකාසං පරිහාරපථං සන්තිකං බලිකං සට්ඨිකං සලාකහත්ථං අක්ඛං පංගවරං වංකකං මොක්ඛවිකං විංගුලකං පත්තාළ්භකං රථකං ධනුකං අක්ඛරිකං මනේසිකං යථාච්ඡ්ඡං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපා ජුතප්පමාදට්ඨානානුයෝගා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

50. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශුද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල තමාව ප්‍රමාදයට පත් කරවන මේ ආකාර වූ සුදු කෙළියෙන් කල් යවනවා. ඒ කියන්නේ හතරැස් කොටු අටකින් යුතුව කරණ සුදුව, කොටු දහයකින් කරන සුදුව, අහසේ රූ අදිමින් කරන සුදුව, කොටු පැනීමෙන් කරණ සුදුව, සන්තික නම් වූ සුදුව, දාදු කැටයෙන් කරන සුදුව, කල්ලි ගැසුම, බුරුවා ගැසීම, ගුළ කෙළිය, නළා පිඹීම, කරණම් ගැසීම, මුගුරක් ගෙන උඩ යට වැටෙන පරිදි උඩට ගැසීම, කොළවලින් කළ ගොටුවලින් තරඟට වැලි මැනීම, කුඩා රිය තරඟ, කුඩා දුනුවලින් විදීමේ තරඟ, අකුරු ලිවීමේ සෙල්ලම, සිතූ දේ කියන සෙල්ලම, විකලාංග අනුකරණයෙන් හින්දුස්සීමේ සෙල්ලම ආදී දේ කිරීමයි. මේ දෙයින් මෙවැනි තවත් දේවල් ඇත්නම් එයින් වැළකී ප්‍රමාදයට පත්වන සුදුවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

51. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපං උ-වාසයනමහාසයනං අනුයුත්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: ආසන්දිං පල්ලංකං ගෝතකං චිත්තකං පට්ඨකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලෝමිං ඵ්ඤ්ජනලෝමිං කට්ඨස්සං කෝසෙය්‍යං කුත්තකං

හත්ථත්ථරං අස්සත්ථරං රථත්ථරං අජිනස්පවේණිං කාදලිමිගපවර-
ප-චත්ථරණං සඋත්තර-ඡදං උභතෝලෝභිකකුපධානං. ඉති වා ඉති
ඵ්වරූපා උ-වාසයනමභාසයනා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති
සීලස්මිං.

51. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන්
ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාර වූ පමණ ඉක්මවා උස් වූ ආසනත්
වටිනා සුඛෝපභෝගී ආසනත් පරිහරණය කරනවා. ඒ කියන්නේ දිග හාන්සි
පුටු, කට්ටි, ලොකු පලස් යෙදූ ආසන, විසිතුරු ගෙත්තම් කළ එළු ලොම්
ඇතිරිළි, සුදු එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, මල් යෙදූ එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි,
පුළුන් යෙදූ මෙට්ට, සත්ව රූපවලින් සැරසූ එළු ලොම් ඇතිරිළි, මුළුමණින් ම
එළු ලොමින් කළ ඇතිරිළි, රන් නූලෙන් සැරසූ කලාල, පට නූලෙන් කළ
කලාල, නාටිකාංගනාවන් ඒ මත නැටිය හැකි එළු ලොමින් කළ කලාල,
ඇතුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, අසුන් පිට යොදන ඇතිරිළි, රථවල යොදන
ඇතිරිළි, අඳුන් දිවි සමෙන් කළ ඇතිරිළි, කදලි මුව සමින් කළ කලාල, හිස
දෙපැත්තට රතු විල්විද කොට්ට තබා රතු උඩුවියන් බැඳ සැදූ වටිනා යහන්
ආදිය පරිහරණය කරයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින්
වැළකී උස් අසුන් මහා අසුන් පරිහරණයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු
ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

52. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි
හෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඵ්වරූපං මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගං
අනුයුක්තා විහරන්ති, සෙය්‍යට්ඨං: උ-ඡාදනං පරිමද්දනං නභාපනං සම්බාහනං
ආදාසං අක්ඡනං මාලාවිලේපනං මුඛචුණ්ණකං මුඛාලේපනං හත්ථබන්ධං
සිඛාන්ධං දණ්ඩකං නාළිකං අසිං ඡත්තං චිත්‍රූපාහනං උණ්භිසං මණිං
වාලවිජනි විදානානි වත්ථානි දීඝදසානි. ඉති වා ඉති ඵ්වරූපා
මණ්ඩනවිභුසනට්ඨානානුයෝගා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති
සීලස්මිං.

52. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන්
ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් ඇඟපත සැරසීමෙන් හා
විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ පැළඳීමෙන් යුක්තව කල් ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ සුවඳ
වර්ග ඇඟ තවරා සිරුර සිනිඳු කිරීම, තෙල් වර්ග ගා සම්බාහනය කොට
සිරුර හැඩ කිරීම, සුවඳපැන් නෑම, උරහිස් ආදියෙහි මස් වැඩීමට මුගුරෙන්

තැලීම, කැඩපතින් මුහුණ බලා සැරසීම, ඇස්වල අඳුන් ගැම, මල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීම, මුව සුවඳ කිරීම, මුව විලවුන් දැරීම, අත්වල ආභරණ දැමීම, හිසෙහි කුඩුම්බි දැරීම, විසිතුරු සැරයැටි දැරීම, විසිතුරු බෙහෙත් නල දැරීම, විසිතුරු කඩු දැරීම, විසිතුරු කුඩ දැරීම, විසිතුරු පාවහන් දැරීම, නලල් පට දැරීම, මැණික් පැළඳීම, වාමර දැරීම, දිග වාටි ඇති සුදු වස්ත්‍ර දැරීම ආදියෙන් යුතුවෙයි. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී ඇභපත සැරසීම හා විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණ සැරසීමෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

53. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඒවරුපං තිර-ඡානකතං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රාජකථං. චෝරකථං. මහාමත්තකථං. සේනාකථං. භයකථං. යුද්ධකථං. අන්තකථං. පානකථං. වත්ථකථං. සයනකථං. මාලාකථං. ගන්ධකථං. ඤාතිකථං. යානකථං. ගාමකථං. නිගමකථං. නගරකථං. ජනපදකථං. ඉත්ථිකථං. පුරිසකථං. කුමාරකථං. කුමාරිකථං. සුරකථං. විසිබාකථං. කුම්භට්ඨානකථං. පුබ්බපේතකථං. නානත්තකථං. ලෝකක්ඛායිකං. සමුද්දක්ඛායිකං. ඉතිහවාහවකථං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානකථාය පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

53. ඒ වගේ ම ඇතැම් භවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවල යෙදී වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ, රජවරුන් ගැන කථා, සොරුන් ගැන කථා, මහ ඇමතිවරුන් ගැන කථා, හමුදාවන් ගැන කථා, භය ඇතිවෙන දේවල් ගැන කථා, ආහාර වර්ග ගැන කථා, බොන දේවල් ගැන කථා, ඇඳුම් පැළඳුම් ගැන කථා, ඇඳ පුටු ගැන කථා, මල් වර්ග ගැන කථා, සුවඳ වර්ග ගැන කථා, නෑදෑයන් ගැන කථා, යාන වාහන ගැන කථා, ගම්මාන ගැන කථා, නියම් ගම්මාන ගැන කථා, නගර ගැන කථා, රටවල් ගැන කථා, ස්ත්‍රීන් ගැන කථා, පුරුෂයින් ගැන කථා, කුමාරයන් ගැන කථා, කුමාරියන් ගැන කථා, ශූරයින් ගැන කථා, මංමාවත් ගැන කථා, වලං පොලේ දේවල් ගැන කථා, මියගිය උදවිය ගැන කථා, තව තව දේවල් ගැන කථා, ලෝකය ගැන කථා, සාගරය ගැන කථා, මෙහෙමයි වුණේ මෙහෙමයි නොවුණේ කියන දේ ගැන කථා කරකර ඉන්නවා, මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

54. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං විග්ගාහිකකථං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: “න ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාසි. අහං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානාමි. කිං ත්වං ඉමං ධම්මචිත්තයං ආජානිස්සසි? මි-ණාපට්ඨන්තෝ ත්වමසි, අහමස්මි සම්මා පට්ඨන්තෝ. සහිතං මේ, අසහිතං තේ. පුරේ වචනීයං ප-ණා අවච. ප-ණා වචනීයං පුරේ අවච. ආවිණ්ණං තේ විපරාවත්තං. ආරෝපිතෝ තේ වාදෝ. නිග්ගහිතෝ ත්වමසි. චර වාදස්පමොක්ඛාය. නිබ්බේදේහි වා සං-පහෝසි”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය විග්ගාහිකකථාය පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

54. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකා අතර බැණ දොඩා ගන්නා කථාවෙන් යුතුව යි ඉන්නේ. ඒ කියන්නේ “නුඹ මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ නෑ. මම තමයි මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ, ආ ... එහෙම ද එකකොට නුඹද මේ ධර්ම චිත්තය දන්නේ? නුඹ ඉන්නේ මිත්‍යා වැඩ පිළිවෙලකයි. මම තමයි නියම වැඩපිළිවෙල තුළ ඉන්නේ. මං කරුණු සහිතවයි කියන්නේ. නුඹේ කීම කරුණු රහිතයි. නුඹ කලින් කිව්‍යුතු දේ පස්සේ කිව්වා. පස්සේ කිව්‍යුතුදේ කලින් කිව්වා. නුඹ කලක් තිස්සේ කියපු දේ කණපිට පෙරළනා. මා විසින් නුඹට වාද නංවලයි තියෙන්නේ. නුඹට නිග්‍රහ කරල යි තියෙන්නේ. වාදයෙන් නිදහස් වීමට මගක් හොයාගෙන පලයන්. පුළුවන් නම් ලෙහාගනින්” යනාදිය කියමින් ආරවුල් හදාගන්නවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ බැණ දොඩාගන්නා කථාවෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

55. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපං දුතෙය්‍යපභිණ්ණගමනානුයෝගං අනුයුක්තා විහරන්ති. සෙය්‍යථීදං: රඤ්ඤං රාජමහාමත්තානං ඛත්තියානං බ්‍රාහ්මණානං ගහපතිකානං කුමාරානං “ඉධ ග-ණ. අමුත්‍ර ග-ණ. ඉදං හර. අමුත්‍ර ඉදං ආහරා”ති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපා දුතෙය්‍යපභිණ්ණගමනානුයෝගා පටිච්චරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

55. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල ගිහියන් ගේ පණිවිඩ පණත් ගෙන යන මෙබඳු වූ දූත මෙහෙවරෙහි යෙදෙනවා. ඒ කියන්නේ, “මෙහෙ යන්න, අසවල් තැනට එන්න, මේක (අපේ මේ පණිවිඩය) අරන් යන්න. අසවල් තැනට මේක

අරන් යන්න” යනාදී රජුන් ගේ, රාජමහා ඇමතිවරුන් ගේ, ක්ෂත්‍රියයන් ගේ, බ්‍රාහ්මණයන් ගේ, ගෘහපතියන් ගේ, කුමාරවරුන් ගේ, පණ්ඩුඩ පණත් ගෙනියනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ පණ්ඩුඩ පණත් ගෙනයන ගිහියන්ගේ දූත මෙහෙවරෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

56. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ කුහකා ව භොන්ති ලපකා ව නේමිත්තිකා ව නිප්පේසිකා ව ලාභේන ලාභං නිජ්ඣිංසිතාරෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපා කුහනලපනා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

56. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල කුහක (උඩින් වෙන ජීවිතයක් පෙන්වමින් යටින් වෙනත් ජීවිතයක් ගෙවමින් නැති ගුණ පෙන්වා) ජීවිත ගෙවනවා. ලාභ සත්කාර ලැබෙන විදිහට (පුහු වර්ණනා කිරීම, තොදොල් කිරීම, නැති ගුණ කීම ආදී) වාටු බස් කියනවා. දායකයින් හට නො දී බැරි තත්වයට පත් වෙන ආකාරයේ නිමිති දක්වමින් කථා කරනවා. තමන්ට ලැබෙන විදිහට අනුන්ට ගරහනවා. ලාභයෙන් ලාභය හොයනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ කුහකකමින් වාටුබස්වලින් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

57. යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි භෝජනානි භුක්ඡිත්වා තේ ඒවරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, සෙය්‍යථීදං: අංගං නිමිත්තං උප්පාතං සුජිතං ලක්ඛණං මුසික-ජිත්තං අග්ගිභෝමං දබ්බිභෝමං ථුසභෝමං කණභෝමං තණ්ඩුලභෝමං සප්පිභෝමං තේලභෝමං මුඛභෝමං ලෝහිතභෝමං අංගවිජ්ජා වත්ථුවිජ්ජා බත්තවිජ්ජා සිව්විජ්ජා භූතවිජ්ජා භූරිවිජ්ජා අභිවිජ්ජා විසවිජ්ජා වි-ජිකවිජ්ජා මුසිකවිජ්ජා සකුණවිජ්ජා වායසවිජ්ජා පක්කජ්ජධානං සරපරිත්තානං මිගපක්ඛං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය නිර-ණානවිජ්ජාය මි-ණාජීවා පටිවිරතෝ භෝති. ඉදම්පි’ස්ස භෝති සීලස්මිං.

57. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙවැනි වූ නිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ ශාරීරික අංග බලා ඵලාඵල කියනවා, නිමිති බලා ඵලාඵල කියනවා, උත්පාත බලා ඵලාඵල කියනවා,

සිහින ඵලාඵල කියනවා, ශාරීරික ලක්ෂණ බලා ඵලාඵල කියනවා, මියන් කැ වස්ත්‍ර බලා ඵලාඵල කියනවා, ගිනි පූජා පවත්වනවා, හන්දෙන් පූජා පවත්වනවා, ධාන්‍ය පොතුටලින් පූජා පවත්වනවා. කණ නම් සහලින් කළ පූජා පවත්වනවා, සහලින් පූජා පවත්වනවා, ගිනෙලින් පූජා පවත්වනවා, තල තෙලින් පූජා පවත්වනවා, විශේෂ කොට කරණ පූජා පවත්වනවා, සතුන් මරා ලේ පුදා කරන පූජා පවත්වනවා, අංග විද්‍යාව, වාස්තු විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, වාසනාව උරගා බැලීමේ (ලොතඬයි) විද්‍යාව, භූත විද්‍යාව, පොළොව යට බිම් ගෙයක ඉඳ මැතිරීමෙන් කරන (භූරි) විද්‍යාව, සර්ප විද්‍යාව, විෂ විද්‍යාව, වෘශ්චික විද්‍යාව, මූෂක විද්‍යාව, පක්ෂි විද්‍යාව, විශාල පක්ෂි විද්‍යාව, ඉදුණු දේ මුල් කොට අනාවැකි කියන විද්‍යාව, මතුරන ලද ඊතල විද අරක්ෂා කරන විද්‍යාව, මෘග පක්ෂ යනාදී මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

58. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්චරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යපීදං: මණ්ලක්ඛණං දණ්ඩලක්ඛණං වත්ථලක්ඛණං අසිලක්ඛණං උසුලක්ඛණං ධනුලක්ඛණං ආවුධලක්ඛණං ඉත්ථිලක්ඛණං පුරිසලක්ඛණං කුමාරලක්ඛණං කුමාරිලක්ඛණං දාසලක්ඛණං දාසිලක්ඛණං හත්ථිලක්ඛණං අස්සලක්ඛණං මහිසලක්ඛණං උසහලක්ඛණං ගෝලක්ඛණං අප්පලක්ඛණං මෙණ්ඩලක්ඛණං කුක්කුටලක්ඛණං වට්ටකලක්ඛණං ගෝධාලක්ඛණං කණණිකාලක්ඛණං ක-ජපලක්ඛණං මිගලක්ඛණං. ඉති වා ඉති ඵ්චරුපාය නිර-ජානවිජ්ජාය මි-ජාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි.

58. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූ නිරශ්විත විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඒ කියන්නේ මැණික්වල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, දඩුවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, වස්ත්‍රවල සුභ අසුභ ලකුණු කීම, කඩු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ඊතල ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, දුනු ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ආයුධ ආදී සලකුණුවලින් සුභාසුභ කීම, ස්ත්‍රීන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, පුරුෂයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දරුවන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දැරියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, දාසයන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ

ලකුණු කීම, දාසියන් ගේ හැඩ රුවින් සුභාසුභ ලකුණු කීම, ඒ ඒ කටයුතු සඳහා තෝරා ගත යුතු ඇතුන් ගේ ලකුණු කීම, අසුන් ගේ ලකුණු කීම, ඔටුවන් ගේ ලකුණු කීම, වෘෂභයන් ගේ ලකුණු කීම, ගවයන් ගේ ලකුණු කීම, එළුවන් ගේ ලකුණු කීම, බැටළුවන් ගේ ලකුණු කීම, කුකුළු පොර ආදියට සුදුසු කුකුළන් ගේ ලකුණු කීම, වටුවන් ගේ ලකුණු කීම, සුහුනන් ඇඟ වැටීමේ සහ හඬනුගිමේ ඵලාඵල කීම, කණෙහි පළඳාගත් උපකරණවලින් ඵලාඵල කීම, කැස්බෑවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම, මුවන්ට මතුරා ඵලාඵල කීම ආදී නිර්ණයිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිර්ණයිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

59. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡන්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථීදං: රක්ඛං නිය්‍යානං හවිස්සති. රක්ඛං අනියානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං උපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං අපයානං හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං උපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං අපයානං හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං ජයෝ හවිස්සති. බහිරානං රක්ඛං පරාජයෝ හවිස්සති. බාහිරානං රක්ඛං ජයෝ හවිස්සති. අබ්භන්තරානං රක්ඛං පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති ඉමස්ස ජයෝ හවිස්සති. ඉමස්ස පරාජයෝ හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-වානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි'ස්ස හෝති සීලස්මිං.

59. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආර්ථයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් නැකතින් රජතුමා ගේ යුධ පිණිස නික්මීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් ආපසු නුවරට ඇතුළුවීම සිදු කළ යුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිට පිටත සතුරු රජුන් හමුවීමට රජු ගේ ගමන කළයුත්තේ ය. අසවල් නැකතින් පිටත සිටින රජවරු රට ඇතුළට පැමිණීම වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජු ගේ ඉවත්වීම සිදුවන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ සිටින රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුට පරාජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් බාහිර රජුට ජය වන්නේ ය. අසවල් නැකතින් රට ඇතුළේ රජුට පරාජය වන්නේ ය කියල මොහුට ජය වෙනවා. මොහුට පරාජය වෙනවා” ආදී වශයෙන් පවසමින් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආර්ථයෙන් කල් ගෙවනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ

තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

60. “යථා වා පනේකේ භොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුක්ඡීන්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවේන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යපීදං: චන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, නක්ඛන්තග්ගාහෝ හවිස්සති, චන්දිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, චන්දිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, නක්ඛන්තානං පඨගමනං හවිස්සති, නක්ඛන්තානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, උක්කාපාතෝ හවිස්සති, දිසාඛාහෝ හවිස්සති, භූමිවාලෝ හවිස්සති, දේවදුන්දුහි හවිස්සති, චන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ චන්දග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ සුරියග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ නක්ඛන්තග්ගාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං නක්ඛන්තානං උප්පඨගමනං හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ උක්කාපාතෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දිසාඛාහෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ භූමිවාලෝ හවිස්සති, ඵ්වං විපාකෝ දේවදුන්දුහි හවිස්සති, ඵ්වං විපාකං චන්දිමසුරියනක්ඛන්තානං උග්ගමනං විගමනං සංකිලේසං චෝදානං හවිස්සති. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිච්චරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

60. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙඬු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “අසවල් දින චන්ද්‍රග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සූර්යග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් ග්‍රහණයක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නිසිමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින සඳ හිරු ගේ නො මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නිසි මහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින නැකත් තරුවල නොමහින් යෑම සිදුවෙනවා. අසවල් දින උල්කාපාත වැටෙනවා. අසවල් දින අසවල් දිශාවේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙනවා. අසවල් දින භූමි කම්පාවක් සිදුවෙනවා. අසවල් දින වැසි රහිතව අහස ගුගුරුනවා. හිරු සඳු හා නැකත් වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම මේ මේ වෙලාවට සිදුවෙනවා. චන්ද්‍ර ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. සූර්ය ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. නැකත් ග්‍රහණය ලෝකයට මෙවැනි ඵල විපාක

ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නිසිගමන මෙවැනි ඵල විපාක ලබාදෙනවා. හිරු සඳු ගේ නොමඟ යැම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. උල්කාපාත වැටීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. දිශා දාහය මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. භූකම්පන මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. වැසි නැතිව අහස ගිහිරීම මෙවැනි ඵල විපාක ලබා දෙනවා. හිරු සඳු හා නැකත්වල උදාව බැසීම කෙලෙසීම පිරිසිදු වීම ලෝකයට මෙවැනි විපාක ලබා දෙනවා” කියල නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරන්තර විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

61. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථිදං: සුඛබ්බිධිකා හවිස්සති, දුඛබ්බිධිකා හවිස්සති, සුභික්ඛං හවිස්සති, දුඛික්ඛං හවිස්සති, බ්‍රමං හවිස්සති, භයං හවිස්සති, රෝගෝ හවිස්සති, ආරෝග්‍යං හවිස්සති, මුද්දා ගණනා සංඛ්‍යාතං කාවෙය්‍යං ලෝකායතං. ඉති වා ඉති ඵ්වරුපාය තිර-චානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි’ස්ස හෝති සීලස්මිං.

61. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වූත් නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, “මේ කාලයේ දී වැස්ස වහිනවා. මේ කාලයේ දී නියඟය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී සුභික්ෂාව ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී දුර්භික්ෂය ඇතිවෙනවා. මේ කාලයේ දී රට සරුවෙනවා. මේ කාලයේ දී බිය සැක නැතිව ඉන්නවා. මේ කාලයේ දී භය උපදිනවා. මේ කාලයේ දී රෝග ඇති වෙනවා. මේ කාලයේ දී නිරෝග බව ඇති වෙනවා කියමින් ඵලා ඵල පැවසීමත් මුද්‍රා, ගණිත, සංඛ්‍යාත, කාව්‍ය ශාස්ත්‍ර, ලෝකායත ශාස්ත්‍ර, ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ නිරන්තර විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

62. යථා වා පනේකේ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජිත්වා තේ ඵ්වරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති - සෙය්‍යථිදං: ආවාහනං විවාහනං සංවදනං විවදනං සංකිරණං විකිරණං සුභගකරණං දුඛගකරණං විරුද්ධගබ්භකරණං ජීවිතා-

නිත්ථම්හනං හනුසංහනනං හත්ථාගිජ්ජපනං හනුජ්ජපනං කණ්ණජ්ජපනං ආදාසපඤ්ඤං කුමාරිකාපඤ්ඤං දේවපඤ්ඤං ආදි-වුපට්ඨානං මහතුපට්ඨානං අබ්භුජ්ජලනං සිරිවිභායනං. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-චානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

62. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, විවාහයට නැකත් කීම, ආවාහයට නැකත් කීම, වෙන් වූ අඹු සැමියන් එක් කිරීමට නැකත් සැදීම, එක් වූ අඹු සැමියන් වෙන් කිරීමට නැකත් සැදීම, දීපු ණය එකතු කිරීමට නැකත් සැදීම, මුදල් ණයට පොලියට දීමට නැකත් සැදීම, දියුණු වීමට ගුරුකම් කිරීම, පාළු නැති වීමට ගුරුකම් කිරීම, දරුගැබ් රැකෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, දිව අගුළු බැඳෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු තද කරන්නට ගුරුකම් කිරීම, අත් පෙරලෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, හනු සිරවෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ අගුළු වැටෙන්නට ගුරුකම් කිරීම, කණ්ණාඩියෙන් භූතයන් කැඳවා ප්‍රශ්න විචාරීම, ගැණු දරුවන් ලවා පේන කීම, දෙවියන් ලවා පේන කීම, සූර්ය වන්දනාව, මහ බඹු වන්දනාව, මන්ත්‍ර බලයෙන් කටින් ගිනිදැල් පිටකිරීම, මන්ත්‍ර බලෙන් ලක්ෂ්මි පූජා කිරීම යනාදී තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

63. යථා වා පනේකේ හොත්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා සද්ධාදෙය්‍යානි හෝජනානි භුඤ්ජන්වා තේ ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්නි, සෙය්‍යථීදං: සන්තිකම්මං පණ්ඩිකම්මං භූරිකම්මං වස්සකම්මං වොස්සකම්මං වත්ථුකම්මං වත්ථුපරිකම්මං වත්ථුපරිකිරණං ආවමනං නහාපනං ජුහනං වමනං විරේවනං උද්ධවිරේවනං අධෝවිරේවනං සීසවිරේවනං කණ්ණකේලං නෙත්තනප්පනං නත්ථුකම්මං අඤ්ජනං ප-වඤ්ජනං සාලාකියං සල්ලකත්තියං දාරකතිකි-ඡා මූලහේසජ්ජානං අනුප්පාදානං විසධිනං පටිමොක්ඛෝ. ඉති වා ඉති ඒවරුපාය තිර-ඡානවිජ්ජාය මි-ඡාජීවා පටිවිරතෝ හෝති. ඉදම්පි 'ස්ස හෝති සීලස්මි'.

63. ඒ වගේ ම ඇතැම් හවත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ඉන්නවා. ඔවුන් ශ්‍රද්ධාවෙන් දුන් දන් අනුභව කරල මෙබඳු වුත් තිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවිකාව ගෙවනවා. ඒ කියන්නේ, ශාන්ති කර්ම, බාර ඔප්පු කිරීම,

පොළොව යට හිඳ මතුරා ගුරුකම් කිරීම, නපුංසකයා පිරිමියෙකු කිරීම, පිරිමියා නපුංසකයෙකු කිරීම, ගෙවල් තැනීමේ දිශාවන් පෙන්වා දීම, අළුතෙන් නිවාස තැනීමේදී පුද පූජා පැවැත් වීම, චතුර මතුරා මුණ සේදවීම, චතුර මතුරා නැහැවීම, ගිනිපිදීම, ලය විරේක කරවීම, බඩ විරේක කරවීම, වමනය කරවීම, වස්ති කරවීම, ශීර්ෂ විරේකය, කණට තෙල් පිඹීම, ඇස් වෙදකම, නස්ත කිරීම, ඇස්වලට අඳුන් සෑදීම, ප්‍රති අංජන සෑදීම, ශල්‍ය කර්ම කිරීම, ලදරු චිකිත්සාව, කාය චිකිත්සාව, වනවලට බෙහෙත් බැඳීම, ආදී නිරිසන් විද්‍යාවෙන් යුතුව මිත්‍යා ආජීවයෙන් ජීවත් වෙනවා. මෙවැනි දෙයින් මෙවැනි වෙන දේවල්වලින් වැළකී මෙබඳු වූ තිරශ්චිත විද්‍යාවෙන් යුතු මිත්‍යා ආජීවයෙන් වැළකී ඉන්නවා. මෙයත් ඔහු ගේ සීලයට අයත් දෙයකි.

64. ස බෝ සෝ වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ ඛන්තියෝ මුද්ධාවසිත්තෝ නිහතප-වාමිත්තෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං ප-චත්ථිකතෝ. ඒවමේව බෝ වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඒවං සීලසම්පන්නෝ න කුතෝචි භයං සමනුපස්සති යදිදං සීලසංවරතෝ. සෝ ඉමිනා අරියේන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජසුඛං පටිසංවේදෙති. ඒවං බෝ වාසෙට්ඨ භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ හෝති.

64. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ භික්ෂුව වනාහී මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. ඔවුනු පළන් රජ කෙනෙක් ඉන්නවා. ඔහු සතුරන් පරදවල බැහැර කරලයි ඉන්නේ. ඉතින් ඔහු සතුරන් හේතුවෙන් මොන ම අයුරකින්වත් භයක් දකින්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ෂුවත් ඔය විදිහම යි. මේ අයුරින් සීලසම්පන්නව සිටින විට ඒ සීලසංවරය හේතු කොට ගෙන මොන ම අයුරකින්වත් බියක් දකින්නේ නෑ. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත ව ආධ්‍යාත්මිකව නිවැරදි සැපයක් විදිනවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔන්න විදිහට යි භික්ෂුව සීලසම්පන්න වන්නේ.

65. කථංඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්ධාරෝ හෝති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහි. යත්වාධිකරණමේතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංචුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියේ සංවරාය ආපජ්ජති.

සෝතේන සද්දං සුත්වා ආණේන ගන්ධං ආයිත්වා
ජීවිහාය රසං ආයිත්වා කායේන ථොට්ඨබ්බං චූසිත්වා
මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහි හෝති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහි.
යත්වාධිකරණමේතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෝමනස්සා
පාපකා අකුසලා ධම්මා අත්වාස්සවෙය්‍යං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති.
රක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියේ සංවරාය ආපජ්ජති. සෝ ඉමිනා අරියේන
ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ අජ්ඣත්තං අබ්‍යාසේකසුඛං පටිසංවේදේති.
ඒවං බෝ වාසෙට්ඨ භික්ඛු ඉන්ද්‍රියේසු ගුත්තද්වාරෝ හෝති.

65. පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ඛුව අකුසලයන් වැළකූ ද්වාර ඇති ඉඳුරන්
ඇතිව ඉන්නේ කොහොම ද? පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහිලා භික්ඛුව ඇසින් රූප
දැක නිමිති ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින්
ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත්
පාපී අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස
පිළිපදිනවා. ඇස රැක ගන්නවා. ඇස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට
පැමිණෙනවා. කණෙන් ශබ්දයක් අහලා නාසයෙන් ගන්ධයක්
ආඝ්‍රාණය කරලා දිවෙන් රසයක් රස විඳලා
කයෙන් පහසක් ලබලා මනසින් අරමුණක් දැන ගෙන නිමිති
ගන්නේ නෑ. නිමිත්තක කොටසක්වත් ගන්නේ නෑ. යම් හෙයකින් මනස
නැමැති ඉන්ද්‍රිය අසංවරව වසන කෙනෙකුට දැඩි ලෝභයත් දොමනසත් පාපී
අකුසලත් ඇති වී අර්බුදයක් හට ගන්නවා නම්, එහි සංවරය පිණිස
පිළිපදිනවා. මනස රැක ගන්නවා. මනස නැමැති ඉන්ද්‍රියයේ සංවරයට
පැමිණෙනවා. ඔහු මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තව ආධ්‍යාත්මිකව
ජීවා රහිතව සැපයක් විඳිනවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ඛුව අකුසලයෙන්
වැළකූ වූ දොරටු ඇති ඉන්ද්‍රියයන් තුළ ඉන්නේ ඔය විදිහට යි.

66. කථඤ්ච වාසෙට්ඨ භික්ඛු සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ
හෝති? ඉධ වාසෙට්ඨ භික්ඛු අභික්කන්තේ පටික්කන්තේ සම්පජානකාරී හෝති.
ආලෝකිතේ විලෝකිතේ සම්පජානකාරී හෝති. සම්මිඤ්ජිතේ පසාරිතේ
සම්පජානකාරී හෝති. සංඝාටිපත්තච්චරධාරණේ සම්පජානකාරී හෝති.
අසිතේ ජිතේ බායිතේ සායිතේ සම්පජානකාරී හෝති. උ-වාරපස්සාවකම්මේ
සම්පජානකාරී හෝති. ගතේ ධීතේ නිසින්තේ සුත්තේ ජාගරිතේ භාසිතේ
තුණ්හිභාවේ සම්පජානකාරී හෝති. ඒවං බෝ වාසෙට්ඨ භික්ඛු
සතිසම්පජ්ඤ්ඤාන සමන්තාගතෝ හෝති.

66. පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතුව සිටින්නේ කොහොම ද? පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහිලා හික්ෂුව ඉදිරියට යද්දීත්, ආපසු එද්දීත්, එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ඉදිරිය බලද්දී, වටපිට බලද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. අතපය හකුළද්දී, දිගහරිද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. දෙපට සිවුර, පාත්‍රය, අනෙක් සිවුරු ආදිය දරද්දී එය කරන්නේ සිහිනුවණින් ම යි. වළඳද්දී පානය කරද්දී අනුභව කරද්දී රස විඳිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. වැසිකිළි කැසිකිළි යාමේ දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. ගමන් කරද්දී, සිටගෙන සිටිද්දී, වාඩි වී සිටිද්දී, සැතපෙද්දී, නිදිවරද්දී, කලාබස් කරද්දී, නිහඩව සිටිද්දී එය කරන්නේ සිහි නුවණින් ම යි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුව සිහිනුවණින් යුතු වන්නේ ඔය ආකාරයට යි.

67. කථඤ්ච වාසෙට්ඨ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති? ඉධ වාසෙට්ඨ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පක්ඛි සකුණෝ යේන යේතේව ඩේති සපත්තභාරෝව ඩේති, ඒවමේව ඛෝ වාසෙට්ඨ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති කායපරිහාරියේන ච්චරේන කු-ඡිපරිහාරියේන පිණ්ඩපාතේන. සෝ යේන යේතේව පක්කමති සමාදායේව පක්කමති. ඒවං ඛෝ වාසෙට්ඨ හික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හෝති.

67. පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ කොහොම ද? පින්වත් වාසෙට්ඨ, මෙහිලා හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. ඒක මේ වගේ දෙයක්. කුරුල්ලෙක් යම් ම තැනකට පියඹා යනවා නම්, පියාපත් බර පමණක් සහිතව පියඹනවා වගෙයි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔය අයුරින් ම හික්ෂුව කය පරිහරණයට සෑහෙන සිවුරෙන්, කුසගිනි නිවෙන්ට සෑහෙන පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වෙනවා. ඔහු යම් ම තැනකට පිටත් වෙනවා නම්, පාසිවුරු පමණක් අරගෙන යනවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුව ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ඔය විදිහට යි.

68. සෝ ඉමිනා ච අරියේන සීලක්ඛන්ධේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන ඉන්ද්‍රියසංවරේන සමන්තාගතෝ, ඉමිනා ච අරියේන සතිසමිප්පඤ්ඤේන සමන්තාගතෝ, ඉමාය ච අරියාය සන්තුට්ඨියා සමන්තාගතෝ, විචිත්තං සේනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පඬ්ඛනං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අඛිභෝකාසං පලාලපුඤ්ජං. සෝ

ප-ඡාහත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කත්තෝ නිසීදති පල්ලංකං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණ්ඩාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා.

68. ඔහු මේ ආර්ය වූ සීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ සිහිනුවණින් යුක්ත වෙලා, මේ ආර්ය වූ ලද දෙයින් සතුටුවීමෙන් යුක්ත වෙලා හුදෙකලා සෙනසුනක වාසය කරනවා. ඒ කියන්නේ ආරණ්‍යය, රුක්සෙවණ, පර්වතය, දිය ඇල්ල, ගිරිගුහාව, සොහොන, වනගැබ, ගස් කොළන් රහිත හිස් පිටිය, පිදුරු ගෙය ආදිය යි. ඔහු පිණ්ඩපාතය වළඳා, දානයෙන් පසු (එවැනි තැනක) පළගක් බැඳ ගෙන, කය සෘජු කර ගෙන, භාවනා අරමුණෙහි සිහිය පිහිටුවා ගෙන වාසිවෙනවා.

69. සෝ අභිජ්ඣං ලෝකේ පභාය විගතාභිජ්ඣෙධන ඛෙය්‍යා විහරති. අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසෝධෙති. බ්‍යාපාදපදෝසං පභාය අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ විහරති සබ්බපාණහූත භිතානුකම්පී. බ්‍යාපාදපදෝසා චිත්තං පරිසෝධෙති. ථීනමිද්ධං පභාය විගතථීනමිද්ධෝ විහරති ආලෝකසඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ. ථීනමිද්ධා චිත්තං පරිසෝධෙති. උද්ධ-චකුක්කු-චං පභාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣන්තං වූපසන්නචිත්තෝ. උද්ධ-චකුක්කු-චා චිත්තං පරිසෝධෙති. විචිකි-ජං පභාය නිණ්ණවිචිකි-ජෝ විහරති අකථංකථී කුසලේසු ධම්මේසු. විචිකි-ජාය චිත්තං පරිසෝධෙති.

69. ඔහු ජීවිතය නම් වූ ලෝකය ගැන ඇති විසම ලෝභය දුරු කොට ඇලීම් රහිත වූ සිතින් වාසය කරනවා. විසම ලෝභය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය අත්හැර තරඟ නැති සිතින් සියළු සතුන් කෙරෙහි භිතානුකම්පීව වාසය කරනවා. තරඟ වෙර ආදිය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. නිදිමත අලසකම අත්හැර නිදිමත අලසකමින් බැහැරව ආලෝක සඤ්ඤාවෙන් යුතුව, සිහිනුවණ ඇතිව වාසය කරනවා. නිදිමත අලසකම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සිතේ විසිරීමත්, පසුතැවීමත් බැහැර කොට නො කැළඹී ගිය සංසිදුනු සිතින් වාසය කරනවා. සිතේ විසිරීම හා පසුතැවීම කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා. සැකය දුරු කොට කුසල් දහම් ගැන කෙසේ ද? කෙසේ ද? යනාදී සැකයෙන් එතෙරව වාසය කරනවා. සැකය කෙරෙන් සිත පිරිසිදු කරනවා.

70. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජෙය්‍ය, තස්ස තේ කම්මන්තා සමිජ්ඣෙධය්‍යං, සෝ යාති ච පෝරාණාති

ඉණමුලානි තානි ච බ්‍යාන්තිකරෙය්‍ය, සියා චස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණාය, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඉණං ආදාය කම්මන්තේ පයෝජේසිං. තස්ස මේ තේ කම්මන්තා සම්ප්පදිංසු. සෝ’හං යානි ච පෝරාණානි ඉණමුලානි තානි ච බ්‍යන්තිඅකාසිං. අත්ථි ච මේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දාරහරණායා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

70. පින්වත් වාසෙට්ඨ, එය මෙවැනි දෙයක්. පුරුෂයෙක් ණයක් අරගෙන කර්මාන්තයක යොදවනවා. ඔහු ගේ ඒ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවා. එතකොට ඔහු යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද, එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙවලා දානවා. එයින් පසු ඔහුට අඹුදරුවන් පෝෂණය පිණිස ලාභයක් ඉතිරිත් වෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං කලින් ණයක් අරගෙනයි ව්‍යාපාරයක යෙදෙව්වේ. ඒ මගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථක වුණා. ඒ මං යම් පරණ මුල් ණයක් ඇද්ද එය සම්පූර්ණයෙන් ම ගෙව්වා. අඹුදරුවන් පෝෂණයටත් මට ආදායම ඉතිරි වුණා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

71. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ ආබාධිකෝ අස්ස දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ, හත්තං චස්ස න-ඡාදෙය්‍ය, න චස්ස කායේ බලමන්තා, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ආබාධා මු-චෙය්‍යා, හත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා චස්ස කායේ බලමන්තා, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ආබාධිකෝ අහෝසිං දුක්ඛිතෝ බාළ්හගිලානෝ. හත්තං ච මේ න-ඡාදේසි. න චස්ස මේ ආසි කායේ බලමන්තා. සෝ’මිහි ඒතරහි තම්හා ආබාධා මුත්තෝ. හත්තඤ්ච මේ ඡාදේති. අත්ථි ච මේ කායේ බලමන්තා”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

71. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව ඉන්නවා. ඔහුට බත් කෑමටවත් පිරියක් නෑ. ඔහු ගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් නෑ. නමුත් පස්සෙ කාලෙක ඔහු ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. ඔහුට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රිය යි. ඔහු ගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර රෝගී වෙලා, දුකට පත්වෙලා, දැඩිසේ ගිලන්ව හිටියේ. මට බත් කෑමටවත් පිරියක් තිබුණේ නෑ. මගේ ඇහේ පතේ ප්‍රාණවත් ගතියක් තිබුණේ නෑ. නමුත් දැන් මං ඒ රෝගයෙන් මිදුනා. මට දැන් බත් කෑමත් ප්‍රියයි. මගේ ඇහපතත් ප්‍රාණවත්” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

72. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ ඛන්ධනාගාරේ ඛද්ධෝ අස්ස, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා ඛන්ධනාගාරා මු-වෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්බයේන න වස්ස කිඤ්චි හෝගානං වයෝ, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ ඛන්ධනාගාරේ ඛද්ධෝ අහෝසිං. සෝ’මිහි ඵ්තරහි තම්හා ඛන්ධනාගාරා මුත්තෝ සොත්ථිනා අබ්බයේන. නත්ථි ච මේ කිඤ්චි හෝගානං වයෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

72. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට හසුවෙනවා. නමුත් ඔහු පස්සෙ කාලෙක තමන් ගේ ධනය වියදම් නො කොට සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වෙනවා. ඔහු ගේ සම්පත්වලින් කිසි වියදමක් යන්නේ නෑ. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා. “මං ඉස්සර හිරගෙදරක ඛන්ධනයකට අහු වුණා. නමුත් ඒ මං දැන් ධන වියදමකින් තොරව සුවසේ ම ඒ ඛන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් වුණා. මගේ හෝග සම්පත්වලින් කිසිදෙයක් වියදම් වුණේ නෑ” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

73. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ දාසෝ අස්ස අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ, සෝ අපරේන සමයේන තම්හා දාසඛ්‍යා මු-වෙය්‍ය අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අහං ඛෝ පුබ්බේ දාසෝ අහෝසිං අනත්තාධිනෝ පරාධිනෝ න යේනකාමංගමෝ. සෝ’මිහි ඵ්තරහි තම්හා දාසඛ්‍යා මුත්තෝ අත්තාධිනෝ අපරාධිනෝ භුජිස්සෝ යේනකාමංගමෝ”ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ජෙය්‍ය සෝමනස්සං.

73. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඔහු පස්සෙ කාලෙක ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වුණා. තමාට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, තමන් කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබුණා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතූනා. “මං ඉස්සර තමාට සිතු පරිදි ගත කරන්නට බැරි, අනුන්ට යටත් වෙලා වාසය කරන, තමා කැමැති පරිදි යා ගත නො හැකි, දාසයෙක් වෙලා හිටියා. ඒ මං දැන් ඒ දාසබවෙන් නිදහස් වෙලයි ඉන්නේ. මට සිතු පරිදි ගත කරන, අනුන්ට යටත් නො වන, මං කැමැති පරිදි යා හැකි ජීවිතයක් ලැබ්ලා තියෙනවා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

74. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ පුරිසෝ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං, සෝ අපරේන සමයේන තං කන්තාරං නිත්ථරෙය්‍ය, සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුපාපුණේය්‍ය ඛේමං අප්පට්ඨයං, තස්ස ඵ්චමස්ස: “අයං ඛෝ පුඛිඛේ සධනෝ සහෝගෝ කන්තාරද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජී දුඛිතික්ඛං සප්පට්ඨයං. සෝ’මිහි ඵ්තරහි තං කන්තාරං නිණ්ණෝ සොත්ථිතා ගාමන්තං අනුප්පත්තෝ ඛේමං අප්පට්ඨය”න්ති. සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමොජ්ජං, අධිග-ණේය්‍ය සෝමනස්සං.

74. පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒක මේ වගේ දෙයක්. පුරුෂයෙක් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසෙනවා. නමුත් ඔහු පසු කාලෙක ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වෙනවා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණෙනවා. එතකොට ඔහුට මෙහෙම හිතෙනවා “මං කලින් ධනය ඇතිව, හෝග සම්පත් ඇතිව, ආහාරපාන දුලභ වූ, බිය උවදුරු සහිත කාන්තාර ගමනකට පිවිසුනා. නමුත් දැන් මා ඒ කාන්තාරයෙන් එතෙර වුණා. සුවසේ ම ගමන අවසන් කොට බිය, උවදුරු නැති ආරක්ෂාව ඇති තැනකට පැමිණුනා” කියලා. ඒ හේතුවෙන් ඔහු මහත් සතුටක් ලබනවා. මහත් සොම්නසක් ලබනවා.

75. ඵ්චමේච ඛෝ වාසෙට්ඨ හික්ඛු යථා ඉණං යථා රෝගං යථා ඛන්ධනාගාරං යථා දාසඛ්‍යං යථා කන්තාරද්ධානමග්ගං. ඵ්චං ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ අප්පහිණේ අත්තනි සමනුපස්සති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ ආනණ්‍යං, යථා ආරෝග්‍යං, යථා ඛන්ධනා මොක්ඛං, යථා භුජ්ස්සං, යථා ඛේමන්තභූමිං ඵ්චමේච ඛෝ වාසෙට්ඨ හික්ඛු ඉමේ පඤ්ච නිවරණේ පහිණේ අත්තනි සමනුපස්සති.

75. පින්වත් වාසෙට්ඨ, අන්න ඒ විදිහම යි. හික්ඛුවත් (කලින්) ණයක් ගන්නා වගේ, ලෙඩ වුණා වගේ, හිරේවිලංගුවේ වැටුනා වගේ, වහල්බවට පත් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතරකට පැමිණුනා වගේ මේ පංච නිවරණයන් ප්‍රභාණය නො වී තමා තුළ පවතින හැටි දකිනවා. නමුත් පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඒ ණය ගෙවා දමා ණය රහිත වුණා වගේ, රෝගයෙන් නිදහස් වෙලා නිරෝග වුණා වගේ, වියදම් නැතුව හිරෙන් නිදහස් වුණා වගේ, දාසබවෙන් නිදහස් වුණා වගේ, නිරුද්ධ කතර ගෙවා ආරක්ෂා සහිත ක්ෂේම භූමියකට

පැමිණුනා වගේ තමයි. පින්වත් වාසෙට්ඨ, අන්න ඒ විදිහමයි හික්ෂුච තමා තුළ මේ පංච නිවරණයන් දුරුවී ඇති ආකාරයක් දකින්නේ.

76. තස්සිමේ පඤ්ච නිවරණේ පභිණේ අත්තනි සමනුපස්සතෝ පාමොජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සමිහති. පස්සද්ධකායෝ සුඛං වෙදේති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති.

76. ඔහුට මේ පඤ්ච නිවරණයන් තමා තුළ නැති බව දකිද්දී මහත් සතුටක් ඇති වෙනවා. ඒ ප්‍රමුදිත වීම ඇති කෙනාට ප්‍රීතිය ඇති වෙනවා. ප්‍රීති මනසක් ඇති කෙනා ගේ කය සංසිදෙනවා. සංසිදුනු කයින් යුතු ව සැපක් විදිනවා. සැප ඇති කෙනා ගේ සිත සමාධිමත් වෙනවා.

77. සෝ මෙන්තාසහගතේන -තසා ඒකං දිසං ඵරිත්වා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං. ඉති උද්ධමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවත්තං ලෝකං මෙන්තාසහගතේන -තසා විපුලේන මහග්ගතේන අප්පමාණේන අවේරේන අව්‍යාපජ්ඣධින ඵරිත්වා විහරති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ඨ බලවා සංඛධමෝ අප්පකසිරේනෝච වාතුද්දිසං සරේන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, ඒවමේච බෝ වාසෙට්ඨ ඒවං භාවිතාය මෙන්තාය -තෝවිමුක්තියා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්‍රාවසිස්සති, න තං තත්‍රාවතිට්ඨති. අයම්පි බෝ වාසෙට්ඨ බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යතාය මග්ගෝ.

77. ඔහු මෙමුත්‍රී සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම දෙවෙනි දිශාවටත්, තුන්වෙනි දිශාවටත්, හතරවෙනි දිශාවටත් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම උඩ යට හරහට සියළු තැන ම, සියළු අයුරින් තමා හා සමකොට සකල ලෝකයට ම විපුල වූ ප්‍රදේශ වශයෙන් පුළුල් වූ ප්‍රමාණ රහිත වූ වෛර නැති තරහ නැති මෙන් සිත පතුරුවා වාසය කරනවා. පින්වත් වාසෙට්ඨ, එය මෙවැනි දෙයක් සක්පිඹින බලවත් පුරුෂයෙක් ඉතා පහසුවෙන් ම සිව් දිශාවට සක් හඬ පතුරුවනවා වගේ, අන්න ඒ අයුරින් ම පින්වත් වාසෙට්ඨ, ඔය විදිහට වඩන ලද මෙමුත්‍රී චිත්ත විමුක්තියෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි කරන ලද යම් කර්මයක් ඇත්නම් එය එහි (කාම ලෝකයෙහි) ඉතුරු වෙන්නේ නෑ. එය එහි යටවෙලා තිබෙන්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ඨ, මේ මෙමුත්‍රී චිත්ත විමුක්තියක් බ්‍රහ්මයා හා එක්වන මාර්ගයකි.

78. පුනවපරං වාසෙට්ඨ හික්ඛු කරුණාසහගතේන -තසා ඒකං දිසං ඵරිත්වා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං. ඉති උද්ධමධෝ

නිරියං සබ්බධි සබ්බන්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං කරුණාසහගතේන
 -තසා විපුලේන මහග්ගතේන අප්පමාණේන අවේරෙන අව්‍යාපජ්ඣධින
 ඵරිත්වා විහරති. සෙය්‍යාපාපි වාසෙට්ඨි බලවා සංඛධමෝ අප්පකසිරේනේව
 වාතුද්දිසං සරේන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, ඵ්වමේව බෝ වාසෙට්ඨි ඵ්වං භාවිතාය
 කරුණාය -තෝවිමුත්තියා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්‍රාවසිස්සති,
 න තං තත්‍රාවතිට්ඨති. අයම්පි බෝ වාසෙට්ඨි බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යතාය මග්ගෝ.

78. පින්වත් වාසෙට්ඨි, තව දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව කරුණා
 සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම දෙවෙනි
 දිශාවටත්, තුන්වෙනි දිශාවටත්, හතරවෙනි දිශාවටත් පතුරුවා වාසය
 කරනවා. ඒ වගේ ම උඩ යට හරහට සියළු තැන ම, සියළු අයුරින් තමා හා
 සමකොට සකල ලෝකයට ම විපුල වූ ප්‍රදේශ වශයෙන් පුළුල් වූ ප්‍රමාණ
 රහිත වූ වේර නැති තරහ නැති කරුණා සිත පතුරුවා වාසය කරනවා.
 පින්වත් වාසෙට්ඨි, එය මෙවැනි දෙයක් සක්පිඹින බලවත් පුරුෂයෙක් ඉතා
 පහසුවෙන් ම සිව් දිශාවට සක් හඬ පතුරුවනවා වගේ, අන්න ඒ අයුරින් ම
 පින්වත් වාසෙට්ඨි, ඔය විදිහට වඩන ලද කරුණා විත්ත විමුක්තියෙන්
 ප්‍රමාණවත් පරිදි කරන ලද යම් කර්මයක් ඇත්නම් එය එහි (කාම ලෝකයෙහි)
 ඉතුරු වෙන්නේ නෑ. එය එහි යටවෙලා තිබෙන්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ඨි,
 මේ කරුණා විත්ත විමුක්තියත් බ්‍රහ්මයා හා එක්වන මාර්ගයකි.

79. පුනවපරං වාසෙට්ඨි භික්ඛු මුදිතාසහගතේන -තසා ඒකං දිසං
 ඵරිත්වා විහරති තවා දුතියං තවා තතියං තවා චතුත්ථිං. ඉති උද්ධමධෝ
 නිරියං සබ්බධි සබ්බන්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං මුදිතාසහගතේන -තසා
 විපුලේන මහග්ගතේන අප්පමාණේන අවේරෙන අව්‍යාපජ්ඣධින ඵරිත්වා
 විහරති. සෙය්‍යාපාපි වාසෙට්ඨි බලවා සංඛධමෝ අප්පකසිරේනේව වාතුද්දිසං
 සරේන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, ඵ්වමේව බෝ වාසෙට්ඨි ඵ්වං භාවිතාය මුදිතාය
 -තෝවිමුත්තියා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්‍රාවසිස්සති, න තං
 තත්‍රාවතිට්ඨති. අයම්පි බෝ වාසෙට්ඨි බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යතාය මග්ගෝ.

79. පින්වත් වාසෙට්ඨි, තව දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව මුදිතා
 (අන්‍යයන් සැප සේ වාසය කිරීම ගැන තමා සතුටු වීම) සහගත සිතින් එක්
 දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම දෙවෙනි දිශාවටත්, තුන්වෙනි
 දිශාවටත්, හතරවෙනි දිශාවටත් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම උඩ
 යට හරහට සියළු තැන ම, සියළු අයුරින් තමා හා සමකොට සකල ලෝකයට
 ම විපුල වූ ප්‍රදේශ වශයෙන් පුළුල් වූ ප්‍රමාණ රහිත වූ වේර නැති තරහ නැති

මුදිතා සිත පතුරුවා වාසය කරනවා. පින්වත් වාසෙට්ට, එය මෙවැනි දෙයක් සක්පිඹින බලවත් පුරුෂයෙක් ඉතා පහසුවෙන් ම සිව් දිශාවට සක් හඬ පතුරුවනවා වගේ, අන්න ඒ අයුරින් ම පින්වත් වාසෙට්ට, ඔය විදිහට වඩන ලද මුදිතා චිත්ත විමුක්තියෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි කරන ලද යම් කර්මයක් ඇත්නම් එය එහි (කාම ලෝකයෙහි) ඉතුරු වෙන්නේ නෑ. එය එහි යටවෙලා තිබෙන්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ට, මේ මුදිතා චිත්ත විමුක්තියත් බ්‍රහ්මයා හා එක්වන මාර්ගයකි.

80. පුනවපරං වාසෙට්ට භික්ඛු උපෙක්ඛාසහගතේන -තසා ඒකං දිසං ඵරිත්වා විහරති තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං. ඉති උද්ධමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවත්තං ලෝකං උපෙක්ඛාසහගතේන -තසා විපුලේන මහග්ගතේන අප්පමාණේන අවේරේන අවාපජ්ඣධිත ඵරිත්වා විහරති. සෙය්‍යථාපි වාසෙට්ට බලවා සංඛධමෝ අප්පකසිරේනේව වාතුද්දිසං සරේන විඤ්ඤාපෙය්‍ය, ඒවමේව බෝ වාසෙට්ට ඒවං භාවිතාය උපෙක්ඛාය -තෝවිමුත්තියා යං පමාණකතං කම්මං න තං තත්‍රාවසිස්සති, න තං තත්‍රාවතිට්ඨති. අයම්පි බෝ වාසෙට්ට බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යතාය මග්ගෝ.

80. පින්වත් වාසෙට්ට, තව දුරටත් කියනවා නම්, භික්ෂුව උපේක්ෂා සහගත සිතින් එක් දිශාවක් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම දෙවෙනි දිශාවටත්, තුන්වෙනි දිශාවටත්, හතරවෙනි දිශාවටත් පතුරුවා වාසය කරනවා. ඒ වගේ ම උඩ යට හරහට සියළු තැන ම, සියළු අයුරින් තමා හා සමකොට සකල ලෝකයට ම විපුල වූ ප්‍රදේශ වශයෙන් පුළුල් වූ ප්‍රමාණ රහිත වූ වෙර නැති තරහ නැති උපේක්ෂා සිත පතුරුවා වාසය කරනවා. පින්වත් වාසෙට්ට, එය මෙවැනි දෙයක් සක්පිඹින බලවත් පුරුෂයෙක් ඉතා පහසුවෙන් ම සිව් දිශාවට සක් හඬ පතුරුවනවා වගේ, අන්න ඒ අයුරින් ම පින්වත් වාසෙට්ට, ඔය විදිහට වඩන ලද උපේක්ෂා චිත්ත විමුක්තියෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි කරන ලද යම් කර්මයක් ඇත්නම් එය එහි (කාම ලෝකයෙහි) ඉතුරු වෙන්නේ නෑ. එය එහි යටවෙලා තිබෙන්නේ නෑ. පින්වත් වාසෙට්ට, මේ උපේක්ෂා චිත්ත විමුක්තියත් බ්‍රහ්මයා හා එක්වන මාර්ගයකි.

81. තං කම්මඤ්ඤසි වාසෙට්ට? ඒවං විහාරී භික්ඛු සපරිග්ගහෝ වා අපරිග්ගහෝ වා”ති. “අපරිග්ගහෝ හෝ ගෝතම.”

81. පින්වත් වාසෙට්ට, මේ ගැන කුමක් ද හිතන්නේ? ඔය විදිහට වාසය

කරණ භික්ෂුව ස්ත්‍රීන් සමග එක් වීමක් තියෙනවා ද? ස්ත්‍රීන් සමග එක් වීමක් නැද්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඒ භික්ෂුව) ස්ත්‍රීන් සමග එක් වීමක් නෑ.”

“සචේරචිත්තෝ වා අචේරචිත්තෝ වා?”කි. “අචේරචිත්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(ඒ භික්ෂුව) චේර සිත් ඇතිව ද ඉන්නේ? අචේරී සිතින් ද ඉන්නේ?” භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඒ භික්ෂුව) අචේරී සිතිනුයි ඉන්නේ.”

“සච්ඡාපජ්ඣාචිත්තෝ වා අච්ඡාපජ්ඣාචිත්තෝ වා?”කි. “අච්ඡාපජ්ඣාචිත්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(ඒ භික්ෂුව) ජීවා සහිත සිත් ඇතිව ද ඉන්නේ? ජීවා රහිත සිතින් ද ඉන්නේ?” භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඒ භික්ෂුව) ජීවා රහිත සිතිනුයි ඉන්නේ.”

“සංකිලිට්ඨචිත්තෝ වා අසංකිලිට්ඨචිත්තෝ වා?”කි. “අසංකිලිට්ඨචිත්තෝ හෝ ගෝතම.”

“(ඒ භික්ෂුව) කිලිටි වූ සිත් ඇතිව ද ඉන්නේ? නො කිලිටි සිතින් ද ඉන්නේ?” භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඒ භික්ෂුව) නො කිලිටි සිතිනුයි ඉන්නේ.”

“වසවත්ති වා අවසවත්ති වා?”කි. “වසවත්ති හෝ ගෝතම.”

“(ඒ භික්ෂුව) තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය නො හැකි සිත් ඇතිව ද ඉන්නේ? තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය හැකි සිතින් ද ඉන්නේ?” භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, (ඒ භික්ෂුව) තමා ගේ වසභයේ පැවැත්විය හැකි සිතිනුයි ඉන්නේ.”

82. ඉති කිර වාසෙට්ඨ අපරිග්ගහෝ භික්ඛු. අපරිග්ගහෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ අපරිග්ගහස්ස භික්ඛුනෝ අපරිග්ගහේන බ්‍රහ්මුතා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”කි. “ඒවං හෝ ගෝතම”

82. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ෂුව ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව යි

ඉන්නේ. ඒ වගේ ම බ්‍රහ්මයාත් ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව යි ඉන්න භික්ෂුව හා ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි.”

“සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ අපරිග්ගහෝ භික්ඛු කායස්සභේදා පරම්මරණා අපරිග්ගහස්ස බ්‍රහ්මුනෝ සහව්‍යුපගෝ භවිස්සතීති. ධානමේතං විජ්ජති.”

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, ස්ත්‍රී ඇසුරෙන් තොරව ඉන්න භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු ස්ත්‍රී ඇසුරක් නැති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදු විය හැකි දෙයක් ම යි.”

83. ඉති කිර වාසෙට්ඨ අවේරච්ඡන්තෝ භික්ඛු. අවේරච්ඡන්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ අවේරච්ඡන්තස්ස භික්ඛුනෝ අවේරච්ඡන්තේන බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේතී?”ති. “ඒවං හෝ ගෝතම”

83. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ෂුව අවේරී සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම බ්‍රහ්මයාත් අවේරී සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් අවේරී සිත් ඇතිව ඉන්න භික්ෂුව හා අවේරී සිත් ඇතිව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි.”

“සාධු වාසෙට්ඨ. සෝ වත වාසෙට්ඨ අවේරච්ඡන්තෝ භික්ඛු කායස්සභේදා පරම්මරණා අවේරච්ඡන්තස්ස බ්‍රහ්මුනෝ සහව්‍යුපගෝ භවිස්සතීති. ධානමේතං විජ්ජති.”

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, අවේරී සිත් ඇතිව ඉන්න භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු අවේරී සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදු විය හැකි දෙයක් ම යි.”

84. ඉති කිර වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣවිත්තෝ භික්ඛු. අඛ්‍යාපජ්ඣවිත්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ අඛ්‍යාපජ්ඣවිත්තස්ස භික්ඛුනෝ අඛ්‍යාපජ්ඣවිත්තේන බ්‍රහ්මුනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේතී?”ති. “ඒවං හෝ ගෝතම”

84. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුච පීඩා රහිත සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම බ්‍රහ්මයාත් පීඩා රහිත සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් පීඩා රහිත සිත් ඇතිව ඉන්න හික්ෂුච හා පීඩා රහිත සිත් ඇතිව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි.”

“සාධු වාසෙට්ඨ. සෝ වත වාසෙට්ඨ අඛ්‍යාපජ්ඣන්තෝ හික්ඛු කායස්සභේදා පරමිමරණා අඛ්‍යාපජ්ඣන්තස්ස බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගෝ භවිස්සති. ධානමේතං විජ්ජති.”

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, පීඩා රහිත සිත් ඇතිව ඉන්න හික්ෂුච ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු පීඩා රහිත සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදු විය හැකි දෙයක් ම යි.”

85. ඉති කිර වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨන්තෝ හික්ඛු. අසංකිලිට්ඨන්තෝ බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ අසංකිලිට්ඨන්තස්ස හික්ඛුනෝ අසංකිලිට්ඨන්තෙන බ්‍රහ්මනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “ඒවං හෝ ගෝතම”

85. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, හික්ෂුච නො කිලිටි සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම බ්‍රහ්මයාත් නො කිලිටි සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් නො කිලිටි සිත් ඇතිව ඉන්න හික්ෂුච හා නො කිලිටි සිත් ඇතිව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි.”

“සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ අසංකිලිට්ඨන්තෝ හික්ඛු කායස්සභේදා පරමිමරණා අසංකිලිට්ඨන්තස්ස බ්‍රහ්මනෝ සහව්‍යුපගෝ භවිස්සති. ධානමේතං විජ්ජති.”

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, නො කිලිටි සිත් ඇතිව ඉන්න හික්ෂුච ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු නො කිලිටි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදු විය හැකි දෙයක් ම යි.”

86. ඉති කිර වාසෙට්ඨ වසවත්ති හික්ඛු. වසවත්ති බ්‍රහ්මා. අපි නු බෝ වසවත්තිස්ස හික්ඛුනෝ වසවත්තිනා බ්‍රහ්මනා සද්ධිං සංසන්දන්ති සමේති?”ති. “ඒවං හෝ ගෝතම”

86. එහෙම නම් පින්වත් වාසෙට්ඨ, භික්ෂුව තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. ඒ වගේ ම බ්‍රහ්මයාත් තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇතිව යි ඉන්නේ. එහෙම නම් තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇතිව ඉන්න භික්ෂුව හා තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇතිව ඉන්න බ්‍රහ්මයා සැසඳෙනවා ද? සම වෙනවා ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ ම යි.”

“සාධු වාසෙට්ඨ. තේ වත වාසෙට්ඨ වසවත්ති භික්ඛු කායස්සභේදා පරම්මරණා වසවත්තිස්ස බ්‍රහ්මුනෝ සහව්‍යුපගෝ භවිස්සතිති. ධානමේතං විජ්ජති”ති.

“හොඳයි පින්වත් වාසෙට්ඨ, තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇතිව ඉන්න භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් ම කය බිඳී මරණින් මතු තමා වසභයේ පවත්වා ගත හැකි සිත් ඇති බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමකට යනවා ය යන කරුණ සිදු විය හැකි දෙයක් ම යි.”

87. ඒවං චූත්තේ වාසෙට්ඨභාරද්වාජ මාණවා භගවත්තං ඒතදවෝචුං: “අභික්කන්තං හෝ ගෝතම අභික්කන්තං හෝ ගෝතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගෝතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටි-ජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුළ්භස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරේ වා තේල පජ්ජේතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිත්තිති. ඒවමේව හෝතා ගෝතමේත අනේකපරියායේත ධම්මෝ පකාසිතෝ. ඒතේ මයං භගවත්තං ගෝතමං සරණං ග-ජාම ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකෝ නෝ භවං ගෝතමෝ ධාරේතු අජ්ජතග්ගේ පාණුපේතං සරණංගතේ”ති.

87. මෙසේ වදාළ විට වාසෙට්ඨ භාරද්වාජ මාණවකයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙහෙම සැළ කර සිටියා. “ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. ස්වාමීනී භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉතා සුන්දර යි. යටට හරවා තිබූ දෙයක් උඩු අතට හැරෙව්වා වගෙයි. වහලා තිබුණු දෙයක් ඇරලා පෙන්නවා වගෙයි. මං මුලා වුවන්ට නියම මග පෙන්වා දෙනවා වගෙයි. ඇස් ඇති උදවියට රූප දකින්න අඳුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වා ගෙන දරා සිටිනවා වගෙයි. ඔය විදිහට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ශ්‍රී සද්ධර්මය වදාළා. ස්වාමීනී, මේ අපිත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ව සරණ යනවා. ශ්‍රී සද්ධර්මයත් ආර්ය මහා සංඝ රත්නයත් සරණ යනවා. ස්වාමීනී, අප ගැන

දීඝ නිකාය - I (සීලක්ඛන්ධ වර්ගය)

අන්තර්ජාල සංස්කරණය

දීඝ නිකාය - 01 (සීල ස්කන්ධ වර්ගය)

තේවිජ්ජ සූත්‍රය

අද පටන් දිවි තිබෙන තුරාවට ම තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයන් ලෙස සලකන සේකවා!” කියල

තේවිජ්ජසූත්තං නිට්ඨිතං තේරසමං
දහතුන්වෙනි තේවිජ්ජ සූත්‍රය නිමාවිය

සීලක්ඛන්ධවග්ගෝනිට්ඨිතෝපයමෝ.
පළමු වෙනි සීලක්ඛන්ධක වර්ගය නිමා විය.

මේ ජීවිතය තුළ ම උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය අවබෝධ කරනු කැමැති සැදැහැවතුන් ගේ ප්‍රසාද සංවේගය උදෙසාත්, ධර්මාවබෝධය උදෙසාත් මහත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව මෙම දීඝ නිකායෙහි ප්‍රථම භාගය පරිවර්තනය කිරීමෙන් ලත් සියළු පින පිං කැමැති සියල්ලේ සතුටින් අනුමෝදන් වෙත්වා!

සාදු ! සාදු !! සාදු !!!

නමෝ තස්ස භගවතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස!
ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේට මාගේ
නමස්කාරය වේවා!

www.mahamevna.org
info@mahamevna.org